

DIOGENIS
LÆRTII
VITÆ
1475.

PEABODY INSTITUTE OF THE CITY OF BALTIMORE
1857

DIOGENIS LAERTII

DE VITIS PHILOSOPHORVM

LIBRI X.

Benedictus brognolus generosis patriciis uenetis Laurẽtio georgio: Iacoboq; baduario salutem plurimã dicit.

t Imonẽ ferunt optimi iuuenes cũ ex eo Aratus quæsisset quonã pacto opa Homeri quæ sine mẽda essent cõpare posset: respõdisse si in aliqua antiqua exẽplaria incidisset: nõ autẽ in ea quæ iã ab aliquo fuissent emendata: q uidelicet aggressi castigare ea uolumina uolentes ipsa corrigere deprauassent. Hoc nescio an factum sit ut possit dici sup Diogene laertio: quẽ ut iussistis suscepi recognoscendũ. Nã p uiribus qdẽ dedi operã ut ad eã ĩtegritatẽ ipsũ reducerẽ q̃ traductus fuit: sed ad huiuscemodi rẽ quæ procul dubio est utilissima: opus est etiã tũ iudicio quodã nõ mediocri: qd ex tenuitate doctrĩæ meæ sentio q̃ ĩ me sit exiguũ: tũ etiã aĩo aliis curis uacuo: ac aliq̃nto spatio tẽporis: quæ ex lectõibus meis & publicis & priuatis aliisq; occupatõibus q̃ pce mihi tribuãtur ut ipse taceã uos mihi testes estis: q optĩe nostis q̃ raro ac difficulter mihi ũq̃ detur ocio so esse. Sed utcũq; sit: qd ad me attinuit p suscepti muneris officio illud arbitror me cõsecutũ esse ut nõ aliter a fratre Ambrosio q e græco in latinũ eũ uertit: hoc enĩ maxime quæsitũ ẽ: traductus fuerit q̃ magistro Nicolao a me traditus fuit ĩprimẽdus: exceptis tantũmõ epigrãmatibus & uersibus qbusdã: quos ab illo prætermissos cõponendos curauimus eiq; addendos. Neq; uero facile uidere potui quonã mõ honeste possẽ aut munus hoc qd ut susciperẽ rogabatis recusare: aut susceptũ q̃accuratissĩe liceret non obire uel ex cõi officio: quo tenemur oẽs si possumus aliqd utilitatis in mediũ afferre: cũ præsertĩ ad studia litterarũ ptineret: q̃rũ laudes plures sunt ac maiores q̃ ut uerbis eas qspiã q̃ntũuis disertus sit atq; eloq̃ns satis p dignitate cõplecti possit: si mõ is sim q ea ĩ re qcq̃ cõferre ualeã. Sed adde q mihi ut id facerẽ uos eratis auctores: quorũ ea est modestia: pbitas: reliqq; boni mores ac uirtutes cũ doctrĩa nõ mediocri: necnõ

etiã amor erga me atq; adeo reuerentia quoq; ut nisi mali-
gnus atq; ingratus esse uellẽ & iniustus nõ potueri non uo-
bis obseq. Omitto q̧ cũ multi sint ĩpressores in hac excellẽ
tissima in oĩ rerũ genere ciuitate ab eo uidebã Diogenẽ ĩpri
mendum esse: q sine cõtrouersia cæteris oĩbus eius artificii
magistris multũ etiã antecedit Nicolao iensone: q ea est nõ
mõ industria: uerũ etiã ꝓbitate religione ac aliis uirtutibus
ut ad illustriũ uirorũ & etiã sũmi pontificis familiaritatẽ ꝑ
uenerit: nec dico q̧ intelligebã nullũ sumptũ fuisse impedi
mento quo minus etiã q̃cquid aliud opus esset ad hãc rem
q̃optimũ paretur: ut cũ reliqua essẽt egregie parata: nõ esset
uerũ hoc solũ esse q̧ deesset exẽplar emendatũ: cũ rei litte-
rariæ & ubertati optimorũ librorũ consuleretur. Sed cũ his
oĩbus rõnibus facile adductus sim ut morẽ uobis gererẽ: il-
lud tamen non dissimulabo tãtæ iocunditati mihi esse uide
re quæ fuerit uita uniuscuiusq; philosophi: quod diogenes
dilucidissime tradidit: ut uel hac re sola facile potueri ꝑsua
deri ut hunc librũ recognoscerẽ: nedũ cũ hac in re eadẽ opa
& meæ possem & uestræ satisfacere uoluntati: quos pro ue
stris meritis tanti facio quãti quos plurimi. Nisi forte uacã
tes medicinæ cũ legãt aliquod opus Hippocratis q primus
medendi præcepta clarissime fertur cõdidisse: aut Diocli ca
rystii q fama ætateq; secundus extitit: aut alicuius alius eius
artis ac scientiæ magistri flagrẽt cupiditate interdũ ut sciãt
quæ fuerit patria eorũ: qui maiores: & reliqua quæ ad ipso
rũ uitã ꝑtineant: dediti studiis philosophiæ nihil mouean-
tur scire aliq̃d tale de Platone aut Aristotele aliisue philoso
phis: quorũ aliquod opus legant: cum illi corporibus: hi au
tẽ aĩs qui longe nobiliores sunt & curandis & excollendis in
cubuerint. Quid q̧ in hoc libro cõtinetur etiã origo philoso
phiæ: ut aucta fuerit: ut ad sũmum ꝑducta: quot ꝑtes habe
at: & quas: cũ sententiis uniuscuiusq; philosophi: & factis
egregiis: atq; adeo ita ut hæc oĩa tanq̃ in pictura ꝓposita ti
bi liceat intueri. Ergo si a Diogene unum horum tantũmõ

traditum esset non inuitus plegerē: cū hæc omnia sit cōplexus non libenter legam? Ego uero ipsum etiā libētissime & legi & lego: ex quo non mō cognitionē multarum rerum cōsequor quæ mihi sūmopere placent: uerum etiam copiam exēplorum qualia ex summis uiris in omni genere scientiæ præstantibus haberi decet. Quod si non omnia probanda sunt quæcunq; tradiderint oēs hi philosophi: mihi tamē iocundum est uidere qui fuerint academici: qui elienses: q italici philosophi & alii: itē quid unusquisq; senserit: & cur: & ex erroribus aliorum uidendis fit ut ueritaē melius percipiā & in ea ualidius etiā aīus cōfirmetur. Quæ oīa etiā aliis quicunq; hunc libum accurate perlegerint non dubito cū summa iocunditate euentura: cum præsertim mendæ sublatæ fuerint & corruptiones: quibus plerunq; lectores adeo grauiter offenduntur ut uel eis solis a legendo prorsus detereātur: & omnia ita sint distincta ut ad ea intelligenda lecturis nulla difficultas sit futura. Vnum tamen uelim nemini occultum esse etiam in græco quædam esse loca ubi aliquid desit: qbus exceptis nihil ēē arbitror quod ñ recte sese habeat. Accipietis ergo recognitōnem nostram ea mente qua uobis datur: & ita accipietis ut si non omnibus partibus fuerit absoluta: nō uoluntatē sed facultatē defuisse existimetis. Valete Venetiis pridie idus augusti. Mccccl xxv.

Fratris ambrosii in Diogenis laertii opus ad cosmã medi/
cem epistola.

u OLVENTI MIHI Quædã græca uolumina uẽit
ad manus laertii diogenis de philosophis ꝓlixum
opus. Id &si auctori plus ĩ legẽdo studii q̃ ĩ scribẽ/
do diligẽtiæ fuisse ex ipsa lectione deprehenderã: quia tamẽ
uaria erat historia: & plurima cognitu necessaria continere
uidebatur: latinũ facere amicis maxĩe id fieri orãtibus stã/
tui. Quãq̃ eĩm sacris trãsferẽdis iampridẽ studiũ õne tem/
pusq; deuoueram: atq; id religionis instituto magis cõsen/
taeũ: ab hoc tñ ueluti curriculo modice deflectere ut studi/
osis morẽ gererẽ: haudquaq̃ reprehẽsibile existimaui: ĩmo
hoc ipso labore meo fore ut christianæ pietatis & gratiæ di/
gnitas magis patesceret: ac per id fides in deũ promptior ac
ardentior surgeret ratio uerissima suadebat. Quãdo enim
ĩter illos q sapiẽtiæ sæcularis fuere principes: tãta de deo re/
busq; & diuinis & humanis opinionũ concertatio est: ut se
inuicẽ destruãt: neq; ubi consistas reperire possis: maiore
ꝓfecto alacritate animus diuinæ dignitatis ãplectitur gra/
tiã: atq; ad fontẽ ueritatis accurrẽs ueteris squallorẽ mise/
ratur erroris. &si eĩm apud illos sparsim ꝓbabilia quædã
& ueritati cõsona inuenire est: mens tñ tanta opinionũ ua/
rietate fatigata libentius & gratius intra cubicula ueritatis
se recipit: & diuinis libris ac litteris hauriendis maiori dein/
ceps desiderio ĩhiat: & ipsa tam̃ quæ apud nobiliores quos/
q; philosophos de deo de cælo corporibusq; cælestibus: de
natura reꝝ subtiliter ac uere disputata sũt ueritati christia/
næ maxime astipulãtur. Merebatur eĩm ꝓfecto tã egregia
indagãdæ ueritatis intẽtio opera illa tam acris adeo celebre
studiũ sudoris sui fructu nõ usq;q̃q; destitui: deo id pmit/
tente ut illoꝝ quoq; testimonio fides uera firmamentũ ac
robur acciperet. Multa ĩ his & dicta grauiter & facta cõstã/
ter ĩuenias: ut nõ mõ ex illorũ libris fidẽ inuiolabilis ueritas
capiat: uerũ exemplis quoq; religioni nostræ ĩcitamentum

uirtutis accedat: q̃ fœdū enim q̃q; plenū dedecoris ē ſi chri/
ſtianum hoīem & de deo ſuo pendentē: & cui æternæ uitæ
ſpes certa ſit: uirtuti & cōtinētiæ dare operam pigeat: cum
gētiles uiros & a ueri culti dei ac religiōe lōge alienos: ꝓbi/
tati modeſtiæ frugalitati cæteriſq; id genus anīi hūani or/
namētis īpenſius ſtuduiſſe cōperit. Pleraq; exēpla huiuſce
pene dixerī euāgelicæ pfectiōi ꝓxima ſūt: ut pudēdū uehe/
mēter & erubeſcēdū ſit: ſi id minus exhibeat chriſti: q̃ mū
di phūs: pluſq; ī gētili pectore poſſit amor gloriæ inanis: q̃
ī aīo chriſtiāo religioſæ pietatis affectus: his atq; huiuſmōi
rōnibus facile mihi pſuaſū ē: ut hoc traducēdi munus non
mō ut īutile nō aſpnarer: ſeu ut noxiū fugerē: ſed cōtra pe/
nitus: ut cōmodū ac neceſſariū cōſtāter aggrederer: Nēpe
ſi quē fore plus æquo eiuſce hoīum admiratio rapiat: eoꝝ
q; geſta nr̄atis phīæ præferre ſeu cōferre & exemplis uelit id
quod ſolū ferme timemus: is leuiter admonēdus erit ſolidā
potius uirtutē: q̃ adumbratā uirtutis imaginē admiretur.
& eīm ipſi quos ſtup& q̃ miſerabili īterdū lapſu corruerīt:
ex ipſa lectiōe docebitur: Tibi itaq; Coſmæ uir hūaniſſime
& chriſtianæ nobilitatis decus: hoc opus dedicatū fuit: q et
auctoritate tua īprimis nos ad illud īpuliſti: & gētilis ac nr̄æ
phīæ peritiſſimus q̃ta ſit utriuſq; dr̄a & dignoſcere facileq;
& diiudicare cōſueuiſti: Neq; id mō. Veꝝ & de labore ipſe
nr̄o iudicabis: Eo. n. libētius de ingeniolo nr̄o ferēdam tibi
ſn̄iam pmitto: quo maturitati grauitatiq; iudicii coniūcta
beniuolētia ſingularis errata nr̄a faciliore dōabit uēia: uere
cūdiæq; cōſulet nr̄æ: q̃ ſæuerioē cēſurā r̄formidās eūdē & cē
ſorē & pr̄onū hr̄e cupit. Sane qm̄ uerſus plurimos & diuer
ſos tū alienos tū ſuos auctor īterſerit: quod abhorrere uide
tur: a grauitate hiſtoriæ illos traducere cōſulto omiſi: ita tn̄
ut nihil deēe ex ſenſu neceſſario ſim paſſus: Simul & rauca
uox ꝓlixā cantionē ad quā neq̃q̃ ſuffeciſſet declinauit: ne
riſū mouer& audiētibus: Plura qdē inſerta ſūt parū pudi
ce: tū dicta tū facta & quæ pudorē exagitēt: ſed illa quoq; nō

omitti & lex ĩterpretãdi & uera ſuaſit ratio. Sed ſatis iſta ſuperius: Tu ſi qua ſuperflua æſtimaueris iuř tuo reſecabis. Vale.

Tabula ſecundum ordinem librorum:

Explicit tabula.

42
5
9
3
8
12
1
80

LAERTII DIOGENIS VITAE ET SENTENTIAE EORVM QVI IN PHILOSOPHIA PROBATI FVERVNT.

HILOSOPHIAM A BARBARIS ĩitia sũpsisse pleriq; autumãt. Nanq; apud Persas claruisse Magos. Babyloniis siue assyriis eius rei principes fuisse Chaldæos: Gymnosophistas Indis Celtis seu Gallis Druidas & qui Semnothei appellabantur: qui ut ait Aristoteles in Magico & Sotion in uigesimotertio successionis libro: q̃ diuini humaniq; iuris peritissimi: ac præterea religioni maxime dediti fuerunt Semnothei quoq; appellati sunt: Phœnicem insuper fuisse Ochum & thraca Zamolxim: Libycũq; Atlantẽ. Ad hæc Egyptii Nili filium fuisse Vulcanum: eumq; ipsum philosophiæ aperuisse principia. Porro ipsius rei Antistites Sacerdotes ac prophetas appellari solitos. Ab hoc autem ad Alexandrnm Macedonum regem fluxisse annos quadraginta & octomilia octingentos sexagintatres. Quo toto tempore solis defectus contigisse trecentos septuagintatres. Lunæ autem octingentos trigintaduos. Enimuero a Magis quorum principem fuisse Zozoastrem Persen memoriæ proditum est. Hermodotus quidem Platonicus in libro de disciplinis usq; ad excidium Troiæ annos quinq; milia computat: Xanthus uero Lydius a Zozoastre usq; ad Xerxis transitũ sexcentos enumerat annos. Post eum autem Magos plurimos sibi inuicem successisse Hostanas. Astropsychos: Gobryas atq; pazatas: donec ab Alexandro euersum est Persarum regnum. Sed hi profecto dum nesciunt græcorum recte facta inuenta q; Barbaris applicant. Ab iis nempe non solum philosophia uerũ idipsum quoq; hominũ genus initio manauit.

Nunc sequitur locus, qui est in
uita Platonis pag. uers.
uerba. Atqui epicharmus [illegible]
sensibilibus atq; intelligibil[illegible]
in hanc sententiam [illegible]
[illegible] intactum [illegible]
[illegible] ob aliud opinor, quod quo[illegible]
esset depravatus, aut certe
intricatus, ut inde se e[illegible]
posse, desperaret. Nos q[illegible]
habebat exemplar ad [illegible]
appendimus, ne lectori [illegible]
deret Platonis, et aliquid d[illegible]
[illegible] causaretur.

Deniq; Musæo Athenæ :thæbæ Lino iclytæ sunt. Horũ alterum Eumolpi filium asserunt primum deorum generationem tradidisse sphæramq; inuenisse: & ex uno fieri atq; in idipsum resolui omnia dixisse. Hunc Phaleris obisse diem ibiq; sepultum esse: inscriptumq; ipsius tumulo Epigramma & genus illius & locum in quo sepultus fuerit testari.

Eumolpi exanimẽ musæum terra Phalerũ.
Continet hoc tumulo pignora cara patris.

Porro musæi pater Eumolpidis apud athenienses cognomen dedit. Linum uero Mercurio: Musaq; Vrania genitũ affirmant: scripsisse autem mundi generationem: Solis itẽ & Lunæ cursus : animaliumq; ac fructuum generationes notauisse. Deniq; in primo statim uersu operis sui initia rerum altius repetens cuncta simul nata memorauit. Quẽ secutus Anaxagoras: & ipse simul facta omnia asseruit: eaq; mente accedente composita. Linum autem ĩ Euboia occubuisse sagitta ab Apolline transfixum: Thæbisq; ex urania musa progenitum: ipsumq; itidem eius tumulo incisũ elogium indicio est.

Candida purpureis ridimitæ tempora sertis
Thæbanum uraniæ continet urna linum.

Ita philosophia non a Barbaris sed a Græcis initium habuit: cuius & ipsum nomen Barbaram omnino refugit appellationem. Qui autẽ illius inuentionem Barbaris assignãt: Orpheum quoq; Thraca in medium adducunt philosophum fuisse & esse antiquissimum asseuerantes. Equidem is qui de diis talia cõmentatus ẽ: an philosophus appellãdus sit: nescio: uideant certe qui ita uolunt quo sit censendus nomine: qui diis cuncta hominum uitia: & quæ raro a turpibus quibusq; flagiciosisq; hominibus geruntur: impingit. Hunc autem a mulieribus discerptum perisse fama est. Cæterum ex eo epigrammate quod in dio Macedoniæ insculptũ est fulmine interisse cognoscitur: & illic sepultus

a musis asseritur.
Orphea candenti transfixum fulmine tracem.
Cum curua aonides hic posuere lyra.
Exponunt etiam mores & instituta singulorum: qui Bar/
baros aiũt philosophiæ principes fuisse. Gymnosophistas
ac Druidas obscure ac per sententias philosophari: colen/
dos deos: nihil mali faciendum: & exercendam fortitudinẽ:
priores illos mortis quoq; esse contemptores Clitarchus
asserit in duodecimo libro: Chaldæos circa Astronomiæ ra/
tiones prædictionesq; occupari. Magos deorũ insistere cul/
tui: & preces illis ac uota & sacrificia quasi soli ab iis exau/
diantur offerre: de deorum substantia & generatione disse/
rere: quos item ignem: terram: & aquam esse: signa statuas
q; reprehendere: & eorum in primis qui mares esse deos ac
fœminas dicunt errores improbare: de iustitia uerba facere:
iniquũq; arbitrari atq; impium igni sepelire. Iustum matri
ac filiæ misceri: ut in uigesimo tertio libro ait Sotion. Diui
nationem præterea prædictionemq; exercere: sibi deos ap/
parere asserentes: plenum esse dæmonibus aera: qui tenui/
ter ac ueluti ex euaporatione acutius cernẽtium luminibus
influant exteriorem cultum & auri usum interdicere. His
autem uestis candida: lectus humus: esca olus: caseus panis
q; cibarius est. Arundine pro baculo utuntur cuius item in
summitate præfixum caseũ ori applicantes mandũt. Ma/
gicæ illos diuinatiõis ignaros Aristoteles ait in libro quem
ĩscripsit imagicum & Dinon in quinto historiarum libro:
qui Zozoastrem quoq; ex interpretatione nominis sui a/
strorum asserit fuisse cultorem. Hoc ipsum & Hermodo/
rus tradit. ægyptiis uero antiquiores esse Magos Aristote/
les auctor est ĩ primo de philosophia libro: duoq; iuxta il/
los esse principia: bonum dæmonẽ & malũ dæmonẽ. Alterũ
ex his Iouem & Horomasdẽ: alterũ Plutonem & Arimani/
um dici: quod Hermippus quoq; ĩ primo de Magis ait. Eu/
doxus quoq; ĩ Periodo: & Theopõpus octauo Philippicorũ

li. Qui & reuicturos homines iuxta magoꝝ sententiā dicit immortalesq; futuros: & quæ sunt omnia illorum precationibus durare. Ista Eudemus quoq; Rhodius tradit. Porro Hecatæus deos quoq; secūdum illum esse genitos ait. Clearchus uero Solensis ī libro de disciplina Gymnosophistas a Magis fluxisse asseuerat. Pleriq; & iudæos hoꝝ esse nepotes tradūt. Herodotum præterea in ius uocant: mendaciiq; arguūt: qui Magorū historiā scripsere. Neq; enim iacula in solem intorsisse Xerxem: ut ille ait: nec compedes mari immisisse: ꝙ hi a Magis dii sunt traditi. Signa tamen & statuas ex disciplina a uita hunc merito delesse. ægyptiorum autem huiusmodi philosophiā de diis ac ꝓ iustitia dixere. Materiam principiū fuisse rerum ex ea deinceps quatuor elementa discreta perfectasq; cumplures animātes. Solem ac Lunam deos esse. Alterumq; Osirim: alterā Isim appellatos. Figurate illos loqui per cātharum: & Draconem Accipitrē aliaq; animalia: Manethus auctor est in naturalium epitoma: & Hecatæus in primo de ægyptiorū phīa libro. Statuas īsuper & phana fabricari: ꝙ ignorent effigiem dei: mundū genitū mortalemq; & ad sphæræ similitudinem rotundum. Stellas ignem esse: quarum temperata cōmixtione cuncta super terram nasci. Lunam deficere cum ī terræ incidit umbram. Animam & perdurare & immigrare: pluuias ex aeris conuersionibus fieri. Ista & huiusmōi illos de rerum natura ꝺisserere Hecatæus & Aristagoras tradūt. De iustitia quoq; leges constituere: quas ad mercurium referunt. Vtiles quasq; & usui hominum accommodatas aninantes diuino honore prosecuti sunt. Asserūt & ipsi Geometriam: Astrologiam: & Arithmeticam se primos inuenisse. De inuentione tante rei hactenus: philosophiam uero pythagoras primum appellauit: seq; philosophum cum Sicyone alloqueretur leontē Sicyomorum Tyrānum siue Phliasiorum ut ait Heraclides Ponticus in libro quem inscripserat περὶ τησ απνου: Nullum enim hominum

ſed ſolum deum eſſe ſapientē. Antea ergo ſophia .i. ſapientia dicta: quæ nūc philoſophia dicitur: & qui hanc profitebantur ſophi .i. ſapientes appellati. Quicunq; ad ſummā animi uirtutē excreuerāt Hos nūc honeſtiore uocabulo auctore Pythagora philoſophos hoc ē ſapiētiæ ſtudioſos appellamus. Ipſi tamen ſapiētes Sophiſtæ itidē ſūt dicti. Neq; hi ſolū: uerum Poetæ quoq; Sophiſtarū appellatiōe honorantur. Deniq; cratinus in archilocho Homerū & Heſiodum admirās ita illos uocat. Sapiētes aūt illi habiti ſunt: Thales: Solō: Periāder: Cleobulus: Chilon: Bias: Pittacus. His annumerāt pleriq; Anacharſim Scythā: Myſonē Chineum: Pherecydem Syrū: Epimenidēq; Cretēſem. Addūt alii Piſiſtratū Tyrannū: & hi quidem ſapiētes dicti. Enimuero phīæ duo fuere principia: unū quod ab Anaximādro: alterū quod a Pythagora fluxit. Anaximandri Thales præceptor fuit: Pythagoræ uero Pherecydes. Appellatūq; eſt id phīæ genus Ionicū: quod Thales ex Ionia fuerit. Mileſius quippe Anaximandrū inſtituit. Hoc aūt Italicū: quod illius auctor Pythagoras in Italia ut plurimū philoſophatus ſit. Deſinit autē Ionica quidem in Clitomachū Chryſippū & Theophraſtū: Italica in Epicurū. Quippe Thaleti ſucceſſit Anaximāder: Anaximādro Anaximenes: Anaximeni Anaxagoras. Anaxagoræ Archelaus: ei uero Socrates: q prior ethicē inuexit. Hunc uero tū Socratici reliqui: tum ī primis Plato: qui ueterē Academiā inſtituit, Platoni Speuſippus: & Xenocrates: ei Polemo: Polemoni Crātor & Crates. Cui Arceſilaus qui mediā induxit Academiā: Ei Lacydes q nouam Academiā inuenit. Lacydi Carneades: eiq; Clitomachus: Atq; in hūc modū in Clitomachum deſiit. Sic autem in Chryſippū: Socrati ſucceſſit Antiſthenes: Antiſtheni Diogenes Cynicus: ei uero Crates Thebanus: Crati Zeno Cittieus: Zenoni Cleātes: cui Chryſippus ī Theophraſtum uero ſic deſiit. Platoni ſuccedit Ariſtoteles: Ariſtoteli uero Theophraſtus: & hunc quidem in modū Ionica phīa

desinit. Porro Italicæ hæc series fuit. Pherecydi Pythagoras: Pythagoræ Telauges filius successit. Ei Xenophanes cui Parmenides: huic Zeno Eleates: Leucippus Zenoni: Democritusq; Leucippo: Democrito complures. Sed inter reliquos Nausiphanes: Naucidesq; celebrantur. Eis uero suo ordine successit Epicurus. Philosophi autem generaliter in duo genera distribuuntur: alteri ex his dogmatici sunt dicti: quicunq; de rebus ueluti comprehensibilibus disserunt. Alteri Ephectici: qui assensum continent & de rebus ita disputant: quasi comprehendi non possint. Ex his pleriq; ingenii sui monumenta reliquerunt. Alii nihil penitus scripsere. His ut quidam uolunt: Socrates annumeratur. Stilpon itē Philippus Menedemus Pyrrho Theodorus: Carneades: Bryso: Pythagoras: etiam secundum quosdam Aristo chius: præter epistolas paucas. Alii sunt q̄ singula tantum opuscula scripserunt. Melissus parmenides & Anaxagoras. Multa scripsit Zeno: plura Xenophanes: plura Democritus: Aristoteles plura: Epicurus plura: Chrysippus plura: Philosophorū alii a Ciuitatibus sūt appellati: ut Elienses: Megarēses: Eretrici: & Cyrenaici. Quidam a locis: ut Academici: Stoici. Ab euentibus alii: ut Peripatetici. Nonnulli a probris: ut Cynici. Alii ab affectibus: ut Eudæmonici. Quidā ab elationis fastu ut qui se Philalethes: idest ueritatis studiosos: siue Electicos: & analogeticos uocant. Sunt item qui a præceptoribus sūt dicti: ut Socratici & Epicurei. Atq; alii quidem ꝗ de natura rerum scripsere Physici. Alii quia circa mores potius se occuparūt Ethici. Cæteri a disserēdo dialectici uocati sūt: hi scilicet q̄ uerborum ac rationū acumine impugnāt. Diuiditur autē phīa ī partes tres: Physicā: Ethicā & Dialecticam. Physicæ propriū ē de mūdo: & de his quæ sūt ī eo disserere. Ethicæ uero de uita moribusq; tractare. Porro Dialecticæ ambarum partium afferre rationes. Sola usq; ad Archilaum Physica uiguit. A Socrate ut dictum est Ethica initium

ſumpſit:& a Zenone Eleate Dialectica. Ethicæ uero pars in ſectas decem ſcinditur: Academicam:Cyrenaicam:Eliacam:Megaricam:Cynicam:Eretricam:Dialecticam:Peripateticam:Stoicam & Epicurieam. Veteris Academiæ prīceps fuit Plato:mediæ Arceſilaus:nouæ Lacydes. Cyrenaicæ Ariſtippus Cyrenæus:Eliacæ Phædon Eliēſis:Megaricæ Euclides Megarēſis:Cynicæ Antiſthenes Atheniēſis: Eretricæ Meēdemus Eretriēſis: Dialecticæ Clitomachus Calcedonenſis: Peripateticæ Ariſtoteles Stagerites: Stoicæ Zeno Cittieus. Porro Epicurea ab auctore ipſo appellata ē. Cæterum Ippobotus in libro de ſectis:nouē ait fuiſſe ſectas atq; īſtituta:ex his Megaricā primo loco cōſtituit:ſecūdā Eretricā: tertio Cyrenaicā:q̄rto Epicureā:quīto Anniceriā:ſexto Theodoriam:ſeptimo Zenoniam eandemq; Stoicam:Octauo Academicam ueterem:nono Peripateticam. Cynicæ autem & Eliacæ atq; Dialecticæ nullam mentionem facit. Ea uero quæ Pyrrhonia dicitur propter obſcuritatem a plurimis repudiatur. Hanc ipſam tamen pleriq; ſecūdum aliquid ſectam eſſe dicunt:ſecundum aliquid negant. Eam deniq; ſectam dici aiunt:quæ rationem aliquam iuxta id quod apparet & ī promptu eſt ſequitur aut ſequi uidetur. Secundum quod & Scepticen non incongrue ſectam appellabimus. Verum ſi ſectam intelligimus appellationem ex his dogmatibus conſtantem quæ ſibiipſis conſentiant: non iam appellabitur ſecta:neq; enim dogmata ſiue decreta habet. Iſta de philoſophiæ īcunabulis:prouectibus:partibus:ſectiſq; breuiter diximus. Quā q̄ & ante paululū Eclectica quædā ſecta a Potamone Alexādrino īuecta ē. Qui de ſingulis ſectis quæq; ſibi placuere ſelegit. Viſū autē illi eſt ut ī īſtitutione ſua fatetur multiplex eē ueritatis examē. Alterum ſcilicet a quo iudicium fiat hoc eſt principale. Alterum per quod ideſt ſolertiſſimam intimamq; imaginē. Initiaq; rerum omnium materiamq; & qualitatem effectionemq; ac locum ex quo ſcilicet & a quo & ubi & in quo.

Finem uero ad quem cuncta referãtur uitam esse ait omni uirtute perfectam: nõ absq; corporis naturalibus externisq; bonis. Sed iam de uiris ipsis cuiusmodi fuerĩt: dicendũ. ac primum de thalete:

Thales Milesius. I

tTHALES itaq; ut Herodotus: Duris: ac Democritus aiunt: patre Examyo: matre cleobulina ex Thelidarum familia: qui Phoenicum nobilissimi a Cadmo & Agenore originem ducunt. Platone quoq; teste natus: primusq; sapiẽs uocatus ẽ: quo tempore Damasius Athenis princeps erat: sub quo septem quoq; sapientes appellati sunt. Demetrius Phalereus ĩ descriptione principum meminit. Mileti autem ciuis inscriptus est. Profectus cum Nelaeo ex Phœnice: cum ille patrio solo excidisset: siue ut pluribus uisum est: indigena Milesius & claro genere fuit. Post reipu. negotia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sane iuxta quosdam nullum ĩgenii sui monumentum dereliquit. Nam quæ in eum refertur nautica astrologia phoeci samii esse perhibetur. Callimachus inuentorẽ fuisse minoris ursæ: ac notasse illius stellas tradit: qua phœnices nauigãt sic dicens uersibus iambicis.

Plaustri notasse dictus est minores
Stellas: quibus suum tenent tyrii cursum.

Secundum quosdam duo sola conscripsit: de conuersione scilicet ex æquinoctio: cætera facilia esse ad percipiendum arbitratus. Putant pleriq; primum Astrologiæ secreta rimatum Solis defectus conuersionesq; prædixisse: ut ait

Eudemus in ea quam de Astrologia scripsit historia. Quo circa Xenophanem & Herodotum illum maxime fuisse miratos. Idipsum autem Heraclitus Democritusq; testantur. Sunt qui illum immortales animos primum dixisse asseuerent: ex quibus est Chœrillus poeta: Primus & solis cursum a conuersione in conuersionem reppererit. Solisq; magnitudini Lunarem orbem comparatum septingentesimam & uicesimam illius partem esse: prior ut quibusdam placet: dixit: primus etiam mensis ultimã triacada idest trigesimam uocauit: de natura quoq; prior ipse disseruit: inanimatis etiam animas illum ĩesse putauisse Aristoteles & Hippias auctores sunt coniicientem id ex magnete lapide & succino. Ab egyptiis uero percepta Geometriæ disciplina primum descripsisse circuli triangulum rectis lateribus & immolasse bouem refert Pãphila: Alii Pythagoram dicunt ut apollodorus supputator. Porro quæ callimachus ait. Euphorbum phrygem inuenisse scalena & trigona: quæq; ad lineæ speculationem pertinent ea iste auxit atq; ꝓpagauit. Cõstat illum & reipublicæ cõmodis optime cõsuluisse. Nam cũ sotios milesios Croesus haberẽ oraret: obstitit ille. Eaque res postmodum Cyro uictoria potito salus ciuitatis fuit: solitariã eum ac priuatã uitã adamasse tradit Heraclides. Quidã uxorẽ duxisse filiũq; Cidistũ ꝓcreasse. Alii Cælibem pseuerasse: sororisq; filiũ sibi adoptasse ferunt: & cũ rogaretur cur filios non ꝓcrearet: ꝙ filiorum amore non teneretur: respõdisse. Vrgẽti matri ut se matrimonii uinculis astringeret: Adhuc intempestiuũ esse dixit. Emensa fere iuuẽta cũ sibi illa acrius insisteret: Iam ĩquit intempestiuum est. Scribit autem hieronymus rhodius ĩ secundo cõmentariorũ eum cum uellet ostendere q̃ sit facile ditari præcognita futura ubertate conduxisse olearia: pecuniasq; ĩnumeras sibi cõparasse. Principiũ omniũ aquã esse dixit: & animatũ mundum ac dæmonibus plenum: anni tempora illorumq; uicissitudines priorem inuenisse ferunt: eumq; in trecentos

ſexagintaquinq; dies diuiſiſſe : nullo præceptore uſus eſt: niſi inquantum ægyptiis ſacerdotibus eo profectus familiariter inhæſit. Porro hieronymus menſum eſſe Pyramides umbram aſſeruando memoriæ tradidit : quando nobis æqua magnitudine. ſunt thraſybulo quoq; mileſiorum Tyranno: ut ait Minyes coniũxit. Quæ uero de tripode a piſcatoribus inuento ſapientibuſq; a plebe mileſiorum dedicato memorantur: manifeſta ſunt. Aiũt enim ionicos adoleſcentes quoſdam a piſcatoribus mileſiis iactũ rætis emiſſe: capto: deinde ex educto tripode orta contentio non ante ſedata eſt : q̃ delphos a mileſiis miſſum reſponſumque a Deo eſt illius eſſe debere qui omnes ſapientia excelleret.

De tripode ex phœbo quæris mileſia proles.
Huic tripodem addico cuius ſapientia prima.

Datur ergo Thaleti : thaleſq; illũ alii dat: & rurſus alius alii: donec ad ſolonem uentum eſt. Qui deum primum eſſe ſapientia aſſerens illum delphos miſit. Iſta callimachus in iãbis aliter tradit accepta ſcilicet a Leandrio mileſio: bathyclem enim quempiam arcadem phialã reliquiſſe: atq; mandaſſe dari ſapienti primo: datamq; thaleti ac per orbem rurſum Thaleti: quam ille apollini didymæo miſit: ſic dicẽs ſecundum callimachum.

Plæbem Regenti me thales nileo dat.
Clarum bis hoc qui iam ſecutus eſt donum.

Pedeſtris autem oratio ſic ſe habet thales exãmyi filius mileſius apollini delphinio græcorum præmium bis nactus. Qui autem circuntulerat phialam bathyclis filius therion uocabatur: ut eleuſis ait in libro de Achille: & Alexo Myndus in nono fabuloſorum. Eudoxus autem cnidius Euantheſq; mileſius aiunt Crœſũ amicũ quendã aureum poculum a rege accepiſſe: ut illud ſapiẽtiſſimo græcorum daret: ipſũq; Thaleti dediſſe perueniſſeq; ad Chilonẽ. Ei uero cũ a pythio quæreret: quiſnam eẽt ſe ſapientior : reſponſum eſſe myſonem de quo ſuo loco dicemus. Hunc Eudoxus

pro Cleobulo Plato pro Periãdro ponit de ipſo hæc reſpondit Apollo.

Te magis eſſe cano curis illuſtribus aptum.
Aetheum quendam generatum chene myſonem.

qui autem pythium rogauerat: anacharſis fuit. Dædachuſ Platonicus & Clearchus phialam a Crœſo ad Pittacũ miſſã atq; ita ĩ urbẽ circũlatã fert. Andro uero ĩ tripode argiuos ait uirtutis præmiũ ſapiẽtiſſĩo græcoꝝ Tripoda cõſtituiſſe eũq; Ariſtodemũ ſpartiatã fuiſſe iudicatũ: quẽ itẽ cõceſſiſſe Chiloni meminit ariſtodemi. Alcæuſ quoq; aſſerẽs dictũ illud apud ſpartiatas celebre: pecũiæ uir: pauper uero nemo bonus ẽ. Pleriq; a Periandro ad Thraſybulũ mileſiorũ tyrãnum onuſtã nauẽ miſſã referũt. Ea uero cũ circa eorũ mare naufragiũ feciſſet: inuentũ poſt a piſcatoribus tripodẽ: qui ea uehebatur: phanodicus circa mare atticũ repertũ: atq; in urbẽ delatũ ſcribit: factaq; cõtione ex decreto publico Bianti miſſum: cauſã ſuo loco dicemus: cũ de biante dicendũ erit. Alii a Vulcano fabre factũ tradũt: ac ꝓ munere Pelopi a Deo datũ: cũ ille uxorẽ duceret: demũ ad Menelaũ ꝑueniſſe: raptũq; cum Helena ab Alexandro ĩ eoꝝ mare fuiſſe iactatum: Alancæna rixarũ cauſã fore aſſerẽte. Poſt lapſum tẽporis cũ quidã illic lebedii rætis iactũ mercati eẽnt: tripoda quoq; fuiſſe cõprehenſũ: & cũ exorto cũ piſcatoribus iurgio coum aſcẽdiſſent: nihilq; ꝓficerent: miletũ quæ erat metropolis eã rẽ detulerũt. Miſſi a mileſiis legati qui eã rem cõponerent: infecto negotio reuerſi ſunt. Mileſii ut ſe cõtempti uiderũt: aduerſus coos armis decernere ꝑgunt: plurimiſq; hinc inde cadẽtibus: diuino oraculo reſponſũ ẽ: ſapiẽtiſſimo dandũ tripoda. Mox in thaletẽ utræque ꝑtes cõſenſere: hunc ille poſtmodũ didymæo deuouit apollini. Cois itaq; reſponſũ nõ ante quieturã contẽtionem q̃ aureũ tripoda uulcani opus ĩ mare iactatũ ex urbe educerẽt: & ad eius uiri domum ferrent: q præſentia & præterita & futura noſcet.

Non prius ionii meropesq; a marte recedent.
Quam tripos auratus pelagus quē iecit in altum
Mulciber: ex urbe emiſſus concedat ad ædes.
Mox hominis: cuius ſit præſentia noſcere promptum
Quæ ſint quæ fuerint quæ mox uentura trahantur.

Mileſiis ut ſupra iam diximus reſponſū uiro illi dandum qui ſapientia primus eſſet omnium: ſed de his hactenus. Hermippus autem in uitis in hunc refert: quod a quibuſdam de ſocrate dicitur. Aiebat enim inquit: trium maxime rerum cauſa gratias ſe fortunæ agere. Primo ꝙ homo non bælua: deinde ꝙ uir nō mulier: tertio ꝙ græcus natus eſſet non barbarus. fertur cum domo exiret: inſpiciendorum ſiderum cauſa in ſubiectam ſcrobem incidiſſe. petulantiq; probro dictum ab anu domeſtica Qua ratione. o. Thales quæ in cælis ſunt comprehenſurum te arbitraris: q ea quæ ſunt ante oculos uidere non uales? Aſtronomiæ ſane fuiſſe ſtudioſiſſimum & Timon ſciuit: qui illum in ſilis eius rei laudat: porro quæ ab eo ſcripta ſūt: ad ducētos uerſus pertingere lobon Argiuus auctor eſt: inſcriptoſq; imagini ipſius uerſus.

Hunc quæ nutriuit mileſia terra thaletem
Conſilio primum prodidit aſtrologum.

Mileti in ionia nutritum: Aſtrologumq; fuiſſe. & eſſe antiquiſſimum ſapientia teſtari. Quæ uero ipſius celebrentur iſta eſſe.

Non multa uerba ſigna ſunt bonæ mentis.
Quiddam legas tu qui ſapis ſequi clarum.
Solues enim uirum loquacium linguam.

Nō multa uerba prudentis animi indicium ſunt: unum aliquid ſapiens diuina: unum quippiam præclarum elige: ſolues enim loquacium infinitos ſermones uirorū ferūtur eius & iſtæ ſentētiæ: antiquiſſimum eorum: quæ ſunt ōnium deus īgenitum enim. pulcherrimum mundus: a deo enim factus ē: maximū locus. capit enim oīa: uelociſſimū

mēs:nā p uniuersa discurrit.fortissimū necessitas:cūcta.n. supat.sapiētissimū tēpus.īuenit nāq; oīa. Nihil ait mortē a uita differre. Tu uero ait quispiā:q̄re non moreris? Quia nihil inquit differt. Sciscitanti cuidā quid prius factū esset nox an dies? Nox ait una prius die. Interrogatus lateret ne deos homo male operās?ne cogitās quidē īquit. percōtāti adultero an iuraret se minime adulterasse?nō ē ait piuriū adulterio deterius. Interrogatus quidnā eēt difficile?se inqt ipsum nosce. Quid cōtra facile?aliis moneri dixit: qd suauissimū?frui inqt:quid Deus?quod īitio & fine caret:quid difficile uidisset?Tyrannū inqt senē. Quo pacto aduersæ fortunæ ictus quispiā ferat facillime?si inimicos ait uideat deterius affectos:quomodo optime ac iustissime uiuemus? si quæ ī aliis reprehēdimus:ait ipsi nō faciamus.quisnā fœlix sit?qui corpore inqt sanus:fortuna locuples:aīoq; non ignauus aut īperitus ē. Amicorū præsentiū & absentiū æq; memores debere esse ait.nō cōponere faciem:sed bonarum artiū studiis animū excolere præclarū esse. Noli inquit ditari nequiter:neq; te in ius uocet sermo cōtra cōiūctos tibi ac sotios dictus. Quæcūq; ait stipēdia parētibus intuleris: eadē ipse a filiis expecta. Nilū ait excrescere qñ etesiæ quæ cōtrariæ sunt undas repellūt. Ortū primo Anno trigesimæ quintæ olympiadis Thalem Apollodorus ī chronicis tradit: mortuūq; ætatis Anno.lxxviii.siue ut sosicrates ait nonagesimo. Quinquagesima quippe & octaua olympiade eē defunctū. Crœsi uero fuisse tēporibus cui & pollicitus sit alyn fluuiū sine ponte traiicere auersis undis:fuisse & alios quīq; huius noīs uiros Demetrius magnesius in æquiuocis fatetur. Primū rhetorē calantinianū:Secūdū pictorē sicyonium:Megalophyen Tertiū:eūq; ātiquissimū ferme hesiodi:homeri:lycurgiq; tēporibus:Quartū cuius memīt duris ī libro de pictura. Quintū iuniorē & obscurum:cuius & Dionysius ī criticis mentionē facit. Sapiēs igitur Thales obiit cum certamē gymnicum spectaret:æstu scilicet ac siti:

Nihil difficilius q̄ noscere seipsum

Felicitas quæ constitit

et infirmitate fatigatus iam uetulus: in cuius laudes extāt Epigrammata.

Gymnicon aſpiceret cum rurſus agona thaletem
  Traxiſti e ſtadiis iuppiter æelie.
Hūc laudo cælum proprius q̧ duxeris ultra.
  Non poterat terris aſtra uidere ſenex.
Nempe hic exiguus tumulus: ſed ſydera ſcandit
  Gloria: ſunt cuius hæc monumenta thalæ.

Huius illud eſt noſce teipſū. Quod antiſthenes ī ſucceſſionibus ait fuiſſe phemonœs: Idq; ſibi uſurpaſſe chilonē.

De ſeptem ſapientibus

HOc in loco generatim ipſorū facienda mentio eſt: quæ nā fuerit de illis inter ueteres & quāta diſcordia: Damō Cyrenæus cum de philoſophis ſcriberet: omnes īſimulat & ſepté in primis. Anaximenes autem omnes ait poeticæ magis fuiſſe ſtudioſos. Dicæarchus neq; ſapientes neq; philoſophos fuiſſe eos aſſerit: ſed ſenſatos plane uiros: legūq; latores. Archetimus ſyracuſanus illorū cū cypſelo cōgreſſū ſcripſit: cui ſe quoq; īterfuiſſe ait. Euphorus apud Crœſū præter unū thalé cōgreſſos tradit. Aiuntauté quidā & ī panionio & corintho & delphis eos cōueniſſe: illorūq; ſentētias ponūt: quæ nā cuius ſit exponētes ut illud lacædemonius fuit Chilo ſapiés: q hæc ait: nihil nimis. Tépori cūcta adſūt bōa: magna & de illorū numero diſcordia é. Leādrius eīm pro Cleobulo & Myſone: Leophantū gorſiada lebediū ſiue epheſiū inſerit. epimenidéq; cretéſé. Plato auté in ꝓtagora Myſoné ꝓ periādro: ephoruſ ꝓ myſone ponit Anacharſim. Alii Pythagoram adiiciunt. Porro Dicæarchus quatuor nobis cōſenſu omniū ſapiétes tradit thalé: Biātem. pittacū atq; Solonem: tū ſex alios nominat: quorū ex numero tres eligit. Ariſtodemum ſcilicet: Pamphilū: Chiloné lacedæmoniū: Cleobulū: Anacharſim

Primus

& periandrū. Addūt quidā Acusilaū Cabā siue Scabrā Argiuum. Hermippus autē ī libro de sapiētibus decem & septem fuisse tradit: quorꝶ ex numero septē alii aliter eligant: sic autē illos cōputat: primo loco ponit Solonē: tū Thalē: Pittacū: Biantē: Chilonē: Cleobulū: Periandrum: Anacharsim: Acusilaū: Epimenidē: Leophantū: Pherecydē: Aristodemum: Pythagorā: Lasum charmātidæ seu Sisymbrini: siue ut Aristoxenus tradit chabrini filiū. Hermioneū Anaxagorā. Enimuero hippobotus ī descriptione philosophorum hāc illorꝶ seriē exponit primo Orpheū: deinde linū: tū Solonē: Periandrū: Anacharsim: Cleobulū: Mysonē: thalē biantē: Pittacū: Epicharmū: & extremo loco Pythagorā: ferūtur & istæ Thaletis epistolæ. Thales pherecydi. Audio te primū Ionium de diuinis rebus apud græcos palā disserere parare. uerum iustiore fortasse sñia īter amicos ea quæ scripseris leges: quā passim qbuscūq; pmittes nullo illis emolumento futura. Eqdē si tibi gratū cognouero: uolo cōsciuſ eorꝶ quæ scribis eē: ac siquidē iubes ad te mature ꝓficiscar: neq; eīm adeo amētes ac stolidi sumus ego & Solon Atheniensis: ut cū nauigio cretā petierimus: uisēdi gratia: ægyptūq; itidē penetrauerimus: ut istic sacerdotibus & astronomis cōgrederemur ad te nō pari studio nauigaturi simus. Veniet enim & Solon ipse si annuas. Nanq; tu loci illius amore detētus raro ī Ioniā transis: neq; peregrinorꝶ hominū desiderio tāgeris. Verū uni tātū ut spero scribēdi negocio incūbis: At nos qui nihil scribimus: græciā asiamq; pagramus. Vale. Thales Solōi. Athenis si excedas: mileti ut eqdē reor cōmodissime habitare poteris: est eīm uestra colonia: patierisq; dirum nihil: ꝙ si & apud Mileseos execraris tyrannidē: æque eīm ubiq; tyrannos infestos habes: At cū amicis nobiscū scilicet uiuere erit iocundissimū. scripsit ad te Bias ut prienam proficiscaris. Eam tu urbē si gratius inhabitaueris: & ipsi eo ad te aduolabimus. Vale.

epta Thaletis

s S Olon Execestidæ filius Salaminius primum qdē ipsā sisachtheā īuexit atheniensibus. sic autē appellabatur corporū possessionumq; redēptio. plurimi quippe p summā īopiā fœneratoribus corpora sua exponebant: ac sup his fœnerabātur. Cū igitur septē sibi talēta ex patrimonii sui iure deberētur ea prior indulsit: ac reliquos idē facere exemplo suo ꝓuocauit. Eaq; lex sisachthea appellata ē: hoc illi id quod minime obscurū ē: fœlix iniciū faustūq; fuit ad cæteras condendas leges: quas enumerare longissimū esset: minimeq; necessariū cum illæ tabulis æreis incisæ sunt. est autē idipsius factū uel celeberrimū cū de ꝓprietate salaminæ ipsius patriæ inter atheniēses & megarenses ferme usq; ad interitū armis dimicatū eēt: multisq; cladibus acceptis: capitale apud atheniēses esse cœpisset si quis legē de uindicāda insula ferre auderet. Sollicitus Solō ne uel tacendo parū Reipu. consuleret: uel consulendo sibi noceret: subitā sibi demētiam simulat: cuius uenia non dicturus modo ꝓhibita: sed & facturus erat. Deformis habitu more uæcordium in publicum euolat: factoq; concursu hoīum quo magis cōsiliū dissimulet: īsolitis sibi uersibus.

Mutata patria pholegandrius aut sicinites
  Tunc ego dicebar: Atticus ante fui.
Certe hominum rumor subito uolitaret ad aures.
  Atticus hic hominum quis fugitur salamis.
Ad Salamina graue expulsuri dedecus imus
  Et conserturi sūmimus arma manus.

p præconē suadere populo cœpit quod uetabatur. Omniūq; ita aīos cepit: ut aduersus megarēses bellum extēplo decernerent: insulaq; deuictis hostibus atheniensium fieret. Persuasit Atheniēsibus in thracia quoq; sibi uēdicare chersonesum: ac ne magis ui q̄ iure Salaminā possidere uiderētur: Effossis qbusdā tumulis cadauera ad orientē solem

cōuersa q atheniēsibus sepeliēdi mos erat: ostēdit sepulchra itē ipsa ad orientē posita: insculptaq; ipsis paganorum nomina: quod quidē ꝓprium Atheniensiū fuit. aiunt pleriq; illū exinde Homeri scripsisse catalogū ab eo loco: ubi aiacē ex salamina duodecim duxisse naues ait.

Bissenis salamine aiax cum nauibus ibat.
Cecropidum quo castra loco posuere phalanges.

Ex eo iam tēpore plæbis in se animos ita cōuerterat: ut sibi illū omnes percupide Regnare cuperent. eis uero ille in tātum abfuit ut acquiesceret: ut auctore Sosicrate pisistratū quoq; propinquū suum: cum sibi tyrannidem parare ītelligeret: quantū in se fuit ꝓhibuerit. nam euocata contione ꝓfectus in publicū lorica armatus & clypeo pisistrati insidias & improbos conatus aperuit. Neq; id solū uerū & iuuare paratū ac pro libertate sese pugnaturum asseuerauit: Viri inquiens Athenienses aliis quidē sapientior: aliis uero fortior sum. Sapientior eīm illis sum: q pisistratū istū non animaduertūt: fortiorq; his qui sciūt illum quidē: sed metu reticent. Senatus uero ꝙ studerent pisistrato: īsanire illū proclamabat: At ille meā inquit insaniā ciuibus breui tempus ostēdet q pisistratidæ essēt: cū ueritas ī lucē uēerit. Elegi autē ipsius de tyrānide pisistrati sunt hi.

Vis niuis & pelagi tempestas nube creatur.
  Horrendū excutiūt sydera clara sonum.
Et cecidere uiris persæpe potentibus urbes.
  Seruiuit soli nescia plæbs domino.

Iam uero pisistrato rerū potito minime obtēperās: āte curiam arma deposuit: dicēs illud. O patria tibi equidē uerbo & opere auxiliatus sum: ī ægyptū nauigauit: atq; īde cyprium ꝓfectus: postremo ad crœsū ꝑuenit: a quo īterrogatus qs nam sibi fœlix uideretur: Telus inqt atheniensis & cleobis: & Bito & cætera quæ sūt in ore omniū. Aiunt qdā Crœsum cū se exquisitissime omniū ornamentorū genere cōposuisset: sublimiq; in solio sederet: interrogasse eum an

liber

pulchrius unq̃ ſpectaculũ uiderit: illũq; dixiſſe gallos gallinaceos: faſianos: atq; pauones. Naturali eĩm eos flore & ĩcredibili ſpecioſitate ueſtiri. A crœſo deĩde ĩ Ciliciã ꝓfectus urbẽ condidit: atq; ex ſuo nomine Solos appellauit: in qua paucos athenienſiũ ſtatuit: qui tractu tẽporis cũ patriã uocem corrupiſſent: ſolœcizare dicti ſũt: & appellabantur hi quidẽ Solenſes: qui Cyprii uero Solii. Cum uero piſiſtratũ ĩ Tyrãnide perſeuerare didiciſſet: iſta atheniẽſibus ſcripſit.

Siquidẽ ꝑ ueſtram uæcordiã dira toleratis: nihil ĩ hac parte diis acceptũ referatis: ipſi enim horum uobis cauſa eſtis: q pignora ut duram ſeruitutẽ pateremini dediſtis: ueſtrũ uero unuſqſq; uulpis ueſtigiis ĩcedit: Omnibus aũt una leuis & ſtolida mẽs ẽ. Quippe uiri linguã ſermonẽq; uariũ & plenũ aſtutia & fallacia attẽditis: reꝝ exitũ cõſiderare neſcitis.

Triſtia commiſſæ luitis ſi præmia noxæ.
  Non uos in ſupos cõcitet ira deos.
Nanq; uiros auxit ueſtri cuſtodia quondam.
  Subdita qui nobis ſub iuga colla premũt.
Nam quiuis ueſtrũ ſequitur ueſtigia uulpis.
  Mens ſtulta eſt uobis omnibus atq; leuis.
Linguam & enim aſpicitis hominũ diuerſaq; uerba:
  Quod faciũt ſed nõ cernere uultis opus.

Hæc ille. piſiſtratus autem cum illius fugam didiciſſet: ſic ad eum ſcripſit.

Piſiſtratus Soloni ſalutem. 4

n N Eq; ſolus græcorũ tyrãnidẽ arripui: neq; mihi rem alienã uſurpaui. Quippe genus a Cecrope duco: id enim mihi meo iure uẽdico: quod athenienſes olim cũ iureiurãdo firmaſſent: codro illiuſq; gẽti præbituros: poſtmodũ abſtulerãt. Cæterũ in deos uel ĩ hoĩes nihil alias pecco. leges quas ipſe athenienſibus dediſti: ſeruari atq; ſecundum eas uiuere iubeo. Et quidẽ melius ſeruãtur q̃

Primus

possét: si multitudiis iperio res ageretur: pmitto. n. neminē iniuriā inferre: ac Tyrannus ego præter dignitatem & honorem nihil a plæbe differo: solis eis stipendiis contētus quæ iis quoq; qui āte me regnarūt debebātur. Deniq; Atheniensium singuli decimas frugū suarum seperant: non in usus nostros consumendas: uerū sacrificiis publicis cōmodisq; cōmunibus & si quando bellū cōtra nos emerserit i sūptus deputandas: tibi equidē nihil succenseo ꝙ mentem meam consiliūq; detexeris: quippe id potius beniuolētia Ciuitatis q̄ mei odio detexisti: ac præterea ꝙ ignorares cuiusmodi ego Rex futurus essem: qui iusti rectiq; tenax abs te factū scio: id enim si didicisses æquo aīo & conatus meos forte tolerasses: & te fugæ haudquaquam commisisses. Redi igitur domū plena fide mihi et iiurato credēs nihil igratū passurū a pisistrato Solonē. Hosti eīm neminē etiā ex inimicorū numero mali quippiā a me ppessū. Deniq; si placuerit frui nostra amicitia: inter primos eris. Nihil enim in te fraudis infidelitatisq; conspicio. ꝙ si aliter habitare athenis nolueris pro arbitrio tuo id facies tātum ne nostri gratia patria excideris. Vale. Hæc Pisistratus. Solon autē hūanæ uitæ terminū. lxx. annos esse ait. Videtur autē id præclare statuisse si quis parētes nō enutrierit: is ignobilis & obscurus esto: similiter & qui patrimonii uersurā fecerit: is item sectatum ociū oībus accusare uolētibus obnoxius esto. Porro Lysias in oratione quā cōtra Niciā scripsit Draconem asserit eam scripsisse legē: Solonemq; tulisse: eū itē q nequitiæ ac flagitiis insignis esset tribunali publicisq; suggestis arcendū statui. Athletaꝝ quoq; præmia castigata moderatiōe correxit: & ei quidē qui i olympia uicisset quingētas dragmas: q uero in isthmia ei dari centū constituit: eademq; ratione i certaminibus cæteris. Esse enim incongruum huiusmodi honores modum desiderare. solūmodo eos qui i præliis occubuissent præmiis esse illustrādos: quorū filios publice nutriendos erudiendosq; præcepit. Quo sane animati singuli

fortiter ac strenue ĩ bellis dimicabãt: sic polyzelus: sic cynægirus: sic callimachus: sic omnes qui in Marathonis expeditiõe pugnauerũt: sic præterea Armodius: Aristogiton: Miltiades: innumerabilesq; alii: Hi uero dum exercentur nimium præciosi sũptuosiq; athletæ: Et dum uĩcũt reipu. detrimento sunt: & cõtra patriam magis q̃ aduersus prouocatores coronãtur: ac iuxta Euripidem cũ senuerint palliis consũptis perit trama. Id præuidẽs Solon eos modice accepit: præclare & illud statuit: curatorẽ cũ pupillorũ matre nõ inhabitare: cauitq; ne is fieret curator: ad quẽ post pupillorũ obitum substãtia spectaret. Illud itẽ nõ licere anulario: uẽditi anuli seruare sigillũ: & qui alteri unũ oculum eruerit ei ambos erui debere: & quæ nõ posuisti: ne tollas. si qs secus faxit capitale esto. principẽ si ebrius deprehẽsus esset morte mulctandũ. Homeri poemata ut ordĩe resarcirẽtur scripsit ut eẽt uersuũ sensuũq; consequentia. Magis ergo Solon q̃ pisistratus homerũ illustrauit: ut ĩ quinto Megaricorũ dieuchidas ait. primus ant̄ trigesimã diẽ mẽsis ενην καὶ νέαν appellauit: nouemq; principũ numerũ ad sentẽtias dicendas prior instituit: ut Apollodorus ĩ secundo de legislatoribus refert. Seditione autẽ inter urbanos agrestesq; ac maritimosq; exorta neutrarũ se partiũ fecit. Aiebat sermonẽ eẽ effigiẽ operis: Regẽ: qui esset fortissimus uiribus. leges aranearum telis dicebat eẽ simillimas. illis quippe si quid leue & imbecillũ inciderit: inuolui ab eis atq; contegi. Si qd maius aut grauius perrũpi ac perire. Sermonẽ qdẽ silẽtio. silentiũ uero tẽpore signari dicebat. Qui apud tyrãnos possent: eos calculis quibus in cõponendis rationibus utimur comparare cõsueuerat: ut enim illi interdũ maiorẽ numerũ interdũ minorẽ significant: ita & Tyrannos horum quenq; prout libitũ fuerit: aliquãdo illustrẽ & inclytum: aliquãdo obscurum habere & ignobilẽ. Interrogatus cuius rei gratia cõtra parricidã legem nõ tulisset: q̄ desperasset ait hoc scelus: quo pacto item hoĩes minime humana iura uiolarent:

Primus

si sic doleant & afficiantur q iniuriis nõ lacessuntur: ut qui lacessũtur: satietatem ex diuitiis nasci: & ex satietate contumelias gigni. Atheniẽses uero ut dies secũdum lunæ cursũ agerent monuit: Thespim tragœdias docere ꝓhibuit ĩutilem eas falsiloquentiã uocans: ubi ergo seipsũ pisistrattus consternauit: inde ait ista pullularũt: Sũt autẽ eius monita quibus cõsulere solebat hominibus: ut ait apollodorus in libro de philosophoꝝ sectis huiusmodi: uirtutẽ atq; ꝓbitatẽ iuramẽto fideliorẽ cense: mentiri noli: præclara studiose meditare: amicos cito noli acquirere: Quos autẽ acquisieris reprobare caue. Tunc rege cum primũ didiceris regi: consule nõ quæ suauissima: sed quæ sũt optima: animũ ac rationẽ ducẽ sequere. Noli malis congredi. deos honora: parẽtes reuerere. Fertur et mimnermũ ĩcrepasse cũ scripserit. lx: ãnũ fatalem esse: monuisseq; ut octogesimum scriberet.

Sexdenos possunt annos deprendere fata.
  Et morbi curæ sint procul atq; graues
At mihi si quisq̃ sit par hũc tolle tuiq;
  Si dixi similem sit procul inuidia.
Assereq; huc uicos huc te iuuet edere cantus:
  Octoginta annos prendere fata queunt.

Sunt itẽ quæ metro celebrãtur eius præcepta ĩ hũc sẽsum.

  Ne forte qui tegant quod intus habebunt.
  Dum uoce te loquuntur ac tenent blanda
  Odium. memento singulos probe seruas
  Ne lingua duplex ex atra sonet mente.

Caute singulos obserua: ne forte odiũ ĩ corde tegant dũ blãda et arridẽti facie te alloquũtur. Duplexq; illis lĩgua atra ex mente sonet: constat eũ scripsisse leges: conciones quoq; et ĩ se ipsũ monita elegia. De Salamina itẽ atheniẽsiumq; rep. ad quĩq; milia uersuũ Iambos quoq; et Epodos: porro ipsius imagini ĩ hũc sẽsũ Epigramma scriptũ ẽ.

Quæ dudũ rabidas medorũ propulit iras.
  Legiferũ Solona pulchra tenet Salamis.

libri

floruit maxime circa quadragesimam & sextam olympiadem: cuius tertio anno princeps Atheniensium fuit: ut ait Sosicrates: quo etiam tépore leges eis dedit. Obiit auté ĩ cypro ætatis suæ anno octogesimo: hoc suis mandás ut salaminá eius ossa transferrét: atq; in cineré soluta p puĩciam disseminarét. quocirca & cratinus ĩ deterioribus ipsũ ita loquenté facit. habito hác ĩsulá: ut quidé fama ẽ hominũ seminatus p omné aiacis urbé. Extat de illo & nostrũ epigrãma ĩ epigrãmatũ libro: ubi & de sapiétibus õibus & doctrina præstantibus uiris omni genere metrorũ loquor.

Cypria defunctum cremauit flamma solonem.
  Sed dispersa agris ossa tenet Salamis.
Pulchre uexerunt animam super æthera currus.
  Hic leges curas condidit ante leues.

Aiunt & hanc ipsius fuisse sententiam. Nihil nimis: ipsum q; refert dioscorides in commétariis: cum lacrhymaretur ac lugeret defunctum filium: Diceretur q; sibi a quodam at nihil proficis: respódisse at propter hoc ipsum illachrymor quia nihil proficio: feruntur & istæ illius epistolæ.

Solon periandro.

SCribis tibi plurimos insidiari. At tu siquidé ões e medio tuleris ne sic quidé pficies: insidiabitur. n. tibi quispiá ex his & quos minime suspectos habes: partim sibi quidem metuens: partim te reprehédés q oĩa formides nihilq; nõ metuas: partim ité ciuitati gratificari cupiés. Esset ergo optimũ abstinere Tyrannide: ut causas omnis metus euaderes: q si tyrannidi insistendũ céses compares necesse ẽ tibi externas uires: & peregrina auxilia urbanis uiribus maiora: ut iam tibi nullus ĩfestus sit: & tu neminem extorrem agas. Vale.

Solon epimenidi.

Sti. mu.

n NEq; leges meæ profecto Athenienſibus profuturæ multum erant:neq; tu eis antiquatis ciuitati ulli fuiſti emolumento.Deus enim ac latores legum non ſoli iuuare ciuitates poſſunt:ſed qui multitudinem agunt in quancūq; ſentētiam uolunt.Hi enim ſi recte rem adminiſtrent:deus ac leges utiles ſunt:ſin autem male: nihil proſunt:neq; ſane meæ leges ac iura quæ ſcripſi quicq̄ profuerunt:ſed qui illas tranſgreſſi ſūt magna reip.ĩuexere detrimenta: qui piſiſtrato ne tyrannidem inuaderet nō obſtiterunt:neq; uero futura prædicenti mihi fides habebatur.Illeq; fidelior eſtimabatur atheniēſibus blandiens q̄ ego uera proloquens.Poſitis igitur armis pro curia his quidem qui piſiſtratum geſtire tyrannidem nō animaduerterunt : ſapientiorem:eis uero qui libertatē reip.aſſerere metuerent fortiorem eſſe me dixi. Qui tamē Solonis ueſaniā reprehendebant: tandem ita patriam cōteſtatus exceſſi. O patria hic quidem Solon tibi opem ferre & facto & dicto ꝓmptus & paratuſ ē.Cæterū hiſce & ĩſanire uideor:itaq; te deſerta ꝓficiſcor ſolus ex omnibus piſiſtrati inimicus. Iſti quippe illi & fauere & obſequi parati ſunt. Noſti enim ꝑfecto hominē amice quanto ille aſtu:quo ingenio:qua arte tyrannidem ĩuaſerit. nam cæpit quidem blande plæbem illicere:deinde ſibi etiam uulnera inflixit: ac progreſſus in publicum:eaq; ſe ab hoſtibus accepiſſe uociferās orabat q̄dringentos robuſtiſſimos iuuenes ſibi cuſtodes darent. At illi me quidem reluctante & reclamante uiros præbuerūt. Erant autem hi armati ualidis fuſtibus.his itaq; ſtipatus ſtatū reip.euertit:dumq; illi ſpe ĩani pauperes ne ſub mercede ſeruirent ſe liberare ſtudent:omnes una ſub iugū miſſi ſunt:uniq; ſeruiunt piſiſtrato.

Solon piſiſtrato.

c CRedo equidē nihil me abſ te paſſurum mali: nā

Liber

ante tyrannidem tibi amicus eram:ne nunc quidē magis infenſus q̄ alius quilibet Athenienſiū:qui tyrannidem nō ament:ſiue autem unius imperio regi:ſiue publice rem adminiſtrari illis utilius ſit:ex ſua quiſq; ſētētia ſtatuat. Certe tyrānorum te omnium eſſe præſtantiſſimū fateor. Athenas autem redire mihi utile non eſſe cognoſco. ne quis me iuſte reprehendat:ſi qui Athenienſibus dudū rem publicā ex æquo adminiſtrandam tradideram. præſenſq; oblatam mihi tyrannidem ſponte declinauerā:modo rediens factū tuū ſubita pœnitētia probare uidear.

Solon Crœſo.

a AMplector mirifice tuam in nos beniuolentiam: & per deos immortales niſi apud me iampridem ſtatuiſſem ibi ſedem habere: ubi reſp. ſit libera: mallem apud te in tuo regno uitam : q̄ athenis ducere: uiolenter tyrannidem exercente piſiſtrato. uerum gratius illic ex inſtituto noſtro uiuimus:ubi ſunt omnibus æqua & communia iura. ueniam tamen ad te: ut tuo uel hoſpitio tantiſper fruar.

Chilo lacedæmonius. 6

c CHilo lacedæmonius patre Damageto fuit. Hic ſcripſit elegiam uerſus ferme ad ducentos. dicebat autem futurorū prouidentiā ratione cōprehendi poſſe pro uirtute uiri. Indignāti fratri ꝙ Ephorus ipſe non fieret cū ille fuiſſet. ego inquit pati iniurias ſcio:nō tu: fuit autem Ephorus circa quinquageſimā & quintā olympiadem. Porro pamphila circa ſextam ait: Primūq; ephorum fuiſſe ſub euthydemo auctore Soſicrate. primūq; inſtituiſſe ut ephori regibus adiungerētur. Satyrus lycurgū dixit. Hic ut herodotus in primo hiſtoriarū libro refert. Hippo

crati in olympia sacrificāti cū feruere absq; ignis adminicu-
lo lebetes cepissent: cōsuluit aut ꝑsistere celibē: uel si duxis-
set uxorē dimitteret: filiosq; necaret. fertur & æsopū īterro-
gasse qdnā faceret iuppiter: illūq; respōdisse excelsa hūili-
at: & humilia extollit. Rogatus quo differūt periti ab īperi-
tis: bona īquit spe. quid sit difficile: arcana īquit reticere: &
ociū recte disponere: īiuriasq; tolerare posse. præcipiebat &
hæc linguā sēp quidē sed ī cōuiuio præsertī cōtinēdā: ꝓxīo
nō maledicendū: alioquī audituros quæ nos mœrore cōfi-
ciant. Nemini intentādas minas: esse enim muliebre: prō-
ptius ad amicoꝝ aduersos casus q̄ ad secūdos successus ac-
currendū. uxorē humilē apparatu modico ducendā: mor-
tuo nō maledicendū: honorandā senectutē: obseruandum
seipsū: damnū potius q̄ turpe lucrū eligendum. id quippe
semel tantū angere: hoc semper: elato secūdis rebus nō ar-
ridendū. fortem māsuetum esse oportere: ut proximi non
tam metuāt: q̄ reuereātur. Discendū domui suæ rite præeē:
linguā præire animo nō permittēdam: superandā iracūdiā:
diuinationē nō execrādam: impossibilia nō appetēda: ī uia
non festinandum: interloquendum non agitandam ma-
num: esse enim uæcordium: obtemperādum legibus: quie-
tem adamandam: inter cæteras eius sentētias hæc maxime
placuit qua dixerat lapideis cotibus aurū examinari: & da-
re apertum sui documentum. Auro autem bonorum ma-
lorumq; hominum mentem cuiusmodi sit cōprobari: Aiūt
illū cum iam esset uetulus dixisse sibi nihil esse conscium ī
tota uita ingrate fecisse: una tamē re se modice moueri: ꝙ
cum semel inter amicos illi iudicādum esset: neq; cōtra ius
agere aliquid uellet: ꝑsuaserit amico iudiciū a se ꝓuocare:
ut sic utrunq;: legē scilicet amicūq; seruaret. maxima gloria
præcipue apud græcos fuit ꝙ de Cytheris īsula laconiæ præ-
dixerit. Nam cū illius naturā situmq; didicisset utinā īquit
hæc nūq̄ fuisset: aut certe simulac uisa est submersa esset:
præclare sane ac rite prǫuidit. Demaratus eīm lacedæmone

fugiēs xerxi consuluerat in ea insula naues continere: & ꝑfecto ī ditionē hostium uenisset græcia si id regi ꝑsuasisset. Postmodū uero Nicias bello pelopennesiaco euersa īsula: præsidiū illic atheniensiū statuit: lacedæmoniosq; multis cladibus afflixit: erat in loquendo breuis: atq; ob eam rem Aristagoras milesius hunc loquendi morem Chiloniū appellat. Senuerat iam circa quinquagesimā & primā olympiadem quo tempore uigebat Aesopus orator. Obiit autē ut Hermippus ait pisæ: amplexus atq; osculatus filiū ꝙ in olympia fuisset coronatus. Defunctū asserūt in modica lætitia: & senii imbecilitate. Ipsiq; omnes qui ad celebritatem cōuenerāt honorificētissime iusta persoluerūt: est & in hūc nostrum epigramma.

Phossore reddatur polux tibi gratia: ꝙ fert
 Chilonis natus tēpora cincta pugil.
Serta uidens nati genitor si gaudia sūmat.
 Non mihi sic talis mors odiosa foret.

Ipsius item imagini inscriptum elogium primum ex septē sapientibus claruisse sapientia testatur. Eius est ea sententiola sponsioni non deesse iacturam: Breuis quoq; epistola ipsius fertur huiusmodi.

Chilo periandro salutem.

i IVbes uti militia uacem: extorrisq; agam: quasi tu in tuto futurus sis: atqui ego monarchæ uiro nec sua tuta esse puto: fœlicemq; eū tyrannū censeo cui in sua domo absq; sanguine contigerit mori.

Pittacus mitylenæus. 7

p PIttacus mitylenæus hyrradio patre quem Thraca fuisse duris auctor est: hic una cum Alcæi fratribus Melanchrum lesbi tyrannum profligauit: Et cum de agri Achillitidis possessione inter Athenienses & mitylenæos armis decerneretur: Imperator ipse exercitus cū

phrinone athenienſium duce qui & pancratiaſtes & olympionices fuerat ſingulari certamine pugnare inſtituit. Ræte igitur clypeo tegens phrynonem eo dum nõ cauet ĩuoluit: ipſoq; perempto agrum ſeruauit. poſtmodum uero athenienſes diſceptaſſe cum mitylenæis de poſſeſſione agri: ipſumq; a Periandro cõtrouerſiæ iudice athenienſibus adiudicatum tradit Apollodorus in Chronicis: tũc igitur pittacum in ſummo honore mitylenenſes habuere: eiq; principatum tradiderunt: quem ille cum decem annis tenuiſſet & remp. præclaris ordinibus conſtituiſſet: ſeipſum ſponte magiſtratu abdicauit. Decem inde alios ſuperuixit annos: agrumq; ſibi a mytilenæis traditum ſacrauit: qui nunc pittacus dicitur. Porro ſoſicrates partẽ ipſius abſcidiſſe: dimidiumq; plus toto dixiſſe teſtatur. Sed & crœſo pecunias ad ſe mittente ſuſcipere noluit duplo plura q̃ uellet ſe habere conteſtans. Defuncto enim fratre ſine liberis hæreditatem ad ſe pertinere. Pamphila autem in ſecundo cõmentarioꝝ tyrrhæum refert ipſius filium cũ ſederet in tonſtrina cumis: iniecta ſecuri ab ærario fuiſſe necatum. A cumanis uero uinctum homicidam ad pittacũ miſſum: atq; ab eo pœna fuiſſe abſolutũ dicẽte cum rem cognouiſſet indulgentiã pœnitẽtie eſſe præferendã. Heraclitus autem Alcæũ aſſerit habuiſſe captiuũ: liberumq; dimiſiſſe: ueniamq; ſupplicio meliorẽ dixiſſe. ebrios cum peccarẽt duplici incõmodo afficiẽdos per leges ſtatuit ut cauerent temulentiam: abundat quippe uino ĩſula. Ferũtur eius iſtæ ſentẽtiæ. Perdifficile ẽ bonũ eſſe: cuius uerſiculi & ſimonides meminit: Plato itẽ ĩ protagora: neceſſitati nec deos reluctari: principatũ uiros declarare: interrogatus aliquãdo quid eſſet optimũ? quod impreſentiarum inquit occurrit bene agere. A crœſo item rogatus quodnam eſſet maximum imperium? ligni inquit uarii legẽ ſcilicet ſignãs. Dicebat autem & uictorias ſine ſãguine acquiri: Phocaico item dicenti quærendum eſſe ſtudioſum ac frugi uirum: etiam ſi ualde inquit quæſieris nõ

liber

inuenies. Percuntãtibus quidnam esset gratificũ? tempus ait: quid obscurũ? futurorũ euẽtus ĩquit: quid fidele? terra: quid contra infidum? mare ĩquit. Dicebat prudẽtiũ uirorũ esse: prius q̃ aduersa cõtĩgãt: ꝓuidere ne ueniant: fortium uero cũ illa contigerint: æquo animo ferre. Quod ĩquit facere intendis noli prædicare: nam si facere nequiueris: rideberis. infælicitatem nemini improperaueris: ne iuste querimoniæ pateas. Depositũ cum acceperis: redde. Amico noli maledicere: ne inimico quidẽ: pietatẽ colas: frugi esto: pudicitiam ama: ueritati stude: fidẽ: peritiã: dexteritatẽ: sodalitium diligentiãq; custodi. Quæ uero cecinit: maxime ꝓbantur: Hæc sũt sumpto arcu & iaculis sagittiferaq; pharetra impetendũ hominẽ nequaquã: Nam fidũ nihil lingua loqui præualet: dũ cordi duplex alte insedit sensus. fecit item ad sexcentos elegios uersus & carptim de legibus ad ciues. floruit maxime circa. xlii. olympiadẽ: mortuus ẽ autem sub Aristomene tertio anno. li. Olympiadis: cũ uixisset annos plusq̃. lxx. senio cõfectus: sepultumq; in lesbo mausoleo ipsius inscriptum epigramma signat.

Condidit hoc tumulo lachrymis te pittace lesbos.
  Sacra suis obitu languida facta tuo.

Est eius illa sentẽtiola tempus nosce: fuit & alter pittacus legifer: cuius & fauorinius in primo commentariorum: & demetrius in æquiuocis meminit qui & minor appellatus est. Fertur autem sapiens ille cum ab atarnete adulescente compelleretur ut moneret utra sibi ducenda esset uxor: duas quippe se expetere: alteram quidem opibus sibi et genere parem: alteram utraq; in re excellentem: bacillo senum adminiculo elato admonuisse: pergeret ad triuium ciuitatis: quo ludendi causa pueri conueniunt: eosq; consuleret quid facto opus esset: sequereturq; illorum monita. Sicq; factum esse: Adulescẽtemq; illum puerorum uocibus admonitũ æqualem sibi duxisse: id factum callimachus ĩ epigrammatibus uenustissime scribit.

Hoſpes atarnites rogitauit pittacon olim.
Sic mytilenæum hyrradioq; ſatum.
Magne ſenex geminæ cupiunt mihi nubere. quarum
Et genere atq; opibus cõuenit una mihi
Altera præcellit: quid præſtat conſule dicq;
Vtra ex his potius ſit capienda mihi.
Hic baculum tollens ſic tela ſenilia dixit.
Conſiliũ pueri quod petis expedient.
Quis celer in gyrum iactatus uerbere turbo
Aſſiduo latis uertitur in triuiis.
I ſequere illorum moritur ſic fatur ut ille
Scitatur. referunt tu tibi ſumme parem.
Quæ poſtq̃ audiuit monitis puerilibus hærens.
A magnis hoſpes abſtinuit thalamis
Atq; parẽ paruas lætus traduxit in ædes.
Sic dion æqualem ſi ſapis ipſe cape.

Dionemq; indẽ admonet facere: parem ſcilicet eligere: uidetur autem ex affectu iſta dixiſſe. Quippe nobiliorem ipſe duxerat Draconis ſcilicet penthili filii ſororem quæ illi immodice ſuperba erat. Hũc alcæus Sarpodem & ſarapum uocat q latos pedes traheret: cheropadem autem q uulnera in pedibus haberet: quæ chœrades appellantur. gabricũ q fruſtra intumeſceret: phyſconem uero & gaſtronem q pingui eſſet aqualiculo: zophodorpiden quoq; q obtuſam haberet oculorum aciem. Agaſyrtum uero q obtrectatoribus pateret & ſordidus eſſet: Huic exercitiũ fuit molendi tritici: ut Clearchus philoſophus teſtatur. eſt aũt eius breuis epiſtola huiuſmõi: Pittacus Crœſo . Iubes me in Lydiã uenire inſpectaturũ opes tuas. Ego & ſi illas minime aſpexi: nihil ambigo Alyattis filiũ regũ omniũ eẽ opulentiſſimum auroq; refertiſſimum: neq; uero amplius qc q̃ habituri ſumus: ſi ſardis ad te acceſſerimus. Auro enim ipſi nõ indigemus contenti modico uitæ ſtipendio: q̃tum ſatis ſit mihi & amicis. Veniam tamen ut tibi perhumano

& hoſpitali uiro familiaris efficiar. Vale.

Bias prienæus.

b BIanti prienæo pater fuit Teutamus: hunc Satyrus ſepté reliquis prætulit: fuiſſe opulentum pleriq; autumant. Duris aduenam fuiſſe teſtatur. Phanodicus uero captiuas eũ puellas r̃dimiſſe meſſenias: ſibiq; in filias nutriſſe: ac poſtmodũ adiectis dotibus meſſenam parétibus illas remiſiſſe. Breui poſttépore inuento ut diximus a piſcatoribus aureo tripode: cui erat inſcriptũ ſapiéti: Satyrus quidé puellas: alii uero ex quibus phanodicus é: illarũ patré ĩ cõcioné ueniſſe ait: Biantéq; expoſitis quæ ĩ ſe egiſſet appellaſſe ſapienté: ſicq; tripoda ad eũ miſſũ eo cõſpecto dixiſſe biãté Apolliné eé ſapiété: neq; illũ admiſiſſe: alii thebis herculi ſacraſſe referũt ꝙ eſſet priene thebanoꝝ colõia phanodico idipſũ aſſeréte. Fertur cũ ab Alyatte priene ipſius patria obſideretur: Bianté ex induſtria duos ſaginaſſe mulos: eoſq; in caſtra impuliſſe: eis cõſpectis obſtupuiſſe regé: ꝙ bruta quoq; animalia largas obſeſſorũ copias præferrét: ac de ſoluéda obſidiõe cogitãté explorãdi gr̃a nũciũ ĩ urbé dimiſiſſe: Biãté cõſilio regis explorato magnoſ arenæ aceruos tritico operuiſſe hominiq; oſtédiſſe: eo agnito regé cũ prienenſibus pacé percuſſiſſe: ex cõtinenti regem Bianti ut ad ſe ꝑgeret mandaſſe: illumq; dixiſſe: equidem rex cæpas edere æq; ac flere iubeo. Fertur & in cauſis orãdis ſũmus atq; acutiſſimus fuiſſe. Bonã tamen in partem dicédi uim exercere ſolitum: Idq; demodicum alerium ſignificaſſe: cum diceret: Oratori prienæam cauſam eſſe imitandam Hipponactemq; ſimiliter: qui dum laudare quépiam ſũmæ ĩtegritatis uellet: eũ biãte priéſe ait cauſas egiſſe præſtãtius: moritur & ipſe in hũc modũ. cauſam ꝓ amico dixerat iã uetulus: & cũ a dicédi labore qeuiſſet: caput ĩſinibus nepotis filii .ſ. filiæ feſſus reclinauit. Cũ uero aduerſarius

item perorasset: iudicesq; sentētiā ꝑ eo dixissent: qui causæ suæ Biantē habuerat patronū: soluto iudicio: Nepotis in gremio efflauisse animā compertus ē: ipsumq; magnifice sepeliuit Ciuitas: atq; eius laudes tumulo inscripsit.

Petra prienæū tegit hic cōmissa biantem
  Ornamentū ingens qui fuit ioniis.

Est & nostrum.

Petra bianta tegit stygias cyllenius undas.
  Quem duxit niueū tempora canicie.
Perpetuam noctem pueri dormiuit in ulnis.
  Dixerat ut socii credita iura sibi.

Scripsit autē de Ionia ad duo milia uersus: quo scilicet modo fœlix esse posset: placuerūt eius istæ imprimis sentētiæ: Ciuibus placere omnibus stude. Habet enim id multum gratiæ: Contra uero fastus ac superbia semper nocuit: & illud corpore quidem esse ualidum naturæ munus est. Porro quæ utilia sint patriæ dicere animi ac prudētiæ propriū: pecuniarum autem copiam plurimis etiā forte obuenisse: infœlicē dicebat qui ferre nequiret infœlicitatem. Morbūq; animæ impossibilia amare & appetere: & aliena incommoda nō meminisse. interrogatus quidnam esset difficile? ferre inquit fortiter mutationem in deterius rerū. nauigabat cum impiis aliquādo: & cū tota tēpestate nauis quateretur fluctibus: illiq; deos inuocarēt: silete inquit ne uos hinc illi nauigare sentiant. percūtanti impio homini qd pietas? nihil respondit: cūq; ille silentii causam sciscitaretur: quia inquit de rebus nihil ad te pertinētibus quæris. rogatus quid esset dulce hominibus? spes ait. Malle se inter inimicos: q̄ inter amicos iudicare dicebat: Quippe ex amicis alterū prorsus futurū inimicum: ex inimicis autem alterū amicū. forte interrogatus quidnā faciens homo delectaretur? lucrans inquit: dicebat uitæ tēpus ita metiendū: quasi & diu & parꝝ uicturi simus: ita amādū: quasi odio simus habituri: malos .n. eē quāplurimos. Sic autē consulebat: Quodcunq; agere

liber

institutis: cunctabũdus ac deliberabundus arripe: Cæterũ in eo quod elegeris firmiter persiste. noli cito loqui: ẽ enim insaniæ iudiciũ: prudentiã dilige. De diis ita ut sunt loquere: Indignũ hominẽ diuitiarum gratia laudare noli: persuadẽs accipe nõ cogẽs. Quodcũq; bõi egeris ad Deos refer: uiaticũ tibi ab adolescẽtia ad senectutẽ sapientiam compara: ea quippe sola est certa ueraq; possessio. meminit Biantis ut diximus etiam Hipponax: & ingratus Heraclitus ipsum præcipue commendat his uerbis. priene oppidum Biãtem tulit Teutami filiũ: cuius est opinio illustrior q̃ cæterorũ: Et prienæi sacellũ ipsi dedicarũt: quod teutonium dicitur. eius est sententia plures mali sunt.

Cleobulus. 9

c CLeobulus Euagoræ filius ex lindo siue ut duris auctor ẽ ex caria fuit: eius genus pleriq; ad herculem referũt: Corporis uiribus ac specie fuisse insignẽ: ægyptũq; percipiendæ philosophiæ gratia petiisse tradunt. Natamq; illi filiã Cleobulinã hexametrorũ enigmatum uatem: Cuius & Cratinus meminit in eiusdẽ nominis poemate plurali inscribẽs numero: sed & mineruæ phanũ a danao constructũ illum ĩstaurasse aiunt. Scripsit autẽ carmina obscurasq; sentẽtias ad tria milia uersuũ. Midæ quoq; mausoleo inscriptũ Epigramma ab eo factũ: nõ desunt qui sentiant ærea sum uirgo & cætera.

Aenea uirgo midæ celebri sum nixa sepulchro.
Alluit unda fluens & plurima germinat arbos.
Phœbus at exoriens & splendida luna refulget.
Flumina labũtur placidæ de montibus undæ
Littora commiscent. defleto hic marmore multũ
Fulcta midã moneo qui præterit esse sepultum.

Innitũtur autẽ Simonidis testimonio: qui uituperare uidetur cur tãtas laudes in eius statuã tanto uerborũ strepitu

congeſſerit:ut eam indeficientibus omnibus uernis flori/
bus:ſoliſq; flammis:& auræ lunæ & æquoreis undis cōpa/
rauerit:ipſumq; Cleobulū apte fatuū appellabat.
Quis lindium cleobulon efferret laudans?
Fluminibus & uernis roſis obicientem
Flammæq; ſolis aureæq; lunæ
Mariſq; uorticibus colūnas & robur
Infra ſunt quoniā cuncta cæleſtes diuos.
Lapides enim mortalium manus frangunt.
Hoc nempe conſiliū uiri eſt parum ſani.
Vnde conſtat Homeri illud non eſſe:qui multis annis Mi/
dam præceſſit ut aiunt. fertur in cōmentariis pamphilæ i/
pſius huiuſmodi enigma.
Eſt unus genitor nati bona pignora bis ſex.
Triginta cuiuis natæ ſed diſpare forma.
Hæ niueæ aſpectu nigræq; coloribus illæ:
Atq; immortales omnes moriuntur ad unam.
Vnus pater ē:iſq; duodecim filios habet:eoꝝ ſingulis.xxx.
ſunt filiæ:pulchra ſpecie & uaria:aliæ nanq; ſunt cādidæ:
aliæ nigræ:īmortales uero ſūt:& moriūtur ōnes:eſt autem
annus.ſūt & iſtæ ex ſentētiis illius celebres : imperitia ī ho/
minibus maiori ex parte dominatur:& multitudo uerboꝝ.
Sed tempus ſufficiet:ſentire atq; ſapere illuſtre aliquid &
inclytum ſtude inanis.Et ingratus ne ſis: filias nuptui lo/
cari oportere ætate uirgines.Sed prudentia & ſenſu mulie/
res:docens per id uirgines quoq; erudiendas eſſe. dicebat
amicos beneficiis fouendos ut amiciores ſint: inimicos au/
tem amicos faciendos. Cauendam enim uituperationem
amicorum: inſidiaſq; inimicorum fugiendas. Illud item
anteq̄ domo quis exeat:quid acturus ſit apud ſe pertra/
ctet.Rurſus cum redierit:quid egerit recogitet: conſulebat
q; corpus rite exercendum: audiendi magis q̄ loquendi
ſtudioſum eſſe oportere:intentum ſtudiis potius q̄ im/
peritum: linguam habere laudabilem:proprium uirtutis

liber. i

eſſe alienũ a uitio: iniuſtitiã fugere: ciuitati ea cõſulẽda quæ ſũt optima: uoluptatẽ frenandã: ui nihil agendũ: erudiendos liberos: inimicitias ſoluẽdas: cũ muliere neq; blandiciis agendũ: neq; præſẽtibus extraneis iurgandũ. Illud quippe uecordiã: iſtud ueſaniã ſignificare. famulũ uino hilarẽ non puniendũ: uideri enim id demẽtis eſſe: uxorem ſibi parem eligendã. Nam ſi clariorem te duxeris inquit: affines dños habebis: iurgãtibus nõ inſultandũ: inimicos quippe ex ea irriſione fieri: dum ſecũda fortuna arridet ſupbire noli. aduerſa perſtrepente noli frangi: fortunæ mutationes fortiter perferre diſce. obiit ſenex annorum. lxx. eiuſq; laudes tumulo inſcriptum epigramma continet. Scripſit & ipſe breuẽ epiſtolã Soloni ſic. Cleobulus Soloni. Amici quidem tibi ſunt permulti: ſinguliſq; domus eſt. uerum ego Soloni commodiſſimam fore ad inhabitandum lindum cenſeo ciuitatem ſcilicet liberam. Eſtq; inſula maritima ubi ſi morari uolueris nihil a piſiſtrato mali formidabis: atq; ad te amici undiq; confluent. Vale.

Periander. 10

p P Eriandro corinthio cypſelus pater fuit: ex heraclidarum gente: uxorem autem lyſidem duxit: quã ipſe Meliſſã appellabat: Proclei epidaurenſium Tyrãni: & Euriſtheneæ Ariſtocratis filiæ: ſororiſq; Ariſtodemi filiam: q ut ait Heraclides ponticus in libro de principatu totius ferme Arcadiæ dominabantur: duoſq; ex ea filios genuit Cypſelũ ſcilicet & lycophronẽ: alterũ ex his iuniorem prudentẽ: maiorẽ natu ſtolidũ. poſt aliquãtum tẽporis accenſus ira miſſã ſub gradibus prægnantem cõiugẽ calcibus percuſſit ac necauit: pelicũ obtemperando calumniis: quas tamen poſtmodum igne cremauit: puerũq; lycophrõa matri ploratu iuſta ſoluentẽ abdicauit: atq; ĩ corcyrã agi præcepit. iam uero uicinus ſenio illum ut ei Tyrãnidẽ

per manus daret: ad se arcessiri iussit. Eius explorato cõsilio cercyrẽses iuuenẽ interimerũt: hoc ille comperto furiis succensus eorũ liberos ad alyattẽ abscidendos misit. Cum autẽ nauis appropĩquasset Samo: iunoni uota faciẽtes a Samiis seruati sũt: quod ille ubi didicit mœrore cõfectus excessit e uita annos natus ferme. lxxx. Sosicrates eũ ante Crœsum obisse diẽ asserit. lx. & uno annis ante quadragesimã & nonam olympiadẽ. Hunc herodotus ĩ primo historiaꝝ Thrasybuli milesiorum tyranni hospitem fuisse ait. Aristippus autem in primo de antiquis delitiis libro hæc de illo refert: matrẽ eius crateã illius amore feruentem et clam congredi solitã: illo nõ inuito tantoq; flagitio acquiescẽte: quod ubi agnitum est: dolens se fuisse deprehensũ: grauius iam ciuibus instabat. Porro Euphorus ĩ historia uouisse illũ tradit: si olympia quadriga uicisset: aureã statuã deo sacratuꝝ: uictoria uero potitũ & auri ĩopẽ quadã celebritate populari mulieribus ꝓcedẽtibus ornatis: mũdũ ademisse muliebrẽ atq; ita donariũ misisse asserũt: illũ cũ sepulchrũ suũ ignorari uellet: tale quippiã molitũ: duobus iuuenibus uiã quãdã ostẽdisse: ac iussisse noctu per illã ĩcederẽt: eũq; q prior occurrisset ĩterimerẽt ac sepelirẽt: postq; illos quatuor alios misisse: q eos necarẽt ac sepulturæ traderẽt. Rursus cõtra eos misisse plures: itidẽq; ut facerent imperasse. sicq; ipsum primis obuiũ occisum eẽ: enimuero Corinthii Cenotaphiũ illius uersibus illustrarunt.

Et sophia & nũmis periandrũ terra corinthus.
  Præstantẽ attæo continet Alma sinu

Nostrum quoq; in illum epigramma est.

Ne tibi iam doleat si non optata sequaris.
  Omnibus at gaude quæ tribuere dei.
Mœstitia stygias periander cessit ad umbras
  Quod non pfecit impia uota dolens.

Huius illud ẽ nihil pecuniaꝝ gratia agentiũ. Oportere eĩm modo qui honestus sit non lucrari: scripsit & ὑποθήκας

ad duo milia uersuũ. Dicebat his qui tuto regnare uellent: sum̃ma ope nitendũ ut beniuolẽtia nõ armis stiparẽtur. Rogatus aliquãdo cur in tyrãnide persisteret? quia ĩquit & sponte & ĩuitũ cedere æque periculosũ ẽ. Dixit & hæc: bona quies ẽ: ac periculosa temeritas: turpe lucrum: popularis dominatus tyrãnide præstãtior ẽ: uoluptates corruptibiles sunt: honores ĩmortales. Inter secũdas res esto moderatus: inter aduersas prudẽs: amicis & fœlicibus & ĩfœlicibus eũdem te præbe. Quotcũq; pollicitus fueris serua: ĩterloquẽdum caue ne secreta pronũcies: nõ peccãtes modo: uerum & peccare gestiẽtes puni. Primus hic armatis circũseptus ĩcessit: magistratũq; ad tyrannidẽ trãstulit: neq; ĩ urbe degere uolẽtes permittebat ut ephorus & Aristoteles tradunt. fuit autẽ circa trigesimã octauã olympiadẽ: exercuitq; tyrãnidem annos quadragĩta. Porro Sotion atq; Heraclides & Pamphila in quĩto cõmentarioꝝ duos aiunt fuisse periandros. Tyrannum alterum: alterum uero sapientem: eumq; ampraciotem: hoc ipsum neãthes quoq; Cyzicenus ait: patrueles sibi ĩuicem fuisse: & quidem Aristoteles Corinthium asserit fuisse sapientem: Plato negat: ipsius & hoc est exercitatio totum ualet: uoluit & isthmum quoq; perfodere: feruntur duæ istius epistolæ huiusmodi.

Periander Sapientibus.

g G Rates multas ago Pythio apollini q̃ ĩ unũ coactos epistolæ meæ reppererũt: ipsæq; Corinthũ ut cõfido ꝑducent: expecto itaq; uos: certe ipsi uidebitis q̃ maxime populariter cõgrediar. Sicut igitur anno præterito Sardis ĩ lydiã uenistis: ita nunc oro ne pigeat ad me quoq; ꝓficisci: Corinthi Tyrannũ: uidebunt enim uos & grate quidẽ Corinthii periandri domum adeuntes. Periander procleo.

n NObis quidẽ nõ ex sentẽtia fuit uxoris scelus. tu autẽ spõte filio ĩgrato si qd egeris ĩiuriosus es. Aut igitur ĩmanitatẽ in filium compesce: aut ego illi opem feram. nã & ipse satis diu pœnas dedit.

Thrafybulus Periandro. 11

p PRæconi quidé tuo nihil diſſimulaui:ſed ipſum in ſe/
getem inducés eminétiores ſpicas bacillo feriés decu/
tiebam ſubſequéte illo:tibiq; ſi interrogaueris referet quic/
quid uel uiderit uel audierit a me:& tu ergo ſic facito:ſiqui/
dem tyrannidé tuto tenere cupis:atq; in ea roborari: Ciui/
tatis principes tolle:ſiue illi amici:ſiue ĩimici uideãtur:qp/
pe tyranno amici quoq; ſæpe ſuſpecti ſunt.

Anacharſis. 12

a ANacharſis Scytha Gnuri quidé filius:Caduidi ue/
ro ſcytharum regis frater:matre græca fuit:quam/
obrem duarum quoq; linguarũ peritus erat:ſcri/
pſit auté & de ſcytharum legibus: & de his quæ apud græ/
cos legitima & ſolénia ſunt ad caſtigatioré ac uilioré uictũ:
itemq; de re bellica ad noningétos uerſus:præſtitit ꝓuerbii
occaſioné eo ꝗ eſſet audax & conſtãs ĩ dicendo ut q eius cõ/
ſtantiam imitaretur:ſcythicũ dicendi genus diceretur imi/
tatus:eũ Soſicrates athenas cõceſſiſſe quadrageſima & ſe/
ptima olympiade ſub Eucrate pricipe tradidit. Porro Her/
mippus Solonis iuiſſe domum:& cuidã ex familia iuſſiſſe
nũciaret ei anacharſim adeſſe ꝓ foribus:ut illius cõſpectu
& hoſpitio ſi fieri poſſet frueretur:puerũ ĩtus hæc nũciaſſe
ſoloni:eiuſq; iuſſu hæc illi renũciaſſe ĩ propriis regionibus
hoſpites fieri. Ad hæc ĩtrogreſſum dixiſſe Anacharſin mõ
ſe eſſe ĩ patria:atq; ad ſe ptinere hoſpites facere. eã uiri dex/
teritatem admiratũ Solonem continuo illum admiſiſſe &
arctiſſimis amicitias uinculis ſibi deuĩxiſſe:poſt aliquan/
tulum téporis regreſſũ in ſcythiã cum patrias leges ĩmuta/
re uellet:græcaſq; toto adniſu niteretur ĩducere:ĩ uenatiõis
ſtudiis a fratre ſagitta percuſſum ĩteriſſe:dicentẽ ſermonis
& diſciplinæ gratia ſe ex græcia ſeruatũ per inuidiã ĩ domo
& patria periſſe. Quidã græco ritu ſacrificantẽ occiſum tra/
dunt. Eſt & noſtrum in illum epigramma.

Suadebat Scythicas errans anacharsis ĩ oras
Moribus hoc omnes uiuere cæcropidum.
Verba leuis nondum modulata sub ore tenentem
Hunc immortales traxit arundo deos.

Huius illud dictum memoratur: uitem uuas tris ferre: primam uoluptatis: secũdam ebrietatis: tertiam mœroris: mirari se dixit quomodo apud græcos artifices certarent iudicarentq; qui opifices non essent. Rogatus quo pacto quis abstemius fieret: si turpes ĩquit ebriosorum motuꝯ sibi ante oculos ponat. Mirari item dicebat quid sit quamobrem græci aduersus eos qui iniuriis lacessunt legẽ ferentes: athletas cum seinuicem feriunt honorant: cum didicisset quatuor digitos nauis esse crossitudinem: tãtum inquit morti propinqui sunt qui nauigant. Oleũ uæsaniæ pharmacũ dixit: ꝙ eo inuncti athletæ cõtra inuicem magis insaniant. Quomodo ĩquit qui mẽtiri uetant: in cauponũ tabernis aperte mentiuntur: Admirari dixit cur græci initio conuiuii paruis calicibus uterentur: ubi uero saturati essent maioribus poculis biberent: Inscribitur autẽ ipsius imaginibus lĩgua uẽtre pudẽdis continẽdum est: rogatus an ĩscythia sint tibiæ: ne uites quidem ĩquit: percontãti quænã eẽt securior nauis: ea inquit quæ in portũ uenerit. Istud quoq; se apud græcos mirabile uidisse referebat: ꝙ fumum ĩ montibus relinquerẽt: ligna ĩ urbem conueherent: interrogãti utrũ plures sint uiui q̃ mortui: nauigãtes ĩquit utra ĩ parte cõstituis: exprobrãti sibi attico ꝙ scytha esset: at nihil quidem ait probro est patria: sed patriæ tu: rogatus quidnam esset hominibus bonum ac malum: lingua ĩquit. Melius aiebat est amicum unũ egregium q̃ gregarios multos possidere. Forum ad fallendũ ĩuicem atq; ad dandas auaritiæ manus destinatũ locũ dicebat. Ab adolescẽte cõuiua passus cõtumeliam. Adulescẽs inquit: si modo cũ iuuenis es uinum non fers: quando senueris aquam feres: inuenit ut quidã uolũt ad uitæ usũ anchorã: & figuli rotã. Scripsit & hãc epistolã:

e EGo lydorum rex in græciam adueni: græcorum mores & studia & instituta percepturus. Auro autem nihil egeo satisq; mihi est ad scythas reuerti meliorē atq; doctiorem. Pergam tamen ad te Sardis: plurimi faciēs tibi familiarem & amicum fieri.

Myson.

m MYson Strymonis filius: ut ait Sosicrates cheneus genere Hermippo auctore traditur a uico œtaoico siue laconico sic dictus: numeraturq; īter septem sapiētes. Aiunt eius patrē tyrannū fuisse: fertur a quodam pythiā cū ab Anacharside quæreretur quisnā se esset sapiētior: respondisse ut de Chilone prædiximus ī Thaletis uita cetæum quendā mysonē cheneum se sapientiorem eē: hoc illū oraculo sollicitatum ī uicum peruenisse: eumq; repperisse æstate stiuā aratro aptantem: ac dixisse. Atqui o Mysō nō aratro uacandi nūc tempus est: Illumq; respondisse satis tempestiuū ad illud parandū. Alii oraculum illud non cetæum: sed eteum dixisse autumant: inquiruntq; quid sit eteus: parmenides quidē pagum esse laconicæ unde fuerit Myson. Sosicrates autē ī successionibus patre eteū: matre cheneū fuisse tradit. Euthyphion heraclidis pontici filius cretēsem asserit: eē eīm cretæ oppidū etean anaxilaus arcadē tradit: meminit ipsius & hipponax dicēs & myso quē uiroꝝ omniū sapientissimū Apollo prædicauit. Aristoxenus ī uaria historia hūc ab Apemanti & Timonis moribus nō multum abfuisse testis ē: exosos qppe habuisse mortales: deniq; deprehensū lacedæmone solū ī solitudine ridere: cū ab eo rogaretur qui subito se deprehēderat: cur nemine præsente rideret: at ob hoc ipsum rideo dixisse: ex hoc habitū ignobilem ꝙ nō ex urbe: sed ex uico eoq; obscuro natus esset: obq; eā ignobilitatē quæ ipsius sūt a plerisq; Pisistrato Tyranno applicari Aristoxemus itē auctor ē præter Platonem phūm

Meminit quippe illius ĩ protagora illũ pro periãdro cõstituens. Dicebat auté nõ ex uerbis res: ſed ex rebus uerba eſſe inqrenda: neq; propter uerba res perfici: ſed rerũ gratia uerba conſumari. Defunctus eſt auté ætatis anno. lxxvii.

Epimenides.

e EPimenides ut ait Theopompus: aliiq; complures patré habuit Phæſtium: alii Doſiadé: alii Ageſarchum tradũt Cretenſis genere: gnoſo uico oriũdus effigié immutaſſe perhibetur. Miſſus enim aliqñ a patre ut ouem rure deferret: meridiano tépore diuertit ex itinere: atq; ĩ ſpelunca ubi ſe iactarat: quinquaginta & ſepté annos perpetuo ſopore acquieuit. Dehinc ſomno excitatuſ quæſiuit oué: putabat ſe enim parũ obdormiſſe: quam cũ nõ ĩueniſſet: in agrũ reuertit. Cum uero rerũ omniũ faciem immutatã cerneret: agrũq; in alterius ius cõceſſiſſe: ſtupore attonitus: & cunctabũdus rediit in oppidũ: ibi cũ domum ſuã uellet ingredi: quiſnã eſſet interrogatus: uixq; agnitus a iuniore fratre iam uetulo omné ex illo didicit rei ueritaté. Porro illius fama per græciam uolante deo eſſe cariſſimus exiſtimatus eſt. Vnde & Atheniéſes cum aliquãdo peſte laborarent: reſponſo a Pythia accepto urbem expiari oportere: Niciam nicerati filiũ miſere epimenidemq; ex creta aduocarũt: profectus auté olympiade. xxvii. luſtrauit urbem peſtéq; repreſſit hoc modo. Sumpſit oues nigro & candido uelere: duxitq; in ariũ pagũ: atq; inde quo uellét abire permiſit: his qui illas ſequebãtur mandãs ubicũq; illæ accubuiſſent: ſingulas mactare propicio deo: atq; in hũc modũ quieuit lues. Ex eo iã hodieq; per athenienſiũ pagos aras ſine noĩe ĩueniri certũ eſt: In eius quæ tũc facta eſt expiationis memoriã. Alii cãm dixiſſe peſtis celonium ſcelus: liberationemq; ſignaſſe: atq; ideo mortuos duos adoleſcétes cratinũ & lyſiniũ: ſicq; cladé quieuiſſe Athenienſes ea pnicie liberi

Talentum ſibi decernunt:& nauim quæ illum ĩ cretam re-ueheret: uerum ille pecunia repudiata amicitiam & ſocietatem Athenienſium & gnoſſiorum impetrauit: reuerſuſq; domum paruo poſt tempore migrauit ex uita: ætatis ſuæ anno centeſimo quinquageſimo ſeptimo: ut ait phaſgo in libro de longæuis: ſicut autem Cretenſes tradunt ducenteſimo nonageſimo nono: ſicut uero Xenophanes Colophonius audiſſe ſe dixit centeſimo quinquageſimo q̃rto. Scripſit autem curetum & Corybantum generationem & theogoniam ad quinq; milia uerſuum. Argus quoq; ædificationem & Iaſonis in colchos nauigationem ad ſex milia & quingentos uerſus. Scripſit & carptim de ſacrificiis & ciuilitate cretenſiũ: ac præterea de Minoe & Rhadamãtho ad q̃tuor milia uerſuũ: cõſtruxit & apud Athenienſes phanũ uerendorum deorum ut ait Lobon argiuus in libro de poetis: fertur etiam primus domus atq; agros expiaſſe: delubraq; fabricaſſe. Sunt qui illum non obdormiſſe: ſed ad tẽpus exceſſiſſe aſſeuerent intentum ſcilicet radicibus cædendis. Extat ipſius ad Solonem conditorem legũ epiſtola ciuilitatem cõtinẽs: quã minos cretenſibus tradidit. Sed Demetrius magneſius ĩ libro de poetis: ac ſcriptoribus æquocis: epiſtolã ut r̃cẽtẽ neq; cretẽſi: ſed attica locutiõe: ipſaq; nõ ſatis antiq̃ ſcriptam arguere nititur: ſit illa ſane recẽs ut uult ipſe: ego & aliam ipſius epiſtolã repperi ĩ hũc modũ.

Epimenides Soloni.

c C Onfide o amice: ſi enim uel ſeruire aſſuetis uel nõ bene inſtitutis Athenienſibus piſiſtratus immineret: imperium profecto diuturnum habuiſſet. Cæterum uiros haud ſane malos aut ignauos ſeruire compulit: ſed eos qui indicii Solonis memores tabeſcunt: neq; ſub tyrãnide diutius eſſe tolerabunt. Verum & ſi piſiſtratus ciuitatẽ occuparit: non tamen ad illius liberos imperium ſpero deducẽdum. Eſt enim perdifficile hominibus liberis præclariſq; ĩſtitutis legibus ſub ſeruitute durare. Tu autem noli quæſo

uagus agi: sed in cretā uenire ad nos matura: ubi tyrannus nullus cuiq̄ molestus ē: aperta uia est. Aderūt certe plurimi illi īfesti: tibi amicissimi: nulla ergo ratio ē: cur aliquid molestiæ pati pertimescas. hic ē textus epistolæ. Quidā Demetrio auctore tradūt accipere solitū a nymphis cibū: eumq; intra bouis ungulā conditū seruare: paulatimq; īde sumere: nullaq; exinde egestione īdigere: neq; uisum unq̄ edere. meminit huius & Timæus in secūda. Sunt itē qui dicant cretēses illi sacrificia offerre: quasi deo. Aiunt & præsciendi fuisse peritissimū. Deniq; cū apud Athenienses munichiā uidisset: ignorare eos dixisse quātarū cladiū causa locus ille futurus esset. quod si sciret dētibus illū discerpturos. hæc autē prædixit multis ante tēporibus: fertur & primus esse se æacum dixisse: lacedæmoniisq; prædixisse captiuitatē quā passuri erāt ab arcadibus: ac seipsum īuiuiscere sæpe simulasse: theopompus autē ī mirabilibus refert epimenidis cū nympharū templū exædificaret uocem e cælo lapsam non nymphis: sed ioui dedicandū. Cretēsibus item prænūciasse belli exitū: quod īter arcades & lacedæmonios agebatur: eū quem prædiximus: quo in bello deserti ab Orchomeniis lacedæmonii in ius hostiū concessere: senuisse illum intra tot dies: quot obdormisset ānos. Non desūt q asseuerēt: & hoc enim theopompus ait hūc a cretensibus curetem appellari solitū: Myronianus ī similibus auctor ē: corpus eius penes se lacedæmonii obseruāt respōso quodā admoniti ut refert Sosibius laco. fuerūt alii duo epimenides genealogiæ scilicet assertor: & tertius qui dorice rhodi historiam scripsit.

Pherecydes. 16

p PHerecydes Badis filius syrus ut ī successionibus alexander tradit: Pittaci auditor fuit: eum Theopompus asserit primum omnium de natura & de diis græcis scripsisse: plurima de illo & stupēda memorātur

Primus

Deambulantē eīm secus littus psamiū: cū intuitus fuisset nauē plenis uelis currentē: post paulū mergēdā prædixisse: sicq; ut dixerat se inspectāte cōtigisse. Haustā rursus aquā ex puteo cū biberet: post diem tertiū terræmotū futurum prædicasse: atq; ita factū esse: cū denuo Messanā ascēdisset in olympiā perilao hospiti cōsuluisse: cum tota familia inde migrare maturaret: neglexisse illum: messanamq; paulo post captā ab hostibus fuisse: lacedæmōiis solitū dicere neq; aurū neq; argentū honorandū ut Theopompus ī mirabilibus scribit. præcepisse hoc sibi ī somnis Herculē: quē & eadē nocte regibus pherecydi ut obtēperarent iussisse: sūt q Pythagoræ ista applicēt. Tradit Hermippus illū: cum inter ephesios atq; magnesios urgeret bellū: cuperetq; ephesios uincere: quendā ex prætereūtibus interrogasse: unde esset: & cū se ille ephesiū dixisset: adiecisse: Trahe me p crura: & ī agro magnesio pone: ciuibusq; tuis adnūcia ut parta uictoria me in eo loco sepeliāt: adiecitq; se esse pherecydē: hæc ubi ille ciuibus renūciauit magna eos uictoriæ incessit spes. Postridie uero cōmisso prælio magnesios fundūt: uictoresq; pherecyden ex uita migrasse comperiūt: quē etiam sepelientes magnifice honorauerūt. Quidam profectū delphos e monte Corycio seipsum deiecisse aiūt: deliq; sepultū esse. Alii a pediculis cōsumptū obisse diem tradūt. Aristoxenus uero cū de pythagora eiusq; familiaribus scriberet: refert illum cū a pythagora qui uisitandi gratia aduenerat: ut se se haberet interrogatus esset: digitū immisisse p ianuam ac dixisse aperte inspice. ea postmodū dictio apud studiosos: deteriorē in partē semper accipitur. Qui autē ea melioribus in rebus utūtur: peccant: dicebatq; deos mensam thyoton uocare. Porro Andron ephestius duos tradit fuisse pherecydes syros: Astrologum alterū: alterū theologū Badis filiū: cuius pythagoras studiosus fuerit. Eratosthenes unū tātūmodo syrū alterū Atheniensem genealogum fuisse asserit. seruatur hactenus pherecydis syri quem scripsit libellus

Liber.

de rerum principio: cuius initium inest: iuppiter quidem atq; tẽpus & tellus erant semper: terrenæ autem nomẽ fuit terræ: postq̃ ipsi iuppiter præmium dedit: seruatur & heliotropium in syra insula. Refert autem duris in secundo sacrorum inscriptum eius tumulo epigramma illustre.

In me finitur sapientia tota: quid autem
Si plus pythagoræ nostro dicas: quia primus
Græcorum in populis non mentior ista locutus.

Ion aũt chius de ipso ait.

Hic uelut ornatus uirtutibus atq; pudore.
Et dulcem uitam non habet exanimis.
Sic iam pythagoræ sapientia summa. uirorum
Cunctorum mentes uidit & edidicit.

Est & nostrum sic se habens

Carmine pherecratio.
Insignis pherecydes.
Syros quem parit olim.
Turpes in pedicillos.
Permutasse priorem.
Formam dicitur: atq;
Magnatum in regionem
Se iussisse trahi: quo
Inferret generosis
Pœnas ciuibus audax.
Ingentes ephesi. nam
Oraclum fuerat quod
Solus nouerat ipse
Mandans hoc moriturus:
Cedens sic apud illos.
Verum est hoc igitur: uir
Si uiuens sapiensq;
Quædam ẽ utilitas: ac
Certe quando nihilq; ẽ. aliorũq; ĩ eũ ferũtur epigrãmata. Fuit aũtẽ circa. lviiii. olympiadẽ: est eius quoq; ad Thaletẽ

huiusmodi epistola.

Pherecydes Thaleti.

b BEne moriaris: cum tibi fatalis dies superuenerit: morbus me inuaserat: cum tuas accepi litteras: pediculis operiebar totus & rigore angebar febris. Mãdaui itaq; quibusdam ex familiaribus ut cum me sepelierint: ad te perferant quæ scripsi. Tu autem siquidẽ ea ꝓbaueris cũ sapiẽtibus reliquis ita legenda demum trades: sin autẽ improbaueris nolite edere: mihi certe nec dũ satis placebat. Est ibi quidẽ nõ certa rerum fides: neq; enim id recipi neq; quid sit uerũ me scire professus sum: forte quædam de theologia reseraui: cætera intelligere oportet: õnia quippe significo potius: q̃ aperio. Morbo autẽ diebus singulis inualescente: neq; medicorũ quempiã: neq; amicorũ penitus admitto. Cæterũ assistentibus pro foribus & interrogantibus quo ĩ statu sim: digito p hostii claustra dimisso: q̃ sim langore fatigatus ostẽdi: admonuiq; ut posttridie conueniãt ad solẽnes pherecydis inferias. Vale. Atq; hi sunt quidẽ appellati sapiẽtes: quibus pleriq; pisistratum etiã tyrannũ aggregant. Veniendum uero iam ad phõs ac primo incohandũ ab Ionica phĩa: cuius principẽ thaletem fuisse memorauimus Anaximandri præceptorem.

LAERTII DIOGENIS LIBER SECVNDVS.

a ANAXIMANDRO milesio Praxiades Pater fuit: huius est illud principium & elementum immẽsum hoc & ĩfinitũ esse: non tñ diffiniens aera & aquã: aut aliud qppiã: & partes qdẽ eius immutari: totũ uero immutabile durare: medio loco terrã cẽtri ĩstar constitutã

globosamq; esse & rotundã: lunã falso lucere lumine: splẽdoréq; a sole mutuari: Soléq; terræ æquare magnitudiné & esse purissimũ igné. Primus auté γνώμονα iuenit ipsũq; lacedæmone ĩ loco captãdæ umbræ idoneo statuit: quo scilicet ut ait Phauorinus in õnimoda historia cõuersiones solis & æquinoctia notaret: horoscopia quoq; fabricatus é: ac primus terræ marisq; circuitus descripsit. & sphærã ĩsuper construxit. Quænã uera sibi uisa sint summat ꝑut memoriæ occurrit exposuit Apollodorus Atheniensis: qui illũ & in chronicis ait secũdo anno quinquagesimæ octauæ olympiadis annũ egisse ætatis. lxiiii. ac paulo post obisse dié: floruisse auté maxime sub Polycrate Samiorũ Tyranno: aiũt eum canenté a pueris irrisum: eoq; comperto dixisse canendum ergo puerorũ causa modulatius: fuit & alius Anaximander historicus & ipse milesius Ionicus scriptor.

Anaximenes.

a A Naximenes Eurystrati filius Milesius Anaximandri auditor fuit. Quidã & Parmenidé audisse asserunt: hic initium dixit aera & infinitum: moueri sidera non supra terram: sed circa terram: usus é aũt Ionica locutione simplici & minime fucata: sexagesima & tertia olympiade natũ esse: atq; eo anno quo Sardis capta sit obisse dié Apollodorus tradit. Fuerũt & alii duo lampsaceni ipsius nominis orator unus: alter historicus q oratoris nepos Alexãdri gesta cõscripsit. Extat phĩ Anaxãenis epistola: huiusmõi. Anaxamenes Pythagoræ. Thales ab ætatis flore ad senectuté p studia uirtutis humanitatisq; peruectus ĩclyta morte defungitur. Is cũ ut cõsueuerat una cũ ancillula sidera ĩspecturus atrio domus matutinus exisset: ĩmemor ut sese loci situs haberet: dũ æthera securus explorat ĩ subiectã foueã cecidit: Milesii siderũ obseruatoris hũc finé tradunt. Cæteꝝ nos liberiq; nostri tãti uiri iugiter meminimus atq;

ĩ illius maxime doctrina acquiescimus: ĩitiumq; sermonis nostri Thaletẽ semper ĩstituimus: itẽq; alia: Anaximenes Pythagoræ. Consultus nobis egisti ut quietus uiueres: qui ex Samo Crotonẽ cõmigrasti: nempe enim æacidæ aliisq; ĩfesti sunt: milesiisq; tyranni dominãtur. Medorũ item rex nobis acriter imminet: nisi uelimus esse tributarii: at cõsilii non fuerit Ionas pro libertate omniũ cum medis dimicare. Nam si bellũ aduersus illos ĩeamus nulla nobis spes salutis ẽ. Quonam igitur animo possit anaximenes cæli secreta rimari: cui iugis aut mortis aut seruitutis incũbit metus? At q tu Crotoniatis atq; italis cæteris ĩ amore ac studio es: perguntq; ad te & ex Sicilia studiosi quiq;.

Anaxagoras.

a ANaxagoras hegesibulo siue eubulo patre Clazomẽius anaximenis fuit ĩprimis studiosus: primus hic materiæ quam hylẽ appellant mentem adiecit ĩ prĩcipio operis sui sic scribens: omnia simul erant; deinde accessit mens eaq; composuit: q̃obrem & mẽs siue animus dicitur. Timon hoc ipsum de anaxagora fatetur: ĩ sillis dixisse scilicet mentem confusis primo rebus accessisse omniaq; compegisse simulatq; ordinasse.

Fertur anaxagoras mentem fortissimus heros
Ipsi mens quoniam coniungẽs omnia moxq;
Vna compegit ueteri pugnantia lite.

Hic non modo generis gloria & opibus: uerum animi quoq; magnitudinẽ clarissimus fuit. Quippe cum cunctum patrimonium suis sponte concessit. nam cum ab eis insimularetur negligentiæ: quid ergo inquit: nõ ne uos ista curatis? Demum ab eis profectus ad speculandam rerum naturam se cõtulit rei &. p. & priuatæ omnino negligẽs: adeo ut cuidam se ita compellanti nulla ne tibi patriæ cura ẽ? dixerit mihi uero patriæ cura & quidem summa est digitum

in cælũ ĩtẽdens. Fertur ĩ xerxis transitu annũ ætatis uigesi/
mũ egisse uixisseq; annos. lxii. Apollodorus ĩ chronicis flo/
ruisse eũ septuagesima olympiade septuagesimæq; octauæ
primo anno defecisse refert. Philosophari Athenis ceperat
sub Callia. xx. ætatis ãno ut Demetrius phalerius in descri/
ptiõe principũ refert: ubi &. xxx. annos cõmoratũ tradunt.
Dicebat Solẽ candẽs ferrum eẽ: ac penitus ignitum: & pelo/
ponneso maiorẽ. Alii hoc ad Tantalũ referũt lunã habita/
cula ĩ se habere & colles & ualles: ĩitia rerũ similitudines ha/
bere partiũ: ut enim ex minutissimis arenis aurũ cõstet: ita
& ex paruis similiũ partium corporibus hoc totum eẽ com/
positum: mentẽq; initiũ motus: & grauia corpora inferiorẽ
locum ut terrã: leuia superiorẽ optinuisse: ut ignẽ: medium
aeri atq; humori distributũ. Ita enim & super terræ latitu/
dinem mare subsistere humoribus a sole ĩ uaporẽ conuer/
sis: Sidera prĩcipio quidem turbato: & cõfuso motu ferri
solita. Ita secundũ terræ uerticẽ eum q semp apparet polũ
fuisse: postmodũ uero inclinationẽ accepisse: lacteũ orbem
reflexum eẽ solaris luminis nõ ĩtermicantibus Astris: come/
tas errantiũ stellarum esse conuentum flammas ex se emit/
tentiũ: eosq; qui σπινθηρεσ dicũtur ueluti scintillas ab
aere uibrari: uentos fieri cum aer a sole tenuatur: tonitrus
nubiũ esse collisionẽ: coruscationes confricationẽ itidẽ nu/
bium: terræmotus successionẽ aeris in terrã: Animãtes pri/
mo ex humore & calore terraq; manasse: postmodũ exĩuicẽ
natas esse: mares a dextris: fœminasq; a sinistris. Aiunt illũ
prædixisse eũ q circa ægis fluuios cõtigit lapidis lapsũ: quẽ
ex sole casurũ dixerit: eaq; ratione inductũ Euripidẽ ipsius
discipulum: solẽ ĩ phæthonte aureã glebã appellasse. Pro/
fectum quoq; in olympiam sereno & lucente Cælo sedisse
pellicea indutum ueste: quasi breui eruptura pluuia: sicq;
cõtigisse: percontãti an lampsaceni mõtes mare essẽt aliqñ
futuri dixisse ferũt: ita sane nisi tempus defecerit. Rogatus
cuius rei causa natus esset & inspiciendi inquit cæli & solis

Secundus

& lunæ. Dicenti cuidã Atheniẽſibus priuatus es: nõ ego illiſ ait: ſed illi me. cũ uidiſſet mauſoli ſepulchrũ: monumentũ inquit precioſũ & lapidibus ornatũ diuitiarũ imago eſt. indignãti homini ac moleſte ferenti q̧ in alieno ſolo moreretur: bono ĩquit eſto animo. Idẽ enim undiq; ĩ ĩfernũ deſcẽſus eſt: uidetur autẽ ut fauorinus ĩ omnimoda hiſtoria teſtatur: Primus homeri poema de uirtute & iuſtitia cõpoſitum eẽ dixiſſe: multũq; metrodorũ lapſacenũ familiarem ſuũ ad eam opinionẽ cõtuliſſe. Quẽ in his etiã quæ ad naturæ hiſtoriã attinẽt cõſtat poetæ fuiſſe ĩprimis ſtudioſũ: Primus autẽ Anaxagoras etiã librũ ab ſe ſcriptũ edidit: eũ uero ſub principe dimylo cecidiſſe de cælo lapidẽ: Anaxagoramq; tũ dixiſſe cælũ omne ex lapidibus eẽ cõpoſitũ: ac uehementi circuitu cõſtare: alias continuo ſũma ui impetus lapſurũ Silenus ĩ primo hiſtoriarũ auctor eſt: uaria de huiuſ damnatione referũtur. Nam ĩ ſucceſſione philoſophorũ tradit Sotion a cleone impietatis accuſatũ: q̧ ſolẽ candẽtem dixerit laminã ac penitus ignitã. Defenſum autẽ a pericle diſcipulo quinq; talẽtis mulctatũ: exilioq; dãnatũ fuiſſe. Porro ſatyrus ĩ uitis a Thucydidæ accuſatũ: q cõtraria pericli in reipublicæ adminiſtratione ſentiret: neq; ĩpietatiſ modo: uerũ & ꝓditionis abſentẽq; morti addictũ: & cum illi renunciata eſſet & damnatio ſua & filioꝝ mors: ad alterũ dixiſſe iampridẽ aduerſum illos atq; ſe ex æquo naturã tuliſſe ſentẽtiam: ad alterũ ſciebã me genuiſſe mortales: Alii hoc ad Solonẽ referunt: alii ad Xenophontem. Hunc autem manibus etiam propriis ſepeliſſe liberos Demetrius phalereus in libro de ſenectute teſtatur. Hermippus ĩ uitis carcere incluſum addictumq; morti tradidit. Periclem uero percontatũ an illius uitam in aliquo criminaretur: cũ nullum ei crimen impingi comperiſſet: dixiſſe atqui ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti illum perdere: uerum mihi potius obtemperate liberumque abire permittite: ſicq; factum eſſe. Hanc tamen illum

iniuriã ægre tulisse:ac sponte ĩde discessisse. Verũ eĩm Hietonymus ĩ secũdo cõmentariorũ Periclẽ asserit illũ adduxisse in iudiciũ: incertis gressibus nutantẽ:& præ nimia ægritudine confectũ macie misericordiaq; iudicũ: potius q̃ ꝙ ĩnocens fuerit inuẽtus:relaxatũ esse:tamen uaria de ipsius damnatione inter auctores minime obscuros habetur opinio:nec defuere qui existimarẽt illum democrito infestũ fuisse:ꝙ ab illo minime fuerit defensus. lampsacũ postea profectus:illic diem suũ obiit:ubi rogãtibus eum principibus ciuitatis nũquid fieri mãdaret:iussisse ferunt ut pueri quotannis quo mense defecisset:ludere ꝑmitterentur:seruariq; hactenus eam consuetudinẽ. Defuncto igitur lãpsaceni honorifice iusta persoluerũt:eiusq; tumulũ epigrãmate illustrauerũt. Fuere tres & alii eodem nomine in quorum nullo fuere omnia uerũ. Primus quidem orator de isocratis disciplina ueniẽs: Statuarius alius:cuius meminit Antigonus tertius grãmaticus zenodoti discipulus.

Archelaus.

a Rchelaus Atheniensis siue milesius patrẽ habuit Apollodorũ: siue ut quidam scripsere:Mydonẽ: Anaxagoræq; discipulus:& Socratis magister fuit. Prĩus hic ex Ionia physicã philosophiã Athenas ĩuexit: & appellatus ẽ physicus ꝙ in eũ philosophia desierit naturalis. Socrate ethicen introducẽte q̃q̃ ne hic quidem ethicæ rudis fuisse uideatur:nãq; de legibus philosophatus est: & de honesto & æquo. Porro Socrates ꝙ hæc ab illo sumpta ꝓpagauerit inuenisse putatus ẽ:duas esse generationis cãs asserebat:calidũ & frigidũ:animalia de limo nata: iustũq; & turpe non natura cõstare:sed lege:hac autẽ ratione nitebatur liquẽtem calore aquã ubi ignis inflammatur ardoribus terram efficere:ubi uero circũfluit:aerem gignere: atq; ideo illam quidẽ ab aere:hũc autẽ ab ignis leui faciliq; motu cõtineri:gigni uero aĩalia ex terræ calore:quæ limum lacti simillĩũ ad escã emãauerit:sic & hoĩes natos: primusq;

Secundus

uocē aera percussū diffiniuit: mare ī cōcauis per humū ue-
luti collatū cōsistere dixit: maximūq; siderū solem: & ōne
hoc infinitū appellauit. Fuerūt & tres alii eiusdē nominis:
primus Chorographus: qui omnē ab alexandro peragratā
terrā descripsit: alius qui quæ naturæ sunt ꝓpria uersu ꝓ-
didit: tertius orator qui & artem oratoriam scripsit.

Socrates.

s Ocrates sophronisco patre lapidario: matre phæ-
nareta obstetrice natus: sicut & plato in theæteto
meminit: Atheniensis patria: pago alopecēsis fuit:
nō defuerūt qui illū iuuasse euripidē existimauerint. Vnde
mæsilochus ait phrygibus nouo euripidis poemati & socra-
tem ligna ministrasse.

Euripidis recens phryges est fabula
Sarmenta cui supponit & socrates prudens.

Ac rursus Euripides socratis ut socii & adiutoris meminit.

Tumores socratis noueras ligatores
Et callias: tu grauis & sentis sic magnum.
Mihi licet: Socrates enim certe causa.

Aristophanes quoq; hoc ipsum ī nephelis tradit: hūc asse-
rens euripidem fuisse: qui Tragœdias scripserit eloquētiæ
sapientiæq; plenissimas.

Sapientiæ Euripides agens tragœdias
Plenissimas hic est celebresq; multum.

Cū igitur Anaxagoræ secūdū quosdā auditor fuisset & da-
monis ut Alexander ī successionibus ait: post eius dānatio-
nem ad archelaū se physicū contulit: cuius & pædica fuisse
scribit Aristoxenus. Porro duris seruisse illum ait & scul-
psisse lapides: opusq; illius eē gratias: quæ sūt in arce uesti-
tas pleriq; asserūt: unde illū & timon in sillis & sculptorem
lapidum dixerit: & græcorum uatem præterea uafrum &
oratorem uarium subatticunq; simulatorem appellarit.

Lege loquens uaffer rhetor lapidumq; politor.
Græcorum uatesq; subatticus & simulator.
Deriuauit ab his monstrans certissima uerba.

Erat qppe ĩ oratoria sicut etiã idomeneus refert promptus atq; acer: sed eum tyranni. xxx. dicẽdi artẽ ut ait Zenophõ: docere uetuerunt. Carpitur & ab Aristophane: ut qui deteriorem rationem meliorem faceret: primus quippe ut fauorinus in omnimoda scribit historia cum Aeschine discipulo oratoriæ cãpos aperuit. Idomeneo idipsũ ĩ libris quos de Socraticis scripsit asserẽte: primusq; de uitæ ratiõe disseruit: ac primus phõrum dãnatus moritur. Ait autẽ Aristoxenus Spinthari filius pecunias illum ex ministerio suo ad necessariũ uictum cõgregare solitũ. Cæterum critonẽ eum ab emẽdicãda quottidiana stipe atq; ab officinæ subduxisse ministerio gratiã animi ipsius admiratum: eiq; se ĩ disciplinam dedisse Demetrius Bizantius auctor ẽ. Animaduertẽs autẽ naturalis speculationis fructũ nullũ esse: eãq; ad officia uitæ nihil eẽ necessaria inuexit primus ethicẽ: deq; illa & in officinis & ĩ publico quottidie philosophãs: ea potius ĩquirẽda hortabatur: quæ mores instruerẽt: & quorum usus nobis domi esset necessarius: illic eĩm Homeri testimonio bonũ nobis malũq; nasci. Sæpe uero ĩterloquendũ agẽte id orationis uehemẽtia iactare digitos solebat: & crines uellere: ita ut a plerisq; rideretur: habereturq; despectui: quæ tñ omnia ferebat æquo aĩo. Vnde & cũ fuisset a quodã calce percussus: admirãtibus illius tolerantiã dixit: quid .n. si me asinus calce impetisset num illi diẽ dixissem? Hæc demetrius. Peregrinatione uero illi opus nõ fuit queadmodũ plurimis: nisi in q̃tum militauit: sed semp eodem in loco manens: contẽtus cũ familiaribus ac studiosis disputabat: nitebaturq; sũmo ingenii acumine nõ tã illos ex sentẽtia refellere: q̃ ipse quid uerũ esset inuenire. Fertur cũ euripides ei legendũ Heracliti opusculũ dedisset: rogaretq; quid sibi uideretur dixisse ea quidem quæ intellexi fortia sunt: puro

item & quæ nõ intellexi. uerũ delio id natatore aliquo ĩdi-
get cura illi decẽs fuit corporeæ exercitationis: eratq; præ-
clari habitus. Deniq; ĩ amphipolim armatã militiã secutus
est: atq; prælio cõmisso circa delũ lapsum equo xenophõtẽ
apprehendit atq; seruauit. Cõfugiẽtibus atheniẽsibus cæ-
teris ipse lẽto passu abibat. sæpe clam retrospiciẽs & ulcisci
obseruãs si quis ense ipsos inuadere tẽtasset: militauit & in
potideã per mare. Nam pedibus minime licebat obsistente
bello: quo tẽpore nocte tota in uno habitu permãsisse tra-
dunt. Et cũ ĩ ea expeditione fortissime pugnasset ac uicisset
uictoriã alcibiadi sponte cõcessisse: quẽ a Socrate amatum
Aristippus ĩ quarto de antiquis delitiis testatur. Ion autem
chius iuuenẽ cũ archelao samũ ĩsamo peregrinatũ uenisse
tradit. Aristoteles & pythonẽ profectũ ait. Isthinum quoq;
Fauorinus ĩ primo commẽtariorũ adisse refert. Erat aũt cõ-
stantis animi inuictæq; sentẽtiæ: & imprimis popularis do-
minatõis studiosus: quod cũ ex aliis cõstat: cũ ex eo maxĩe
ꝙ iubẽtibus q cum Critia erãt nobilibus: leontẽ Salaminiũ
illustrẽ & opulentũ uirum ad se deduci perimẽdum haud-
quaq̃ cessit: solusq; aduersus. x. potẽtissimos duces senten-
tias ferre ausus ẽ: & cũ libere quo uellet abire e carcere lice-
ret noluit: & plorãtes sæuere ĩcrepauit: pulcherrimosq; ser-
mones illos uinctus ꝓsecutus ẽ. Frugi item erat & continẽs.
Refert Pamphila ĩ septimo commẽtariorũ cum alcibiades
grandẽ illi aream ad construendã domum largiretur dixis-
se: an uero si calciamentis mihi opus esset corium dares ut
calceos mihi ipse conficerem? atqui ridiculus essem si acci-
perem. Sæpe cũ eorum quæ publice uẽdebãtur multitudi-
nem ĩtueretur secũ ista uoluebat: q̃ multis ipse non egeo:
ac semp habebat in ore iambos illos: quibus argẽtũ & pur-
pura & cætera id genus tragœdis potius q̃ usui uitæ neces-
saria docẽtur. Tarchelaũ præterea Macedonẽ & scopã Crã-
nonium: Eurylochũq; larisæũ aspernatus est alto aĩo: cum
neq; ab eis missas pecuniãs accepit: neq; ad eos ipse ꝓficisci

uoluit. Adeo autē parce ac tēperate uixit ut cū Athenas lues ſæpe numero uaſtaret: ſolus ipſe nūq̄ ægrotauerit: duas illum uxores duxiſſe: priorem xanthippen ex qua lāproclē gēuerat: ſecūdā Myrtonē Ariſtidis illius iuſti filiā quā & ſine dote acceperit: quæq; ſibi ſophroniſcū menexenūq; peperit Ariſtoteles auctor ē. Alii Myrtonē prius duxiſſe: pleriq; utraſq; ſimul habuiſſe tradūt: ex qbus & Satyrus ē & Hieronymus Rhodius. quippe Athenienſes cū Bellis ac lue ciuibus exhauſtā ciuitatē reparare ſobolemq; propagare uellent decreuiſſe referūt: uti urbanā quidē unā uxorem ciues ducerent: liceret autē & ex altera procreare liberos. Idq; tū & Socratē feciſſe: magna uero mentis altitudine carpentes ſe atq; obiurgātes contēnebat. In facilitate quoq; uictus maxime gloriabatur: mercedēq; a nullo exigebat. Dicebat autē qui ſuauiſſime comederet eum minime obſonio egere: & q cum uoluptate biberet: eū quod præſens non ſit poculum nō quærere nec expectare: eūq; diis maxime propinquū: q minimis egeat. Hoc ſi quis uelit a Comicis doceri poterit: Qui profecto illū dum uituperare quærūt: laudāt. Ariſtophanes deniq; ſic illū agit: O præclare ſapiētiæ amator homo q̄ iuſte Athenis beatus alibiq; uiuis: ſic memor es & curis plenus ineſtq; animo erumna neq; fatigaris aut ſtās aut cedēs: ſed ne algēs quid multū dolēs: neq; prādere cupis uinoq; & edacitate abſtines: aliiſq; īhoneſtis. Porroq; Amepſias palliatū illū inducēs: ſic ait Socrates. paucorū optīe uirorum multorūq; uaniſſime & ipſe ad nos pergis: patiēſq; es: unde tibi palliū hybernū: hoc incōmodū per coriarii cōtingit malignitatē. Hic tametſi eſuriens aſſentari nūq̄ paſſus ē. Cæterū ipſius rei q̄ ſemper inimicus fuerit: utq; magno & alto animo fœdā iſtam adulationem præteruectus ſit. Ariſtophanes itidē accedat teſtis ī hanc ſentētiam elatus faſtu uias teris oculoq; īuis & diſcalciatus pergis: pluraq; toleras atq; īter nos uultus grauitatē ac reuerentiam ſeruas Cūq; hoc uitæ inſtituto degeret: interdum tñ ipſi cōgruens

uenustiore habitu amiciebatur: ut in Platonis symposio ad Agathonē pergens: æqua illi & hortādi & dehortādi facul/tas fuit. Deniq; theætetū cum de disciplina dissereret: ut ait Plato: mirifice īmutatū diuinūq; ferme remisit. Eutyphro/na q patri diē dixerat: quædā de iustitia & pietate loquens ab instituto reuocauit. Lysidē autē hortando maxīe moralē fecerat. Erat eīm illi ingeniū ad eliciēdos ex rebus sermones accōmodatū. Lamproclem item filium ī matrē immitē ac ferum: ut ait Xenophon: suadendo ad reuerentiā: reduxit. Glauconē præterea Platonis fratrem ad rem publicā acce/dere uolentē: proposito retraxit: q̄ꝑ is rudis eēt ignarusq; re/rum. Itē ut refert Xenophon: Charmidem econtra quia eēt maxime idoneus: ad capessendā̄ īcitauit. Iphicrati quoq; duci animos adiecit: cū ostendisset ei gallos gallinaceos Ca/rii midæ corā callia pennis ac rostro dimicātes: ipsūq; glau/conides ciuitati acquirere optabat: nō secus ac fasianū auē aut pauonē. Dicebat autē facile cui uis eē quæq; habet mi/ra proloqui. Amicos autē quot possideat: nominare diffici/limū tantā ī eis obseruādis inesse negligētiā. Euclidem uero cū uideret forensiū causarū imprimis studiosū. O inquit Euclide Sophistis quidē uti poteris: nō autē hominibus. In utile enim arbitrabatur ac turpe hisce dare operam: sicut & Plato ī euthydēo testatur. Dederat illi charmides domesti/cos pueros: ut ab eis domū deduceretur: sed noluit ille su/scipere. Sunt q dicāt illū Alcibiadis eximiā formā aspnatū. uacationē ut possessionū omniū pulcherrimā laudabat: & ī ea iocūdissīe acquiescebat: ut in symposio testatur Xeno/phon. Dicebat & unicū esse bonū scientiā: malum econtra unicū īsciā: opes atq; nobilitatē nō solum nihil ī se habe/re honestatis: uerū & malū omne ex eis oboriri. Deniq; cum dixisset ei quidā Antisthenem matre esse threicia. Tu ne in/quit arbitrabaris ex duobus atheniensibus adeo insignem uirū natū? Phædonē quoq; captiuitatis necessitate quæstui turpi expositum critoni redimendū præcepit: spectatumq;

phũm fecit:ſed & fidibus canere didicit:quãdo illi oppor⸗
tunũ fuit:minime ĩprobũ ſeu pudendũ dicẽs:quod quiſq;
neſciat:diſcere. Sæpius itẽ ſaltabat eã exercitationem pluri⸗
rimũ ad tuendã bonã ualitudinẽ conducere exiſtimans: ſi⸗
cuti & Xenophon ĩ ſympoſio teſtatur. Aſſerebat & dæmo⸗
nium ſibi futura præſignare:ac bene ĩcipere paruũ nõ eſſe:
ſed maximũ & ſcire ſe nihil:præter hoc ipſũ qd neſciret:eoſ
itẽ q præcotia multi emerẽt deſperare aiebat ſe ad maturi⸗
tatis tẽpus puẽturos. Rogatus aliqñ quæ nã ſit iuuenis uir⸗
tus:nihil nimis ĩquit:geometriæ eo uſq; dandã operã mo⸗
nebat:quo ad quiſq; poſſit terrã menſura accipere & dare.
Euripide uero de uirtute ita diſſerẽte:ut diceret præclarũ eẽ
temere hanc dimittere:ſurgẽs egreſſus ẽ ridiculũ eẽ dicens
mancipiũ ſi nõ ĩueniatur:dignũ ĩquiſitiõe iudicare:uirtutẽ
uero paſſũ perire pmittere. Interrogatus utrũ melius eẽt ux⸗
orem ducere? nec ne:utrũuis horũ ĩquit egeris pœnitẽtia in⸗
ceſſet. admirari dicebat cur hi qui lapidea ſigna ſculperent
ſumma ope niterẽtur:ut lapis homini q̃ ſimilimus euadat:
ſe ipſos curare negligerẽt ne ſimiles lapidibus & uideantur:
& ſint. Hortabatur & iuuenes ſe iugiter ĩ ſpeculo ĩtuerẽtur:
ut ſiquidẽ formoſi eſſent:digni ea ſpecie fierẽt: ſin autem
deformes eam deformitatẽ eruditione ꝓtegerẽt. Cũ uocaſ⸗
ſet ad cœnã diuites: & xantippen modici puderet appara⸗
tus bono ĩquit eſto animo. Nam ſiqdem modeſti erũt fru⸗
gi mẽſam haudquaquã aſpernabũtur:ſin autẽ intẽperãtes
nulla nobis de hiſce cura erit. Aiebat alios hoĩes uiuere ut e⸗
derent:ſe ideo edere ut uiueret. Ad hæc uulgus ignobile &
imperitam amplectentẽ plebẽ idem ferme facere dicebat:
ac ſi quis ſingulos nũmos reprobaret:congeſtum ex hiſce
cumulũ ut probabilem ſuſciperet:cũ ſibi dixiſſet Aeſchi⸗
nes. Pauper ſum & aliud habeo nihil:me ipſũ aũt tibi do.
an uero tu ĩquit nõ animaduertis q̃ mihi maxima tradis.
Indignanti cuidã cur deſpiceretur:cũ ſumma rerum .xxx.
ſibi arripuiſſent:ergo ne inquit pœnitet te. Referenti q; illũ

Secundus

Atheniēses mori decreuissent:& natura illos īquit. Hoc alii ad anaxagorā referūt: dicēte sibi uxore īiuste morientis: an tu īquit iuste malles? cū ī somnis quēdā sibi ista dicētē audisset: Tertia tephthie tēpestas læta locabit. Ait ad Aeschinē post diē tertiū se moriturū: qua die cicutā habiturus erat. Apollodorus ei palliū præciosum obtulit ut in illo moreretur:& ille quid īquit: num palliū meum uiuenti congruū fuit: Vita functo nō coueniet? nūcianti sibi quendā se maledictis īcessere bene ait loqui nō didicit. Cū disruptā pallii sui partē uertisset Antisthenes:& inspectandā omnibus dedisset aspitio īquit per scissurā pallii tuam uanitatē. dicenti cuidā nō ne tibi ille maledicit: non inquit mihi eīm ista nō adsunt. Dicebat expedire se ipsum ex industrīa comicis exponere. Mam siqdem ea dixerīt quæ ī nobis corrigēda sint emendabūt: Sin alias nihil ad nos. Xantippe cū ī eū prius conuicia & maledicta iaculata esset: Postmodū uero & sordidis aquis perfudisset: non ne īquit dicebā Xantippen tonantē quādoq; pluiturā. dicenti Alcibiadi nō esse tolerabilem xanthippem adeo morosā: At quin ait ego ita hisce iā pridē assuetus sum: ac si iugiter sonū trochlearū hauriā: an uero tu nō toleras clamore perstrepētes anseres: illo dicente at mihi oua pullosq; pariūt:& mihi ait xanthippe filios gignit. Cum palliū illa sibi ī platea sustulisset: monerētq; familiares iniuriā manu cōserta ulcisceretur: Præclare inqt ut nobis corrixantibus quisq; uestrū acclamare pgat Eia Socrates Eia xantippe. asperioris īgenii uxori ita cōgrediendū monebat: ut equis animosis equites: Cæterū sicut illis cum hosce subegerīt: reliqui facile cedūt: ita & mihi post xantippe usum: reliquorū mortaliū facilis toleratio obueniet. Ista & huiusmodi gerens quottidie & dicens: pythiæ testimōio laudatus ē: quæ chærephonti id oraculū edidit: quod ī omnium ore est: quo scilicet mortaliū omnium Socrates sapientissimus prædicaretur: ex quo magna ī illū īuidia cōflata ē: prætereaq; quod eos q se ipsos magnificarēt & æstimarēt

quasi stolidos & ĩsensatos arguisset: eorꝝ ex numero anytus est sicut ĩ menone plato ait: Is eĩm a Socrate rideri se nõ ferens: primũ quidẽ aristophanẽ aduersus illũ inuexit atq; in eius maledicta ꝓuocauit. Postmodũ uero melitũ etiã ĩduxit. Vt illi crimen impietatis adulescẽtiumq; corruptiones obiiceret. Et melitus quidẽ ad iudices illũ accusauit: sẽtentiam uero Polyeuctus dixit: ut ait Fauorinus ĩ omnimoda historia: orationẽ Policrates sophista scripsit: ut Hermippus refert siue ut quidã uolũt anytus: præparauit autẽ oĩa Lycõ orator. porro Antisthenes ĩ philosophorũ successiõibus et ĩ apologia Plato tris illũ accusasse tradunt: Anytũ Lyconẽ ac Melitũ: Anytũ quidẽ opificũ ciuiliũq; partes tuẽtẽ: Lyconẽ oratorꝝ. Melitũ uero poetarũ quod eos omnis carperet Socrates. Fauorinus in primo commentariorum uerã non esse Policratis in Socratẽ orationẽ tradit: quod ĩ ea facta sit mẽtio murorum a Conone ĩstauratorum. id uero factũ cõstat sexto anno post mortẽ Socratis: sic autẽ se habet. Enimuero causæ ipsius coniuratio hoc modo gesta ẽ. Seruatur eĩm hactenus inquit fauorinus in metro .o Accusauit melitus meliti filius pittheus Socratẽ Sophronisci filiũ alopecensẽ de hisce criminibus: iura uiolat Socrates: quos ex maiorũ ĩstituto suscepit Ciuitas deos esse nõ æstimãs. Alia uero noua dæmonia ĩducẽs. Cõtra ius & fas iuuenes corrũpit: pœna illi mors. Phũs uero cũ sibi lysias quã ꝓ se scripserat apologiã recitasset: bona ĩquit & præclara ẽ oratio lysia: mihi tamẽ minus congruit. Erat eĩm illa plurimũ iudicialis: q̃ ut phõ cõuenire uideretur. Percõtãti lysiæ cur si bona eẽt non sibi congrueret orõ: nõ ne ĩquit & ĩdumẽta & calciamenta speciosa eẽ possent: neq; tñ mihi cõuenire? Cũ uero iudiciũ ageretur: ascẽdisse platonẽ ĩ suggestũ refert iustus tiberiensis ĩ stẽmate ac dixisse: mĩor natu cũ sim uiri atheniẽses his õibus q tribunal ascenderũt: ĩterpellatũq; a iudicibus reclamãtibus descẽde. Dãnatus igitur ẽ iudicũ ducentis. lxxx. & una sentẽtiis. Tractantibusq; inter se iudicibus: qd illum

potius conueniret pati an pẽdere: uiginti & quĩq; dragmas solutuꝝ se dixit: q̃q̃ eubulides centũ esse pollicitũ dixerit. Veꝝ tumultuãtibus iudicibus: eorũ inquit gratia quæ a me gesta sunt: censeo me in prytaneo publice ali. Tum illi adiectis aliis. lxxx. sentẽtiis morte illum damnãt: & continuo coniectus in uincula post paucos dies uenenũ bibit: multa prius de immortalitate animoꝝ ac præclara differens: quæ ĩ phædone Plato digessit. pæana quoq; illũ scripsisse pleriq; autumant: cuius ẽ initium Delie apollo salue: simulq; Diana pueri gloriosi porro Dionysodorus pæana illius nõ esse memorat: fecit & æsopiam fabulam non multũ cõposite: cuius initiũ ẽ: Aesopus hæc retulit & cætera: atq; ĩ hũc modũ Socrates excessit e uita. Atheniensibus eius facti tm̃ pœnitentiæ ĩcessit mox: ut palæstras & gynmasia clauderẽt & alios quidẽ exilio: Melitum uero morte dãnarẽt: socratẽ aerea imagine publice honorauere quam a lysippo perfectam ĩ urbis celeberrimo loco statuerũt. Anytum ipsa die reuertentẽ Heracletæ exterminarũt: passi sunt hæc atheniẽses nõ modo ĩ socrate: uerum & ĩ aliis uiris illustribus permultis. Nanq; ut ait Heraclides homerum ueluti insaniẽtem dragmis. l. mulctarunt. tyrtæumq; mentis impotẽ dixerunt: & astydamãtem primum ex ludo æschyli sapientissimum aerea imagine honorauerũt: Eis Euripides quoq; id exprobrat in Palamede innocuãq; musam ĩsectatos clamans. Enimuero philochorus Euripidem ãte Socratẽ obiisse tradit. Nascitur Socrates ut ait Apollodorus ĩ chronicis sub apsephione septuagesimæ & septĩæ olympiadis anno q̃rto Thargelionis mensis sexta: quo die lustrãt Athenienses Ciuitatem Dianãq; natã Delii tradunt. moritur prĩo anno nonagesimæ quintæ olympiadis. lxx. etatis ãno. eadẽ ferme Demetrius Phalerius ait. Sũt q sexagenariũ obiisse referãt: uterq; uero Socrates & Euripides Anaxagoræ auditores fuere. Porro Euripides primo anno . lxxv. olympiadis sub calliade ortus est: Videtur autẽ mihi socrates & de

naturalibus disseruisse: qñ quidem & de prouidétia plerũ q; disputat: ut Xenophon ait: & certe cũ de moralibus tã-tũmodo uerba eũ fecisse asseueret. Sed & Plato ĩ Apologia mentioné Anaxagoræ faciés aliorũq; physicorum: quæ Socrates negat: de his dicere ipse cõprobatur: & quidé cũ sua omnia socrati semp attribuat. Refert Aristoteles magnũ quédam ex Syria profectũ Athenas Socraté pluribus in rebus repræhendisse: uiolentãq; illi morté futurã prædixisse. Est nostrum in illum epigramma istius modi.

Nunc bibe nam uere sapientem dixit Apollo.
Socrates illustris & deus est sophia.
Ciuibus ingratis data sunt tibi dira uenena.
Ast illi hauserũt protinus ore tuo.

Bibe núc illustris Socrates: Cecinit nã uere sapientéq; dixit deus: at deus sapiétia. Nam uenenũ quidé a ciuibus ĩgratis accepisti: sed id illi tuo ore ebiberũt. Fuit eis ut ĩfert Aristoteles ĩ tertio de poetica: cũ Antiocho lemnio & Antiphonte contétio quéadmodũ & Pythagoræ cũ Cydõe & Onata: uiuentiq; Homero cũ Sagari: uita functo cum Xenophane memorato colophonio: Hesiodo ité uiuẽti cum cercope defuncto cũ xenophane memorato. Pindaro cũ Amphimene coo thaleticũ Pherecyde: Biantiq; cũ Salyro Prienæo: Pittaco cũ Antimenide: & alceo Anaxagoræ cũ Sosibio: Simonideq; cum Timocreonte. Sed enim ex his qui successere socrati appellãturq; socratici: nobilissimi sũt plato: Xenophõ & Antisthenes: Ex his uero qui decé dicũtur: clarissimi fuerũt q̃tuor: Aeschines: Phædõ: Euclides: & Aristippus: prĩo igitur dicendũ Xenophonte: deĩceps de Antisthene ĩter Cynicos: tũ de socraticis: atq; ita demũ de platone q & decem sectarũ princeps é: primãq; academiã ipse cõstituit. Hic ergo successionis é modus: fuit & alius socrates historicus qui argos diligenter descripsit: alius item peripateticus Bithynus atq; alius poeta epigrammatum & alius Cous qui deorum precationes inuocationesq; conscripsit.

ēundem

Xenophon.

x Enophon Grylli filius atheniensis: pago archieus fuit. Erat autē uerecūdus: & ultra q̄ dici possit speciosus. Aiunt eū cū Socratē in āgiporto quodam habuisset obuiū: Porrecto ab eo baculo transire prohibitū: perconctāti uero ubi nā uenirēt quæ humanis usibus accōmodata sunt singula: cū ille respōdisset rursus: ubi nā boni ac pbi hoīes fierent rogaт̃ perrexit. Ad hæc hærēte illo dixisse ei Socratē: sequere igitur & disce: ex eo socratis auditor factus primus omniū quæ dicebātur notis excepta ī publicū ædidit cōmētaria inscribēs primusq; phōrum scripsit historiam. Hūc adamasse cliniā Aristippus in quarto de antiqs delitiis meminit atq; ad eū hæc dixisse. Nam nūc ego cliniā gratius intueor: q̄ cætera oīa quæ sunt īter homines speciosa & quæ sūt dulcia hominibus: cæcusq; mallem ad cætera fieri dū unici cliniæ conspectu fruerer. Angor noctu & ī sōnis q̄ illū non uideo: diei ac soli gratias ingētes ago q̄ cliniæ mihi faciem reuelant. In Cyri amiciciā hoc modo uenit: erat illi familiaris quidā proxēus nomine: Boetius genere: discipulus Gorgiæ leontini cyroq; cognitus & carus: is apud Cyrum Sardis morabatur. Scripsit autē Xenophōti æpistolā athenas accersēs illū & Cyro amicū fieri suadēs: hāc ille Socrati ostēdit: consiliūq; flagitabat. Eum ille delphos misit: in ea re dei cōsilio usurū. Paruit Xenophon: pfectusq; ad eū: rogat nō pergere ad Cyrū debebat nec ne: sed quo pacto ire: qua in re Socrates illū & si modice īsimulabat: pficisci tamē monuit: ubi autē ad cyrū uenerat: ita se illi īsinuauit: ut nō minus illi amicus carusq; fuerit q̄ Proxenus: & alia qdem omnia quæ ī ascēsu Cyri ac descēsu cōtīgere nobis ipse diligētissime tradidit. Inimicitias autē aduersus Menonem pharsaliū grauissimas exercuit: qui fuerat ascēsus tempore Peregrini militis ductor: cui īter cætera maledicta & illud obiecit maioribus illo se usū amasiis. Apollonidi itē cuidā

liber

exprobrauit:perforatis esse eũ auribus dicẽs:post ascensum uero & ponticas clades fœdera a Seutho odrysorũ rege uio/lata:se ĩ asiã cõtulit ad Agesilaum lacedæmõiorũ regẽ:Cy/riq; milites illi sub mercede præstitit:ac se illi penitus deuo/uit:amicissimusq; fuit. Quo tẽpore ꝙ laconicas partes tue/ri uideretur:exilio damnatus ab atheniensibus ẽ. profectus deĩde ephesũ dimidium auri quod secũ tulerat:Megabyzo Dyanæ sacerdoti seruandũ tradit quoad reuerteretur. Sin autem statuã ex eo confectã deo cõsecrare iubet:ex dimidio reliquo donaria ĩ Delphos misit:inde cũ Agesilao in græciã ad bellũ contra thebanos profectus ẽ lacedæmoniis cõmea/tum illi supeditãtibus. Hinc iã omisso Agesilao in agrũ he/leæ scilluntẽ uenit ab urbe paruo spacio disseparatũ. Seque bantur autẽ illũ & Muliercula Philesia noĩe: ut refert De/metrius magnesius:& duo liberi Gryllus ac Diodorus ut a/it Demarchus ĩ libro de repudio aduersus Xenophontem: qui etiã gemini uocati sũt. Adueniẽte uero Megabyzo sub occasione publicæ festiuitatis receptis pecuniis prædiũ emit & deæ consecrauit:ꝙ amnis ĩterfluit Selenus ephesino flu/uio æquiuocus. Hinc iam uenationibus ĩstabat:amicis cõ/uiuia faciens historiasq; conscribẽs. Refert Demarchus la/cedæmonios illi domũ agrũq; dedisse. Philopidã præterea Spartiatã aiunt ad eum illuc dono misisse. Mãcipia ex dar/dãia captiua abducta: ipsumq; arbitrio suo illa disposu/isse quo tẽpore helienses ĩ scillũta cũ exercitu profectos la/cedæmoniis remorãtibus agrũ cœpisse. Tũ uero Xenophõ/tis liberi cũ paucis seruis clam se subducẽtes in lepræũ con/cessere. Xenophon quoq; ipse ĩ elim primo:postmodum ĩ lepræum ad filios uenit:atq; inde cum illis Corinthũ pro/fectus illic postea domiciliũ habuit. Interea cũ decreuissent atheniẽses afflictis lacedæmoniorũ rebus opitulari:filios a/thenas militaturos pro lacedæmoniis mittit:apud Sparta/nos qppe ĩstituti fuerãt:ut refert Diocles ĩ uitis phõrũ ex ea pugna diodorus nullo præclaro facinore illustris euasit:eiq;

filius ex fratris nomine fuit. Porro gryllus ĩter equites for-
tissime dimicans: erat aũt ea pugna circa mantiniã honesta
morte defungitur magistro eqtũ Cephisodoro: & Impato-
re exercitus Agesilao: ut ait Ephorus ĩ quĩto & uicesimo hi-
storiarũ libro: ĩ ea dimicatione epaminondas thebanorum
dux cecidit. Fertur Xenophon coronatus sacrificasse: & cũ
filiũ corruisse didicisset: coronã deposuisse: ubi uero acriter
pugnauté oppetisse cõperit: eã rursus capiti ĩposuisse. Sũt
qui illũ ne lacrymatũ quidẽ dicãt solũq; dixisse: sciebã me
genuisse mortalẽ. Refert Aristoteles Grylli laudes: & epita-
phia tũc innumeros scripsisse: partim ut eius uirtus celebris
fieret: partim itẽ ut patri gratificarẽtur. Socratẽ item Grylli
laudes conscripsisse Hermippus testis ẽ ĩ libro de uita The-
oprasti. Timon eũ ut solet: carpit. Hæc uita Xenophontis
fuit: florebat maximo q̃rto anno nonagesimæ & quarte o-
lympiadis: ascẽditq; cũ Cyro sub principe Xenæneto anno
uno ante Socratis mortẽ. Obiit autẽ ut ait Stesiclides athe-
niensis ĩ deseriptione principũ & olympionicũ anno primo
cẽtesĩæ quĩtæ olympiadis sub prĩcipe callide mede sub quo
& Philippus Amyntæ filius macedõius regnabat. Obiit co-
rĩthi ut ait Demetrius magnesius: ad maturã iam ꝓuectus
senectutẽ: uir ꝑfecto cũ ĩ cæteris præstans & bonus: tum e-
quorum uenationisq; ac disciplinæ militaris ĩprimis studi-
osus: ut ex libris suis intelligi datur. Religiosus præterea &
sacrificiis intentus: ex eaq; fibras diiudicare doctus & So-
cratem ad unguem imitatus: scripsit autem quadragĩta li-
bros: aliis aliter eos diuidẽtibus ascẽsum Cyri cuius p singu-
los libros: nõ autẽ totius operis ꝓhæmiũ fecit: Cyri. i. ĩstru-
ctionẽ cyri pædiã græcas res & commentaria symposiũq; &
œconomicum: & de equestri: & de uenatiõe. Hirppachicũ
præterea & Socratis Apologiã & de seminibus. Hieronem
quoq; siue Tyrannicũ: Agesilaumq;: & Atheniensiũ ac la-
cedæmoniorum ciuilitatem: quam nõ eẽ Xenophontis de-
metrius Magnesius testatur: fertur & Thucydidis libros

eatenus latētes cum ſubducere poſſet: ipſe prior in eius uiri gloriā in lucē dediſſe. Appellabatur autē muſa attica: pro dulcedine eloquii & incredibili facilitate. Quocirca & ſe inuicem ipſe ac Plato emulabantur: ut ſuo loco cum ad platonem uenerimus dicemus. Sunt autem & in hunc nobis epigrammata ſic ſe habentia.

Non ſolum ad perſas Xenophontem aſcendere cyrrus
Fecit: at ille iouis ſiquis agat repetit
Nāq; ſuæ oſtendens doctrinæ dogmata græca.
Socrati atq; bonum quam meminit ſophia.
Aliud ut mortuuseſt.
Cecropis & cranei Xenophon ſi ciuibus actus
In exilium es: amici gratia cyrri
Hoſpitis excepit: ſed te ſtudioſa corinthus.
Sic placeat illic & manere nouiſti.

Inueni alibi claruiſſe illū circa octogeſimam & nonā olympiadem una cū Socraticis cæteris. Iſtrus autem aſſerit illū ex decreto eubuli exulaſſe: eiuſdēq; poſtea ſentētia rediſſe. Septem uero fuere Xenophontes primus hic ipſe: ſecūdus Atheniēſis pythoſtiati illius frater: q theſeidos poema cōpoſuit: qui īter cætera Epaminondæ quoq; uitā cōſcripſit: ac Pelopidæ: tertius Cous medicus: quartus qui Hannibalis hiſtoriam ſcripſit: quintus q prodigia fabuloſa commētus ē: ſextus parius ſculptor egregius: ſeptimus antiquæ comœdiæ poeta.

Aeſchines.

a Eſchines charini lucanicas uēdētis ſiue ut uolunt lyſamæ filius Athenienſis a puero miræ Indolis: laborumq; patientiſſimus fuit. Quocirca & a ſocrate nūq̄ diſceſſit: atq; ideo Socrates de illo dicere ſolebat: ſolus nos honorare nouit Aeſchines. Hūc Idomeneus tradit in carcere fugam Socrati ſuadere tentaſſe: non Critonem: uerū Platonem cum amicior eſſet Ariſtippo Critoni

Secundus

uerba illa accõmodasse:uocatur ĩ ius Aeschines: & ĩprimis a menedemo eretriense:quod Socratis noĩe dialogos complures ĩuexerit:quos a xanthippe se accepisse memorabat. ex quibus illi sunt q uocãtur acephali nimium flaccidi nec Socraticã robustitatẽ aut copiã præ se ferẽtes:eos tamẽ Aeschinis nõ esse peristratus ephesius asserit. Sed & plures ex septenario illo numero perseus refert pasiphõtis eretrici eẽ: atq; ab eo eschinis insertos libris. Antisthenes quoq; paruũ Cyrũ:& mĩorẽ Herculẽ:& Alcibiadẽ cæteroꝝq; libros ab eo fuisse cõpilatos. Sunt autẽ Aeschinis dialogi qui socraticũ exprimũt morẽ septem isti primus Milciades:ideo quodãmodo imbecilior ẽ:deinde callias:tũ Axiochus:Aspasia:alcibiades Telauges: & Rinon. aiunt ipsũ inopia ad actũ uenisse ĩ Siciliã ad dionysiũ:atq; a Platone despectũ ab Aristippo fuisse illi cõmendatũ:ibiq; ꝓlatis dialogis quibusdã accepisse munera:demũ Athenas reuertisse: ibiq; minime phãri ausum ꝙ illic Platonis & Aristippi esset clarissimum nomẽ:auditores sibi sub mercede quæsiuisse:deinde ĩ defẽsionẽ ĩnocẽtũ se ad scribẽdas oratiões iudiciales cõuertisse: atq; ideo Timonẽ de illo dixisse referũt:ꝙ ĩ persuadẽdo potens fuerit. Aiunt illi dixisse Socratem cũ præmeretur ĩopia ut a seipso usuras exigeret sibi subducendo cibaria. Huius dialogos Aristippus etiã suspectos habuit. Deniq; dum eos Megaris legeret reprehendisse ferũt:ac dixisse unde tibi ista latro? refert Polycritus mendesius ĩ primo de dionysio uixisse illũ cum Tyrãno iugiter quoad tyrannide exciderit: & usq; ad Dionis in Syracusas reditũ:cum illo afferẽs & Carcinum comicũ fuisse:fertur & eius ad dionysium epistola. Erat autẽ ĩ arte oratoria maxime exercitatus ut ex ea oratione quã ꝓ defensione patris Phæacis magistri Militũ scripsit:& ex eo ꝙ gorgiã leontinũ imitatus ẽ maxime cõstat. Scripsit autem & lysias orationme contra illum:quã inscripsit de calumnia. Ex quibus profecto liquet oratorem præcipuum fuisse : erat ei & familiaris quidam aristoteles

nomine cognomēto mythus. Panætius omniū Socraticoꝝ ueros eē dialogos censet: Platonis: Xenophontis: Antisthenis: Aeschinis: de phædonis tantū & euclidis ābigit: cæteros dānat: octo aūt fuerūt hoc nomine: primus hic ipse: secundus q artē oratoriā scripsit: tertius orator Demosthenis æmulus: q̄rtus Arcadia ꝑfectus Socratisq; discipulus: qntus Mityléæus: quem & flagellum oratoꝝ uocabāt: sextus neapolitāus Acadēicus phūs melādii rhodii discipulus idēq; pædica: septīus milesius ciuilis scriptor: octauus statuarius

Aristippus.

a Rristippus genere Cyrenaicus fuit ꝑfectū uero Athenas Socratis fama percitū Aeschines tradidit. Is ut ait phanias peripateticus etesius primus Socraticorum mercedē exegit: & quæstu phātus ē: magistroq; pecunias mittebat: cui cū aliquādo uiginti minas misisset: ille eas cōtinuo remisit asserēs deū id sibi non permittere. Displicebat id quippe Socrati: Xenophon quoq; aduersus eū infesto fuit aīo. Quocirca & librū cōtra uoluptatē ī Aristippum scripsit assertorē uoluptatis: eāq; Socrati disputationem assignauit. Theodorus quoq; in libro de sectis illū cōuitiis agit: & Plato ī libro de aīa sicut in aliis memorauimus. Erat autē ei ingeniū facile: & congruere loco tēpori ꝑsonæ nouerat: omnēq; conueniētiæ simulare rationē. Quāobrē & dionysio plus cæteris ꝓbabatur: quia ad ōne quod emergeret bene affectus īstructusq; uidererur. Nā ut percipiebat p̄ntiū uoluptatē: ita ut absentibus frueretur nō laborabat. Vnde & diogenes ipsum regiū appellabat canem: eūq; timon ut nimis delicatū acriter mordet: aiunt illū aliquando iussisse perdicē quinquaginta drachmis emi. Tantū luxuriæ grauiter ferēte quodā respondisse: Tu istā obolo nō emeres: & cū ānuisset ille mihi uero īquit quīquagīta drachmæ tantum ualent. Tres formosas meretrices ei in

conſpectū dari aliqñ dionyſius iuſſit: eūq; quā ex illis uel- let eligere: Tum ille tres ſimul abduxit: dicēs neq; paridi tu- tū fuiſſe quod unā prætulerit cæteris. Eas igitur ad ueſti- bulum uſq; deduxit ac dimiſit: adeo erat & ī eligēdo & īcō- temnēdo facilis: Ideoq; ſtratonē ſiue ut alii uolūt platonē ad eū dixiſſe tradūt. Tibi ſoli & chlamydē & pānū ferre da- tum ē. conſputus a dionyſio modice tulit: eā iniuriā cū qui- dā ægre ferret: piſcatores īquit ut gobiū rapiāt: mari patiū- tur aſpergi: & ego ut balenū accipiā: nō patiar excreatione reſpergi. Prætereuntē quādoq; Diogenes olera abluens ob- iurgauit & dixit: Iſta tu ſi parare tibi didiciſſes: Tyrannorū aulas nō adeo fœdus aſſentator adires. Tu uero ait ille ſiq- dem cōuerſari cū hominibus ſcires: olera ꝑfecto non lauiſ- ſes. Interrogatus qdnā ſibi ex phīæ ſtudiis quæſiſſet: Poſſe inqt ōibus fidēter loqui. Cū probro ſibi daretur ꝙ præcioſe & exquiſitiſſime uiueret: ſi uituperandū ait hoc eēt: in cele- britatibus deoꝝ profecto nō fieret. Rogatus aliqñ qd habēt amplius phī: ſi omnes inqt leges ītereāt ſimiliter uiuemuſ. Percontāti dionyſio cuius rei gratia phī diuitū limina te- runt: philoſophorū uero diuites non ita: ꝙ illi īquit ſciunt quibus indigēt: iſti neſciūt. Interrogatus quo differant do- cti ab indoctis? quo īquit domiti equi ab īdomitis. Ingreſ- ſus aliqñ meretricis cellulā: cū erubeſceret quidā ex his qui cū eo erāt adoleſcētibus: nō īquit ingredi ſed egredi nō poſ- ſe turpe ē. Cum a quodā ſibi ꝓpoſitum eēt Enigma & ut ſolueret importune ab eo ipſo qui ꝓpoſuerat reqreretur: quid īquit O ſtolide uis ut ſoluā quod etiā inuolutū nobis negotia præbet? Melius eē dicebat mendicū euadere q̄ īpe- ritū. Illic enim pecuniis: hic humanitate īdigetur. Cum ali- quando conuitiis ageretur abibat: inſectatore uero proſe- quente ac dicente cur fugis? quoniam inquit maledicendi tu poteſtatem habes: ego non audiendi. Indignanti cuidā ac dicenti cur philoſophos cerneret ſemper obſidere diuitū fores: & medici inquit languētium ianuas frequētāt. Non

tamen ideo quiſpiã ĩfirmari mallet q̃ mederi: Corĩthũ na/
uigabat aliquãdo: & cũ tempeſtate iactaretur turbari cæpe
rat: ĩ ea perturbatiõe cuidã inſultanti ac dicenti. Nos impe
riti nõ metuimus: uos philoſophi cur trepidatis: non enim
inquit de eadẽ aut ſimili anima utriſq; noſtrũ cura et me/
tus incumbit: glorianti cuidã quod multa didiciſſet: ait ſicu
ti nõ hi qui plurima comedũt et excercentur melius ualent
q̃ qui ſumũt neceſſaria: ita nõ qui plurima: ſed qui utilia le
gerũt ſtudioſi habendi ſũt & eruditi. oratori qui cauſã pro
ſe dixerat et uicerat: ſciſſitãti quid te adiuuit: Socrates: hoc
inquit ut oratio quã pro me et de me habuiſti: uera ſit. Are
tã filiã præclaris monitis inſtituebat docẽs eſſe nimietatis
cõtemptricem. Rogatus a quodã quonam melior euaſurus
eſſet filius ſi erudiretur: et ſi nulla inquit alia ĩ re cærte uel
in theatro non ſedebit lapis ſuper lapide: cum ſibi quidam
commendaſſet filium: quingẽtas poſtulauit Dragmas: cui
ille cũ diceret tãti emere mãcipiũ ualeo. E me inquit & ha/
bebis duo: pecuniã ſe ab amicis accipere dicebat: nõ ut ipſe
utereur ſed ut ſcirẽt illi quas ad res pecuniis uti conueniat:
Probro illi ſemel obiiciẽtibus cur ĩ cauſa propria cõduxerit
rhetorẽ: atqui ĩquit & cocum dũ cœnã facio conduco. cogẽ/
te aliquãdo dionyſio ut aliqd ex phĩa loqueretur: ridiculũ
ait ẽ: Siquidẽ me ut loquar ĩterrogas & qñ loqui oporteat
ipſe me doces. Ad hæc ĩdignatus dionyſius extremũ omniũ
fecit accũbere. Sed ille illuſtrẽ ĩquit hunc locũ fieri & appa/
rere uoluiſti. Gloriabitur quidam ac ſibi applaudebat de/
natandi peritia: ad quẽ ille nõ erubeſcis ĩquit ĩ his quæ del/
phinis ꝓpria ſunt gloriari: Interrogatus qd differat ſapiẽs
ab inſipiẽte. Mitte ait ambos nudos ad ĩcognitos & diſces.
Exultanti cuidã ꝙ multũ bibens nõ ĩebriaretur: hoc inquit
& mulus facit. Ad eũ qui ꝙ meretrici cohabitaret arguebat:
Dic age ĩquit nũqd differat eam domũ accipere quã mul/
ti aliquando inhabitauerint: aut quam nemo: Negãte illo
quid inquit: Num differre putas ea naui ferri in qua in

qua ĩ numeri sæpe nauigauerĩt siue ĩ qua nullus? Minime
ĩquit ille: num ergo inqt differt: utri mulieri cogrediare ei
neq; multis fuerit exposita: an ei quæ nullis. Culpatus cur
ex socratis disciplina ueniẽs pecuniã acciperet: & merito in-
quit. Nã Socrates cũ sibi plæriq; mitterẽt triticũ & uinum
paucis ĩ suos usus reseruatis: remittebat rliqua: habuit qp-
pe ille penuarios Atheniensiũ prĩcipes. Ego autẽ Eutychi-
dẽ emptitiũ seruũ: utebatur & Laide meretrice ut rfert So-
tion in secũdo successionũ libro: qua ex re cũ sugillaretur a
plurimis habere se Laidẽ rẽspondit non a Laide se haberi:
Nam continere se a uoluptatibus neq; eis manus dare præ-
clarum eẽ: non earũ sibi usum interdicere. Exprobrantẽ si-
bi lautiores & delicatos cibos hac ratione cõpescuit: tũ ĩquit
ista tribus obolis non emeres? Fatente illo: nõ tam igitur ĩ-
quit ego uoluptati studeo q̃ tu auaritiæ. ostẽdebat ei simus
dionysii quæstor magnifice ĩstructas ædes & pauimẽta præ-
ciosa. Erat autẽ phryx: tum ille sputa quam maxime potu-
it ei in faciẽ coniecit. Indignante illo nõ habui ĩquit oppor-
tuniorem locũ. Charondæ siue ut quidã uolũt phædoni ĩ-
terroganti quisnã esset unguentis delibitus: ego ĩquit ĩfœ-
lix & me infœlicior Persarũ rex. Cæterũ uide ne ut cæteræ a-
nimantes propterea nihil sui iuris amittunt: sic nec homo
quidẽ. Mali uero male pereant Cynædi: qui unguenta præ-
ciosa nobis exprobrant. Platone magnifici illum apparatus
& præciose suppellectilis insimulante: Num ait bonus tibi
dionysius uidetur: fatente illo: at qui uiuit ĩquit ille quam
ego magnificẽtius. Nullo igitur impedimẽto ẽ ad bene ui-
uendũ lautior uictus. Interrogatus quomodo Socrates ob-
isset diem? utinã inquit sic ego: intrauit ad illũ aliquando
Sophista Polyzenus intuitusq; mulieres cõpositas & ma-
gnifice instructũ conuiuium accusare luxum eiusmodi cæ-
pit: Cõtinuit se ille modice ac demũ potes ne ĩqt hodie no-
biscũ eẽ: Et cũ ille ãnuisset cur ergo ĩquit quereris: nẽpe.n.
certũ est te non dedicatiorẽ mensam accusare sed sumptũ

Liber

Geſtabat eius famulus ĩ itinere pecuniã: & cũ premeretur
onere: effũde ait quod nimis ẽ: & fer ea quæ præuales: teſta/
tur id Bion cũ aliqñ nauigaret didiciſſetq; nauẽ eẽ pyraticã
acceptũ aurũ numerabat: deĩde quaſi ĩprudenti & inuito
lapſũ e manibus iactauit ĩ mare: ingemuitq; grauiter. Sũt
q illũ & hæc dixiſſe memorarent: melius eſt ut hæc ab Ari/
ſtippo: q̃ ariſtippus ꝓpter iſta pereat. Interrogãti dionyſio
ad qd ueniſſet: ut inqt quæ habeo ĩpertiar: quæ non habeo
accipiã. Alii ſic eũ reſpondiſſe referũt: quãdo ſapientia ege/
bam Adii Socratẽ: nũc pecuniarũ egens ad te ueni. Argue/
bat maxime hoĩes q̄ ĩ auctionibus quidem uaſa ĩſpicerẽt:
uitã uero ne quicq̃ probarent. hoc alii diogenis fuiſſe uolũt
iuſſerat aliquando dionyſius in conuiuio ut ſinguli ĩ ueſte
purpurea ſaltarent: id Plato renuit dicens nõ poſſe induere
fœmineã ueſtem. Sumptam uero Ariſtippus ſe induit: &
cum ſaltare ĩciperet: proprie prompteq; dixit: Et inter bac/
chanalia pudicus nõ corrũpitur: Orabat aliqñ pro amico
dionyſiũ & cũ repelleretur ad pedes eius corruit: Id factum
cũ argueret quiſpiã non ego inqt ĩ culpa ſum: ſed dionyſi/
us qui aures habet ĩ pedibus. morabatur in aſia: & cum ab
Artapherne ſatrapa fuiſſet cõprehẽſus ĩterrogatus a quo/
dam an ibi cõfideret: quaſi uero inqt O ſtulte magis unq̃
fidens fuerim q̃ modo ſum. Allocuturus Artaphernẽ eos q
liberalibus ĩbuti diſciplinis phĩam neglexiſſent Penelopes
aiebat procis eſſe ſimillimos. illos eĩm & Melãtho & poly/
doram & ãcillas alias cũctaq; potius habere q̃ dominæ ſuæ
nuptias ſperare potuiſſe. Simile quidã & Ariſto dixiſſe fer/
tur. Vlyxem qppe cũ deſcendiſſet ĩ infernum mortuos fere
uidiſſe omnes: allocutũq; eſſe: Reginã uero ipſam ne uiderẽ
quidem potuiſſe. Ariſtippus uero rogatus quænam iuue/
nes oporteat diſcere: ea inqt quæ uiris uſui futura ſũt. Ex
ꝓbrãti cuidã cur a Socrate ad dionyſium ſe contuliſſet: atq;
inqt ad Socratem diſciplinæ indigens profectus ſum: Ad
dionyſiũ autẽ pecuniæ egenus ueni. multas iam pecunias

Secundus

cōſecuto cū diceret Socrates unde tibi tam multa: Ille īquit unde & tibi pauca. Dicēte ſibi ſcorto ex te cōcipio: Nō inqt hoc magis noſti: q̄ ſi p ſpinas dēſiſſimas pgēs dicere poſſes iſta me pupugit. Cauſante quodā cur filiū quaſi non ex ſe natū ꝓiiceret: An uero inqt ignoramus & pituitā & pediculos ex nobis gigni: quæ tn̄ uelut īutilia q̄ longiſſime ꝓiicimus. Cū a dionyſio pecuniā ipſe: Plato librū accepiſſet: Inſimulāte ſe quodā ego īquit pecuniis īdigeo: Plato libris pcontāti cui rei gracia ſe dionyſius argueret: eius ait cuius illū arguūt cæteri. poſtulabat pecuniā a dionyſio: & ille dixiſti īqt nō egere ſapientē. Da īqt ille & poſtea de his quæramus: & cū dediſſet uides ne ait me non īdigere. Dicēte ad eū Dionyſio qui eīm ad tyrannū ꝓficiſcitur illius ē ſeruus q̄uis liber fuerit. Non ē īquit ſeruus ſi liber uenit: hoc diocles fert de uita philoſophoꝝ libro. Alii platonem id dixiſſe tradūt. Iratus Aeſchini non multo poſt redibimus ait ī gratiam: neq; delirare deſiſtemus. Nū exſpectabis quo ad qſpiam de nobis ſcurra loq̄tur ad Calicē: Et ille grato īquit animo: Memēto ergo ait Ariſtippus ꝙ ad te cū maior eſſem natu prior acceſſi: Et Aeſchines recte īquit p Iunonē dixiſti: nam me multo ꝓfecto melior es: ego eīm inimiciarum: Tu amicitiæ princeps fuiſti: Et iſta quidem de illo referuntur. Fuerunt autē ariſtippi quatuor: primus iſte de quo nobis ſermo ē: Secundus qui Arcadiæ hiſtoriam ſcripſit: Tertius qui ꝙ a matre doctus eſſet Metrodidactos dictus eſt prioris nepos filiæ. ſ. filius: Quartus ex noua Academia profectus: Huius autem Cyrenaici philoſophi libri iſti memorantur tres hiſtoriæ lybicæ libri ad dionyſium miſſi: Dialogi. xxv. Alii quidē attica: Alii uero dorica locutione ſcripti. Sūt autē hi Artabazus ad naufragos: ad fugitiuos ad pauperem ad laidem ad porum ad laidem. Itē de ſpeculo Hermias in ſomnium ad eum qui præerat poculo philomelus ad domeſticos: ad increpantes cur uetuſtum uinū ſcortaq; poſſideret. Ad uituparātes ꝙ magnifice inſtrueret mēſam.

Epistola ad Aretē filiā:ad eū q seipsū exercebat in olympia
īterrogatio:alia īterrogatio chria necessitas ad dionysium:
alia de imagine:alia de dionysii filia ad eū q arbitrabatur se
contēptui & ignominæ haberi:ad eum q cōsulere moliebatur.
Pleriq; illū & diatribarū sex libros explicuisse asserunt.
Alii penitus scripsisse negāt:ex qbus ē Sosicrates rhodius.
Porro & Sotion ī secūdo & Panætius hæc illū scripsisse referunt
uidelicet de disciplina de uirtute exhortatorius artabazus
naufragii fugitiui diatribarū libri.vi. necessitatū libri
tres ad laidē ad porū ad socratē de fortuna:finē uero declarauit
lenē motū ad sensum emanātē:Age uero qm̄ ipsius
uitā descripsimus:Nunc eos q ab illo fluxere Cyrenaicos
suo ordine ꝓsequamur:Ex his alii quidē hegesiacos annicerios
alii:alii Theodorios se ipsos appellauere. Sed & illos
nihilominus q̄ a phedone manarūt:ex quibus eretricos
nobilissimos dixere. Sic autē illoꝝ seriē recenseamus Aristippum
audiuit aretæ filia & æthiops Ptholomæus & Cyrenæus
antipater. Aretæ uero auditor fuit Aristippus metrodidactos
cognominatus. eius uero Theodorus primo Atheos
deīde theos appellatus ē. Antipatrū Epitimedes Cyræneus
audiuit:eius paræbates auditor fuit:paræbatis Hegesias q
pisithanatos ē dictus & aniceris:a quo plato redēptus ē. At
eīm q Aristippi īstituta seruauere:& ab illo Cyrenaici sunt
appellati hisce opinionibus utūtur. Duas ꝑturbatiōes ponunt
dolorē & uoluptatē:uoluptatem lenē motū:dolorem
uero asperū motū appellātes:nihil differre a uoluptate uolūtatem:
neq; plus altera mulcere alterā:atq; illā qdem cūctas
animātes adsciscere:hūc autem aspnari. Voluptatem
autem corporis ītelligūt:quā & finem esse dicunt:ut & Panætius
ī libro de sectis tradit nō eā quæ īstatu sit:& doloris
priuatione cōsistit:& ueluti a turbatione ōni quietem agit:
quā suscepit Epicurus finemq; cōstituit. Videtur autē eis
finis a beata uita differre:finem quippe esse particularem
uoluptatem:beatā aūt uitā siue fœlicitatem uoluptatum

secundus

particulariũ constare conuentu: qbus & præteritæ connu-
merãtur & futuræ: Patricularẽ quoq; uoluptatẽ ꝑpter se e-
ligendã: fœlicitatem uero nõ ꝑpter se ipsã: sed ꝑpter parti-
culares uoluptates expetendã. Testimonio nobis eẽ finem
habendã uoluptatem ꝙ a pueris hãc nobis natura concilia-
uerit & absq; iudicio rationis: & cũ illa fruimur: nihil ãpli-
us ĩquirimus: ꝙq; nihil æque ad dolorem naturaliter fugi-
mus: uoluptatem præterea bonũ esse & si a turpissimis ꝑ-
ueniat rebus: ut ait Hippobotus ĩ libro de sectis. Et si eĩm
fœda sit actio uoluptatem tñ p se ipsam eligẽdã eẽ bonũq;
existimãdã. Porro illa doloris ãmotio quã tuetur epicurus
eis nõ uidetur uoluptas eẽ: neq; priuatio uoluptatis dolor:
utraq; eĩm eẽ ĩ motu cõstituta: cũ nõ sit motus doloris uo-
luptatisq; priuatio. Quippe doloris illa uacatio ueluti dor-
mientis status est: posse quosdã aiũt uoluptatem minime
appetere p animi puersionem: non tñ omnes animi uolup-
tates ac dolores ĩ corporeis uoluptatibus & doloribus fieri:
Quippe q̃libet simplici ex patriæ prosperitate siue priuata
fœlicitate gaudiũ gigni. Immo ne ex memoria quidem seu
expecttatione bonoꝝ uoluptatẽ pfici dicũt quod placet e-
picuro. Nã tẽpore motũ animi effluere: ne solo qdem ui-
su uel auditu uoluptates cõstare posse: qñ & eos q lamenta
imitãtur: grate ac libenter audimus: ueras aũt lamentatio-
nes ĩgrate atq; ĩiocũde. Porro priuationem huiusmodi aut
uoluptatis aut doloris medios status appellabãt: Longe tñ
esse præstãtiores corporũ q̃ animoꝝ uoluptates deteriores-
q; corporis q̃ animi angores: quocirca & his peccantes ma-
gis cruciari. Durius qppe dolore: lætari uero familiarius &
gratius arbitrabãtur: Quo circa & maior illis erat corporis
cura q̃ animi: Vnde cũ inde quoq; cõstet eligendã uolup ta-
tem: pleraq; tñ quæ sũt efficientia q̃rũdam uoluptatũ cũ
sint molesta sæpe aduersari: ut difficillima eis uideatur uo-
luptatũ congeries: quæ beatam uitam efficere non possit.
placet autẽ eis neq; sapientem semper in uoluptate uiuere

neq; rursus isipientē semp ī dolore:uerū maiore ex parte sic utrūq; affici. Satis autē esse siqs uel p unā īcidentē uoluptatem suauiter afficiatur: prudētiam qdem bonū eē asserūt nō autē ꝑpter se ipsam appetendā:sed eoꝝ gratia quæ nobis ex illa proueniūt:amicū necessitatis causa amplectēdū. Nam & corporis partes q̄ diu adsunt adamari:uirtutes q̄sdam stultis & cōmunes esse:corporis exercitationē conferre ad uirtutem capessendā:sapientem nunq̄ inuidia tentādū: neq; cupiditati neq; superstitioni nūq̄ cessurum. Ista enim ex inani opinione contīgere:metu tamē & dolore pulsādū. Id quippe naturaliter fieri:diuitias præterea uoluptates efficere:neq; per se appetēdas:perturbationes itē cōprehendi posse dicebāt:non autem etiam ex quibus fiunt. Naturaliū rerum inqsitionē omittebāt:q cōprehēdi non posse manifeste colligerēt. Logicem ꝑpter sūmū eius usum attīgebāt. Enimuero meleagri sentētia est ī secūdo de opinionibus: & clitomachi ī primo de sectis eos & physicam & dialecticam æque aspernari:posse eīm & apte dicere:ac extra supstitionem esse:mortisq; metū effugere:q rationē bonorū maloꝝ q; didicerit. Nihilq; natura iustū eē aut honestū uel turpe: sed cōsuetudine ac lege: Vir tamē bonus nihil agit neqter ob imminētia damma : opinionesq; infaustas euitandas: esse aūt sapientē propositū eis ad profectū qui uel in phīa uel ī cæteris bonis & honestis artibus nō satis promouerūt. Aiunt & dolore affici aliū alio magis: sensusq; nō semper uera renūciare. Verumeīm hi qui dicūtur hegesiacii eandē sane de uoluptate ac dolore seruauere sentētiam. præterea neq; gratiā eē aliquid:neq; amicitiā: neq; bn̄ficiētiā:q ista nō per se ipsa appetamus:sed usus ac necessitatis gratia: ac propter eos:q si sint:illa nec subsistere quidē. esse aūt impossibile accumulate cōtingere beatā uitam. Corpus qppe morbis multis passionibusq; obsideri. animā uero corpori cōpati:& una turbari cōplura. Itē quæ speremus a fortuna impediri. ꝑpter ista igitur atq; huiusmodi beatam uitam

non posse subsistere. Vitam præterea ac mortem eligendā.
natura item suaue atq; insuaue nihil opinabantur: cæterū
propter rerum uel raritatem uel nouitatem uel satietatem
lætari alios: alios angi: diuitias uel paupertatē nihil ad uo-
luptatis ualere rationem: neq; enim aliter ea uoluptate di-
uites q̃ pauperes affici. Seruitutem æque atq; libertatē no-
bilitatem atq; ignobilitatē gloriā uel ignominiā nihil dif-
ferre ad uoluptatis modum: atq; insipienti quidē expedire
si uiuat. Id uero sapiēti īdifferens esse. Sapientē sui ipsius
gratia cuncta facturū: Aliū quippe neminem æque ac se di-
gnum arbitrari: quālibet enim ingentia uideatur ab eo cō-
secutus: nō tamen eorū quæ ipse præstiterit: merita æquarī.
Tollebāt & sensus: ut qui certam nō inferrent notionem:
qui irrationabiliter agere cūcta uiderentur: eorum peccata
ueniam dicebāt promereri: neq; eīm sponte peccare sed ali-
qua perturbatione coactus. Non odio quēq̃ habiturū sed
potius eruditurū. Sapientē non adeo in bonorū electionē
inhæsurum ut in malorū fuga finem constituēdo ut neq; ī
labore neq; in dolore uiuatur. Id quippe illis esse ꝑtum qui
circa efficiētia uoluptatum neutram in partem īclinatiores
sunt. Porro annicerii in cæteris ab istis nō dissentiunt: Re-
linquunt autem amicitiam in uita & gratiam: honoremq;
aduersus parentes & pro patria præclarū aliquod facinus.
Quocirca q̃uis molestias sapiens ac negocia subeat: nihilo-
minus beate uicturum & si minimum uoluptatis illi sup-
petierit: Amiciq; fœlicitatē non per se appetendā neq; eīm
proximi patere sensui: neq; eīm satis esse in rationē momē-
ti ut confidere possimus: & multorū opiniōe celsiores eua-
dere oportere: denuo bene consuescere: ꝑpter inolitam & ī-
sitam nobis affectionem uiciosam: amicum nō ꝑpter usū
ac necessitatem solummodo suscipiendum q̃ ꝑfecto si de-
sint non erit ille aduersandus: Verū etiam ꝑpter insitā be-
niuolentiam: cuius gratia dolores quoq; eē subeūdos: q̃uis
eīm finem in uoluptate constituāt angāturq; si illa priuari

contingat:sponte tamen sustinendos dolores uolunt pro summo in amicum studio affectuq; singulari.

Theodori.

q Vi autē Theodorii sūt appellati a theodoro quem prædiximus traxere cognomen:eiusq; decretis usi sūt.porro Theodorus ipse ōnes de diis opiniones sustulit.Deniq; librū ipsius de diis īscriptū offendimus nō cōtemnēdū:ex quo & Epicurus cōplura sūpsisse asserūt.Audiuit aūt anniceridē dionysiūq; dialecticū ut ait Antisthenes in phōrum successionibus:finē opinatus est gaudiū & mœrorē.Alterum cōstare prudētia:alterū uero īprudētia: bonā esse prudētiā atq; iusticiā:mala uero cōtrarios habitus: media uoluptatem & dolorem.Sustulit & amicitiam q ea neq; īsipientibus adsit neq; sapientibus:ī illis eīm sublato usu amicitiā quoq; euanescere.Sapientes uero cū sibi ipsis sufficiāt amicis nō īdigere:pbabile dicebat prudentem uirum non se ipsum pro patria periculis exponere:neq; enim pro insipientiū commodis amittendā esse prudentiā:esseq; patriam mundū:furto quoq; & adulterio & sacrilegio cum tempestiuū erit daturum munus sapientem.Nihil quippe horum turpe per naturam esse:sed auferatur de hisce uulgaris opinio quæ & stultorū imperitorūq; plebecula cōflata est sapientem publice absq; ullo deprehensionis rubore scortis congressurum: Agebatq; istiusmodi argutiis: nonne mulier litteris īstructa utilis erit:quia litterata est assentiebatur:& puer itidem & adolescens utilis erit:quia litteraturam callet?Ita sane:Et mulier igitur utilis est quia pulchra erit:Et puer & adolescens utilis pfecto erit:qa formosus ē: Concedebatur.Et puer igitur & adolescens pulcher ad hoc erit pfecto utilis ad quod formosus natus ē:Assētiebatur.ē autē utilis ut ei congrediamur:Quibus concessis īferebat:

Secundus

Si quis itaq; utatur eiusmodi congressiōe: quādo id utile ē nō peccabit: Neq; igitur si utatur pulchritudīe dū id utile ē peccat. His igitur atq; huiusmodi īterrogatiunculis auditores capiebat. Videtur autē idcirco appellatus deus: q cū illū stilpo pcontatus eēt: putas ne theodore te id esse quod diceris: atq; ille fateretur: Deus ergo īquit es: id cū ille grate accepisset: Subridēs ait atqui O fatue ea ratione & cornicē te esse fatereris & alia huiusmodi īnumera. Cū assideret aliquando Theodorus Euriclidi hierophantæ: Dic mihi ait Euryclides qui nā sunt q circa mysteria impii sūt: cū respōdisset ille: eos eiusce criminis reos teneri: q ea nec dū initiatis aperirēt: & tu ergo īquit impius es: q ista non dū īitiatis pandis. Parū autē absfuit: quin periclitaretur: ille abduci in auriumpagū nisi eū Demetrius phalereus eruisset. Ambicrates uero ī libro de uiris illustribus ait illū dānatū uenenūq; bibisse. Cū uero apud Ptolemæū lagi filiū moraretur Legatus aliqñ ad Lysimachū ab illo missus ē: magna uero fidutia utēti ait Lysimachus. Dic mihi theodore nō ne tu Athenis excidisti: Et ille īquit: Nā me Atheniensiū Ciuitas ferre nō ualēs: nō secus ac semele dionysiū expulit: rursus dicēti Lysimacho: Caue ne ulterius ad nos pficiscare nō inquit reuertar: nisi me mittat Ptholemæus. Aderat mythrus lysimachi dispēsator: is cū diceret uideris nō solū deos ueꝝ & reges ignorare: quo pacto illos ignoro: quādoquidem te diis inimicū puto: fertur cū aliqñ corynthum uenisset: magna discipuloꝝ turba comitatus: & metrocles cynicus scandicas siluestre olus abluens ei diceret at o sophista nequāq̄ multis discipulis egeres si olera dilueres: dixisse & tu si cum hominibus cōuersari didicisses: profecto istis oleribus nō uterere. Simile quidam ut suo loco diximus de diogene & Aristippo memoratur: huiusmodi theodori fuisse uitā ac doctrinā comperimus. Demum uero cyrenem profectus apud mariū cum grādi honore diutius uixit: ubi cū primum eiicerentur: nō in lepidum quidam dixisse fertur.

Male ĩquit facitis uiri Cyrenaici: q me ex libya ĩ græciã exulem agitis. Fuerũt autem theodori uiginti: Primus Samius rhœci filius qui consuluit carbones fundamentis ephesini tẽpli subiici. Nã cũ humidus esset locus carbones ait omissa ligni natura soliditatẽ accepisse humori ĩuiolabilẽ: Secũdus Cyrenaicus geometra: cuius & Plato auditor fuit: Tertius hic ipse philosophus: Quartus cuius fertur libellus de uocis exercitatione: Quintus q de legislatoribus scripsit: a terpãdro ĩitiũ sumẽs: Sextus stoicus: Septimus q romanas res cõscripsit: Octauus syracusanus qui de re militari scripsit. Nonus Bizãtius ĩ causis ciuilibus clarus: Decimus similiter cuius & Aristotiles ĩ cratorũ epitome mentionem facit: Vndecimus Thebãus sculptor: Duodecimus pictor. cuius & polemo meminit: Tertius decimus Atheniensis pictor: de quo menodotus scribit: Quartus decĩus ephesius pictor cuius theophanes ĩ libro de pictnra meminit: Quĩtus decimus epigrãmatũ poeta: Sextus decĩus diu de poetis scripsit: Septimus decimus medicus Athenei discipulus: Octauus decĩus Chius philosophus stoicus: Nonus decĩus milesius & ipse phũs Stoicus: Vicesimus tragœdiarũ scriptor:

Phædon.

PHædon eliẽsis nobili ex familia cũ patria una cõprehẽsus coactus ẽ intra cellulã infami se quæstui addicere. Adiecto tamen ostiolo Socratis cõtubernio magistroq; fruebatur: quoad ipsũ alcybiadis seu crito socrate monente redimeret: ex eo iã liberaliter philosophabatur. hũc Hieronymus ĩ libro de assensu retinendo seruũ fuisse asseuerat. Scripsit autẽ dialogos de quibus nihil dubitabatur Zopyrũ & Simonẽ: De nicia cõtrouersia ẽ: Medum quẽ æschinis esse pleriq; tradunt: Alii uero polymeni: Anthimachũ siue senes & de hoc ãbigitur: Scythicos sermones etiã quidam æschinis esse asseuerant. Successor autem

Secundus

eius fuit pliſtanus elieſis: & ab eo tertius menedemus eretricus Aſelepiadeſq; phliaſius a ſtilpone diriuātes atq; ad hos uſq; eliaci ſūt appellati. Amenedēo aūt eretriaci de quo poſtea dicēus idcirco: ꝙ & ipſe ſectæ principes atq; auctor fuerit.

Euclides.

e Vclides a megaris oppido quod Iſthmo adiacet ſiue iuxta quoſdā gelous: ut ī ſucceſſionibus tradit alexāder permenidis librorꝝ īprimis ſtudioſus fuit. Ab eo megarici denoīati ſūt qui poſtea eriſtici poſtrēo dialectici dicti ſūt. ſ. quos ita prius dionyſius cartaginēſis idcirco appellauit: ꝙ īterrogādo ac reſpondēdo ſermōes libroſq; cōponerent. Ad hūc ait Hermodorus poſt Socratis mortē uenifſe Platonē ac phōs reliquos metu atrocitatis tyrannorū cōpulſos. hic bonū eſſe unū diffiniuit multis nominibus celebre: Aliqñ eīm hoc dici prudētia: quādoq; deū alias mentē appellari: & huiuſmodi cætera. Quæ bono aduerſa uiderētur ſuſtulit: ea ne eſſe qdem dicēs: utebaturq; ꝓbationibus: nō his quæ p aſſūptiones: ſed quæ p concluſiones fiūt: Diſputationē itē quæ fit p ſimilitudinē ſuſtulit dicens illā ſane aut ex ſimilibus cōſiſtere aut ex diſſimilibus. & ſi ex ſimilibus cōſiſtit: circa ipſa potius: q̄ qbus ſunt ſimilia uerſari orationē debere. Sin aūt ex diſſimilibus ſuperuacaneā eſſe cōparationē. idcirco igitur & timor illū una cū cæteris Socraticis mordet nullius ſibi horū curā eſſe dicens nō phædonis: non alterius cuiuſpiā: neq; euclidis qui megarēſibus cōtentionis rabiē inuexit. Dialogos autem cōſcripſit ſexlampriā: æſchinem: phœnicem: Critonem Alcybiadem: Amatorium. Porro ex euclidis ſucceſſione ē & eubulides mileſius qui & plurimos in dialectica modos rationeſq; interrogandi tradidit mentientem ſcilicet & deliteſcentem & electram & inuolutum & ſoriten & corneam caluum. & iſtum non defuit ex comicis qui carperet.

Eubulides contumeliosus cotneam.
Interrogans falsis ianibus uerbis.
Inter & rhetores recessit hic uersans.
Demosthenis rhouistomilithram habens.

Videtur demosthenes hunc audiuisse:& cum litteram pronunciare uix posset:emendasse iugi exercitio. Neq; ité obscurum est eubulidem aduersus Aristotelem inimico animo fuisse:eumq; ĩ plurimis reprehédisse:ĩter cæteros uero qui ex eubulidis ludo manauerant. Alexinus eliensis fuit uir acer & contentionis uiribus ac neruis clarus: unde & elenxinus cognominatus est. Maxime autem zenoni infestus erat. Hunc ait hermippus ex elide in olympum profectum ibiq; philosophatum. Discipulis autem rogantibus cur illic moraretur dixisse:uelle sectam instituere: quã olympiacam uocatum iri. Illos uero cum rerum omnium penuria & præterea ĩsalubri loco affligerétur ab eo recessisse:iamq; alexinum solum ac desertum uno tantum famulo comite ibi remoratum:postea dum nataret ĩ alpheo flumine arũdinis acumine pũctum uita excessisse:& é ĩ ipsum nostrũ epigramma ita se habens.

Non erat igitur inanis illa fabula.
Miser pedem quidam natans q transtixit.
Clauo grauis.n.uir anaalpheum.
Fixus calamo obiit Alexinus transiens.

Scripsit nõ solũ aduersum zenoné uerũ & alios cõplures libros & ad ephorũ historicũ. Ex eubulidis disciplina & euphantus fuit olympius q téporis sui conscripsit historiã. Scripsit & tragœdias plurimas qbus ĩ certaminibus maxíe probatus fuit:& præceptor antigoni regis ad qué etiã librũ de regno scripsit perutilé atq; laudatissimũ:uitam uero senectute finiuit. fuerunt & alii complures auditores eubulidis:ĩter quos & apollõius cronus & diodorus: amenii filius iaseus & ipse cognominatus cronus:de quo & callimachus ĩ epigrãmatibus ĩ hũc sensũ loquitur. Ipse hic parietes ita

ĩſcribebat Cronus ẽ ſapiẽs:erat & iſte dialecticus primuſq̃ inueniſſe a qbuſdam exiſtimatus ẽ inuolutũ & corneũ diſſerendi genus.Hic apud ptolomæũ Soterẽ cõmorans cum a Stilpone ſermones quoſdam dialecticos interrogatus ex tẽplo nequiuiſſet exoluere a rege ĩcrepitus cronuſq; ĩ iurgio uocatus conuiuiũ deſeruit:egreſſuſq; librũ de ea ꝓpoſitione conſcripſit:uitamq; mærore finiuit:eſt in ipſum noſtrũ epigramma in hunc modum.

Crone diodore quis dolore dæmonum.
Te corripuit in tartarum ut te ieceris.
Stilponis haud ſoluens enigmaticos uerſus.
Cronus es repertus extra .p.&.κ.certe.

Fluxit & ab Euclide Ichthyas metalli filius uir illuſtris: ad quem Diogenes Cynicus dialogum ſcripſit. Clinomachus item thurius qui primus de proloquiis & predicamentis & cæteris huiuſmodi ſcripſit: & Stilpo megarẽſis clariſſimuſ philoſophus de quo nunc dicendum eſt.

Stilpo megarenſis:

s Tilpo megarẽſis eius oppidi quod ĩ græcia ẽ audiuit quoſdam ex Euclidis familia.Alii ipſius euclidis auditorẽ tradũt:Thraſymachi etiã corinthii illius q ichthyæ familiaris erat:ut ait heraclides: In tm̃ uero & ĩuentione & eloquẽtia & ſapiẽtia præceſſit alios:ut parũ abfuerit quin oĩs græcia ĩ illũ intẽta in Megara tranſiſſe diceretur.De eo philippus megaricus ita ferme retulit a Theophraſto quidẽ metrodorus illum ſpeculationis ſtudioſũ & timagoram geloum auulſit:Ab ariſtotele autẽ Cyrenaico clitarchum & ſimmam:Porro a dialecticis pæoniũ qdẽ ab Ariſtide:diphilum autem boſporianum euphãti & myrmecem exæneti filium:qui ad ſe arguendũ uenerant utroſq; ſui ſtudioſos habuit.Præter hos itaq; phraſidemũ peripateticum phyſicumq; peritiſſimũ ad ſe adtraxit:alcimũq;

Diodorus Laertius.
Diodorus Ameniæ filius Iasseus et ipse cognominatus Cronus, et Callimachus in epigrammatis mordacissime insectatur ac in ... scribit ... Cronus sapiens. erat et iste dialecticus primusque invenisse a quibusdam existimatus est involutum cornutum disserendi genus. apud Ptolemaeum Sotere commorans, cum a Stilpone quosdam dialecticos interrogatus ex templo nequivisset solvere increpatus, Cronusque in iurgio vocatus, convivium deseruit egressusque librum de ea propositione conscripsit, vitamque ... finivit. est in ipsum nostrum epigramma ... modum. (hic est epigramma graeca lingua scriptum.) idest.
Crone Diodore quisnam daemonum mala affectione depulit ut te ipse in atrum mitteres tartarum quod ad solvenda Stilponis aenigmata victus fuisti? ... ergo deprehenderis Cronus remotis ..., et Cappa literis.

machus id Thurius, qui
nus de prologuijs et predica-
nts, et ceteris huiusmodi
ipsi, et Stilpo megarensis
issimus philos, de quo
ne dicendum est. —

oratoré omniũ q ĩ gratia tũ florebant ĩ arte oratoria emi-
nentissimũ. Craté qui insup & cõplures alios ĩ sua retia in-
duxit: phœnicéq; zenonem ĩ suũ auditoriũ subductũ aliis
cũ cæteris admisit. Erat præterea maxĩe ciuilis: ac præter ux-
orem quã duxerat: nicarete etiã pellice utebatur: ut honetor
ait: filiãq; parũ pudicã genuit: quam duxit Simmias Syra-
cusanus necessarius suus. Hæc dũ lasciuius uiueret: Stilpo-
niq; a quodã renũciatũ esset eam sibi ,pbro esse: non ĩquit
ista maiori mihi ,pbro é quã ego illi ornaméto. suscepit hũc
honorifice ut aiunt & ptolemæus Soter cũ megara ipsius
urbé uictor obtinuisset: ac tradita sibi pecunia oraret ut ĩ æ-
gyptum secũ nauigaret. Tum ille pecuniæ modicũ suscepit
eamq; ,pfectionem renuens in æginã contendit: quoad ille
remearet. Demetrius quoq; antigoni filius: cũ cæpisset me-
gara domũ illi reseruari cunctamq; direptam substantiam
restitui curauit. Vbi cum ea quæ amiserat ut in scriptis sibi
traderet moneret: nihil ille suum se pdidisse respondit qp-
pe doctrinam & eruditionem sibi adéisse neminé: reliquã
q; sibi esse & eloquẽtiam & disciplinam: atq; illũ erga mor-
tales beneficiẽtiæ admonuit tanta orationis ui: ut rex illius
iã studiosus prorsus auditor fieret. Aiunt illũ ita quẽdã de
phidiæ mineruã cõpellasse. Num inqt Minerua iouis filia
deus é: cũ uero annuisset ille dixisse: at ista nõ iouis sed phi-
diæ é concedebat: Non ergo inqt ipsa dea é. Qua ex re cum
ĩ auriumpagũ pertractus fuisset: nihil inficiatum referũt:
immo recte se locutum asseruisse. Non enim deum eé sed
deam: deos quippe mares eé. Areopagitas tamẽ nihilo pla-
catiores factos iussisse continuo ipsum urbe excedere: quo
etiam tẽpore theodorum cognométo deum iurgio dixisse.
Vnde hoc nouerat Stilpo: Num amota palla ipsius ĩspexe-
rat: erat iste profecto audacissimus: uerum Stilpo uir com-
positissimus & maxime facetus: Deniq; cum rogasset il-
lum crates an dii præcationibus ac diuinis honoribus gau-
deant: noli me inquit o fatue in uia de hisce rogare: sed solũ

Secundus

rogare ac seorsum: hoc ipsũ & Bionẽ interrogatũ an sint dii dixisse tradũt: ne turbã a me auertas execrabilis senex? Fuit Stilponi ingeniũ simplex: neq; ulla simulatione fucatũ ita ut ĩperite quoq; cõciõi se accõmodarẽ nullo negotio posset. Crate deniq; cynico semel ad id quod fuerat interrogatus: nõ respondẽte sed crepitũ uẽtris emittẽte sciebã ĩquit te oĩa potius q̃ quæ deceret locuturũ. Caricã illi aliquãdo interrogatiunculãq; proposuerat. Eam uero ille statim cõmedit: & cũ diceret ille stilpo hercules caricã perdidi: nõ solũ inquit caricã: sed & ĩterrogatiunculã cuius hæc ara fuit. Rursus cũ uidisset hyeme cratem adustum o crates ĩquit uideris mihi nouo ĩdigere pallio ueste scilicet & animo: ad hãc eius uocẽ rubore suffusum ita ĩ illũ lusisse cratẽ: At q ego stilponem megaris uidi grauiter angi: Vbi tiphœi ueteres dixere cubile hic ille se iuuenũ magna glomerãte corona. litibus intẽtus uirtutis tradidit umbrã. fertur athenis hominũ ita ĩ se studia uertisse: ut ex officinis ad eũ coufluerẽt uisendũ. Vbi cũ sibi quidã diceret: admirãtur te o stilpo ueluti beluã: minime ĩquit ille sed uelut hominẽ uerũ. Cæterũ cum esset disputator acerrimus species quoq; tollebat: dicebatq; q hominem diceret neminem eẽ: neq; eĩm hunc aut hũc dicere. Quid eĩm hũc magisq̃ hunc? nõ igitur hunc. rursusq; olus quod ostẽditur nõ est: olus eĩm ante mille annos fuit: nõ ẽ igitur hoc olus. Fertur cũ crati colloqueretur ĩterloquendũ festinasse pisces emere: cũ eum ille retinere uellet: ac diceret sermonẽ relinquis minime ĩquit: sed sermonẽ habeo & te derelinquo. Sermo qppe manet: piscis aũt uenundabitur nisi festinauero. ferũtur ipsius dialogi nouẽ nõ satis gratiæ habẽtes: Moschus Aristippus siue Callias Ptolemæus Chærecrates Metrocles Anaximenes Epigenes ad filiam suã Aristoteles huius auditorẽ fuisse Zenonẽ stoicorũ principem Heraclides refert: Senẽ uero defecisse: Hermippus testis est hausto prius mero ut citius moreretur reprehensus est a Sophilo comico ĩ comœdia quæ inscribitur gamos: est aũt

liber.

in hunc Stilponem megarensem nostrum epigramma.
Cognoscis autem forsitan senectutem
Postea iugum sustulit inexpugnabile
Morbus sed uinum inuenit mali currus
Magis bonum aurigam potus enim agitauit

Crito Atheniensis.

c Rito Athenieusis unus omnium maxime eximio quodam amore Socrati affectus ē. atq; eius ita cura egit ut nūq̄ aliqd ex his que sunt ad usum necessaria sibi deesse pateretnr. ipsius quoq; liberi Socratis auditores fuere. Critobolus Hermogenes Ctesippus Epigenes. Crito igitur dialogos decem & septem scripsit qui uno cōtinētur codice ita inscriptos nō bonos fieri discēdo. quid sit plus habere: Quid sit idoneū siue ciuile: de honesto: de deo Quid sit male facere: de fertilitate: de lege: de arte: de congressu: de sapiētia: protagoras siue ciuilis: de lr̄is: de poetica de honesto: de discēdo: de sciēdo siue de scīa: Quid sit scire.

Simon Atheniensis.

s Imon Atheniēsis coriarius: quotiens ad eius officinam perrexisset Socrates atq; dissereret ōnia quæ meminisse poterat notabat. Vnde & ipsius dialogos scyticos appellāt: ꝙ īter huiusmodi opifices sint habiti. Sunt aūt numero trigīta tres q uno itidem codice cōprehēduntur: de diis de bono: de honesto: quid sit pulchrū: & honestū: de iusto duo: de uirtute ꝙ doceri nō possit: de fortitudine siue uirilitate tres: de lege: de popularitate: de honore: de pœsi: de bona passione: de amore: de phīa: de scīa: de musica: de pœsi quid sit pulchrū: de disciplina: de disserendo: de iudicio: de eo quod ē de numero de diligētia: de operādo: de auaro: de iactātia: de honesto: alii aūt de cōsulēdo:

de ratione siue de aptitudie: de maleficientia. Fertur hic primus omniū sacrancos sermones disseruisse. Cum aūt pericles polliceretur si ad se pgeret: cuncta illi se necessaria exhibiturū: fiduciā iquit uēdere cōsilii nō fuerit. fuit & alius Simon q scripsit artem rhetoricā: alius item medicus Seleuci & uicanoris necessarius atq; alius quidam sculptor.

Glaucon Atheniensis.

g Laucon Atheniensis nouem itidem in codice uno scripsit dialogos Phedylum: Euripidem: Amyntichum: Euthiam: Lysithedē: Aristophanē: Cephalum: Anaxiphemū: Menexenū: feruntur eius & alii. xxxii. sed sui nō sunt.

Simmias Thebanus.

s Immias Thebanus fuit: & huius ferūtur dialogi. xxiii. uno codice iclusi: de sapiētia: de ratiocinatiōe: de musica de uersibus: de fortitudie: de philosophia: de ueritate: de litteris: de doctrina: de arte: de regimie: de decoro: quid eligendū qd ue fugiendū sit: de amico: de sciētia: de anima: de beneuiuēdo: de possibili: de pecuniis: de uita: quid sit honestū: de diligētia: de amore.

Cebes Thebanus.

c Ebes & ipse Thebanus scripsit dialogos tris qui iscribuntur pinax: septima: phrynicus.

Menedemus.

m Enedemus Sphædonis ex ludo: Clisthenisq; ex familia Theopropidarū filius fuit uiri sane nobilis: sed architecti ac pauperis: Alii tabernaculoꝝ sutorem fuisse tradūt: & utraq; didicisse menedemū. Quo circa cū scripsisset decretū quoddā reprehensū ab alexinio quodam quod scilicet nō coueniret sapienti neq; tabernaculū neq; decretum scribere. Missus autem ab eretriensibus in megara presidio futurus cōtendit ad platonem i academiam inq; illius retia non inuitus incidit deseruitq; militiam:

Cæterũ asclepiade phliasio ad se illum pertrahente megaris apud Stilponem fuit: eiusq; ambo auditores fuere: ĩde nauigantes elidem Anchypilo & moscho phædonis discipulis congressi sunt: atq; hactenus ut supra cum de phedone loqueremur. dictum est heliaci appellabãtur. Postmodũ uero ab eius patria de quo nunc sermo est eretrici uocati sũt. Constat menedemũ honestate ac grauitate fuisse celebrẽ: q̃ ex re cratem quoq; sic in illum iocatum: phliasiumq; asclepiadem taurumq; eretrium. Timon item elato supercilio cũ dicturus assurgeret fuisse illũ notat. Adeo autem ea grauitate insignis fuit ut cum eurylochus cassandreus ab antigono accerseretur una cũ cleippide cizicẽo adulescẽte abnuerit. Metuere .n. ne id mẽedemus persentiat: Erat. n. sũmæ & inobiurgando grauitatis atq; precipue auctoritatis. Deniq; cũ adolescens in illũ motu temerario ferretur dixit quidem nihil cæterũ sumpta festuca pingebat ĩ pauimẽto traiecti figuram: dum interim spectantibus omnibus adulescens in signi cõtumelia notari se intelligens abscessit. Hierocles ĩ piræo sub amphiarao illum obtundebat & cũ plurima de eretriæ loqueretur excidio: nihil aliud locutus est: sed solũmodo rogauit ad quid eũ antigonus traiicit. Audacter exulanti adulterio ignoras ĩquit nõ modo brasicæ succum inesse iocundum sed & raphano: clamanti adulescentulo & uociferanti uide ĩquit an aliquid retro dum nescis habeas. Consultanti antigono an luxuriosũ adiret cõuiuiũ: hoc illi solũ renũciari iussit: Memento regis te esse filium. fatuo q̃dam sibi minime necessariũ dicente interrogauit an uillam haberet: & cũ ille multa se habere prædia dixisset pge ĩquit & illorũ curã gere: ne & illa negligenter curãdo perdere cõtingat & amittere simplicem urbanitatẽ. sciscitanti cuidam an uxor esset ducẽda sapienti? num ego ĩquit tibi sapiẽs uideor? Et cũ annuisset ille at ego ait duxi. Dicente quodam complura esse bona percontari illorum numerũ pergit: & an putet plura esse q̃ centum. Sæpius dolebat q̃ luxuriosa

conuiuia magnificũq; apparatũ nequiret afferre. uocatus uero semel ad cœnã intuensq; Lautissimis cibis diuité mensam nihil locutus est: sed tacitus eã luxuriam coarguit dum solas oleas ĩ cibũ sumpsit: huius deniq; seueritatis causa parum abfuit quin in cypro apud nicareontem periclitaretur cum Asclepiade socio: nã cum eos rex ad mẽstruam celebritaté euocasset sicut et philosophos cæteros Menedemũ dixisse ferũt: Siquidé hõesta é huiusmodi uirorũ cõgregatio: quottidie sũt festa celebrãda sin alias supflue quoq; modo celebrãtur. Ad hec tyrannus cũ ita occurisset hãc dié habere se celebrem ut negotiis omissis philosophis cõgredi liceret: ille Seuerius adhuc in sẽtentia perstitit: ostendés ex sacrificio oportere omne tépus: philosophos audire. Quid plura nisi a tibicine admoniti ac Melo musico cõuenti fuissét: forsitan perissét. Vnde cũ in naui iactarẽtur fluctibus Asclepiadem dixisse ferũt. Tibicinis peritã modulationem se ipsos seruasse: Menedemi uero confidẽtiam perdidisse. Erat auté ut fertur et simplici ĩdocẽdo apparatu: neq; ĩ schola ullum circa illũ ut fieri solet ordiné uidisses. Non sub se illa erant per gyrũ disposita: non aliud quippiam: sed ut singulis aut sedere aut stare aut ambulare libitũ erat in eum cõtinuo trãsibat habitũ. Alias tamen gloriæ auidum ignominieq; notari metuẽtem fuisse tradũt. Adeo ut cum prius Architecto suã ipse atq; asclepiades nauaret operam: & ille super tecta lutũ ferre cerneretur nudus is si qué aspiceret prætereunté occultaretur: Postea uero quã ad rempub. accessit: ita erat anxius atq; sollicitus ut cum aliquando thura poneret: extra turibulum miserit: Circumsteterat illum crates aliquãdo: ꝙ ciuilia negotia subisset ꝓbro illi dabat. Tũ ille qbusdam præcepit ut ductũ carceri includerét. Ille nihilominus prætereunté obseruabat: respiciensq; agamemnoniũ & hegesipolim uocabat. erat aũt clam & in superstitioné ꝓnior. Deniq; mãducauerat aliquãdo p ignorãtiam ĩ taberna meritoria proiectas carnes cũ asclepiade: id cũ animaduertisset

liber

nausea palloribusq; turbabatur: donec illũ asclepiades se-
uerius obiurgans nõ carnes diceret eiusce mutationis cãm
esse: sed præsumptã de illis fatuã opinionẽ: alias magnani-
mus fuit uir & plane liberalis. Corporis ĩ eo iã senis habitus
& status durabat: q erat in iuuene. athletæ ĩstar firmus ua-
lidus atq; adustus. Species ei pĩguis & attrita fuit mediocris
q; ꝓceritas ut ex ea cõstat imagine quæ eretriæ in ueteri sta-
dio hactenus cernitur. Est eĩm ueluti ex industria ita sculp-
ta ut cũctã fere nuditatem corporis præferat. Erat præterea
in suscipiẽdis amicis õni officio deditus: & qa parũ salubris
erat eretria cõuiuia sæpe ĩter poetas musicosq; celebrabat.
Amabat Aratũ & Lycophronẽ Tragicũ poetã Antagorãq;
Rhodium: sed maxime omniũ studebat Homero: Deinde
etiã Lyricis. deinceps Sophocli: atq; Achæo ĩter Satyros ue-
luti secũdas partes: æschylo aũt primas semp dabat. Vnde
& aduersus eos q cõtra in rep. sentirẽt: ita ferebatur capitur
ergo & ab infirmis celer: aquilãq; breui testudo uĩcit. Hæc
autem achaei sunt ex omphale Satyrica. peccãt igitur q illũ
nihil preter euripidis medeam legisse dicunt. q̃ inter sicyo-
nii neophronis poemata legunt. Magistros Platonẽ & Xe-
nocratem prætereaq; paræbaten cyrenaicum aspernabatur.
Stilponem solum admirabatur: de quo dum aliquãdo in-
terrogaretur nihil aliud dixit: nisi liberalis est. erat illi inge-
nium uariũ & callidũ atq; in componendo ita orationem
accõmodabat: ut neq; quo uellet emergere prospiceretur:
atq; ideo illi difficile occurreretur. Versabat õia: infinitãq;
orationis copiã fundebat: Acerrimus item in contẽtionibus
erat: ut ĩ successionibus tradit antisthenes: atq; huiusmodi
rogatiunculis compellare solebat. Alterum quã alterũ ẽ al-
terum: ita sane: alterum est autem prodesse: q̃ bonũ: cõce-
debatur: nõ igitur prodesse bonũ ẽ. Tollebat & proloquia
negantia: affirmãtia uero ponebat simpliciaq;. Ex his ma-
xime probãs quæ simplicia nõ sunt auferebat ea & coniũ-
cta & complexa dicens. Scribit Heraclides decretis quidem

eum fuisse platonicũ:dialecticen aũt eũ fuisse aspnatum. Deniq; sciscitanti se alexino an adhuc prẽm cædere desisset atq; illũ dixisse:neq; cecidi:neq; desii. addẽte illo oportere ãbiguitatẽ solui ita uel nõ dicẽdo:ridiculũ ĩquit est uestras leges seq cum liceat ĩ portis reluctari & cõtra ascẽdere. Cum Bion diuinos studiose ac diligẽter insectaretur mortuos illum iugulare dixit. Alio rursus dicẽte maximũ esse bonum omnibus quæ quisq; cupiat frui:multo inqt maius ẽ ea solum quæ deceat:cupere. Refert antigonus carystius eũ nihil scripsisse neq; cõposuisse:ita ne dogma quodlibet asserere. Porro ĩ quæstionibus inqt ita pugnax erat:ut nõ prius discederet:q̃ in eius oculis ardẽtis spiritus ĩdicia deprehẽderẽtur. Verũ eĩm cũ in uerbis eẽt huiusmõi:factis tamen erat placidissimus. Deniq; cũ alexino plurimũ illuderet & obiurgaret grauiter:fouit tamẽ illũ beneficiis. Nã ipsius coniugem ex delphis chalcidẽ usq; deduxit itineris furta latrociniaq; metuentem. amicicias pie sãcteq; tuebatur:ut ex ea quæ illi cũ asclepiade fuit cõiunctiõe cõstat:quæ ꝑfecto adeo ĩsignis erat:ut nihil a pyladis distaret beniuolẽtia. Verũ maior natu erat asclepiades ita ut poeta ipse menedemus histrio diceretur. Fertur archepolis tria milia illis designasse & cũ orta esset amica cõtentio qs secũdo loco acciperet neutrum accepisse. Vxores quoq; ambos duxisse fãma ẽ menedemũ mrẽm: Asclepiadem filiam:& cũ defuncta esset uxor asclipiadis: menedemi cæpisse cõiugẽ: illumq; quod reip. præesset aliã duxisse nobilẽ & locupletẽ: nihilominus qm̃ cõmunis eis erat domus rei familiaris administrationẽ priori uxori ꝑmisisse. Igitur asclepiades ãte illum uita excessit eretriæ iã longæuus. cũ una diu memorabili beniuolentiæ suauitate uixisset. Fertur post aliq̃tum temporis cum asclipiadis amasius ad cõuiuium uenisset:arcerẽtq; illũ ianuis adulescentes:menedemũ iussisse ĩtroduci ac dixisse Asclepiades & sepultus ei ianuas aperit. erant autem qui ambos fouerãt Hipponicus macedo & agetor lamieus. Ex his alter

utriq; triginta minas largitus: hipponicus uero menedemo duo milia drachmarũ in filiarum dotem. Duxerat autem ut ait Heraclides ex oropia uxores tris. porro cõuiuia ĩ hũc modum faciebat prius ipse cum duobus aut tribus prandebat dum dies in uesperam uergeret: Tum uero uocabat qspiam eos qui aduenerãt & ipsos iam cœnatos. Itaq; si q citius uenissent: percontabantur exeuntes quid esset appositum: ac recens id esset nec ne: & si quidem uel olusculũ uel salsiusculum quidpiam audissent: recedebãt: Sin uero carnes ĩgrediebãtur. Lectulis æstate psiathos hyẽe ueruecũ pelles supponebãt. Porro puluinar sibi afferri oportebat. poculũ quod circũ agebatur cotula maius nõ erat. Bellaria illis fabæ ac lupini: Interdũ uero & pyra uel mala punica & huiusmodi cũ matura tũ præcocia sæpe & caricæ. Ea õnia memorat Lycophron in Satyra quam inscripsit menedemum philosophi conscribens laudes: quorum quædã huiusmodi quoq; sunt.

Circundatur paruus calix ad mensurã.
Vt ex breui cõuiuio sic est ipsis
Modesta studiosis eragema sermo audendi.

Primo igitur contemptui haberi cæpit: canisq; ab eretriensibus ac delirus appellari. Postmodum uero in summa administratione omnium fuit: adeo ut ciuitatis quoq; gubernacula sibi traderẽtur: legationibusq; crebris ad ptolemæũ & lysimachum. prætereaq; ad demetrium fũctus ubiq; honoratus est: Cumq; illi ciuitas ducenta quotannis talenta persolueret quinquaginta remisit: apud quem accusatus ꝙ quasi traderet ptolemæo ciuitatem se per epistolam purgauit: cuius hoc initium est Menedemus demetrio regi salutem. Audio tibi de nobis plurima fuisse narrata. p eam illũ admonet cauere unũ ex his qui sibi essent infensi: deschylum nomine. Constat illum ad demetrium pro oropo grauissime legatione functum: ut Euphãtus quoq; in historiis meminit. Erat eius ĩ primis studiosus ãtigonus: seq; ipsius

discipulū esse prædicabat: & cū barbaros fudisset circa Lysi-
machiam decretū ei scripsit simplex atq; ab assentatiōe ali-
enum: Cuius initium ē Duces & cōsilii primores dixerunt:
quoniā Antigonus Rex prælio domitis barbaris aduenit in
Eliam: eiq; ꝓspere cuncta succedūt uisum ē senatui ac ple-
bi. Horū igitur gratia & præterea propter summā cum illo
amiciciā quod illi ciuitatem proderet: suspectus habitus in
simulante se aristodemo clam exiit atq; oropi moratus est
in amphiaraifano : Ibi cū periissent aurei calices ut hermip-
pus ait Cōmuni boetiorū decreto loco migrare iussus est:
Inde profectus mærens & patriā clanculo ingressus uxorē
ac filias sumens se ad antigonū contulit: ibiq; uitā mœrore
terminauit. Refert heraclides his ōnino contraria: Nā illū
senatus principē eretriam a tyrānis sæpe liberasse: demetrii
uiribus fretum. Non igitur antigono prodidisse ciuitatem-
sed falsam subisse calumniā. Profectūq; ad antigonū cum
ut patriā e seruitute eriperet: illū inducere nō posset: septē
dies totos cibo abstinuisse atq; ex animi dolore uita exces-
sisse. Similia huic & antigonus carystius refert. Soli autem
perseo inexorabile indixit bellum. Haud enim obscurū erat
antigonū cū menedemi gratia eretriēsibus remp. uoluisset
restituere ab eo fuisse prohibitū. Quocirca in cōuiuio me-
nedemus in illū acriter inuectus inter cætera sic ait: Atqui
iste quidē philosophus ē sed uir omniū qui sūt aut fuerūt
uel futuri sunt: profecto nequissimus. Moritur autem ut
eraclides ait: septuagesimū & quartū agens ætatis annum.
In eius autē laudem nos quoq; ita scripsimus.
Audita menedeme tua mihi mors ut sponte.
Mortuus es in septem diebus nihil edens.
Operatus opus post heretricum tamen mollem.
Pusillaminitas properauit profecto.
Et hi quidem socratici & qui ab eis sunt trāseundū autem ē
ad platonem qui incæpit academiam & ad eos qui ab ipso
sunt quot fuerunt eloquentes.

Liber

LAERTII DIOGENIS DE VITIS PHILOSOPHORVM LIBER TERTIVS.

PLATO.

p

Lato aristone patre & matre perictiona: siue potona Atheniẽsis natus ẽ. Mater a Solone genus duxit: Solõis quippe frater dropides critiã genuit: cuius filius calæschrus critiæ q unus fuit ex triginta: glauconisq; pater extitit: ab eo charmides & perictione geniti sũt: atq; ex ea & Aristõe plato sextus a Solone nascitur. Porro solon ad neleũ & neptunũ genus refert: Aristoné quoq; patré a Codro melãthi filio originem ducere tradũt: q a neptuno itidẽ sãguiné trahere trasilo teste memorãtur. Enimuero speusippus ĩ libro q platonis de cœna ĩscribitur: & clearchus ĩ laudatiõe platõis & anaxides ĩ secũda de phĩs libro asserũt athenis celebre eẽ aristoné perictione cũ eẽt speciosissima cõgredi conatũ esse: Verũ fuisse illius conatus irritos: uidisseq; ĩ somnis apollinem: atq; ab eo uisũ mundã a iugali copula quoad pareret uxoré seruasse. Nascitur aũt plato ut Apollodorus testatur ĩ chronicis octogesima octaua olympiade thargiliõis septima: q̃.s. die natũ apolliné delii autumãt. Moritur aũt ut Hermippus tradit: primo anno cẽtesimæ octauæ olympiadis ĩ nuptiis discũbens: octogesimũ & primũ ætatis agẽs annũ. Neanthes octoginta q̃tuor annorũ defecisse scribit. Est igitur Isocrate minor natu ãnis sex: Ille qppe sub Lysimacho: plato sub amynio ẽ ortus: sub quo & pericles diẽ obiit. Erat aũt pago collyteus ut refert antileo ĩ secũdo de tẽporibus. natus ẽ secũdũ quosdã ĩ ægina in phidiadis domo eius q thaletis filius fuit: ut fauorinus ait ĩ õnimoda historia: pr̃e ipsius cũ cæteris misso ut agrũ sortiretur: Athenasq; reuerso qñ a lacædeõniis q æginẽsibus opẽ tulerãt expulsi sũt: ludos quoq;

Tertius

magnificos athenis adhibuit dioẽ sũptus ſuppeditante: ut ait athenodorus ĩ octauo deambulationũ libro. Fr̃es habuit adimãthũ & glauconẽ: ſororẽq; potonã: de qua ſpeuſippuſ naſcitur. litteraſq; apud dionyſiũ didicit: cuius & ĩ anteraſtis memĩt: Exercitatuſq; ẽ apud ariſtonẽ argiuũ palæſtritem: a quo & plato ꝓ egregio corporis habitu cognominatus ẽ. Cũ prius Ariſcodes ex aui noĩe uocatus eẽt: ut in ſucceſſionibus tradit Alexãder. Sunt q ob oratiõis ubertatẽ & mirã latitudinẽ ſic appellatũ putent: ſiue ꝙ ãpla fuerit frõte ut neanthes ſcribit: Nec deſũt q in iſthmo palæſtra ſe exercuiſſe uelint: ſicut & dicæarchus ĩ primo de uitis. picture quoq; fuiſſe ſtudioſũ ac poemata ſcripſiſſe primo qdẽ dithyrãbos: deĩde melos & tragœdias. Vox illi gracilis fuit ut ait timotheus Athenienſis ĩ libro de uitis. fertur & ſocrates uidiſſe p ſomniũ oloris pullũ ſibi ĩgremio plumeſcere: qui cõtinuo exortis pennis expãſis alis ĩ altũ aduolãs ſuauiſſimos cãtus ediderit: Poſtridie cũ plato ſibi a patre cõmẽdatus eẽt hũc cygnũ quẽ uiderat dixiſſe. phãri cœperat primitus ĩ academia: ĩde ſe ĩ hortũ q iuxta colonum ẽ cõtulit: ut Alexãder ĩ ſucceſſionibus ſcribit heraclitũ adducẽs teſtem. Demũ cũ tragicũ certamẽ eſſet ĩiturus ante dionyſiacũ theatrũ audito ſocrate igni poemata exuſſit dicẽs: Hic uulcane plato tua ĩdiget ope. hinc annũ uiceſimũ ætatis agẽs ſocratem audiuit. illo decedẽte cratilo heracliti diſcipulo & hermogeni parmenidis philoſophiã tuẽri aurẽ accõmodauit: Deinde cũ eẽt annorum duo de trigĩta ut ait hermodorus megara ſe ad euclidẽ cũ aliis ſocraticis cõtulit. Hinc cyrenẽ ꝓfectus theodorũ mathematicũ audiuit: atq; ĩde ĩ italiam ad pythagoreos philolaũ atq; eurytũ cõceſſit: Ab his ſe in ægyptũ ad ꝓphetas ſacerdoteſq; recepit: quo & euripidem aiũt una ſecũ ꝓfectũ eẽ: atq; ibi morbo cõprehẽſũ a ſacerdotibus marina curatione fuiſſe abſolutũ: q̃ ex re poſtmodũ dixerit inundat mare cũcta uirorũ mala. Sed iuxta homerum ægyptios mortales omnes medicos eſſe. Decreuerat

Plato magis & congredi: uerũ ꝑpter aſiæ bella ꝓpoſito de- ſiſtit. Regreſſus uero Athenas ĩ acadẽia cõmorabatur. Eſt autẽ locus ĩ ſuburbano nemoroſus: a quodã heroe acade- mo nomine ſic appellatus: ſicut & eupolis ĩ aſtrateutis me- morat dicẽs umbroſis ĩcurſibus academi dei. Sed & timon ĩ platonẽ loquẽs principẽ illũ fuiſſe aſſerit & ſuauitate ora- tionis & copia omniũ q academiæ incolerẽt florea rura. An- tea eĩm p e ſcribebatur ecademia. phũs iſocrate amico ute- batur. Enimuero praxiphanes quandam cõſcripſit ĩter eos habitã de poetis ſcholã: cũ ĩ iuꝛ platonis hoſpitio frueretur iſocrates: ter illũ militaſſe: Ariſtoxenus auctor ẽ primo ĩ ta- nagram: ſecũdo ĩ corinthũ: tertio ĩ delũ ubi & uictoria po- titus ſit. Miſcuit heracliteorũ pythagoreorũq; ac ſocratico- rum rationes: atq; ĩ his quidẽ quæ ſenſibus ſubiacẽt hera- cliti partes tuebatur. Porro ĩ his quæ ad intelligẽtiã ptinent pythagore acquieſcebat: ĩ rebus aũt ciuilibus ſocratẽ ſuum maxĩe amplectebatur: atq; ita in unũ corpus triplicẽ phĩæ cõpegit rationẽ. Aiunt quidã ex quibus ſatyrus eſt dioni il- lum ſcripſiſſe in ſiciliã uti tres libros pythagoreos ſibi eme- ret a philolao centũ minis. Erat enim ſatis abundãs pecu- niis acceptis a dionyſio pluſq̃ octoginta talẽtis: Sicut enim honetor ſcribit ĩ libro cuius ẽ titulus: an pecunioſũ oporte- at eſſe ſapientẽ. Multũ ſibi epicharmus contulit comicus: cuius & plurima cõpilauit ut Alcimus in eis libris quos ad amyntã ſcripſit quatuor numero meminit. Eorũ in primo ita loqtur: Conſtat aũt & platonẽ cõplura ſibi de epichar- mi libris aſſumere. Id ita inſpiciendũ ẽ ſenſibile aſſerit pla- to quod aut ĩ q̃litate aut in q̃titate nunq̃ pſiſtat: ſed difflu- at ſemp atq; ĩmutetur: Veluti ſi numeꝝ ex qbuſlibet tule- ris: Ea neq; æqualia neq; aliqua neq; q̃ta neq; qualia erũt. Porro iſta ſũt quorũ ſemp generatio ẽ: nunq̃ uero ſubſtã- tia. Intelligibile illud cui nihil uel accedit uel decedit. Hoc autem ſempiternorum natura ẽ: quã ſimilem atq; eandem ſemper eſſe contingit: atq; epicharmus de ſenſibilibus atq;

ītelligibilibus ī hāc sentētiā expresse loquitur: addit præte-
rea alcimus. Aiunt aūt & ista sapiētes animā alia quidē sē-
tire ꝑ corpus puta uidēdo atq; audiēdo: alia uero ipsā ꝑ se
ipsam animaduertere nullo corporis officio utentē. Quo-
circa eoꝝ quæ sūt alia sensibus percipi: alia ītelligētiæ rōne
cōpræhendi. Eoꝝ gratia plato quoq; oportere dicebat eos q
cuperēt rerū initia colligere ipsas primū speties quas ideas
uocat secundū se ipsas distribuere puta similitudinē & mo-
nadem & multitudinē atq; magnitudinē statūq; & motū:
Secūdo ipsum ꝑ se ip sum honestū ac bonū atq; iustū atq;
huiusmodi cætera subiicere: Tertio cōspicere quæq; sūt ad-
inuicem ideæ puta scientiā aut magnitudinē siue domina-
tionem simul & illud cogitare ea quæ sūt apud nos ex illoꝝ
participatione eis æquoca fieri. Exempli causa iusta eē quæ
q; iusto cōmunicāt: honesta quæ honesto: Est autē unaque
q; species eterna: ac præterea ītelligentia omni ꝑturbatione
uacua. Quocirca & ideas ī natura uelut exēplaria dixit sub-
sistere: Alia his esse similia quæq; maxima ad istarū simili-
tudinem cōsistēt. Epicharmus igitur de bono atq; ideis ita
differit. Ergo ne tibiarū cātus res aliꝗ ē? Ita sane. hō igitur
ipse cātus ē: nihil minus age uideamus Tibicen aliqs hō ne
tibi uidetur nec ne? homo ꝓfecto. Nonne igitur idē tibi ui-
detur de bono. aliud esse bonū aliud rem: siquidē secundū
se ipsū quisq; illud didicerit iā bonus efficietur: quēadmo-
dum q tibiarū cantū didicerit tibicen: qui saltare saltator:
qui cōplecti cōplexor merito dicitur: atq; in hūc modū de
cæteris qui ea didicerit: nō ars ipsa sed artifex uocatur. Pla-
to ī opinione de ideis ait: Siquidē est memoria ideas in his
quæ sūt existere quod memoria quietæ cuiusq; rei ac ma-
nentis sit. Manere aūt præter ideas nihil: quo eīm īquit mō
seruarētur animātes nisi & ideā attigissent: & præterea na-
turalem mentē accepissent. Meminerūt autē similitudinis
& pabuli cuiusmodi illis ē optime callētes quod sit anima-
libus omnibus insita similitudinis intelligētia: Quocirca &

liber

quæ sũt huiusdẽ generis sentiũt. Porro Epicharmus ita ferme ait: Sapiẽtia nõ ĩ uno tantũ cõsistit: sed quæ uiuũt oĩa notionẽ quoq; habent. & eĩm gallina si aduertere uolueris nõ parit uiuẽtes pullos: sed oua prius ĩcubat & calorẽ animat. Hæc aũt sapiẽtia ut sese habet natura nouit sola: Ab ea qppe eruditur: ac rursum nihil ꝑfecto mirũ si ita loquar & placere eas sibi & mutuo foueri ac uideri præclara. Nã & canis cani uidetur esse pulcherrimũ: & boui bos: & asinus asino: susq; item sui uidẽtur uenustate prestare. Ista & huiusmodi q̃tuor libris cõpingit Alcismus admonẽs quãtum emolumẽti Plato ex epicharmo sibi cõsciuerit. Quod aũt neq; Epicharmus ipse hoc ignorauerit ex iis coniicere licet quæ præsagiẽs ac ueluti diuinãs fore imitatorem sui sic fere locutus ẽ: ut aũt ego puto ĩmo ꝓ cõperto habeo mearũ adhuc erit memoria rerũ meorũq; sermonũ: eisq; quispiã acceptis metro soluto quo nunc cõstãt coloreq; adiecto purpurã uenustate uerboꝝ cõponet. inuictusq; ipse alios facile superabit. Videtur plato sophronis quoq; mimographi libros antea neglectos primus Athenas ĩuexisse gestũq; ex eis acqsisse quos itẽ sub eius capite fuisse repertos: Ter aũt nauiganit ĩ siciliã primo qdẽ ut ĩsulã cratereſq; uideret: quo & tẽpore dionysius hermocratis filius tyrãnus ĩpulit ut secum loqueretur: ubi cũ ille de tyrãnide dissereret dicens nõ id præstare quod sibi soli esset utile: nisi uirtute & excelleret offensũ tyrãnũ atq; iratũ dixisse aiunt: Verba tua otiosoꝝ senũ sunt: & ille & tua ĩquit tyrãnidem sapiũt. Ad hæc indignatũ tyrãnum primo qdem necare illum uoluisse: deĩde uero a dione & aristomene exoratum id minime fecisse: ueꝝ pollidi Lacedæmonio q p id tẽporis legatus ad se uenerat eum tradidisse ut uenũdaretur. Eum ille in æginam adductum uendidit: quo tempore charmãder charmãdridis filius eũ mortis reum esse accusauit: iuxta promulgatã enim apud eos legem capitale erat si quis Atheniensium eam insulam adisset: atq; ipse eam legem tulerat ut

fauorinus memorat ĩ õnimoda hiſtoria: Cæterꝝ cũ a quodã fuiſſet allegatũ diſciplinæ gratia phũm eo aſcẽdiſſe abſolutum dimiſerũt. Aſſerũt pleriq; illũ & ĩ cõcione adductũ: ubi cũ obſeruaretur nihil penitus locutũ fuiſſe ꝓmpto qdẽ animo quicqd cõtingeret excipere paratũ. Illos eũ minime quidẽ occidendũ ſed ſolũmodo uendẽdũ captiuorũ more decreuiſſe. Aderat fonte anniceris cyrenaicus: Is eũ uiginti minis ſiue ut alii uolũt trigĩta redemit: remiſitq; Athenas ad amicos. Illi ex tẽplo pecuniã anniceridi reſtituendã curauerũt. Sed hãc ille õnino accipere noluit: aſſerẽs nõ eos ſolos dignos eẽ quibus Plato curæ eẽt. Alii dionẽ eam miſiſſe pecuniã dicũt: illũq; eã nulla ratione admiſiſſe. Sed hortulum quoq; ĩ academia ſibi cõparaſſe: pollidẽ uero a chabria ſuperatũ: & poſtmodũ ĩ elice fuiſſe ſubmerſũ. fama eſt dæmonio ſibi nũciante iſta illũ phĩ gratia ꝑpeti: ut & fauorinus ĩ primo cõmẽtariorũ meminit: nõ tamẽ quieuit dionyſius: uerũ cũ didiciſſet quæ illi cõtigiſſent: ſcripſit platoni orans ne ĩ ſe maledicta ĩtorqueret: Ad quẽ ille ſcripſit: non ſibi tantũ ſupereẽ ocii ut dionyſii meminiſſet. Secũdo profectus ẽ ad iuniorẽ dionyſiũ poſtulãs terrã atq; homines q iuxta cõſtitutã ab eo rempub. uiuerẽt. Id ille q̃q̃ pollicitus implere detrectauit: nec abfuit ſecundũ quoſdã ſuſpicio illum magno ſui ꝑiculo dioni & theotæ perſuadere tentaſſe illorũq; erexiſſe animos ad liberandã inſulã. Quo tempore Archytas Pythagoreus ſcripta ad dionyſiũ epiſtola purgauit illũ a ſuſpitione: atq; ereptũ Athenas remiſit. Eſt autẽ epiſtola huiuſmodi Archytas dionyſio ſalutẽ. Miſimus õeſ platonis neceſſarii Lamiſcũ & Photidam uirũ illum abſ te recepturi iure antiquæ noſtræ amicitiæ: Recte igitur feceris ſi memineris quãto a nobis ſtudio efflagitaſti platonis ad te aduẽtũ nos aut illũ uenire hortaremur: facturũ te ſpõdẽs oĩa: illũq; libere accedere & abire ꝑmiſſurum: Memor eſto igitur quãti illius aduẽtũ feceris utq; illo ĩ tẽpore plus cæteris amaueris: ꝙ ſi q̃ orta ſimultas ẽ hũanius te agere cõueit

ίδεν

illũq; nobis restituere illæsũ. Hæc eĩm faciens iustitiã coles: nobisq; gratificaberis: Tertio accessit dionẽ reconciliaturus dionysio: sed cũ id optinere nequiuisset infecto negocio ad patriã rediit. Vbi autẽ rempub. accedere quidẽ noluit q̃uis maxime ciuilis eẽt ut ex his cõstat quæ scripsit. Ratio autẽ cur abstinuerit a publicis negotiis illa imprimis fuit: quod plebes aliis senioribus assuefecerat. Refert pãphila ĩ. xxv. cõmẽtariorũ arcadas ac Thebanos condita ciuitate honeste magnitudinis rogasse illũ ut eã rempub. ĩstrueret: quos cũ ille didicisset æqualitatẽ sectari nolle ꝓfectũ nõ esse. Fertur & chabriã ducẽ rerũ mortis secutus cũ id ciuiũ nemo tẽtare uoluisset: quãdo & arcẽ cũ chabria ascendẽti crobylus sycophanta cõuiciatus dixit alteri opẽ laturus accedis quasi uero nescias & tibi deberi socratis uenenũ: Ad quẽ ille & quãdo pro patria militabã ꝑicula pertuli: & modo amici gratia ne desim officio ꝑlibenter me ꝑiculis expono. Primus hic ut Fauorinus ait ĩ octauo õnimodæ historiæ dialogos ĩtroduxit: primusq; ĩquisitionis modũ ꝑ resolutionẽ leodãti thasio ĩduxit: & primus ĩ phĩa nominauit antipoda & elemẽtũ & dialecticã & poemata & prælõgũ in numero: Extremorũ q; planã superficiẽ ac dei prouidẽtiã. Primusq; phõrũ orationi Lysiæ cephali filii cõtradixit ipsam ad uerbũ exponẽs ĩ phædro: primusq; grãmaticæ uim speculatus est. Cumq; primus õnibus fere q ãte se fuerãt cõtradixerit quæri solet: cur democriti mentionẽ nõ fecerit? Refert anthes cyzicenus hũc cum ĩ olympia aliquãdo descẽdisset græcoꝶ ĩ se omniũ ora cõuertisse: quo etiã tẽpore dioni congressum aduersus dionysiũ bellare instituẽti. Porro ĩ primo cõmentariorum fauorini fertur Mithridatem parsarum regem platonis statuam in academia locasse ita inscriptam Mithridates rhodobati filius perses musis imaginem platonis dicauit silanionis opus. Tradit heraclides iuuenem platonem adeo fuisse uerecundum adeo compositum ut nunq̃ ridere nisi modice depræhensus sit. Cum tamen esset eiusmodi: ne sic

quidē comicorū cōuicia effugit. Theopompus deniq; ī autochare sic ait Vnum eīm ē nullū: duo autē uix unum ē: ut ait plato. Anaxandrides quoq; ī theseo: qñ stulticias uorabat sicut plato: sed timon ita illū agit quoad effinxit plato fucata miracula callens Alexis meropidi tēpestiua uenis: ut ego ambigēs supra īfraq; deambulās: uelut plato sapiēs nihil īueni: cruraq; defatigor: & ī ancyliōe. Dicis de qbus nescis æque ac plato currēs: noscesq; Lytrū atq; cepe. Amphis amphicrati atqui bonū quodcūq; tandē ē quo tu fruiturus es. huius cā minus noui eqdem mi domine q̄ illud platonis bonū: Attēde ergo endeximide q̄ sane plato nihil nosti nisi mœrere tm̄ uelut cochlea elato seuere supercilio. Cratinus ī pseudypobolimeo homo es constat: & habes animā iuxta platonē: ignoro eqdem habere tn̄ arbitror. Alexis olympiodoro. Corpus qdem meū mortale siccū ē: īmortale uero ad aerē extulit hæc nō platonis schola: Idē ī parasito & cū platone seorsū delirat Irridet eū & anaxilas ī botriliōe & circe & diuitibus Aristippus autē ī q̄rto de antiqs delitiis asserit eū adolescentē quēdam asterem noīe. cū quo & astrologiæ uacauerit: amasse dionē & quem prediximus. alii phedrum quoq; adamasse referūt amorisq; illius indicio eē epigrammata in illos ab ipso ut ait composita inspiciam.

O utinam cælū fierem dūm sydera cernis
Stella mea: ut multo lumine te aspicerem.
Item aliud iam dudū sydus lucebat uiuentibus matutinū
Nūc hesperus fulges uita fūctus mortuis.
Iam dudū uiuis fulgebas lucifer: at nūc
Defunctus luces hesperus exanimis.

In dionē uero lachrymas qdem hecube atq; iliadibus mulieribus. fata dudum genitis dedere at tibi dion post gestas preclaras res dæmones effusas sustulere spes iaces ecce ī patria spaciosa carissimus ciuibus O meū in te animū q excitasti dion hoc illius tumulo inscriptū: syracusis tradunt Alexim insuper amasse fertur & phædrū ut prædictū ē Inq;

illos itidem eius constare epigramma.
Nuuc quoniam nihil ē quoquo se uerterit omnis.
Solum ꝙ pulcher uisus alexis ait.
Spiritus os canibus quid monstras? flereq; cogis.
Posterius phædrū nō ita pdidimus.
Archæanassa quoq; colophania usum esse: quā ex eius cō/
stat epigrammate fuisse meretricem.
Archæanassa iacet meretrix colophonis ī ore.
Illius ægrotæ sedit acerbus amor.
O miseri duxit quos sors inimica uagantes.
In tam crudelem lumina ferre rogum.
Agathonem itidem uenustæ formæ mulierem & in eā quo
q; lasciua illius feruntur epigrammata.
Sauia dans agathoni animā ipse in labra tenebam.
Aegra at enim properās tanq̄ abitura fuit.
Malo ego te ferio cape si sum gratus amator.
Et me participem uirginitatis habe.
Sin fieri dubitas hoc ipsum mente reuolue.
Suscipiens formæ q̄ breue tempns inē.
Malum ego: me mittit qui te succenditur unus.
Annue xantippe linquit utrunq; decor.
Aiūt & illud ī ertriēses sagēa cōprehēsos epigrāma ipsius eē
Eubee nunc gens sed eramus erethrica fusis.
Condimur a nostri nos regione procul. Aliaq; nō nulla.
Pieridas cypris cyprim ue corasia amorem.
Concelebrat uobis ast ego cinctus ero.
Ad uenerem pulchram musæ ioca tolle precamur.
Aliger heu nobis nō uolat iste puer.
Deposuit laqueos: aurum uir nactus: at aurum
Non nactus laqueis tristia colla ligat.
At uero molon hostili aduersus illum animo nō id ait esse
mirandū si dionysius corinthi: sed si plato esset ī sicilia: Vi/
detur & Xenophon haud quaq̄ grata & amica in illū fuisse
uolūtate: deniq; ueluti cōtentionis studio similia scripsere

Simposium socratis defensionem cõmentaria moralia: Ad hæc ille de repub. hic Cyri scripsit infantiã quã in suis legibus plato fictam dixit: neq; enim eiusmodi fuisse cyrũ. Tũ ambo cũ socraté semp habeãt in ore: nusq̃ repe r es sui inuicem fecisse mentioné. Semel tantum Xenophon platonis meminit in tertio cõmentariorũ. Fertur & antisthenes cum eorũ quæ scripserat quidã recitare uellet orasse illũ ut adesset recitanti. Et cũ roganti cuiusmodi id esset libri eius titulum explicuisset de eo scilicet quod nõ sit cõtradicere: Tu ergo inquit de hoc ipso quomodo scribis: & cũ doceret cõtra suam uenire sententiã: scripsit aduersus platoné dialogum sathonem illũ inscribés. Ex eo iam alienis animis in se inuicem fuere. Aiunt socraté cum platonis Lysidé audisset recitari proh dii ĩmortales dixisse q̃ multa de me mentitur adolescés. Scripsit quippe nõ pauca uir ille quæ socrates nõ dixit. Fuit illi & aduesus aristippũ haud obscura simultas: Deniq; ĩ libro de anima illũ insimulat. Cur abfuerit morienti socrati: cũ in ægina uicino scilicet atticæ loco p id temporis moratus sit. Erat illi cũ æschine quoq; ut fertur socratis auditore cõtentio. Eum qppe cũ dionysio se facile ĩsinuaret egensq; rerũ omniũ ad eũ ꝓfectus eét: a platõe despectum: atq; ab aristippo fuisse cõmendatũ. Porro sermones quos critoné fecit in carcere loquenté cũ socrati consuleret fugã Aeschinis fuisse tradit idomeneus. Illi uero a platone tũ huius odio tũ gratia ipsius attributos: Sui uero nusq̃ librorum suorũ Plato mentioné fecisse depreheditur preterq̃ in libro de ĩmortalitate animoꝝ & ĩ socratis defensiõe idq; tenuiter. Enimuero stili ipsius genus ĩter poema & prosam orationé mediũ ait Aristoteles fluere: Hũc solũ platõi assedisse quodã loco fauorinus ait: Cum librũ de anima recitaret reliquos omnes surrexisse: Pleriq; atumant philippũ opuntium ipsius leges eatenus ĩ cæra transcripsisse: huius & epinonida esse aiũt: Euphorion ac panætius initiũ librorũ de repub. sæpius inuentũ iuersum atq; ĩmutatũ dixere eã

ipsius remp. aristoxenus totā ferme ī protagoræ cōtradicti/ ōnibus asierit scriptā: phædrū primo illum scripsisse fama est. Habet qppe quæstio illa nō nihil iuuenile: Porro dicæ/ archus totū id scribēdi genus: ut graue ac molestū carpit. Platonē tradunt cū uidisset quēdā aleis ludētem arguisse & cum ille q̄ me ī paruis reprehendis diceret respōdisse: At est cōsuetudo nō modica. Rogatus an ipsius monumēta sicuti superiorꝝ futura essent: Primū inqt conquirere oportet no/ men: Tum plurima suppeditabunt. Ingresso aliqñ Xeno/ crati cæde inqt hunc puerum: Nā ipse quod iratus sim ne/ queo. cuidā item seruorꝝ delīquenti iā inquit uerberibus te cōcidissem nisi iratus essem. Cum equo īsedisset continuo descendit dicens ueteri ne eq ferocitate raperetur. ebriis cō/ sulere solitus erat ut ī spæculo studiose ītuerētur: eiusmodi statim a fœditate discessuros. potare usq; ad ebrietatē nusq̄ dicere monebat præterq̄ ī diebus festis indultoris uiui dei. Somnus itē īmodicus illi displicebat. In legibus deniq; ait: Dormiēs autē nemo illius pretii est. ueritatē auditu suaui/ orem ōibus quæ diceretur. Alii uera loq iocūdius ōibus di/ xisse putāt. sic autem & de ueritate dixit ī legibus præclarꝝ quiddā ē ueritas o hospes atq; durabile: Verꝝ id psuadere nō facile uidetur. Optabat insup memoriā sui uel ī amicis uel ī libris relinq Iocis & ipse utebatur plurimū. Moritur eo quo diximus mō tertiodecimo philippi regis anno: & fa/ uorinus ī tertio cōmantariorꝝ refert a quo & īcrepitū fuis/ se illum theopōpus auctor est. Mironianus ī similibus ait philonem meminisse ꝓuerbii de platonis pediculis: q̄si sic ille defecerit: Sepultusq; est ī academia ubi plurimū tēpus philosophatus fuerat. Vnde & quæ ab eo fluxit secta aca/ demica est appellata: Corpus eius elatū honorifice & ab his q eo cōuenerāt cōditum. eiusmodi fuit ipsius testamentū hæc legauit plato atq; disposuit hephæstiadeum fundū cui ab aqlone uicina uia est quæ ducit a templo cephisiadum ab austro heraclæū hephæstiadū ab ortu solis archestratus

Tertius

phrearius: ab occaſu Philippus chalidēſis. Hūc autē nemini licitū ſit aut uēdere aut cōmutare: ſed ſit adimāti filii: Eneriſiadumq;: fūdū quē emi a Calimacho cui ab aquilōe uicinus ē Eurymedō Myrrhinuſius ab auſtro ab occaſu cephiſſus. Argēti minas tres: argēteam phialam appēdētem dragmas cētum ſexagintaquinq;: Cymbiū ponderis dragmarū q̄dragīta quīq;: Anulū aureū: & inaurē aureū: utraq; dragmas q̄tuor: & tris obolos pendētia Euclides Latomus mihi debet minas tres: Dianā dimitto liberā: famulos relīquo tychonem hictā apollonidē & dionyſiū. ſupellectilem & uaſa ſcripta quorū habet exemplar demetrius. Nulli aūt qcq̄ debeo. Curatores erūt ſoſthēes ſpeuſippus demetrius hegias: eurymedō: callimachus atq; traſippus: hoc teſtamēti ipſius. exēplar. ſepulchrū eius cōpluribus illuſtre epigrāmatibus.

Mortales cunctos excedens moribus æquis.
Diuus ariſtocles hoc iacet in tumulo.
Si ſophiæ quiſq̄ præconia magna ſecutus:
hic ſibi multa tulit liuor & omnis abeſt. & aliud.
Occulit hic corpus diuini terra platonis.
At ſuperas ſedes ſpiritus ipſe tenet.
Ariſtone ſati procul hunc diuina uidentem.
Longe habitans ſeruat uir bonus atq; colit. & aliud.
Quid monumenta ſuper uolucrum regina uolaſti.
Tu mihi dic ſuperum quā ue tuare domum?
Aſtra petens animæ ſum clara platonis imago.
Progenitum terra corpus at actis habet. eſt & noſtrum.
En animas hominum quonam curaſſet apollo:
Luſtraſſet ſi non oppida græca plato.
Corporibus medicans huic & epydaurius ægris
filius. ut ſapiens & animæq; plato.
Occidit ut titan epydaurion atq; platonem
Protulit. hunc animæ: corporis hunc medicū.
Coniugia at ſeparans petiit quam condidit urbem.
Inq; ſolo magni ponitur inde iouis.

liber

Diſcipuli fuere Speuſippus atheniẽſis: Xenocrates chalce- donius: Ariſtoteles ſtagirites: Philippus opũtius: Heſtiæus perinthius: dion Syracuſanus: Amyclus Heracleotes: Era- ſtus & coriſcus ſcepſii: Timolaus cyzicenus: Eueon lãpſace- nus: Pithon: & Heraclides ænii: Hippothales & calippus a- theniẽſes: demetrius amphipolites: heraclides ponticus: & cõplures alii: Cũ his & mulieres duæ Laſthenia mãtinea & axiothea phliaſia: quæ ut dicæarchus auctor ẽ uirili utebãt̃ ueſte. Theophraſtũ itẽ illius fuiſſe auditorẽ quidã referũt & hyperidẽ oratorẽ: chlamæleon & lycurgum ait polemo & demoſthenẽ ſcribit ipſius fuiſſe ſtudioſũ. Sabinus itẽ ĩne- ſiſtratũ thaſiũ ĩ quarto de medicatiõe libro: & ẽ id quidem õino uериſimile. Vere enimuero cũ platonis ĩprimis ſtudio- ſa ſis: Idq; haud ſane ĩiuria philoſophiq; ſũmi dogma pe- culari quodã amore ac ſtudio præceteris ĩdagare pgas: opæ preciũ exiſtimaui & ſermonũ illius naturã & dialogorum ordinẽ & pſuaſionis aut ĩductionis uim ꝓ uiribus ueluti p elemẽta capitulaq; digerere: uti ne quæ de illius uita collegi- mus: dogmata quoq; ſiue decreta deſiderentur: alias qppe iuxta ꝓuerbiũ noctuã athenas: ſi ea quæ p ſpecies diſtribu- untur enarrare cõmiſerimus. Dialogos itaq; primũ Zeno- nem eleatẽ ſcripſiſſe ferũt. Ariſtoteles ĩ primo de poetis A- lexamenũ ſtyreum ſiue teium ſicut & fanorinus ĩ cõmẽta- riis tradit. Ceterũ Plato meo quidẽ iudicio id genus expoli- uit eatenus rude atq; pfecit. Ita nõ ſolũ ornatæ & expolitæ orationis: uerũ & ipſius inuẽtionis digniſſime ſibi primatũ uẽdicat. Eſt aũt dialogus ex ĩterrogatione & reſpõſione cõ- poſitus de ea re quæ uel phĩa uel reipublicæ partes attingat cũ decẽti & cõgrua expreſſione pſonarum quæ aſſumũtur: accurrataq; cõpoſitione uerborũ. Dialectica eſt diſputandi ars p quã aliqd aut ꝓbamus aut ĩprobamus ex interroga- tione itidẽ: & reſponſione differentũ. Enimuero platonicæ orationis geminus ſtilus ẽ uterq; ſũmuſ: Alter ex his ĩſtitu- it atq; imbuit appellatur υφηγητίκοσ: id ẽ introductiuus:

alter ĩ inqrendo uersatur.dicitur q̄.ζητητικὸς. ĩdagatiuus .s.primus ille ĩ duo distĩguitur genera: alterũ ĩ speculatiõe cõsistit:alterũ ĩ actiõe:primũ ĩ naturale ac ratiõale: secũdũ ĩ mortale ac ciuile diuiditur.Porro secũdus ille æque ĩ duas species scinditur:primaq; exercetur uocaturq; gymnastica secũda ĩ ceraminibus ẽ & agonistica dicitur.gymnasticæ itidẽ byptita diuisio est:altera uelut ĩcunabula exercitationis fouet:uocaturq; Maeeutica:altera iã suis uiribus nititur tẽtatq; qd possit:& Pirastica dicitur:Agonisticæ itẽ est byptita distinctio:alia demõstrationi inseruit:& Endictica uocatur:alia uertit orationẽ & Anatreptica dicit̃:Neq; sane nos fugit plerosq; platonis dialogos aliter ac nos distĩguere.Dicũt ex his alios dramaticos quod q̄si poema uideãtur imitari:Alios quod narrationi ĩseruiãt diegematicos: mixtos alios appellãt.Sed ea sane distĩctio dialogorũ scænæ quam phõrum scholæ uidetur accõmodatior.Sũt ex eis qdã physicam tuẽtes partẽ ut Timæus:Logicen ut politicus.cratylus:parmenides:& sophista.Sũt q moralẽ asserũt ut apologia:criton.phædon:phedrus:symposiũ.menexenus: clitophon:epistolæ:philebus:hipparchus & anterastæ:ciuilẽ respublica:leges minos epinomis & antlãticus . Mæeuticã astruũt alcibiadæ duo:theages lysis:laches:pirasticã:menõ ion:carmides theatetus.endictã ꝓtagoras.Anatrepticã euthydemus:hippiæ duo:gorgias.De dialogo qd nam sit: & quæ nã sint eius differẽtiæ hactenus.Quoniã uero infinita cõtentio ẽ aliis dicẽtibus ipsũ dogmata inferre:aliis negãtibus:age de his quoq; uideamus.Dogmatistæ ꝓpriũ ẽ dogma afferre:sicut & legiferi leges instituere. Porro dogmata siue decreta ĩdifferẽter uocãtur:& quæ opinamur & opinio ipsa.Quod opĩamur ꝓpositio ẽ.Opĩio aũt suspicatio ipsa siue opinatio.Plato igitur quæ pceperat ea exponit:quæ uero sũt falsa coarguit.De rebus incertis assensionẽ retĩet: atq; de his q dem quæ ipse opinatur quattuor ĩducit psõas differentes socratẽ:timæũ.atheniẽsem hospitẽ: peregrinũ

Eleatem: Sũt aũt peregrini nõ ut quidã opinãtur plato & parmenides: sed figmẽta sine noĩe sũt. Deniq; socratis atq; timæi uerba dũ loqtur decreta infert plato: Qui mendacii coarguãtur ĩducit thrasymachũ calliclẽ Polũ: gorgiã: protagorã: hippiã: atq; euthydemũ: & huiusmõi ceteros: at uero cũ pbatioĩbus & argumẽti cõclusioĩbus locus ẽ plurimũ utit̃ ĩductiõe. eaq; nõ unica sed biptita. Est. n. ĩductio oratio ex ueris qbusdã simile sibi uerũ pprie colligẽs atq; inferẽs. Eius sũt species duæ quæ ex cõtrario fit: & quæ ex cõsequẽti. Que igit̃ ex cõtrario fit eiusmõi ẽ ut ĩterroganti circa õnẽ respõsionẽ cõtrariũ ĩferat̃. Vt exẽpli cã pater meus aut alius ẽ q̃ pater tuus aut idẽ. Si igit̃ alius ẽ pater meus q̃ pater tuus. cũ sit alius q̃ pater nõ erit pater. Si idẽ ẽ q pater meus idẽ existẽs q pater meus: meus erit pater: & rursus si aĩal homo ẽ lapis aut lignũ erit. Nõ ẽ aũt lapis aut lignum. Aĩatus qppe ẽ: & ex se ipso mouetur: aĩal igitur ẽ. Si aũt aĩal ẽ: aĩal uero & cãis & bos erit: & homo aĩal & cãis & bos hac igitur ĩductiõis specie quæ p aduersatiõem fit: ubi rixe locus ẽ utitur Plato nõ ad afferẽdũ dogma sed ad refellendũ quod falsũ fuisset obiectũ: ẽ & alia ipsius species quæ pcõsequẽs & ea duplex: altera qdẽ id quod ĩ pte quæritur p id quod ẽ ĩ parte demõstrat: altera quod uniuersaliter p id quod ĩ parte ẽ pbat: prior illa oratoꝝ: sequẽs dialecticorũ ẽ. Quæritur ĩ prĩo an iste occiderit. Argumẽtũ ẽ eo tẽpore repertũ eẽ cæde cruẽtũ: ẽ aũt ut diximus oratorũ ea species. Quippe rhetorice uis & officiũ ẽ circa particularia: nõ circa uniuersalia uersari. Quærit eĩm nõ de iure ipso: uerũ de particularibus iustis. Reliqua uero dialecticorũ: pbatur quippe uniuersũ per partes: puta quæritur an sit ĩmortalis aĩa: & an ex mortuis uiuẽtes sit quod ĩ libro de aĩa pbatur p ũiuersale quod dã: quod cõtraria ex cõtrariis fiãt. Idq; ipsum uninersale ex qbusdã pticularibus conficitur: ut puta somnus ex uigilia itẽq; maius ex minore & ecõtra. Hac aũt specie utebatur ad asserẽda quæ pcepisset. Hã ut olim ĩ tragoedia prius quidẽ

chorus solus agebat. Postmodū uero thespis unū īuēit hi-
striōné: ut chorus īterdū r̄qescerēt. Secūdū postea Eschylus
adiecit & tertiū sophodes. Atq; ī hūc modū tragœdia cōsū
mata ē: ita & phīæ ratio dudū circa unā tātū physicæ specié
uertebat̄: Accessit socrates & solitarie eatēus phīæ adiecit æ-
thicē. Tertiā plato dialecticē addidit: & cōsūmato phīæ opi
extremā manū & culmē apposuit. Thrasylus aūt asserit il-
lū iuxta tragicū q̄drıloquiū dialogos suos edidisse. Tragœ-
di quippe q̄ttuor poematibus certabāt dionysiis leneis: Pa-
nathenæis chytris. Erat aūt quartū poema satyricū: porro
q̄ttuor poemata q̄drıloquia appellabātur. Sūt igit̄ ōes eius
dialogi de qbus nihil ābigitur qnquaginta sex: resp. in decē
diuidit̄ libros: quā & apud ꝓtagorā totā ferme inuēiri ī cō-
tradictionibus tradit fauorinus ī secūdo ōimodæ historiæ:
Leges in. xii. diuidūt̄. Sūt aūt huiusmodi q̄drıloquia nouē
numero legibus uno uolumīe: & reip. libris ī uno itidē īclu-
sis. Primū igitur q̄drıloquiū ponit quod coēm hypothesin
habere uideatur. ostēdere qdē uolēs cuiusmodi esse debeat
uita phī: dupliciq; in libris singulis īscriptione utit̄: Altera
ex noīe: ex re altera īposita. huius q̄drıloquii quæ prima ē ī
capite ponit̄ eutyphrō siue de sāctitate siue iusticia. Est aūt
ipse dialogus tētatiuus. hūc seqtur socratis defensio: mora-
lis. Tertio loco crito siue de eo quod agēdū ē: moral'. Quar-
to phædon siue de aīa: moralis. In secūdo præponit̄ craty-
lus siue de rectitudine noīm: logicæ. ptes agēs theætetus si-
ue de disciplina. tētatiuus. Sophista siue de eo quod ē: Lo-
gicus: politicus siue de regno. logicus. ī distributione tertia
ponit̄ primo loco Parmenides siue de idæis: logicus. Secū-
do philebus siue de uoluptate. moralis. Tū symposiū siue
de bono. moralis: Postremo phædrus siue de amore: mora-
lis. In q̄rto præponit̄ alcibiades primus siue de hoīs natura
μαιευτικόσ ε de obstetricia. Alcibiades secūdus siue de oroe
obstetrici⁹ hippch⁹ siue de lucri studio: moral'. Quītæ p̄fert̄
ī capite theages siue ō phīa obstetrici⁹ ac deīceps charmides

Liber

ſiue de frugalitate tẽtatiuus Laches ſiue de fortitudĩe: ob-
ſtetritius Lyſis ſiue de amicitia. obſtetritius. Sextæ prĩceps
ẽ Euthydemus ſiue cõtentioſus anatrepticus. Tũ ꝓtagoras
ſeu ſophiſtæ: endicticus. Gorgias ſiue de rhetorica anatrep-
ticus. Menon ſiue de uirtute. tẽtatiuus. Septimæ præponũ-
tur hippiæ duo: de honeſto prior: ſequẽs de mẽdacio ambo
exhortatiuus. Ion ſiue de iliade. tẽtatiuus. Menexenus ſiue
epitaphius moralis. Octauæ primũ ſibi locũ uẽdicat clito-
phon ſiue ĩductiuus. moralis. tũ reſpub. ſiue de iure ciuili.
Timæus ſiue de naťa. phyſicus. critias attractiuus ſeu ant-
lãticus. moralis: Nonæ preſidet minos ſiue de lege: ciuilis:
Leges ſiue deferẽda lege: ciuilis. Epinomis ſiue nocturnus
cõuẽtus ſiue phũs: ciuilis: epiſtolæ tredecim morales qbus
præponebat. ευ Διάγείν Epicurus autem υ πράττειν Cleon
uero χάιρειν Ex his una eſt ad ariſtodemũ: ad archytã duæ
ad dionyſiũ q̃tuor: ad hermiã & eraſtũ & coriſcũ una: ad le-
odamãtẽ una: ad pdicã una: ad dionis neceſſarios duæ. Eſt
aũt huiuſmõi iuxta thraſylum librorꝫ illius diſtinctio: Cui
pleriq; accedũt. Alii aũt ex qbus & ariſtophães grãmaticus
ẽ in triloqa eius dialogos ita diſtribuũt: primã ponũt cui
præſit reſp. timæus: critias: Secũdã cui ſophiſta politicus
cratylus: In tertia leges ſtatuũt: minõe: & epinomida: In q̃r-
ta theaetetũ: euthyphrona defenſionẽ: In quĩta phædonẽ:
critonẽ: epiſtolas. Cætera ſingula & ſine ordĩe ponũt. Inci-
piũt qdã ut prædiximus a rep. Alii a maiore alcibiade: ple-
riq; aũt a theage: Alii ab euthyphrone: nõnulli a clitophõte
Quidã a timæo: alii a phædro. Sũt itẽ q a theaeteto ĩcipiãt.
Sũt itẽ q a defenſione: Ex his aũt dialogis q platoni inſcri-
bũtur: hi ſine ulla cõtrouerſia adulteri ſũt: Midõ ſiue hip-
poſtrophus: eryxias ſiue eraſiſtratus: alcyon: acephelus ſiue
ſiſyphus: axiochus: phæaces: dẽodocus: chelidõ. Septĩa epi-
menides. ex his alcyõ leõtis cuiuſdã eẽ ferť: ut fauorinus in
qnto cõmtariorꝫ r̃fert. Eĩmuero noĩbus utiť uariis: uti ne il-
lius opera imꝑitis & rudibus cõſpicua ſit: ꝓprie tñ ſapiẽtiã

Textus

esse arbitratur earū rerū quæ ītelligētia cōprehēdūtur: & ītelligibiles dicūtur & quæ uere sūt sciētiā quā de deo ait animāq; a corpe disiūctā. Proprie uero sapiētiam & phīam uocat appetitionē quandā ac desideriū diuīæ sapiētiæ. Cōiter apud ipsū sapiētia dicitur & oīs peritia. Vt cū uerbi grā Sapientē uocat artificē: Vtitur & eisdē sæpe noībus ī significandis uariis rebus. deniq; apud illū. Etiā ꝑ simplici ponitur sicut & apud euripidem. Vtitur eo plato qñq; & pro pulchro æ honesto: aliqñ ꝑ paruo. Sæpe uero & uariis nominibus utitur ī eadē significatiōe. Nāq; idæā & speciē nominat & genus & exēplar & iniciū & cām. Vtitur & contrariis uocibus ut idē significēt: Deniq; sensibile & quod est & quod nō ē dicit esse quidē ꝑpter generationē: nō esse autē ꝑpter assiduā mutationē. Idæā itidem appellat quod neq; mouetur neq; manet & idē & unū & multa. Idē uero & in pluris facere solitus ē. Est aūt librorꝫ eius triplex expositio: Primo eīm docere oportet eorū quæ dicūtur unumquodq; qd sit. Deinde cuiusq; rei grā dictū sit: Vtrū ex prīcipali intentione an uero ī similitudinis pte siue ad dogmatū assertionē siue ad refellendū cōtra differentē. Tertio uero an recte dictū sit. Verū eīm qm̄ ipsius libris & notæ quædā apponūtur Age de his quoq; pauca loquamur. X littera ad dictiones ac figuras assumitur: ꝓrsusq; ad platonicā cōsuetudinē x dupliciter ad dogmata opinioesq; .x. pūctis ūdiq; illustre ad electiores q̄sq; sentētias ornatusq; uerborū apponitur. Duabus ex ptibus pūcto apposito ad quorūdam emēdatiōes adhibeť .x. obelus tū pūctus adīania quæq; & uilia iugulāda præpōitur Antisigma. xi. cū punctis ad usus duplices scripturæq; trāslatiōes adhibetur Ceraunium. xi. ad phiæ īstitutionē assumiť Asteriscus ad cōueniētiā dogmatū obelus ad īprobationē. Sūt igiť huiusmōi notæ: hicq; librorū numerus ut antigonus & carystius ī libro quē nup de xenōe edidit ꝛfert. Ea siqs dignoscere añ uoluisset mercedē his q docerēt pēdebat quæ illi uisa sūt eiusmōi fuere īmortalē

liber

esse animā: & de corpibus ad corpa ppetuis uicibus migrarī:
eiusq; initiū cōstare numeris: Corpis pricipium geomertiæ
itē cōstare rōne: Diffiniebat eā ideā esse penitus rmoti spūs
se ipsā mouentē & motū præstātē corpi & esse triptitā: Ra-
tionalē ipsius partē sitam in capite: irascibilē in corde. con-
cupiscibilē ī umblico & iecorē cōsistere. Cōtinerī itē ex medio
semp corpus p gyrū atq; ex elemētis cōstare: diuisāq; secūdū
harmoniæ īterualla duos orbes efficere cōiunctos. Ex his ī-
teriorē circulū ī sex alios scindi: septē reliquos circulos face-
re. Eūq; iuxta diametrū ad leuā ītrīsecus habere sedē: Alterꝝ
uero secūdū latus ad dexterā. Ideoq; ipsū obtinere ꝙ sit u-
nicus. Alterū qppe īterius ī pluris esse diuisū: atq; hūc ipsi-
us illos alterius esse dicēs hāc qdem animi: illā uero uniuer-
si esse motionē errātiūq; syderū motus. cū aūt ita se habeat
eaquæ ex medio fit scissio sibi ad extrema cōgruēs atq; con-
iuncta nosse quæq; sūt atq; aptare eo ꝙ ī se ipsa p harmo-
niā elemēta habeat. & opinionē qdē fieri secūdum alterius
circulū se subrigentē: sciētiā uero secūdū aliū q sit eiusdem
duo ōino esse reꝝ pricipia Deū atq; materiā. Illū & mentē
& cām appellauit. Esse aūt materiā īformē & īfinitā: ex ea
cōcretiōes fieri: eā cū aliqn̄ temere & īordinate moueretur:
a deo ī locum unū coctam ꝙ ordinem temeritati præstare
cōsuerit. Porro huiusmodi essentiā ī quattuor elemēta cō-
uersam ignem aquā aerem terrā. Ex his mundū ipsum &
quæq; ī eo sunt nasci. solam terrā ait immutabilē cām esse
putās figurarū ipsius ex qbus constet differentiā. Aliorum
qppe figuras eiusdē generis dicit. Cōposita eīm oīa ex uno
oblongo triāgulo. Terræ uero propriā esse figurā. Ignis de-
niq; elementū esse pyramidē: aeris quod octaedrū dicit: a-
quæ icosaedrū: terræ aūt cubū. Quo circa neq; terrā in ista
mutari neq; ī terrā ista cōuerti. Nō aūt suis locis discreta eē
singula: ꝙ circunferentia cōstrīgens & ad medium cogens
parua cōponit: Eaq; quæ maiora discernit: Atq; ideo cum
species mutent & loca mutare. Mundū unū esse genitū. nā

& ſenſibilis eſt adeo cõditus. Aĩatũq; eẽ: ꝙ præſtãtius regat quod aĩatũ ẽ q̃ ſi careret aĩa: Huiuſmõiq; opificiũ ſupremæ cauſæ ſubiectũ: unũq; cõditũ fuiſſe: nõ infinitũ ꝙ etiã exemplar ad quod creatus fuerit unicum ſit. Eſſe autem ad ſphære ſimilitudiné rotundũ: quod cõditoris ea quoq; figura ſit. Illum qppe cæteras cõtinere animãtes: hũc autem omniũ figuras. læuem itidẽ & abſq; ullo p gyrũ ĩſtrumẽto: ꝙ huiuſmodi nullus ſibi uſus ſit. Immortalẽ præterea durare mundũ eo ꝙ nõ diſſoluatur in deũ: Ac totius generationis cãm eſſe deum ꝙ ſummũ bonũ ipſe ſit auctorq; bonorum: porro cæli generationis auctorẽ ipſum deum. Eius qppe quod ſit in rebus cõditis pulcherrimũ eũ eſſe conditorem quẽ intelligibiliũ omniũ cõſtet eſſe præſtantiſſimũ. itaq; quoniã huiuſmodi deus ẽ cælũ uero preſtãtiſſimo illi ſimile ẽ quoniã pulcherrimũ cernitur nulli cræaturæ erit ſimile ſed deo ſoli: Cõſtare uero mundũ ex igne aqua aere & terra. Ex igne quidẽ ut uiſibilis ſit: ex terra ut ſolidus: ex aq̃ & aere ut ꝑportione nõ uacet. nãq; ſolidorum uis duobus maxĩe mediis ꝑportionẽ ſumũt ut unũ fiat hoc totum. Ex õnibus autẽ ut pfectũ atq; ĩmortale ſit: Tẽpuſq; ſempiterni imaginẽ fuiſſe: idq; ſemp manere. Cæli autẽ motũ tẽpus eſſe. Noctẽ qppe ac diẽ & mẽſem & huiuſmodi cætera eſſe tẽporis ptes. Idcirco abſq; mũdi natura nõ cõſtare tempus: Simul eĩm atq; cõditus fuerit & tẽpus illi affuiſſe. Porro ad tpis generationẽ & ſolẽ & lunã & errãtia facta: ut uero horarũ manifeſtus & certus eẽt numerus animãteſq; numeri nõ eſſent exortes accẽdiſſe ſolis radios deũ: lunã ſupra eminentẽ terre circulũ ferri: ſolẽ ꝑpinqus huic orbi affigi: ĩ ſuperioribus uaga ſydera ferri eẽ ꝑrſus aĩatũ: qa ſit animato motui deuĩctũ & alligatũ: ut autẽ pficeretur hic mũdus eẽt q; ſimilis ĩtelligibili animãti alioꝝ quoq; aĩalium cõditam eſſe naturã. Quoniã igitur ille habebat: cælũ quoq; ut haberet opæpretiũ fuiſſe. Deos ergo eẽ ut plurimũ igneos. E ẽ autẽ & reliq̃ genera animãtiũ tria uolatile aq̃tile terreſtre.

liber

Terrā esse antiquissimā omniū qui essent ī cælo deorū fu/isse aūt conditā ut diei noctisq; tēpora & uices uariaret: eā cū media sit circa mediū moueri: quoniā uero causæ īquit duæ sunt alia quidē constantiā ac firmitatē eē alia uero ne/cessaria ex causa creata dicēdū. Sūt aūt ista aer ignis humus humor quæ qdem nō exacte erāt elementa sed ad percipiē/dum apta. Hæc autem ex triangulis cōstare compositis at/q; in ipsos dissolui esse autem ipsorum elementa & porre/ctum triangulum & æquilaterū. initia igitur & causas rerū esse duo quæ prediximus quorum exemplar esse deum ac materiam. Id uero informe esse necessario sicut & alia pre/ceptioni accōmodata. Horū autem causam ex necessitate esse. qppe pceptis quodāmodo idæis essentias gignere ac p potētiæ dissimilitudinē moueri: motuq; suo quæ mouētur ex ea ecōtra mouere. Porro ista qdem primo ī rationabili & & īordinato motu agitari: ac ubi species exhiberi cœpta de/bitū ordinē & modū ex deo accepisse. Causas eīm & añ cæ/li creationē duas fuisse. Tertiā uero generationē: eas tñ per obscuras uestigiaq; dūtaxat & īcōpositas: & eis itidē pfecto mūdo accessisse ordinē: ex ōibus uero quæ subsisterēt cor/poribus factū esse cælū opīatur: & deū sicut & materiā in/corporalē eē. Sic eīm & corruptione & pturbatiōe nulla ōi/no tēptari ideas ut prediximus cās quasdā atq; pricipia po/nit ut huiusmodi sint quæ natura cōsistūt q̄lia & ipsa sūt. Enimuero de bonis ac malis ita differebat finē eē deo simi/lem fieri. Virtutē sufficere qdem ad bñ beateq; uiuēdū. cæ/terū īstrumētis īdigere corporis bonis robore sanitate inte/gritate sensuū: & cæteris id genus. exterioribus itidem puta opibus claritudine gloria & huiusmōi cæteris: ea & si nō af/fuerīt nihilominus tñ beatū fore sapiētē. Accessurū itē ad rēpub: uxorē ducturꝫ: legesq; positas nō preuaricaturꝫ. La/turū īsup patriæ suæ q̄tū potuerit cōmodas leges. Idq; nisi p sūmā plebis dr̄am operā suā reip. iudicarit iutilē fore: ar/bitratur & deos hūana cernere atq; curare & dæmones esse

notionemq; honesti primus declarauit quæ a laudabili & rationabili utiliq; & decoro & congruo nõ discerneretur. ea oĩa id quod p naturã sit cõsequẽs ac ꝓ cõfesso habeatur attingere. Differuit de ratione & rectitudine noĩm atq; adeo rite respondẽdi & interrogãdi scientiã prior ipse cõstituit & effati usus. Porro ĩ dialogis diuinã quoq; iustitiã legẽ arbitratus ẽ ut ad recte operandũ potẽtius persuaderet: ne post mortẽ recte pœnas ĩprobi luerẽt. Quocirca eũ pleriq; fabulosum putauere ꝙ eiusmodi narrationes ĩterdũ suis scriptis ĩterserit ut p obscurũ modũ ꝙ ista post mortẽ sic se habeant admoniti mortales iura uiolare ptimescãt atq; ĩ hũc modũ ille opinatus ẽ istaq; ei placuere: Distribuebat aũt ut ait Aristoteles hũana bona tripliciter: alia qppe ĩ aĩa: alia in corpe: alia extrĩsicus cõstarẽ asseuerãs: puta iustitiã prudẽtiã fortitudinẽ frugalitatem & cætera id genus in aĩo ponebat: pulcritudinẽ & habitũ preclaꝝ sanitatẽ & fortitudinẽ ĩ corpore: Amicos aũt & patriæ fœlicitatẽ atq; diuitias ĩter exteriora numerabat: Bonoꝝ igitur tria eẽ genera alia ĩ aĩa alia ĩ corpe alia extrĩsecus. Tres itẽ eẽ amicitiæ species naturalẽ aliam: aliã socialẽ: atq; aliã hospitalẽ. naturalẽ q̃ parẽtes naturæ ĩstinctu liberis afficiũtur: cognatiq; alterutrũ diligũt. Eam uero ĩ cæteras quoq; animãtes eẽ diffusã. Sotialẽ siue sodalitiã quã sine ullo cõsanguinitatis uinculo sola cõsuetudo cõciliat cuiusmodi piladis & orestis fuisse memoratur: hospitalẽ q̃ ex cõmendatiõe uel litteris hospitibus iungimur. Addũt pleriq; quarto loco & amatoriã ciuilitatem identidẽ ĩ species quĩq; distinxit: aliã popularẽ: aliã quam optimates agãt. Tertiã quæ diffundatur in paucos Regiam quartã: quintã tyrannicã. popularẽ rempub. in eis esse ciuitatibus in quibus ad imperiũ multitudinis agitur res: eiusq; nutu magistratus eligũtur: & pro illius arbitrio ponũtur leges: aristocraticã ubi neq; diuites neq; paupes neq; nobilitate uel gloria illustres dominãtur: Verũ soli q sũt ĩ ciuitate optimi rem administrant oligarchiam quãdo a cẽsibus

magiſtratus eligũtur. Sunt eĩm pauciores pauperibus: regnũ bifariã ſcindi: Aliud eĩm ſecundũ legẽ: Aliud ſecũdum genus eſſe: ſecundũ legẽ conſtare Carthaginenſiũ regnum: Annale quippe eſſe. Lacedæmoniorũ uero macedonũ ſecũdum genus: habent eĩm regni ſtirpẽ aliquã. Tyrannidem dici cũ ĩpulſi & ui adacti ciues iugũ dominationis uiolenter admittunt. iuſtitiæ ſubinde tria eſſe genera aliud circa deos: aliud circa homines: aliud cicca defũctos uerſari: Nã & qui ſacrificia ſecũdũ leges faciunt: ſacrarũq; rerũ curam habẽt: religioſi circa deos ac pii ſũt. Qui uero mutua depoſitaq; reſtituũt iuſti erga hoĩes ſũt: q autẽ uita fũctis iuſta perſoluũt tertiam illã iuſtitiæ partẽ exequũtur. Diſciplinæ ſimiliter tris eſſe ſpecies: Aliã quidem ĩ actione cõſiſtere & practicen dici: Aliã ex operis effectu cõſtare & appellari effectricem: Tertiã ſpeculationi ſtudere & theoriticen uocari: & ædiũ quidẽ nauiũq; ſtructurã ad effectricem illã ptinere: Videre quippe in ꝓmptu ẽ opus cõſummatũ. Ciuilitatem uero & tibiarũ cantus pulſuſq; citharæ & huiuſmodi cætera practice ſubeſſe. Neq; eĩm cõſummato actu quidpiã remanet quod oculis ſubiectũ ſit. Cæterũ in ipſo actu uis oĩs ẽ: Itaq; alius tibiis alius fidibus canit: alius remp. gerit. Porro geometria & barmonia & aſtrologia ſubintelligentiã cadunt & ſpeculationi tantũmodo inſeruiũt: Neq; enim uel agũt uel efficiũt quicq̃. Sed geometra qdem ſollerter ut ſe ſe habet adinuicẽ lineæ harmõiacus phthongos id ẽ ſonos ratione diiudicat: aſtrologus ſydera contẽplatur atq; cælũ. medicinæ itẽ quinq; ſpecies eẽ aliã qppe dici medicabilem quæ morbis medicamẽti potione ſubueniat: aliã chirurgicã quæ ſectione & uſtione curet: tertiã quæ ſola uictus ratiõe & ordine arceat ægritudines: appellariq; diæticen: quartam quæ ex celeri diſcretione morborũ ſuccurrat ægris uocariq; νοσογνωμονικήν .i. morborũ rationẽ mẽtẽ: quintã adiutricem dici quod ſtrenuo auxilio doloribus cõtinuo liberet. legis item geminam eſſe diſtributionem: alteram ſcriptam:

inſcriptā alterā priorē illā eſſe ciuilē quæ uero īſcripta uoca-
tur eā a natura & uſu ꝓficiſci puta nudū in forū pgere: Fe-
mineaq; uti ueſte nulla ſcripta lege ꝓhibetur ſola id īſcrip-
ta: naturaliſq; uetat lex. Orationē quinaria diuiſione diſtī-
gui. Eſſe eīm eius aliud genus quo utūtur incōcionibus hi
q adminiſtrāt rēpub. idq; ciuile appellari: Aliud quo utun-
tur oratores demōſtrationi inſeruiētes dū uel laudāt uel ui-
tuperāt uel accuſāt quēpiā. Eſſe uero id genus oratorium.
Tertiū quo priuati inuicē colloquūt̃ diciq; priuatū. Quar-
tū quo breui rogātes atq; reſpōdentes īterrogātibus utūt̃:
uocariq; id genns dialecticū. Quinto quo artifices dum de
ſua arte diſſerūt loquūt̃ appellariq; id artificioſū. Muſicæ
tris eē diuiſiones ex his aliā uoce ſola cōſtare ut cantū: aliā
uoce ſimul & manu ut cū neruoꝝ pulſibus oris modulati-
one cōcinimus. Tertiā ſolis manibus pfici ut cū ſilēte oris
organo cytharā pcutimus. Nobilitatē q̄ttuor ī ſpecies diui-
di: Quippe q̃ claris bonis iuſtiſq; maioribus fuerint exorti
eos nobiles ꝓfecto eſſe: quoꝝ item parētes potētes ac prī-
cipes fuere eos itidē nobiles dici. Tertio deīceps loco uocari
nobiles quoꝝ ſint aui fama & opinione celebres: quā uerbi
gr̄a uel ex bellicis rebus præclare geſtis uel ex certaminū co-
ronis reportauerīt. Quartū eſſe nobilitatis genus idq; præ-
ſtantiſſimū cū qs p ſe animi īgenuitate & magnitudine ex-
cellit. Hūc eīm ꝓfecto ueraciter appellari nobilē cui nō ali-
ena ſed ſua uirtus ad nobilitatē opitulet̃. pulchritudinem
item in tria genera diſtingui: aliā quippe eſſe laudabilē ut
formoſā faciem: aliā quoq; uſui deſeruire ut īſtrumētum &
domū. ea qppe præterq̄ ꝙ ſpecioſa ſūt uſibus nr̄is accōmo-
data ſūt: Tertiā legibus ſtudiiſq; cōſtare: eāq; hūanæ uitæ
cōmodis maxīe cōſulere. Animæ tres itidē ptes eſſe aliā eīm
rationalē: aliā cōcupiſcibilē: iraſcibilem tertiā. rationalem
ſedem eſſe cōſilii cogitationis & huiuſmodi reliquoꝝ. Con-
cupiſcibilē eſſe appetēdi cibi uel cōgreſſus & ſimiliū cām:
Iraſcibilem uero cōfidentiæ uoluptatis doloris & iracundiæ

auctorẽ esse. pfecte cõsumateq; esse species q̃ttuor: primã prudẽtiã: secundã iusticiã: fortitudinẽ tertiã: quartã tẽperãtiam. Ex his prudentiã recte agẽdaꝝ cãm esse: Iusticiã uero ĩter cõsortia & hũanæ uitæ cõmercia nõ uiolandi iuris auctorem. Fortitudinẽ aũt ne ĩter picula & terrores a iustitiæ tenore deuiemus efficere. Porro tẽperantiã nos ad frenãdas cõcupiscentias ut a nulla uoluptate subigamur honesteq; uiuamus sua nobis lege præscribere. principatus itẽ qnariã esse distributionẽ: Aliũ qppe esse legitimũ: naturalẽ alium: aliũ secundũ cõsuetudinẽ: quartũ secundũ genus: quintũ uiolentũ. Deniq; magistratus ciuitatũ si eligãtur a ciuibus secundũ legẽ principãtur. p naturã uero mares ubiq; gẽtiũ nõ modo ĩter hoĩes uerũ ĩter animãtes quoq; fæminis præsunt. Ex cõsuetudine uero & pædagogi pueris & magistri discipulis ĩperãt: Per genus aũt Lacedæmonũ reges dominãtur. Fluxit eĩm a gente aliq̃ apud eos regnũ. Eodẽ modo & apud macedones reges ĩperãt qppe & illic regnũ ex genere institutũ ẽ: porro q coactis ac p summã uim impulsis ciuibus inuitis regnãt huiusmodi p uim dominãtur: hæc qnaria principatus distributio oratoriæ sex species tradit. Nam quotiẽs iusserit orator bellũ arripere & auxiliũ cõtra aliquẽ ferre id genus uocat adhortatio. Cũ uero qetem agere neq; bellare neq; opem ferre monuerit appellatur ea species dehortatio. Tertia subinde species cũ qs se à quolibet iniuriis affectũ & cõplura incõmoda ppessum docuerit: eiusmodi uero uocat accusatio. Quarta species defensio dicit cũ scilicet is q accusatur se neq; uiolasse ius neq; aliud quicq̃ temere & neqter egisse ꝓbarit. Quinta deĩceps species cũ qs bene & cõmode dixerit: Honestũq; ac bonũ predicauerit ea q; laus siue laudatio dicit: Sexta deĩde cũ turpe ac malum docuerit & hæc uitupatio põt appellari. Recte dicere ĩ quatuor scindit: primũ enim qd dicere oportet obseruãdũ monet: secũdo q̃ multa dicere: tertio ad quos: quarto qñ sit dicendum. ea igitur oportet dicere quæ utilia futura sint &

dicēti & auditoribus. Modū etiā ſeruare in dicēdo cōuenit: neq; nimis multa neq; pauciora q̄ ſatis dicātur. adhibenda & pſonarū ratio ut ſi quidē ad peccātes ſeniores dicendū ſit Verba illi ætati cōgrua loq̄mur. ſin uero ad iuniores uerba faciēda ſint maiore auctoritate utamur in dicēdo. Tempus itē dicēdi obſeruādū ut neq; prius neq; poſterius quā ratio exigit dicatur: Alioquin ꝓfecto uitiū nō effugiet qui ſecus faxit. Beneficiētia q̄drifariā ipſo auctore diuiditur: Aut eīm pecuniis aut corpibus aut diſciplinis aut uerbis beneficium præſtari. Ac pecuniis quidē beneficiū cōſtat cū qs egenos ut inopia liberētur pecuniis iuuat. Corporibus res tāta agitur cū ſe mutuo fouēt hoīes & ab iniuria cædētiūq; petulantia manu inuicē uendicāt. Porro q diſciplinis liberalibus ībuūt uel medicinæ arte ſubueniūt uel boni aliqd docent. Tertio illo beneficētiæ genere utūtur: at cū ī iudiciū qſpiā ingreſſus ꝓ amico dixerit: eūq; ui orationis adiuuerit hic beneficentiæ munus uerbis expleuit finē itidē rerū quadriptitū docet: Quippe res aut ſecundū leges finē accipiūt ut cū decretū aliquod lege firmatur & īpletur: aut ſecundū naturā finis rebus accedit. Nāq; & dies & annus & āni tēpa naturali lege decedūt. Aut ſecundū artē finis obuenit Architectus arte cōſumat ædificiū: & nauiū fabricator arte itidem pficit nauē: aut fortuito finis cōtingit ut cū ſecus ac putabamus & preter opīionē aliqd accidit: Aut igitur legitimus eſt rerū finis: aut naturalis: aut arte conſtat: aut forte. potentiā idētidem q̄tuor ī ſpecies diuidit aliā qppe eſſe q̄ cogitare animo & opinari poſſumus: aliā qua corpe ualemus & pgere & accipere & dare & cætera id genus: Tertiā qua uel pecuniarū copia uel multitudine militū potentes dicūtur. Vnde & magna potētia pollere dicitur rex: Quartā potētiæ diſtributionē qua & facere ac pati bene & male poſſumus: Nam & īfirmari & erudiri & cōualeſcere ualemus & huiuſmodi omnia. Primā itaq; potētiæ ſpeciē cōſtare animo: Secundā corpe: Tertiā exercitu atq; pecuniis: quartā ī faciēdo

liber

atq; patiẽdo. Humanitatẽ itidẽ triplicẽ inducit: aliã qppe p ſalutationẽ fieri ut cũ forte obuiũ quẽlibet humaniter qs ſalutat: & dextrã porrigẽs comiter excipit: Aliã eẽ eius ſpeciem cũ in caſus uarios erũnaſq; iactato qs opem clemẽter impẽdit: Tertiũ eius genus quo cœnas & cõuiuia ĩter ſe homines celebrant: aut igitur ſalutatiõis officio aut ope & auxilio aut cõuiuio frequẽtiq; congreſſu cõſtare humanitatẽ. Fœlicitatẽ quinq; pertitã diffinit: Primã eius partẽ bñ conſulere: Secundã ſenſibus & bona ualitudĩe corporis uigere: Tertiã ĩ rebus gerendis fortunatũ eſſe: Quartã gloria & claritudine apud hoĩes excellere: Quintã pecuniis rebuſq; cæteris ad omnes uſus hũanitatis affluere. Primũ illud ex eruditione multarũq; rerũ peritia & experimẽto cõtingere: ſequens ex corporis mẽbris accidere: ut ſi quis uidet oculis: audit auribus: nariũ præterea & oris ſenſu uiget & integritate mẽbrorum quæ ſenſuũ inſtrumenta ſunt: Tertiũ inde prouenire ſi quis quod agere intendit ita ægerit ut decet ſapientem & ſtrennuũ uirũ quarum illud ſcilicet gloriæ celebritatem ex opinione bonitatis emanare: Poſtremũ rerum affluentia eſt cũ cui ad uitæ uſus ita ſuppeditat pecuniarũ copia ut & amicos fouere beneficio & large ac liberaliter cũcta neceſſaria ſubminiſtrare ualet. Porro cui hæc ſuppetãt omnia eum pfecte fœlicẽ ac beatũ eſſe: Artes trifariã diuidit: prima ĩ effectione ferri & metallorũ materiaq; cædenda cõſtituit: ꝙ iſta quaſi præparet: Secũda ex his conficiat aliquid puta ex ferro ærarius arma fabricatur: ex lignis faber tibias & lyras facit. Tertia in uſu earũ rerũ eſt. qppe equeſtris frenis utitur armis bellica: muſica tibiis & lyra. Bonũ in q̃tuor genera diuidit: Primo bonũ dicimus habere uirtutem: Secũdo uirtutẽ ipſam & iuſticiã dicimus bonũ: Tertio cibos & cõmodã exercitationẽ ac medicamẽta: Quarto demũ loco bonum dicimus tibiarũ cãtum hiſtrionicã atq; poetã. Eoꝝ quæ ſunt quædã dicimus mala: bona alia: alia neutra. Ex his mala eẽ quæ ſemp nocere poſſũt ut ẽ iudicii

rethy

rationisq; priuatio demētia iniquitas & huiusmodi cætera. Bona quæ his cōtraria sūt: Media quæ neutrā partē tuētur deambulatio sessio cibiq; perceptio quæ ōino neq; ꝓdesse possunt neq; obesse: ea uero neq; bona eē neq; mala. Optīa legū moderatio in tria diuiditur: Primo si sint leges præclaræ & optimæ Secūdo si ciues eas leges quæ ita latæ fuerunt omni studio obseruēt: Tertio si iuxta cōsuetudines ac studia quorūlibet positis legibus bene respub. administretur. Est igitur prima pars eiusce moderationis ut sint leges optimæ: Secūda ut ītra illas maneatur: Tertio ut præclaris cōsuetudinibus studiisq; uiuatur. Cōtraria huic laudabili legum moderationi iniquitas ī tria itidē scindit aliud ex his ē si sint leges pessime peregrinisq; & ciuibus noxiæ. Aliud si his quæ sūt minime obtēperetur. Tertio si nulla ōnino sit lex. Contraria trifariā ita diuidūtur puta bona malis cōtraria dicimus ut ius iniustitiæ: sapientiā insipiētiæ & huiusmodi cætera. Mala aūt malis cōtraria sunt ut ꝓdigalitas auaritiæ & iniusta poena iniuste īpunitati & cætera id genus mala malis cōtraria sunt. Porro leuia grauibus: tardis uelocia: & nigra cādidis: ut alteris neutra. contrarioꝝ igitur partim ut bona malis cōtraria sunt partim ut mala malis: partim ut neutra alteris media cōtraria dicūtur. Bonorum tria sūt genera: alia eīm ex his haberi: alia participari: alia subsistere: prima illa sūt quæ eē possūt ut ē iustitia & sanitas: sequētia quæ haberi qdem nequeūt. eorū tamē participes possumus: puta bonū ipsum habere possibile nō est: neq; tamē ē impossibile illius participatione frui. Substantialia uero quæ neq; participationē admittūt neq; habere possibile ē sed esse oportet ut ꝓbum esse & iustū eē bonū est. ea uero neq; habere neq; pticipare licet sed sufficere ut probū esse & iustū esse. Et hæc bonorum ē distributio. Consilium itidem tripartitum est: Aliud quippe a præterito: Aliud a futuro: Aliud a presenti tempore sumitur. præteritum tēpus exempla suppeditat dum attenditur quid cur quæq;

gens paſſa ſit ut caueamus: aut quid prudenter ægerit ut imitemur: ut pote quid paſſi ſint Lacedæmonii dum cõfidunt. præſens rem ipſam quæ in manibus eſt conſiderare admonet: puta debiles muros homines timidos Annonæ caritatem & cætera huiuſmodi. Futurũ proſpicere ſuadet: uti ne quid fiat temere: habendam bonæ opiniõis rationẽ: ut non eſſe uiolandas ſuſpitionibus legationes ne gr̃a gloriam honeſtatis amittat. Vox in duo diuiditur: eſt enim animata alia: alia inanimata: Animata quidem animantiũ: Inanimata uero ſonorum atq; crepituum. Porro animata bifariã ſcinditur: Eſt enim altera litterata: altera illiterata: Litterata ut hominum: illitterata ut animalium. Eorũ quæ ſunt alia diuidua alia indiuidua dicimus: Diuiduorũ uero alia ſunt ſimiliũ partiũ: alia diſſimiliũ: atq; indiuidua qdẽ ſũt quæq; diuiſionẽ nõ admittunt: & ſimplicia ſunt neq; ex aliquo compoſita ut monadem punctum ac ſonum: indiuidua dicimus. Diuidua quæq; ſũt ex aliquo compoſita ut ſyllabæ & cõſonantiæ & animantes & aqua & aurũ. Similium partium ſunt quæ ex ſimilibus componũtur neq; totum a parte niſi multitudine differt puta aqua atq; aurũ & cætera huiuſmodi. Diſſimilium partium dicimus quæq; ex diſſimilibus conſtant: ut eſt domus & huiuſmodi cætera. Eorum quæ ſunt alia per ſe alia uero ad aliquid dicũtur. Et ea quidẽ p ſe dicimus quæ nulla ĩterpretatione ut ĩtelligãtur indigẽt: Eiuſmodi ſũt homo equus & animalia reliqua: nihil eĩm horũ ĩterpretatione ĩdiget: Ea uero ad aliqd dicũtur quæ ĩterpretatione q̃dam egẽt: ut eſt maius aliquo & aliquo celerius & melius & huiuſmõi reliq̃. Nãq; & maius minore maius ẽ & celerius aliquo eſt celerius & in hunc modũ cætera: Ita & priora diuidebat ſecundũ Ariſtotelem. Fuit aũt & alius Plato philoſophus Rhodius panætii diſcipulus ut ait ſeleucus grãmaticus in primo de phĩa libro: & alius peripateticus de ariſtotelis ludo & alius praxiphanis diſcipulus & alius poeta priſcæ comœdiæ.

LAERTII DIOGENIS LIBER QVARTVS.

SPEVSIPPVS ATHENIENSIS

q

Væ de platone dicenda erãt ꝓ uiribus diximus: quid de eo uiro singuli sensissent studiose ĩ unũ corpus colligentes. Successit autem ei Speusippus eurymedõtis filius Atheniensis: Pago myrrhinusius & platonis ex sorore natus. Octo aũt annos scholæ platonicæ magister fuit: a cẽtesima octaua olympiade ĩitiũ sumés: Gratiarũq; signa ĩ schola collocauit: quæ fuit a platone ĩ academia cõstructa: pstitit aũt ĩtra platõis dogmata: & si moribus eiusmodi nõ fuit: Nãq; & iracũdus erat & uoluptatibus dederat manus. Deniq; aiunt illũ ira cõcitatũ: Catuliũ in puteũ iecisse: uoluptateq; delinitũ ĩ macedoniã ad cassãdri nuptias profectũ esse: Fertur & platonis discipulas lastheniam mãtiniacã: & axiothecã phliasiã ipsũ quoq; audiuisse Quo etiã tépore dionysius ita ad illũ mordaciter scribés ait: & ex archade discipula tua phĩam discerere possumus: Et plato qdem gratis sua limina terétes docebat. Tu uero tributa exigis: & a uolentibus ac nolétibus accipis: Primus hic: ut ait diodorus in primo commentariorũ in disciplinis quid esset commune uestigauit: Easq; q̃tũ fieri poterat sibi inuicem iunxit atq; fœderauit: Primus item quæ ab Isocrate di dicebãtur arcana edidit: ut cæneus r̃fert: ac primus quo pacto ex gratilioribus lignis capacia & in uentrem tumentia uascula fierent inuenit. Cum uero iam paralysi corpus illi omne resolutũ ferme esset accersito Xenocrate orauit ut sibi in docẽdo succederet. Aiunt illũ cũ uehiculo ferretur in Academiam: Obuiũ habuisse diogenem: & cũ illi salue dixisset: Hoc ab eo responsum accepisse At tu nequaq̃ saluæ:

qui eiuſmodi cum ſis uiuere ſuſtines.Demũ uero mærore impulſũ:cũ iam ſenio confectus eſſet mortẽ ſibi ſponte cõſciuiſſe.Porro Plutarchus in uita Sylle ac lyſandri Pediculis efferueſcẽtibus illum interiſſe ait.Erat enim corpore fragili:ut ait Thimoteus in libro de uitis.hic ad diuitẽ amantẽ deformem mulierem ait:Quid tibi iſtac opus eſt: ego tibi decem talentis formoſiorem inueniã:Reliquit autẽ cõplura cõmentaria & dialogos plurimos:ĩter quos & ariſtippus cyrenæus eſt de diuitiis unũ:de uoluptate unũ: de iuſticia unũ:de phĩa unũ:de amicitia unum:de diis unum: philoſophus unum:ad Cephalũ unum:cephalus unum: Clinomachus ſiue Lyſias unum:Ciuis unum:de anima unum: Cõmentariorũ ad Gyllũ unũ:Ariſtippus unũ:Repræhẽſio artiũ unũ υπομνηματικοὶ Dialogi artificiales unũ: Dialogi earũ rerũ quæ ſunt ĩ quaq; re ſimiles decẽ: Diuiſiones & argumẽta ad ſimilia:De generibus & ſpeciebus exẽplariorum:ad Amartyrum: Platonis laudes:Epiſtolæ ad Dionẽ Dionyſiũ Philippũ:de legis ſanctione:Mathematicus mãdrobulus:Lyſias:diffinitiones.Cõmentariorũ ordines uerſus plurimos.Ad hũc Symonides ſcribit hyſtorias in qbus Dionis ac Bionis geſta ſignauerat:Eius libros Ariſtotelem tribus talentis emiſſe Fauorinus in ſecundo commentariorum auctor eſt.Fuit & alter Speuſippus medicus Frophileus Alexandrinus.

Xenocrates Chalcedonius.

x Enocrates Agathenoris filius chalcedonius a prĩis ferme annis Platonis auditor fuit:Eiq; ĩ Siciliam ꝓficiſcenti comes itineris adhæſit.Erat autẽ hæbes ingenio ac tardus:adeo ut cũ illũ Plato Ariſtoteli cõferret: alteꝝ freno: alteꝝ diceret egere calcaribus.Illudq; cui equo: quẽ aſinum iungo:alioquin ſeuero ſemp ac ſerio habitu & ore perdurabat ita ut ſæpe ad illũ Plato diceret Xenocrates

Gilarky

gratiis sacra fac. Vixit aũt ut plurimũ in academia. Siquã do uero ad urbem profecturus esset: turbas omnis tumultuosorum ac impudicorum eius obseruare transitũ solitas tradũt eius inquietandi gratia: phrynen deniq; nobile scorꝫ illum aliquando tentauisse: cum uidelicet a quibusdã dedita opera insectaretur ab eo intra ædiculã admissam humanitatis causa: Cumq; solus illic & unicus lectulus eẽt oranti lectuli ipsius partẽ cõcessisse: Demũ cũ multa neqcq̃ orasset infecto opere ꝓfectã esse: ac dixisse ꝑcontãtibus se nõ a uiro sed a statua exire. Quidam uero discipulos Laidẽ illi iniecisse in lectulũ tradunt: Illũq; adeo fuisse continẽtẽ ut cum se ad libidinem incitari præsensisset: & secare & urere uerenda sæpe pateretur. Tanta uero illius uerbis fides habebatur: ut cum iniurati nullius testimoniũ admitteret: huic soli remiserint Atheniẽses iusiurandũ. Erat præterea maxime frugi ita ut cum illi Alexander magnam pecuniæ summã misisset: sublatis solum tribus milibus atticis reliquum remiserit dicens illi opus esse pluribus qui plures enutriret. Ab antipatro quoq; sibi missã pecuniã nõ suscepisse mironianus ĩ similibus testatur. Corona quoq; aurea donatũ premio scilicet ĩmodice potationis ab his qui se cõtinebãt apud Dionysiũ cum inde eẽt ꝓfectus eã ante Mercurium deposuisse: ubi floreas etiã coronas ponere solitus erat. Missum illũ cum cæteris legatũ ad Philippũ fama ẽ: Ac reliquos quidẽ donis emollitos & conuiuia celebrasse & cũ illo sæpe in colloquiũ uenisse: eum uero horum neutrũ fecisse: Neq; enim illũ ideo Philippus admiserat. Quo circa & Athenas reuersos legatos dixisse : Frustra Xenocratem secũ iuisse: & cũ illi parata iam esset mulcta: cõperto ex illo ut sese res haberet: monente tunc maxime reipub. curã habendam: Quippe Philippum cæteros donis corrupisse: se uero nulla ratione inclinare ad suũ consensũ posse peruidisse. Ea ex re duplici honore honestatum asserunt. Philippum quoq; postmodũ dixisse solum Xenocratẽ ex õnibus

liber

q adſe uenerant legatis munera ſpreuiſſe. Ad antipatrum quoq; legatione functus ut q ex Athenienſibus ĩ bello Lamiaco capti fuerãt redderet: ab eo inuitatus ad cœnã hiſce ad illũ metro uerbis uſus eſt.

Quis prius o circe premerẽt ſi corda pudores.
Inter uina piger poſſet recubare dapeſq;.
Quã ſotios ex omni ereptos clade uideret.

Quibus doceret nõ ſe prius cõuiuio exurrecturum: q̃ quod petebat impetraſſet: Amicoſq; ac ciues abſolutos uideret: eius hanc dexteritatẽ ille perlibẽter amplexus omnes continuo abſoluit ac remiſit. Cum aliquãdo paſſer accipitri futurus præda ſe in eius ſinum recepiſſet: operuit ac fouit dicens non oportere ſupplicem prodere. Cum a Bione obiurgaretur: nõ tibi inqt reſpõdebo eqdẽ. Nam neq; tragœdia comœdiã cũ ab eo laceſit reſpõſione dignat. Ad eũ qui neq; muſica neq; geometria neq; aſtronomia ĩſtructus ludũ ſuũ frequẽtare cupiebat pge inqt: adminiculis. n. philoſophiæ cares. Alii ſic dixiſſe ferũt: Apud me eĩm uellus non mollitur: Cũ platoni Dionyſius diceret caput tibi quiſpiã tollet aderat hic & ſuũ oſtẽdẽs nullius inqt id prius q̃ iſtud abſcidet. Aiũt Antipatro Athenas ꝓfecto & ſe ſalutãti non antea reſpõdiſſe: q̃ cœptã finiret orationẽ: Porro gloriæ & faſtus ĩ primis cõtẽptor fuit: ac ſæpe ĩterdiu meditationi ĩſeruiebat: atq; unã ſilẽtio diſtribuebat horã. Scripſit autẽ plurima admonitioneſq; & uerſus: ea fere iſta fũt. De natã libros ſex: de phĩa ſex: de uitiis unũ: arcadẽ unũ: de optimo unũ: de puero unũ: de cõtinẽtia unum: de utili unũ: de libero unũ: de morte unũ: de uolũtario unũ: de amicitia duos: de ſcribẽdo unũ: de memoria unũ: de modeſtia unũ: de cõtrario duo: de fœlicitate duo: de mẽdacio unũ: Calliclem unũ: de prudẽtia duo: Oeconõicũ unũ: de frugalitate unũ: de uiribus legis unũ: de rep. unũ: De ſãctitate unũ: ꝙ uirtus tradi poſſit unũ: de eo quod ẽ unum: de fato unum: de pturbationibus unũ: de uitis unũ: de concordia unum: de

discipulis duo:de iustitia unum:de uirtute duo: de specie-
bus unũ:de uoluptate duo:de anima duo:de scientia unũ:
politicũ unum:de uita unum:de fortitudine unũ: de uno
unum:de ideis unum:de arte unum:de diis duo: de anima
duo:de sciẽtia unum:ciuilem unũ:de scientificis unum:de
philosophia unũ:de permenide unũ:archædemus siue de
iustitia unum:de bono unũ:de his quæ circa mentem sunt
octo:Solutio eorũ quæ accidunt orationi unũ:De physicæ
uel de his quæ de physicæ ratione audiũtur sex: capitula u-
num:de generibus & specibus unũ: Pythagorica unũ: So-
lutiones duo:diuisiones octo positionũ libros.xxxiii.de ra-
tione differẽdi libros.xiiii.post hæc libros.xv. & alios.xvi.
de discipulis:eorũ quæ circa distinctionẽ uersari possũt li-
bros nouẽ:eorũ quæ circa mentẽ sũt alios libros.iiii.eorum
quæ circa disciplinas uersãt libros sex:De his quæ circa mẽ-
tem libros duos:alios de geometris libros quĩq;:Cõmẽtari-
orũ unũ:Cõtrariorũ unũ:de numeris unũ:numerorum̃ specu-
culatio unũ:de ĩteruallis unũ:de his quæ ĩ astrologia uer-
sãtur libros sex:& elemẽta:ad Alexandrũ:de regno libros q̃-
tuor:ad Arybã:adephæstionẽ:de geometria duo: uersus.ii-
ii.ducentitriginta nouẽ:eũ tamẽ:cũ tãtus ac talis eẽt:Athe-
nienses aliquãdo uẽdiderũt ut eo mõ ĩ exilio positus fran-
geretur:eũ demetrius phalerius emit & utriq; succurrit.Xe-
nocrati enim libertatẽ restituit:Atheniensibus uero ĩposita
illi uiro ab urbe trãsmigratione satisfecit.hoc ait myronia-
nus amastriacus ĩ primo historicorũ similiũ capitulorum:
Successit aũt Speusippo scholãq; tenuit anno.xxv.Docere
aũt cœperat sub Lysimacho centesimæ decimæ olympiadis
anno secũdo.Moritur noctu cũ in sartaginem forte offen-
disset ætatis annũ agens octogesimũ secundum nos:de eo
sic diximus.

Vas ubi Xenocrates nõ cautus iniuit ænum.
Sæuaq; sub ꝓpria uulnera fronte tulit:
Altius o clamans animam spirauit in auras.

Heu heu uir magnis omnibus aptus erat.
Fuerũt & alii quĩq; eiusdé nominis prior antiqſſimus huius philoſophi ciuis ac ꝓpinquus. fertur eius oratio quæ ĩſcribitur arſinoetica de Arſinoe defũcta: alius philoſophus Elegiæ ſcriptor nõ ſatis ꝓbatus. Ita eĩm ſe habet res ut poetæ quidé ſi proſa oratione ſcribere uelint efficiãt. Qui uero pedeſtri oratione ſcribere conſueuerũt: ſi poeticæ ſibi parteſ uĩdicare uelint nõ conſequãtur. Id ex eo liquet quod alterꝝ naturæ: artis alterꝝ opus ẽ: alius Statuarius fuit: Poſtremus Ariſtoxeno teſte odas conſcripſit.

Polemo Athenienſis.

P Olemo Phloſtrati filius Athenienſis Pago Oeetheus oriũdus: cũ eẽt adoleſcẽs: adeo ĩpudicus ac lubricus fuit: ut pecunias circũferret quo paratior eſſet & inſtructior ad uoluptates implendas: eas itidem in uias & angiportus occuleret. In academia quoq; iuxta colũnam quandam reperra eſt pecunia ab eo illic ĩ uſus ſimiles recondita. Aliquãdo uero ex condito cum ſodalibus ebrius & coronatus Xenocratis irrupit ſcholam: Quo ille nihil aduerſus eam quam cæperat orationem ardentius quoq; proſecutus eſt. Erat autem ſermo de pudicicia: ea illius oratiõe ſenſim impurus adoleſcens ſeipſum collegit: atq; ita ut induſtria & ſtudio cæteros uinceret: eiq; in ſchola regéda ſuccederet centeſima ſextadecima olympiade docere inchoãs. Refert Antigonus caryſtius in uitis patré eius fuiſſe primarium ciuitatis: equoſq; iugales nutrire ſolitũ: Fugiſſeq; iudicium polemoné ab uxore nequitiæ inſimulatũ ꝙ adoleſcentibus cõgrederetur. Tantã uero inter ipſa philoſophãdi principia oris atq; habitus aſſũpſiſſe conſtantiam ut idem ſemper ꝑmaneret uocemq; nunꝙ immutaret. Quibus ex rebus crantoré quoq; ſui ĩ primis ſtudioſũ fecit. Deniq; a cane laceſitus dum ſurram morſu diſcerperet ne expalluit

quidē: tumultuq; ī ciuitate excitato pconctatus quidnā cōtigisset īmobilis pstitit: In theatris quoq; nulla miseratione mouebatur. Nicostrato enim q cognominabatur Clytemnestra poetæ quiddam sibi cratiq; recitāte illoq; in affectū commiserationis translato hic ita perseuerauit ac si nō audiuisset. Eiusmodi autem pfecto fuit qualē describit Melanthius pictor in libris de pictura: ait enim oportere cōtumaciam quandā atq; duritiā operibus & moribus ex æquo moderari. Polemo autē dicebat oportere ī rebus exerceri: nō in dialecticis: speculationibus uti nē breuem quandā artem sorbentes atq; meditātes dū in rogationibus admirationi habētur affectu sibiipsis repugnarēt. erat igit urbanus adiuncta seuera constantia: Idq; fugiebat quod de Euripide scribit Aristophanes acidū eum atq; asperū uocans: Neq; uero sedens dicebat cū rogaretur: sed ambulās. Itaq; pter summū probitatis studiū ī ciuitate honorabatur maxime: post deambulationē quiescebat in hortulo iuxta quē discipuli cōstructis breuibus tuguriis ppe scholā exhedrāq; habitabant. Videtur autē Polemo Xenocratē in cūctis æmulatus: eumq; amasse Aristippus ī quarto de ātiquis delitiis refert: semp deniq; illius īnocentiā & siccitatem Polemo in ore habebat: īduerat illius quoq; grauitatē ueluti doricus qdam ī musica modus. erat aūt & sophoclis ī primis studiosus atq; in illis maxime locis ubi iuxta comicū canis quidā molossicus secum una poemata fecisse uidebatur: & ubi iuxta phrynicum nō elatus aut turbidus sed mitis incedit atq; placidus. Dicebat igitur Homerum quidem epicum esse Sopholē: Homerum uero sophoclem tragicum. Obiit iam uetulus ex phthisi: reliquitq; opuscula plurima: nostrūq; ē de eo carmen.

Non audis hominū tristem polemona dolorem
Teximus: hic morbi quem posuere graues.
Non polemon saxo tegitur. sed inane cadauer
Hoc ad clara uolans astra reliquit humi.

Liber

Crates Athenienſis.

c Rates Atheniēſis patre Antigene ortus pagothriaſius fuit auditor ſimul amatorq; Polemonis illiuſq; ſucceſſor ſcholæ. ita uero ſibi ꝓfuere īuicē ut nō modo uiuētes eadē ſint ſtudia ſecuti: uerū ad ultimam fere reſpirationē alterutrū ſimiles fuerīt: & mortui eodē ſepulchro ſint cōditi. Vnde & antagoras ambos uerſu laudauit ī hanc ſñiam. Hoc tumulo cratē ac polemonē cōditos fatere q transis o hoſpes uiros cōſenſu animorū præcipuos: quorum diuino ex ore doctrina manauit ſacra: uitæq; mūdicies Sapiētiæ adiuncta ueris certiſq; pſuadens dogmatibus ornauit ſæculū. hinc & Arceſilaū cum ad eos a Theophraſto diuerteret dixiſſe ferūt: illos deos eſſe aliquos aut aurei ſæculi reliquias. Erant eīm ingenio minime uulgari aut multitudinis fauoribus dedito: Sed quod de Dionyſodoro tibicine fertur: illis cōuenientiſſime aptari pōt: quē aliquādo dixiſſe tradūt & exultantē atq; gloriātem quod nihil ex ſuis pulſibus neq; intrieris neq; ad fontē unq̄ audiuiſſet: ſicut Iſmenii. Cœnare apud Crantorē ſolitū ꝛfert Antigonus cōcorditer ambobus Arceſilao etiā adiecto uiuētibus. habitaſſe itē Arceſilaū una & Crantorē Polemonēq; una cū Crate & Lyſide quodā ex ciuibus. Erat aūt īquit amator ut prædictū ē: Polemonis quidē Crates: Crātoris aūt Arceſilaus. moriēs aūt Crates ut apollodorus in tertio cronicorū ait libros reliquit alios quidē philoſophicos. De comœdia alios: Orationes itē populares alias & de legationibus alias. habuit & diſcipulos ſane memorabiles: horū ex numero fuit arceſilaus auditor ſuus de quo in conſequētibus dicemus: & Bion itē horiſtenites ac poſtremo theodorus: a quo ſecta theodorica denominata ē: de quo itē ſuo loco dicemus. Decem uero fuerūt Crates: Primus antiquæ comœdiæ poeta: Secūdus orator trallianus de Iſocratis familia: Tertius uallorum effoſſor: qui cū alexādro militauit: Quartus cynicus

de quo poſtea dicemus: Quintus phūs pipateticus: Sextus academicus quē prædiximus: Septimus malotes grāmaticus: Octauus q geometrica ſcripſit: Nonus poeta epigrammatū: Decimus traſenſis academicus philoſophus.

Crantor ſolenſis.

c Rantor ſolēſis cū apud ſuos haberetur in gloria: cōceſſit athēas: ibiq; Xenocratis auditor Polemoniſq; ſocius ī diſcēdo fuit. Reliquit aūt cōmētaria ad triginta uerſuū milia: Ex eis quædā Arceſilao nō deſunt q applicēt: Fertur cū īterrogatus eſſet cuius rei gratia ita ſe Polemoni addixiſſet: reſpōdiſſe: quia illū nūq̄ neq; acutius neq; grauius audiſſet loquentē. Is cū infirmatus eēt ī aſclepianū ſeceſſit: ibiq; deambulabat: cōtinuo ad eū illuc undiq; confluxere diſcipuli exiſtimātes illū nō morbi cauſa: ſed ꝙ ibi ſcholā uellet īſtituere eo cōceſſiſſe: Aderat tum illic & Arceſilaus uolēs ab illo ſe ad Polemonē cōferre quāq̄ amatore ſuo: ſicuti cū ad Arceſilaū uenerimus dicemus: qua ex re nō ſolū nihil ſuccenſuit: ſed ipſe quoq; cū ſanus factus eſſet ſe ad audiendū polemonē cōtulit: atq; inde multū illi & gloriæ & laudis acceſſit. Fertur & ſubſtantiā arceſilao reliquiſſe talentorum duodecim: Et cum ab eo rogaretur ubi nam ſepeliri uellet: dixiſſe terræ in caris uiſceribus abſcondi placet. Poemata quoq; ſcripſiſſe dicitur: eaq; ſignata a nullo in Mineruæ fano ī patrio ſolo cōdidiſſe. theaetetus quoq; poete illum laudans & uiris & muſis fuiſſe ī primis gratum canit: atq; ſub ipſam ſenectutem cum defeciſſet: hūo conditum: illic tranquillo æuo frui.

Tarda ſenecta tulit haud ultra uiuere crantor.
Complacuit muſis complacuitq; uiris.
Exanimem ſed terra uirum tu ſuſcipe ſacrum.
Sit placiduſq; illic ut quoq; uiuus erat.

Admirabatur Crātor præcæteris Homeꝝ & Euripidē dicēs:

opoſum eē & induſtriæ plenū ꝓprietate ſeruata tragice Simul & miſericorditer ſcribere: ꝓferebatq; uerſiculū ex Bellerophonte. Hei mihi qd ita mortales paſſi ſūus. Antagorā quoq; poetā ferūt ut Crantoris ferri huiuſmodi: Crantoris itē in laudem uerſus referri in Antagorā fama.

O mihi mens eſſet celebrem: quæ luſerat olim
Progeniem diuum: canerem nam carmine curas
Nunc æternorum: natos quot in æquore lati.
Oceani regina erebi. nox edidit alto:
Cypridis & terra genitos: ſortemq; malignam
Ventorum. ſed deinde uirū bona: duplicis atq;
Noſtra tuum canerent naturæ carmina corpus.

Erat aūt & noībus fingēdis acer. Tragœdū deniq; dixit infractā habere uocē: & cortice plenā: & Theophraſti quæſtiones oſtreis cōſcriptas eſſe. laudatur eius maxīe liber quem de luctu edidit. Obiit ante polemonē & Cratē aquæ ī tercutis morbo: Eſt & noſtrū epigrāma in hanc ſentētiam.

Inundauit & te crātor peſſimus morbus:
Et ſic deſcendiſti in magnū plutonis abyſſum.
Et tu qui illic nunc gaudes.
Sermonū uidua ſtetit tuorū autem:
Academia & ſoli patria tua.

Arceſilaus ſcytha.

a Rceſilaus Seuthi ſiue ſcythi filius ſicut Apollodorus ī tertio chronicoꝝ ait: pitanaeus ex æolide primus mediā īuexit Academiā negationes cōtinens propter ſermonū cōtrarietates: primuſq; in utrāq; diſſerere partem aggreſſus eſt. idq; orationis genus quod Plato tradiderat: per interrogationem ac reſponſionem ex umbra in certamē ac puluerē prior eduxit. Crātori uero in hunc modum congreſſus eſt: Quartus erat ex fratribus: qui illi duo erant ex eodem patre duoq; eadem ex matre generati. Ex his alter qui eodem ex patre maior natu erat Pylades:

q uero ex matre Mœreas dicebatur: quiq; eius curator erat. audiuit itaq; principio quidẽ Autolycũ mathematicũ ciuẽ suũ ãte q̃ proficisceretur athenas: q cũ sardis quoq; prexit. Deinde Xanthũ atheniensẽ quoq; musicũ: post quẽ Theophrasti auditor fuit. Tum demũ in academiã se ad Crãtorẽ cõtulit. Mœreas enĩ quẽ prædiximus frater illum ad oratoriã ediscendã hortabatur: sed illũ philosophiæ iã amor cæpat. Eo amore flagrantẽ Crantor amator suus Euripidis ex Andromeda uersiculo pcontari pergit. Num gr̃as habebis si te seruarim uirgo? cui ille sequentia respõdit. Duc age me hospes: & ancillã aut coniugẽ ut uoles habe. Ex hoc iã pariter ambo morabantur. Aegre tulisse Theophrastũ aiunt illius recessum: ac dixisse. Quã ingeniosus promptusq; adulescens e schola discessit: Nanq; cum esset in dicẽdo grauissimus: atq; in scribendo satis exercitatus: poeticæ quoq; operã dedit. Feruntur eius epigrãmata in Attalum.

Pergamus haud armis: sed equis quoq; clara p orbem
　Dicitur a pisa quam coluere dei.
Ex Ioue si fas est mortali dicere mentem
　Rursus erit multo concelebrata magis.

atq; Menodorũ Eudami filium unũ ex cõdiscipulis amãtẽ.

Hinc distat phrygia est longe sacra hinc thyatera
　O Menodore tua patria cadauada.
Aequalesq; uiæ ducunt acheronta nephandum
　Virorum ut acer undiq; permensurata.
Hoc tibi sed tumulum accurata condidit arte
　Eudemus omnibus qui tibi amicior.

Amplectebatur Homerum maxĩe ex omnibus: cuius adeo studiosus erat: ut semper ãte somnum eius aliquid legeret. Mane quoque cum surgeret dicens se ad amasium pergere ne ab eo legẽdo ĩpediretur. Pĩdarũ quoque dicebat esse ĩprimis idoneum implere uocem: uerborumq; ac nominum copiam præbere. Stilum etiam ionicum expressit cum esset iunior. Hipponici item geometræ auditor fuit: in quem cum

esset alias hebes & obtusus & hiscens: artis tamẽ intelligẽtia ualeret: iocatus est dicens hianti sibi geometriã in os aduolauisse: eũ etiã dementẽ aliquando effectũ domi secũ habuit: atq; tã diu illius curã egit quoad redderetur sensui. Crate autẽ uita functo scholã tenuit: cedẽte sibi socratide quodã: nullũ uero librũ scripsisse ferunt: ꝙ æque de oĩbus retĩeret assensũ. Alii deprehensũ dum quædã emendaret tradunt: eos tamen ipsos alii non edidisse: alii flãmis tradidisse aiũt. In honore sũmo Platonẽ habuit: librosq; illius studiose lectitabat: sunt q Pyrrhonẽ quoq; imitatum asseuerẽt. Dialecticæ quoq; fuit non ĩperitus: eretricorumq; sermones ac rationes calluit. Vnde & de illo ab Aristone dicebatur ante Plato: retro Pyrrho: mediusq; Diodorus. Timon etiam de illo sic locutus est: habẽs nanq; Menedemũ plumbũ in finibus ponet: seu Pyrrhonẽ penitus carneũ: siue Diodorũ. Erat autẽ ꝓloqis abunde utens & cõstrictus atq; in locutione ambiguus. Ac præterea obiurgator cõfidens multũ atq; audax: quod Timon quoque signauit: q illius ĩcrepando uehemẽtiã uno uersiculo expressit.

Oblitus nescis iuuenum dum cuncta reprendis.

Vnde & adulescente quodã audacius q̃ par erat loquente: nullus ne inquit hunc talo excipiet. Cũ retulisset ad eũ quidã uitiose cõcludens: non uideri altero alterũ maius ne decẽ inquit digitorum lõgitudo senorũ longitudine. Emone quodã chio cũ esset deformis formosũ se arbitrante ac iugiter chlamydẽ preciosã ĩduẽte: ac rogãte num illi sapiẽs amaturus uideretur ait utrũ. neq; enĩ si ita qspiã fuerit pulcher ut tu: neq; si ita speciose ĩduatur ut tu. Cũ uero ab ĩpudico ita ageretur cui forte infensa erat eius grauitas: licet ne te rogare o ueneranda an silere: sic ait. Quid mihi o mulier aspera nec cõsueta loqueris: uerboso cuidã ignauo ocia sua pturbanti ĩprobe inquit & ĩpudice loqui seruorũ filii consueuerunt. Loquaci itidẽ se obtũdẽti nimio uerborũ strepitu: graui inquit nutrice caruisti. Quibusdã uero nihil respõdebat.

Fœneratore quodā ac dicendi ſtudioſo quiddā ſe ignorāte dicēte. Latent enī inqt & uentorū tranſitus auē niſi cum ad ſit fœtus. Sumpta ſunt autē iſta ex Enomao Sophoclis. A lexinū quendam dialecticū Alexini quædā cōmode ac pro merito enarrare nō ualentē: qd Philoxenus aduerſus lateri/ tios oparios egiſſet admonuit. Ille enī cū hos carmen ſuum male cantantes offendiſſet: lateres illorū conculcare cœpit ac dicere. Vos mea corrūpitis: ego ueſtra diſſipabo. Ferebat grauiter ſi qs ītēpeſtiue diſciplinas liberales arripuiſſet. Na turaliter autē quodāmodo in diſſerendo utebatur hoc uer/ bo arbitror equidē: & nō aſſētietur iſtis ille eū ex noīe appel lās: idq; diſcipulorū quoq; plurimi mirabātur: neq; id ſolū uerū & rhetoricen eius omnēq; dicendi modū ac figurā ī ſe nitebantur exprimere. erat autē illi inuētionis præcipua fœ licitas. Rite itē ac facile occurrere obiectis: orationiſq; ābitū ad id quod erat ppoſitū īferre: atq; oī ſe tēpori accōmodare mirifice callebat. Magna illi præterea ultra oēs cæteros erat perſuadendi quæ uellet acrimonia. Quibus ex rebus factū eſt ut ad eum audiendū cōfluerent plurimi: & quidem cum illius in modico acumine offenderentur. Quod tamen illi ipſi æquo aīo ac libenter tolerabant. erat enī uir bonus ual/ de: ſuoſq; auditores bona ſpe plenos emittebat. erat illi ſū/ ma facilitas in cōmunicandis rebus ſuis: atq; ad ferenda be neficia prōptus occurrebat: latere quoq; gratiam omni ſtu dio quærebat: faſtum eiuſmodi maxime exhorrēs. Deniq; ingreſſus aliquando ad Cteſibiū ægrotum uidensq; inopia rerum anguſtari: plenum nūmis ſacculū clā eius puluino ſubiecit. Quo ille inuento Arceſilai inquit hic ludus eſt. Sed & alias mille ad eū ſolidos miſit. Archiā uero arcadē eu meni cōmendās ut magna dignitate frueretur effecit. Libe ralis quoq; admodū fuit: ipſāq; liberalitatē ſuā argenteis i/ primis uaſis præferebat: atq; cū Archecratis & Callicratis appatu cōtendēs: aurea quoq; uaſa ī ſtudio habuit pluriſq; ea ſubminiſtrabat: quibus & conuiuia & cœnas faciebant.

Acceperat ab eo qdam ad suscipiẽdos amicos argẽtea uasa: cũ uero is egenus esset non repetiit. Aiunt alii de industria hæc illũ utẽda dedisse: & cum ea ille redderet: qa paup erat: illi largitum fuisse. Erat quidẽ illi & in pitane substantia ex qua sibi Pylades frater suppeditabat ad uitæ usus. Sed & Eumenes Philetæri filius ipsũ largissĩs frequẽtibusq; illustrabat dõis. Quocirca & huic soli præter cæteros studebat reges. Cũ autẽ Antigono pleriq; obsequerentur: illiusq; domũ salutandi cã frequentarẽt: ipse qetẽ agebat nolens ĩ illius notitiã ĩcidere. Hieroclis itẽ amicitiis ĩprimis fruebatur: q munychiã possidebat & piræũ. Itaq; diebus festis sẽp descendere ad eũ cõsueuerat: & cũ ab eo quoq; ut Antigonũ salutatũ pergeret ĩduceretur non acquieuit: sed ad usq; illius ianuas profectus retro rediit. Post naualẽ uero antigoni pugnã plurĩs illũ adeuntibus epistolasq; ꝓ cõsolatione scribentibus tacuit ipse. Attamen ꝓ pr̃ia legatione ad Antigonũ in demetriadẽ functus absq; effectu rediit. Oẽ igitur tẽpus uixit in academia: reipu. negocia fugiens & cõsilia damnãs. Interdũ & athenis in piræo morabatur ex tẽpore dicẽs. Hierocle enĩ ut diximus utebatur familiariter: unde & a plerisq; carpebatur. Magnificentia præterea excellens: qd enĩ rectius dici potest q̃ alter Aristippus. Cœnas cũ similibus sæpe celebrabat: ipseq; ad illos ꝓficiscebatur. Theodote itẽ ac Philete eliẽsibus scortis palã cõgr̃diebatur: detrahẽtibus aũt Aristippi ĩstituta recensebat. Adulescentibus item maxĩe studebat: eratq; ĩ amorem ꝓnus. Vnde illũ Ariston chius stoicus corruptorẽ iuuenum disertumq; ĩpudicum & temerariũ appellans accusabat. Nãq; & Demetriũ cum is Cyrenem nauigasset amasse plurimũ dicitur & Myrleanum leocharẽ: de quo & ad comessãtes dixisse se qdem aperire uelle: illum aũt ꝓhibere. Hunc amabãt & Demochares lachetis & Pythocles Beselii filius. Quos ille cũ deprehendisset: cedere se tolerãdo dixit. Præterea carpebãt eum & obiurgabãt ii quos diximus: ut uulgo addictum gloriæq; studiosũ.

Ejulathes

maxime autē illū apud Hieronymum pipateticū uexabāt: cū amicos cogeret ad natalē diē Alcyonei Antigoni filii: qua die pecunias plurimas in sūptus quotānis mittebat Antigonus. Vbi cū deuitaret īter pocula differere: Aridelo proponēti sibi qddā quod speculatione indigeret: orantiq; ut super illo dissereret: dixisse fertur. At hoc ipsū īprimis philosophiæ propriū est: eiusq; rei tēpus scire. In id autē quod turbæ addictus culpabatur: & Timon itidē suo ut solet cursu coarguit. Cū tamen esset eiusmodi ita moderatus & fastus fugiēs erat: ut discipulos moneret & alios audire: & cū adulescens quidam chius ex ludo suo Hieronymi quē prædiximus scholā plus sibi placere significasset: ipse manu apprehensum ad illū duxit: philosophoq; cōmendauit admonens seruare ordīs ac disciplinæ grauitatē. Perlepidū & hoc illius dictū memoratur. Percōtanti enī cur ex disciplīs aliis plæriq; ad sectā epicureā transirēt: ex epicureis uero nullus se ad cæteras cōferret: ait. quia ex uiris qdē galli fiūt: ex gallis uiri nunq̄. Cū uero iā esset morti ꝓximus: sua oīa Pyladi fratri legauit: q̄ꝑ is illum chiū clā mœrea atq; īde athenas deduxerat. Nunq̄ uero aut uxorem duxit aut filios genuit. Tria testamēta cōscripsit. Ex his unū eretriæ penes Amphicritum deposuit: secundū athenis apud quendā ex amicis: Tertiū domum ad Thaumasiā quēdā necessariū suum misit orans ut illud seruaret: ad quē ita etiā scripsit. Arcesilaus Thaumasiæ salutē. Testamenta mea Diogeni tradidi ad te ꝑferenda. Quia enī sæpius ægroto: & corpore nō rite ualeo testamentū cōficere placuit: ut si quid cōtingat inopinatū: sine tua iniuria ꝓficiscar ex uita: q unus ex oībus maxime me affectu ꝓsecutus es: fidissimus autem oīum q hic sunt cum mihi semper fueris: diligenter ea seruare stude: tum ꝓpter ætatē: tum ꝓpter necessitudinē. Cura igitur memor q̄ntū tuæ fidei cōmittā: ut quod apud te totū deponā q̄tū in te est: id moliri: ut negocia mea honeste disposita sint. Posita sunt autē ista athenis apud quendā ex amicis: & eretriæ

penes Amphicritū. Obiit ut Hermippus ait: cū merum immodice hausisset: ac per id offendisset septuagesimo & quīto ætatis āno: susceptusq; ē ab atheniēsibus ut nemo alius.

Quid uini tantum dic Arcesilae bibisti:
Extra sis mentem lapsus ut ipse tuam.
Non tam te miseror ꝙ mortuus: at quia musas
Tu potus nimio læseris e calice.

Fuerūt & tres alii Arcesilai: primus poeta priscæ comœdiæ: secundus elegiæ poeta: tertius sculptor: in quem & Simonides hoc scripsit epigrāma. Signum hoc dianæ est: Ducentæ enim merces eius dragmæ: Artifex elaborauit Palladis manibus Dignus Arcesilaus Aristodici filius. Prædictus autē philosophus ut ait Apollodorus in chronicis floruit maxīe circa centesimam & uigesimam Olympiadem.

Bion Boristhenites.

b Ion genere quidem boristhenites fuit. Quibus uero sit ortus parentibus: & qbus ex rebus ad philosophiā se contulerit: ipse Antigono aperuit. Cum enim ille sciscitaretur quisnā ūde ubi illius esset patria atq; parentes: sentiens se uituperatū esse apud regem atq; ideo sic locutū ad illum ait. Pater quidē meus libertus fuit cubito se tergens. Significabat autē illum succidiā & lardū uendere. Boristhenites genere non habens faciē: sed in facie scripturā acerbissimi domini: mater autē quam huiusmodi ducere potuit. Deinde pater nescio quid in rem publicanorū cōmittens cū tota domo uenundatus est. Me adulescentulū haud ignauum uel ingratum orator quidā emit. Is moriens mihi omnia reliquit. Ego tabulas ipsius exurens cunctasq; conscindens athenas cōcessi: ibiq; philosophatus sū. Hoc mihi genus ē: ista ꝓgenies: ista habui quæ de me dicerē. Desinant igitur Perseus ac Philonides ea historiæ tradere: me autē ex me ipso ītueāť: & erat sane Bion alias uersatili

ingenio:& ſophiſta callidus:puerq; circa philoſophiā ſe ex
ercere uolentibus occaſionem præbuerat. In quibuſdā uero
lenis & lympidus faſtuq; perfrui ualens. Cōplura autē reli
quit cōmentaria:ſed & ſententias utiles & graues:ut illud.
Cū ſibi probro daretur:ꝙ adoleſcentē non ſibi uendicaſſet.
non enī īquit poſſibile eſt mollē caſeū hamo attrahere. In
terrogatus aliquando quiſnā anxietate maiore detinetur?
Ille īquit q ſe maxīe cupit eſſe fœlicē & quietū. Rogatus an
ducēda eſſet uxor?refertur enī & ad hūc iſtud:ſi qdē ait tur
pē duxeris:pœnā hēbis:ſin autē formoſā cōmunis erit. Se
nectutē malorū oīum portū aſſerebat: ſiquidē ad ipſā cun
cta confugere:gloriā annorū eſſe matrē: pulchritudinē alie
nū bonū:diuitias neruos rerū. Ad eū q fundos ſuos uoraue
rat: Terra inqt Amphiaraū abſorbuit:ſed terrā tu. Magnū
aiebat malū eſſe ferre nō poſſe malū. Arguebat eos q hoīes
quaſi ſine ſenſu eſſent exurerent:eoſq; ueluti ſenſu prædi
tos adurerent. Dicebat autē iugiter optabilius eſſe ſpeciē al
teri largiri ſuā:q̄ alienā petulanter ābire. Corpoř qppe atq;
aīo lædi qui id feciſſet. Sed & Socratē in ius uocabat dicēs.
Nā ſiquidē alcibiade uti potuit & abſtinuit:inanis fuit:ſin
uero nō ualuit:nihil magnū fecit. Facilē eſſe dicebat ad īfer
nū uiā:clauſis enī oculis illuc iri. Alcibiadē culpans dicebat
illū dū eſſet adoleſcens uiros ab uxoribus:iuuenē uero uxo
res a uiris abduxiſſe. Rhodi athenienſibus ad oratoriā ſe ex
ercentibus philoſophiā ipſe docebat. Cauſante quodā cur
ita faceret. Frumenta inqt attuli:& ordeū uendo. Dicebat
eos qui eſſent in īferno magis ꝑfecto cruciandos: ſi ītegris
q̄ ſi pforatis uaſis aquas ferrent. Orante ſe uerboſo quodā
ut ſibi opē ferret:ſatis inqt tibi faciā: ſi qui precētur pro te
ad me miſeris:ipſe quoq; nō ueneris. Nauigās cū peſſimis
hoībus ī latrones īcidit. Dicētibus illis ꝑibimus ſi agnoſca
mur:at ego īquit niſi agnoſcamur elationē eſſe aſſerebat ꝑ
fectus īpedimentū. Ad diuitē auarū nō inqt hic ſubſtantiā
poſſidet:ſed ab ea ipſe poſſidetur. Tenaces itaq; aiebat opū

ut suarū hr̄e curā: uerū ex eis ut ex alienis nihil cape utilitatis. Fortitudine inquit cū sumus iuuenes utimur: at cū senescere īcipimus prudentia uigemus. Tantū uero prudentiā a uirtutibus cæteris differre asserebat: q̄tū uisum ab aliis sensibus. Aiebat nō esse exprobrandā senectutē quippe ad quā oēs puenire cupimus. Inuido cuidā subtristi nescio inquit utrū tibi malū: an alteri bonū cōtigerit. Impietatē pessimā esse dicebat cōtubernalē fiduciæ: in seruitutē euī uirum redigit: q̄ntū libet ille ore audax ac liber sit. Amicos qualescūq; sint oportere seruari: ne uideamur uel malis uti: uel deuitar̄ bonos. Is in prīcipio quidem academiæ īstituta aspernabatur: quo tēpore Cratis auditor erat: deinde Cynicum elegit īstitutū sūpto pallio & pera. Nam qd illum aliud ad eā animi cōstantiā traduxit. Demum uero se ad theodoria trāstulit. Theodori athei auditorium frequantans: q oī orationis genere uti solebat in dicēdo: Post hunc uero Theophrastū peripateticū audiuit. Erat autem & spectaculorum studiosus: risumq; mouere auditoribus maxime peritus grauibus nōibus aduersum res utens. Quia uero orationem suam oī dicendi genere tēperauerat: aiunt Eratosthenē dixisse de illo Primus oīum Bion philosophiā uario orationis flore uestiuit. Erat illi itē & faciendis uersibus ingeniū præcipue accomodatum. Eius sunt illa. O pater archyta & cætera. Sed oīno & musicā & geometriā ꝑ ludo habuit. Apparatus quoq; magnifici ac preciosi erat studiosus: atq; ideo ex urbe ī urbē sæpe migrabat. Sæpe sibi & arte moliebatur. Rhodi deniq; nautis persuasit ut sūpta scholari ueste se sequerētur: cūq; his ingressus gymnasiū cōspicuus fuit: consueuit & adulescētes sibi adoptare: ut eis & ad uoluptatē abuteretur: & ab eorū beniuolentia ꝓtegeretur. Sed & sui uehementer amās fuit: semperq; illud sibi ī ore erat: amicorū cuncta coīa sūt. Idcirco & nemo illius discipulus inscribitur: cum tot habuerit sui auditores. Quosdam uero ad impudentiā prouexit. Vnde & Butio unus ex familiaribus suis aliquando ad Me

Gueschly

nedemum dixisse fertur. Equidem o Menedeme noctu Bioni coniungor: nihilq; indignum mihi passus uideor. Multa etiam scelestius cougredientibus colloquebatur. Hoc autē ex impii Theodori disciplina hauserat. Postremo incidens in malam ualitudinem ut dixerunt qui erant ex chalcide: illic enim & uitam finiuit: ligaturas suscipere inductus ē: & pœnitentiam agere super his quæ peccarat in deum. Eorū uero inopia quibus infirmorum cura erat dire cruciatus est quoad Antigonus duos illi famulos misit: secutusque est eum in sella ut fauorinus tradit in omnimoda historia: sed hic quoque uita excessit. Illum nos ita accusati sumus. Biona boristhenitem refert scythica tellus dixisse: audimus deos q̄ uere nihil sint. Ac siquidem id dogma tueri perstitisset merito dicendus esset sensisse ut uisum esset: & si male uisum esset: tamen at nunc longo morbo tabescens ac mori pertimescens qui deos non esse dixerat: fanumque non uiderat: mortalibus quique illudebat uiris dum diis immolarent: non modo gratis super ararum ac mensæ nidore deorum hostiis admouit nares: nec modo peccaui dixit: uetera diluite: sed & anui collum facile porrexit excantandum brachiaque ligaturis persuasus deuinxit: rhamnnmque & lauri ramum ianuæ imposuit: cuncta perpeti magis q̄ mori paratus. Stultus qui mercede cupiit deum redimer̄: quasi tūc dii essent: cum illos Bion æstimare uellet. Ergo nequicquā sentiens cum lembus erat carbo totus tendensque manum ita ferme ait. Salue inquit Pluto salue. Decem uero Biones fuere. Primus qui pherecydi syro cōtēporaneus fuit: cuius duo feruntur libri: est autem proconnesius. Secundus syracusanus qui artes rhetoricas conscripsit. Tertius hic ipse. Quartus ex Democriti familia & mathematicus Abderites q attice scripsit & ionice. Hic prior esse dixit regiōes q̄sdā ubi esset sex mensiū nox: & totidem dies. Quintus solensis q cōscripsit æthiopica. Ssxtus rhetoricus cuius ferūtur libri nouē musarum inscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus

Milesius sculptor: cuius & Polemo meminit: Nonus poeta tragicus ex his qui tarsici dicũtur. Decimus itidem sculptor clazomenius siue chius: cuius & Hipponax meminit.

Lacydes cyrenæus.

l Acydes Alexandri filius cyrenæus nouæ academiæ pr̃iceps Arcesilaiq; successor fuit: uir eximiæ seueritatis: habuitq; instituti sui nõ paucos æmulos: fuit ab adulescẽtia sũme studiosus & paup quidẽ: sed gratus admodũ: atq; ĩ sermone iocũdus. Aiunt eũ & circa rẽ familiarẽ dulcissime se habuisse: cũ ex penu ꝓmere quicq̃ uoluisset obsignato aditu rursus ãnulũ p foramen ĩtus iaciebat: ut nihil inde ex recõditis ĩbus tolleretur. Id cũ aĩaduertissẽt famuli resignabant quæ signata erant: & quæ uoluissẽt ĩde tollebant: ac deinde ãnulũ ĩ porticũ p rimã ĩmittebãt. Idq; cũ sæpe facerent nunq̃ deprehẽdi potuerũt. Lacydes igitur academiæ scholã hẽbat in orto: quẽ Attalus rex fieri curauerat: lacydiũq; ab ipso appellatus est: solusq; ex oĩ memoria iuuenis phocẽsibus Telecli & Euandro scholã tradidit. Porro Euandro successit Hesgesinus pgamenus: a quo Carneades. Lepidũ uero illud ad Lacydẽ refertur. Attalo enĩ deniq; illũ ad se accersente dixisse fertur imagines ꝓcul esse ĩtuendas. Sero autẽ geometriæ danti operã ait quispiam certe ne nunc tẽpus certe ne nũc quidẽ? Obiit autẽ cũ scholã regere cœpisset: quarto ãno cẽtesimæ trigesimæ q̃rtæ olympiadis uigĩti & sex ãnis ĩ scholæ regĩe cõsũptis. Mortuus ẽ aũt ex palysi quã ex ĩmodica potatiõe incurrerat: & nos de illo ita cecinimus.

Fama tui Lacyde nota est ꝙ & ipse lieum
  Exceptum stygias traxeris usque domos.
Planum est ꝙ Bacchus penetrat cum corpora multus
  Soluit ea: idcirco nil satus est bromius.

Gyraldus

Carneades.

c Arneades Epicomi siue ut Alexander in successionibus tradit Philocomi filius cyrenæus: hic stoicorum & Chrysippi libris diligentissime perlectis eis modice reluctabatur: adeoq; id uerecunde faciebat: ut id sæpius diceret: nisi Chrysippus esset: non essem ego. Fuit autē uehementer studiosus: porro physicæ minus curam habuit ethicæ se magis deuouit. Quocirca & cæsariem & ūgues nutriebat præcipua intentione studiorum. Adeo autem in philosophia uiguit: tātumq; sibi in ea neruorum comparauit: ut oratores quoq; in ipsis scholis ad eum audiendum pergerēt. Erat autem illi & uox maxima & præcipue sonora: adeo ut gymnasii princeps ad illū mitteret: ac ne ita clamaret admoneret. Ad quem ille: da uocis modum inquit. Et ille sapientissime sane congrueq; respondit. Modum enim habes ait auditores. Acriter autem inuehebatur atque in quæstionibus erat insuperabilis. Cœnas autem ob causas prædictas iam declinabat. Hic aliquando cum Mentor bithynus discipulus atque auditor suus pellicem suā adamaret: ut Fauorinus refert in omnimoda historia: interdicendum ita ī illū iocatus est. Versatur hic senex quidam inanis futilis Mentori corpore atque uoce simillimus: eum hac schola abdicari placet. At ille continuo exurgens intulit hæc illi dixere: cōcite isti surrexerunt. Durius autem uidetur circa finem uersatus esse cum sæpius diceret quæ constituit natura & compegit ea & dissoluet. Cum autem didicisset Antipatrum ueneno hausto defunctum & ipse incitatus est ad audendum contra mortem: aitq; suis. Date igitur & mihi. Qui cum dicerent quid? ait mulsum. Defuncto autē illo defectionē lunæ factā aiunt: ut cōpati sibi uideri possit. Pulcherrimū post solem sydus refert Apollodorus in chronicis humanis eum excessisse rebus olympiadis centesimæ sexagesimæ secundæ anno quarto: cum uixisset annos octoginta quinq;

Feruntur eius epiſtolæ ad Ariathem cappadociæ regem. Reliqua ipſius conſcripſere diſcipuli: ipſe enim nihil reliquit. ē autē & ī hūc nr̄m epigrāma logadico & archabuleo metro

Quid me carneade: quid me muſa uis arguere?
Indocilis qui nihil uidit quod metuerat mori.
Quando & phthiſicum olī habens peſſimū morbum
Noluit ſolutionem hr̄e: ſed audiens ꝙ uenenum
Antipatrus bibens extinctus eſt: date igitur
Inquit aliquid & mihi bibere.
Quid tamen quid? date mulſum ualdeq;
Habuit prompta hæc natura continens me:
Et diſſoluetur iam: & hic quidem nihil minus
Ceſſit ſub terram: dicebat autem plura
Mala lucra habentē ire ad Plutonem.

Fertur ei lumina calligine offendi ſolita: ipſo nihil aduertēte: iubereq; ſolitū puero lucernā accendere: quā ille cū intuliſſet: ac diceret attuli: reſpondere cōſueſſe lege igitur. Huiuſce alii cōplures fuere diſcipuli: ſed excelluit oībus Clitomachus: de quo etiam ſubſequenter dicendū. Fuit & alius Carneades elegiæ poeta parum probatus.

Clitomachus.

c Litomachus carthaginenſis patriaq; līgua Aſdrubal appellabatur: ī qua etiā apud ſuos philoſophari cōſueuerat. Athenas autē contendit quadraginta annos natus: audiuitq; Carneadem. Eius ille induſtriam animaduertēs litteras doceri fecit: ac ſtudioſe imbuit uirū. Ad tantum autem peritiæ peruectus eſt: ut ultra quadragīta uolumina ſcripſerit ſucceſſeritque Carneadi: cuius etiam dicta maxime illuſtrauit litteris. Verſatus eſt autem in tribus maxime ſectis: academicorum ſcilicet peripaticorum atque ſtoicorum. Porro academicos ita fere laceſſit Timon neq; academicorum latiloquentiæ inutilis.

Gluinhy

Hactenus de academicis: q a Platone fluxere diximus: ueniendum iã ad pipateticos: & eos a Platone uenientes: quorũ fuit prĩceps Aristoteles: & primo de ipso dicendum.

LAERTII DIOGENIS LIBER QVINTVS.

ARISTOTELES

a Ristoteles nicomachi Phæstiadisq; filius stagirites fuit. Porro Nicomachus a Nicomacho Macaonis filio Aesculapiiq; nepote originẽ duxit: ut Hermippus in eo libro quem de Aristotele scripsit tradit: eratq; carus ĩprimis Amyntæ macedonum regi medicinæ & amicitiæ grã. Hic inter oĩs Platonis discipulos maxĩe excelluit: uoceq; gracili ut Timotheus atheniensis ĩ libro de uitis refert: & exilibus cruribus puisq; oculis fuit: ueste insigni & ãnulis ac tõsura utens. Natus ẽ aũt illi & filius Nicomachus ex Herpylide pellice: ut Timotheus ait. Recessit a Platone dũ adhuc sup uiueret. Vnde dixisse illũ tradunt Aristoleles in nos recalcitrauit nõ secus atq; ĩ matrem pulli geniti. Refert Hermipput in uitis cũ atheniensium legatus ad Philippũ pfectus esset Aristoteles: academicæ scholæ præfectum fuisse Xenocratẽ. Cũ uero reuersus esset: scholãq; sub alio uidisset: elegisse in lycio pipatum: illicq; usq; ad unctionem deãbulando cum discipulis philosophari solitũ: atq; ideo peripateticum appellatũ esse. Alii idcirco sic uocatum asserunt: q ex ægritudĩe cõualescẽti ac deãbulãti Alexãdro assistẽs quædã differere soleret. Vbi uero iam plures esse cœperant: sedẽs docebat dicens turpe esse reticere: Xenocratem uero loqui permittere ad propositam quæstionem discipulos una exercebat simul & oratoriam docens. Deinde ad Hermiam

eunuchũ ꝓfectus ẽ Atarnensium tyrannũ quẽ alii qdẽ pæ-
dica ipsius fuisse tradũt. Alii uero sibi affinitate iunctũ: tra
dita ei filia siue nepte: ut refert Demetrius magnesius in li-
bris de poetis ac scriptoribus æquocis: q & Eubuli seruum
Hermiã fuisse ait bithyniũ genere: quẽ & dominũ suum e-
necasse. Porro Aristippus ĩ primo de ãtiqs deliciis libro Ari
stotelẽ ait Hermiæ pellicẽ adamasse: quã ille cũ sibi pmisis
set: duxisse eã & gaudio elatum ĩmolasse mulieri: ut atheni
enses Eleusinæ Cereri Hermiæq; pæana scripsisse q ἔνδον
hoc ẽ intus scriptus ẽ. Hinc iã in macedonia apud Philippũ
uixisse: Atq; ab eo Alexandrum filium erudiendum ac-
cepisse: petisseq; instaurari solum patriũ a Philippo uersũ
id ubi ĩpetrasset dedisse illis leges. In schola quoq; leges tu
lit imitãdo Xenocratẽ: ut decẽdialẽ prĩcipem facerent. Vbi
uero Alexandro ĩstituendo satis uisus ẽ nauasse operã: eũq;
sibi deuĩxisse: cõmẽdato illi cognato Callisthene Olynthio
athenas cõcessit. Eum audacius q̃ par erat alloquentẽ regẽ
& miniẽ illi assequentẽ ab ipso increpitum asserunt: uersu
admonente: ni talia loq desisteret: mature periturũ. quod
& factum est. Nãq; Hermolao in Alexãdrum ĩsidiarum so
cius fuisse deprehẽsus cauea ferrea circunduci pædore atq;
squallore obsitus leoĩ postremo obiectus est: sicq; excessit
e uita. Eniuero Aristoteles athenas ꝓfectus: cum illic trede
cĩ ãnis docuisset: clã ĩ chalcidem cõcessit: ꝙ ab Eurimedõte
hierophanta ĩpietatis accusatus esset: siue ut Fauorinus ait
in oĩmoda historia a Demophilo: ꝙ hymnum in eum quẽ
prædiximus Hermiã scripserit: Epigrammaq; statuæ quæ
in delphis est nouum inciderit. Improbe peremit Persa sa-
gittarius.

Rex persæ flexis transmittere spicula docti
  Arcubus: ast ausus ius uiolare sacrum:
Perdidit hunc astu diro certamine uictor
  Vsus fallacis credulitate uiri.

Hic uero ut ait Eumolus in quinto historiarum aconitum

G. winter

bibens mortuus eſt: ſeptuageſimo ætatis ãno. Idem uero refert ipſum Platoni triginta annorum ſe in diſciplinam dediſſe: ſed profecto fallitur. Nanq; ſeptimo decimo ætatis ãno Platonẽ audire cepit. Eſt autẽ hymnus hiuiuſmodi. Virtus laborioſa mortalibus uitæ profecto præclara & cætera.

Virtus difficilis maximus & labor.
Humano generi nobilis optima.
Tu uenatio uitæ
Es mortalibus omnibus.
Nam propter ſpeciem tuam uirgo mori
Nimirum celebris caſus & inclyta
Eſt in græcia: & altis
Se præſtare laboribus.
Talem tu iacis in pectora nobilem
Fructum: perpetuo tempore qui manet.
Auro tu melior: tu es ſomno & genitoribus.
Lædæ cum pueris amphitrionides
Cauſa uirgo tui triſtia duraq;
Paſſi: multa tulerunt
Geſtis dum tribuunt opus:
Et deſyderiis eacides tui
Aiaxq; in ſtygias incolumis domos
Deſcendere tyranni
Exorabilis haud quidem
Formæ cauſa tuæ uirgoq; atarnai
Phœbeo miſerum lumine filium
Priuauit carmine certe
Quo ſemper celebrabitur
Ipſum mnemoſine progenitæ canens
Sacræ pierides laudibus & Iouem
Augent quæ quoque xenion
Cordis firmaq; præmia.

primã hũc orationẽ iudicialem pro ſe ipſo ſcripſiſſe: cũ huius crimĩs argueretur. Fauorinus ĩ oĩmoda hiſtoria auctor ẽ

liber i

ac dixisse athenis pirum super piro ficumq; sup fico senescere. Ait auté Apollodorus ĩ chronicis natũ illum ãno primo nonagesimæ nonæ olympiadis: perrexisseq; ad Platoné septimo decimo ætatis anno: annosq; uiginti apud eum fuisse cõmoratum. Tũ uero uenisse mitylenem principe Eubulo quarto anno centesimæ octauæ Olympiadis. Verum Platone primo anno functo uita sub Theophilo profectum esse ad Hermiã: mãsisseq; annos tres: sub Pythodoto autem se cõtulisse ad Philippũ secundo ãno centesimæ nonæ Olympiadis Alexandro quintum decimum iã annum ætatis agẽte. Athenas uero concessisse secundo anno centesimæ undecimæ Olympiadis: atq; in lycio tredecim annos docuisse: ac demum perrexisse chalcidem tertio ãno centesimæ quartædecimæ Olympiadis: morboq; perisse: cum esset annorum ferme sexaginta trium: quo etiã tempore Demosthenes in calabrys defunctus sit sub Philocle. Fertur auté ob Calisthenis insidias in Alexandrum infensum fuisse regi: illũq; ad eum coõtristandum Anaximené extulisse: ac misisse Xenocrati dona: obiurgauit eum epigrãmate Theocritus chius: ut ait Ambrion in libro de Theocriti uita: in hunc sensum. Hermiæ eunuchi simul atq; eubuli serui Mausoleũ struxit uanus Aristoteles. Timon quoq; sic illũ agit. Neq; Aristoteles uaniloquiis miserãdis hæc uita philosophi fuit. Cæterum nos ipsius quoq; testamenta legimus in hunc ferme modum bene quidem ac rite erit. Quod si quid contigerit: ita legauit Aristoteles. Curatoré quidé omnium & per oĩa iussit esse Antipatrum. ꝙ uero Nicanor adolescat: curatores ac tutores instituit Aristomené Timarchum Hipparchum Cliotelem & Theophrastum si uoluerit: ac si possibile fuerit: filiorum & Herpylidis rerumq; omnium. Cumq; puella fuerit matura uiro tradi illã Nicanori. Sin uero puellæ quippiam contigerit: quod absit: uitaq; prius q̃ connubio iungatur: siue etiã postq̃ nupserit ante q̃ filios procreet excesserit: Nicanor domĩus esto: ut & de puero & de cæteris

digne nobis ac se disponat. Curet autē Nicanor & de puella & de puero Nicomacho: nihil ut illis desit: pr̄is ac fr̄is una ī plens munus. Quod etsi Nicanori quidpiā cōtigerit: quod absit: siue priusq̄ puellā duxerit: siue postq̄ duxerit: nundū filiis natis: quæ quidē ille instituerit ea rata sunto. Sin autē uoluerit & Theophrastus puellæ curā hēat. Sin alias curatores habito cū Antipatro consilio & de puella & de puero disponant: ut eis uidebitur optimū. Curā autē habeant tutores & Nicanoris mei & Herpylidis memores: nanq; erga me studiosa plurimū fuit cæterorūq; oīum: & si uirū accipe uoluerit curēt: ne īdigne nobis locetur. Deniq; illi præter ea quæ antea acceperat de nr̄a substātia talētū argēti tresq; si uoluerit famulas & ancillā quā hēt & pyreū puerū. At si quidē in chalcide hītare uoluerit: hospitiū quod penes ortū est: sin autē ī stagiris paternā domū. Vtrū uero horum maluerit: studeāt ꝓcuratores domū ita necessaria supellectile īstruere: ut & sibi honeste & Herpylidi sufficienter īstructa uideatur. Curæ sit autē Nicanori & Mirmecē puerū nō īdigne nobis ad suos referri cū eius q̄s cepimus facultatibus. Sit autē & Ambracida libera: cūq; puella uiro tradetur: quīgētas illi dragmas ancillāq; quā hēat dari iubeo. Sed & thalæ præter ancyllā quā hēt emptā dragmis mille: & ancillulā Simo quoq; absq; priore pecunia in puerū aliū siue puerū emi siue pecuniā dari: Tachonē esse liberū cū puella nupserit: Philonēq; & Olympiū eiusq; filiolū. Porro eorū q̄ mihi famulātur puerorū nullū uenire uolo: sed hæredes eis uti. Cū uero adulti erunt ꝓ merito dimitti liberos uolo. Curent itē ut cōsumētur quæ Grillioni sūt traditæ exsculpēdæ imagines. Vbi uero p̄fectæ erūt: suis īponātur locis. Nicanoris quoq; ac ꝓxeni quā sculpēdā cogitabā mr̄isq; Nicanoris. Arimnesti uero quæ p̄fecta est suo statuat loco: ut sit ipsius monmētum: q̄a sine liberis defunctus ē. Matris quoq; nr̄æ Cererē in nemea locet aut ubicunq; uidebitur. Vbi uero tumulū fecerit: ibi & Pythiadis sublata ossa cōdat: sicut ipsa

.liber

præcepit sistat:& seruari nicanoris uotũ quod pro illo uoui mus animalia lapidea cubitorũ quattuor Ioui seruatori ac Mineruæ seruatrici in stagiris. Hæc testamentorũ ipsius se ries fuit. Fertur auté ollas plurimas repertas esse Lyconéq; dicere illum in pelui calentis olei lauari solitũ oleũq; uenũ dare. Quidã utrem calentis olei stomacho illũ ĩponere con sueuisse tradunt:& cũ se ad quiescendum cõponeret: æreã spæram tenere in manu patella subiecta eo consilio: ut cũ dormientis manu excussa spæra in subditũ æreum uas inci disset sono illius excitus exurgeret. Eius esse præclaras istas sententias legimus. Interrogatus quidnã mendaces lucraré tur: ut cũ uera inquit dixerint: non illis credatur. Cum sibi probro daretur: q neq̃ homini misericorditer tulisset opé: non inquit mores miseratus sum: sed hominem. Amicis ac discipulis iugiter ista cõsueuerat dicere ubicũq; moraretur. Aspectus quidé a continenti aere lumen accipit: aĩus autem a disciplinis liberalibus. Sæpenumero cũ in athenienses in ueheretur aiebat illos frumenta & leges ĩuenisse: uerum fru mentis quidé uti: non auté legibus. Studiorũ liberaliũ ama ras radices: fructus auté dulces esse asserebat. Rogatus qnã cito consenesceret: gratia inquit. Quid sit spes uigilãtis: ait insomniũ. Diogene sibi caricam dante cogitans nisi accipet usum esse meditatum sumens diogené usum ait cũ carica usum perdidisse. Rursus ab eo porrectã accipiens atq; pue rili more in sublime eleuans cũ dixisset magnus Diogenes eam illi reddidit. Tria dicebat pueris esse necessaria: ingeni um: exercitationé: disciplinã. Audierat aliquando se a quo dã maledictis esse lacessitũ: Tum ille absenté inquit etiam uerberet. Dicebat pulchritudiné plus q̃ epistolas oés ualere ad cõmendationem. Pleriq; Diogené ita statuisse asserunt: ipsum auté donũ formæ dixisse: Socraté uero modici tépo ris tyrannidem: Platoné naturæ priuilegium: Theophrastũ tacitã deceptioné: Theocritũ uero eburneum detrimentũ: Carneadé regnũ solitariũ. Rogatus quo differrent docti ab

indoctis: quo inquit uiuētes a mortuis. Eruditionē dicebat inter prospera esse ornamentū: inter aduersa refugiū. Parētes qui liberos erudiēdos curassent longe honorabiliores esse his qui solum genuissent: hos enī uiuendi tātū: illos etiā bene beateq; uiuendi auctores esse. Glorianti cuidā ꝙ magnæ esset urbis ciuis: noli inqt hoc attendere: sed an dignus sis magna & illustri patria īspice. Rogatus quid sit amicus: una inquit anima in duobus corporibus hītans. Hominū plerosq; dicebat ita esse pcos ac si semp uicturos: alios tam prodigos ac si cōtinuo morituros. Percōtāti cur hōesta forma præstātibus diutius cōgredimur: cæci īqt huiusce īterrogatio est. Rogatus qd ex philosophia lucratus fuisset: hoc īquit ut iniussus ea faciā: quæ pleriq; per legū metū operantur. Interrogatus quo pacto discipuli egregie ꝓficerēt. Si excellentiores ait ꝓsequētes tardiores non attendant. Loquaci homini cum illū īprobe probris multis obtūdisset dicēti num te satis obtudi. Hercules inqt nō tibi animū intendi. Causanti cur stipē non bono homini dedisset. Fertur enim sic non īqt homini dedi sed humanitati. Rogatus erga amicos quales esse debeamus: quales īquit eos erga nos esse optamus. Iustitiam dicebat uirtutē animi cuiq; secundū merita distribuētē. Disciplinā optimū esse dicebat uiaticū ad senectutē. Refert Fauorinus in secundo cōmentariorū illum crebro dicere solitū o amici amicus nemo: & ista quidem ad illū referuntur. Cōscripsit autē & cōplura uolumina: quæ ut sūma īgenii illius uis ac præcipua circa omne oratiōis genus exercitatio clarius eluceat: subnectenda necessario existimaui. De iustitia libros quattuor. De poetis tres. De philosophia tres. Politici duo. De rhethorica gryllus unū. Nerīthus unū. Sophista unū. Menexenus unū. Amatorius unū Symposiū unū. De diuitiis unū. Exhortationū unū. de aīa unū. De oratione unū de nobilitate unū. de uoluptate unū Alexāder siue de colonis unū. De regno unū. De doctrina unū. De bono tres. De Platonis legibus tres. De repubiica

ideo

duo. De œconomicis unũ. De amicicia unũ. Quid sit pati sine passũ esse unũ. de disciplinis unum. De his quæ in cõtentioné cadunt duo. Solutiones eorũ quæ in cõtentionem ueniunt quattuor. Diuisiones sophisticæ quattuor. de contrariis unum. de speciebus & generibus unũ. de ꝓpriis unũ Cõmentariorũ epicherematicorũ tres. Propositiones de uirtute tres. Obiectiones unũ. De his quæ tot modis dicuntur siue secundũ ꝓpositũ quĩq;. De elementis tres. de scientia unũ. de pturbationibus iræ unũ. Moraliũ q̃ttuor. de principio unũ. Diuisiones. xvii. diuisibiliũ unum. de ĩterrogatiõe & respõsione duo. de motu unũ. Propositiones unum. Propositiones cõtentiosæ quattuor. Syllogismi unum. Priorũ analyticorum noué. Posteriorum analyticorum maiorum duo. De quæstionibus ad disciplinã ptinẽtibus octo. de meliore unum. de idea unum. Termini topicorum septé. Sylogismorum duo. Sylogisticorum & diffĩtiões unum. De elegibili & accidẽti unum. Ante locos unũ. Topicorum ad diffĩtiones duo. Perturbationũ unum. Diuisibilium unum. Mathematicus unum. Diffĩtiões tredecĩ. Epicherematum duo. de uoluptate unum. Propositiõum unum. de uoluntario unum. de pulchro unũ. Quæstiones epicherematicæ xxv.. Quæstiões de amicicia duo. Quæstiones de aĩa unum Politicorũ duo. Politicæ auditõis sicut Theophrasti octo. de iustis duo. Artiũ collectio duo. Artis rhetoricæ duo. Ars unum. Alia ars duo. Methodicũ unum. Ars Theodecti collectõis unum. Artis poeticæ libros duos. Enthymemata rhetorica de magnitudĩe unum. Enthymematũ diuisiões unũ De dictõe duo. de cõsilio unum. Collectõis duo. de natura tres. Physicon unum. de Archytæ philosophia tres. de Speusippi Xẽocratisq; philosophia unũ. Ex Timæi Archytæq; disciplĩs sumpta unum. Aduersus Melissi dicta unum. Aduersus Alcmæonis dicta unũ. Ad pythagoricos unum. Aduersus Gorgiã unũ. Aduersus Xenocratis opa unũ. Aduersus Zenonis scita unũ. de pythagoricis unum. de aĩalibus

noue. Anatomorum octo. Electio anatomorum unum. De cōpositis aīalibus unum. de fabulosis aīalibus unū. de non gignēdo unum. de plātis duo: Physiognomicō unum. Medicinalia duos. de nonade unum: Signa tēpestatum unum Astronomicō unū: Speculatiuus pspectiuus unū: de motu unum: de musica unum: Memoriale unum: Homericarū ābiguitatum sex: Poetica unū: Naturaliū secundū elementa trigītaocto: Inspectorum ꝓblematum duos: Liberalium disciplinarum duos: Mechanicus unum: Probleumatum ex Democrito sex: de lapide unum: Parabolæ unum: Inordīata: xii: Exposita p genus: xiiii: Iura unū: Olympionicæ unū Pythionicæ musices unum: Pythicus unum: Pythionicorū argumēta unum. Dionysiæ uictoriæ unum: de tragoediis unum: Doctrinæ unum: Prouerbia unum: Lex cōmēdatōis unum: Legum q̄ttuor: Prædicamētorum unum: de īterpræ tatōe unum: Res: p: urbium: clviii: Seorsumq; ad Philippū de populari paucorumq; & optimatium & tyrannorum domīatu: Epistolæ ad Philippum selymbriorum: Epistolæ ad Alexādrum q̄ttuor: Ad Antipatrum noue: Ad Mētorē unū Ad aristonē unum: ad Olympiadē unum: ad Ephæstionem unum: ad Themistagorā unum: ad Philoxenum unum: ad Democritum uersus quorum initium est: Sancte deum: Elegiæ q̄rum ē initium: Formosæ mr̄is filia: Fiunt uersus oēs ccccxlv: cclxx: Hæc librorum illius series: hic numerus ē: ī q̄bus qd agat summatī exponēdum ē: Duplicē esse philosophiæ rationē: alterā uersari circa actus: appellariq; practicē alterā ī ītelligētia & speculatōe cōsistere: & theoricē dici: Ad actionē ptinere ethicen & politicen: q̄ in pte tum de publica tum de familiari re agi: Ad ītelligītiā physicen logicenq; referri: Porro logicē īstrumētum esse exactissimum eius cum geminā destinatōnē ꝓpositumq; subiecisset: uerissimile scilicet ac uerum ad utrāq; duarum maxīe rerum uiribus nititur: Nāq; ad uerissimile seu ꝓbabile oratoria & dialectica: Ad uerum autē analytica & philosophia usus ē: nihil oīno

omittens eorũ: quæ uel ad inuẽtionẽ uel ad iudiciũ uel etiã ad usum ptinerẽt. Enĩuero ad ĩuentõis adminicula atq; ad eas res quæ speculatõi & arti ĩseruiunt ppositionũ multitudinẽ tradidit: ex qbus quæstiões pbabilium epicherematũ elicere affatĩ licet. Porro ad iudicãdũ analytica priora & posteriora cõscripsit: prioribus assũptionum iudicia pmittẽs: posterioribus collectõis examẽ tradens. Cæterum ad iudicãdum ea quæ sub certamen tradunt: quæq; in ĩterogatõe uersãtur: & cõtẽtione sophisticorum argumẽtorum: atq; syllogismis atq; his similibus. Veritatis uero iudicium earũ qdẽ quæ secundnm phãtasiã sunt actionum sẽsum diffiniuit. Moraliũ uero ubi de re publica ac domestica ubi de legibus agitur mentẽ: finẽ autẽ unum exposuit uirtutis usum in uita pfecta. Fœlicitatẽ ait plẽitudinẽ ex tribus maxĩe bonis cõstantẽ: eis scilicet quæ in aĩo sunt: quæ & priora uiribus appellat: eis quæ ad corpus attinẽt: ut sunt bona ualitudo fortitudo pulchritndo: cæteraq; his similia secundo in loco habitis: atq; his quæ extrĩsecus ueniunt diuitiis scilicet nobilitate & claritudĩe atq; ĩ hunc modũ cæteris qbus tertium locũ assignauit. Virtntẽ ad beatã uitã sibi minĩe sufficere dixit: qppe corporalibus bonis exterioribusq; ĩdigere: miserũ atq; infœlicẽ fore sapientẽ siue doloribus afficiatur: siue inopia: & cæteris huiusmodi incõmodis prematur. Vitiũ aũt ad miseriã atq; infœlicẽ uitã sufficere quantũlibet corporis affluat bonis. Virtutes ait non se inuicẽ sequi: fieri enĩ posse ut prudens qspiã ac iustus idẽq; intẽperans atq; incontinens sit. Sapientẽ qdem nõ pturbationibus penitus uacare uerum pturbari modice dixit: Amiciciã æquitatẽ esse diffiniuit reciprocæ beniuolentiæ: eius tres species esse tradidit. Esse qppe aliã cognationis: amatoriam aliã: tertiãq; hospitalem. Amorẽ nõ modo cõgressionis uerum & philosophiæ esse: amaturum quoq; sapientẽ: atq; accessurũ ad rem pu. ducturumq; uxorẽ & cum rege una uicturum: tribusq; generibus uitæ cõstitutis: primo quod in speculatõe: sequẽti

quod ĩ actu:& tertio quod in uoluptate cõſiſtit.Speculati-
uũ genus ſẽper prætulit.Liberales diſciplinas ad apprehen
ſionẽ uirtutis multũ cõferre ſenſit.In deſcriptõe rerũ natu
ralium præter cæteros rationẽ maxĩe ſecutus ẽ: adeo ut mi-
nimarũ q̃runq; rerũ reddiderit cãs:unde & naturaliũ.Com
mentariorũ cõplura ſcripſit uolumĩa.Deũ ſicut & Plato in
corporalẽ diffiniuit:eiuſq; ꝓuidentiã ad cæleſtia uſq; ptĩge
re:ipſũ uero ĩmobilẽ eſſe.Porro terrena oĩa ad cæleſtiũ con
gruentiã ordinẽq; diſponit.Præter elemẽta iſta q̃ttuor eſſe
& qntũ aliud:ex quo cæleſtia cõſiſtant : eiuſq; motũ qppe
orbicularẽ eſſe uariũ.Animã itẽ ĩcorporeã:primãq; eſſe ẽte
lechiã:Corporis nẽpe naturalis & organici potentia uitã ha
bẽtis.Eſt autẽ ea iuxta illũ duplex.Entelechiã uero appellat
cuius ſit ſpecies quædã ĩcorporea. Altera ex his qdẽ ſecũdũ
potentiã:ut eſt Mercurius in cæra ĩformis quidẽ ſed idone-
us ad pcipienda lineamẽta:ſicut itẽ in aere ſtatua.Secundũ
uero hĩtum entelechia dicitur cõſũmatæ ac pfectæ Mercu-
rii ſtatuæ.Naturalis autẽ corporis dixit:nam ſunt corpora
alia qdem manu & arte elaborata:ut ſũt quæ ab artificibus
fiunt:puta turris atq; nauis.Alia uero ſic a natura ꝓdeunt
ut arbores:& animalium corpora.Porro organici dixit hoc
eſt ad aliqd pati & conditi:ut eſt ad uidẽdũ oculus: auriſq;
ad audiendũ.Virtute autẽ uitam habẽtis utputa in ſe ipſo.
Virtute autẽ uel potentia minus eſt q̃ ſecundũ actionẽ. Se
cundum actionẽ autem ut uigilans hr̃e animã dicitur.Secũ
dum hĩtum autem ut dormiens.Vt igitur & hic ĩtelligatur
adiecit potentia plurima & alia de plurimis in hunc modũ
philoſophatus eſt:quæ plongum eſſet numerare . Cunctis
enĩ in rebus ſũmo ſtudio atq; induſtria fuit:inuentioniſq;
incredibili copia uiguit:ut ex his quæ ſupra annotauimus
ipſius uoluminibus conſtat:quæ ad quadringentorum nu
merum fere perueniunt:de quibus ſcilicet nihil ambigitur.
Nã ſunt & alia cõplura quæ ipſius inſcribuntur uolumina
atq; ſẽtentiæ.Verum enĩ octo fuere Ariſtoteles.Primus hic

ipſe. Secundus qui athenis rē pu. adminiſtrauit: cuius etiã iudiciales leguntur plenæ gratia & elegantia oratões. Tertius qui in iliadē Homeri ſcripſit. Quartus ſiculus orator q ad panegyricũ Iſocratis reſcripſit. Quĩtus qui cognoĩatus ē Mythus Aeſchinis ſocratici neceſſarius. Sextus cyrenaicus q de poetica ſcripſit. Septimus pedotriba cuius memĩt Ariſtoxenus in Platonis uita: Octauus grãmaticus obſcurus & ignobilis: cuius de pleonaſmo ars legitur. Huius autē ſtagiritæ philoſophi cōplures quidē fuere diſcipuli. Sed oĩbus maxĩe excelluit Theophaſtus: de quo modo dicendũ eſt.

Theophraſtus ereſius.

t Heophraſtus melanti ereſius ut Athenodorus in octauo deambulationum ait Fullōis filius: primo quidē ĩ patria leucippi ciuis ſui auditor fuit. Inde cũ Platonē audiſſet: ſe ad Ariſtotelē contulit. Eo itē in chalcidem profecto illi in ſcholæ regimine ſucceſſit: Olympiade cxiiii. Fertur ipĩus quoq; ſeruus Pōpylus noĩe philoſophuſ fuiſſe: ut refert Maronianus maſtrianus ĩ primo ſimilium hiſtoricorum capitulorũ. Fuit autē Theophraſtus uir ſummæ prudentiæ ſtudiiq; ſingularis: atq; ut ſcribit Pãphila in xxxii. cōmentariorum libro: Menandrũ ipſe comicũ ĩſtituit. Erat itē beneficus imprimis & maxĩe affabilis: eũ Caſſander ſuſcepit: ptolomæuſq; ad illũ miſit. Adeo autē atheniēſibus acceptus fuit: ut cũ illum Agnonides ĩpietatis accuſare auſus eſſet: parum abfuerit: quin ipſe ob eã rem crimen ipſum in ſe retorqueret. Pergebant ad illum audiendum diſcipuli ad duo milia. Hic ĩ epiſtola ad Phaniã peripateticũ inter cætera de iudicio quoq; iſta locutus eſt. Nedũ enĩ frequentiam celebrem: uerum ne conceſſum quidem facilē cuiuſmodi quiſpiã accipere uult. Porro recitationes emendationis auctores ſunt. Differre autē cuncta atq; negligere non iã ferunt ætates. In ea epiſtola ſcholaſticũ nominat. Cum

tamē eſſet huiuſmodi receſſit ad modicū & ipſe & philoſo-
phationes reliquit. Quippe Sophocles Amphiclidæ filius
legē tulerat uti ne quis philoſophorū præeſſet ſcholæ niſi
id ſenatus ac plebs decreuiſſet. Qui ſecus faceret capitale eſ
ſet. Verum ſequēti anno denuo reuerſi ſunt: cum a Phillo
ne Sophocli dies dictus eſſet. Quo tempore athenienſes ea
lege abrogata Sophoclem talentis quinq; mulctarunt: de-
creueruntq; philoſophis reditū: ut & Theophraſtus rema-
neret: ſcholāq; ut antea regeret. Eum cum autea Tyrtamo
illi nomen eſſet: ob diuinā elocutionem Ariſtoteles Theo-
phraſtus appellauit. Cuius & filium Nicomachū magiſter
licet amauit: ut Ariſtippus in quarto de ātiquis deliciis me-
minit. Fertur Ariſtoteles de Theophraſto & Caliſthene idē
quod de ſe & Xenocrate Plato ut prædiximus dixerat dixiſ
ſe: ꝙ hic ſcilicet pro excellenti acumine ingenii cuncta facil
lime aſſequeretur & exponeret. Ille cōtra tardus & obtuſus
eſſet ingenio: hunc freno illum egere calcaribus. Dicitur &
priuatim ortū poſt Ariſtotelis diſceſſum poſſediſſe: Deme
trio Phalerio familiari ſuo in hoc ſibi cooperante. Nobiles
ſunt & huius ſunt illæ ſententiæ: Citius credēdum dicebat
infreni equo q̄ uerbo incompoſito. Ad illum q in conuiuio
penitus tacebat: ſiquidem inquit imperitus es prudēter fa-
cis: ſin uero peritus ſtolide. Habebat & illud ſemper inore
Sumptus precioſiſſimus tempus eſt. Obiit ſenex ætatis an
no. lxxxv. cum modice a labore quieuiſſet: in quem etiā eſt
noſtrum epigramma.

Non arcum frangi ſapientis poſſe remiſſum
  Vana hæc nullius uerba fuere uiri.
Dum fuit intento Theophraſtus corpore uixit:
Corpora ſed poſtq̄ feſſa remiſit obit.

Aiūt illū cū rogaretur a diſcipulis nū qppiā illis mādarẽ uel
let dixiſſe: nihil qdē qđ īparet ſe hr̄e niſi ꝙ multa dulcia glo
riæ obtētu uita mētitur. Nos uero cū uiuerẽ īcipīus tūc mori
mur: nihil enī ē īanius amorẽ gloriæ: ſed eſte felices uerbūq;

istud aut omittite: grandis enĩ labor ẽ: aut illi ĩtendite: magna enĩ inde gloria prouenit. Porro uitæ uanitas amplior q̃ utilitas est. Verum mihi qdẽ non iã quid agendũ sit: consulere suppetit: uos autẽ quid faciendũ erit deliberabitis. Ista dicentẽ exhalasse animã tradunt. Eum uero ut fama ẽ: athenienses pedibus omnes prosecuti publice honorauerũt. Refert Fauorinus illum iam uetulum lectica circunferri solitũ idq; dicere hermippum: eumq; id ex Arcesilai pitanei historia sumpsisse inter ea uerba quæ ad Lacydem cyrenensem habuit. Reliquit autem & ipse ingenii sui complura monumenta: & ipsa autem dignissima sum arbitratus quæ adnotarem. Sunt autem ista priorum analyticorum tres: posteriorum analyticorum septẽ. de solutione syllogismorũ unũ. Analyticorum epitome unum. Deductorum locorum duo Speculationis eorum quæ circa contentiosam orationẽ uersantur. de sensibus unum. Ad anaxagoram unũ. de anaxagora unũ. de anaximene unũ. de archelao unũ. de salenitro aluminis unũ. de his quæ durantur in lapides duo. de ĩdiuisibilibus lineis unũ. Auditionis duo: de uẽtis unum. Virtutum differẽtiæ unum. de regno unũ. de regis instituto unũ de uitis tres. de senectute unũ. de democriti astrologia unũ de his quæ ĩ sublimi fiunt unum. de imaginibus unum. de succis cute & carnibus unum. de diacosmo unum. de hominibus unum. Dictorum diogenis collectio unum. Diffinitionum tres. Amatorius unum. Alius de amore unum. de fœlicitate unum. de speciebus duo. de caducis unum. de afflatõe dei unum. de ẽpedocle unum. de epicherematibus. xviii Cõtrouersiarũ tres.. de uolũtario unum. Abbreuiatio reip. Platonis duo. de diuersitate aĩaliũ uocis eiusdẽ generis unũ de his quæ subito appẽt unum. de his quæ morsui & uulneri patẽt unũ. de aĩalibus quæq; ĩuidere dicuntur unũ. de his quæ in sicco morãtur unũ. de his quæ colores ĩmutãt unũ. de his quæ latibula & fossas faciunt unũ. de aĩalibus septẽ. de uoluptate sicut Aristoteles unũ. Alius de uoluptate unũ

Quæstiões.xxiiii.de calido & frigido unũ.de uertigie & obtenebratõe unũ.de sudore unum.de affirmatõe & negatõe unum.Calisthene siue de luctu unum.de laboribus unum de motu tres.de lapidibus unum.de pestilẽtiis unũ.de examinatõe unũ.Megaricus unum.de atrabile unũ.de metallis duo.de melle unum.de metrodori collectis de æreis duo.de ebrietate unum.Legum secundum elemẽta.xxiiii. Legũ epitome.x.Ad diffitões unum.de odoribus unũ.de uino & oleo priarum ꝓpositionũ.xviii.Legiferorum tres. Politicõ sex.Politicon ad tẽpora q̃ttuor.Ciuilium cõsuetudinũ q̃tuor.de optĩa repu.unum.Problematum collectõis qnq;. de ꝓuerbiis unum.de cõcretõibus & liquefactõibus unum.de igne duo.de spiritibus unum.de palysi unum.de suffocatione unum.de amentia unum.de passionibus unum.de notis unum.Sophismatum duo. de syllogismorum solutiõe unum.Topicorum duo.de cruciatu duo.de pilis unum.de tyrãnide unum.de aqua tres.de sõno & insõniis unum. de amicicia tres.de liberalitate duo.de natura tres. de naturalibus.xviii.de naturalium abbreuiatõe duo. Naturaliũ octo Aduersus physicos unum.de naturalibus historiis decem. Naturalium cãrum octo.de humoribus qnq;. de mẽdacio uoluptatis unum.de aĩa q̃stio una.de ĩdubitata fide unum De sĩplicibus dubitatõibus unum.Harmonicon unum.de uirtute unum.Occasiões siue cõtradictões unũ.de negatio unũ.de sẽtẽtia unũ.de gelio unũ.Alius de ridiculo unum. Meridianorũ duo.Diuisiões duæ.de differẽtiis unũ. de ĩiuriis unum.de laude unum. de peritia unum. Epistolarum tres.de fortuitis aĩalibus unum.de selectõe unum. Laudes deorum unum.de solẽnitatibus unum. de fœlicitate unũ. De ẽthymematibus unum.de ĩuẽtis duo.Scholarum moralium unum.Morales figuræ unum.de tumultu unũ:de historia uuũ:de iudicio syllogismorum unũ:de mari unũ:de affẽtatione unũ:Ad Cassandruum de regno unũ:de comœdia unum:de meteoris unum:de dictione unũ:Verborum

collectio unum. Solutões unum: de musica tres: Naturaliũ opinionum. xvii. Naturalium epitome unũ. de grã unum. Morales figuræ unũ. de falso & uero unũ. Historia eorum quæ de deo dicuntur sex. de diis tres. de mẽsuris unũ. Megacles unũ. de legibus unũ. de iniqs legibus unũ. Xenocraticorũ collectæ unũ. Cõfabulatõis unum. de iuramẽto unum. Oratoriæ præcepta unũ. de diuitiis unũ. de poetica unum. Problemata ciuilia naturalia amatoria moralia unum. Prouerbiorũ unũ. Problematũ collectio unũ. de ꝓblematibus naturalibus unum. de exẽplari unum. de ꝓpositõe & narratione unum. de poetica alius unum. de sapientibus unum. de cõsilio unũ. de soloecismis unũ. de arte oratoria unũ. de de artibus oratoriis species septẽ. de simulatõibus unũ. Cõmẽtariorum aristotelicorũ siue theophrasticorũ septẽ. Historicorum geometricorum q̃ttuor. Epitome Aristotelis de aĩalibus sex. de diis epicherematum duo. Quæstiones tres. de regno duo. de causis unũ. de democrito unũ. de calũnia unũ. de generatõe unum. de aĩalium prudẽtia & more unũ de motu duo. de uisu q̃ttuor. Ad terminos duo. de eo quod ẽ dari unũ. de maiore & minore unum. de musicis unũ. de dĩna fœlicitate unum. Ad eos q erãt ex academia unum. Exhortatorius unum. Quo pacto ciuitates optĩe ĩhĩtẽtur unũ Cõmẽtaria unum. de riuo q erat in sicilia unum. de cõcessis unũ. Qui sint modi sciẽdi unum. de falso tres. Anteropica unum. Ad Eschylum unũ. Astrologicæ historiæ sex. Arithmeticarum historiarũ de augmẽto unum. Acicharus unũ. de iudicialibus oratõibus unũ: Epistolæ ad Asticreõtẽ Phaniã & Nicanorẽ. de pietate unũ. Euiadis unũ. de tẽporibus duo. de suis oratõibus unũ. de liberis educãdis unũ. Alius differẽs de eadẽ re unũ. de disciplina siue de uirtutibus siue frugalitate unũ. Exhortatorius unũ. de numeris unũ. Diffinitões de dictõe syllogismorũ unũ. de cælo unum. Politici duo. de natura unũ. de fructibus & de aĩalibus. quæ fiunt uersus. ccxxxii. dccccl. Tãta ab hoc uolumĩa elaborata sũt.

Legi autē & ipſius teſtamentum ī hæc uerba. Bene qdē ac rite ualebimus: cæterū & ſi qd ſecus cōtigerit iſta diſpono. Domeſticā oēm ſupellectilē Melanti & Pācreōti Leontis filiis ttado. Porro ex his quæ ab Hippcho ſuppeditata ſunt: iſta mihi fieri uolo: quæ circa ſcholā ſunt atq; ſpectacula pfici: uel ſi qd circa ea in melius poſſit ornari: Dehīc Ariſtotelis imaginē eo ī tēplo collocari: ac donaria reliq̄ quæq; ātea ī tēplo erāt. Deīde porticū quæ ſecundū ſcholā erat exædificari priore nō deteriorē: tabulaſq; in qbus orbis ſitus ē ī iferi ore porticu reponi: arā quoq; cōſtrui ita ut neq; perfectio neq; honeſtas deſideretur. Volo autē & Nicomachi imaginē æqualē pfici. Opus qdē Praxiteli iniunctū ē: Reliqua uero īpēdia ab eo fieri: Statui autē illā iubeo ubicunq; illis uiſum fuerit qbus cura erit rerum cæterarū: qq; teſtamēto inſcripti ſunt. Ac de tēplo qdē ac donariis in hunc modū ſtatuo: Fundū uero quē ſtagiris hēmus Callino lego: libroſq; oīs Neleo. Ortum autē & deābulationē ædeſq; oēs orto adiacētes amicis lego: qq; uoluerīt ī eo una uacare litteris: atq; ſimul philoſophari: quādoqdē poſſibile nō ē hoībus oībuſ ſēp adeſſe: ea tamē lege ut neq; illū alienēt: neq; ut ꝓprium qſq̄ poſſideat: ſed ueluti ſacrum qddā cōiter ab oībus poſſideatur: qq; ſe īuicē amice ac familiariter utātur ſicuti cōgruum ac iuſtum eſt. Sīt aūt q illo cōiter utētur Hippchus Neleus Crato Callinus Demotimus Demaratus Calliſthenes Melātes Pācreon & Nicippus: licere autem ſi philoſophari uelit & Ariſtoteli Midiæ Pythiadiſq; filio horūq; eſſe pticipem: Ipſiuſq; curam diligētiſſime habere maiores natu: ut q̄maxime ad philoſophiam inſtituatur: noſq; ſepelire ī orti parte quæ eis maxime uidebitur: nihil ſuperfluum circa funus tumulumue faciendo. Vt autem dictum eſt poſt ea quæ circa nos contigerunt: cum fanum & monumentum & ortum & ambulatorium reparata & refecta erunt: una & Pompilum hunc qui illum habitat ea curare uolo: aliarūq; rerum quam prius curam habere illiuſq; cōmodis ꝓſpicere

q ista habēt. Pōpilo autē threptæ dudū liberis q magno nobis usui fuerunt: si qd antea a nobis præstitū est: & quæq; illi acquisierunt: & quæ nunc illis ab Hippcho dari cōstitui dragmas duo milia tuto ac firmiter hæc illis possidēda censeo: sicut & ipsis Melantæ & Pācreonti sæpius dixi: cūctaq; mihi ānuerūt. Do autē illis & somatalē & ancillā: ex pueris autē Molonē quidē & Cimonē & Parmeontē iā nunc liberos dimitto. Manem uero & Calliā cū ānos q̄ttuor in horto pseuerauerint cooperātes: & sine peccato īuenti fuerīt: liberos dimitti iubeo. Domesticæ uero supellectilis cū popilo q̄tū uisum fuerit auctoribus sufficere datū fuerit: quod reliquum erit uenire demotimo cariona do: donacēq; neleo. Euboum uenundari placet. Dabit aūt Hippchus Callino dragmas tria milia. Melanti uero & Pancreōti nisi Hipparchū intueremur & antea nobis fuisse putilē: & nunc in suis rebus magnū ptulisse naufragiū: mādaremus pfecto ea cū Melanto & Pācreōte pagere. Quoniā uero non illi facile fore aīaduerti cū illis una exeq: cōmodiusq; illis esse: arbitratus sum si qd ab Hippcho cōstitutū acceperint. Dabit aūt Hippchus Melanto & Pancreōti utriq; talentū: daturus & curatoribus ad ea quæ in testamēto scripta sunt pficiēda sū ptus necessarios suis quosq; temporibus. Quæ cū īpleuerit oīa absolutus erit ac liber a debito oī & oībus quæ contraxerat mecum instrumentis. q̄ si quid meo nomine Hippcho in chalcide prouenit emolumenti: hoc totum eius erit. Curatores autē earū rerum quæ testamento inscriptæ sunt: hi erunt. Hippparchus Neleus Strato Callinus Demotimus Calisthenes Ctesarchus. Porro testamenti exēplaria Theophrasti ānulo signata apud Begesiā condita sunt. Hippchi testes Callippus Pellaneus Philomelus Euonymeus Lysander Hybæus Philon Alopecensis. Testamētū alterū accepit Olympiodorus. Testes idē fuere. Alterū accepit Adimātus. Tulit autē Androsthenes filius. Testes Aimnestus Cleobuli filius Lysistratus Phidonis Thasius Strato Arcesilai

Gwinkey

lãpſacenus. Theſippus theſippi a figulis. Dioſcorides Dionifii epitephiſius. Hæc ſeries teſtamentorũ illius fuit. Sunt q dicant Eraſiſtratũ medicum huius fuiſſe auditoré: & fortaſſe uerum eſt. Succeſſit auté illius ſcholæ Straton.

Strato lampſacenus.

ſ Trato Arceſilai filius lãpſacenus cuius in teſtaméto mentioné facit Theophraſtus: uir eloquentiſſimus fuit.. Phyſicus auté idcirco appellatus eſt q̃ ĩ ea ſpeculatione præ cæteris diligentiſſime uerſatus ſit. Fuit auté & præceptor Ptolomæi philadelphi: a quo talétis lxxx. donatum aiunt. Eñuero ſcholã regere ĩcepit ut Apollodorus in chronicis refert Olympiade. cxxiii. eãq; ãnos duo de uigĩti tenuit. Ferũtur eius de regno libri tres: de iuſtitia tres: de bono tres: de diis tres: de magiſtratibus tres ſiue duos: de uitis unũ: de fœlicitate unum: de regia philoſophia: de fortitudine: de inani: de cælo: de ſpiritu: de natura humana: de generatione animalium: de coucubitu: de ſomno: de inſomniis: de uiſu: de ſéſu: de uoluptate: de coloribus: de morbis: de iudiciis: de uiribus: de metallicis machinis: de fame: de obtemperationibus: de leui & graui: de afflatione: de tépor̃: de cibo & incremento: de animalibus de quibus dubitatur: de fabuloſis animalibus: de cauſis: ambiguorum ſolutio: locorum principia: de accidenti: de termino uel diffinitione: Quid ſit magis & minus: de iniuſto: de priore & poſterior̃: Inuentorum elenchi duo: de cõmentariis ambigitur: epiſtolæ quarum eſt initium Strato Arſinoe ſalutem. ccccl. Hunc aiunt adeo fuiſſe tenuem ut ſine ſenſu moreretur: in quem hoc ſcripſimus epigramma.

Corpus erat tenuis ſi non oracla fuiſſent:
Stratonem dico: genuit quem lampſacus olim:
Semper & in morbos cum decertaret inertes
Mortuus eſt latitans: mortem nec ſenſit acerbam.

liber

Fuerunt aũt Stratões octo. Primus Isocratis auditor. Secũdus hic ipse. Tertius medicus Erasistrati discipulus: siue ut qdã aiunt alumnus. Quartus historicus Philippi & Persei q aduersus romanos pugnauerunt gestorũ scriptor. Sextus poeta epigrãmatum. Septimus antiquus medicus: ut ait Aristoteles. Octauus pipateticus q uixit alexãdriæ. Porro physici istius feruntur testaméta in hunc modũ. Ista si quid patiar dispono. Ea quidé quæ domui sunt Lãpyrioni & Arcesilao relĩquo oĩa. Porro ex pecunia quã athenis hẽo: primũ quidem curatores iusta & quæ post funus fieri solenne est diligéter curabunt: nihil neq; supflue neq; inliberaliter agétes. Erunt auté testamenti curatores Olympicus Aristides Mnesigenes Hippocrates Epicrates Gorgylus Diocles Lycõ Athanes. Scholã quidé Lyconi relĩquo: Nanq; alii sunt uel seniores uel occupati. Recte auté facient reliq si hoc ipsum suo iudicio firmauerĩt. Libros illi oĩs præterq̃ quos ipsi scripsĩmus relĩquo: uasa etiã oĩa cõuiuii stramétaq; & calices. Dent auté Epicrati curatores dragmas quingẽtas & unũ ex pueris quécunq; Arcesilaus iudicabit. Primũ qdem Lãpyrion & Arcesilaus pacta tollant quæ ꝓ Hiræo Daippus statuit: nihilq; debeat neq; Lãpyrioni neq; Lãpyriõis hæredibus Sed liber sit ab oĩ chirographo: Dentq; sibi curatores dragmas quĩgentas: & ex pueris unũ quécunq; probarit Arcesilaus: ut is qui nobiscum multũ laborauit: magnoq; nobis usui fuit: habeat unde uiuere honeste possit. Diophantum præterea dimirto liberum & Dioclé & Abum. Sĩmiã autem Arcesilao reddo: Sed & Dromoné liberum relĩquo. Vbi uero Arcesilaus aduenerit: cõputet Hiræus cũ Olympico & Epicrate cæterisq; curatoribus funeris aliorũq; solénium sũptus. Quod autem pecuniæ reliquũ erit: accipiat Arcesilaus ab Olympico nihil ei molestus existens per tempora & annos. Tollat auté & pacta Arcesilaus quæ cõposuit Strato cum Olympico: & Aminia cõdita penes Philocraté Tisameni filiũ. Monumentũ uero faciãt ut uidebitur Arcesilao

& Olympico & Lyconi. Atq; hic quidẽ ut fertur testamenti illius textus fuit: sicut ipsũ collegit Aristolpsius necessarius Cæterũ Strato ipse sicut & supra declaratũ est: uir insignis & maxime amplectendus fuit ĩ oĩ oratõis genere uersatus: sed physicæ maxĩe studiis excellẽs: quod genus & antiqus ẽ & multorũ præclara ĩgenia exercuit. Successit huic Lycon.

Lycon troadensis.

l Ycõ Astyanactis filius traodensis uir eloquẽs educandis ĩstituendisq; pueris maxime idoneus fuit. Aiebat enĩ adiungi necessario pueris pudorẽ & laudis studium uelut eqs calcar atq; frenũ. Porro ipsius elocutio & interpretationis copia hinc appet. Ait enĩ ĩ uirginem pauperẽ hoc modo. Graue onus est patri puella præ dotis ĩopia excurrens ĩ flore ætatis. Vnde & Antigonũ de illo hoc dixisse ferunt: possibile non esse suaueolentiã mali atq; gratiam aliorsum transferri: sed in ipso hoĩe ueluti in arbore sĩgula quæ dicerentur oportere inspici. Cæterum quia in dicẽdo erat suauissimus: Idcirco quidã etiã ipsius nomini gamma litterã adiciebant: ut esset Glycõ: quod dulcedinẽ sonat Porro in describendo dissimilis erat sibi. In hos uero q quoniã dum tẽpus esset non didicerãt pœnitentia macerabãtur idq; reuocare cupiebant: in hunc modũ iocabatur. Dicebat itaq; quærentes: pœnitentiãq; uanam ostendentes uoto impossibili se ipsos arguere. Qui autem uellent merito aiebat excidisse ratione ueluti distorta regula naturã recti examinantes. seu faciem perturbata aqua uel speculo peruerso: & ad forensem quidem coronam complures proficisci: uerũ ad olympiacam aut paucos aut neminem. Sæpe atheniensibus consulens magno illis emolumento fuit. Erat uero mũdissimus habitu: adeo ut uestium incredibili mollicie ac nitore uteretur: ut Hermippus refert: sed exercitatissimus ac robusto corpore effectus est: omnemq; athletarum habitũ

præseferebat cũ auctore Antigono caryſtioãtea fractiori & graciliori eſſet corpore. Quocirca & ĩ patria luctatus fertur more patrio:atq; pilæ ludo exercuiſſe. Erat autem Attalo & Eumeni ĩprimis carus atq; inter paucos amiciſſimus q & il lum ſæpenumero regia magnificentia donabant. Tentauit & Antiochus illũ habere apud ſe:ſed ſpe ſua deſtitutus eſt. Adeo autẽ inimicus erat Hieronymo peripatetico: ut ſolus ãniuerſario die ad illum nõ ꝓficiſceretur:de quo in Arceſi lai uita diximus. Porro ſcholæ prĩcipatũ tenuit ãnos. xliiii. Cũ illũ ſibi ſucceſſorẽ in teſtamẽto Strato reliquiſſet:olym piade. cxxvii. Pãthoedi quoq; dialectici auditor fuit. Obiit autem annos natus. lxxiiii. feſſus podagræ morbo:ĩ quẽ no ſtrum eſt epigramma.

Prætereunda mihi non ſunt & fata Lyconis:
 Fecerat infirmum quem ualitudo pedes.
Nanq; pede alterius ſemper cum nixus adiret:
 Tam longam miror nocte uolaſſe uiam.

Fuerunt & alii Lycones. Primus pythagoricus. Secũdus hic ipſe. Tertius uerſificator. Quartus epigrãmatũ poeta. hu ius quoq; philoſophi teſtamentũ huiuſce repimus. Iſta eq dẽ diſpono de rebus meis. Siquidẽ hunc morbum ferre ne quiuero:ea quidẽ quæ domi ſunt oĩa Aſtyanacti & Lyconi fratribus do:atq; ex his opportune reddẽdũ cenſeo : quæq; athenis poſſedi a quouis ſumpta ſiue exacta & quæq; in fu nere cæteriſq; ſolennibus ĩpenſa fuerint. Quæ uero in urbe & ægĩa habeo:Lyconi præcipue do:ꝙ is nomẽ ferat noſtrũ: mecumq; diutiſſime atq; gratiſſime ſit cõmoratus:ſicut di gnum erat:quippe q filii tenebat locum. Porro pipatũ ami cis ac neceſſariis linquo Bulloni Callino Ariſtoni Amphiõi Lyconi Pithoni Ariſtomacho Heraclio Lycomedi Lyconi fratrueli. Præficiant autẽ ipſi quẽcunq; pmanſurum ĩ ſcho la maxĩeq; utilem futurum exiſtimauerint:eis uero cõſenti ant & reliq familiares:& mei & loci gratia. Cæterum funus & aduſtio curæ erit Buloni & Callino & amicis cæteris : uti

re liberalis neu superflua sit. Eas uero quæ mihi erant ĩ ægi na ptes post discessum meũ diuidat Lycon adulescentibus in usũ olei: ut ex eo & mei & eius q me honorauerit: cõgrua memoria sit: statuãq; nostram locet eo loco ubi cõueniẽter stare eã pspexerit. Coopetur una autẽ & Diophantus & Heraclides Demetrii filius. Ex his autẽ quæ ĩ urbe sunt: reddat Lycon oĩbus quã prædixi præsens post ipsius discessum: sequantur autẽ Bulon & Callinus: & quæcunq; in funere ac solennibus cæteris ĩpensa fuerint: Tollatq; ea ex his rebus rebus domesticis quæ ãbobus cõmuniter a me relicta sunt. Honoret itẽ & medicos Pasithemim & Midiam dignos pfecto magno & honore & precio ob sũmam in me diligentiam & artẽ. Lego & Callino filio patheras duas: uxoriq; illius gẽmas bullas tapetasq;: alterũ uillosum: alterũ purum: & pistrõma & duo puluinaria quæ sunt ex oĩbus quæ reliq̃ sunt optima: & quantũ ad honoris rationẽ: ne istorum quidẽ obliti uideamur. De his autẽ q mihi seruierũt: sic statuo Demetrio quidẽ iã diu libero redẽptionis precium remitto: & quinq; minas do: & palliũ & tunicã: ut q mecum diu & multum laborauit: honeste uitã degere possit. Critoni autẽ chalcedonensi similiter redẽptionis præcia relaxo: & minas quattuor itẽ dari iubeo. Micrũq; liberũ dimitto: eum Lycon nutriat: & annos sex ab hoc tẽpore deĩceps erudiat. Charetẽ similiter dimitto liberũ: nutriatq; illum Lycon: duasq; illi minas do: & libros meos relictos: eos uero q necdũ editi sũt Callino ut illos edat diligẽter do. Sed & syro libero minas q̃tuor lego: & menodorã do. & si quid mihi debet relaxo. Hilaræ item quinq; minas & tapetẽ uillosum & duos puluĩos & pistrõma & lectũ quẽcunq; uoluerit. Liberã itẽ dimitto Micri matrẽ & Noemonem & Dionẽ & Theonẽ & Euphranorẽ & Hermia & Agathonẽ ubi biennii tẽpus ĩpleuerit dimitti liberum iubeo: & lecticarios: Ophelionẽ quoq; & possidonium cũ annos quattuor pegerint: itidẽ liberari uolo. Demetrio præterea & Tritoni & Syro singulis lectum &

stragulã uestẽ ex residuis relinquo ut Lyconi cõuenire uidebitur. Ista illis erunt ex me qui ꝓfecto ostenderũt q̃ solicite sibi cõmissa pegerĩt. De sepultura uero uidebit Lycon siue me hic siue domi sepelire maluerit. Certo enĩ mihi psuasũ est illũ quid conueniat honestũq;: sit nil segnius cernere q̃ nos. Cũ uero disposuerit & ĩpleuerit hæc oĩa: rata sit illi eorũ quæ hic sunt oĩum largitio. Testes Callinus Hermioneus Ariston Chius Euphronius Paeaniensis. Adeo autẽ sapiẽter ille gessit oĩa quæq; ptinent ad eruditionẽ & studia humanitatis: ut ad testamẽta quoq; sua nihilominus diligentiam prudentiamq; pertenderit: ita ut in ea quoq; parte sit studiose imitandus.

Demetrius phalereus.

d Emetrius Phanostrati filius phalereus auditor qdẽ fuit Theophrasti. Cæterũ cum apud atheniẽses concionaretur: urbi præfuit ãnos decẽ: æreisq; statuis honoratus est trecẽtis sexagĩta: quarũ plures equestres erant: & in curribus seu bigis stabant sũmoq; studio ferme intra. ccc. dies cõsumatæ erant. Cœpisse autẽ rẽpu. administrare quo tẽpore Harpalus Alexandrũ fugiens athenas uenit: Demetrius Magnesius in æquocis testatur. Diu autem atq; præclare rẽ administrauit. Nanq; & redditibus & ædificiis ciuitatẽ auxit: & quidẽ cũ genere satis illustris nõ esset. Erat enĩ ut Fauorinus in primo cõmẽtariorũ ait: ex canonis familia: uerũ urbanæ ac nobili lamiæ amicæ: ut idẽ ait ĩ primo cõgrediebatur: Sed & a Cleone sese ppesum esse in secũdo tradit. Porro Didymus in sympsoniis ipsum & Charitoblepharon & Lãpetonẽ a meretrice quadã appellatum ait. Fertur cũ alexandriæ amisisset oculos: a serapi illos rursus recepisse. Quocirca & pæanas qui nuncusque canuntur fecisse. Verũ cũ apud atheniẽses clarissimus esset: sic quoq; & ipse ab ea quæ cuncta cõsumit inuidia tentatus ẽ. Quippe

infidias paffus a quibufdā mortis fentētiā abfens excepit. Non tamē eius corpore potiti funt: uerū ipfius deiicientes imagines erugine ex induftria fœdatas alias quidē uendiderunt: alias fūm erferunt: aliafq; in frufta cōciderunt. Quippe & hoc fertur. Vna autē fola in arce feruata eft. Feciffe autē hoc athenienfes Demetrio iubente rege Fauorīus auctor eft in oīmoda hiftoria. Sed & īperii ipfius indicia ut Fauorinus idē ait uiolarunt. Enīuero Hermippus eum tradit poft Caffandri necē Antigoni metu fe ad Ptolomæum focerē cōtuliffe: multūq; illic tēporis moratū inter cætera cōfuluiffe regi: filiis quos ex Euridice fufcepat īptiri regnū: Illo nō obtēperāte: fed ei quē ex Beronice genuerat: diadema tradente ab hoc ipfo poft patris mortē fuiffe afferuatū in prouincia quoad aliqd de illo ftatuiffet. Hinc iā ille mœftior uixit: ac ueluti dormitans ab afpide manū morfus ex uita migrauit fepultufq; eft ī bufirite regione prope diofpolim: Ei quoq; nos fecimus epigramma.

Ore uenena ferens Demetrion abftulit afpis:
  Luminibus cuius lux tenebrofa micat.

Porro Heraclides in epitome fucceffionū fotionis Ptolomeum ait Philadelpho cōcedere uoluiffe regnū: illūq; ꝓhibuiffe dicendo: fi alteri dederis: ipfe nō hēbis. Cū uero accufaretur athenis menander comicus. Fertur qppe & hoc. Parū abfuit quin capitis exciperet fentētiā: ob aliud nihil nifi ꝙ amicus huius effet. Purgauit autē eū Telefphorus Demetrii gener. Verum enī librorum multitudine ac uerfuū numero oēs ferme fui tēporis peripateticos tranfcendit doctiffimus atq; pitiffimus oīum. Sunt autē ipfius monumenta ptim hiftorica: partī politica: de poetis alia: alia rhetorica: contionum ac legationum fed & orationū æfopiarum collectiones & complura alia. Sunt autē de legibus atheniēfiū libri quinq;. de ciuibus athenienfibus duo. de ducendo populo duo. de repu. duo. de legibus unū. de rhetorica duo. de re militari duo. de iliade. duo. de odyffea q̄tuor. Ptolomeus

unū. Amatorius unū. Phædōdas unū. Mædon unum. Clæon unū. Socrates unū. Aristomachus unū. Artaxerxes unū Homericus unū. Aristides unū. Aristomachus unū. Exhortatorius unū. Pro repu. unū. de decēnali tēpore unū. de Ionibus unum. de legatōne unnm. de fide unū. de gratia unū de fortuna unū. de magnificentia unum. de legibus unum de nuptiis unum. de trabe unum. de pace unum. de studiis unum. de tēpore unū. Dionysius unum. Chalcidicus unū. Atheniensiū incursio unū. de antiphane unum. Prohœmium historicum unum. Epistolæ unum. Cōcia iurata unum De senectute unū. Iura unū. Aesopiarū unū. De usu unū. Porro stilus ipse philosophicus otatorio robore uiribusq; pmixtus. Hic ubi cōperit athenienses imagīes suas euertisse: At inqt uirtutē illi nō euerterunt: cuius gratia illas erexerāt Aiebat nō esse puum aut negligendum mēbrum supcilia: posse enī uitā oēm obscurare. Nōmodo diuitias cæcas asserebat: uerum & illarum auctorē fortunā. Quantūq; i bello posset ferrum: tantū ī repu. eloquētiā ualere. Cum uidisset aliquando iuuenē luxuriosū: ecce inqt quadrata statua habens syrma uentrē pudenda barbā. Homiuū fastu turgidorum aiebat circuncidi oportere altitudinē sensumq; relīquere. Iuuenes asserebat oportere domi quidē pentes: in itineribus autē occursātes: ī solitudine uero se ipsos reuereri. Amicos dicebat secūdis ī rebus adesse aduocatos: in calamitatibus autē sua spōte atq; īuocatos. Fuerunt aūt Demetrii memorabiles uiginti. Primus calcedonius orator thrasymacho antiqor. Secundus hic ipse. Tertius byzantius pipateticus. Quartus q cognoīatus est graphicus. i. scriptorius: apertus atq; ad disserendū facilis: ideq; ipse pictor. Quintus aspēdius Appollonii solensis discipulus. Sextus Callātianus qui de asia & europa scripsit libros uiginti. Septimus bizantius qui. xiii. libris gallorum ex europa in asiā transitū: & octo aliis Antiochi & Ptolemæi gesta: libyæq; sub ipsis admīstratione cōscripsit. Octauus sophista qui moratus alexandriæ

Ĉ cu'nhet

artes oratorias ſcripſit. Nonus adremetinus grāmaticus Ixion appellatus ꝙ Iunonē in aliquo īiuriis affeciſſe uideretur Decimus cyrenæus grāmaticus cognomēto ſtānus uir ſane memorabilis. Vndecimus ſcepſius uir diues ac nobilis ac īprimis ſtudioſus. Hic etiā Metrodorū ciuē ꝓmouit. Duodecimus grāmaticus erythræus ciuis ſcriptus in mno. Tredecimus bythinius Diphyli ſtoici filius diſcipuluſq; Pannetii rhodii. Quatuordecimus orator ſmyrnæus: atq; iſti quidem proſa oratione ſcripſerūt. Poetæ autē hi. Primus q comœdiam ſcripſit. Secundusepicus poeta: cuius illa ſola habentur quæ aduerſus inuidos ſcripſit.

Concupit exanimem quoq; uiuum ſpreuerat olim
Dat tumulus lites & ſimulacra uiris.

Tertius ex tharſo ſatyricus. Quartus iābīcus amarus uir. Quītus ſculptor: cuius Polemo memīt. Sextus erithræus uarius ſcriptor q hiſtoricos & oratorios cōſcripſit libros.

Heraclides ponticus.

h Eraclides Euthyphrōis filius heracleotes ex ponto uir diues athenas conceſſit: Ibiq; primū qdē Speuſippo ſe in diſciplinā dedit: pythagoreorūq; auditor fuit: Platonēq; imitari ſtudens: poſtremo ut Sotion in ſucceſſionibus ait: Ariſtotelem audiuit. Hic molioris ueſtis uſum habuit: tumentiq; fuit corpore: adeo ut illū attici nō iā ponticū: ſed pōpicum uocarēt. Porro īceſſu mitis erat & uerendus. Feruntur ingenii illius monumēta præclara atq; optima. Dialogi: quorū morales de iuſtitia tres: unumque de tēperantia. de pietate ac fortitudine: cōmuniterq; de uirtute unum. de fœlicitate unum. de principio unum. de legibus unum. deq; ſimilibus de nominibus unū. Pacta unum Inuitus amatorius & Clinias unum. Naturales uero de mēte: de anima: ſeorſumq; de anima: & de natura & imagībus ſeu ſimulacris. Aduerſus Democritum de cœlis unum. De his quæ ſunt apud inferos: de uitis duo. de cauſis morborū

unum. de bono unum. Aduersus Zenonē. i. aduersus Metronem unum. Grāmatici uero de Homeri & Hesiodi ætate duo. de Archiloco & homero duo. Musici uero de his que sunt apud Euripidē & Sophoclē repiuntur duo. de musica duo. Solutionū homericarum duo. Theorematicus unum de tribus tragœdiis unū. Figuræ unum. de poetica & poetis unū. de cōiectura unū. de præscientia προοπτικῶν unum Heracliti expositiones q̄tuor. In Democritū expositiōes unū. Solutionū quæ in contentionē ueniunt duæ. Prologū unum. de speciebus unū. Solutiones unū. Monita ad Dionysium unū. Rhetorici duo. de oratoris officio siue protagoras. Historici de pythagoreis & de inuentis. Ex his alia q dē comice finxit: sicuti de uoluptate & de pudicicia. Alia tragice: sicuti de his quæ sunt apud īferos & de pietate & de potestate. Obseruat autē sæpenumero & mediocritatē in dicēdo quādā: ueluti philosophis & ducibus ciuibusq; iuris adīuicē loquentibus. Extant illius scripta & de geometria & de dialectica. Est autē in oī genere oratōis uarius & dictione distinctus: maximāq; habet capiendi animos atq; oblectandi uim. Sunt qui asseranr illū & patriā a tyranno liberasse: eo scilicet necato. Vt ait Demetrius magnesius in hononymis qui de illo tale aliquid tradit: nutrisse eū a iuuentute draconē: & cum iā moriturus esset: iussisse cuidā ex necessariis ut eius corpus occuleret: draconēq; supponeret lectulo: ut putaretur ad deos migrasse: factumq; est ut ille mandauerat. Interea cū Heraclidē efferrent ciues: atq; laudibus ꝓsequerentur: audito clamore draco ex uestibus prodiit: pturbauitq; plurimos. Postmodū uero aperta sunt oīa: uisusq; ē Heraclides: non qualis putari uoluit: sed q̄lis erat. Est & ī hūc nostrum epigramma.

Clarus Heraclide uoluisti uiuere fama
  Omnibus extinctus ꝙ draco niuus eras.
Es male mentitus: fallens fuit aspera serpens
  Bellua: non sapiens tu fera capta iaces.

Hæc hippobotus quoq; ait. Cæterum hermippus heracleotas tradit cū fames uastaret ,puinciā incōmodi absolutionē ex pythia quæsisse. Porro heraclidē theoros : & quā memorauimus pythiam quoq; corrupisse pecuniis: ut diceret tūc demū eos leuandos incōmodis: si & uiuū heraclidē Euthyphronis filium aurea corona honorarent : & uita functum ut heroem uenerarentur. At ubi oraculum delatum ē: nihil illos qui hanc scenam finxerant inde esse lucratos. Cōtinuo enim coronatum in theatro heraclidem stupidum amētēq; factum esse: theoros uero deuolutos interisse: pythiamque ipsa hora cum ascendisset in aditum draconis morsu continuo eflasse animam: Atq; ista quidem de ipīus fine. Tradit autē Aristoxenus musicus illum tragœdias etiam scripsisse thespidisq; illas prænotasse titulo. Climaeleon quoq; ait illum sua furatū de homero & hesiodo scripsisse. Autodorus quoq; epicureus illum arguit eis contradicens quæ ille de iustitia scripsit. Insuper & Dionysius metathemenus aut spītarus ut quidam uolunt parthenopæum scribens Sophocli inscripsit. Ille ita credens in aliquo suorum operum eius testimoniis ueluti sophoclis utitur. Id sentiens illo negāte & non credente misit ex exemplari uidendos uersus: & ita se p omnia habebat. Amabat autē iste Dionysium. Verum ille neq; ita fidem accōmodans forte aiebat: & casu fieri posse: ut ita se haberet: rursus ad illum scripsit Dionysius : & hæc profecto comperies senex. Simia non capitur laqueo: capitur quidem: postq; tempus capitur: & ad hæc heraclides literas ignorat: nec de eo erubescit. Fuerunt autē quatuordecim heraclides. Primus hic ipse. Secundus conciuis huius qui pyrrichas nugasq; composuit. Tertius cumanus qui psica quinq; libris absoluit. Quartus cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus callicianus siue alexādrinus qui ex libris successionē explicauit: orationēq; lembeuticā : Vnde & lembus uocabatur. Sextus alexandrinus persicarū proprietatū scriptor. Septimus dialecticus bargyleites qui

cōtra epicurū scribit. Octauus medicus icesius. Nonus medicus tarētinus ēpericus. Decimus poeticus q̨ præcepta conscripsit. Vndecimus sculptor phocensis. Duodecimus argutus epigrāmatum poeta. Tredecimus magnesius q̨ scripsit mitridatica. Quatuordecimus q̨ conscripsit de astrologia.

LAERTII DIOGENIS DE VITIS PHILOSOPHORVM LIBER SEXTVS.

ANTHISTENES ANTISTENIS ATHENIENSIS.

a Ntisthenes Antisthenis filius atheniensis fuit. Dicebatur autē nō esse indigena. Quod cū sibi probro daretur: dixisse fertur & deum mater phrygia est: uidebatur enī illius mater ex thracia. Vnde cū in tanagrensi pugna fortiter egisset: auctor fuit socrati ut diceret ex duobus atheniensibus ita fortē nunq̄ natum esse. Ipse quoq; atheniensibus q̄ indigenæ essent gloriātibus exprobrans dicebat: illos cocleis nihilo nobiliores. Hic initio qdē Gorgiā audiuit oratorē. Vnde & in dialogis oratoriū dicendi genus exprimit: maxīeq; ī ueritate & ī exhortādo. Hermippus autē ait illū in celebritate Isthmia uitupare ac laudibus efferre solitū athenienses thebanos & lacedæmonios: deīde id uitasse ītuētē plurīos ex urbibus cōfluere. Postmodū Socrati sese addixit: in tātūq; cū illo ꝓfecit: ut moneret discipulos ut sui sub Socrate essēt cōdiscipuli: Cōmorāsq; in pyreo quotidie. xl. stadiis emēsis audiebat Socratē: a quo & tolerātiā adiscens trāqllitatisq; illius imitator effectus: cynicā prior sectā īchoauit: prīcepsq; in ea fuit. Quodq; labor bonū esset: magni Herculis ac Cyri exēplo suadebat: id a græcis: hoc a barbaris mutuās. Primusq; diffīuit sermonē dicēs. Sermo ē qui q̨d

quidq; sit aut fuerit exprimit. Dicebatq; iugiter insania po
tius q̃ uoluptate corripiar: & illud oportet eiusmodi ꝓpin-
quare mulieribus quæ grãs hẽant. Põtico autẽ adulescẽti cũ
se illi in disciplinã dare uellet: rogaretq; quanã re sibi opus
esset: Libro inquit nouo: & stilo nouo nouaq; tabella: ani-
mũ. s. significans. Interrogãti cuiusmodi uxorẽ duceret. Si
inqt formosã duxeris coẽm hĩturus es: si deformẽ pœnam.
Cũ audisset Platonẽ aliquando sibi maledicere. Regiũ inqt
est male audire: cũ benefeceris. Cũ aliquando orpheicis my
steriis iniciaretur diceretq; sacerdos eiusmodi initiatos bo-
nis plurĩs apud ĩferos ꝓfrui: cur igitur ait ipse nõ moreris?
Probro sibi dabatur aliquando ꝙ non esset ex duobus libe-
ris genitus. Neq; inqt ex duobus luctatoribus: & tamen lu-
ctator sum. Interrogatus cur paucos hẽret discipulos: ꝙ ĩqt
argentea illos uirga eiicio. Rogatus itẽ cur in discipulos acri
ter inueheretur: & medici inquit in lãguidos. Cum uidisset
aliquãdo fugientẽ mœchũ. O inquit ĩfœlix quãtum ꝑiculi
uno obolo uitare potuisti. Præstare dicebat ut hecaton ait:
necessitate urgente in coruos q̃ assentatores ĩcidere. Illos qp
pe mortuos: istos uiuẽtes deuorare. Rogatus quidnã apud
hoĩes esset beatius. Fœlicẽ inquit mori. Familiari quodam
apud se deplorãte ꝙ ꝑdidisset cõmẽtaria: oportebat inquit
ista aĩo potius q̃ chartis inscribere. Sicuti rubigo ferrũ: ita ĩ
uidiã inuidos consumere aiebat. Eos qui cupent ĩmortales
esse. oportere dicebat pie uiuere ac iuste. Ciuitates tunc inte
rire ait cũ bonos discernere nequeunt a malis. Cũ aliquãdo
a malis laudaretur: magna inquit ãxietudĩe maceror: ne for
te mali qdpiã fecerĩ. Fratrũ q essent cõcordes cõuictũ oĩ pa
riete dixit esse fortiorẽ. Ea dicebat panda uiatica quæ cum
naufrago simul enatarẽt. Probro sibi dabatur aliquãdo ꝙ
cõgrederetur malis: at medici inquit ĩter infirmos uersãtur
neq; tamẽ febricitant. Absurdum esse dicebat triticum pur
gare lolio: bellumque inutili milite: rem uero pub. inuidis
nõ exhaurire. Rogatus qdnã ex philosophia lucratus esset:

mecum ait colloqui posse. Cuidã sibi in cõuiuio dicẽti cane tu mihi inqt tibias infla. Diogeni tunicã petẽti: palliũ expli care iussit. Interrogatus q̃nã eẽt disciplĩa magis necessaria: mala ĩqt dediscere eos hortabatur q maledictis incesserẽtur tolerarẽ magis q̃ si lapidibus se qspiã ageret. Platonẽ ĩsimu labat ut fastu turgidũ. Cũ ergo fieret põpa ĩspiciens hinniẽ tẽ fremẽtẽq; equũ ad Platonẽ cõuersus: tu ĩqt iudicio meo præclarus fuisses equus. Venerat aliq̃do ad eũ mala ualitu dĩe affectũ: & cũ uas cerneret ubi Plato uomuerat: cholen ĩ ĩqt hic uideo: fastũ uero non uideo. Atheniensibus cõsule bat asĩos ut equos decernerẽt: quod cũ illi irrationabile dice rẽt: at ĩqt duces apud uos fiunt: q nihil didicerũt: solũq; de signati sunt. Dicẽti sibi cuidã: multi te laudant: qd enĩ ait mali feci. Cum pallii discissã ptẽ cõuersã in cõspectum de disset: ĩtuitus Socrates uideo inqt p pallium tuã uanitatẽ. Interrogatus a quodã ut ait Phanias in libro de socraticis: qdnã faciendo bonus & honestus euaderet. Si mala inquit quæ habes a scientibus didiceris esse fugienda. Cuidã deli cias laudanti inimici ait delicate uiuant. Adulescẽti q se fi ctori suo cõformabat: dic ait si uocem æs accipet: quanam ĩ re gloriaretur: illo dicente in pulchritudine: nõ inqt erube scis qui cum inanimis gloriaris. Põtico adulescente pollicẽ te illum sibi fore curæ: si nauis applicaret qua salsa uehebã tur: sũpto illo & uase nouo abiit ad eã quæ farinã uenũda bat & onerans pficiscebatur. Illa uero precium petente: hic inquit adulescens dabit: si salsorum ipsius nauis applicaue rit. Ipse & Anyto exilii & Melito mortis auctor fuisse uide tur. Nãq; põticis iuuenibus ob Socratis gloriã aduenienti bus cõgressus eos ad Anytum abduxit dicens illũ moribus sapientiorẽ esse q̃ Socratem: qua ex re ĩdignatos circũstãtes efugasse illum. Sicubi uero ornatam offendisset mulierem ad domum illius proficiscebatur: iubebatq; uirum eius e quum proferre & arma ut siquidem hæc illi essent: deliciis uacarẽ sineret: his enĩ ulcisci: sin alias cultum illũ amoueret.

Quæ auté illi placuere ista sūt. Docibilé esse uirtuté. Eosdé esse nobiles ac uirtutis studiosos. Sufficere uirtuté ad beatā uitā nullo indigenté nisi socraticis uiribus. Virtuté quoq; operū esse neq; uerbis pluris neq; disciplis īdigenté: sapien téq; sibi ipsi sufficere. Sua qppe esse quæ aliorū sunt oīa. Gloriæ priuationé bonū esse labori simile. Sapienté non se cūdū cōstitutas leges uicturū: sed iuxta uirtutis normā: ducturūq; uxoré ꝓcreandorū liberorū cā: formosissimisq; cō gressurum mulieribus atq; amaturū. Solum qppe scire sapienté quænā sit amanda. Inscribit illi Diocles & ista. Sapi pienti enī peregrinū aut nouū nihil: neq; indignus est qui ametur uir bonus. Studiosi amici sūt facere q aīosi una & iusti sūt. Virtuté arma esse quæ tolli nō possint. Prestat cū paucis bonis aduersus malos oēs: q̄ cū multis malis aduersus paucos pugnare. Solicite obseruare inimicos: primi enī peccata sentiūt. Iustū uirū pluris faciendū q̄ ꝓpinquū. Viri ac mulieris uirtus eadé. Bona pulchra: mala esse turpia. Iniqua oīa aliena puta atq; pegrina. Murū tutissimū prudentiā esse: neq; enī decidere neq; prodi. Mœnia struéda in nostris īuiolabilibus cogitationibus. Differebat auté ī gymnasio ꝙ cynosarges appellatur nō longe a ianuis. Vnde quidā cynicā sectā appellatā uolunt: ipseq; cognoīabatur Haplocyon: ac primus pallium ut ait Diocles duplicauit: ipsoq; solo utebatur: baculūq; sumpsit ac perā. Primus auté & Neanthes tradit simplicis quoq; pallii usū habuisse. Porro Sosicrates in successionū tertio Diodorū aspendium & barbā dimisisse: & baculo & pera usum esse ait. Hūc solum ex oībus socraticis Theopōpus laudat dicés fuisse acutissimū & ex suauitate colloquii quélibet cape ac traducere quo uellet. Liquet id aūt ex libris suis: atq; ex illo Xenophōtis symposio: uideturq; & uirilis sectæ stoicæ prīceps fuisse. Quocirca & Athenæus poeta epigrāmatū sic de illis ait. O stoicarū rerum piti: o qui præclara dogmata sacris paginis īposuistis uirtuté unicum animæ bonum. Hæc enī sola uirorum

& uitã liberauit & urbes. Carnis autẽ amicã uoluptatẽ finẽ uiris aliis una memoriæ pegit eiliarum: Hic & Diogeni trã-qllitatis: & Crati cõtinentiæ: & Zenoni tollerãtiæ dux & au-ctor fuit ipse qui ciuitati fundamenta subiecit: Enĩuero Xe-nophon suauissimũ in colloquio fuisse ait: atq; ĩ rebus ali-is cõtinentissimũ. Feruntur & ipsius scripta tomi decẽ. Pri-mus in quo de dictione siue de figuris. Aiax siue aiacis ora-tio. Vlyxes siue de ulyxe. Orestis defensio. de causidicis. Iso-graphe siue desias siue Isocrates. Aduersus Isocratis αμάρ-τυρον. In secũdo tomo de aĩaliũ natura. de procrãtiõe filio-rũ: siue de nuptiis: siue amatorius. de sophistis φυσιογνω-μονικοσ. Exhortatorius primus: secũdus: tertius. de Theo-gnide. v. Tomus tertius. In quo de bono. de iustitia. de for-titudine. de lege: siue de repu. de lege: siue honesto & iusto. de libertate & seruitute. de fide & curatore. de ĩterrogatiõe. de uictoria. œconomicus. In quarto tomo Cyrus. Hercules maior: siue de fortitudĩe. In quĩto tomo Cyrus: siue de re-gno aspasia. In sexto tomo ueritas. de differendo αντιλο-γικοσ. Sathon de contradictõe. iii. de locutiõe. In septĩo tomo de disciplina: siue de nõibus. v. de moriẽdo. de uita & morte. de his quæ sunt apud ĩferos. de usu nominum: siue cõtẽtiosus. de ĩterrogatõe & respũsione. de opinione & sciẽ-tia quattuor. de natura duo. Interrogatio de natura duo. O-piniones: siue cõtentiosus. de adiscẽdo ꝓbleumata. In octa-uo tomo de musica. de expositoribus. de Homero: de ĩiusti-tia & impietate. de Calchante. de exploratore. de uoluptate In nono tomo de odyssea. de uirga Mineruæ: siue de Tele-macho. de Helena & Penelope. de Proteo: cyclops: siue de Vlyxe. de uini usu: siue de ebrietate: siue de cyclope. de Cir-ce. de Amphiarao. de Vlixe & Penolope. de cane. In decimo tomo Hercules: siue Midas. Hercules: siue de prudentia: si-ue de fortitudine. Dominus: siue amans. Dominus: siue ex-ploratores. Menexenus siue de imperio. Alcybiades. Arche-laus: siue de regno. Atq; ista qdem scripsit. Timon autẽ ob

multitudinẽ eorum quæ ſcripſit increpans illũ ĩgenioſum nugatorẽ eũ dixit. Obiit morbo quo tẽpore Diogenes ĩgreſſus ad illum dixit. Num amico opus eſt? Aliquando itẽ ĩtrauerat ſiccã habens ad quẽ ille cũ diceret: quis me doloribus abſoluet? Ille oſtenſa ſicca hæc inquit: & ille doloribus dixi non uita: uidebatur enim ferme mollius præferre morbum præ amore uitæ.

Eſt tibi uita canis mordaci natus in ore:
 Non tamen ut rabido pectora dente petas.
Phthiſicus extinctus: forſan quis dicere poſſet:
 Conuenit ad ſtygium flumen habere ducẽ.

Fuerunt autẽ & alii Antiſthenes tres. Vnus de ſchola Heracliti. Alius epheſius. Tertius rhodius qdã hiſtoricus. Quoniã uero eos qui ab Ariſtippo fluxere ac phædone transegimus: age nunc illos qui ab Antiſthene uenerunt: cynicos ac ſtoicos hoc ordine adiiciamus.

Diogenes:

d Iogenes Iceſii mẽſarii filius ſynopeus fuit: fugiſſe illũ cũ pater eius publice mẽſã haberet ac falſo pecuniã ſignaret. Diocles auctor ẽ. Porro Eubulides in libro de Diogene diogenẽ ipſum hoc feciſſe ait: atq; cum patre una pulſum fuiſſe. Ipſe quoq; ĩ pordalo de ſe ipſo ait falſo ſignare monetã. Quidã uero eũ cũ curator effectus eſſet pſuaſũ ab opificibus aiũt ueniſſe delphos atq; delũ ĩ patriã Apollĩs: pcõtatũq; eſſe an id ageret quod ei ſuaderetur quod cũ ſibi pmiſſũ eẽt de ciuili moneta æs adulteraſſe: deprehẽſũq; ut qdã uolunt: exilio dãnatũ eſſe: ut autẽ alii putant: metu pterritũ ſpõte patriã liqſſe. Sunt q dicant illũ a pře acceptã pecuniã adulteraſſe: atq; illũ quidẽ ĩ carcere diẽ obiſſe: hũc autẽ efugiſſe: pfectumq; delphos ſiſcitatũ eſſe nõ utrũ pecuniã ſalſo ſignaret: uerũ qd faciens clariſſimus futurus eſſet: atq; ita hoc oraculũ cepiſſe. Cũ uero athenas

cõcessisset:conuenit Antistenẽ. Eũ ille cũ repelleret:quippe ex cõstituto suo neminẽ recipiebat:uicit pseuerantia sua. Il lo siquidẽ aliquando intẽtãte baculũ:subiecto capite: cæde inqt. Non enĩ ita durũ baculũ reperies:q me abs te q̃diu a/ liqd dixeris arcere possit. Hic iã auditor illius factus ẽ ac ue luti pfugus ex patria se ad uictũ simplicẽ cõtulit: cõspecto ut Theophrastus ait in megarico mure discurrẽte qui neq; cubilũ inquireret:neq; tenebras reuerteretur: neq; aliqd eo rũ quæ ad uescendũ idonea uiderentur appeteret : unde & casus suos cõsolatus est. Palliũ ut quidã uolũt:primus du/ plicem ĩ usu habuit:ob necessariũ usum utq; illo se dormi/ ens obuolueret:perãq; tulit in qua & cibos ferebat : oĩq; ad oĩa utebatur loco & prandens & dormiẽs & loquens . Quo circa & athenienses aiebat Iouis porticũ ostendẽs sibi cõdi/ disse hĩtaculũ. Ac baculo quidẽ primum ĩnitebatur: cũ ĩfir mus esset:deĩceps autẽ eũ sẽper ferebat:non quidẽ in urbe: sed iter agens:ipsumq; ac perã ut refert Athenodorus athe/ niensium princeps & Polyeuctus rhetor & Lysanias æschri onis filius. Cum autẽ ad quendã scripsisset ut sibi paret cel lulã:& ille tardius id exequeretur:doliũ quod i metroo erat p domo habuit:sicut & ipse in epistolis scribit : atq; æstate quidẽ sese ĩ feruida arena uolutabat:hieme uero statuas ni/ ue perfusas cõplectebatur:oĩ ex pte seipsũ ad laborũ tolerã tiam exercens. Acer item erat in despiciendis aliis . Vnde & Euclidis scholam alludens ad nomen cholen idest bilem ap pellabat:& Platonis auditorium consũptionem:& Dionisi aca certamina magna miracula stultorũ dicebat:oratoresq; turbæ ministros. Dicebat autẽ cum intueretur ĩ uita guber/ natores medicos atq; philosophos : aĩalium omniũ sapien tissimum hominẽ esse. Cum autẽ inspiceret somniorũ ĩter pretes coniectores uates uel huiusmodi cæteros:uel qui glo riæ aut diuitiis addicti essent:tunc demũ nihil se ĩanius exi stimare homine aiebat:arbitrari se in uita sæpius pandum uer bum q̃ laqueum. Intuitus aliquãdo Platonẽ in cõuiuio

magnifico gustantē oleas: quid inquit sapiens uir in siciliā huiusmodi mensarum gratia profectus appositis modo nō frueris. Et ille at Hercules inquit Diogenes & illic oleis & reliquis eiusmodi pluribus uescebar. Et ille qd inquit syracusas nauigare oportebat: at nunc attica oleas non pferebat. Fauorinus in omnimoda historia Aristippū hoc dixisse tradit: aliasq; caricas comedens obuiauit illi dixitq;: licet tibi degustare: qui cū acceptas edisset: degustare dixi: nō deuorare. Calcans ipsius aliquando stratū præsentibus Dionysii amicis quos ille inuitarat dixit. Calco Platonis inane studium: ad quē Plato: quāto īquit o Diogenes fastu tumes: dū superbiā te calcare putas. Alii Diogenē hoc dixisse ferunt. Calco Platonis fastū: illūq; respondisse: at fastu alio Diogenes. Porro Sotion in quarto refert hoc illi dixisse Platonem cynicum. Vinū aliquando postularat ab eo Diogenes atq; caricas. At ille lagenā integram misit. Ad quē diogenes īqt: siquidē rogatus fueris duo & duo quot sunt: respōdes uigīti: ita neq; secundū ea quæ posceris das: neq; ad quæ rogaris respōdes: obiurgabat autē illum ut uerbosū. Interrogatus ubinā græciæ uiros uidisset bonos: uiros quidē ait nusquā: sed lacedæmone pueros uidi. Cū serio quādoq; loqueretur: nemoq; sibi intenderet. sese ad sonū musicū contulit. Congregatis autē ad se plurīs exprobrauit ut q ad inepta studio se concurrerent: ad ea uero quæ grauia essent & utilia negligenter conuenirent. Dicebatq; de fodiendo & calcitrādo certare hoīes: ut autē boni & probi fierent curare neminē. Grāmaticos admirabatur ꝙ cū Vlyxis mala reqrerent: sua ignorarent. Musicos itidem in ius uocabat: ꝙ cū lyræ cordas cōgrue aptarent: animi mores inconcinos haberēt. Sed & mathematicos carpebat: ꝙ solem & lunā & sydera ītuentes: q̄ ante pedes essent negocia negligerent. Oratores etiā agebat ꝙ studerent iusta dicere: non autē & facere. Cupidos quoq; ꝙ pecuniam uituparent: ac sūme diligerent. Reprehēdebat eos q iustos ꝙ pecunias cōtēnerent laudabant: pecuniosos

autē imitari satagebant. Stomachabatur eis q ꝓ bona uali
tudine sacra facerent: īter sacrificia contra sanitatē cœnarēt
Seruos admirabatur q cū edaces hoīes cernerēt: nihil diripe
rent ciborū. Laudabat q uxores ducturi fuissent & nō duce
rent: & q nauigaturi non nauigarent: quiq; accessuri ad rē
pu. minime accederent: & q pueros hīturi in deliciis se con
tinerent: & qui se cōponerent ad cōuiuendū regibus: neque
tamen accederent. Dicebat manus ad amicos nō cōplicatis
digitis extendi oportere. Refert Hermippus ī uenditiōe Di
ogenis: ꝗ captus ac uenditus: cum rogaretur quid sciret age
re respōderit: scire se uiris īperare: atq; ad præconē prædica
inquit quisnā sibi dominū emere uult. Sedere ꝓhibitus ni
hil īqt refert: nā & pisces quomō libet iaceant emi. Mirari
dicebat cū ollā quidē ac opculum non sine tactu ac tinnitu
emamus: solo in hoīe emendo aspectu contenti sumus. Di
cebat Xeniadæ ēptori suo: ipsū sibi quāuis esset seruus ob-
tēpare oportere. Nā & medicus & gubernator si seruus sit:
utiq; sibi paretur. Eusebulus uero ī libro qui īscribitur Dio
genis uenditio ita filios Xeniadœ īstituisse ait post discipli
nas reliquas equitare: arcus intendere: fundas rotare atque
iaculari. Deinde in palestra nō pmittebat pedrotiue eos in
morē athletarum exercere: sed id roboris tantū & bonæ ua-
litudinis gratia. Tenebāt uero pueri poetarum ac scriptorū
aliorū ipsiusq; Diogenis plura mēoriter: oēmq; illis doctri
næ rationē ut facile memoria teneretur: breuiter collectam
insinuabat. Domi quoq; ministrare docebat cibo leui ac ui
li cōtentos & aqua: Tonderi ad cutē faciebat: incōpositosq;
deducebat ac sine tunicis & calceis tacitos ac se tantū in uia
ītuentes. Educabatq; eos & ad uenationes. Econtra illi Dio
genis curā habebant: parentibusq; cōmendabant. Senuisse
ipsum apud Xeniadē idē ipse auctor est: ac uita functū a fi
liis eius fuisse sepultū. Vbi pcontante Xeniade quomō se
sepeliri mallet: in faciem īquit. Illo causā īterrogante: quo-
niā īquit post modicū īferiora cōuertenda sunt. Dixit autē

hoc: quia macedones iã obtinerent: atq; ex humilibus subli mes fierent. Cũ se qspiã in domũ magnifico ĩstructã appa/ tu induxisset: & spuere uetaret: posteaq̃ excreauit ĩ illius fa/ ciẽ sputa cõiecit: deteriorẽ locũ ubi spueret se non inuenisse dicens: alii Aristippo id applicant. Cũ clamasset aliquando heus hoĩes: cõuenissentq; plurimi: uirga illos agebat dicẽs: homines non purgamẽta uocaui. Ait hoc hecato in primo de usu. Alexandrũ dixisse ferunt: ꝙ nisi alexander esset: Di ogenẽ se esse uoluisset. Debiles dicebat nõ surdos aut cæcos sed ĩperitos uel qui perã non hẽrent. Ingressus aliquãdo se mitonso capite cõuiuiũ iuuenum plagas retulit. Postea no mina illorum qui se ceciderant inscribens circuibat ea præ seferens. Ita illis uicẽ cõtumeliæ reddidit: dũ reprehenden/ dos & obiurgandos oĩbus exposuit. Dicebat se canẽ esse lau dabilium: sed laudatorũ neminẽ secũ ad uenãdũ exire præ sumere. Dicente quodã uiros se in pythia uincere: uiros eq dẽ inquit: sed tu mancipia. Cũ diceretur sibi senex es: iã qe sce a labore. quid enĩ ait si in stadio currerẽ: ad finẽ oporte/ ret cursũ remittere: & nõ magis intendere. Vocatus ad cœ/ nã affuturũ se negauit: neq; enĩ sibi priore die gratiã decre/ uisse. Nudis pedibus calcabat niuem: & alia quæ prædicta sunt: crudas itẽ carnes edere conatus est: sed in eo nõ pstitit Offendit aliquãdo Demosthenẽ oratorẽ in diuersorio prã/ dentẽ. Illo autẽ cedẽte: tanto inquit magis in diuersorio fu/ turus es. Peregrĩs aliquãdo Demosthenẽ uidere cupiẽtibus mediũ intẽdens digitũ: hic ait uobis est atheniẽsiũ orator. Panẽ eiiciente quodã & resumere erubescente: corripe illũ uolens: urcei collũ p figuli trahebat officinã. Imitari se dice bat chori magistros. Illos enĩ tonum excedere: ut reliq con/ gruum tonum arripent. Plurimos aiebat insanire præter di gitũ. Si quis igitur mediũ digitum ptendens pgat: insanire uidebitur: sin autẽ indicem non ita. Quæ sũt preciosissima ea minĩo uenire & ecõtra. Deniq; statuã tribus milibus emi farinæ uero choenicẽ duobus æreis. Ei q se emerat Xeniadæ

dixit: Age ut quod præcepitur facias: dicente illo sup flumi
na pgunt fontes: At si medicũ ait æger emisses: nõ illi obtẽ-
passes: sed diceres sup flumina pmeant fontes. Volebat qs
piã apud se philosophari: cui ille pnã dedit: ac sequi se ius-
sit. Vt autẽ ille præ uerecundia abiecto quod ferebat abscess
sit: post aliquantulũ tẽporis occurens illi ridens ait. Tuã &
meã amiciciã pna dissoluit. Enĩuero Diocles eam rẽ ita de-
scribit. Dixerat illi quidã iube nobis Diogenes. At ille ei ab
ducto casei frustum ferendũ dedit: illo renuente: meã ĩquit
ac tuam amiciciam modicũ casei rupit. Intuitus aliquando
puerum concaua bibentẽ manu: cotylam pera pductã abie
cit dicens: puer me uilitate supauit: proiecit & catinũ eodẽ
studio cũ uidisset puerum uasculo pfracto cõcauo pane lẽ-
ticulã suscipientẽ. Ratiocinabatur autẽ in hunc modũ. Oĩa
deorũ sunt: diis autẽ amici sapiẽtes sunt. Sunt autem ami-
corum cuncta cõmunia: omnia igitur sapientum sunt. In-
spexerat mulierẽ inhonestius diis procidentem. Eius igitur
supstitionẽ auferre uolens: ut Zoilus pergæus ait: accurit
dicens. Nõ uereris mulier ne forte stante post tergũ deo: cũ
cta enim plena ipso sunt: inhoneste te habeas. Asclepio p-
cussorẽ sacrauit qui procumbentes in faciem accurens cõte
reret. Solebat enim dicere imprecationes tragicas sibi occur
risse: esse enĩ sine domo sine ciuitate priuatum patria pau
perem palantem uitam in dies habentem. Aiebat se obiicerẽ
fortunæ quidem confidentiam: naturam legi: pturbationi
rationẽ. Ad solem sedenti sibi assistens Alexander ait: pete
a me quod uis: at ille noli inqt mihi umbrã facere. Legerat
quidẽ diutissime: cũq; ad finem libri nihil ultra scriptum
esse ostenderet: bono inquit este aĩo uiri terram ĩtueor. Ra
tiocinanti cuidam & concludenti illum habere cornua ma-
nu frontem palpans: equidem ĩquit illa non uideo. Simili
ter & dicente sibi quodam non esse motum: exurgẽs ambu
labat. Ad eum q de cælestibus differebat: quando ĩquit de
cælo uenisti? Spadone quodã stolido domui suæ ĩscribente

nihil ingrediatur malũ:dominus ait domus ubinã ingredi etur? Vnguento inungens pedes dixit:a capite quidẽ ĩ aerẽ aſcendere unguentũ:ſed a pedibus in olfatũ ire. Rogãtibus athenienſibus ut iniciaretur:atq; dicentibus num apud ĩfe ros hi q iniciati ſunt:præſident? perridiculũ eſt inquit ſiqdem Ageſilaus & Epaminondas in cæno degent: uiles autẽ quiq; iniciati in beatorũ inſulis erunt. Muribus ad ipſius menſã ſubrepentibus:ecce inquit & Diogenes paſitos nutrit. Platone canẽ ipſũ appellãte:ſane inquit:nã eqdẽ ad uẽ ditores remeaui. E balneis exiens pcõtanti an multi homĩes lauarent negauit:adiicienti num turba multa cõfeſſus eſt. Platone ita diffiniente:hõ eſt aĩal bipes ſine pẽnis cũ placeret iſta eius diffinitio:nudatũ pẽnis ac pluma gallum galli nacium in eius inuexit ſcholã dicens:hic Platonis homo ẽ: unde adiectum eſt diffinitioni latis unguibus. Interroganti quanã hora prandere oporteret:ſi diues inquit eſt quando uult:ſi pauper cum poteſt. Apud megarenſes ĩtuitus oues pellibus tectas:illorum autẽ filios nudos ait: præſtat maga renſis arietẽ eſſe q̃ filiũ. Ad eũ q ſe trabe cõcuſſerat: ac poſt modũ dicebat caue:num inquit iterũ me ferire uis? Aiebat oratores quidẽ plebis mĩſtros:coronas autẽ gloriæ bullas. Lucernam interdiu accendens:hominẽ aiebat quæro. Stabat aliquando manantibus perfuſus undis:his uero qui cir cunſtabant illũ miſerantibus:Plato nã & is aderat: ſi uultis inquit illũ miſerari abite gloriæ illius cupiditatẽ inſinuans. Colaphum a quopiam accipiẽs hercules inquit cuiuſmodi me latebat res ꝙ operto pergerẽ capite. Midia quoq; ipſum colaphis agente ac dicente tria milia tibi in mẽſa po ſita ſunt:poſtridie ſũpto pugilũ cæſtu cæſoq; illi dixit tria milia tibi in menſa ſunt poſita. Lyſia pharmacopola ſciſci tante an deos eſſe crederet:quomndo inquit nõ credo qui te diis inimicum puto. Alii Theodorum hoc dixiſſe ferũt. Quendã intuitus ſe undis reſpergentem ait. O infœlix an ignoras quoniam ut grãmatice peccatis:ita reſpgens minĩe

hois diffinitio ſ[ecundu]m platonẽ

eriperis: ita nec uitæ crimĩbus euades liber. Culpabat maxĩe si qui fortunã causarentur: dicens homines quæ sibi bona uiderentur: non quæ re uera bona essent postulare: eis uero qui sequerentur sõnia dicebat: ea quidẽ quæ agitis ni ĩ som nis quidẽ ut corrigatis cogitare uultis: quæ uero dormiẽtes cernitis ea curiose disquiritis. In olympia buccinante præco ne: Dioxippus uiros uincit: hic ait mancipia: sed ego uiros. Amabatur autẽ & ab atheniensibus. Deniq; adulescenti cũ doliũ illius cõtriuisset: plagas intulerunt illiq; aliud dede/ runt. Refert Dionysius stoicus illũ post chæroniã deprehẽ/ sum abductum esse ad Philippum a quo quid esset interro gatus: explorator inquit insatiabilis auiditatis tuæ: ex quo admiratiõi hĩtus liber dimissus est. Miserat aliquando Ale xander epistolã athenas ad Antipatrũ per athliã quendam aderat Diogenes atq; ad uocabulũ alludẽs: quippe athlios infœlix dicitur. Athlias inquit per athium ad athlium. pdi ca cõminante nisi ad se pgeret illũ se occisurũ: nihil inquit magnũ facies. Nã & cantharus & phalangiũ id facerent. Il/ lud ut potius intentaret monebat: qđ si & absq; se uiueret: fœliciter uicturus eẽt. clamabat autẽ sæpius dicẽs hominũ uitã facilẽ a diis dari: uerũ occultari illã quærentibus mulsũ unguẽta & his similia. Vnde & ei qui a famulo calciabatur nõdũ ait beatus es: nisi te etiã abstergat. hoc autẽ erit si mã cus fueris. Cũ uidisset aliquando magistratus q hieromne/ mones dicebantur: quendã ex ærario phialã furatũ adducẽ tes: magni inquit fures paruũ ducunt. Intuens aliquando adulescentẽ lapides in crucẽ iacientẽ: euge inquit: scopo enĩ potieris. Circunstantibus se adulescentibus atq; dicentibus cauebimus ne mordeas nos: bono inquit estote aĩo filioli: canis betas minime manducat. Gloriãti cuidã ꝙ leonis pel le tergeretur: desine inquit uirtutis stramenta confundere. Beatus dicebatur Calisthenes ꝙ magnificis ab Alexãdro ap patibus excipetur. At ille infœlix ĩqt est q tũ prandet ac cœ nat cum Alexandro uidetur. Cum pecuniis egeret eas se ab

amicis repetere nō petere dicebat. Quandoq; in foro mani
bus operans utinā aiebat liceret ſic ꝑfricato uentre nō exuri
re. Aduleſcentē intuitus cū ſatrapis ad cœnā abeuntē: abdu
ctū ad ſuos r̄uocauit: obſeruariq; iuſſit. Cōpoſito aduleſcē
ti quidpiā roganti nō antea ſe dixit reſpōſurū q̄ apte explo
raret uir ne eſſet an mulier. Plaudenti laſciuius in balneo a/
duleſcenti: quanto ĩquit melius: tanto deterius. Inter cœnā
dū oſſa illi quidā ut cani iactabant: at ille propius accedens
iuxta illos mingebat ut canis. Oratores atq; oēs in dicendo
gloriā quærentes ter hoĩes pro eo quod eſt ter infœlices ap
pellabat. Diuitē indoctū ouē aureo uellere dicebat. Cum ui
diſſet luxurioſi cuiuſpiā domui inſcriptū uenalis: ſciebā in
quit q̄a uini crapula obſeſſa facile dominū euomeres. Cau
ſanti aduleſcenti ꝑturbantiū ſe multitudinē: deſiſte inquit
& tu ꝑturbationis indicia ꝓferre. Ingreſſus ſordidū balneū
qui hic ſe lauant ait ubi lauantur. Cū rudē pinguēq; citha/
rœdum oēs cauſarentur: ſolus ipſe laudabat. Rogatus quā
obrē: ait ꝙ talis cū ſit cithara ſe non latrociniis exerceret. Ci
tharœdū qui ſemp ab auditoribus deſer̄batur ita ſalutabat
Salue galle: illo autē dicente cur ita: quia inquit canens oēs
excitas. Cum aduleſcentē plurimi inſpicerent: ille ſinū lupi
nis cōplens ſe incuruabat: multitudine ĩ eū conuerſa mira/
ri ſe dixit quomodo illo dimiſſo ſe intuerentur. Dicēte ſibi
quodā ualde ſupſtitioſo uno ictu caput tibi ꝑfringā: at ego
inquit a ſiniſtris adſtans te tremere faciā. Hegeſia ſe depre
cante ut ſibi librorum aliquid exponeret: uanus ĩquit es he
geſia: qui caricas quidē nō ſcriptas eligis: ſed ueras: uera au
tem exercitatiōe neglecta te ad ſcriptā cōfers. Ei qui ſibi exi
liū exprobrabat: at huius inquit miſer cā philoſophatus ſū
Alio rurſus dicente ſinopei te exilii arguunt: & ego illos in/
quit moræ. Intuitus aliquando olympionicē oues paſcentē
q̄ cito inquit ab olympiis ad nemea te cōtuliſti. Rogatus cu
ius rei gr̄a athletæ inſenſibiles ſunt: quia ĩquit ſuillis ac bu
bulis carnibus inſtructi ſunt. Petebat aliquando ſtatuam

rogatus cur hoc faceret: ut me inquit potiri non assuefaciã: Cum postularet quépiam: quippe & hoc primũ agebat ꝓp ter ĩopiam: dicebat siquidẽ & alii dedisti & mihi da: si uero nemini a me incipe. Interrogatus aliquando a tyrãno cuius modi ære præstaret statuã sculpere: quo ĩquit Harmodius & Aristogitõ fusi sunt. Rogatus quomodo Dionysius ami cis uteretur: ut uasculis ait: dũ plena euacuat: & abiicit ua cua. Inscripserat quidã domui suæ uxore nuꝑ ducta. Iouis filius Callinicus hercules hic habitat: nihil ingrediatur ma li: inscripsit ipse: post bellũ societas. Cupiditatẽ arcẽ oĩum malorum dixit. Luxuriosum intuitus oleas in diuersorio e dentẽ: si sic pransisses ait: non ita cœnares. Bonos uiros effi gies deorum esse: amorem uacantium occupatiõem. Roga tus quidnam esset in uita miserum: senex ait egẽs. Quænã perniciosissime morderet bellua: ex feris inquit obtrectator ex mitioribus autem adulator. Intuitus aliquãdo cẽtauros duos pessime pictos ait: quis horum deterior est? Sermonẽ ad gratiam instructũ melleum esse laqueum dixit. Ventrẽ uitæ carybdim appellabat. Audiens Didymonem mœchũ fuisse cõprehensum: dignus est ĩquit ex ipso nomine suspẽ di. Rogatus cur pallens esset aurũ. quia multos habet insi diatores. Mulierem in lectica intuens non secundũ feram ait esse caueam. Fugitiuum seruũ ad puteum sedentem ui dens caue ĩquit adulescens ne incidas. Cernens uestimento rum furem in balneis: num inquit ad unguentum: an uero ad aliud uestimentum. Cũ uidisset aliquando mulieres ex oliuæ arbore pendere suffocatas: utinã inquit arbores cæte ræ fructum huiusmodi tulissent. Intuitus sepulchrorũ uio latorẽ: quid hic ait tibi uis optime: aut quem prædari paras defunctorum uirorũ. Rogatus num seruulũ aut ancillã ha beret: negauit. dicenti si ergo mortem obieris: quisnam te ad sepulchrum efferet? qui domo inquit indiget. Cum a nimaduerteret formosum adulescentem passim & sine cu stodia obdormientem manu pulsans excitauit dicens: μή

τίσ σοι εὐδοντι μεταφρένω ενδόρυ πήξη. Ne quis tibi qe ſcenti pilũ ĩ renibus figat. Ad eum qui precioſa parabat obſonia: cito inquit morieris fili. Platone de ideis differẽte & nominante menſalitatẽ & cyathitatẽ: Equidẽ inquit o Plato menſam & cyathũ uideo: menſalitatẽ uero cyathitatẽq; non uideo. Et ille recte inquit: quibus enĩ cyathus menſaq; conſpicitur oculos habes: quo autẽ menſalitas & cyathitas ĩtelligitur animũ non habes. Interroganti cuidã qualis ſibi uideretur Socrates: furens reſpondit. Rogatus a quodam qno tẽpore ducenda ſit uxor: iuuenibus inquit nondũ: ſenibus uero nunquã. Interrogatus quidnã uellet ut colaphũ acciperet: galeam inquit. Adoleſcentem intuens ſe cõponẽtem ſiquidem inquit ad uiros fruſtra: ſin autem ad mulieres nequiter. Videns adoleſcentulum rubore pfuſum: confide ait fili: huiuſmodi eſt uirtutis color. Cum duos aliquãdo audiſſet legis pitos: ambos dãnauit dicens: alterũ quidẽ furatũ eſſe: alterum uero non piſſe. Rogatus cuiuſmodi uinum libentius biberet: alienũ inquit. Dicente ſibi quodam plures te irrident: at ego inquit non irrideor. Dicenti malũ eſſe uiuere: non inquit uiuere malũ eſt: ſed male uiuere. Cõſulentibus ut fugitiuum requireret ſeruũ. ridiculũ inquit eſt ſi manes abſq; Diogene uiuat: Diogenes abſq; mane nõ poſſit. Prandebat oleas: inuectam uero inter prandendum placentã ꝓiecit dicens: o hoſpes hinc cito ꝓficiſcere. Rogatus qualis eſſet canis: eſuriens ĩquit blandus: ſatiatus uero moloſſicus. Hos pmulti laudant: neq; tamen ob laborem audent cũ eis una ad uenationẽ egredi: ita ne mihi quidem ob dolorũ metũ cõgredi atq; una uiuere. Rogatus an ſapiẽtes placẽtis ueſcerentur: oĩbus inquit ſicut & hoĩes cæteri. Interrogatus cur mendicis ĩpẽderent: nõ autẽ philoſophis: qa claudi inquit ac cæci fieri potius q̃ philoſophos euadere ſperant. Poſcebat quiddã a cupido: tardante illo: ad cibum ĩquit hõ te poſtulo: non ad ſepulchrũ. Exprobrantem ſibi cur aliquando falſo pecuniã ſignaſſet: tẽpus inquit fuit cũ

talis erã qualis tu mõ:qualis autẽ ego modo ſum nunq̃ tu eris. Alteri ſibi idẽ exprobranti:nãq; inquit emingebã tum celerius:ſed modo non. Myndum profectus cũ uideret magnificas portas & urbẽ modicã: uiri ĩqt myndi portas claudite ne urbs ueſtra egrediatur. Cũ uidiſſet aliquãdo hominẽ in purpuræ furto deprehenſum. Accepit te ĩquit purpureus obitus fataq; maligna. Cratero deprecãte ad ſe illũ proficiſci:at malo inquit ſal athenis lingere:q̃ penes te frui magnifice inſtructa menſa. Anaximenẽ conueniens pingui aq̃liculo rhetorẽ:imptire inquit & nobis pauperibus uẽtrem: quippe & ipſe leuigaberis:& nobis emolumẽto eris. Diſſerente illo aliquãdo pnam prætendens auditores in ſe cõuertit. Indignante illo:diſputationẽ inquit Anaximenis oboli precium diſſoluit. Cum ſibi probro daretur ꝙ in foro manducaret:ĩ foro enĩ ait eſurio. Quidã & illud huius eſſe aiũt: ꝙ intuitus illum Plato lauantẽ olera: accedens ſilẽter illi dixerit: Si Dionyſio obſecutus eſſes:olera profecto non lauiſſes:illũq; ad aurẽ item reſpondiſſe. Et tu ſi lauares olera Dionyſio non eſſes obſecutus. Dicenti cuidã complures te irrident:& illos inquit forte aſini:ſed non illi aſinos curãt ſubdidit ille:neq; ego illos ĩſpõdit. Cõſpecto adoleſcẽtulo philoſophãte:Heia inquit amatores corporis ad aĩæ pulchritudinẽ traducis. Admirante quodã ea quæ ĩ ſamothracia ſũt donaria:longe ait plura eſſent:ſi & qui ſeruati non ſunt:ea deuouiſſent. Alii Diogoræ medo hoc aſſignant. Formoſo adoleſcẽti ad couiuiũ eũti deterior ĩqt remeabis: illo redeunte & poſtridie ſibi dicente:& prexi: & deterior effectus non ſum:deterior ĩquit quo? Poſtulabat ab Eurytio difficile qd dã:illo dicẽte ſi mihi pſuaſeris:equidẽ ĩquit ſi pſuaderẽ poſſim:ſuaſiſſẽ utiq; uti te ſuffocares. Reuertebatur ex lacedæmone athenas:interrogatus quo & unde:a uiris ĩqt ad mulieres. Rediens ab olympiis cum rogaretur an multa ibi turba fuerit:turba ĩqt multa:ſed hoĩes pauci. Luxurioſos dicebat ſimiles ficubus q̃ p præcipitia naſcũtur:q̃rũ fructus hõ

nō guſtat:corui autē & uultures comedunt. Phryne ſcortū uenerē aureā delphis obtulit:eā ille ita inſcripſit. Ex græcorum intēpantia. Alexandro quādoq; illi aſſiſtente ac dicēte ſibi. Ego ſum Alexander magnus rex:at ego ait ſum Diogenes canis. Rogatus quidnā faciens canis uocaretur:ꝙ eis inquit blandior qui dant:in eos uero qui nō dāt oblatro: malos autē mordeo. Ex ficu quadam poma legebat:cuſtode dicente hinc ante paucos dies hō ſuſpenſus eſt:ego inquit illā purgabo. Olympionicen intuens in ſcortū frequēter intēdentē:en inquit aries martius a puella uulgari p collū captus abducitur. Formoſa ſcorta letali mulſo ſimilia dicebat. Prandenti in platea qui circūſtabant iugiter dicebant:canis canis. At ille uos ait canes eſtis:qui prādentē circunſtetiſtis. Cū duo molles ſe ipſi ſubducerent:nolite inquit uereri:canis betā nō comedit. De puero ſtuprato unde eſſet rogatus tegeates inquit. Cū uidiſſet ignauū luctatorē medicinā ꝓfitentē:quid hoc inqt:num ut eos q te aliquādo uicerūt:nūc ipſe deiicias? Cum ſcorti filiū in turbas iactantē lapides cerneret:caue ait ne patrē ferias. Puero oſtentanti ſibi gladiū quē ab amatore accepat:gladius īquit pulcher eſt:ſed capulus fœdus. Laudantibus quibuſdā eū qui ſibi erogauerat: me autē nō laudatis qui accipe merui. Cum a quodā palliū exigeretur:ſi quid ait donaſti hēo: ſin autem eguiſti utor. Subornato quodā dicēte ſibi aurū hēt in pallio:ita ſane inquit:idcirco illo obuolutus obdormio. Rogatus qd ex philoſophia lucratus fuiſſet:etſi nihil aliud inqt uel hoc ipſū ꝙ ad oēm fortunā præpatus ſum. Interrogatus unde eſſet: mundanus ait. Sacrificantibus qbuſdā ut filium accipent: ut inquit bonū accipiatis nō īmolatis. Cum ſtipem aliquā do poſceret ait egrotanti:alios expolia: ſed ab Hectore contine manus. Scorta dicebat regum eſſe reginas:petere enim quodcunq; eis uideretur. Athenienſibus Alexandrum liberum pr̄em decernentibus:& me īquit ſerapin facite. Exprobranti ſibi ꝙ loca immunda ītroiret: & ſol īqt in ſeceſſibus

abit:neq; inquinatur.In fano cœnans inter panes ſordidos
appoſitos ſublatos abiecit dicẽs:in ſacrũ nihil oportere ſor
didũ ingredi.Dicẽte ſibi quodã cur nihil ſciens philoſopha
retur:etſi inquit philoſophiã ſimulo hoc ipſũ philoſopha
ri ẽ.Laudabatur puer ad illũ adductus ꝙ ingenio excelleret
eſſetq; optĩs moribus:quid ergo ĩqt me ĩdiget? Qui recta
dicerent nec facerent eos cytharæ ſimiles aiebat:& hanc enĩ
nihil audire neq; ſentire.Theatrũ ingrediebatur ex aduerſo
exeuntiũ.Rogatus cur ita faceret:hoc ait in oĩ uita facer̃ ſtu
deo.Videns aliquando aduleſcentulũ efeĩari: nõ pudet ait
deterius q̃ naturã ipſã de te ipſo ſtatuere: Illa enĩ te uirum
fecit:tu te cogis mulierẽ fieri.Intuens ĩſipientẽ aptare pſal-
terium:non erubeſcis inquit qui ſonos ligno aptes:animũ
ad uitam nõ cõponas.Dicenti ſibi cuidam idoneus ad phi-
loſophiã nõ ſum:quid ergo inqt uiuis ſi ut bene uiuas nul
la tibi cura ẽ?Contẽnente quodã patrẽ: nõ pudet ait iſtum
contẽnere:q tibi ut magnũ ſapias eſt auctor. Videns deco-
rum aduleſcentẽ indecenter loquentẽ:nõ erubeſcis ait ex e-
burnea uagina plũbeum educens gladiũ.Cũ probro ſibi da
retur ꝙ in caupona biberet:& in tonſtrina tondeor inquit.
Exprobrabatur ſibi ꝙ ab Antipatro accepiſſet palliolũ: tũ
ille reiicienda inquit nõ ſunt præclara deũ munera. Pulſan
te ſe quodã trabe:ac dicente caue:uirga illũ cædẽs ait caue.
Supplicante quodã meretrici: quid ait uis miſer ꝙ præſtet
fruſtrari.Vnguentis delibuto uide ait ne fragrantia capitis
fætorem uitæ præſtet.Seruos quidẽ dominis:malos autem
cupiditatibus ſeruire dicebat.Rogatus cur mancipia andro
poda ſint appellata:quia pedes inquit habent uirorũ: ani-
mum autem quem tu modo habes qui hoc ĩterrogas.A lu-
xurioſo petebat minam: a quo dum rogaretur cur ab aliis
obolum:ab ſe peteret minã:quia inqt ab aliis oĩbus denuo
me accepturum ſpero:abs te uero an rurſus accepturus ſim
in deorũ gremio ſitum eſt.Cum exprobraretur cur Platone
non petente ipſe peteret: & ille inquit petit: ſed propius

admoto capite ne diſcant alii. Sagittariū ĩtuitus ignauum iuxta ſcopon conſedit dicens ne forte me feriat: Eos q ad uoluptatē aſpicerēt falli ac fruſtrari dixit. Interrogatus an mala eſſet mors: quonā inquit mō mala: quā præſentē nō ſentimus. Alexandro ſtante atq; ĩterrogāte num me times? qd enī inquit es bonū an malū? dicēte bonū: qs ergo ait bonū timet. Diſciplinā iuuenibus quidē ſobrietatē: ſenioribus ſolatiū: paupibus diuitias: diuitibus ornatum eſſe dixit. Didymoni mœcho curanti aliquādo puellæ oculū uide ĩquit ne uirgĩs oculū curans puellā corrūpas. Dicente quodam amicos illi inſidiari: & qd ait agere oportet: ſi amicis & inimicis æque utendū erit. Rogatus quid eſſet in hōibus optimū: fiducia inquit. Ingreſſus aliquādo ſcholā cū uideret muſas multas paucoſq; diſcipulos: cū diis inquit magiſter multoſ habes diſcipulos. Solebat autē oīa ante oīum oculos facere & quæ ad cererē & quæ ad uenerē ptinent: atq; huiuſmodi cōcluſiunculis utebatur. Si prandere nihil mali eſt: neq; in foro prādere malū eſt: nō eſt autē malū prādere: nec ĩ foro quidē prandere malū eſt. Cūq; ante ora oīum iugiter opare tur: utinā liceret aiebat pfricato uentre a fame cōquieſcere. Referuntur ĩ eū & alia quæ cū ſint multa ꝓlixū eſſet & oīa ꝓſequi. Dicebat autē duplicē eſſe exercitatōnē: alterā enim eſſe animi: alterā corporis: hanc ſcilicet ſecundū quam inexercitio perpetuæ quæ fiunt fantaſiæ præſtant ad uirtutis opera quædam adminicula. Porro alterā ſine altera eſſe impfectam nihilominus bona habitudine & robore ĩter ea quæ competūt dinumeratis: quippe quæ ueluti circa corpus ita & circa animam ſint. Adiiciebatq; argumentū qđ ad uirtutem facile exercitio proficiatur. Cernere enim ſe in artibus mechanicis & aliis opifices ex conſuetudine operis non minimā operandi celeritatem fuiſſe cōſecutos. Athletas item & tibicines utroſq; eminere plurimū quāto maiore ſtudio & labore uerſati iugiter fuerunt. Atq; ita iſtos ſiquidē exercitationem ad animum tranſtuliſſent: nequaq̄ ĩutiliter aut

Liber

ĩpfecte laborarent. Nihil dicebat in uita oĩno abſq; exerci/tatiõe pſici: eã uero oĩa exupare poſſe. Cũ igitur repudiatis inutilibus laboribus naturales inſeq ac uiuere beate debea/mus. Per ſũmã demẽtiã infœlices ſumus. Nãq; ipſius quoq; cõtẽptus uoluptatis ſi nos aſſuefecerimus: iocũdiſſimus fit: & ſicut hi q conſueuerunt uoluptuoſe uiuere: moleſte ĩ de ſe auelli patiuntur: ita q ſe aliter exercitati ſunt: gratiſſĩe ipſas contẽnunt uoluptates. Talia docebat atq; in actũ ꝓ/ducebat uere cõſuetudines antiquas: monetas uero reſcul/pens: nihilq; minus naturalibus q̃ legitĩs deferens: eandem uitæ formã q̃ Hercules ſe uiuere affirmãs nihil libertati pre ferens: oĩaq; ſapientũ eſſe dicens: eiuſmodi ratiõibus quas ſupra allegauimus utens. Oĩa inquiens deorum ſunt. Amici autẽ ſunt ſapientibus dii. Sunt autẽ amicorũ cuncta coĩa oĩa igitur ſapientũ ſunt. Ac de lege ꝙ ſine ipſa geri rempu. poſſibile non ſit. Nã ſine ciuitate nihil eſſe utile: urbs uero ciuitas eſt: lex uero abſq; ciuitate ad nihilum utilis: eſt igi/tur urbana lex. Nobilitatẽ uero & gloriã & huiuſmodi cæte ra ridebat: dicens maliciæ eſſe uelamẽta: Solãq; rectam eſſe rempu. quæ eſſet habenda in honore. Dicebat & uxores cõ/munes eſſe oportere nuptias nihil appellãs: Sed qui ſuade ret ei quã induxiſſet congredi communeſq; idcirco filios fi eri. Nihil eſſe iniquũ ducẽs ex templo quidpiam accipere: aut aliquod guſtare animaliũ: ne iniuſtũ quidẽ eſſe huma/nis ueſci carnibus: idq; ex aliarum gentium conſuetudine liquere: atq; hac recta ratione omnia in oĩbus & per omnia eſſe dicens. Nanq; & in pane carnes eſſe: & in olere panem: cum panis & corpora reliqua ĩ omnibus per occultos quoſ/dam meatus ac tumores ingerantur: atq; una euaporent. Sicut in Thieſte manifeſtum eſt: ſiquidem ipſius ſunt tra/gœdiæ & non æginitæ ipĩus familiaris ſiue Paſiphontis du ciam quem ſcribit Fauorĩus ĩ omnimoda hiſtoria poſt obi tum eius ſcripſiſſe. Muſicæ uero & geometriæ & aſtrologiæ cæterorumq; ſimilium fuiſſe negligentẽ ueluti ĩutilium &

quæ minĩe essent necessaria. Fuit autẽ prõptissimus ad obuiandũ his quæ dicerentur: ut ex supioribus liquet. Vẽditi onẽq; sui fortissime ptulit. Nã cũ in ægiuã nauigaret: atq; piratis fuisset cõprehẽsus: quorũ prĩceps erat Scirpalus: cretãq; deductus uenditus esset: precone ĩterrogante qd sciret facere respõdit: scire se hõibus dominari. Cum repẽte aspexit corinthũ quendã hĩtu ingenuo prætereuntẽ Xeniadem quẽ prædiximus hunc digito denotans: huic inquit me uende: hic enĩ domino indiget. Emit igitur illũ Xeniades corinthũq; secũ adducens: & filiis præceptorẽ dedit: & oĩ domui præfecit. Is uero ita se gessit in omnibus ut supstes ille diceret: bonus dæmon domũ meã introiuit. Refert Cleomenes in libro q pedagogus inscribitur: necessarios suos illũ redimere uoluisse: illum uero eos fatuos dixisse. Neq; enim leones seruos esse nutrientiũ: sed econuerso illos seruire leonibus. Nã serui timere est: feras uero hõibus terrori esse. Erat autẽ uiro mirabilis psuadendi uis: adeo ut quẽlibet oratiõe facile caperet. Fertur deniq; Onesicratus qdam æginensis athenas misisse alterum ex duobus liberis suis Androsthenẽ nomĩe: eũq; cum audisset Diogenẽ illic perstitisse misisse itidẽ quẽ prædixeramus Philiscum q erat maior natu: ipsũq; similiter detentũ fuisse. Tertius uero ipse aduenisse: atq; una cũ filiis philosophatus esse: tanta Diogenis sermonibus suauitas inerat. Audiuit ipsum & Phocion q cognominatus est bonus: & Stilpo megarensis: & cõplures alii ciuiles uiri. Fertur nonaginta ferme annorũ obisse diẽ. Porro & ipsius morte uaria hẽtur opinio. Sunt enim qui dicant illum cũ bouis pedẽ crudum cõmedisset. bilẽ incurrisse: atq; ex ea fuisse defunctũ. Alii uero cõtinuisse spiritũ: atq; ita exspirasse: ex quibus est Cercidas megalopolita siue cretensis in meliambis sic.

Quidem finit non ante sinopeus ille
Gerens bacillum duplicis uestis lator.
Pascens in æthere dentibus labra admouens

liber

Et ſpiritum mordens qui obiit erat uere
Iouis Diogenes ſtirps:caniſq; cæleſtis.

Alii dicunt cum polipū canibus ptiri uoluiſſet:morſum in cruris neruo accepiſſe:ac ex eo defunctū eſſe. Ipſius tamen neceſſarii ut in ſucceſſionibus ait Antiſthenes:id potius approbant ꝙ ſpiritū cōtinendo animā exhalauerit. Degebat enim in cranio:id autē erat gymnaſium ante corinthū. Cū uero ex more familiares ſui aduenıſſent:pallioq; obuolutū deprehenderent:non illū dormire arbitrati:erat qppe minime ſōnolentus:ſed ex inſtituto ſuo durare puigil cōſuetus reuelato pallio animā eflaſſe inuenerunt: ſuſpicatiq; ſunt illum hoc feciſſe deſiderio migrandi ex uita. Hinc ut aiunt īter eos quis eū ſepeliret oborta ſeditio fere ad conſerandas eos pduxit manus. Aduenıētibus autē patribus illorū atq; primatibus ita ſedata diſcordia ſepultū eſſe tradunt iuxta portā quæ in iſthnū fert. Erigentes autē ſup illius tumulū columnā:canē deſup ex lapide pario ſculpſerunt. Poſtmodū & ipſius ciues æreis illum ſtatuis honorarunt ita inſcribentes. Seneſcet tēpore qdē hoc æs: ſed tua ſane Diogenes gloria non oboleſcet oībus ſæculis. Nā uitæ gloria mortaleſ illuſtraſti: facileq; uiuendi uiā prætuliſti. Eſt itē de eo tale epigramma carmine proceleumatico.

Diogenes age loquere rogo ego quæ te mors
Excepit in acherontis domum:canis acerbitas mordicus.

Aiunt qdā illū dum moreretur mādaſſe inſepultū proiici cadauer:ut oēs beſtiæ pticipes ipſius eſſent: ſiue in foueam ſupiecto modico puluere iniicerent. Alii autē in eliſſum ſe īmitti uoluiſſe tradunt:ut eſſet fratribus utilis. Demetrius autē in æquocis ait eadē die Alexandrū babyloniæ: Diogenēq; corinthi uita functos eſſe. Erat autē ſenex Olympiade .cxiii. Feruntur eius iſta uolumina. Dialogi capitulorum. Ichthyas:cornix:pardus:plebs:atheniēſium reſpu. ars moralis:de diuitiis:amatorius: Theodorus:Hypſias: Ariſtarchus:de morte:Epiſtole. Tragœdiæ. vii. Helena: Thyeſtes:

Hercules: Achilles: Medea: Chryſippus: Oedipus. Porro ſo
crates in primo ſucceſſionum: & ſatyrus in quarto de uitis
nihil eſſe Diogenis affirmant. Tragœdiolas autē ait ſatyruſ
Philiſci æginenſis eſſe diogenis diſcipuli. Sotion autem in
ſeptimo hæc ſola diogenis eſſe ait. De uirtute. de bono. A
matoriū pauperē. Tolomæum. Pardū. Caſſandrū. Cepha
lionē. Philiſcū. Ariſtarchū. Siſyphum. Ganymedē. de uſu.
Epiſtolas. Fuerunt autē quinque diogenes. Primus apollia
tes phyſicus. Eius autē ſcriptorum iſtud initiū fuit. Quod
cūq; dicere aggredienti operæ precium eſſe uidetur initium
irrefragabile ponere. Secundus ſicyonius qui pelopōneſia
ca ſcripſit. Tertius hic ipſe. Quartus ſtoicus ex ſeleucia: ap
pellatus eſt autē babylonius ob uicinitatē. Quintus tarſen
ſis qui de quæſtionibus poeticis ſcripſit: quas etiā ſoluerē ni
titur. Hunc uero philoſophū Athenodorus ī qnto deābula
tionū ait ꝙ ungi ſolitus ſit: lucidum ſemp uiſum eſſe.

Mominus ſyracuſanus.

m Ominus ſyracuſanus Diogenis quidē diſcipulus:
famulus uero mēſarii cuiuſdam corinthii fuit: ut
Socrates tradit. Ad eū Xeniades qui diogenē eme
rat: frequens pergebat: uirtutēq; ipſius operum atq; in dicē
do uim prædicans: Mominum ī uiri pellexit amorē. Ille enī
continuo ſimulata ueſania abiicere monetam oēmq; mēſæ
pecuniam cœpit: donec a domino repudiatus cōtinuo ſe ad
Diogenem contulit. Aſſecutus eſt autē & Cratē cynicum ſæ
pius cæteroſq; id genus ſtudioſe conſectatus. Qua ex re fa
ctum eſt ut eum dominus ſuus adhuc magis inſanire puta
rit. Fuit autem uir eloquens & doctus: adeo ut Menāder co
micus ipſius mentionē fecerit in quadā comœdia ſic de eo
dicens. Mominus uir quidā fuit oiphilo ſapiens ignobilis
modico qui perā geſſit: peras ergo tres. Sed & imaginis uer
bo edixit ſimile nihil ei eſſe p Iouē quod dictum eſt: noſce

te ipsum: neq; his quæ sunt in laude: sed sup hæc oīa mēdicus ille & sordidus. Nā quod reliquū est oē fastū esse ait. Adeo uero grauis tantaq; cōstātia fuit: ut cōtempta gloria solā ueritatē appeteret. Scripsit autē ludrica sententiis seriis pmixta: de appetitionibus duo: & exhortatorium:

Onesicritus.

o Nesicritū alii quidē æginēsem tradunt. Porro Demetrius magnesius astipalensem fuisse ait: & hic ex Diogenis ludo pbatissimus. Videtur autē quiddā hēre simile cū Xenophōte. Ille quippe cum Cyro: hic cū Alexandro militauit. ille cyri pædian: hic alexandri scripsit initia: ille cyri: hic alexandri psequitur laudes. Est autem & stilus utriusq; simillimus: nisi inquantū q transcribitur secūdū ab exēplari ē. Fuit & Menāder diogenis discipulus cognomento Drymus homeri admirator: & Hegesæus sinopæus Cloeos cognoīatus: & Philiscus æginēsis quē prædiximus.

Crates thebanus.

c Rates Ascondii filius thebanus ipse quoq; inter sapiētissimos Diogenis discipulos fuit. Cæterū Hippobotus nō Diogenis ipsum fuisse discipulū ait: sed bryronis achiui ista ferūtur ludicra. Pera quædā ciuitas est in medio nigro typho pulchra & pinguis circunfusa nihil habens: ad quam nemo uir nauigat: neq; qui stultus pasitusq; sit: neq; auidus meretricis: obscenisq; exultans operibus. sed animū atq; allia fert & ficus & panes: de quibus īuicē non certant: neq; sumūt arma pecuniæ aut gloriæ gratia. Est & Ephemeris hæc habens illa uulgatissima. Appōit coquo minas decem: medico dragmam: assentatori talenta quinque: consiliario fumum: meretrici talentum: philosopho triobolum. Vocabatur autē & thyrepanoectes q ī oēm

ingrederetur domũ & corriperet. Eſt eius & illud : hæc héo quæ didici:& quæq; curaui:atq; me diuæ docuerunt munera muſæ:q̄ꝗq; ex philoſophia fuiſſet adeptus lupinorũ chænicen:& nullius rei curã. Fertur eius & illud. Amoré ſedat fames:ſin minus tempus:eis uero ſi uti nõ uales:laqueus. Floruit maxime circa centeſimã & tertiãdecimam olympiadé. Hunc ait Antiſthenes in ſucceſſionibus cũ in tragœdia quadam cerneret Telephum ſportulã tenẽtem aliaſq; opulẽtum ad cynicã philoſophiã prexiſſe: illumq; patrimonio uendito: erat quippe uir nobilis:cum aggregaſſet plus q̃ ducenta talenta:ciuibus ea dimiſiſſe:adeoq; conſtanter philoſophatum eſſe:ut & Philemon comicus ipſius mentionem fecerit. Ait nempe æſtate q̄ppe habuit palliũ craſſum ut ſe cõtineret:hieme autem pãnum. Refert autem Diocles perſuaſiſſe ſibi Diogené ut peculium dimitteret:ac ſi q̄d pecuniæ haberet iactaret ĩ mare. Atq; Cratis quidem domus ab Alexãdro:hipp̄chiæ uero a Philippo. Quoſdã ex ꝓpĩq̄s ad ſe ueniẽtes atq; auertere ab ĩſtituto moliẽtes ſæpenũo baculo pſeq̄batur cõſtanſq; pdurabat. Porro Demetrius magneſius ait depoſuiſſe illũ pecuniã ad trapezitã: ea cõdictõe ut ſiquidé filii ideotæ eſſent:eam illis redderet: ſin autem philoſophi:plebi diſtribueret:nihilo q̄ppe egere philoſophos. Eratoſthenes autem refert:cũ ex hipp̄chia de qua dicemus: natus ſibi eſſet filius Paſicles noĩe:eum iã adultum ad ãcillæ adduxiſſe domum ac dixiſſe:hoc ei paternum eſſe matrimonium. Cæterum mœchorũ exilia & cædes tragicorũ eſſe præmium:eos uero q̄ ſcortis congrederentur comicorũ:q̄ppe ex luxu & ebrietate ĩſaniam gigni. Huius frater Paſicles fuit Euclidis diſcipulus:eius facetum q̄dpiam fauorinus in ſecundo cõmentariorum refert. Ait enim pro quodã deprecans gymnaſii principem eius ilia tetigit. Illo indignante: quid enim ait nõne & iſta tua ſunt:ſicut & genua. Dicebat q; poſſibile non eſſe inueniri qui lapſus non ſit: ſed ueluti in malo punico granum etiã aliquod putridum eſſe. Cum

Nicodromũ cytharœdum irritaſſet: cæſus ĩ faciẽ eſt. Cartulã itaq; ĩponens fronti inſcripſit: Nicodromus fecit. Scorta ex induſtria inſectabatur maledictis una & ſe ipſũ exercens ad pferẽda cõuicia. Demetrio phalereo qui ſibi panes ac uinum miſerat exprobrabat dicens: utinã & fontes panes ferrent. Cõſtat igitur aquã bibiſſe. Ab athenienſibus ciuilis iuris pitis arguebatur cur ſindone amiciretur: qbus ille: Theophraſtum inquit oſtendã uobis opertũ ſindone: non credẽtibus ĩduxit illos ĩ tõſtrinã ubi ille tõdebatur: oſtẽditq; lino cooptũ. Cũ thebis a prĩcipe gymnaſii flagris cæſus eẽt: ſiue ſecũdũ alios corinthi ab Eutycrate: ac pede traheretur ridebat dicens. Me pede diuino extendens protrahe uelo.
Diocles autem ptractum eum a Menedemo eretrienſi teſtatur: Nam cum eſſet decorus & Aſclepiadi philiaſio uſui eſſe uideretur: tetigit Crates illius coxas dicens intus Aſclepiades: qua ex re indignatum Menedemũ traxiſſe illũ: idq; eũ dixiſſe. Zeno uero cittieus in libris de uſu pellẽ ouis quoq; inſuiſſe pallium refert: ut eſſet informior. Erat autem & facie turpis: & cum ſe exerceret ridebatur. Solebat autem ſublatis manibus dicere confide Crates pro oculis & corpore reliquo. Hos autem uidebis irriſores iamiam ex morbo cõtrahi te beatum dicere: ſe autẽ ocioſitatis arguere. Dicebat aũt tam diu philoſophandum eſſe quoad uideantur duces nobiles eſſe aſinarii. Deſertos dicebat qui cum aſſentatoribus eſſent: non ſecus ac uituli cum inter lupos ſunt: neq; enim cum illis propinquos: neq; cum his eſſe: ſed inſidiatores. Cum autem ſentiret ſe morti proximum: ĩſpiciebat ſeipſũ dicens: perge iam amice perge ad inferni ſedes ſtatu ob ſenium curue. Erat quippe ex ſenectute curuatus: Alexãdro rogante num uellet reſtitui: ac refici patriam ſuam: quid ait opus eſt: rurſus enĩ fortaſſis Alexander eã alius diruet. Habere ſe patriã cõtẽptũ gloriæ & pauptatẽ fortuna nũq̃ caſura bona: Diogeniſq; ciuem eſſe ĩuidiæ inſidias nõ metuentis. Meminit ipſius & Menander in geminis dicens. Mecũ

enī ambulabis pallio amicta: ficuti cum Crate cynico quā/doq; coniunx & filiam tradebat illis ut ipse ait: probationi triginta inductis diebus discipuli eius.

Metrocles.

m Eetrocles Hipparchiæ frater cū prius audiret Theophrastum pipateticum adeo corruptus erat: ut cū sæpe inter differendū crepitum uentris emitteret: præ angore animi domi inclusus moraretur cōtinere uolēs. Hoc agnito Crates ingressus est ad eum consolaturus: ac lupīs ex īdustria uoratis psuasit quidē illi primū uerbis nihil mali fecisse: fore quippe pdigium si nō & secundū naturā flatum emitteret. Tum uero & ipse in huiusmodi crepitū erumpens illum ex similitudine operis erexit. Hīc ipsius iā auditor fuit: euasitq; uir ī philosophia eminens. Hic libros suos ut ait Hecaton in primo usuum combussit dicēs. Sūt ista sōniorum phantasmata ueluti deliramenta. Sunt qui Theophrasti cōmentaria quæ ex illius ore pceperat: cōbus/sisse ferant: ac dixisse. Vulcane celer age: nihil hic tui īdiget thetis. Res docebat partī emi pecunia ut domum: ptim tē/pore & diligentia ut disciplinas liberales: diuitias nocere nisi qs eis digne utatur. Obiit senex a se ipso suffocatus. Porro discipuli eius fuere Theombrotus atq; Cleomenes. Theōbroti auditor fuit Demetrius alexādrinus: Cleomenis aūt Timarchus alexandrinus & Echecles ephesius: qui & ipse Theōbrotū audiuit: a quo Menedemus: de quo postea di/cemus. Fuit īter illos īsignis & Menippus sinopeus. Incidit autē in illorum retia Metroclis quoq; soror Hipparchia.

Hipparchia.

h Ipparchia Metroclis soror: erant autē maronitæ ā/bo: Amabat uero & Cratis uitam atq; uerba: neq;

ulla omnino ꝓcorum excellentia potuit auelli: nõ opibus: nõ nobilitate: nõ pulchritudĩe. sed hæc oĩa sibi Crates erat: parentibusq; minabatur seipsã nisi huic traderetur necaturã. Cũ igitur Crates a pẽtibus puellæ rogaretur: uti ab hoc illã ꝓposito auerteret. Postq̃ ægit oĩa: nec psuasit exurgens oĩ sua supellectile ante illius oculos exposita: hic ait spõsus hæc eius possessio est: ad hæc delibera. Neq; eni esse nostri cõsors poteris: nisi eadẽ studia attigeris. Elegit cõtinuo puella: sumptoq; illius habitu una cũ uiro circuibat: & cõgrediebatur in apto: atq; ad cœnas proficiscebatur. Quo tẽpoř & ad Lysimachũ ad cõuiuiũ uenerunt: ubi & Theodorum ĩpium coarguit sophisma huiusmodi obiiciens. Quod faciens Theodorus iniuste agere nõ diceretur: id Hippchia si faciat: facere iniuste nõ dicetur. Theodorus autẽ seipsum feriens ĩiuste non agit: ne Hippchia qdem Theodorum cædẽs iniuste agit. Tũ ille ad id quidẽ minime respõdit: sed illius pallium traxit. Sed neq; territa neq; pturbata Hippchia ut mulier est. Verum & dicente sibi illo: hæc est quæ textrini reliquit radios. Sum equidẽ inqt Theodore: sed num tibi male de meipsa statuisse uideor: si tẽpus quod in textrino consumptura eram: disciplinæ potius ĩpendi? Hæc & alia innumera de philosophante fœĩa dicuntur. Fertur & Cratis epistolarũ liber: ĩ qbus præclare philosophatur. Stilus ipse sæpe Platoni similis uidetur. Scripsit & tragœdias altissimo philosophiæ stilo: quale illud est: Nõ una patriæ mihi turris nõ una tecta: sed terræ oĩs & ciuitas & domus parata nobis: mõ uiueř detur. Obiit uetulus: atq; ĩ boetia sepultus ẽ.

Menippus phœnix.

m Enippus & ipse cynicus patria qdẽ phœnix: cõditione seruus fuit: ut ait Achaicus in ethicis. Diocles autẽ dominũ ipsius & ponticũ fuisse: batonemq; uocatũ tradit. Cũ uero præ cupiditate ĩportunius peteret:

thebanus fieri ualuit. Edidit quidē dignum memoria nihil Porro ipsius libri multo risu referti sunt: non secus atque Meleagri q̄ tēpore suo fuit. Refert Hermippus diurnū fœneratorē fuisse: uocatūq; Hemerodanistē. Nāq; nautica usura fœnerari conariq; ut pecunias cōplures cogeret: Tādē īsidias ꝑpessum oībus priuatū esse: ac præ mœrore laqueo sibi uitā extorsisse. Et nos lusimus in ipsum.

Est canis in creta quanuis sit patria phœnix
  Tristia qui tota fœnera luce dabat.
Istum nouisti sed uos fortasse Menippum
  Nam canis hic solum nomine notus erat.
Omnibus hic nocuit thebis ut fossa fuisset
  Penderet laqueis si bene nota canis.

Quidā eius libros nō ipsius esse sed Dionysii & Zophiri colophoniorū tradunt: qui iocādi causa cōscribentes ei ut disponere idoneo dederunt. Fuerunt autē Menippi sex. Prius qui de lydis scripsit: Xanthūq; breuiauit. Secūdus hic ipse. Tertius stratonicus sophista. Quartus sculptor. Quintus & sextus pictores: utrosq; memorat apollodorus. Cynici autem uolumina tredecī sunt. Neniæ: testamenta: epistolæ cōpositæ ex deorum ꝑsona ad physicos & mathematicos grāmaticosq;: & epicuri fœtus: & eas quæ ab ipsis religiose coluntur imāgines: & alia.

Menedemus.

m Enedemus Coloti lāpsaceni discipulus fuit. Hic ut ait Hippobotus intantū ꝓdigiosæ supstiōis uenerat ut sumpto hītu furiæ circūiret: dicens speculatorē se ex inferno uenisse peccantiū: ut iterato descendens hæc ibi dæmonibus renunciaret quæ uidisset. Vestis hæc erat pulla tunica talaris: astricta puniceo balteo: pilleus arcadicus capiti īpositus habens ītexta elementa .xii. cothurni tragici barba prolixa: uirga in manu fraxinea. Atq; istæ qdē

liber

uitæ ſunt ſinguli cuiuſq; cynicorum. Subiicienda nunc & quæ communiter illis uiſa ſunt: ſiquidem & ſectam hanc philoſophiæ eſſe iudicamus: non ut quidam uolunt conſtãtiam uitæ. Placet ergo illis rationalem naturalemq; philoſophiã tolli oportere: ab Ariſtone chio nõ diſcedentibus: moraliq; ſoli intendi: quodq; pleriq; Socrati: hoc Diocles Diogeni inſcribit: hunc aſſerens dixiſſe inquirendum quid nobis boni maliq; domi ſit. Repudiant & diſcipliãs liberales: Deniq; neq; diſcendas litteras dixit Antiſthenes ne frugi effecti peruerterentur alienis. Tollunt & geometriam & muſicam & cætera id genus. Nempe enim & Diogenes cuidam oſtendẽti ſibi horoſcopium: utile ſane inuentum ait ne priuemur cœna: ad eum uero qui muſicam ſibi præferẽbat ait: Nam uirorum ſententiis bene ſe habent urbes atq; domus non cantibus nec pulſibus. Placet eis & finem eſſe ſecundũ uirtutem uiuere: ut Antiſthenes ait in Hercule: ſimiliter ut ſtoicis. Nam ſocietas quædã eſt inter has duas ſectas: unde & cyniſinum dixere breuem uiam: atq; ita uixit & Zeno cittieus. Placet item eis ſimplex & parabilis uictus: quippe q ſobriis cibariis utuntur & ſolis palliis: diuitias gloriam nobilitatemq; contemnunt. Itaq; plerunq; herbis & aqua tantum frigida utuntur: operimentiſq; fortuitis & doliis: ſicuti Diogenes: qui dicebat deorum eſſe propriũ nihil ĩdigere: eorum uero qui diis eſſent ſimiles minimis egere. Virtutẽ dicũt eſſe docibilem: ut in herculem ait Antiſthenes: eſſeq; minime reiiciendum: ſed ſtudioſe colendum: ac ſine peccato ſapientem & ſimili amicum fortunæ quoq; nihil permittendum. Quæ uero inter uirtutem & uitia ſunt æque: ut Ariſtochius indifferentia appellant: & iſti quidem cynici fuere. Veniendum iam ad ſtoicos: quorum prĩceps fuit Zeno Cratis diſcipulus.

DIOGENIS LAERTII DE VITIS PHILOSOPHORVM LIBER SEPTIMVS.

ZENO CITTICVS.

z Eno Mnasiei siue Demei filius citticus ex cypro græca ciuitate phœnicibus frequẽter accolis: collo fuit in alterã partẽ ĩclinatiore: ut refert Timotheus atheniensis in libro de uitis. Apollonius autẽ tyrius gracili corpore statu procero & atra cute fuisse illum auctor est. Vnde illũ quidã ut Chrysippus ĩ quinto prouerbiorum ait: ægyptium palmitem dixit. Crura habuit turgida & imbecilla & infirma. Idcirco & Perseus in cõmentariis conuiualibus ipsum refert cõplures cœnas declinasse. Vescebatur perlibenter ficubus recentibus atq; ad solem passis: Auditorq; ut dictum est Cratis fuit. Deinde Stilponem etiam audisse & Xenocratem decẽnio perpetuo nõ desunt qui affirment: sicuti Timotheus in dione: Polemonis itidem frequentasse auditoriũ. Porro Hecaton & Apollonius tyrius in primo de Zenone libro scribit: cũ oraculũ consuluisset: quo pacto uiuere optime posset: respondisse deum: si mortuis colore concors esset. Quod ille cum intellexisset: se ad legendos antiquorum libros magno cõtulisse studio. Deniq; Cratis hoc modo familiaritate usus est. Purpuram ex phœnice mercatus aduectans ad piræum naufragium fecit. Ea iactura subtristior factus athenas ascendit ãnos triginta natus: seditq; penes librorum uenditorem. Legente autẽ illo secundum Xenophontis cõmentariorum delectatus ille & iã lætior sciscitari pergit: ubinã eiusmodi uiri morarentur. Opportune tũc prætereunte Crate: digito illũ bibliopola ostẽdẽs hunc ĩqt sequere. Ex eo iã cratis auditor erat. Alias quidẽ aptissimus ad philosophiã: uerũ uerecũdior q̃ ut se ad impudentiam cynicam conferre posset. Id ubi

animaduertit Crates: curare etiam ĩ hoc illum ſtudens ol
lam lenticula refertam dedit: ut per ceramicum ferret. Cũ
autem uideret pudeſcere illum atq; uerecũdari: baculo ictã
perfregit ollam. Illo fugiente & lenticula per crura defluen/
te: quid inquit fugis puniceolum: nihil mali paſſus es. Ali/
quandiu igitur audiuit Cratem: quo tempore cum ſcripſiſ
ſet de repub. quidam iocantes aiebant in cauda canis illum
ſcripſiſſe. Præterea ſcripſit & iſta. De uita ſecundum natu/
ram. de appetitu: ſiue de hominis natura. de perturbationi
bus: uel de uitiis. de officio. de lege. de græca peritia. de aſpe
ctu. de toto. de ſignis: ſiue de notis: Pythagorica uniuerſa/
lia. de dictionibus. Problematum homericorum. v. de poe/
tica auditione. Eſt ipſius item & ars & ſolutões & argumẽ
ta. ii. cõmentaria Cratis moralia. Atq; iſti quidem libri eius
ſunt. Poſtremo diſceſſit: & quos prædiximus audiuit ad ui
ginti annos: ubi & illum dixiſſe ferunt. Tunc ſecundis uen
tis nauigaui quando naufragium feci. Alii ſub Crate hoc di
xiſſe aiũt: Quam bene fortuna fecit: quæ nos philoſophiæ
applicauit. Alii dum athẽis diuerſaretur: audito naufragio
dixiſſe illum ferũt: Recte ſane ægit fortuna quæ nos ad phi
loſophiam ĩpulit. Quidam depoſito athenis onere ſic de/
mum ad philoſophiam fuiſſe cõuerſum. Vertens igitur ſe
ad porticum uariam quæ & peſianacta appellabatur: ex ua
ria & multæ ſcientiæ pictura polygnoti oratione formabat
uolens & locũ illũ ſtabilem facere: nulliſq; ſeditionibus ul/
tra uiolabilẽ. Nanq; ad mille quadringentos triginta ciues
ibi fuerãt necati. Eo igitur ad illum audiendũ diſcipuli iam
confluebant: atq; ideo ſtoici uocati ſunt etiã qui ab ipſo an
tea zenonii appellabantur: ut epicurus ĩ epiſtolis ait. Siqui
dẽ & ante illũ ſtoici q in illa morabantur: poetæ dicti erãt:
ut ait Eratoſthenes ĩ octauo de antiqua comœdia: a qbus
multũ ĩcremẽti ea appellatio accepit. Eñuero ſũmo ĩ hono
re apud athenienſes habebatur Zeno: adeo ut urbis ac mœ
niũ apud illum claues deponerent: coronaq; aurea & ærea

imagine honorarent. Hoc autē & ciues ipſius feciſſe ferunt magno ſibi ornamento fore uiri imaginem exiſtimantes. Amplectebantur illū & ſydonii cittiei. Suſcipiebat illum & Antigonus: & ſi quando athenas contendiſſet: auditor eius erat: multumq; orabat ut ſe ad eū cōferret. Id ille quidē facere renuit. Cæterum Perſeū unū ex familiaribus miſit Demetrii filiū genere cittieū: quiq; olympiade. cxxx. florebat: Zenone iā ſene. Eſt autē hic textus epiſtolæ Antigoni: ut refert Apollonius tyrius in his quæ de Zenone ſcripſit.

Rex Antigonus Zenoni philoſopho ſalutem.

e Go fortuna me quidem & gloria uitam tuā āteire exiſtimo. Cæterum diſciplinis ſtudiiſq; liberalibus & pfecta fœlicitate quā tute poſſides: longe abs te præcelli ſentio. Quo circa te orare ſtatui uti ad me ꝓficiſcaris: id mihi pſuadens te preces meas minime irritas fieri paſſurum. Tu igitur modis oībus enitere ut tuo cōtubernio fruamur: hoc pro certo habens: te non mei tantum: ſed oīum ſimul macedonum eruditorē fore. Nā qui macedoniæ regem erudit: atq; ad uirtutē ībuit: eū & ſubditos quoſq; inſtruere ad fortitudinē & probitatē certum eſt. Nā cuiuſmodi fuerit dux: tales utplurimum ſubditos fieri neceſſe eſt. Vale. At hæc Zeno ita reſpōdit.

Zeno Antigono regi ſalutē.

a Mplector tuum maxime diſcendi ſtudiū: q̄ uerā utilē atq; neceſſariam: nō popularē: & quæ ad puertendos mores tendit: eruditionē apprehendere inſtituis. Qui enī philoſophiæ amore ac ſtudio tenetur: declinatq; celebrē illā & uulgarē uoluptatē: quæ quorundā adoleſcentulorū aīos efœīat: eū nō natura mō nobilitatē tueri: uerū quidem uirtutis quoq; īſtituto manifeſtum eſt. Porro liberali ac nobili ingenio ſi adiiciatur modica exercitatio: neq; deſit præceptoris copia: mature ad pfectā uirtutis euadit frugē. Equidē niſi ſenectus mihi obſiſteret: ſum enī octogenarius: corpuſq; præterea īualidū: ipſe ad te pgerē: ut iubes. qa uero id nō datur: quoſdā ex cōtubernalibus meis ad te mitto: q aī

bonis me minime inferiores sunt: & corporis etiã cõmodis exuperant. His si tu studiose congrediare: nihil quod ad ue rã ptinet beatitudinẽ desiderabis. Vale. Misit autẽ persæũ quem prædiximus thebanumq; Philonidam. Vtriusq; horum Epicurus mentionem facit ĩ epistola ad Aristobulum fratrem: congressosq; Antigono memorat. Placuit atheniẽsiũ quoq; de illo decretũ: quoniã ẽ memorabile subnecteř. Est autẽ huiusmodi decretũ arrenida prĩcipe acamãdis tribus qnto magſratu memacteriõis decĩa mgřatus tertiadecĩa præsidẽtiũ concio rata decreuit Hippio cratistotelis Xypeteon & cæter primarii. Thraso thrasonis filius anaclicus dixit Quoniam Zeno Mnasei filius cittiæus complures annos in ciuitate philosophe uersatus est: atq; in omnibus uir bonus esse perstitit: ac iuuenes qui ad illum disciplinæ causa conuenerunt ad uirtutẽ & frugalitatem exhortando: ad ea quæ sunt optima incendit uitam suam uerbis ac doctrinæ suæ consentaneã exemplar omnibus proponens: bona fortuna uisum est plebi laudare Zenonẽ Mnasei filium cittiæum & aurea corona coronare secundum legem uirtutis ac tẽpantiæ gratia: prætereaq; cõstruere illi sepulturã in ceramico: publicæ coronæ autem faciendæ exædificãdiq; tumuli plebẽ iam quinq; uiros ex atheniensibus eligere qui curã habeant. Decretumq; hoc scribam Plebis inscribere columnis duabus: licereq; sibi alteram in academia: alteram in lycio ponere. Sumptus uero columnarum distribuere eum q negociis præest. Vt omnes intelligant atheniensium plebẽ bonos uiros & uiuos & defunctos honorare. Ad huiusmõi autẽ structurã electi sunt Thraso anacieus Philocles piræeus Phædrus anaphlystius Melon acharneus & Micythus sypalleteus. hoc exẽplar decreti fuit. Refert autem Antigonus carystius ipsum se non negare cittieũ. Nã cum unus eorũ e numero fuerit atq; ĩ colũna descriptus sit: qui ad lauachri structurã cõtulere ĩ statua Zenõis philosophi ut etiã cittieus adiiceřtur orauit. Cũ uero fecisset aliq̃ndo uasculo cauũ

opculũ:circunferebat pecuniã: ut Crates præceptor prom/
ptũ haberet ac paratũ neceſſariũ uictum. Aiunt illũ pluſq̄
mille talenta habuiſſe cũ uenit in græciã:eaq; nautice fœne
rari ſolitũ. Edebatq; modice panẽ & mel: & ſuauis uini pau
lulũ bibebat.+ Pueris ſemel fere aut bis uſus eſt: & ancillula
quadã ne ſexũ odiſſe uideretur. Eandẽ quoq; domũ ipſe &
pſæus una habuit. Is cũ aliquãdo tibicinã mulierẽ ad eũ in
duxiſſet: ab ſe raptã ad pſæũ abduxit: eratq; ad illũ aditus
facilis: neq; ipſe difficile quo quiſq; uellet circunducebatur
adeo ut ſæpe apud eũ Antigonus cœnæret rex: atq; ad Ari/
ſtoclen cytharœdũ ad cũuiuiũ cũ illo una pgeret. Sẽſim ta
men id euitaſſe traditur: ac declinaſſe ne nimis eſſet popula
ris: adeo ut ĩ ſũmo gradu cõſideret: deuitãs uel alterã ptur
batõis ptẽ: neq; uero cũ pluribus q̄ duobus uel tribus ãbu/
labat. Quibuſdã uero ut Cleãthes ait ĩ libro de ære iubebat
æs dare circunſtantes: uti ne ſibi moleſti eſſent. Pluribuſq;
circunſtãtibus oſtendens in porticu in ſũmo ligneã aræ cir
cunferentiã: hæc ait aliquãdo in medio erat expoſita: qa ue
ro ĩpedimẽto erat: ſeorſũ poſita eſt: & uos igitur uoſmet ex
medio tollẽtes minus moleſtiarũ nobis adhibebitis. Demo
chare autẽ Lachetis filio ſalutante illũ ac dicente ſi qd opuſ
hẽret: dicturum ſe ac ſcripturũ Antigono præbituro oĩa: in
dignatus contra illi congreſſus nõ eſt. Fertur autẽ poſt Ze
nonis mortẽ Antigonum dixiſſe: quale ſpectaculũ perdidi.
Vnde & athenienſibus per Thraſonẽ legatũ ut in ceramico
illi ſepulturam facerent petiit. Interrogatus autẽ cur illum
adeo admiraretur: quia ĩquit cum illi a me multa & magna
ſæpe data ſint: nunq̄ emollitus eſt: neq; humilis appuit. E/
rat autem & ad inquirendũ ſolers: ſubtiliſq; in oĩbus ac di
ligens in diſſerendo. Vnde & Timon in ſillis ait. Et phœni
cem uidi auiculã in adumbrato faſtu cunctorum auidam.
Fluebat autẽ eius ſenſim ſemen: mentemq; cælo habuit mi
norẽ. Diligenter autẽ & accurate cũ Philone dialectico ſe ex
ercebat: atq; una uacabat. Vnde non minori admirationi

+ Hic apud refertur à Jacob Menochio De arbitr. Iudicum Centur. 3. lib. 2. Casu. 28 fol. 250 à tergo.
Adde [illegible] Menochio.

liber

apud iuniorē Zenonē est hītus q̄ Diodorus præceptor eius Erant cū ipso & nudi quidā & sordidi hoīes ut ait Timon: ubi pauperū cōgessit nubē qui oīum erant egētissimi leuissimiq; ciuiū uiri. Enīuero gestus ipsius subtristior grauisq; & acer fuit. Vnde & rugabat frontē & ora cōtrahebat. Vili præterea ualde appatu erat: & qui barbaricā tenuitatē redoleret: idq; sub prætextu frugalitatis faciebat. Si quē obiurgasset: circuncise id ac breuiter: neq; nimiū: sed ueluti ex lōgīquo faciebat: ut exempli gratia de eo qui se nimio studio cōponeret aliquando ait. Cū enī ille uehiculū quoddā lente segniterq; transcenderet: merito inquit suspectū hēt lutū: neq; enī se in illo ueluti in speculo ītueri potest. Cum uero cynicus quispiā oleū se in uasculo nō habere diceret: atque ab eo postularet: se minime daturum asseuerauit: abeuntē uero animaduertere iussit: uter esset īpudentior. Amatorie autē chremonidæ affectus ipso & Cleanthe assidētibus surrexit: cumq; admiraretur cleanthes ait & medicos optimos audio dicentes: præclarum esse ad tumores quosq; remediū qetem. Duobus in cōuiuio iuxta se recunbentibus cum is q sibi adiacebat inferiorem socium pulsaret pede: ipse hunc pulsauit genu. Conuerso illi quid ergo ait illum abs te pati arbitraris: qui sub te est. Ad eum qui pueros amabat: neq; magistros habere sensum ait: si semper inter pueros uersentur: neq; illos. Dicebat aūt eruditorum sermōes & īpfectos alexādrinæ pecuniæ esse similes. Nā gratos quidē oculis ac pictos monetæ instar: nihilo tamen idcirco esse meliores. Eos uero qui secus essent: tetradrachmis atticis assimilabat: temere quidē ac rustice incisis: sed q pictā orationem supaī possint. Aristōe autē discipulo nō satis uaniter multa: quædā etiā temere audaciterq; disserente: possibile nō esset īqt ita dicere: nisi ebrius te genuisset pater. Vnde ipsum etiam loquacē appellabat. Breuis ipse in loquendo & circuncisus. Edaci cuidā nihil obsoniorū sotiis interconuiuandum relinquenti appositū ingeutē piscem sustulit: solusq; comedere

aggreſſus eſt. Cū ille ī eum intueretur:quid ergo ait ſocios quotidie tolerare arbitraris:ſi tu meam edacitatē ferre non uales. Aduleſcētē inſtantius q̄ ꝑ ætatem cōueniret: quiddā inquirentē admoto ſpeculo iuſſit īſpicere:rogauit deīde nū ſibi uideretur ei faciei cōgruere tales quæſtiones. Dicente ſi bi quodā Antiſthenis ſibi cōplura minime placere adducto ī mediū Sophoclis teſtimonio:rogauit num ſibi bona quæ dā etiā hr̄e uideretur. Illo ſe neſcire dicente:non piget īquit ſi quid ab Antiſthene male dictum ſit:hoc indagare & me moriter tenere:ſi quid uero boni negligere neq; meminiſſe uelle. Cuidā breuia eſſe philoſophorū dicta aſſerenti: uera inqt loqueris:oportet nēpe ſi fieri poſſit breues eſſe illorū & ſyllabas. Dicente ſibi quodā de Polemone ꝙ alia ꝓpone ret:& alia loqueretur:ſubſtomachans quanti enī inqt facie bat quæ dabantur. Operepreciū eſſe dicebat eū qui diſputa ret in morē hiſtrionum uoce uiribuſq; magnū eſſe os tamē aperire nō īmodice:quod ii faciunt qui plurima loquūtur quidē:ſed ea bene dicere non poſſunt: his qui bene dicerēt locū minime relīquēdū ueluti præclaris opificibus ad diſpi ciendum. Contra uero auditorē ſic eis quæ dicuntur intētū eſſe oportere ut nō uacet illi ad notas faciendas. Aduleſcen ti loq̄ciori aures inquit tuæ in līguā cōfluxere. Formoſo cui dā dicenti nō uideri ſibi amaturū ſapientē : nihil ait uobis formoſis eſſet īfœlicius. Dicebat & philoſophorū plurīos multis in rebus eſſe īſipientes:in ꝑuis fortuitiſq; īperitos. Adiiciebatq; Capheſii illud qui cū aīaduerteret quendā ex diſcipulis īflatū atq; turgidū ꝑcutiens dixit : nō ſi magnus fueris:bonus eris:ſed ſi bonus magnus. Aduleſcēte quodā audacius loquēte:dicere inqnit non poſſum aduleſcēs quæ occurunt mihi. Rhodio cuidā formoſo atq; diuiti:alias ue ro nihil idoneo cū uellet aꝑire ad philoſophiā aditū primo q̄dē ſuꝑ gradus conciſos ſedere illū fecit:ut chlamidē fœda ret:poſtmodū uero ī pauperū locū introduxit:ut īter pan nos eorū uerſaretur:poſtrēo receſſie aduleſcēs. Nihil faſtu

esse indecentius dicebat:idq; cũ incæteris: tum ĩ iuuenibus maxime. Monebat non circa uoces & uocabula memoriam sed circa intelligentiã mentem exercere oportere. Vti ne ueluti lixaturã quandã assumamus. Conuenire maxime iuuenibus dicebat in oĩbus uti sũma honestate hĩtu:ĩcessu:amictu: hẽbatq; semper in ore Euripidis de napeo uersus: ꝙ opes quidẽ illi fuerint:sed opibus elatus non incesserit: neq; plus fastus habuerit q̃ egens uir. Dicebat ad pceptõẽ disciplinarũ nihil esse alienius poetica:nulliusq; nos rei maiorẽ inopiã perpeti q̃ tẽporis. Interrogatus quis esset amicus: alter inquit ego. Seruũ in furto ut aiũt deprehensũ uerberabat:cunq; ille diceret:fatale mihi erat furari;& cædi inquit. Pulchritudinẽ dixit uocis florem esse:alii uero pulchritudinis uocẽ. Cum familiarium cuiusdã puulum liuentẽ aspexisset:uideo inquit ad illũ tui furoris uestigia. Cuidã ũguẽtis delibuto quis ait mulierẽ olet. Dionysio cuidã quærenti cur se solum non corrigeret:quia inquit tibi minus credo. Inepta plurima loquenti adulescentulo idcirco inquit aures hẽmus duas & os unũ:ut plura audiamus:loq̃mur pauca. In conuiuio tacitus sedebat:percontanti causam: nũcia inquit regi adesse quendã qui tacere sciat. Qui autẽ interrogabant legati a Ptolemæo aduenerant:& discere cupiebant quid de illo regi nunciarent. Interrogatus quonã esset aĩo aduersus maledicta:dixit ueluti si legatus absq; respõso remittatur. Refert Apollonius tyrius ꝙ cum Crates eum per palliũ a stilpone retraheret:dixerit o Crates aptissĩa philosophorum captura est quæ fit p aures: persuadẽs igitur trahe:quod si p uĩ egeris:corpus quidẽ apud te:sed animus apud stilponẽ erit. Versatũ illũ & cum Diodoro Hippobtus auctor ẽ:penes quẽ & dialecticæ studuit. Iã uero proficiens atq; puectus Polemonis frequẽtabat auditoriũ calcãdi fastus cã. Deniq; illũ dixisse ferunt. Non latet nos Zeno te p orti ianuas irripere furariq; dogmata: eaq; phœnicum tibi more circũdare. Fertur cum dialecticus sibi septem species

septimus

dialectices ὁρίζοντι in sermone demonstrasset: ĩterrogasse quidnã sibi mercedis dari uellet: poscentiq; centũ ducentos dedisse: tãto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primum καθηκον .i. officium uocasse: librũq; de illo scripsisse Hesiodi itẽ uersus mutare solitũ in hanc sententiã. Optius ille quidẽ qui paret rite dicenti. Clarus & ille quidẽ est qui ipse cuncta dinoscit. Præstãtiorẽ enĩ eũ esse qui bene quod dicitur audire possit atq; eo uti: q̃ qui p seipsum omnia assequitur: huic enĩ solã adesse intelligentiã: qui uero obtemperet inesse præterea & actũ. Rogatus cur seuerus cũ esset: in cõuiuio tamen hilaresceret. & lupini ait cũ sint amari: pfusi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in .ii. chriarum eiusmodi consortia nõ libenter admittere solitũ: ac dicere melius esse pedibus q̃ lingua labi: bene paulatĩ fieri nõ tamen parum esse. hoc alii Socratis dicunt. Erat autẽ patientissimus & simplicissimi uictus: crudisq; tantũ cibis utebatur: & tenui pallio: ita ut de illo diceretur: q eũ neque sæua hiems: nec gelidus imber: non dura uis morbi domuerit: neq; torridus sol: non ut his quæ uulgo placent rapetur sed studiis altis: quibus solis ĩtentus uigilaret die noctuq;. Comici tamen ĩprudentes hũc dũ uituperant laudant. Nãq; Philemon sic comœdia philosophis ait panis caricæ obsonio: & potui aqua philosophiæ nouũ hoc inuexit genus. Esuriẽ docet: & discipulos capit. Alii Posidippum putant. Iã uero ferme & in puerbium transiit: dicebatur deniq; in ipso philosopho cõtinentior Zenone: Sed & posidippus ĩ translatis itaq; diebus decẽ Zenone cõtinentius. Re eni uera oẽs transcendebat ea specie & honestate magnaq; fœlicitate. Quippe nonagesimo octauo ætatis suæ anno uita excessit ĩcolumis atq; integer ac sine morbo. Persæus autẽ in scholis moralibus septuagĩta duorũ ãnorũ migrasse tradit ex uita. Athenas quippe cõcessisse ætatis ãno .xxii. Quĩquagĩta uero & octo ãnos scholæ præfuisse Apollonius auctor est. Sic autẽ obiit. Cũ abiret e schola offendit digitumque

ibc

pfregit. Manu uero terrã feriens dixit illud ex niobe uenio: quid me uocas: cõtinuoq; se strangulans interiit. Athenienses autẽ illũ in ceramico sepelierunt: decretisq; ut prædiximus honorauerunt: uirtutis illi testimonium reddentes. Diximus quẽadmodum mortuus est Zeno: & nos ĩ pametro hoc modo.

Citticus hic patriæ Zeno gratus adiuit olimpum.
  Non ope fessa sua pelion ossa tulit.
Herculis & numerum certamina dura subiuit.
  In cælum inuenit dulce modestus iter.

Et Antipatrus sidonius sic fecit.

Citticus extinctus Zeno: longa ætate solutum
  Fama refert: aliis sed periisse fame.
Alter q; terram feriens: quid me petis? ultro
  Vado ego: sunt hæc de funere nota suo.

Zenodotus stoicus Zenonis discipulus aliud sic fecit.

Tu Zeno diuitiis uoluisti uiuere spretis:
  Quod tibi sat tempora crura gerens.
Pugnasti ingenio: inuenisti mascula uerba:
  Et tibi libertas dulcis amica fuit.
Si phœnix patria est Cadmo quo græcia seruat
  Scripturam tabulam quæso quid inuidiæ.

Communiter autem de omnibus stoicis Athenæus epigrãmatum scriptor sic dixit.

Stoicidæ menti solum æui fertis honestum
  O q̃ dogma bonum uestra tabella tenet.
Hoc etenim solum uita est seruata uirorum
  Mœnia & hostilia tuta fuere manu.
Meta uiris aliis dulcis sit passio carnis
  Vna uiris dixit filia mnemosines.

Refert Demetrius magnesius in æquiuocis Mnaseã huius patrẽ sæpe qppe mercatorẽ athenas aduentãtẽ cõplures socraticos libros Zenoni adhuc puero inde aduexisse. Iamq; tũc ĩ pr̃ia philosophiæ desiderio flagrãtẽ athenas prexisse.

Cratiq; congressũ esse. Videtur autẽ ĩqt & ipse circa negatõnes errãtiũ finem statuisse. Sed & p cappari fertur deierasse sicuti & Socrates p canem. Quidã tamen ex qbus est Cassius sceptius ĩ pluris Zenonẽ accusãt. Primo quidem cur disciplĩas liberales ĩutiles denunciet ĩ prĩcipio suæ reip. Secũdo cur inimicos & hostes & seruos & alienos sibi ĩuicẽ dicat oẽs q ꝓbitati nõ studeãt: & pentes filiorũ & fratres fratrũ & ꝓpĩquos ꝓpĩquorũ. Rursusq; in repu. cõmendat ciues & amicos & ꝓpĩquos ac liberos solos esse q sint studiosi. Stoicis itaq; pentes ac liberi inimici sunt: nõ enĩ sunt sapiẽtes: uxoresq; cões itidẽ ĩ repu. statuat: ac secũdũ ducẽtos neq; sacra neq; iudicia: neq; gymnasia ĩ urbibus cõstrui pmittat: atq; ita de moneta scribat. Nũmũ uero neq; cõmutãdi gratia neq; pegrinatõis cã pari arbitrandũ est: eandemq; uestem uiros ac mulieres ĩbui præcipiat: nullãq; corporis nudare ptem. Porro hanc eius esse rempu. & Chrysippus in libro de repu. scribit. de amatoriis item differuit in principio libri q inscribitur ars amatoria. Similia identidem scribit ĩ diatribis. Huiusmodi quædã sunt apud Cassiũ: itẽq; apud Hesiodũ rhetorem pgamenũ q etiã abscissa ex libris quæ male sentirent ac dicereut stoici tradit ab Athenodoro stoico custode bibliotecæ pgameneæ: deinde re ĩserta esse deprehenso ac piclitante Athenodoro. hactenus de his. Fuerunt autem octo Zenones. Primus eleates de quo dicemus. Secundus hic ipse. Tertius rhodius q locorũ scripsit historiã. Quartus historicus q Pyrrhi in italia gesta conscripsit: epitomenq; romanarũ & carthaginensium rerum. Quintus Chrysippi discipulus: qui libros quidem scripsit ppaucos: sed cõplures discipulos reliqt. Sextus medicus herophileus ĩtelligentiæ acumĩe potius q̃ scriptura mirabilis. Septimus grãmaticus cuius ĩter cætera etiã epigrãmata ferũtur. Octauus sidonius genere philosophus epicureus sensu & elocutõe clarus atq; aptus. Zenonis uero discipuli fuere q̃plures hi tamen nobiliores Perseus Demetrii filius cittieus. Hunc

alii qdē necessariū: alii uero famulū illius tradūt: unūq; ex his q ad scribendos libros missi sibi ab Antigono fuerāt: cu ius & filii alcyonei nutritor fuerit. Eius igitur expimētū cū aliquando cape Antigonus uellet: falso sibi nunciari fecit prædia sua ab hostibus fuisse direpta: & cū tristior effectus esset: uides inqt diuitias non esse indifferentes. Feruntur e-ius ista uolumia. De rgno laconica respu. de nuptiis. de īpi etate Thyestes. de amoribus. Exhortatorii διατριβῶν χρεί ων. iiii. Cōmentaria ī platōis leges. vii. Aristo miltiades chi us q ἀδιαφορίαν īdifferentiā inuexit. Herillus calcedonius q finē dixit esse scientiā. Dionysius q ī uoluptatē trāstulit: Nā ob uehementē lippitudinem piguit iā dolorem dicere ī differentē. Fuit autem Heracleotes phaerus bosphoranus. Cleanthes phanii filius asius qui illi ī scholæ successit regi-mīe. Hunc ille cereis durioribus tabulis cōpar̄ solebat: quæ uix quidē & cum difficultate scribuntur: sed quæ inscripta fuerint seruāt diutius. Porro sphaerus post Zenonis mor-tē Cleanthis item auditor fuit: dicemusq; de illo cū ad Cleā them uenerimus. Erāt autem & isti discipuli Zenonis: ut Hippobotus ait: Athenodorus solensis Philonides theba-nus Calippus corīthius Possidonius alexādrinus Zeno si-donius. Cōiter uero de dogmatibus stoicis oībus in Zeno-nis uita mihi dicēdum putaui: q̄ is eius sectæ autor fuerit. Sunt qdem eius & quos prædiximus libri in qbus ita locu-tus est ut stoicorum nemo. Porro dogmata siue decreta sūt ista cōiter. Dicemus autē summatī: ut in aliis cōsueuimus facere. Triptitā esse dicunt philosophiæ rationē: aliā qppe physicen: ethicen aliā: tertiā logicen dici. Sic autē primus di uisit Zeno cittieus in libro de oratōe: Chrysippusq; ī prīo de oratōe: atq; in prīo physicorum: Apollodorus item ephi lus in prīo introductionum ad dogmata: Eudroniusq; in morali īstitutōe: Diogenesq; babylonius possidonius. Has uero ptis apollodorus qdem locos uocat: Chrysippus uero atq; Eudronius species: alii genera. Enīuero philosophiam

aīanti ſimilē dicunt: oſſibus ac neruis logicen: carnibus ethicen: animæ phyſicen aſſimilātes. Siue rurſus ouo: eſſe qppe oui ſupficiem logicen: ſequentia ethicen: intima & penitus abſtruſa phyſicen: ſeu agro frugifero: quippe circūiectā ſepē logicen: fructū ethicen: humum ſiue arbores phyſicen Siue ciuitati muris optīs ſeptæ ratiōabiliterq; admīſtratæ. Neutrā uero ptē præferri alteri: ſicut quidā eorum mixtas arbitrantur; eaſq; cōfuſe ac pmixte tradunt. Alii uero logicen primā: ſecundā phyſicen: tertiā ethicen ſtatuunt. Ex qbus eſt Zeno in libro de oratione & chryſippus & archidemus & eudronius. Ptolemacenſis uero Diogenes ab ethicis īchoat. Apollodorus autē ethicā ſecundo in loco cōſtituit. Porro Panætius & Poſſidonius a phyſicis initia ſumūt: ut phanius inquit poſſidonii neceſſarius in prīcipio poſſidonii q de ſcholis inſcribitur. Cæterum cleanthes ſex philoſophiæ ptes ait: dialecticā: oratoriā: moralē: ciuilē: naturalem theologicā. Alii has ptis nō ratōis uerū philoſophiæ ipſius tradunt: ut zeno tarſenſis. At logicā ptem in binas diſciplinas diuidi pleriq; autumant: rhetoricā atq; dialecticā. Quidā uero & indiffinitā ſpeciem quæ de regulis eſt atq; iudiciis. Alii diffinitā ipſam diuidunt: nā de regulis atq; iudiciis ptem aſſumunt ad inueniendā ueritatē: in ipſa enī phantaſiarū differentias dirigunt. Eandē itidē diffinitiuā ad agnitionē ueritatis qppe p notiones res accipiuntur. Porro rhetoricen quæ ars eſt bene dicendi circa orationē ad pſuadendū idoneā. Dialecticā uero recte diſſerēdi ſcientiā circa orationē quæ ī īterrogatōe & reſpōſione cōſiſtit: uerſari dicūt. Quocirca ipſam ita diffiniunt: ſcientiā ueri falſiq; & neutrius: ac rhetoricen qdem ipſam triptitam eſſe dicunt: aliā qppe deliberatiuā: aliam iudicialem: tertiam demonſtratiuā. Diuidi autem in inuentionē & elocutionē diſpoſitionem & actionē: Orationē autem rhetoricam ī exordiū & narrationem & cōfutationē & epilogū: Cæterum dialecticam diuidi ī figurā eorum quæ ſignificantur: & uocis locū: & locū qdē

ιδέν

eorũ quæ ſignificantur diuidi in figurã eorũ quæq; fingun tur:atq; eis quæ ſubſiſtunt:ex iis enunciatõibus atq; ex ſe pfectis & prædicamẽtis & ſimilibus rectiſq; atq; ſupinis ge neribus atq; ſpẽbus:ſimiliter & ex oratiõibus & modis atq; ſyllogiſmis.ex eis itẽ quæ præter uocẽ & res ſunt ſophiſma tibus:ut ſunt ſermones falſi atq; ueri & negantes ſoritaſq; & his ſimiles deficientes & ãbigui & cõcludentes & obſcuri cornuti & utides nihil ĩportãtes metẽtes.Eſſe autẽ dialecti cæ locũ ꝓpriũ quẽ prædixĩus de uoce ipſa:ĩ quo oſtenditur littera uox & quædã orationis ptes:ac de ſoloeciſmo & bar bariſmo & poematibus & ãphiboliis:& de cãora uoce & de muſica & de termĩs ſecundum quoſdã diuiſionibuſq; & di ctionibus.Aiunt autẽ utiliſſimã eſſe ſyllociſmorũ intelligẽ tiã ac ſubtilitatẽ: qppe demõſtratiuũ oſtẽdere:idq; multũ ad emendationẽ dogmatũ cõferre:ordinẽq; & memoriã do ctũ aſſumptũ iudicare: eſſe autẽ hanc orationẽ & ad cogen dũ & ad cõcludendũ idoneã: porro ſyllogiſmũ orationem ratiocinantẽ ex his cõſtare demõſtrationẽ oratõem eſſe per ea quæ magis cõprehenduntur id quod minus cõprehendi tur de oĩbus colligentẽ:phantaſiã uero ĩpreſſã in aĩo nõis ſi gnrã ꝓprie trãſlatia figuris quæ ĩ cæra p anulũ fiunt. Verũ phantaſiã aliã eſſe cõprehendere:aliã uero cõprehender nõ poſſe:cõprehendere quidem eã quã rerum eſſe iudiciũ di cunt:quæ fiat ab exiſtente ſecundũ ipſum exiſtens inſigni tã atq; ĩpreſſam altius:nõ cõprehendi uero eã quæ aut non ab exiſtente:aut ab exiſtente quidem nõ autem ſecudũ ip ſum exiſtens ꝓficiſcatur.Ipſã uero dial ecticã eſſe neceſſari am:uirtutemq; ĩ ſpecie uirtutes cõtinẽtem απροπτωσίαν ſcientiã.ſ.qua docemur quando cõſentire oporteat:& quã do retinere cõſenſũ.Porro ἀνεικαιότητα orationẽ ad id qđ decet:ne ĩptinenti argumẽto cedamus: itidem ανελεγξίαν quã dicunt uim eſſe orationis ne ab ipſa in contrarium ab ducamur:quam autem appellant αματαιότητα habitum eſſe aduerſus futile argumentũ:ĩtellectum ad rectã rationẽ

referentem: Ipſamq; ſcientiā dicunt aut certā cōprehenſionem ſiue hītum in intellectuum ſuſceptione nihil a ratiōe deuiantem. Cæterum abſq; dialecticæ ſpeculatione ſapientē in oratione ſine lapſu nō futurū. Quippe ex illa dinoſci uerum atq; falſum ꝓbabileq; & quod ābigue dicatur intelligi. Ea remota fas non eſſe rite interrogare atq; reſponder̄: ſed ꝑtingere eā quæ in negationibus eſt temeritatem: ad ea etiam quæ fiunt adeo ut in abſurditatem ac uanitatem uertantur qui phantaſias minime exercitatas habent. Neq; aliter acutum & ingenioſum cautumq; oīo in dicendo & fore & uiſum iri ſapiētē. Eiuſdem enim eſſe recte & loqui recteq; cogitare: eiuſdemq; ad ea quæ proponantur diſſerere: & ad ea quæ interrogantur reſpōdere: quæ ſint omnia uiri dialecticæ ꝑiti. Hæc igitur in eis quæ ratione colliguntur ſummatī illis uiſa ſunt: atq; ut etiā ꝑticularia non omittamus: & iſta quæ ſecundū illos ad inſtitutōis artē tendunt adiiciamus: q̄ ipſa ad uerbū diocles magneſius ī excurſiōe philoſophorū ponit dicens ita. Placet ſtoicis orationē de intellectu ac ſenſu præponere in ordīe ueluti iudiciū quoddā quo rerum ueritas noſcitur ſecūdū genus phantaſia eſt: & ſecūdū quod oratio de conſenſione & cōprehenſione & intelligētia præcedens. Cætera non abſq; phantaſia conſtāt: ea quippe præcidit. Deinde mens cuius officium ſit enunciare quod a phantaſia patitur exprimit uerbo. Differt autem phātaſia a phantaſmate: phantaſma enī uiſum animi eſt cuiuſmōi in ſomniis fit: phantaſia uero eſt formæ in aīo īpreſſio .i. imitatio: ſicut Chryſippus ī. xii. cōmendat. Neq; enī ſuſcipiendum eſt formationē huiuſmodi eſſe ueluti ſigilli formam. Nam poſſibile non eſt figuras plurimas eodem in loco ſimul fieri. Intelligitur autem phantaſia ea eſſe quæ ab exiſtente ſecundum exiſtens impreſſa formata atq; inſignita eſt: qualis profecto non fieret a non exiſtente. Enimuero phantaſiarum iuxta illos aliæ ſenſibiles ſunt: aliæ nón. Sēſibiles quidem quæ per ſenſus ſiue ſenſum accipiuntur.

liber

Non sensibiles autem illæ sunt quæ pcipiuntur aīo ueluti incorporalium rerum:& eorum quæ ratione tantū accipiū tur. Porro sensibiles ab his quæ existunt cum cessione & cō sensione fiunt. Sunt autē phātasiarū etiam euidentiæ quæ ab existentibus rebus quomodo libet fiunt. Præterea phāta siarum aliæ sunt rationales: aliæ irrationales: ratōnales qui dem rationalium animaliū: irrationales irrationalium sūt. Rationales igitur intelligentiæ sunt: irrationales nomen ha ctenus non habent. Et aliæ quidem artificiales sunt: aliæ au tē in artē non cadunt: aliter quidē ab artifice spectatur ima go: aliter ab artis īperito. At uero sensus secundū stoicos di citur spiritus a principali ad sensum ptingens & quæ per il los fit cōprehensio: sensuumq; ipsorū opificum secundum quod pleriq; fiunt debiles: Actioq; ipsa sensus appellatur. Cæterum cōprehensio secundum illos fit sensu quidē: ut al bi & nigri lenis & asperi. Ratione uero eorum quæ ex demō stratione colliguntur: puta deos esse: eosq; humanis rebus puidere: Nam quæ intelliguntur ptim p īcidentiā: partim per similitudinem: alia per rationem: alia per cōpositionē: quædam p contrarietatem intellecta & animaduersa sunt. Per incidentiā quidem sensibilia intellecta sunt: per simili tudinem uero quæ ab adiacēte aliqua re: ut socrates ex ima gine: per rationem autem ex incremento quidē ut titius ac cyclops: ex detrimento autem ut pygmæus. Sed ad cētrum terræ ex pportione intellectū est a minoribus orbibus. Per translationem uero ut in pectore oculi: per cōpositionē au tem hippocentaurus intelligitur: & p aduersatōnem mors. Nōnulla item p transitionem intelliguntur: ut quæ dicta sunt & locus. Naturaliter autem iustū quidpiā & bonū no scitur & per priuationē ut mācus. Hæc sunt quæ illi de phā tasia & sensu & intelligentia tradunt decreta. Astruunt ue ritatis esse iudiciū cōprehensibilem phantasiā eam .s. quæ ab existente pficiscitur: ut Chrysippus in .xii. physicorū tra dit: & Antipater & Apollodorus. Nā boetus quidā cōplura

iudicia reliquit mentem ſenſum appetitionem & ſcientiã. Sed enim Chryſippus ab illo diſſentiens in primo de oratione iudicium dicit eſſe ſenſum & anticipationẽ. Eſt autem anticipatio naturalis intelligẽtia earum rerum quæ uniuerſaliter ſunt. Alii uero quidam ex antiquioribus ſtoicis rectã rationem iudicium tradunt: ut Poſſidonius ait in libro de iudicio. Vetum enĩ dialecticæ ſpeculationis concorditer uidetur plurimis incipienda a uocis loco diſputatio. Eſt autẽ uox aer ictus ſiue auditus ſenſibile proprium ut ait Diogenes babylonius in arte quam de uoce ſcripſit. Animalis quidem uox eſt aer ex impetu percuſſus: hominis autem uox ẽ articulata uox: & quæ ex mẽte proficiſcitur: ut ait diogenes: quæ a .xiiii. ætatis anno conſumatur. Sed & corpus eſt uox ſecundum ſtoicos: ut ait Archademus in libro deuoce: & diogenes & antipater & chryſippus in .ii. naturalium. Omne enim quod facit aliquid corpus eſt: facit autem uox quæ a loquentibus ad auditores pertendit. Dictio autem ſecundũ ſtoicos ut diogenes ait: uox litterata eſt: ut dies eſt. Oratio autem uox ſignificatiua quæ ex mẽte proficiſcitur. Loquutio eſt dictio expreſſa iuxta gentium uarietatem: ut græce ημέρα: latine dies. Dictionis uero elementa .xxiiii. litteræ ſunt apud græcos. Dicitur autem littera tripliciter elementum ſcilicet figura & nomen: puta .a. Porro quinque ſunt uocalia elementa. ſ. a. e. i. o. u. Mutæ ſex .b. c. d. g. p. t. Differt autem uox a dictione. Nam uox quidem & ſonus eſt: fit enim dictio nihil ſignificans: ut blytiri: non ſic autem oratio. Differunt item dicere ac pronunciare. Nam proferuntur uoces: dicuntur autem res quæ dici poſſunt. Orationis uero quinque ſunt partes. ut ait Diogenes in libro de uoce: Chryſippuſque: nomen: appellatio: uerbum: coiunctio: articulus. Antipater medium adiecit in libris de dictione & de his quæ dicuntur. Eſt autem appellatio ſecundum Diogenem pars oratõis ſignificans cõem qualitatẽ: utputa hõ equus. Nomen uero eſt pars orationis ſignificans ꝓpriã

qualitatē ut puta diogenes ſocrates. Verbum eſt ps oratōis ſignificans incōpoſitū prædicatum ut diogenes: uel ſicut q dā uolunt elementum orationis ſine caſu ſignificans aliqd conſtructū de aliquo uel aliquibus ut lego ſcribo. Cōiūctio autē ps oratōis eſt ſine caſu connectens oratōis ptes. Porro articulus elementū eſt oratōis caſuale diſtinguens nominū genera & numeros: ut hic hō hæ arbores. Virtutes oratiōis qnq; ſunt græcitas euidentia breuitas decentia cōpoſitio. Eſt igitur græcitas recta ſecundū artē locutio uulgarē cōſue tudinē penitus repudians. Euidentia eſt dictio nota mentis īterpres qua id quod ītelligimus apte loqmur. Breuitas eſt dictio ipſa tantū quæ ſunt neceſſaria cōtinens ad ſignifica tionē rei quā molimur. Decentia dictio eſt cuiq; rei ꝓprie ac cōmodata. Cōpoſitio dictio eſt qua ruſticitas in dicendo de uitatur. Porro ex uitiis barbariſmus dictio eſt præter cōſue tudinem fœlicium græcorū. Soloeciſmus autem eſt oratio incōgrue conſtructa. Poema itē eſt ut ait Poſſidonius in ea ītroductione quā de dictione ſcripſit. Dictio numeroſa ſeu metrica ſiue aptiſſime iuncta atq; opoſæ orationis ſpeciem excedens: ut maxīa tellus & Iouis æther. Poeſis autē ſignifi catiuū eſt poema diuinarū humanarumq; rerum imitatio nē cōplectens. Diffinitio eſt ut ait Antipater in prīo de dif finitionibus oratio p ſolutōnē pficiendo enunciata: ſiue ut Chryſippus ait in libro de diffinitōnibus aſſignatio. Deſcri ptio autē oratio eſt figurate ad res inducens: ſiue diffinitio diffinitionis uī ſimplicius & liqdius exprimens. Genus eſt plurium ac manentiū notionum cōceptio: ut cū dico aīal: hoc enī cuncta p ſpecies cōprehendit aīalia. Intelligentia ē phantaſma mentis neq; aliqd exiſtens: neq; aliqd faciens: ſed ueluti aliquid exiſtens: & ueluti aliquid faciens: utputa cum cogitatur equus etiā non præſens. Species eſt quæ ſub genere continetur: ſicuti ſub animalis nomīe cōtinetur ho mo. Eſt autē maxime generalis quæ cū ſit genus: genus nō habet. Eſt ꝓpria maxīe quæ cū ſit ſpecies nō habet ſpeciem

sicuti Socrates. Est autẽ generis diuisio scissio in cõtinentes species: puta animaliũ sunt alia ratiõalia: alia irrationalia. Cõtraria diuisio est generis in speciẽ scissio p cõtrariũ: uelut p negationẽ: ut entiũ quædã sunt bona: quædã uero nõ bo bona. Subdiuisio est diuisio sub diuisione: ut illud existẽti um alia bona sunt: alia nõ bona: eorũ autẽ quæ bona non sunt: alia mala sunt: alia indifferentia. Partitio autẽ est generis in locos ordinatio: ut Crinis ait: puta bonorum alia q dẽ circa aĩum: alia circa corpus sũt. Amphibologia dictio ẽ duas aut plures res significans p orationẽ ac ꝓprie & secundũ eandẽ cõsuetudinẽ ut plura simul in eadẽ dictõe capiantur: ueluti cũ dicimus αυλητρισ cecidit: significatur enim eadẽ uoce nunc aliqd tale: aula ter cecidit: & nunc tale: tibicina cecidit: incertũ enĩ est de muliere an de domo dicamus Dialectica est ut ait Possidonius uerorũ falsorũq; neutrorũq; scientia. Versatur autẽ ipsa ut Chrysippus ait circa significantia & significata. Hæc igitur atq; huiusmodi stoici de speculatõe uocis differunt. Porro ĩ loco q de rebus significatis est cõstruitur oratio: de his que dici possunt & perfectis enunciatis ac syllogismis: itẽq; de deficientibus & prædicamentis rectisq; ac supinis. Aiunt autẽ illud dici posse: qd secundũ rationalẽ subsistat phãtasiã. Eorũ uero alia dicũt esse pfecta: alia deficientia: ac deficientia quidẽ sunt quæ ĩpfectã habent enunciationẽ: ut cũ dicimus scribit quæritur enĩ quis. Perfecta uero sunt quæ plenã habent enuntiationẽ: ueluti cũ dicimus Socrates scribit. Itaq; deficientibus q dẽ prædicamenta: pfectis uero enunciata syllogismis ĩterrogatões respõsionesq; applicantur. Est autẽ prædicatũ quod de aliquo enunciatur: aut res de aliquo aliqbusue cõposita ut Apollodorus ait siue dicẽdũ deficiens cõstructũ recto casu ad enunciati generationem. Prædicatorum autem alia quidem sunt accidentia ut nauigare p scopulos atque alia quidem prædicata recta sunt: alia supĩa: alia neutra. Recta quidẽ sunt quæ cõstruuntur cũ aliquo ex casibus obliquis

ad prædicati generationē ut eſt audit uidet loquitur. Supīa uero ſunt quæ cū ꝑticula paſſiua cōſtruuntur : ut ē audior uideor. Neutra ſunt quæ neutro ſe habent mō: ut eſt ſape ābulare. Reciproca ī agendo & patiendo uero ſunt: que ī ſupinis ſupina nō ſunt. Sunt autē actōes cuiuſmodi eſt tōdetur ſe enī q tōdetur cōplectitur. Obliqui uero caſus ſunt genitiuus: datiuus: accuſatiuus: ablatiuus. Enunciatū uero id eſt quod aut uerū aut falſum eſt: aut ꝑfecta res negans q̄ntum in ſeipſa: ut chryſippus in dialecticis diffinitōibus dixit. Enunciatū eſt aut negans aut affirmans quātū ī ſeipſo puta dies eſt: plato ābulat. Appellatū autem eſt græce αξίωμα quod affirmet uel neget. nā qui dicit dies eſt: uidetur affirmare diē eſſe: ſi enī dies ſit: uerū eſt quod ꝓponitur enūciatum: ſi uero non falſum. Differt autē enunciatum & interrogatio & pcōtatio & īpatiuum & iurans & ſubſtantiuū & appellatiuū & rē enunciato ſimilē. Enunciatum quippe eſt quod dicentes edicimus: id autem uerū aut falſum ē. Interrogatio res eſt ꝑfecta quidē ſicut enūciatum: ſed quæ reſpōſionem requirat: ut eſt an dies eſt? hoc neq; uerum neq; falſum eſt. Itaq; dum dicimus dies eſt enunciatum eſt : dū uero dicimus putas dies eſt interrogatio. Percontatio uero res eſt ad quā ſignanter reſpondere nō poſſumus: ita ſicut in īterrogatōe: ſed dicere in hoc loco hītat. Impatiuum aūt res eſt quā dicentes īperamus: ut eſt illud : ad Inachi fluēta uade. Iurans eſt res quā ſi dicat quiſpiā profecto: ut illud ē apud Homerum ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων. Eſt autē ſimile pronunciato id quod enūcianti prolationem habens ex quadam parte pleonaſmos ſeu uitium extra genus enunciatorum cadit : ut illud : pulcherque thalamus quam priamidibus ſimilis bubulcus. Eſt & ambigua res quædam ab enunciato differens : quam ſi dicat qſpiam ambigat. Ergo ne ſimile aliquid eſt dolor atque uita. Neque enim ueræ neque falſæ ſunt interogationes & percontationes & his ſimilia. Cum pronunciata aut uera ſunt

aut falsa. Enũciatorũ alia simplicia sunt: alia nõ simplicia:
ut ait chrysippus & archedemus & athenodorus & ãtipater
& crinis. Sĩplicia quidẽ sunt quæ cõstant ex enũciato nõ ã-
biguo: uel ex enũciatis ueluti dies est. Nõ simplicia autem
sunt quæ cõstãt ex enunciato ambiguo: uel ex enunciatis:
ex enunciato qdẽ ãbiguo ueluti si dies est: ex enũciatis uero
si dies est lux est. In simplicibus uero ꝓnunciatis est & enũ-
ciatiuũ & negatiuũ & priuatiuũ & prædicatiuũ & infinitũ.
In his autẽ quæ simplicia non sunt: est cõnexũ & solutũ &
ĩplicitũ & disiunctũ & causale & quod explicat id quod ma
ius est: quodq; id quod minus est: & ꝓnunciati ut puta nõ
dies est. Est aũt huius spẽs q̃ supenunciatiua dicitur: ea ue
ro est enunciatiui enunciatiuũ: ut nõ dies ẽ: ponit autẽ dies
est. Negatiuũ uero est quod cõstat ex negatiua pticula & pr̃
dicato: utputa nullus amat nullus ãbulat. Priuatiuũ uero
genus est ex priuãte pticula & enunciato cõsistens secundũ
ui: ut ĩhumanus est hic. Prædicatiuũ autẽ est quod constat
ex recto casu & prædicato: ut hic ãbulat. Indiffinitum ẽ qđ
ex indiffinita pticula: siue ex ĩdiffinitis pticulis cõstat: ut qs
ãbulat ille mouetur. Porro non simplicium enunciatorum
cõiunctum qdẽ est: ut Chrysippus ĩ dialecticis & Diogenes
in arte dialecticæ tradunt: quod cõstat p si cõiunctionẽ con
iunctiuã. Pollicetur autẽ ista cõiunctio secundum seq post
primũ: ut si dies est lux est. Adiunctum uero est ut Crinis
ait ĩ arte dialectica: enunciatum quod a coniunctõe quoni
am dependet ĩcipiens a ꝓnunciato & in enunciatum desi-
nens: puta quoniã dies est lux est. Spondet autẽ cõiunctio
ista secundum itẽ sequi post primum primumq; subsister̃.
Cõplexum uero enunciatum est quod cõplexiuis qbusdã
coniunctionibus constat: ut & dies est & lux est. Disiunctũ
autẽ est quod siue coniunctio disiuncta disiungit: ut siue
siue dies est siue nox est. Denunciat autem ista coniunctio
alterum enunciatum falsum esse. Causale autem est e-
nunciatum quod per quia connectitur: puta quia dies est

libe[r]

lux est. Quasi enim causa ē secundi primum. Declarās aūt magis quod dicitur enunciatū est quod cōstruitur p eā con iunctionē quæ magis declarat & media enunciatorū pōitur ut magis dies est q̄ nox est. Declarās uero minus ꝓnūciatū est supiori cōtrarium: ut minus dies est q̄ nox est. Preterea enunciata illa secundū ueritatē & mēdaciū sibi inuicē oppo sita sunt: quorū alterū negatur ab altero: ut dies est: & dies nō est. Cōiunctū ergo uerū est cuius oppositū prīcipali itē tioni dicentis resistit: puta si dies est lux est. Hoc uerum est nā non lux quod dicitur oppositum desinenti repugnat ei quod dicitur dies est. Cōiunctū autē falsum est cuius oppo sitū antecedenti nō reluctatur: ut si dies est: dion ābulat: nā nō dion ābulat nō repugnat ei quod dicitur dies est. Adiun ctū autē uerū est quod a uero inchoās in cōsequens desinit puta quoniā dies est: sol est supra terrā. Falsū autē a falso ī cipit: aut non in consequens desinit: ut quoniā nox est: diō ābulat: si dicatur id de die. Causale autē uerū est quod a ue ro īcipiens in consequens desinit: nō tamen hēt desinēti ini tiū cōsequens: puta qa dies est lux est. Ei enī quod dicitur dies est: seqtur necessario lux est: sed quod dicius lux ē: nō seqtur dies ē. Causale uero falsum est quod siue a falso inci pit: siue nō in cōsequens desinit: aut hēt initiū desinēti nō respondens: ut qa nox ē dion ābulat. Probabile ꝓnunciatū ē quod ad consensionē inducit: ut si qd aliqua pepit: eius il la mater est. Est autē id falsum: neq; enī auis oui est mater. Præterea sunt alia possibilia: alia īpossibilia: alia itē necessa ria alia non necessaria. Possibile quidē ē quod ꝓbat uerum esse his quæ sunt exterius nō aduersantibus ne uerum sit: ut uiuit Diocles. Impossibile autē ē quod uerū esse probari nō potest: ut terra uolat. Necessariū ē quod cum uerum sit falsum esse nō potest: siue potest qdem: sed quæ extrīsecus sunt falsum esse contradicunt: ut uirtus utilis est. Non ne cessarium autem est quod & uerum est: & falsum tamē esse potest: si exteriora non repugnent: ut ambulat Socrates.

Lesdimus

Rationabile pronunciatũ eſt: quod plures ut uerũ ſit occaſiones hẽt: ut uiuemus cras. Sũt itẽ aliæ pronunciatorũ differentiæ: ipſorũq; ex ĩuicẽ in falſa & cõuerſa ĩcidentiæ: de qbus latius dicemus. Oratio eſt ut crinis ait quæ conſtat ex maxima uel maximis & aſſũptione & cõcluſione. Eſt autẽ huiuſmõi. ſi dies eſt: lux eſt: dies autẽ eſt: cõcluſio lux ergo eſt. Nã maxĩa eſt: ſi dies eſt lux eſt: dies autẽ eſt aſſumptõ: cõcluſio lux ergo eſt. Modus autẽ eſt quaſi orationis figura huiuſmodi. ſi primus & ſecundus: atq primus eſt: eſt ergo ſecundus. Logotropos autẽ eſt quod ex utriſq; cõponitur. ut ſi uiuit plato: ſpirat plato: atqui primũ eſt: ergo & ſecundum. Inuectũ ẽ autẽ id genus ne ĩ ꝓlixionibus uerborũ ſtructuris neceſſe eſſet aſſumptionẽ longã cõcluſionẽq; dicere: ſed tantũmõ inferre: primũ autem eſt: ergo & ſecũdũ. Orationum uero aliæ qdem cõcluſionẽ admittunt: aliæ nõ recipiunt. Non recipiunt qbus oppoſitũ concluſionis reluctatur maxĩarum cõnexioni: cuiuſmodi eſt hoc: ſi dies eſt lux eſt: dies autẽ eſt: ãbulat ergo ſocrates. Quæ uero concluſionẽ admittunt ptĩ qdem æquoce id genus concluſiue: ptĩ ſyllogiſtice. Syllogiſtice qdem ſunt quæ ſiue abſq; demõſtratione ſunt: ſiue ad eas quæ ſunt huiuſmodi adducunt ſecũdum aliquã uel aliqs poſitiones: ſunt autẽ huiuſmodi: ſi ãbulat dion: mouetur ergo dion. Cõcluſiuæ autẽ ſunt ſpecialiter quæ colligunt non ſyllogiſtice: ut falſum eſt: dies eſt & nox eſt: dies autẽ eſt: non ergo nox eſt. Præter ſyllogiſmos autẽ ſunt quæ ꝓbabiliter qdem ſyllogiſticis adiacent: non autẽ concludunt: ut ſi equus eſt dion: aĩal eſt dion: non ergo aĩal eſt dion. Orationum itẽ aliæ ueræ ſunt: aliæ falſæ. Veræ qdẽ ſunt quæ ex ueris colligunt: ut ſi uirtus ꝓdeſt: uitiũ nocet. Falſæ autẽ ſũt q̃ falſũ aliqd ĩ aſſũptiõibus habẽt ſiue nõ cõcludunt: ut ſi dies ẽ lux eſt: dies autẽ ẽ: uiuit ergo dion. Sunt quoq; poſſibiles oratiões & ĩpoſſibiles: neceſſariæq; & nõ neceſſariæ. Sũt etiã quæ ꝗ demõſtratione non egeant ἀποδεικτικαί dicuntur. Aliæ quidem apud alios.

iber

Cæterũ apud Chrysippũ quĩq; ex quibus oĩs oratio texitur accipiunturq; in concludentibus & syllogismis & in tropicis. Prima est huiusmodi in qua oĩs oratio texitur: & ex coniuncto antecedente a quo ĩchoat cõiunctum quidpiã: & desinens infert: ut si primus secundus: atqui primus: ergo secundus. Secunda est quæ per coniunctũ & oppositũ consequentis opposita habet antecedentis conclusionẽ: ut si dies est: lux est: atqui nox est: nõ ergo dies est. Fit enĩ assumptõ ex opposito cõsequẽti: cõclusioq; ex opposito antecedenti. Tertia demonstratiua ẽ: quæ ꝑ negantẽ cõplexionẽ & unũ aliquod eorũ quæ in cõplexione sunt: infert oppositum reliq: ut illud: nõ est mortuus plato & uiuit plato: atqui mortuus est plato: non ergo uiuit plato. Quarta est quæ per disiunctum & unũ eorum quæ sunt in disiuncto oppositã habet cõclusionẽ reliqui: ut siue primũ siue secũdũ: atqui primũ est: nõ est ergo secundũ. Quĩta est in qua oĩs oratio cõstruitur ex disiuncto & uno opposito eorũ quæ in disiũcto sunt: infertq; reliquũ: ut siue dies est siue nox est: nõ est autẽ nox: dies ergo est. Nã in uero uerũ seqtur secũdũ stoicos ut dies est: lux est. In falso falsum: ut nox est falso tenebræ sunt: & in falso uerũ: ut uolare terrã esse terrã. Vero tamen falsum nõ ĩfertur: Nã dũ dicimus esse terrã: non seqtur ut uolet terra. Sunt itẽ ãbiguæ quædam orationes obscuræ ac latentes & soritæ & ceratides & utides. Est autẽ obscura & ĩuoluta oratio huiusmodi. Nõ duo quidẽ pauca sunt: non etiã tria: nõ autẽ ista qdem: non autẽ & q̃tuor: atq; ita usq; decẽ: duo autẽ pauca sunt: & decem igitur. Si autẽ est oratõ cõiunctiua ex ĩfinito & finito cõstans: assumptionẽ uero & cõclusionẽ habens: ut si quis est hic: nõ est ille rhodi: Ac huiusmodi sunt ĩ logicis stoici: ut maxime asserant dialecticũ solũ esse sapientẽ. Oĩs enĩ res ꝑ eã quæ in sermonibus est: speculationẽ cerni quæq; ad naturã ꝑtinent: & quæ ad mores logicæ egere adminiculo. Quid dicere oportet de rectitudine nominũ: quo pacto statuerunt leges in operibus non

Segramy

possem dicere. Porro cũ duæ sint cõsuetudines quæ uirtuti subĩcidunt: alia qdem quid quodq; entiũ sit ĩspicit: alia uero quid uocetur: atq; in hunc modũ de rõali philosophiæ pte differunt. Enimuero moralé philosophiæ pté ĩ subiectos diuidunt locos: uidelicet de appetitione: de bonis & malis: de pturbationibus: de uirtute: de fine: deq; prima extimatõne: & de actibus ac de officiis: de adhortationibus & hortationibus: in hunc autem modũ subdistingũt Chrysippus archedemus Zeno tarsensis Apollodorus Diogenes Antipater & Possidonius. Nã cittieus Zeno & cleanthes ut antiquores simplicius ita tractarunt. At hi & rõnalé naturalemq; philosophiæ pté diuiserunt. Primã auté hanc aĩantis appetitioné fuisse dicunt seipsum tuendi atq; seruandi: natura sibi ipsũ ab initio ita cõciliãte: ut chrysippus ait ĩ prĩo de finibus: primũ ,pprium cuiq; aĩanti dicés sui ipsius fuisse cõmendationé huiusq; notioné. Neq; enĩ fas erat aĩal ipsum uel ab se alienũ fieri: uel oĩo id fieri: uel non sibi maxĩe ,ppĩquũ fieri. Restat ut dicamus hanc ipsum sibi maxĩa concordia & caritate deuĩxisse. Ita enĩ & noxia propellit: & quæ ad sui constantiã sunt utilia suscipit. Quod auté dicunt quidã primã appetitioné animãtibus ad uoluptaté fieri falsum ,pfecto est. Accessioné enim dicunt si quid sit uoluptaté esse: cũ ipsam p se natura inqsierit: & quæ cõmendatõi suæ sũt accomodata pcepit: quéadmodũ exhilarescunt aĩalia uirescuntq; arbores: Nihilq; aiunt differt natura in arboribus & aĩalibus quãdo de illis absq; motu uoluntatis ac sẽsu disponit: & in nobis quædã eadé ratõe fiunt. Cũ uero ex superfluo appetitio animantibus accesserit: qua uteutes pagant quæ sua sunt: in eis quidé naturali cõstãtia appetitioné illã disponi. Cæterũ cũ rõalibus pfectiore præcepto data sit rõ secundũ eã uiuere. s. recte fieri his quæ secundũ naturã sũt ea qppe artifex accidit moderatrixq; appetitõis. Quocirca primus Zeno in libro de natura hoĩs finé ait cõsentaneę secundũ naturã uiuere. Id auté est secundũ uirtutem uiuere.

Ad eã qppe natura nos duci. Similiter & Cleanthes in libro de uoluptate: & Poſſidonius & Hecato in libro de finibus. Rurſus ſecundũ uirtutẽ uiuere idem eſt quod ſecundũ piti am eorũ quæ ſecundũ naturã accidũt uiuere: ut chryſippus in primo de finibus ait. Partes enĩ naturæ uniuerſi ſunt na turæ noſtræ. Idcirco finis efficitur cõſentanee ſecundũ na turã uiuere ſecundũ ſuã oĩumq; naturã: nihil eorum faciẽ do quæ a cõi lege ꝓhibentur: quæ eſt recta ratio in oẽs pme ans: eadẽq; in ioue hoc principe gubernatõis oĩum quæcun q; ſunt exiſtente. Eſſe autẽ hoc ipſum fœlicis hõis uirtutẽ & copiã uitæ cum oĩa geruntur ſecundũ concordiã cuiuſq; genii ꝓ uoluntate gubernatoris oĩum. Diogenes igitur finẽ diffinite dixit rationi rite obtẽpare in eis eligendis quæ ſecũ dũ naturã ſunt: Archedemus autẽ nihil officiorum omittẽ do uiuere. Naturã autẽ chryſippus quidem eã cui cõſenta nee oporteat uiuere: & cõem ĩtelligit & ꝓprie humanitatis. At uero Cleanthes cõem tantũmõ naturã ſuſcipit: quã ſeq oporteat non etiã pticularẽ uirtutẽq; affectionẽ eſſe cõſen tientẽ: & ipſam ꝓpter ſeipſã eſſe uirtutẽ: non ob metũ ali quẽ aut ſpẽ aut aliquid eorũ quæ ſunt exterius: inq; ipſa cõ ſtitutã eſſe beatã uitã. Quippe cũ ſit aĩe inſita ad cõſenſio nẽ totius uitæ. Peruerti autem rationale aĩal plerũq; exteri oribus negociis inductũ & quaſi rationaliter pſuaſum: ali quando autẽ ob præſentium inſtructionẽ. Natura enĩ occa ſiões dat minime puerſas. Eſt autẽ uirtus alia qdem cõiter oĩbus pfectio quædã ueluti ſtatuæ: alia inuiſibilis ueluti ſa nitas: & alia ſpeculatiua uel intelligibilis ut eſt prudentia. Ait enĩ Hecato in primo de uirtutibus ſcientiã quidẽ & ſpe culatiuas quæ ex ſpeculationibus cõſtantiam habeant: uir tutes tueri: ut prudentiã atq; iuſtitiam. Speculatione autẽ uacantes eas quæ ita ferme p extenſionẽ inſpiciantur: ut il læ quæ ex ſpeculationibus cõſtãt: ueluti ſanitatẽ & robuſti tatem. Quippe & inſipientiã quæ in ſpeculationis parte eſt ſeq cõtingit ac ꝓferri ſanitatẽ nõ ſecus ac fornicis ſtructuræ

robur accedere. appellantur autẽ ἀθεωρητοι quia consensio nes non habent: sed accedunt: & circa ignauos sunt ut sani tas & uires. Argumentũ uero quod substãtialis uirtutis sit: ait possidonius in primo moralis orationis ꝙ ĩ profectu fu erint Socrates Diogenes & Antisthenes. Esse autẽ & uitium subsistens qa uirtuti opponatur. Docibilẽ uero esse uirtutẽ & chrysippus in primo de fine dixit: & cleanthes & possido nius in exhortatiõibus: & Hecato: ꝙ autẽ docibilis sit ex eo constat ꝙ boni ex malis fiant. Panætius quidẽ duas posuit uirtutes: cõtẽplatiuã & actiuã. Alii tres: rationalẽ: naturalẽ: & moralẽ. Quatuor possidonius: plures cleanthes chrysip pus & antipater. Nẽpe enĩ Apolophanes unã dicit uirtutẽ prudentiã. Porro uirtutũ alias quidẽ primas: alias uero eis subiectas: primas quidem ac ueluti prĩcipes prudentiã for titudinem iusticiã tẽpantiam: harum autẽ in specie magna nimitatẽ cõtinentiã tolerantiam: ingenium cõsiliũ. Ac pru dentiã qdem scientiã esse bonorum ac malorũ ac mediorũ. Iusticiã uero scientiã eorũ quæ eligenda sunt: quæq; fugien da: quæq; sunt media. Cæterũ magnanĩtatẽ sciẽtiã quæ ha bitum faciat cælsiorẽ oĩbus quæ cõtĩgere possĩnt æq̃liter bo norũ ac malorum. Continentiã uero affectõem ĩuiolabilẽ recte rõis: siue hĩtum uoluptatibus insupabilẽ. Porro tole rantiã scientiã siue hĩtum earũ rerũ qbus ĩsistendũ sit: uel nõ: atq; mediarũ. Ingenium aũt hĩtum celerem officii ĩuen torem. Consilium uero scientiã inspiciendi quænã & quo pacto gerentes utiliter operemur. Cõsentaneum est aũt ui tiorũ quoq; alia prima: alia his esse subiecta. Puta ĩpruden tiã formidinem iniusticiã intempantiã: incontinentiãq; & hebitudinem & pessimum cõsiliũ his esse subiecta. Esse au tem earũ rerum ignorantiã uitium: quarũ scientia uirtus sit. Bonum uero cõiter qdem id esse quod sit utile: proprie uero siue idem: siue ab utilitate nõ alienum. Quocirca ipsã quoq; uirtutem & ꝑticeps ipsius bonum ita tripliciter dici: cuiusmodi sit bonum: ex quo cõtingit ueluti uirtutis actũ.

A quo autẽ ueluti studiosũ uirtutis pticipẽ. Aliter ita pprie diffiniunt bonũ quod sit pfectũ secũdũ naturã rõalis uel q̃ si rõalis. Huiusmodi uero esse uirtutẽ: ut q pticipent sui actus uirtutis ac pbos esse. Accessiones uero ipsius gaudiũ esse & lætitiã & similia. Eodẽ mõ & in malis aliud qdem esse ĩprudentiã formidinẽ iniusticiã & his similia: quæ autẽ pticipent uiciosos esse actus & malos hoĩes: horũ esse accessiones mœrorẽ & angorẽ & cætera in hunc modũ. Præterea bona alia esse circa animũ: alia extrinsecus: alia neq; circa animũ neq; extra: & ea qdem quæ sint circa aĩum uirtutes esse: uirtutisq; actões. Quæ uero extrĩsecus sunt: nobilẽ hẽre patriã & amicũ carũ atq; pbum. Harũq; rerum comitẽ fœlicitatẽ: quæ uero neq; extrinsecus neq; in aĩo sunt: quenq; ipsum sibi ipsi esse bonũ ac fœlicẽ. Rursus autẽ mala ptim esse circa animũ ipsa. s. uitia actusq; uitiosos: ptĩ extrĩsecus ut stultã hr̃e patriã & stolidũ amicum: & quæ ista cõsequũtur infœlicitatẽ: ptĩ neq; extrĩsecus esse neq; circa aĩum: ut ipsum sibiipsi esse malũ atq; infœlicem. Itẽq; bona alia uersari circa fines: & dici finalia: alia in effectu cõsistere: & dici efficientia: alia utrũq; simul esse: amicum qdem & quæ ab ipso nobis pueniunt cõmoda efficiẽtia esse bona. Porro cõfidentiã & magnitudinem aĩ & libertatem & oblectationẽ & lætitiã & trãqlitatem oẽmq; uirtutis actum finis in parte esse: eũdẽ uero utrunq; simul esse. Nã ex eo qdem quod pficiũt fœlicitatẽ effectiua sunt bona: ex eo uero q̈ illã ueluti ptes ipsius ĩplent ad finẽ ptinent. Pari rõe malorum quoq; alia esse finalia: alia effectiua: alia in utrunq; modũ se habẽtia. Inimicum nẽpe & quæ ab ipso exoriuntur incõmoda effectiua esse. Stupiditatem autẽ & humilitatẽ & seruitutem & molestiã & mœrorem ac tristiciam oẽmq; actum maliciæ ad finem ptinere. Ea uero se utroque mõ habent. Nã & ex eo quod ĩferunt ĩfœlicitatẽ effectiua sunt: & ex eo q̈ eã utpote ipsius ptes ĩplent ad finem pertinẽt. Præterea bonorũ aĩ alia hĩtus sunt: alia affectiones: alia neutrũ. Affectiones

qdē uirtutes sunt:hītus aūt studia. Porro actōes neq; hītus neq; affectōes sunt. Cōiter aūt bona sunt mixta: ut fœcunditas prolis & qeta senectus. Sīplex uero bonū est scīa: ac sē p qdē præsentia bona uirtutes nō sēp autē: ut gaudiū deambulatio. Bonū autē oē cōducens & opportunū & cōmodū & utile & aptū & pulchrū & iuuans & optabile & iustū esse Cōferens qdē ꝙ ea cōferat qbus cōtingentibus emolumētū capimus: opportunum qđ ea quæ oportet cōtineat. cōmodum qđ ad id accōmodatū sit ut excedat emolumēto extrīsecus cōtracta cōmercia. Vtile qđ usum præstet utilitatis. Aptū uero qđ laudabilē cōuenientiā opetur. Pulchrū quod uenustū sui usum præbeat. Iuuans qđ tale sit ut iuuar̄ possit. Optabile qđ eiusmodi sit ut optōe præposita merito id eligamus. Iustū uero qđ iuri ac legi cōcordet efficiatq; societates. Honestū autē qđ sit pfectū dicunt bonū qđ oēs a natura q̄sitos hēat numeros: sitq; pfecte moderatum. Eius q̄tuor species tradunt: iusticiā fortitudinē tēpantiā & scientiam. Porro his honestas actōes cōsumari. Eadē itidē rōe turpe qđ est in species q̄tuor scindunt in īiustitiā formidinē intēpantiā & insipientiā. Dici autem honestum unice qdem qđ possessores sui laudabiles facit: bonum dignum laude: aliter autē bene & apte ad opus suum natum esse: aliter uero qđ ornat cum dicimus solum sapientē bonum hōestumque esse. Dicunt autē ꝙ hōestum sit id solum esse bonum: ut hecato in prīo de bonis ait: & chrysippus in libro de hōesto. Id autem esse uirtutem & qđ sit uirtutis pticeps cui æq̄le illud est bonum omne qđ sit id honestum esse: hōestumque ac bonum tātundem ualere. Id autem huic simile est. Nā qa bonum est honestum est: est autem hōestum: bonū ergo est: putāt & oīa bona esse pia: bonumque omne summope esse appetendum: idq; nec augmentum suscipe nec detrimentum. Eorum autem q̄ sunt aiunt alia bona: mala alia: alia neutra: bona qdem uirtutes esse prudentiā iustitiā fortitudinem tempantiā & cætera id genus. Mala uero his

opposita uitia ĩprudentiã iniusticiã & cætera. Neutra uero q̃ neq; ꝓsunt neq; obsunt ut ẽ uita sanitas pulchritudo uoluptas robustitas opes gloria nobilitas & q̃ his opposita sũt mors ægritudo dolor turpitudo ĩfirmitas ĩopia obscuritas atq; ignobilitas & his similia: ut ait hecato ĩ septĩo de fine: & apollodorus in ethice & chrysippus. Nõ enĩ esse ista bõa: sed ĩdifferentia ꝑ spẽm ꝓducta: sicut. n. caloris ꝓpriũ ẽ calefacere: non refrigerate: ita & boni ꝓpriũ ꝓdesse ẽ & non nocere. Nõ autẽ magis ꝓsunt q̃ noceãt opes atq; sanitas. Quo autẽ bene uti & male possumus: id bonũ non ẽ: diuitiis aũt & sanitate bene & male uti possumus. Nõ est igitur bonũ opulẽtia & sanitas. Possidonius tamẽ ista quoq; bona esse dixit. Sed neq; uoluptatẽ bonũ dicunt: & hecato in nono đ bonis: & chrysippus in libris de uoluptate. Esse enĩ & fædas uoluptates: nihil uero fædũ esse bonũ. Prodesse autẽ ẽ mouere aut hr̃e secundũ uirtutẽ. Cõtra uero nocere est mouere aut hr̃e secundũ uitiũ. Duobus autẽ modis dici ĩdifferẽtia. Vno qdẽ ea q̃ neq; ad fœlicitatẽ neq; ad infœlicitatem cõferunt: ut sunt diuitiæ sanitas uires gloria & cætera id genus. Nã & sine his possibile est fœlicẽ esse: cũ earum usus uel rectus fœlicitatis uel prauus infœlicitatis auctor sit. Aliter autẽ dicuntur indifferentia q̃ neq; appetitum neq; occasionẽ mouent: ut est uel pes in capite hr̃e capillos uel impes: uel extendere uel cõtrahere digitum. Priora. n. q̃ diximus indifferentia nõ ita se habent. Illa qppe & appetitum & occasionẽ mouent: Idcirco alia qdẽ ex eis eliguntur: cũ cætera æqua rõe uel eligẽda sint uel fugienda. Porro indifferentium alia qdem ꝓducta sunt: q̃ προηγμένα dicũt: Alia abducta quæ ἀποπροηγμένα uocãt. ꝓducta qdẽ q̃ hẽãt existĩatõem: seqũntia uero q̃ existĩatõe careãt. Existĩatõem uero aliã qdẽ cõferre aliqd ad cõsentaneã uitã: q̃ circa omne bonum est. Aliam uero mediã q̃ndã uim aut usum cõferre ad eã uitã q̃ sit secundum naturam: cuiusmodi dicere possumus opes atq; sanitatem si qd afferãt ad naturalem uitã. Aliam uero esse

Septimus

nunq̄ ſapientē ſed cauere. Cupiditati uoluptatē cōtrariā dicunt q̄ ſit appetitio rōabilis: quēadmodū igitur ſub prioribus ꝑturbatōibus q̄dā adiungūtur: ita & ſub prīs affectiōibus. Nāq; uolūtati adiūgi beniuolentiā placiditatē lenitatē dilectōem. Cautōi autē uerecundiā caſtitatē & cætera id genus. Gaudio iocunditatē læticiā æq̄nimitatē. Aiūt aūt & ſapientē ſēp qetū eſſe: ac ꝑturbatōibus uacuū. Eſſe itē & aliū ſine paſſiōe malū. ſ. q̄d tātūdē ualere ac ſi dicatur durus & ad uirtutis actōes īmobilis. Faſtu itidē uacare ſapiētē q̄ppe tātidē honorē & gloriā exiſtīare q̄ti dedecus & ignominiam eſſe: & ꝑditū quēlibet ſine faſtu. Quippe q æque mouētur ad decus & ad ignominiā. Seueros itē aiunt eſſe ſapiētes oēſ ꝙ neq; ipſi loq̄ntur ad uoluptatē: neq; ab aliis ad uoluptatē dicta admittant: eſſe aūt & alios ſeueros: q ad rōem acrioris uini ſeueri dicantur: quo ad medicamenta potius q̄ ad ꝓpotōem utūtur. Sīceros itē eſſe ſapientes obſeruareq; & cauere ſolicite ne q̄d de ſe melius q̄ ſit cōmēdare putētur fuco ſeu arte aliq̄ mala occultāte. & bona q̄ īſunt appere faciente ac circuncidere uocis oēm fictōem: eſſe itidē ſpecie a negotiis remotos. Cauere. n. ne q̄d præter officiū faciāt: ac uinū q̄dē bibere: nō aūt inebriari. Nunq̄ itē ſanitate mentis excidere. Incidere tamē aliq̄ndo in phātaſias mōſtruoſas ꝓpter atræbilis redūdātiā: ſiue ob deliratōem nō q̄dē deuiatōe rōis uerū ex ībecillitate naturæ. Neq; dolore capiendū ſapientē ꝙ is ægritudo ſit aī rōe aduerſāte cōtractio: ſic apollodorus ait ī moralibus: dīnos quoq; eſſe ꝙ ī ſe ipſis q̄ſi hēant deū. Malū uero & īpiū ſine deo eſſe: q̄d duplici rōe accipitur: ſiue ꝙ deo cōtrarius dicatur: ſiue ꝙ aſpnetur deum. Id tamē malis oībus non cōuenire. Pios aūt & religioſos eſſe ſapientes: pitos. n. eſſe diuini iuris oés. Porro pietatem ſcientiā eſſe diuini cultus: diis item eos ſacrificia facturos caſtoſq; futuros. Quippe ea quæ in deos admittuntur peccata deteſtari: diiſq; caros ac gratos fore: ꝙ ſācti iuſtiq; ī rebus diuīs ſit ſolos uero ſacerdotes eē ſapiētes: cōſulere q̄ppe ac decernere

uero cũ errore fiunt: ut mutilare seipsũ substantiãq; ꝓiicere eadẽ rõe & de his quæ præter officium sunt. Præterea officiorũ alia quidẽ semp efficienda sunt: alia uero nõ semper: & semp sane ut est ĩterrogare atq; respõdere & ãbulare & eius generis oĩa. Eadẽ & in his quæ sunt præter officiũ ratio est. Est etiã in mediis officiũ aliquod: ut est pueros obtẽperare pedagogis. Aiunt autẽ animã octo in ptes esse diuisã. Esse autẽ has illius ptis quinq; sensus uocaleq; pticulã & cogitabilem: quæ est ipsa mens & generandi uĩ. Enimuero ex falsis accedere mentis puersionẽ: ex eaq; cõplures pullulare pturbatões atq; incõstantiæ causas. Est autem secundũ zenonẽ ipsa pturbatio irrõnabilis ac præter naturã animi motus siue appetitio abundans. Porro pturbationũ supremarum ut ait hecato in secundo de perturbationibus: ac zeno in eo quẽ scripsit itidẽ de pturbationibus libro quatuor esse genera: dolorẽ metum concupiscentiã uoluptatem. Putant autẽ perturbationes iudicia esse: ut chrysippus in libro de pturbationibus ait. Quippe auariciã opinionem esse inhærentẽ de pecunia ꝙ honesta sit: ebrietatemq; itidem & intemperantiam & cætera similia. Ac dolorem quidem irrationabilẽ animi contractionem esse. Eius autẽ species misericordiam inuidiã æmulationem zelotypiam angorem cõturbationẽ tristiciam mœrorem confusionem. Misericordiã igitur ægritudinem esse ex alterius miseria iniuria laborantis. Inuidiã uero dolorẽ esse ĩ alienis bonis: æmulationem dolorem esse ex eo ꝙ alius eo potiatur quod quisq; cupierit. Zelotypiã ægritudinem esse ex eo uenientem ꝙ adsit alteri quod ipse quisq; habeat. Angorẽ uero ægritudinẽ esse præmentẽ. Conturbationem ægritudinem esse angustantem difficultatẽq; præstantẽ. Tristiciã ægritudinẽ pmanentem altius ĩsitã aĩo atq; crescẽtẽ. Mœrorẽ ægritudinẽ laboriosã. Cõfusionẽ ægritudinẽ esse irrationabilẽ mordentẽ & præsentia cõspici ꝓhibentẽ. Timorẽ autẽ esse metũ ĩpendentis mali. Porro ad timorẽ & ista referunt: metũ pigriciã pudorẽ terrorem tumul

Septimus

tũ anxietatẽ. Eſſe autẽ metũ timorẽ trepidationẽ facientem Pudorẽ metũ eſſe ignominiæ. Pigriciã metũ futuri laboris. Terrorẽ metum ex inſuetæ rei imagine ꝓficiſcentẽ. Tumultum metum eſſe cum adhæſione uocis. Concupiſcentiã uero irrationabilẽ eſſe appetitũ cui & iſta ſubincidant. Indigẽtia odiũ cõtentio ira amor iracundia excandeſcentia. Eſt autem indigentia cupiditas quædam cum eo non potimur qđ cupimus: ac ueluti a re ipſa ſepata fruſtra uero ad illã nitẽs. Odium uero eſt cupiditas qua male cuipiã optamus cum ꝓfectu aliquo & incremento. Cõtentio cupiditas quædam eſt ab electione ꝓfecta. Ira libido puniẽdi eius eſt qui læſiſſe uideatur iniuria. Amor autẽ eſt cõcupiſcẽtia quedã præſtãti ingenio uiros non cadens. eſt enĩ inſidiatrix induſtriæ & ſtudii per aptã ac ſe ingerentẽ pulchritudinẽ. Iracũdia eſt ira inueterata & plena odii ulciſcendi tẽpus obſeruãs quod hiſce uerbis oſtenditur. Porro excandeſcentia eſt ira naſcẽs & modico exiſtens. Cæterũ uoluptas eſt irrõnabilis eius rei appetitus quæ uideatur expetenda. Eius ptes ſunt delectatio gaudiũ ĩ malis oblectatio effuſio. Eſt autẽ delectatio uoluptas ſuauitate auditus aĩum deliniens. Inſultatio aũt uoluptas ĩ malis alienis. Oblectatio quædã eſt inductio aĩq; ĩclinatio ad uoluptatẽ emolliens. Effuſio uero uirtutis diſſolutio eſt atq; remiſſio. Sicut autẽ in corpore ſunt ægrotationes quædã ueluti podagræ & articulorũ dolores: ita & ĩ aĩo gloriæ appetitio ĩmodica & mulieroſitas & cætera eiuſdẽ generis. Eſt autẽ ægrotatio morbus cũ ĩbecillitate. Morbus autem opinatio uehemens eius rei quæ uideatur expetẽda: & ſitut in corpore caſu gignuntur egritudines quas καλαρρουγκαί διάρροια dicunt puta bilis & pituita: ita & ĩ aĩo ſunt quædã ꝓcliuitates ut inuidentiæ contentiones ac ſimilia. Eſſe autẽ & bonas affectões aiunt tres: gaudiũ cautionẽ uoluntatẽ: eſſe uero gaudiũ placidũ & cõſtãs cõtrariũ dolori: rõabilẽq; uoluptatẽ. Cautõem uero malorũ declĩatõem cũ rõe tĩori cõtrariã: quæ eſt declĩatio ſine rõe. Nam metuere

Liber

existĩatõem ꝓbati uicissitudinẽ q̄ncũq; statuerit pitus rerũ ut uerbi gr̃a cõmutare cũ hordeo triticũ. Esse igitur ꝓducta q̄ & existĩatõem habent: ut in eis qdem q̄ ad aĩum ptinent ingeniũ artẽ ꝓfectũ & his similia. In corpalibus aũt uitã sanitatem robur bonã hĩtudĩem ĩtegritatem pulchritudinẽ. In eis uero q̄ sunt exterius diuitias gloriã nobilitatẽ & his similia. Cõtraria autem supioribus in his qdem q̄ ad animũ ptinent obtusionem hebitudinem inertiã & his simila. Porro in corpalibus mortem morbũ ĩbecillitatem malã hĩtudinem debilitatem turpitudinẽ & his similia. In exterioribus autem pauptatem obscuritatem ignobilitatem & cætera in hunc modũ: Neq; uero ꝓducta sunt neq; nõ ꝓducta: quæ neutro se habent mõ. Præterea ꝓductorũ alia qdẽ p se ipsa ꝓducta sunt: alia uero ꝓpter alia: alia & ꝓpter seipsa & ꝓpter alia: p seipsa qdẽ ut ingeniũ ꝓfectus & similia: p alia uero u t diuitiæ nobilitas & cætera id genus: ob seipsa uero & alia ut ualẽtia uiuacitas sensuũ ĩcolumitas: p seipsa qdem quia p naturã sunt: p alia uero quia non modico usui sunt eodẽ se mõ hẽt abductũ contraria rõe. Officiũ autẽ id esse dicunt: qđ cur factũ sit ꝓbabilis ratio reddi potest. ptingere autẽ id ad arbores etiã & animantes. Notari nãq; & in his officia. Cæterũ & a zenone prio τὸ καθῆκον ita appellatum officiũ ex eo ꝙ p quosdã ueniat appellatione sũpta: esse autẽ id actõem q̄ndã naturalibus appatibus ꝓpriã. Nã ex his q̄ secundũ appetitũ geruntur: alia qdẽ esse officia: alia præter officiũ. Ea uero officia intelligenda q̄ rõ facienda suaserit: ut pentes honorare: fratresq; ac patriã tueri: amicos pare: illisq; adesse. Præter officiũ sunt q̄ ratio fugienda suggesserit: ut est pentes negligere: fratrũ omittere curã: amicis nõ consentire: patriãq; aspnari: & cætera ĩ hunc modũ. quæq; autẽ ratio fieri neq; uetat: ea neq; officium esse: neq; præter officiũ: ut est fistucã tollere: tenere stilũ urceum & cætera id genus. Atq; alia quidẽ officia esse absq; errore: alia cum errore. Sine errore qdem ut se sensusq; tueri & similia. Quæ

Seperary

de ſacrificiis tēplorū̄ inſtructōibus luſtratōibuſq; cæteris q̄ ſunt diis gratiſſīa. Colendos itē pentes ac frēs poſt deos mo nent. aiunt autē affectū & indulgentiā in filios ipſis eſſe na turalē maliſq; ieſſe negāt. Peccata itē pia exiſtimāt: ut chry ſippus ait in q̄rto naturaliū q̄ſtionū pſeuſq; & zeno. Nā ſi uerū uero maius nō eſt: nec ſalſum falſo maius erit: ita nec fraus fraude: nec peccato peccatū. Nā & q centū ſtadiis ab eſt a canopo & q uno: æque in canopo non ſunt. Itaq; & q minus peccat & q āplius: æque in recto ope nō ſunt. Hera clides tamen tarſenſis antipatri tarſenſis neceſſarius: atque athenodorus īpia peccata dicunt. Acceſſurū itē ſapientē ad rēpu. niſi qd īpediat: ut chryſippus in prīo de uitis ait. nāq; & uitia ꝓpulſaturū: & ad uirtutē excitaturū ciues ſuos. V xorē itē ducturū ꝓcreandorū liberorū cā: ut zeno ait in rep. Sapientē ptæterea nō opinaturū. i. mendacio nō acceſſurū neq; aſſenſurū cuiq̄: cynicāq; ſectā āplexurū: eſſe enī illā ua lidā ac celerē ad uirtutē uiā: ut apollodorus ī moralibus fa tetur. Guſtaturū inſup humanas carnes ſi ita caſu obuene rit: Solūq; ſapientē eſſe liberū: malos autē ſeruos: eſſe enī li bertatē poteſtatē opandi q̄ ſtulti & mali oīo careāt: eſſe aūt & ſeruitutē aliā q̄ in ſubiectōe cōſiſtat: & tertiā q̄ ī cōditiōe at ſubiectōe ſit: cui opponitur doīatio & ipſa mala. Nō mō autē liberos eſſe ſapientes uerū & reges. Cū ſit regnū īpium nemini obnoxiū: qđ de ſapiētibus ſolis aſſeritur: ut chryſip pus ait ī libro ꝙ zeno ꝓprie ſit uſus nōibus. Statuere. n. ait oportere prīcipē de bonis ac malis: hæc autē malorū ſcir̄ ne minē. Similiter ad mgr̄atus & iudicia & oratoriā ſolos illos idoneos: neminēq; malorū. Eſſe itidē & īpeccātes ꝙ ī pecca ta īcider̄ nō poſſīt eēq; īnocuos. nā neq; aliis nocer̄ neq; ſibi miſericordeſq; nō eē: neq; ueniā alicui hr̄e: neq;. n. præuari caturos cōſtitutos a lege cruciatus: nā cedere miſericordiaq; & māſuetudo ipā nulla ieſt aīe aduerſus cruciatus ſīulatōe benigītatis: neq; illos arbitrari duriores. Sapiētē nihil eorū admirari q̄ uideātur mirabilia & īſpata ut charōia fluxuſq;

maris ac reflexus & fõtes calentiū aq̄rum atq; igniū euapo
ratões. Enĩuero neq; ſolitarius ĩqunt ſapiens uiuet. Eſt enĩ
ſocialis p naturā atq; actõe gaudet: exercitatõnēq; ſuſcipiet
firmãdi ac roborãdi corporis cã: orabitq; inqunt ſapiens ac
uota faciet bona a diis poſtulans: ut poſſidonius in prĩo de
officiis: & hecato in tertio de padoxis aiunt. Dicuntq; itē a-
miciciā ſolos inter bonos quos ſibi inuicē ſtudiorū ſimilitu
do cõciliet: poſſe cõſiſtere. Porro amiciciā ipſam ſocietatem
q̄ndā eſſe dicunt: oĩumq; quæ ſunt ad uitā neceſſaria. cū a-
micis ut nobis ipſis utamur: obq; id amicū eligēdū ꝓnūciāt
amicorūq; multitudinē inter expetenda ponunt: inter ma-
los cõſtare nõ poſſe amiciciā: cū nemĩe ſtultorū eſſe litigan
dū: oēſq; ſtultos ĩſanire: neq; enĩ prudētes eſſe: uerū p inſa
niæ æq̄lē ſtulticiā oĩa gerere. Sapientē oĩbus benefacere ſi-
cuti & iſmeniā dicimus tibiis oĩbus bene ceciniſſe. Sapientē
quoq; eē oĩa. Quippe pfectā illis ptēm a lege præſtitā. Cæte
rū malorū ac ſtultorū quædā eſſe quēadmodū & iniquorū
aliter qdē ciuitatis: aliter utētiū dicĩus. Virtutes ſibi ĩuicem
ita eſſe cõnexas: ut q unā hūerit oēs hēat: eſſe qppe illarum
cões ſpeculatões ut chryſippus in primo de uirtutibus & A
pollodorus in phyſice ſecundū ãtiquū morē: & hecato ĩ ter
tio de uirtutibus aiunt: q enĩ ꝓbus ſit ea diſpicere & agere q̄
ſint agenda: quæ uero facienda ſint ea & eligenda eſſe & ſu
ſtinenda & diſtribuenda & pſeueranda. Sequūtur autē pru
dentiā q̄dā cõſiliorū maturitas & intelligentia: tēpantiā ue
ro ordĩs cõſtãtia & ornatus: Iuſtitiā aūt æqtas & gratitudo:
fortitudinēq; cõſtantia atq; ualentia. Placet autem eis nul
lū inter uirtutē & uitium eſſe mediū. Peripatecis ecõtra ĩter
uirtutē ac uitiū ꝓfectū facientibus: quēadmodū enĩ lignū
aut diſtortū aut rectū oportere eſſe aiunt: ita iuſtū uel iniu
ſtum: neq; uero iuſtius neq; ĩiuſtius: at in cæteris ſimiliter.
At uirtutē chryſipus qdem amitti poſſe: cleanthes uero nõ
poſſe ait: ille poſſe amitti p ebrietatem & atrãbilem: ille nõ
poſſe ob firmas ac ſtabiles comprehenſiones: ipſam uero

eſſe eligendã. Erubeſcimus deniq; in his quæ male agimus adeo quod ſit honeſtũ id ſolũ ſcimus eſſe bonũ: ipſaq; ſibi ſufficere ad bene beateq; uiuẽdũ: ut ait zeno & chryſippus in libro de uirtutibus: & hecato in ſecundo de bonis. Si enĩ inqt magnitudo animi ſola ſufficit: qua oĩbus faſtigio mẽtis tranſcendamus: ipſaq; ps uirtutis eſt. Profecto & uirtus ſola ſufficit ad beatã uitã: ea quoq; cõtẽnẽs quæ moleſta uidentur. Panætius tamen & poſſidonius uirtutẽ minime ſufficere dicunt. Verũ opus eſt bona ualitudĩe & affluentia rerũ & robore. Placet itẽ eis uirtute ſemp uti: ſicuti cleanthes ait. Amitti enĩ nõ poteſt ſẽpq; ꝑfecto aĩo utetur ſapiẽs. Natura quoq; ius non poſitione cõſtare: ſicuti & legẽ & rectã rationẽ: ut chryſippus in libro de honeſto ait. Videtur autẽ eis ne diſſonantiã qdẽ a philoſophia diſcedere. Hac enĩ ratione prius defecturam oẽm uitã q̃ defuturã philoſophiã: ut poſſidonius ĩ exhortatõibus ait. Liberales quoq; diſcipli nas eſſe magno uſui ſapienti chryſippus auctor eſt. Placet itẽ illis nullũ nobis ad aĩantes cæteras ius eſſe ob naturæ diſſimilitudinẽ: ut chyſippus ĩ primo de iuſtitia: & poſſidonius in primo de officiis tradunt. Amaturũ quoq; ſapientem eos iuuenes q præſeferant ſpẽm indolis: ingeniũq; ad uirtutẽ aptiſſimũ: ut zeno in libro de repu. & chryſippus in libro de uitis primo: & apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amorẽ uero admĩculũ beneficentiæ ꝑpter appẽtẽ uenuſtatẽ: neq; cõgreſſus eſt uerum amiciciæ. Nempe enĩ thraſonidem & qdem cũ haberet in poteſtate amatã: abſtinuiſſe ab ea: ne odiretur. Eſſe igitur amorẽ amiciciæ nodũ: ut chryſippus in libro de amore ait: neq; eſſe eum in uitio. pulchritudinẽ item uirtutis eſſe florẽ: & cũ triplex uitæ genus ſit: ſpeculatiuum: actiuum: & rationale: tertiũ iſtud eligendũ dicunt. Quippe effectum a natura rationale animal ad ſpeculationem & actionem. Rationabiliterq; aiunt ſapientem ſe ipſum eductũ ex uita & patriæ & amicorum cã. ſiue inter acerrimos doloris aculeos: ſiue membrorũ mutilatiões: aut

incurabiles morbos illi occũbendũ ſit. Placet itẽ illis uxores quoq; cões eſſe oportere apud ſapientes: ut qlibet illi cõgrediatur: quæ ſibi prior occurerit: ut ait zeno ĩ repu. & chryſippus ĩ libro itẽ de repu.: diogene itidẽ cynico ac platõe huius cõitatis auctoribus. Oẽs enĩ patrum inſtar æqua caritate diligemus: tolleturq; adulterii ſuſpicio & zelotypia. Eã uero rẽpu. eſſe optimã quæ ſit mixta ex regno & populari dominatu optimatũq; potentia: atq; in moralibus quidẽ decrẽtis huiuſmodi ſunt: pluraq; huiuſmodi tradunt nõ ĩprobabili ratione ſubnixi. Verũ iſta ſũmatĩ ac ueluti p capitula & elementa tetigiſſe ſufficiat. Cæterũ phyſicã rõem diuidũt ĩ locũ de corporibus & de principiis & elementis & diis & fĩbus & loco & inani. Et iſta quidẽ p ſpecies diuidunt generaliter autẽ in locos tres: de mundo: de elemẽtis: tertiũq; de cauſis. De mundo locũ in duas diſtingui ptes dicunt. Vna enĩ conſideratione ĩ ipſius aſciſci ſocietatẽ: & mathematicos p quã de fixis uagiſq; ſyderibus diſputant. Puta ſi ſol tantus ſit: quantus uidetur: & lunæ itidẽ quanta ſit magnitudo: & de ortu occaſuq; ſyderũ: atq; cæteris huiuſmodi quæſtiõibus. Alterã eius cõſideratione eſſe quæ ſolis cõgruat phyſicis: q̃ſi quæ ſit illius ſubſtantia quæritur: ac de ſole utrũ genitus an ingenitus ſit: & utrũ aĩatus ſit: an uero inanimis: corruptibilis ne an incorruptus: & ꝓuidentia agatur nec ne: ac in hunc modũ de reliquis. Cauſalẽ quoq; rationẽ & ipſã eſſe biptitã. Eius alterã ſpeculatõnẽ medicorum eſſe cõmunem quæſtionẽ: qua inquirunt de principali animæ: & de his q̃ fiunt in animo & de ſeminibus atq; eius generis cæteris. Reliquum uero mathematicos quoq; ſibi uſurpare: quomodo ſcilicet uidemus & quæ ſit cauſa perſpicacis phãtaſiæ: qua ratione conſtent nubes tonitruaq; & irides & areæ & cometæ & his ſimilia. Videtur autem illis duo eſſe rerum omniũ prĩcipia: faciens uidelicet ac patiens: quod igitur patitur ſine q̃litate eſſe ſubſtãtiã materiã: quod aũt faciat uerbũ deũ eſſe: quod in ipſa ſit. Hũc enĩ quippe ſempiternũ p ipſam

Septimus

oēm ſingula creare. Ponit autē hoc decretum Zeno cittieuſ in libro de eſſentia: Cleanthes quoq; in libro de atomis: & Chriſippus in primo phyſicorū in fine: Archedemus quoq; in libro de elementis: & Poſſidonius in ſecūdo naturalis rationis Differre autem aiunt principia & elementa: nā illa q-dem ingenita eſſe & corrumpi non poſſe: elementa uero p igneā euaporationē corrūpi: ſed & incorporea eſſe prīcipia: & ipſa īformia: hæc uero formata. Corpus autem appellat Apollodorus in phyſica: quod ſecetur in tria in lōgitudinē latitudinem & altitudinem. Id autē & ſolidum corpus apellatur. Porro ſuperficies eſt corporis finis: ſiue corpus longitudinem ſolam habens ac latitudinem: ſed carens altitudine. Hanc autem Poſſidonius in quīto de celæſtibus & ſecūdum intelligentiam & ſecundum ſubſtantiam reliquit. Linea planiciei finis eſt: ſiue longitudo abſq; latitudine: ſiue corpus ſolam habens longitudinem. Punctus autem eſt lineæ finis notaq; minima. Vnum quoq; deum eſſe: ipſūq; & mētem & fatum & Iouem multiſq; aliis appellari nominibus. Principio igitur illum cum eſſet apud ſe ſubſtantiam oēm per aerem in aquam conuertiſſe: & quēadmodū in fœtu ſemen continetur: ita & hanc ſerendi rationē in humore talem reſidiſſe: materia ad operandum aptiſſime parata ex qua cætera poſt hæc gignerentur. Tum genuiſſe primū elementa quatuor: ignem aquam aerem terrā. Diſſerit iſta zeno in libro de uniuerſo: Chryſippuſq; in primo phyſicorū: & Archedemus in quodā de elementis. Eſt autem elementum ex quo primo prodeunt quæ fiunt & in quod extremū ſoluuntur. Eſſe autem quatuor elementa ſimul infectā ſeu incompoſitam ſubſtantiam materiam. Eſſe autem ignem calidum: aquam humidam: aerem frigidum: terramq; aridam. Non ſolum ſed etiam adhuc in aere ineſſe eandem ptem. Sūmo igitur ī loco ignem eſſe: quem æthera dici oportet. In quo primum immobilium aſtrorū orbem eſſe natū. Deinde errantiū poſt hunc aera. Tum aquam. Extremum

liber

autem oĩum terram: quã mediam omnium esse. Mundũ uero tripliciter dicunt ipsumq; deum: quem ex omni substantia dicunt propriã qualitatem: qui & incorruptibilis & ĩgenitus sit opifex tanti operis cõponendi: ut quot ãnis orbes suos pagat sol in se ipsum omnem substantiã cõsumẽs ac eam rursus ex se ipso gignens: ipsumq; ornatũ cæli mundũ esse dicunt. Tertiũ qui sit ex utrisq; cõpositus: & est mũdus ꝓprie qualitas uniuersorum substãtiæ: siue ut ait Possidonius in metheoricis præceptis: qui constat ex cælo & terra & terrenis cælestibusq; naturis: siue qui cõstat ex diis & hõibus eisq; rebus quæ horũ gratia cõditæ sunt. Cælũ autẽ est extrema circunferentia in qua diuinũ oẽ fixum ac locatũ est. Mundum quoq; regi ac disponi secundum mentem ac prouidentiã: ut Chrysippus ait in quinto de prouidẽtia: & Possidonius in tertiodecimo de diis. mente per omnes illius ꝑtes pertingente: sicut & in nostra anima contĩgit: sed per alias magis: per alias minus. Per alias enĩ ueluti habitus recessit ut per ossa ac neruos: per alias ueluti mens ut ꝑ prĩcipale. Sic igitur & mũdum totum qui animal est & animatus ac rationalis habere principale suum æthera: ut ait Antipater tyrius in octauo de mundo. Chrysipus autẽ in prĩo de prouidentia & Possidonius in libro de diis: cælum aiunt principale esse mundi: Cleanthes uero solem: Chrysippus autem rursus a se dissidens in eodem purissimũ dixit ac liquidissimum æthera: quẽ etiam primum asserunt esse deũ sensibiliter ueluti infusum esse per aeria omnia: cunctasq; animantes & arbores: per terram autem ipsam secundum habitum. Vnum esse mundum & hunc finitum rotunda globosaq; figura. Nanq; ad motum esse huiusmodi orbem aptissimum: ut ait Possidonius in quinto de ratione physica: & Antipater in libris de mundo. Extra ipsum autem circunfusum esse uacuum ĩmensum: quod sit incorporeũ. Incorporeum autem id esse quod a corporibus contineri queat: non autẽ contineatur: Porro nihil in mundo esse uacuũ

Septimus

sed inter se mirabili esse unitate deuinctũ: Id enim cogere cælestium ad terrenã concordiã & congruẽtiam. De uacuo autẽ disserit Chrysippus in libro de inani: & in primo naturalium artiũ & Apollophanes in physica. Apollidorusq; & possidonius in secundo rationis naturalis. Esse autẽ incorporea ista similia. Tẽpusq; præterea esse incorporeum: quod interuallũ sit mundani motus. huic præteritũ quidẽ esse infinitũ ac futurum: præsens autẽ finitum. Placet autẽ eis corruptibilẽ esse mundum: quippe genitum eorum ratione quæ per sensus ĩtelliguntur. Cuius & partes sunt corruptibiles & totum. Partes autẽ mundi corruptibiles sunt. In se.n.ĩuicẽ mutãtur: Est igitur corruptibilis mundus ac quicquid mutari in deterius potest corruptibile est. & mũdus autẽ huic mutationi & corruptioni obnoxius est. Nãq; & siccatur & in humorẽ soluitur. Mundum uero fieri cum ex igne Substãtia per aerem uersa in humorem fuerit. Deĩde crassior ipsius pars effecta fuerit: terra porro subtilior in aerem cesserit: Eademq; magis ac magis extenuata in igne euaserit. Tum ex his permixtis exortas esse animãtes: & arbores & alia genera mũdanæ creaturæ. De generatione igitur & corruptione mundi & Zeno qui in libro qui de toto inscribitur disputat: & Chrysippus in primo physicorũ. & possidonius in primo de mundo: Cleanthesq; & antipater in decimo de mundo Porro Panætius corruptibilem asserit mundum. ꝙ autem sit animal mundus & rationale & animatum: & intelligibile & Chrysippus in primo de ꝓuidentia disserit & Apollodorus ĩ physica & possidonius. Sic autem animal quod sit substantia animata sensibilis. Animal.n. eo quod nõ sit animal praestantius ẽ: Nihil autem mũdo præstantius ẽ. Est ergo animal mundus. Porro animatũ esse inde manifestũ ẽ. ꝙ anima nostra inde ueluti auulsa sit: Bœthus autẽ ait nõ eẽ aĩal mũdũ. Vnum autem eẽ & zeno in libro de toto: & Chrysippus & Apollodorus ĩ naturalibus & Possidõius ĩ primo naturalis ratiõis tradũt:

ibe

omne autem dicitur ut ait Apollodorus Mundusq; & se-
cundum alteꝶ modum id quod ex mundo & exteriore ua-
cuo constat. Mundus igitur finitus ē. Sed inane illud infi-
nitum Cæterum Sydera illa quidem quæ fixa sunt cum cæ
lo toto una circūferri. Errātia autem suis motibus agi. Por
ro Solem obliquum iter peragere per signifeꝶ orbem: Lu-
namq; similiter nunc plenam esse nunc cornibus fulgere:
Esse autem Solem quidem purissimum ignem: ut ait pos-
sidonius in decimoseptimo de cælestibus. Ac terræ molem
sua magnitudine uincere ut idem ait in decimosexto natu-
ralis rationis. Esse item orbicularem ad mundi rationē Idē
ipse auctor ē. ignē ergo esse quod omnia ignis peragat mu-
nera: maiorē autē terre globo quod oīs ab illo illustretur.
Neque ipsa mō sed & cælum. Id & quod Terra coni instar
umbram faciat maiorē esse significat. Oībus autem ex pti
bus cerni ꝓpter magnitudinem. Lunā uero plus hr̄e de ter
ra quippe quæ illi propior est. Nutriri autem hæc ignea &
astra cætera. Solem quidem ex mari magno quod sit ītelle
ctualis uapor. Lunā uero ex potabilibus undis quod sit ꝑ-
mixta aeri: ac uicīa terræ ut possidonius ī sexto de rōne na-
ture ait: ex terra cætera. Putant & sydera globosa eē & īmo-
bilem terrā. Lunāque proprio carere lumine. Sed id a sole
mutuari. Deficere autē solē quidē cū āte illū ex ea pte qua
terras respicit se apposuerit luna: ut in libro de toto scribit
Zeno. Apparet. n. quādo ex cōcursiōe mutua illum occu-
lit: rursumque restituit. Notatur id maxime p uas aereum
patens ī qua sit aqua: lunam uero cum ī terræ īciderit um-
brā: quo circa tunc solum hoc defectu laborare cum plena
fuerit. Et quidem cum p diametrum soli mensibus singu-
lis obiecta sit. Nam cum obliquo motu cōtra solem moue
atur. Latitudīe differt: cum uel ad australem uel ad septen
trionalem uergit plagam: cum tamen illius latitudo ad so-
lis & eam quæ media interiacet latitudinem uenerit. Dein-
de fuerit e mensa solem: tunc deficit. Mouetur autem eius

latitudo p̄ ea quæ media ſunt ĩ chelis & ſcorpio & ariete &
thauro: ut ait Poſidōius. Deū uero eē aīal ĩmortale rōnale
pfectū ſiue ĩtellectuale: beatū a malo omni remotiſſimū:
ꝓuidētia ſua mūdū & quæ ſūt ĩ mundo diſponēs oīa: nō
tamē ĩeſſe illi humanæ formæ lineamēta. Cæterꝝ eē q̄dē opi
ficē ĩmēſi huius opis: ſicuti & p̄rem oīum. Cōiter aūt & ip-
ſius p̄tē: quæ p̄ oīa penetret eāq; multis appellari nōibus
iuxta ꝓprietates ſuas. Nāq; Iouē dici quod oēs iuuet: eūq;
græce Δία appellari: quod p̄ ipſum ſint oīa. Eundem ζήνα
uocari: quod uite omniū ſit auctor ἀθηνᾶν autē quod in
æthere diſtentum ſit prĩcipale eius ipſum ἥραν uero quod
ĩ aere ἡφαίςον quod ĩ artificiali igne καί ποσειδῶνα quo
q; quod ĩ humore Δήμητραν q; quod ĩ terra. Similiter &
appellatiōes alias ꝓbabili quadā rōne ĩterpretati ſunt de di
uina ſubſtantia. Zeno ait mūdum totum atq; cælū: Chry
ſippus quoq; in primo de diis: & Poſſidonius in primo de
diis: & Antipater in ſeptĩo de mundo. aeriam ipſius ſubſtā
tiam tradunt. Boethus autem in libro de natura dei ſubſtā
tiam fixorum ſyderum dixit: naturam uero aliquando qui
dem exponunt quæ continet mundum. Aliquando uero
quæ germinare humum facit: naſciq; ſuper terram omnia
Eſt aūt natura habitus ex ſeipſo motū accipiēs iuxta ſemi-
nalem rationalem: efficienſq; & continens quæq; ex ipſo
ſunt: ſtatutis diffinitiſque temporibus eaq; faciens a qui-
bus diſcreta per naturam eſt. Hāc autem & uoluptati præ-
ferre commodum: quod ex hominis conſtat opificio. Fato
autem fieri omnia chryſippus in libris de fato: & Poſidoni
us in ſecundo de fato: & Zeno. Boethus quoq; in primo
de fato tradunt. Eſt autem fatum connexa rerum ſeries ſi-
ue ratio per quam mundus adminiſtratur. Diuinationem
item omnem aiunt ſubſiſtere: ſiue etiam eſſe prouidentiā.
Ipſamque per aſcenſus quoſdam artem diffiniunt: ut ait
Zeno & Chryſippus in ſecundo de diuinatione: Atheno-
doruſque & poſidonius in duodecimo de ratiōe nature: &

in quinto de diuinatione. Panætius autem hanc non subsi
stere dixit: Enīuero rerum omnium substantiam primam materiam dicunt: ut & chrysippus in primo rerum natura lium: & Zeno. Est autem materia ex qua quodlibet fit. Ap pellaturque dupliciter materia scilicet atque substantia: si ue illa omnium siue rerum singularum. Ac ueluti particu larium causa. Ac omnium quidē materia neq; maior ne que minor efficitur. Est autem alia eorum quæ in pte sūt. Corpus autem esse substantiam diffiniunt: idque finitum ut antipater ait in secundo de substantia: & apollodorus ī physica: passibilisque est ut idem ait. Nam si esset īmuta bilis nulla ratione quæ fiunt ex ea fieri possent. Hinc & illi us sectio in infinitum tenditur: quā infinitum chrysippus ait. Nihil enim infinitum est: in quod sectio cadit. Verum finita est. Concretiones item fieri per totum: ut chrysippus in tertio naturalium ait: & non per circūscriptionem & ap positionem: quippe uini modicum pelago īiectum aliquā diu dorso se æquoris ītendens obluctabitur: postmodū de fluet atque una corrūpetur. Quosdam item esse dæmones dicunt: quibus insit hominū miseratio: inspectores huma narum rerum: heroas quoq; solutas corporibus sapiētum animas. Porro ex his quæ manāt ab aere hiemem quidem esse aiunt aerem super terram algidum ob solis in anterio ra processum. Ver autem temperiem aeris quando suo ad nos cursu sol agitur. Aestatem uero eminentem terræ aerē confotū: & calefactū solis ad septētrionē cursu: Autūnum quoq; fieri recursu solis a nobis ad ea loca a qbus fluūt. cæ terū eiusce tēpestatū gignēdarū auctorē eē solē nubes eua porātē. Irim uero reflexos esse ab humidis nubibus radios: siue ut ait Possidonius ī cælestibus declaratio scissuræ solis siue lunæ ī nube roscida cōcaua atq; cōtinua ad imagīatio nē ueluti ī speculo cōspicās magni orbis circūferētiam. Co metas aūt & pogonias & faculas ignes esse subsistētes quā do crassior aer ad ætherea loca pu̧ehitur: Iubar aūt īpētini

ignis ĩcendiũ q̃ cito per aerẽ fertur. Longitudinisq; phãtasiam insinuat. Pluuiã uero conuersionẽ ex nubibus ĩ aquã cũ siue ex terra siue ex mari ui solis sursum delatus humor effectu caruerit. Eã uero cõgelatã pruinam dici. Grãdinem uero cõcretã nubẽ a uẽto cõminutã. Niuem autẽ humorẽ ex cõcreta excussum nube: ut ait Posidonius in octauo de ratione naturæ. Coruscationẽ accẽsionem nubiũ quæ auento illidãtur atq; rũpantur: ut Zeno ait in libro de toto. Tonitruũ uero fragorẽ esse: qui ex nubiũ collisione perficitur. Fulmen autẽ ĩcensionẽ ualidã uehemẽti cũ ĩpetu terris irruentẽ: cum ĩuicẽ ui uentorum collidũtur nubes atq; prumpũtur. Alii conuersionẽ ignei ac flammantis aeris uiolẽter delapsam. Typhonẽ uero fulmẽ uiolentũ magna ui spiritus demissum: siue fumantẽ spiritum rupta nube dilapsum: presterẽ nubem igni circũfusam cum flatu in terræ cõcaua siue concluso & coartato spiritu in terram: ut ait in octauo possidonius. Esse autẽ illius plura genera scilicet terræmotus: hiatus: illuuies: ebullitiones. Placet autem eis & ordinẽ ita se habere: Terrã mediam centri rationẽ obtinere: post q̃ globosam aquam & ipsam idem habere centrum cum terra. Ita in aqua terram esse. Post aquam rotundum aerem sphære instar. Esse autem in celo circulos quinque. Ex his primum septentrionalem qui semper appareat. Secundũ tropicum æstiuum. Tertium æquinoctialẽ. Quartum hiemalem tropicum. Quintum antarticum qui non appareat. Dicuntur autem paralelli: quia non in se inuicem cõueniunt. Describuntur tamen circa idem centrum. porro Zodiacus idest signifer circulus obliquus est: quippe paralellos lustrans. Quinq; autem sunt Zonæ super terram. Prima australis super arcticum circulum rigore frigoris inhabitabilis. Secunda temperata. Tertia nimia ui æstus inhabitabilis: quæ torrida dicitur. Quarta tẽperata. Quinta septẽtrionalis itidem frigore inhabitabilis. Opinantur item naturam ignem esse artificialem suo itinere ad generationem

tendere ideſt ſpiritum ignis ſpeciē artiſq; præ ſe ferentem. Animā uero ſenſibilē eāq; eſſe nobis inſitū & ingenitū ſpiritū. Ideo & corpus eſſe ac durare poſt mortē: eſſe tamē obnoxiū corruptioni. Cæterū mundi aīam eē īcorruptibilem cuius ptes ſint anīmātiū aīæ. Zeno aūt cittieus & antipater ī libris de aīa: & poſſidonius animā ſpiritum calidū dicunt. Hoc enim ſpirare nos atq; ab ipſo moueri. Cleāthes quidem omnes pdurare quas hic ſpiritus candor attigerit. Chryſippus ſolas ſapientium perpetuat animas: partes autem animæ octo eſſe dicunt: quinq; ſenſus & quæ nobis īſunt ſeminales rationes: uocalemq; & rationalem partem. uidere autem cum id quod inter uiſum ſubiectumq; lumē eſt in coni intenditur ſpeciem: ut chryſippus in ſecūdo naturalium ait. Apollodoruſq; equidem aeris illam partem quæ coni ſpeciem habet prope uiſum: Baſin uero prope id quod cernitur fieri: quaſi igitur per uirgā intēto aere quod uideatur renūciari. Porro audire cum is qui medius inter loquentem & audientem eſt: aer uerberatur orbiculariter. Deinde agitatus auribus influit: quēadmodū & ciſternæ aqua p orbes iniecto agitatur lapide. Sōnum uero fieri cum uis ſenſibilis circa principale ſoluitur noſtrum. Cauſas uero perturbationum reddunt eas: quæ circa ſpiritum fiunt conuerſiones. Semen autē eſſe dicunt: quod eiuſmodi gignere poteſt a quibus quoq; ipſum diſcretū ſit. Porro hominis ſemen quod emittit homo una cum humido aīæ cō miſceri partibus pro commixtione maioris rationis. Id aūt chryſippus in ſecundo naturalium ait ſpiritum eſſe ſecundum ſubſtantiam: idq; ex iactis in humum ſeminibus cōſtare: quæ cum antiquata fuerint non iā naſcuntur: quod ſcilicet ſpirauerit illorū uirtus. Atque ex omnibus corporibus defluere id ait ſphærus. Omnes ergo gignere corporis partes. Porro fœminæ ſemen infœcundum eſſe aiunt: ībecillumq; ac modicum: & aqueum ut ſphærus ait: Prīcipalē uero potiſſimam ac propriam eſſe animæ partem: In qua

phātaſiæ appetituſq; gignantur:atq; unde ſermo emittatur. Id aūt ī corde eſſe:ſed enim iſta ſecundū illos de rebus naturalibus q̄tū ſufficere ad præſentis opis cōpēdium arbitrati ſumus hactenus ſunt dicta. Quænā uero ſint ī qbus illoꝝ ſnīe dr̄ant breuiter ad notādum. Ariſtochius phalanthuſq; cognomēto ſiren finē eē dicūt ad aliqd īter uirtutes ac uitia īdifferēter uiuere nullā quālibet modicā uarietatē relīquēdo:ſed æque ſe ī oībus habēdo. Eſſe aūt ſapiētē præclaro hiſtriōi ſimilē q ſiue therſitæ ſiue agamemnōis pſonā fingat:utrūq; decētiſſimo geſtu imitatur. Naturalē itē ac rōnalē locū ſuſtulit:dicēs aliū qdē eſſe ſupra nos:alium nihil ad nos. Solā autē quæ mores īſtituat ptē ad nos pertinere. Similes aūt eē orōnes dialecticas dicebat aranearū telis:quæ & ſi qd artificioſum īdicare uideātur īutiles ſunt. Virtutes quoq; neq; plurimas īuexit:ut zeno. neq; unam quæ multis appellatur noībus:ut megarici. Sed & id quoq; quod ad aliquid hr̄e dicitur. In hunc autē modum philoſophās atque ī ſynoſarge differēs ferme obtinuit:ut ſectæ ꝓprie īuētor diceretur. Milciades denique & diphylus ariſtonii appellabātur. Erat autē illi magna pſuadēdi uis: plebiq; ſe maxīe accōmodabat. Vnde & de illo Timon ait: Et ſi quis ariſtōis de ſtirpe populum attrahēs. Congreſſus autē polemōi ut diocles ait Magneſius. Cum zeno lōgum īcurriſſet morbum ſnīa deceſſit:maxīe autē ſtoico dogmati ille ītēdit animum quo dicunt ſapiētē eē opinabilē. Cui perſæus reluctatos gemīos fr̄es īduxit:ut alter ex his illi depoſitum daret. Alter deīde recipet atque ita hærētē coarguit. Exercebat autem aduerſus arceſilaum īimicitias. Vnde cum uidiſſet thaurum monſtruoſum matricem habētem me miſerum īquit. Datum eſt Arceſilao epichirema aduerſus euidentiā. Academico cuidam quicquam ſe comprehēdere neganti. Ergo ne inquit hunc iuxta te ſedentē non uides. Negāte illo:quis ergo te inquit excæcauit:quis ipſa lumina abſtulit? Feruntur eius iſta uolumina. Exhortationū

libri duo: de zenonis dogmatibus dialogi: de ſcholis ſex: de ſapientiæ exercitatione ſeptem. Amatoriæ exercitationes: commentaria: de inani gloria commentaria quindecim: commentarii tres: de uſu undecim: aduerſus oratores: aduerſus alexim reſcripta: aduerſus dialecticos tres. Ad cleanthem epiſtolarum libri quatuor. Panætius autem & ſoſicrates ſolas epiſtolas ipſius eſſe dicunt. Cætera peripatetici ariſtonis. Hunc fama eſt cum caluus eſſet æſtum ſolis excepiſſe capite: atque ita uita functum eſſe: luſimus autem & in ipſum hoc modo.

Quid dum ſenex eſſes ariſton & caluus.
Soli caput ſummum dediſti coquendum.
Quærens calorem nempe pluſq̃ oporteret
Ditem neque uolens reperiſti frigidum.

Fuit autem & alius ariſto iulietes peripateticus: alius item muſicus athenienſis. Quartus tragicus poeta. Quītus alæenſis qui artes oratorias ſcripſit. Sextus alexandrinus pipateticus. Herillus autem Chalcedonienſis finem ſcientiā dixit: quod eſt ſemper uiuere: cuncta referendo ad uiuēdum cum ſcientia: ne in ignorantiam deiiciamur. Eſſe autem ſcientiam habitum in phantaſiarum acceptione non uerbis explicabilem. Aliquando dicebat nullum eſſe finem. Sed ſecundum caſus uarios & res immutari ipſum: ut ſi idem æſ et alexādri fiat ſtatua & ſocratis. Differre autem finem & eam quam dicit ὑποτελίδα ideſt fini ſubiectam. Hanc enim & eos qui ſapientes non ſunt conſpicari: illum neminem niſi ſolum ſapientem. quæ autem inter uirtutem & uitium ſint indifferentia. Sunt eius libri breues quidem ſed ſucci ac ſenſus pleni: continentque contradictiones aduerſus Zenonem. Fertur eum puerum cōplures adamaſſe quos zeno cum uellet auertere tōderi coegit herillum: illoſque ab eo auertit. Sunt autem eius libri de exercitatione: de perturbationibus: de opinatione: Legifer μαιευτικός antipheron magiſter: parans: dirigens: mercurius: medea:

dialogi quæstionum moralium. Dionysius uero finem dixit uoluptatem: eum in oculorum dolorē incidisse. Eo enī cruciatus acriter dolorem dicere noluit indifferentem. Erat autem diophanto patre natus: & ciuitate heraclia atque ut ait Diocles: primo quidem audiuit heraclidem ciuem suū. Deinde alexinum: postremo Zenonem. principio quidem studiosus admodum omnigenis se poematibus addixerat. Aratum tamen carius amplectabatur: quem & imitari satagebat. Demum cum discessisset a zenone sese ad cyrenaicos contulit: ac palam lustra ingrediebatur. Cæteraque sub omnium gerebat oculis quæ ad uoluptatem pertinerent. Cūque ad octogesimum uitæ annum peruenisset: inedia consumptus interiit. Feruntur autem eius libri: de sedatione perturbationum duo: de exercitatione duo: de uoluptate quatuor: de diuitiis & gratia & cruciatu: de hominum usu: de felicitate: de antiquis legibus: de his que laudantur: de barbaricis consuetudinibus. Et isti quidem a stoicis decretis deuiauerunt. Successit autem zenōi cleāthes de quo dicendum nunc est.

Cleanthes.

c Leanthes Phanii filius Assius: ut antistenes ait ī successionibus: primū quidem pugil fuit: ꝑfectus autem athenas cum drachmis quatuor: ut qdam aiūt: cōgressusq; zenōi studiosissime philosophatus ē: īq; eisdē decretis perstitit. Memoriæ ꝓditū est ipsum laboriosissimum fuisse: adeo ut īopia cogente se mercenarium faceret ac noctu quidem in hortis hauriret aquas: Interdiu autem operā studiis liberalibus daret ut & phreantles idest exhauriens puteos appellaretur. Aiūt illū cū ptractus esset

ibc

ad iudiciũ redditurus rõnẽ. Vnde adeo robuſtus ac tã boni habitus uiueret hortulão apud quẽ id muneris ĩplebat: ac muliere penes quã farinas pĩſabat teſtibus uictus ſui uſũ abſolutũ eẽ. Areopagitaſq; admiratos decẽ illi minas dari cẽſuiſſe: zenoné aũt accipe illũ uetuiſſe. Aiũt autem & antigonũ ſibi tria milia dediſſe. Itẽ cũ ad ſpectaculũ quoddã puberes duceret uẽti flatu pene denudatum eẽ ac ſine tunica apparuiſſe. Qua ex re plauſu exceptũ atq; ab athenienſibus fuiſſe honoratũ ut ait demetrius magneſius ĩ æquiuocis. admiratiõi igitur ob eã quoq; rẽ habitus eſt: aiũt ãtigonũ auditorẽ illius cũ rogaret cuius rei gr̃a hauriret: audiſſe num ſolum haurio? nunqd nõ effodio & rigo & cætera facio philoſophiæ cauſa? Nẽpe enim & Zeno illũ ad id exercebat: iubebatq; obolũ ſibi ex labore afferre: coactã aliquãdo ſtipẽ ĩ mediũ familiariũ ĩtulit dicẽs: Cleãthes quidẽ cleanthẽ alium poſſet nutrire ſi uellet. Qui uero unde nutriãtur affatim habẽt ab aliis quærunt quæ ſunt ad uſum uitæ neceſſaria & quidẽ remiſſius philoſophãtes. Ea igitur ex cã ſecundus hercules cleãthes dicebatur. Erat illi quidẽ eximium ſtudiũ: cæterꝝ ĩgeniũ obtuſum atq; tardiſſimũ: eã tam̃ tarditatẽ ĩgenii labore ſtudio ac diligẽtia uĩcebat. Vnde & de ipſo ſic Timõ ait. Quis ẽ iſte aries uiroꝝ qui circuit orbẽ uerboꝝ parcus & cætera. Cũque a condiſcipulis obiurgaretur tolerabat: & cum diceretur aſinus nõ abnuebat dicẽs ſolũ ſe ferre poſſe zenõis ſarcinã: & cũ aliquãdo ꝓbro ſibi daretur quod eẽt timidus: At ideo ĩqt paꝝ pecco. ſuã uero ĩopiã diuitũ opibus præferẽs dicebat dũ illi pila ludũt: ego durã ĩfructuoſãq; humũ exerceo. Sæpe cum foderet ſeipſũ ĩcrepabat. Quẽ audiẽs ariſtoteles: quẽ ĩquit obiurgas? Et ille ridẽs ſenẽ ĩquit canum quidẽ ſed excordẽ & amẽtẽ. Cum diceret quidam arceſilaum uitæ officia negligere: quieſce inquit neque uituperes. Ille enim & ſi uerbis officium tollit: opibus tamẽ cõmẽdat. Ad quem arceſilaus non inquit adulatiões admitto & cleãthes. At equidẽ ait tibi adulor q

Leptimus

dixi alia te facere:alia dicere. Rogãte quodã qdnã filio crebro ĩgerere deberet:illud ait electre file file tenue uestigiũ. Lacõe quodã dicẽte laborẽ esse bonũ gestiens ait sanguine preclaro es dulcis nate. Dicit aũt Ecato ĩ usibus:eũ cũ adolescens qdã formosus dixisset si pulsãs uẽtrẽ uẽtrizat:num & pulsãs coxas coxizet:dixisse habeas tu adolescẽs coxizationes:uoces ꝓportionales:ꝓportionales res oĩno nõ significãt. Adulescẽti cuidã disserẽs an sentiret rogauit:ãnuẽte illo cur ĩquit ego te sẽtire nõ sentio? Sositheo poeta in theatro corã se dicẽte quos cleãthis ĩsania uastat:eodẽ uultu & habitu pstitit. Qua ex re pmoti auditores huic applaudentes sositheum abiecerunt. Agenti pnĩam quod illũ hoc maledicto ĩcessisset respõdit dicẽs ĩdecẽs eẽ liberũ patrẽ atque herculẽ a poetis illudi:nec irasci:se aũt leui maledicto indignari. dicebat pipateticos idẽ ferme pati quod lyræ quæ cũ bene sonẽt:seipsas tamẽ nõ audiũt. fertur cũ diceret secũdũ Zenonẽ ex specie cõprehẽdi posse mores:adulescentes quosdã scurras adduxisse ad illũ libidinosum rusticũ callis duratũ:& illũ ut de more eius sentẽtiã ferret rogasse:illum cum aliquãdiu hæsisset iussisse abire hominẽ:ut uero abire cœpit gestu illum agnoscẽs habeo illũ ĩqt cleãthes mollis est. Cuidã soli secum loquẽti homini inquit loqueris nõ malo. exprobrãte sibi quodã senectutẽ & ego ĩqt abire uolo. Cum uero me sanum oĩa expte cõsidero scribẽtẽq; ac legẽtẽ rursus maneo. Aiunt illum que a zenõe audierat testæ boumq; ossibus ĩscribere solitũ:cum pecuniis careret qbus chartas emere posset hoc uite ĩstituto clarus optinuit ut zenõi succederet. Et qdẽ cũ plures eẽnt illius mẽorabiles discipuli zenõis. Reliqt aũt pulcherrĩos libros de tẽ. tẽpore & physiologia. zenonis. ii. eracliti expositionũ libri quatuor:de sẽsu:de arte:aduersus Democritum:aduersus aristarchum: aduersus herillum:de appetitione. ii. antiquitatum : de diis : de gigantibus : de hymenæo : de poeta: de officio. iii: de consilio : de gratia : exhortatorius:de uir

liber

tutibus:ars amatoria : de honore: de gloria:de ingenio:de gorgipo:de inuidentia:de amore:de libertate:politicus:de consilio:de legibus:de iudicando:de instituto:de oratione .iii.de fine:de honestis:de actibus:de scientia:de regno:de amicitia:de symposiis:quod eadem sit uirtus uiri & fœmine:quod sapiens sophista : de usu duo διατριβῶν:de uoluptate:de propriis ãbiguis:de dialectica:de modis:de prædicamentis.Hæc ab illo scripta sunt.Moritur autẽ hoc modo.Tumuit illi ac putruit gigiua:medicis autem interdicẽtibus biduum toto cibo abstinuit atq; in tantum cõualuit ut medici illi omnes cõsueta pmitterent.Ea illũ licentia minime usum fuisse:sed & contra sine cibo pstitisse dicẽtem iter iã sibi confectũ eẽ:atq; ita media cõsũptũ exhalasse animã.Cũ ut quidã uoluit zenonis æquasset ãnos audissetq; illũ ãnos.xviiii.lusimus & nos ad hũc sic.

Laudo cleanthem:sed magis laudo ditem.
Non est enim passus senem cum uidisset.

Post hac remissionem habere cum tãtũ hausisset ĩ mortalibus uitæ tẽpus ut prediximus post zenonẽ audiuit & sphærus bosporanus q cũ in liberalibus studiis multũ pfecisset alexãdriã & ptolemæũ philopatera se cõtulit. Orto aũt sermõe aliquãdo de opinatiõe sapiẽtis.Sphaeroq; illũ negãte opinari uolẽs illũ rex arguere mala punica cærea iussit apponi.Sphaero autẽ decepto exclamauit rex fallaci illum dicẽs cõsẽsisse phantasiæ.Ad quẽ sphaerus pmpte ac parate sic respondẽs ait cõsensisse se nõ esse ea mala punica:sed pbabile esse mala punica eẽ.Differre aũt cõprehẽsibilẽ phãtasiam a probabili.Mnesistrato se accusanti cur ptolemæũ non dixit regem esse.At inquit eiusmodi cum sit regẽ quoque eẽ ptolemæum dico.Scripsit autem ista uolumina:de mũdo duo:de elemẽtis seminis:de fortũa:de minimis aduersus atomos:& simulacra:de sensibus:de heracliti.v.diatribis:de morali ĩstituto.de officio:de appetitiõe: de pturbatiõibus duo:de rgno:de lacõica re.p.de lygurgo & socra-

te tres: de lege: de diuinatiõe: dialogos amatorios: de eretri/
acis philosophis: de similibus: de diffinitiõibus: de hĩtu: de
his qbus cõtradicitur: iii. de orõne: de diuitiis: de gloria: de
morte: artis dialecticæ. ii. de prædicamẽtis: de amphiboloiis:
Epistolas.

Chrysippus.

c Hrysippus appollõii filius solẽsis siue tarsẽsis: ut alexãder ĩ successiõibus ait: discipulus cleãthis fu/it. prius hic lõga exercitatiõe emensa Zenõis siue cleãthis ut diocles & plurimi tradũt auditor fuit: a quo ad/huc uiuẽte recessit: nec ĩ phĩa mediocris fuit uir ingeniosus ac acutissimus ĩ oĩ genere orõnis adeo ut ĩ plerisq; dissenti ret a Zenõe atq; a cleãthe ipso: cui sæpenumero dicebat so lius se dogmatũ doctrĩæ ĩdigere. Nã pbatiões se repturum Quotiẽs uero aduersus illũ differẽdo egisset: pẽitẽtia tanta ducebatur ut crebro diceret: Eqdem alias uir sum fortuna/tus preterq̃ ĩ cleãnthẽ: In hoc felix nõ sũ. Adeo autẽ ĩ diale ctica ĩsignis fuit: tãtæq; apud oẽs glorie ut pleriq; dicerẽt si apud deos usus eẽt dialecticæ nõ futurã aliã q̃ chrysippeã. Cæterũ cum esset rerum fœcundissimus nõ usqueadeo di/ctiõe clarus fuit: laborisq; patiẽtissimus ultra omnes fuit: quod ex eius uolumĩbus constat: quæ sũt nũero septĩgẽta quinq;. Ea uero tam multa conscripsit: quod de eadem re sæpe scribere aggrederetur: omneq; quod ĩcideret mãdaret litteris: ac sæpe emẽdaret magnaq; testĩoniorũ nube utere/tur: adeo uero id ĩ cõsuetudĩe habuit ut cum ĩ quibusdam opusculis euripidis medeam totam inseruisset: & quidam habens librum in manibus interrogaretur quod nam id es set. Chrysippi ĩquit medea ẽ. Apollodorus quoque atheni/ensis ĩ collectione dogmatũ cũ uellet asserere quæ epicurus uiribus suis fretus cõscripsisset absque cuiuspiã adminicu lo eẽnt ĩcõpabiliter plura q̃ chrysippi opa: sic ad uerbũ di/xit. Nã siqs tollat de chrysippi libris quæq; aliẽa sũt apposi

ta:uacua illi charta reliquetur. Ita ferme appollodorus. cæterꝝ anus quædã quæ illi aſſidebat auctoꝛ diocle dicebat qn gẽtos illũ uerſus quottidie ſcribere ſolitũ. Hecato aũt uẽiſ ſe eũ ad phĩam dixit:cũ illius pꝛ̃imoniũ in regiũ uſum ĩue ctũ eẽt. Erat aũt imbecillo tenuique corpuſculo:ut ex eius imagine:quæ ĩ ceramico ẽ uidere licet:quæ ferme ꝓxĩo eq̃te occulitur. Quo circa illũ carneades chryſippum uocabat ei cũ ꝓbro daretur:cur apud ariſtonẽ cũ plurimis non ſe exerceret. Equidẽ ĩquit ſi ĩter plurimos ĩtẽderẽ nũq̃ philoſopharer. Dialecticũ Cleãthi ĩminẽtẽ eique callidas concluſiunculas tẽdẽtẽ. Deſine ĩquit grandem natu a grauibus rebus abducere. Nobis autẽ iunioribus iſta propone. Rurſus illum quidã ſeorſum neſcio quid quærens modeſte alloq̃batur. Vbi uero cõſpexit accedẽtẽ turbã cõtẽdere cœperat: ad quẽ ille Hei mihi frater obtutus perturbatur tuus. Sed cito pone rabiem recteque ſenti. In potationibus autẽ agebat quietem crura tãtũ agitãs:ita ut ãcilla diceret chryſippi ſola inebriari crura. Adeo aũt alta de ſe ſẽtiebat ut cum rogaretur a quodam cui cõmẽdaret filium dixerit mihi. Nã ſi quẽpiam mihi excellere putarem ipſe apud eum phãrer: unde de ipſo dictum eſſe aiunt ſolus ſapit:cæteri umbre agitantur. Et niſi Chryſippus fuiſſet porticus non eſſet. Tãdem uero arceſilao & lacide ut Sotion in. viii. ait in academiam aduenientibus ſe ad philoſophandum coniunxit. Quã ob cauſam & contra conſuetudinem & pro ipſa diſſeruit & de magnitudinibus ac multitudinibus academicoꝝ argumentis utens. hũc in cantãdi ludo philoſophantẽ hermippus ait:a diſcipulis ad ſacrificium uocatum fuiſſe: ibique cũ oblatũ dulce merũ hauſiſſet ãguſtiis ſpiritus fatigari cœpiſſe atque ita demũ q̃nta die defunctũ eẽ:cũ ſeptuagĩta & tres uixiſſet ãnos olympiade ut ait appollodorus in chronicis. cxliii. Et in hũc eſt noſtrũ epigramma.

Chryſippus nimio ſuffuſus munere bachi
Obſcura & uertigine captus.

Nunq̃ porticibus p̃riæq; animæq; pepercit.
Per sephones sed tecta subiuit.

Sunt q dicant risu cõprehensum expirasse. Nam cum asinus mãducaret ficus anicule dixisse uinum asino sorbendũ daret: nimioq; risu detentũ exhalasse aĩam. Videtur autẽ aspnator ĩmodice fuisse: quod cũ tã multa scripserit r̃gũ neminẽ nũq̃ laudauerit. Sola autẽ anicula cõtentus erat ut & demetrius ĩ homonymis ait. Deniq; cũ Ptolemeus Cleãthem lr̃is orasset ut uel ipse ad eũ pgeret uel quẽpiã ex suis mitteret sphaerus qdẽ ꝓfectus ẽ. Chrysippus autẽ renuit. Accersitis autem sororis filiis aristocreõte & philocrate coactis discipulis primus ausus est sub diuo scholã ĩ lycio hr̃e ut predictus demetrius scribit. Fuit autẽ & alius chrysippus gnidius medicus: a quo Herasistratus testatur multa didicisse. Alterq; huius filius Ptolemæi medicus: q calũniã passus flagris cæsus ac supplicio affectus ẽ. Alius itẽ herasistrati discipulus: Quartusq; poeta georgicorũ scriptor. porro hic ipse phũs qbusdã ĩ hũc modũ ĩterrogatiũculis uti solebat. Qui mysteria ꝓphãis dicit ĩpius ẽ. Dicit autẽ mysteria ꝓphãis hiærophãta: Est ergo ĩpius hierophãta. Itẽ ẽ quod dã caput. id autẽ nõ hẽs. Est autem caput aliquod: nõ ergo hẽs caput. Itẽ quod ĩ urbe ẽ id & ĩ domo ẽ. Nõ est autẽ puteus ĩ urbe ne ĩ domo igitur. Aliud q megaris est: athẽis nõ est. Est autẽ hõ megaris: nõ igitur est hõ athenis. Aliud qd loq̃ris: id p os tuum trãsit: currum autem loq̃ris: currus ergo p os tuum trãsit. Item si qd nõ ãmisisti hoc habes: cornua autem non ãmisisti: habes ergo cornua. Alii eubulidis hoc esse aiunt. Nõ desunt q̃ & chrysippum lacerent dicẽtes illum cõplura turpiter obsceneq; scripsisse. Nam ĩ eo ope quod de ãtiqs physiologis scripsit foeda de Iunone fĩgit ac Ioue ea dicẽs sexcẽtis fer̃ uersibus quæ nemo nisi illoto ore dixisset. Turpissimã. n. aiunt hãc fĩgit historiã: & si ut naturalẽ laudat lustris magis cõuenientem q̃ diis. x. præterea & quæ apud eos q de tabulis uel pugillaribus scripserunt

libe.

ſeperata.neq;.n.apud polemonẽ neq; apud Ipſicratẽ eſſe: ſed ne apud ãtigonũ quidem ab illo ficta eſſe. In libro autem de re.pub. matribus congredi & filiabus & filiis: Eadẽ ĩ libro de his quæ ꝑ ſe ipſa non ſunt appetenda ſtatĩ ĩ prĩcipio loquitur. In tertio autem de iure ad mille uerſus defunctos etiã uorare iubẽs. In ſecundo autẽ de ſubſtantia & copia prouidere dicẽs quo pacto ſapiẽti quæſtus ſectãdus ſit & cuius rei gratia ſectandus. Nã ſiquidẽ ut iuuat uiuere indifferens ẽ: Quod ſi ut fruatur uoluptate & ipſa indifferens ẽ. Si autẽ uirtutis cã ſufficit ipſa ad beatã uitã. Sũt autem perridiculi & quæſtus huiuſcemodi. Quippe ſi a rege ſuppeditentur Cedendũ illi erit neceſſario. Si autẽ ab amicicia ꝓficiſcãtur uenalis & quaeſtuoſa erit amicitia. Sin uero a ſapiẽtia mercenaria erit ſapientia. Atq; iſta quidẽ ſunt illius crimina: Quoniã uero clariſſimi ſũt illius libri uiſũ ẽ hoc in loco eos per ſpecies diſtĩguere. Sũ aũt iſti logici loci quaeſtiões: logica: phyloſophi. Contẽplationũ termĩorum dialecticotũ ad metrodorũ vi: de his quae ſũt in dialectica nõibus aduerſus Zenonẽ ideſt ars dialectica ad Ariſtogorã unũ: cõiunctoꝝ ꝓbabiliũ ad dioſcoridẽ.iiii. Logici mõi eius circa res ẽ.cõſtitutio.i.de ꝓloqis.i.de ñ ſĩplicibus ꝓlo.i.de cõplicato uel cõuexo ad Athenadẽ.ii.de his quæ negãtur ad Ariſtagorã.iii.de prædicabilibus ad athenodoꝝ.i.de his quae dicuntur per priuationẽ.ad theatrũ.i. de optimis ꝓloquiis ad dionẽ.iii.de differẽtia indiffinitoꝝ.iiii. de his quae ſecũdũ tempora dicuntur duo: de perfectis ꝓloquiis duo. Cõpoſitio ſecunda: de uero diſiũcto ad gorgippidem unum. de uero coniuncto ad gorgippidẽ quattuor. aereſis ad gorgippidẽ unum: ad id quod de conſequentibus eſt unum. de eo quod eſt ꝓpter tria ad gorgippidẽ.i.de poſſibilibus ad clitum quattuor ad id quod eſt de ſignificationibus philonis unum: quae nam ſint falſa.i. Cõpoſitio tertia de præceptis.ii. De ĩterrogatione.ii. De reſponſiõe quattuor. Epitome de interrogatiõibus & epitome de reſpõſionibus

unũ q̃ſtiõis.ii.de reſpõſiõe.iiii.q̃rta cõpõ de prædicam̃tis ad metrodoꝝ.x.de rectis & obliqs ad philarchũ uũ de cor/poribus ſiue cõiũctiõibus:ad apollõidẽ:ad paſylũ:de præ/dicam̃tis q̃tuor:qnta ſeries de qnq; caſibus.i.de enũciatis ſecũdũ ſubiectũ diffinitis.i.de appellatis.ii.de ſubĩſinua/tiõe ad theſagorã.ii.logicæ locũ circa dictiões & quæ ex his cõſtat orõnẽ.Cõpõ prima de gẽtilibus ac pluralibus enũci/atiõibus.vi.de dictiõibus ad ſoſigenẽ & alexãdrũ qnq;:de ĩeq̃litate dictionũ ad dionẽ.iiii.de ſoritis ad uoces orõibus .iii.de ſoloeciſmis.i.de ſoloeciſãtibus orõibus ad dionyſiũ .i.orõnes præter cõſuetudĩes.i.dictiões ad dionyſiũ.i.con/ſtructio ſecũda de elem̃tis orõnis.v.de cõſtructõe eoꝝ quæ dicũtur.iiii.de cõſtructiõe & elem̃tis eoꝝ quæ dicuntur ad philippũ.iii.de elemẽtis orõnis ad niciã.i.de eo quod ad a/lia dicitur.i.cõpõ tertia aduerſus eos q nõ diuidũt.ii.de ã/biguis ad apollã.iiii.de tropicis ãbiguis.i.de cõnexis tropi/cæ ãphiboliæ.ii.ad id quod ſcripſit pãthodus de ãbiguis.ii. de ĩtroductiõe ad ãbigua.v. Epitome ãbiguoꝝ ad epicratẽ .i.cõiũcta ad ĩtroductionẽ ãbiguoꝝ.ii.logici loci ad orões ac tropos.Compõ prima ars orationũ & modoꝝ ad dioſco ridẽ.v.de ſermonibus.iii.de modoꝝ conſtantia ad teſago/rã.ii.cõpatio tropicoꝝ ꝓloqoꝝ.i.de cõuertẽtibus orõnibuſ q; atq; cõiũctis.i.ad agathonẽ ſiue de ſequẽtibus ꝓblemati bus.i.de cõcluſiõibus ad ariſtagorã.i.quod eadẽ orõ pluri/bus modis ordĩetur.i.ad ea qbus cõtradicitur.i.ꝙ eadẽ orõ & collecto & nõ collecto cõſtruatur mõ.ii.ad ea q̃ obiiciũ/tur ſyllogiſmoꝝ ſolutionibus.iii.aduerſus id quod ſcripſit philo de tropis ad timoſtratũ.i.logica coniũcta ad timocra tẽ & philomathẽ:de orõnibus & tropis.i.compõ ſecũda de concludẽtibus orõnibus ad zenonẽ.i.de primis & demon/ſtratione carẽtibus ſyllogiſmis ad zenonẽ:de ſolutione ſyl/logiſmoꝝ.i.de fallacibus orõnibus ad paſylũ.i.de ſpecula tiõibus ſyllogiſmoꝝ.i.de ĩductis ſyllogiſmis aduerſus ze/nonẽ.iii.de ſyllogiſmis ſecundũ falſas figuras.v.orationes

ſyllogiſticæ p rſolutioné i his q̃ demõſtratione caret.i.tro/
pice qões ad zenonem & philomathé.i.hic falſo uidetur
ſcriptis.Compõ tertia de icidétibus oronibus ad athenadé
.i.falſo iſcriptus orones icidétes ad meſoteta.iii.falſo iſcri
ptæ aduerſus diſiunctiones amenii.i. Quarta compõ de ci
uilibus qõnibus ad meleagrũ.iii.ſermones hypothetici i le
ges ad meleagrum.i.orones hypotheticæ ad introductioné
.ii.orones hypotheticæ ſpeculationũ.ii.ſolutio hypotheti/
cor alexãdri falſo iſcripta de expoſitionibus ad lodamãté
.ii.Quita compõ de itroductione ad falſũ ad ariſtocreon/
té.i.falſæ orones ad introductioné.i.de fallaci ad ariſtocre
onté.vi.Sexta compoſitio aduerſus eos q putãt & falſa &
uera eé.i.aduerſus eos qui p ſectioné ſoluũt fallacé oroné
ad ariſtocreonté.ii.Demonſtrationes quod infinita ſcindi
non oporteat.i.ad ea q̃ obiiciuntur his q̃ contra ſectioné i
finitor ſcripſit ad paſylũ:Solutio ſecundum antiquos ad
dioſcoridé.i.de fallaci ſolutione ad ariſtocreonté.iii. Solu/
tio hedili hypotheticor ad ariſtocreonté & appellã unum.
Septia compoſitio ad eos qui dicũt maxias falſã hre falla/
cé oroné unum.de negãte ad ariſtocreonté duo:orones ne/
gãtes ad exercitationé unum:de puula orone ad teſagor.ii
de oronibus aduerſus opiationes & de quieſcétibus ad one
toré duo:de opto uel obſcuro ad ariſtobulum duo:de laté/
te ad athenadé duo.Octaua compoſitio de utide ad meno
craté octo:de oronibus quæ ex ifinito de finito conſtat ad
paſylum duo:de utide oro ad epicraté unum. Nona con/
ſtructio de ſophiſmatibus ad heraclidé & polidé duo:de ã/
biguis dialecticis orationibus ad dioſcoridé quinq;: aduer/
ſus arceſilai arté ad ſphærum unum. Decima conſtructio
contra conſuetudinem ad metrodorum quinq;:de conſue
tudie ad gorgippidé ſepté:logici loci quæ extra prædictas
quatuor differétias ſunt quæſtioneſq; logicas ſparſim con
tinét non connexas & in corpus redactas:de numeratis qſti
onibus.xxxviiii.Sũt oia ſimul logicæ ptis uolumina.cccxi.

Ethicæ ratiōis quæ ad emēdationē moraliū notionū. Cō⁄
poſitio prima. Deſcriptio orōnis ad theoſporū.i.morales
quæſtiōes.i.ꝓbabiles maxīe ad dogmata ad philomathem
.iii.Diffinitionū urbāi ad metrodoꝝ.ii.Diffinitionū ruſti⁄
ci ad metrodoꝝ.ii.Diffinitionū mediarū ad metrodoꝝ.ii.
Diffinitionū ad metrodoꝝ p genera.vii.Diffinitionū ſecū
dū alias artes ad metrodoꝝ.ii.Ordo ſecūdus de ſimilibus
ad ariſtoclē.iii.de diffinitiōibus ad metrodoꝝ.vii.ordīatio
.iii.de his quæ nō recte diffinitiōibus obiiciūtur ad laoda⁄
mātē ſeptē ꝓbabilia ad diffinitiōes ad dioſcoridē.ii.de ſpe
ciebus & generibus ad gorgippidē.ii.de diuiſiōibus.i.de cō
trariis ad dionyſiū.ii.ꝓbabilia ad diuiſiōes & genera & ſpe
cies & de cōtrariis.i.Quarta ſeries etymologiis ad dioclem
.vii. etymologicē ad dioclē.iiii.Quīta ſeries dē ꝓuerbiis ad
zenodotū.ii.de poematibus ad philomathē.i.quo modo
oporteat audire poemata duo:aduerſus criticos ad diodo⁄
rum unum. Moralis loci circa cōmunem orationem & eas
quæ ex ipſo conſtant artes & uirtutes.primus ordo aduer⁄
ſus reſcriptiones ad timonactem.i.quo modo ſingula di⁄
cimus & cogitamus unum:de notionibus ad laodamantē
duo:de opinatione ad pitonactem tres.Probatio contra id
quod dicitur non opinaturū eſſe ſapientem unum : de cō⁄
prehenſione & ſcientia & ignorantia quatuor:de oratione
duo:de ſermonis uſu ad leptinam. Ordo ſecundus quod
recte antiqui dialecticam iudicent cum probationibus ad
zenonem duo:de dialectica ad ariſtocreontem quatuor:de
his quæ cōtradicuntur dialecticis tres:de rethorica ad dioſ⁄
coridē quatuor.Ordo tertius de habitudine ad cleonē tres:
de arte & inertia ad ariſtocreontem quatuor:de differentia
uirtutum ad diodorum quatuor.quod uirtutes eq̄les ſint
unum:de uirtutibus ad polidem duo:morales loci de bōis
& malis.Series prima de honeſto & uoluptate ad ariſtocre
ontē.x.ꝓbatio quod nō ſit uoluptas finis quatuor.proba⁄
tio quod uoluptas bonū non ſit quatuor de dictis ſuper.

liber

LAERTII DIOGENIS DE VITIS PHILOSOPHORVM OCTAVVS.

h Actenus de iōica phīa quæ a thalete milesio īitium accepit: ac de uiris qui in ea mēorabiles fuere. Age uero iā & de ea q̄ italica cognomīata ē loqui pgamus. eius uero prīceps fuit pythagoras mnesarchi anulorꝝ sculptoris filius: ut hermippus ait samius: siue ut aristoxenus tradit tyrrhenus ex una īsularꝝ q̄s eiectis tyrrhēis athenieñses posiederunt. Sūt qui marmacum illius patrē: auum hippasū & euthyphronē atauum cleonyumq; abauū qui phliunte pfugerit dicāt: habitasseq; marmacū sami atque iō pythagorū samium dici: īde migrasse lesbum: ibiq; & a zoilo patruo pherecydi syro cōmēdatum: tres subinde argēteolos calices fuisse fabricatū: eosque sigulis ī ægypto sacerdotibus dono dedisse. Habuit & frēs maiorē quidē natu eunomū mediū tyrrhenium seruūq; zamolē cui gæte sacrificāt saturnū ut herodotus ait existimātes. hic ut predximus prīcipio quidē pheretydē audiuit syrum. Post eius uero obitum ꝓfectus samum hermodamāti iā seni creophyli nepoti se ī disciplinā dedit. Cum aūt eēt iuuēis ac discendi studiosissimus patriā līquēs cūctis fere barbaris græcisque mysteriis iniciatus ē. Denique ægyptum petiit quo tēpore policrates amasidi p epistolam illum cōmēdauit: illorūque līguā ut ātipho tradit ī eo libro quē de his qui ī uirtute prīcipes fuere scripsit: edidicit atque apud chaldæos cōgressus ē magis. Deīde apud cretā una cum epimēide descēdit in idæum antrum. In ægypto quoque adyta īgressus ē: ibique de aliis ī arcano edoctus ē: deīde rediit samum: offēdēsque patriā a tyrāno policrate īcubari. Crotonē ī italiā prexit: ibique leges italis dedit: atque cum discipulis clarus hītus est: qui ferme trecēti rēpub. præclare admīstrabāt: adeo ut me-

Otrans

rito aristocratia optimorum.s.dominatus uideretur. Refert heraclides ponticus hunc de se dicere solitum quod fuisset aliquãdo æthalides: mercuriique filius putatus eẽt: mercurium que monuisse illum ut peteret preter immortalitatẽ: quod uellet petiisse igitur ut uiuẽs & uita fũctus oĩũq; cõtigerẽt: memoriam haberet. Itaque ĩ uita meminisse omni um. Eãdẽque memoriã & post mortẽ reseruasse. Lõgoque post tẽpore in euphorbũ uẽisse atque a menelao fuisse uul neratum. Euphorbus autẽ dixit se aliquãdo æthalidem fuisse atque a mercurio ꝓ munere hoc accepisse ut aĩa illius iugi circuitiõe uagaretur: & ĩ q̃s uellet arbores uel animãtes cõmigraret: & quæque in inferno anima ꝑpessa eẽt: ac cæteræ animæ quænã patiãtur. Postea uero q̃ euphorbus diem obiit ingresse in hermotimum ipsius animam qui & ipse cum fidẽ uellet facere: brãchidas petiit: ingressus apollinis phanum ostẽdit clipeum quẽ illic menelaus affixerat. Ait .n. illum cum ex troia remeasset apollini sacrasse scutum iã putrefactum solãque ꝑdurare eburneã faciẽ. Vbi autem & hermotimus uita functus ẽ. Rursus ĩ pyrrhum delium piscatorẽ migrasse: illũq; oĩa mẽorasse ut.s. primũ aæthalides fuerit: postea euphorbus: deinde hermotimus: ac postmodũ pyrrhus effectus sit: ac deĩceps post pyrrhũ factũ eẽ pythagorã: oĩumq; meminisse q̃ prædiximus. Pleriq; pythagorã nihil scripsisse tradũt: sed id stolide putãt. Deniq; heraclitus physicus aptissime de illo ita loquitur Pythagoras mnesarchi filius se ĩ historia rerũ exercuit ultra oẽs hoĩes: se ligẽsq; hæc scripta suæ sapiẽtiæ multæq; ꝑitiæ & artis documẽtũ dedit. Sic autẽ locutus ẽ quod cũ de natura Pythagoras scribere adorsus eẽt ita ĩ prĩcipio dixerit. Nõ ꝑ aerem quẽ spiro: nõ ꝑ aquã quã bibo nõ admittã huius sermonis uitupationẽ. Scripsit aũt pythagoras tria uolumĩa: de ĩstructiõe: de ciuilitate: de natura. quod autẽ ueluti pythagorꝭ legitur lysidis tarẽtini pythagorici ẽ: q cũ thebas profugisset epaminonde preceptor fuit. Refert heraclides serapiõis fi-

liber

lius ĩ ſotiōis epitome ſcripſiſſe illũ uerſus & de toto ſecũdũ ité ſacrũ ſermoné cuius é initiũ. O iuuenes hæc oĩa cũ qete colite: tertiũ de aĩa: quartũ de pietate: quĩtũ elothalem epi carmi coi parté: ſextum crotonem & alios. Porro myſticũ ſermoné aiunt hippaſi fuiſſe: q ĩ iniuriã pytbagoræ ſcripſe rit: plura ité ab aſtõe crotoniate ſcripta pythagoræ ĩſcripta eſſe. Ait auté ariſtoxenus cõplura moraliũ dogmatũ accepiſſe pythagorã a themiſtoclea ſorore. Ion auté chius & tri aginis ait ipſum cũ poema quoddã ſcripſiſſet orphei titulum adnotauiſſe. Scopiadas itidé ipſius eé aiũt cuius opis initium eſt. Nullius rex egens eſto. Socrates auté ĩ ſucceſſionibus ait ipſum rogatum a leonte phliaſiorum tyranno quis nã eét dixiſſet philoſophus. preſentéq; uitã dicebat ce lebritati eé ſimillimã: quẽadmodum. n. ad hãc alii certaturi: alii negociaturi: alii optimi futuri ſpectatores ueniunt: ita & ĩ uitã alios quidẽ gloriæ mãcipia naſci & cupiditatis aucupes: alios uero ueritatis ſtudioſos: & iſta quidem ſic ſe habét. Sed. n. ĩ tribus illis pythagoræ opuſculis q̃ diximus feruntur iſta in uniuerſum nõ permittit quẽq̃ ꝓ ſe orare: quod ignoret quid ſibi expediat. ebrietaté ſeorſum pernici em uocat: omneq; nimiũ reprobat dicés nõ debere quépiã neq; laborũ neq; ciboꝝ tranſgredi modum. Ac de uenereis ſic ait uenerea hieme nõ æſtate faciéda autũno ac uere leui us. Omni auté tépore eſſe grauia & ad ſanitatem minime idonea. Rogatus ité quãdo eét cõcubẽdum tunc ĩquit cum te ipſo ĩfirmior fieri uis. humanã ætaté ita diſtinguit puer .xx. ãnos ĩplet: Adoleſcés. xx. Iuuenis. xx. ſenexq;. xx. Sunt auté ætates iſtæ & ãni temporibus accõmodatæ ueri puer: æſtati adoleſcés: autumno iuuenis: & hiemi ſenex. Adoleſcété ĩtelligit puberé: iuuené uiꝝ. Primus ité Timæo auctoꝛ aĩcoꝝ oĩa coĩa dixit: aĩcitiãq; æqualitaté ipſius quoq; diſcipuli facultates oés ĩ unũ deponebãt: cõeſq; faciebãt. quinquenniũ ité totum ſilebãt ſolum q̃ dicerentur audientes: ac donec ꝓbarẽtur nũq̃ pythagorã uidentes. Hinc iam ad

Vitruvius

domũ ipſius aſpectũq; admittebãtur. Abſtĩebãt autẽ acer/
uo cypreſſino: quod ĩde ſceptꝝ iouis factum eẽ ut hermip
pus ait ĩ ſecundo de pythagora. Nẽpe & uenuſtiſſimæ for/
mæ fuiſſe traditur adeo ut illũ diſcipuli opinarẽtur apolli/
nẽ q ex hipboreis uẽiſſet. Nudatũ aliquãdo illius femur au
reũ apparuiſſe fama ẽ: neſſũq; amnẽ cũ trãſiret ab eo fuiſ/
ſe appellatũ. nõ defuere q dicerẽt. timæus quoq; ĩ. x. hiſto/
riaꝝ ait dixiſſe illũ q̃ cũ uiris hĩtarẽt eas deoꝝ noĩe cẽſeri:
coras qppe ac nymphas & deĩceps mr̃es appellari. Hunc &
geometriã pfeciſſe: cũ ãtea mœeris ĩitio elemtoꝝ eius ĩuẽiſ/
ſet ãticlides auctor ẽ in. ii. de alexãdro: maxĩeq; uacaſſe py/
thagorã circa ſpẽm ipĩuſ arithmeticã ac r̃gulã q̃ ex una cor
da ẽ r̃ppiſſe ne medicinã quidẽ neglexit. Refert autẽ apollo
dorus ſupputator hecatõbẽ illũ ĩmolaſſe cũ ĩuẽiſſet triãgu
li orthogonii ſubiectũ latus tãtundẽ ualere quantumq; il/
lum cõtinerent. Et eſt epigrãma ſic ſe habens.

Clarum fecit opus pythagoras: nouam
Tradens ingenio pectore litieã:
Propter quam iouis ara centeno mandauit boue.

Fertur & primus atletas nutriſſe carnibus ãtea ut ĩ. iii. com
mẽtarioꝝ ait fauorinus caricis ſiccis & molli caſeo & tritico
ſolitos corpora nutrire uti ait idẽ fauorinus ĩ. viii. oĩmodæ
hiſtoriæ: alii uero pythagorã alium quẽdã aliptẽ atletas ita
ſolitum enutrir̃ dicunt: nõ hunc. Quo. n. pacto cum hic &
necar̃ uetuerit: ne dum guſtare aĩãlia q̃ cõe nobiſcũ ius ha/
beãt aĩæ & iſtud quidẽ fabuloſum ẽ. Nã re uera aĩatis abſti
ner̃ iuſſit exercẽs atq; aſſuefaciẽs mortales ad faciliorẽ uictũ
ut cibos ſẽp parabiles haberẽt: qbus igne ad coquẽdum o/
pus nõ eẽt: quiq; aquã ſĩplicẽ biberẽt. Hĩc & ſãitatẽ corpi
& ĩgenii acumen acqri. Deniq; & arã delii tãtum apollinis
genitoris q̃ poſt ceratinum eſt adorare: frumtaq; & ordeũ
& placentas illi abſq; uſu ignis ĩponer̃ ſolitum: cæteꝝ nul/
la iecinora ut ariſtoteles in delioꝝ re. pu. teſtatur. Primũq;
hunc ſenſiſſe aiunt aĩam circum neceſſitatis ĩmutãtẽ aliis

alias obligari aiantibus:primūq; græcis pōdera mēsurasq; inuexisse:ut aristoxenus ait musicus. Primū itē uesperꝶ atque luciferꝶ idē sydus dixisse auctore permenide. Adeo uero admiratiōi oībus fuit ut dicerēt familiares eius dei oīgenas uoces. Ipse quoq; scribēs aīt post ducētos &.vii. annos ex inferis se ad hoīes uenire. Itaq; cū illo perdurabāt atque adibāt illū disciplīæ studiorumq; causa & lucani & picētes messapiiq; & romāi. erat autē ignotū pythagoricū dogma usq; ad philolai tēpora. Hic enī tres illos libros præclaros dissemīauit quos plato centū minis sibi emi p lr̄as orauit. neq; uero pauciores sexcētis erāt: q noctu ad illū audiendū cōfluebāt. Ac si q præsentia illius frui meruissēt scribebant suis tāq̄ magnū quiddā ac præclarū se adeptos. Metapōtini nēpe illius domū cereris delubrū uocabant: uicūq; sacratū musis ut fauorinus ī oīmodis historiis tradit: dicebātq; pythagorici alii nō eē oībus pādēda oīa ut aristoxenus ait ī .x. īstituētiū legū: ubi & xenophilū pythagoricū īterrogatū quo pacto optīe filii erudirētur dixisse ait: si ex bene instituta ciuitate nati essent: & alios igitur plurīos p italiā pfecit bonos & doctos uiros: zaleucū quoq; & charōdā legū latores. Erat præterea cōciliādæ aīcitiæ īprimis studiosissimus maximāq; in ea re habebat uim: ac si quē didicisset symbolis suis cōmunicasse: eū cōtinuo sociū aīcumq; cōsciscebat. Erāt autē ista illius symbola ignē gladio nō fodiēdū. Saterā nō trāsiliendā: sup chœnice nō sedēdum: cor nō edēdū: onus ūna tollēdū: non adiiciendum: stramenta semp habēdū colligata: dei imaginē ī anulo mīme circūferēdam: ollæ uestigiū ī cinere cōfundendū: oleo sedē nō tergēdā: conuerso ad solē uultu non loquēdū: extra publicā uiā nō eūdū: nō facile dexterā iniiciēdā: sub eodē tecto hirūdīes nō habēdas: quæ sūt unguibus recuruis aues nō nutriēdas: unguiū capillorūq; ptibus supfluis resectis nō īmīgēdū neq; īsistēdū: gladiū acutū deuitādum. In finibus peregre peregrināti nō redeūdū. Erat autē hic sēsus eius ignē gladio nō fodiē

dum potẽtium irã tumentiumq; ĩdignationẽ nõ cõmouẽ dã. In chœnice nõ ſedẽdum æq; & futuri faciẽdam curam. Chœnix. n. diurna eſca ẽ. Stateram nõ tranſiliendã: hoc eſt æquum & iuſtũ nõ trãſgrediẽdum: cor nõ edẽdum: aĩmũ angoribus doloribuſq; nõ excruciandum. Per id autẽ quod peregre ꝓficiſcẽti mĩme redeundum: admonebat ne q uita exceſſiſſẽt: eos uitæ cupiditate teneri nõ oportere neq; uoluptatibus uitæ præſentis manus dare. Ad hæc & alia iã exponẽda ſunt ne quid præteriſſe uideamur. Super omĩa erythino & ſepia uelci ꝓhibebat: corde itidẽ ac fabis addit ariſtoteles & uuluã & trigliã ſolo plerũq; melle ſiue fauo aut pane cõtẽtum uixiſſe. quidã autumant uinumq; quotidie nõ guſtare ſolitum: obſonium illi erat ut plurimum cruda uel elixa olera: marinis raro utebatur: ſtola illi candida ſemper ac munda: ſtrãmtaq; itẽ cãdida ex lana. Lineoꝝ q̃ppe uſus nec dum ad illa loca penetrarat. Nũq̃ uero deprehẽſus ẽ ſiue ſaturitati ſiue uenereis rẽbus ſiue ebrietati operã darẽ. Riſu abſtinebat & facetiis & iocis: oneroſiſq; narratiõibus iraſcẽs nunq̃ uel ſeruũ uel liberꝝ cædebat. diuinatiõe ea ſola utebatur q̃ fit per auguria & uaticinia. Mĩmum uero ea q̃ fit per ignẽ: thure tãtum excepto ſacrificiiſque utebatur ĩ animis. Sunt q dicant ſolis gallis galliaciis & hædis & lactẽolis quos teneros dicunt: Agnis autẽ mĩme. cæteꝝ ariſtoxenus cuncta illum aĩata ĩ cibum permiſiſſe ait. Boue aratore: & ariete exceptis. Dogmataque ab ea quæ in delphis eſt temiſtoclea accepiſſe refert hieronymus: deſcendiſſe illum ad ĩferos atque heſiodi q̃dẽ aĩam columnæ aereæ uinculis adſtrictam: ſtridentemque uidiſſe. Homeri autem ex arbore pendentem ſerpenteſque illam circundantes ꝓ his quæ de diis dixere: eos item cruciari notauiſſe qui ſuis uxoribus congredi nollent: eiuſque rei gratia a crotoniatis honoratum. Ariſtippus autem cyrenæus in libro phyſiologorum ait illũ pythagorã iccirco appellatum quod uera pythio nõ minus loqueretur. Fertur diſcipulos admonere ſolitus ut

iſta quotidie cum domum igrederetur dicerent. Vbi nã excidi quid feci. Quid ex his q̃ facere debui omiſi. Cruẽtas hoſtias diis offerri ꝓhibebat: ſolãq; arã q̃ eſſet ſine ſãguie monebat adorãdã. deierare itidem per deos uetabat. Quenq; .n. id ſtudioſe curare oportere ut ex uitæ merito ſibi fides haberetur. ſeniores honorãdos: quodque tempore precederet: id honorabilius exiſtimãdũ: ſicuti occaſu ortũ. In ſeculo pricipiũ fine. In uita autẽ generationẽ corruptiõe. At deos quidem ſemideis i honoř preferendos: hoibus autẽ heroas: parẽtes uero hõibus cæteris: iuicẽ ea rõne conuerſãdum uti ne ex aicis inimicos: ueꝝ ex inimicis aicos faciamus: proprium q; nihil arbitrãdum. legibus opẽ ferẽdã: iniqtatẽ debellãdã: mitẽ arborem nõ uiolãdã nec lædẽdã. Aiãl itidẽ qđ mime hõibus noceat uerecundiã & pietatẽ eẽ. Riſui æq; ac triſtitiæ nõ dãdas manus. fugiẽdã carnis ſupfluã pinguedinẽ. Itineratiõibus remiſſe intenteque utendum: exercendã mẽoriã. In ira nihil aut dicẽdum aut faciendũ. diuinationẽ oẽm honorandã: cantibus ad liram utendum: laudeque deoꝝ uiroꝝque præſtantium: hẽdã rõnabilem grãm. Porro fabaꝝ interdicebat uſum qđ uento eſſent plene atque aiato maxime conuenirent. Ad hæc niſi ſumantur leuiores ac pudiciores fieri uentres: atque adeo quæ i ſõnis cõtingunt imagies leues ac pturbatiõe uacuas perfici. Refert aũt alexãder i ſucceſſiõibus phõꝝ & iſta ſe in pythagoricis cõmẽtariis notaſſe: principium quidẽ oium eẽ monadẽ. Porro ex monade indiffinitã dualitatẽ ueluti materiã auctori monadi ſubieciſſe. Ex monade uero ac itermiata dualitate numeros gigni: ex numeris puncta: ex punctis lineas ſurgere: ex quibus planæ figure cõſtẽt. Ex planis autẽ ſolidas figuras: ex quibus item ſolida conſiſtere corpora: quoꝝ & q̃tuor elemẽta eẽ ignẽ aquã terrã aerẽ quæ p oia ſe mutẽt ac uertant: ex qbus fieri mũdũ aiatũ itelligibilẽ rotundũ mediã terrã cõtinentẽ quã & ipſam rotundũ eẽt & globoſã ac circũhabitari. Eſſe aũt ãtipodas nobiſq; obuerſa ueſtigia præmeř.

Aequis & ptibus mundo ĩesse lucẽ ac tenebras.calidũq; & frigidũ & siccũ & humidũ:ex eis dũ calor obtinet æstatem: dũ frigus:hiemẽ fieri.Ea dũ æqs partibus sũt optĩa ãni tẽpora cõfici.Nãq; uirescẽs ẽ ueris grata salubrisque tẽperies Occidens uero autũni ĩfirma fœcũditas.Diei quoque uirescere aurorã uesperã dilabi:quocirca ĩfirmiorem esse eum. item q terrã cõplectitur aera ĩmotũ ac morbidum & q̃que in illo sunt oĩa esse mortalia.Porro summum æthera semper moueri & esse liquidissimum ac saluberrimũ & q̃ in eo sũt ĩmortalia oĩa atq; iccirco diuĩa.Solẽ itẽ & lunã & reliq̃ sydera deos eẽ.qppe ĩ illis supare calorẽ q̃ sit uitæ auctor. Lunã quoq; a sole illustrari:hoĩbusq; eẽ cũ diis cognationẽ:quod & hõ caloris pticeps sit.Vnde & deũ nr̃i ꝓuidẽtiã gerere:fatũ quoq; oĩum & eoꝝ q̃ sũt p ptes admĩstrãdorũ cãm eẽ:.penetrare itẽ a sole radiũ p æthera frigidũ & corpulẽtũ.Vocãt autẽ aerẽ quidẽ frigidũ æthera.Mare aũt & humorẽ crassũ æthera.Hũc uero radiũ & ꝓfũda penetrare:atq; iõ uiuificare oĩa.Viuere itẽ oĩa quæq; colori ptĩcipẽt:atq; iõ & arbores eẽ aĩantes:aĩam tamẽ nõ hr̃e oẽs:aĩam uero auulsionẽ ætheris eẽ & calidi & frigidi eo quod sit particeps frigidi ætheris. Differre autem a uita animam:esseq; illã ĩmortalẽ quãdo quidẽ & id a quo auulsa est immortale sit.Porro aĩalia & ĩuicẽ nasci seminali ratiõe: que uero e terra fiat generationem non posse subsistere. Semen autẽ esse cerebri stillam quæ in se calidum contineat uaporem. Hanc uero dum infunditur uuluæ ex cerebro saniem & humorem sanguinemque profluere:Ex qbus caro nerui ossa pili totumque consistat corpus.ex eo autem uapore sensũ atque animam constare.Formari autẽ primo quidem concretum & compactum intra dies.xl. Iuxta uero rationem harmoniæ intra septem aut nouem aut decem ut plurimũ mẽses cõsumatũ atq; perfectum ĩfantẽ gigni.Habere autẽ in se omnes uitæ rationes quibus sua serie connexis contineri iuxta cõgruẽtiæ rationem cum singula statutis tẽpori

liber

bus accedũt. Sẽsũ quoq; cõiter omnẽ ac per speciẽ uisũ uapoiẽ eẽ quẽdã nimis calidũ: atque iõ ui sua aerẽ aquãq; penetrare. affigi enĩ calidum ĩ frigido. Nã si eẽt frigidus ĩ oculis uapor distaret ꝑfecto aduersus aerẽ similẽ. Sed. n. ĩ plerisq; oculos solis ianuas appellat. eadem & de auditu decreuit ac sẽsibus reliqs. Porro humanã aĩam trifariã diuidit ĩ sensũ & mẽtẽ & irã. Sẽsus igitur & iræ cæteras quoq; aĩantes eẽ ꝑticipes. Mẽtẽ uero ad solũ pertinere hoĩem. Esse autẽ principatũ aĩæ a corde usq; ad cerebrũ. & eã qdẽ q̃ sit in corde ipsius partẽ cõcupiscentiã eẽ. Mentẽ uero atq; aĩmũ in cerebro cõstare. Guttas aũt nosse: ab his manarẽt sensus ac ꝑtem qdem prudentiæ capacem esse ĩmortalem: Cætera uero mortalia: nutririq; ex sãguine aĩam: eiusq; rõnes uentos esse. Ipsã uero unã cum suis rõibus esse inuisibilẽ quod æther quoq; sit inuisibilis. Cæteꝝ aĩe uincla uenas esse & arterias & neruos. Vbi uero inualuerit & secũ fuerit qescere uinculaque ipsius fieri rõnes atque opa: eiectãque eã in terrã in aere uagari corpori similẽ. Porro mercurium aiãrum q̃storẽ esse atque iõ emissarium dici. Iaĩtoremque ac terrenũ quod is ex corporibus & ex terra & ex mari aiãs immittat. & puras qdem atque purgatas in excelsum duci. Impuras uero illis ne appropinquare qdem: neque inuicem sibi ipsis: cæteꝝ uinciri a furiis fortissimis nexibus. Cunctũ itẽ aera plenũ esse aiãbus: easq; & dæmões & heroas existimari: atque ab his hõibus immitti & sõnia & signa atque morbos nec mõ hominibus uerum & pecudibus ac iumentis reliquis: atque ad hos referri lustrationes & expiationes: diuinationẽque omnem & uaticinia & cætera id genus. Maximum uero eorum quæ in hominibus dixit animam esse siue ad bonum induceret siue ad malum. Felicesque ac beatos esse homines quibus bona anima aduenerit. Eam uero nunq̃ quiescere neque ipsius fluxum obtinere. Ius item uim habere iuramenti: atque iõ & iouem iuratorem dici: uirtutem mietharmoniã esse & sanitatem: bonumque õe

Ottauus

atque deũ:iõque ea cõgruẽtia cõstare oĩa. amicitiã itidẽ eẽ æq̃bilẽ cõgruẽtiã:honores diis exhibendos:heroas itẽ haud tamen æquo honore deducendos. Cæteꝝ diis semp qdẽ cũ laudibus amictuq; cãdido & casto corpore honores adhibẽdos. Heroibus uero ex dimidio diei. eã uero mũditiã expiatiõibus lauacrisq; atq; aspginibus fieri uacãdo a funere & cubili & ĩqnamẽto oĩ:morticiniisq; abstinẽdo & carnibus: triglisq; ac sepiis:ouisq;:& q̃ ex ouis nascũtur aĩalibus:fabis quoq; & cæteris q̃ ii monẽt. q quidẽ ĩ tẽplis mysteria ritusq; cõsumãt. Ait autẽ aristoteles ĩ libro de fabis iõ admonuisse illũ fabis abstinẽdũ siue quod pudẽdis similes sũt: siue ꝙ ĩferni ianuis. Sũt.n.ĩfœcũdæ solæ siue quod corrũpãt siue quod naturæ uniuersi similes sĩt siue quod paucorũ domĩatu gaudẽt. Deniq; magistratus ipsis eliguntur. q̃ uero ceciderĩt nõ tollẽda ut assuescatur nõ nisi castigate edere. Porro aristophanes heroũ ait ea eẽ q̃ cadũt dicẽs ĩ heroicis ne gustato q̃dẽ q̃q; ĩtra mẽsẽ deciderĩt. Gallo plumis albis abstinẽdũ quod iouis sacer sit atq; supplex. Mẽsi quoq; sacratus ẽ. Nã & horas significat: pisces itẽ nõ gustãdos eos qui sacri sũt. Neq;.n.fas eẽ eadẽ diis & hoĩbus apponi sicuti nec seruis & liberis:& cãdidũ quidẽ quod ẽ ad bõi ptinere naturã:atrũ uero ad mali panẽ nõ frãgẽdũ. Nãq; in unũ ueteræs amici coibãt queẽadmodum nunc & barbari: neq; diuidẽdum quod illos cogit. Alii id ad iudicium referĩt quod apud ĩferos sit. Alii quod ĩ bello formidinẽ faciat. Alii quod ab hoc ĩcipiat totum solidarũq; figuraꝝ omnium pulcherrĩa sphæra:planaꝝ uero circulus sit senectutẽ & õe detrimẽto obnoxiũ pari ratione teneri. Iuuentutem itidem & quicquid incrementa suscipit idem esse. sanitatem speciei esse constantiã morbum contra huius esse uiolationẽ. De sale apponendo necessario iccirco statuit quod iustitie admonẽt. Hoc enĩ quicquid occupauerit seruat:& ex liquidissimis rebus aqua & mari fit. Hæc alexãder in pythagoricis repisse cõmẽtariis tradit. eadem ferme aristoteles. Enim

Liber

uero pythagoræ ipſius grauitatẽ ac modeſtiã & timõ ĩ ſillis cũ illũ carpere ĩſtituiſſet nõ omiſit ĩ hãc ſnĩam loqns. Pythagorã quoq; magia ĩſignẽ opiniõe gloriæ grauitatiſq; celebrẽ. quod autẽ alius idẽ alias fuerit xenophanes in elegia teſtatur cuius eſt initium. nunc alia dicere aggrediar: quod uero de illo dixit ſic ſe hẽt: cũ uidiſſet aliquando canẽ cædi miſeratus ait deſine hũc cædere. Eſt. n. cari ſodalis aĩa: quã eius ex uerbis agnoui: atq; ita xenophanes ſigillat illũ. cratinus ĩ pythagoricis atq; ĩ tarẽtinis ĩ hũc modũ hæc ĩqt eis cõſuetudo ẽ ſi quẽ ſimplicẽ ũdecũq; nacti fuerĩt ĩgreſſũ expimtũq; cœptuꝝ q̃tũ illi dicẽdi uiribus præſtẽt: pturbare illũ obiectiõibuſq; uerſare cõcluſionibus ĩæq̃litatibus fallaciis magnitudinibus nõ ĩde emergeret. Mneſimachus alcmæoni pythagoreo more ſoli ĩmolamus aĩatũ nil oĩno cõmedẽtes. Ariſtophon ĩ pythagoreo ĩſtituto ait. quod cum deſcẽdiſſet ĩ dietã q apud ĩferos ſũt uidiſſe ſingulos. Pythagoricos uero multũ oĩno a mortuis differre. His qppe ſolis cõueſci plutonẽ ob pietatẽ dixit. Facilẽ ais deũ ſi plenis ſordecibis adeẽ gaudet. Itẽ ĩ eodẽ cõmedunt olera: & aquã in potu ſumunt: pediculos & palliũ atq; ſq̃lorẽ nemo ex aliis pferre poſſet. Moritur aũt pythagoras hoc mõ. cõſederat ĩ domo milõis cũ ſociis. Eã uero domũ qſpiã ex his quos ille admittere noluerat: per ĩuidiam incendit. Sunt qui crotoniatas ipſos tyrannidis ſuſpicione ac metu hoc ppetraſſe dicant. Pythagoram igitur incendii incõmoda uitantem cum egrederetur comprehenſum eſſe & agro cuidam fabis pleno ꝓpĩquantẽ ibi conſtitiſſe ac dixiſſe capi præſtat quã has dare peſſũ: cædiq; ſatius ẽ quã qcq̃ loq: atq; ita iugulũ pſecutoribus nudaſſe: cõpluresque ex diſcipulis nã ſecum ad. xl. erãt fuiſſe interemptos: paucoſque effugiſſe ex qbus archytas tarẽtinus fuerit & lyſis ille quẽ ſupra memorauimus. Porro dicæarchus pythagorã ĩ delubrũ muſaꝝ quod metapõti ẽ cõfugiſſe: ibique cũ q̃dragĩta dies abſque cibo pſtitiſſet defeciſſe ait. heraclides uero ĩ epitome uitaꝝ ſatyri

illũ poſtq̃ delipherecydi iuſta pſoluerat rediſſe ĩ italiã: & cũ ĩ domo milonis crotoniatæ celebritatẽ offẽdiſſet ſubĩde metapontũ prexiſſe: ibiq; cũ uiuere ulterius nollet ĩedia uitã finiſſe. Hermippus aũt ait bello ĩter agrigẽtĩos atq; ſyracuſanos exorto pythagorã exiſſe cũ ſociis agrigẽtinis opẽ laturũ. Verſis autẽ ĩ fugã illũ fabaꝝ cãpũ circuiſſe: ibiq; a ſyracuſanis fuiſſe ĩterfectũ. Reliquos uero ad trigĩtaqnq; tarẽti fuiſſe crematos cum primariis ciuitatis contraire uellẽt: atq; ab eis ĩ reipub. admĩſtratione diſſẽtirẽt. Aliud itẽ qddã huiuſmodi de pythagora hermippus refert: Ait. n. illũ cũ ĩ italiã uẽiſſet ſubterraneã feciſſe domũ matriq; mãdaſſe quæq; cõtĩgerẽt tabulis ĩſcriberet tẽpuſq; adnotaret: deĩde ĩ illã deſcẽdiſſe: ac dũ rediret id matrẽ feciſſe. Anno aũt exacto aſcẽdiſſe pythagorã ex effoſſa domo ſqualidum ac macie confectũ aduocataq; contione dixiſſe ex ĩferis ſe aſcẽdere: atq; ut ſibi fidẽ faceret recitaſſe qcquid eueniſſet. Eos uero his quæ dicebãtur affectos ĩ lachrymas eiulatuſq; prupiſſe pythagorãq; iã diuini quidpiã hr̃e exiſtimãtes uxores ſuas illi ĩ diſciplinã certatĩ dediſſe ut quidpiã ex illo addiſcerẽt: eaſq; pythagoricas uocatas eẽ: Hæc hermippus. Erat autẽ pythagoræ & uxor theano noĩe brontini crotoniatæ filia: hãc alii brontini uxorẽ: pythagoræq; diſcipulã tradunt. Erat illi & filia damo ut lyſis ĩ epiſtola ad hipparchũ ait de pythagora in hunc modũ loquẽs. Aiũt aũt plurimi publice te id quod pythagoras ſẽp inhibuerat philoſophari. qui cũ damoni filiæ cõmẽtaria ſua cõmẽdaret ĩiuſſit ne cui extra domũ ea traderet. Ea uero cum ĩgẽti pecunia poſſet illa diſtrahere oĩno noluit. Inopiã quippe pr̃iſq; monita auro precioſiora cẽſuit. Idq; cũ eẽt mulier. Fuit autẽ illi & filius telauges qui etiã pr̃i ſucceſſit: ac ſecundũ quoſdã Empedoclis præceptor fuit hippobotus aut empedoclem dixiſſe ait telauges clara theãe ples pythagoræq;. telauges quidẽ nihil ſcripſiſſe fertur: at ipſius mater nõnulla rogata quãdo mulier a uiro mũda ſit dixiſſe ferũt a ſuo qdẽ cõtinuo: ab ali

enis uero nũq̃. Ei uero q̃ ad uirũ ꝑgeret ĩ mãdatis dabat uti cũ ueste & uerecũdiã poneret. Exurgẽsq; denuo cũ ipsis illã una resumeret. Rogata quænã hæc inq̃t ꝑ q̃ mulier uocor. Igitur pythagoras q̃dẽ iuxta heraclidẽ seraphionis filiũ .lxxx. ætatis ãno moritur secundũ ꝓpriã ætatũ descriptionẽ. Iuxta plurimos autẽ nonagesimo. Extãt autem & quæ in hunc lusimus sic se habentia.

Non refugis solus: sed nos animata uetamus:
Vinibla pythagoræ fercula nullus edit.
Ast ubi lixatum uel coctum siue salitum
Tunc edimus: quoniam spiritus omnis abit.

Aliud.

Pythagoras sapiens habitus ꝙ tangere carnes
Nollet: ut iniustum: pauit at ille uiros.
Hunc admiror ego: iusta non tangere dixi:
Afficit ast alios forsitan obprobrio.

Aliud.

Aspice in euphorbi radiantia scuta: renati
Pythagoræ mentẽ noscere quisquis aues:
Ante lego dicit eram mortalis: nec sinit unq̃
Siue erat haud uel erat dicere semper eram

Et aliud ut mortuus est.

Heu heu quid tantum proprio auditore seorsum
Pythagoras fabas perueneratus obis:
Ne loca fabarum pedibus calcaret iniquis
Agrigentino mortuus in triuio est.

Floruit autem olympiade sexagesima: ipsiusq; schola durauit usq; ad nonã siue decimã generationẽ. Postremi enĩ Pythagoreoꝝ fuere quos & aristoxenus uidit zænophilus chalcidensis ex thracia: & phanto phliasius: & echetrates & diocles & polimnastus phliasii & ipsi. Erant aũt auditores philolai & euriti tarẽtinoꝝ. Fuerunt aũt pythagoræ q̃tuor eodẽ fere tẽpore nec multũ ab se ĩuicẽ distãtes. Vnus quidẽ crotoniata tyrãnicus uir: alter phliasius corpoꝝ exercitator

Ottauus

aliptes ut quidam aiunt. Tertius zacynthius cuius aiunt illud eē phīæ arcanū magisterium ī quo & illud ait ꝓuerbiū ī mundum ueni. Sunt qui & alium sculptorē rheginum fuisse dicant pythagoram qui primus uisus sit numeroꝝ ac moꝝ repertor fuisse. Aliū itē sculptorē samium: & alium oratorē nō bonum: & alium medicum qui de cela scripserit: ac de homero quædā cōposuerit. Aliū itē qui dionysio dorice scripserit auctoꝛ porro hunc eratosthenes: quē & fauorinus ī oīmoda historia seqtur in libro octauo primū fuisse tradit qui. xlviii. olīpiade pitus ac ꝓbus pugil effulserit comatū atq; purpuratū se lectūq; ex pueroꝝ ludo atq; irrisū cōtinuo uiros petisse ac uicisse. Sīplex & huic epigrāma qđ fecit theætetus.

Sydera pythagoram quendam crinita canentem
Pythagorā samium si hospes amice teges:
Pythagoras ego sum: peteres si dogmata nostra
Eleidem: dices hic mihi mira refert.

Hunc fauorinus ait diffinitiōibus ob mathematicā usum materiā: āpliasse uero illā socratē & qui ab illo fluxeꝛ. Postmodū autē aristotelē ac stoicos: primoq; cælum appellasse mundū terrāq; rotundā. Id autē theophrastus parmenidi zeno hesiodo assignāt. huic aiunt restitisse cydonē: sicut ātidicū socrati. at uero philosophi epistola legitur ī hūc modū pugnās ad olympia cū pueris ephæbis uēit pythagoras crotonias phūs autē taliter scripsit pythagoras anaximeni at tu uiroꝝ optīe si nihil pythagora & geneꝛ & gloria præstātior eēs ꝓfecto ad nos iā ex mileto migrasses: nunc uero te cōtinuit pr̄na & auita gloria q̄ & me cōtinuisset si essem anaximeni similis. Cæterū uos si augurio urbes deseretis: eis qdē ornatus adimitur: mediq; illis īfestius īstabūt. Neq; uero sēp cōuēit astroꝝ ac cæli uestigaꝛ rōnes. præstat īterdū ad patriā curas cogitatiōesq; cōuertere: & ego nō semꝑ meis uaco fabulis: ueꝝ & bellis ītersum qbus ī se īuicē itali sæuiūt. Quoniā uero de pythagoria diximus: dicēdū iā de

pythagoricis illustribus uiris: post quos dicēdū erit de his q̄ sparsim a plerisq; referūtur. Tū deinceps adnectemus successiōis seriē mēorabilium uirorum usq; ad epicurum sicuti supra ꝓmisimus: de theana quidē & thelauge iā diximus dicēdū modo de empedocle primum: nam secundū quosdam pythagoræ auditor fuit.

Empedocles.

e Mpedocli ut ait hippobotus mēto pater: auus empedocles: agrigētinus fuit. idē & timæus refert in .xv. historiaꝝ libro īsignē fuisse uiꝝ empedoclem poetæ auū. hermippus eadē ferme ait. heraclides itidem in libro de morbis clara ex fāilia fuisse auū equosq; nutrisse tradit: dicit & eratosthenes ī olympionicis. lxxi. olympiadē uicisse metōis p̄rem aristotelis utēs testimōio. Apollodorus aūt grāmaticus ī chronicis metōis quidem filiū fuisse ait. cæteꝝ ad thurios nup oīno cōditos uenisse glaucus ait: deī de post pauca. qui uero īquit domo ꝓfugū uenisse syracusas & cū illis aduersus athenienses bellasse aiūt prorsus id mihi ignorare uidentur. Aut. n. iā defecerat: aut oīno ualde senex erat id quod minime ꝓbatur. Nāq; & aristoteles ipsum & heraclitū. lx. ætatis āno uita excessisse ait: qui uero. lxx. & primā olympiadē uicerat eques eodē censebatur nomīe. Ita & tēpus ab apollodoro significatur: satyrus aūt ī uitis empedoclē ait filiū fuisse exaneti. Reliquisse autē & illū filiū exanetū: eadēq; olympiade ipsum quidē equestri certamīe uicisse: filiū uero illius lucta siue ut ait heraclides ī epitome cursu. Verū enī ego ī fauorini cōmentariis repperi empedoclem & bouem mactasse spectatoribus ex melle & farīa: f̄remq; habuisse callicratidem. Telauges aūt pythagoræ filius ī epistola ad philolaū empedoclē ait archinomi fuisse filiū. Quod aūt agrigentinus ex sicilia fuerit ipse in p̄ricipio lustrationū r̄fert hactenus de gener̄ ipsius: audisse

autē illū pythagorā. Timæus auctor ē ī nono historiarū di/
cēs deprehensū qđ orationē furatus eēt sicuti & plato: atq;
iō ad cōsortiū sermonū admitti ꝓhibitū: ipsūq; meminisse.
Pythagoræ dum illum īsignē doctrīa uiꝝ appellat q maxīa
nosset aīq; excelleret opibus. Sunt qui ista de parmēide di/
xisse putāt. Refert neanthes pythagoricos usq; ad philola/
um & empedoclē ad sermonum cōionē admitti solitos. V/
bi uero ipse poemata illa uulgare cœpit: latā eē legē uti uer
sificator oīs inde arceretur. Idē & platonē ꝓtulisse aiūt. qp/
pe & hunc fuisse ꝓhibitum quē tamē illoꝝ audiuerit empe
docles non dixit. Eā. n. quæ telaugis fertur epistolā qđ hip
pasum ac brōtinū audierit nō usq;quaq; ꝓbari: enimuero
theophrastus parmēidē illū imitatum dixit: ipīusq; æmu/
lū & ī poematibus fuisse: qppe & illū uersu physicæ rōnis
apuisse. Hermippus autē nō parmēidis ueꝝ zenophāis fu/
isse imitatorē tradidit qui cū diu uersatus eiusq; carmē imi
tatus sit postmodum pythagoricis cōgressum esse. Alcida/
mas uero ī physico r̄fert eodē tēpore zenonē & empedoclē
una audiuisse parmenidē demū ab se discessisse ac zenonē
qdē seorsū phātū esse. Hunc uero anaxagorā & pythagorā
audisse atq; alterius cōstātiā & grauitatē uitæ atq; habitus
alterius de natura rōnes fuisse imitatū. Aristoteles uero in
sophista primū empedoclē oratoriæ īuētorē ait: zenonēq;
dialecticæ in libro autē de poetis asserit homericū empedo
clē acutūq; ī dicēdo fuisse: trāslatiōibus itē ac cæteris poeti
cis figuris usum. Atq; iō cum & alia poemata scripsisset et
xerxis trāsitum & ī apollinē ꝓhœmium: ea postmodū igni
bus tradidit soror quædā ipsius siue filia: ut hieronymus
meminit: ꝓhœmium qdē īprudens ac prudēs. Persica autē
prudēs ac sciēs qđ ea īpfecta eēnt. Tragœdias illū prætera
scripsisse refert ac politica. Verum heraclides serapionis fi/
lius tragœdias alterius fuisse memorat. Hieronymus ue/
ro q̄dragīta tria illius opuscula se legisse asserit. Neanthes
autē ad hunc iuuenē scripsisse & ipsum tragœdias: in q̄s se

poſtea īcidiſſe. Porro ſatyrus ī uitis refet & medicū illū fuiſſe oratoreq; optimū: gorgiāq; leontinū ipīus fuiſſe diſcipulū: uirꝝ. ſ. ī oratoria inſigné q & arté rhetoricā ſcripſerit: qué tradit apollodorus ī chronicis cétū & noué ætatis īpleſſe ānos. hunc ait ſatyrus dicere ſolitū affuiſſe ſe empedocli magiā exercenti: ipſumq; ī poematibus id ꝓfiteri & cōplura alia: īter q̄ ꝓfitetur pharmaca: quibus & morbi & ſenectus arceātur & uētoꝝ uel noxii pellātur flatus: uel ſalubres ac læti adhibeātur: mortuiq; ité reuiuiſcāt. Multis auté modis eū uirꝝ admiratiōi habitū timæus ī. xviii. hiſtoriaꝝ auctor ē. Nāq; eteſiis plerūq; uehemēter flantibus adeo ut fruges corrūpent excoriari aſinos iuſſit: factiſque utribus eos collibus & mōtium uerticibus admoueri ad cōpellédos flatus: ceſſātibuſq; uētis ab euētu rei colyſanemā uocatū eſſe. Heraclides quoq; ī libro de morbis ait ipſum pauſaniæ dictaſſe q̄ de apno ille ſcripſit. Erat autē pauſanias ut ſatyrus & ariſtippus ait amator eius: cui & de natura libros cōpoſitos ita declamauit

Pauſania ſapiés anchiti percipe fili:

Sed & epigramma in eum fecit

Pauſaniæ medico anchito cognomine nato:
Aſclipiadeo patria clara gela eſt:
Qui lāgueſcentes uario pleroſq; labore
Sæpe acherunteum linquere fecit iter.

τὴν γοῦν ἄπνουν. Heraclitus tale quiddam eē ait qd. xxx: dies corpus abſq; ſpiritu ītegꝝ īcorruptūq; ſeruaret. Vnde illū & medicū & uaté dixit: ut ex eius uerſibus patet: q̄bus īcolas āpli agrigēti ſaluere iubet: a quibus & deum ſe credi uult: diuinoſq; ſibi petit honores. Amplū uero agrigétū dixiſſe ferūt ꝙ ī illa octīgéta hoīnū milia īhabitarēt. Vnde & empedoclé illis delitiis uacātibus dixiſſe agrigétini delitiis qdē ita quotidie ſe dedūt: ac ſi poſtridie morituri: domos uero ita ædificāt q̄ſi ꝑpetuo uicturi. eas uero ipās expiationes in unū corpus coegiſſe fertur cleomenes cōpactor qué

admodũ & fauorinus ĩ cõmẽoratiõibus ait. fuiſſe uero eũ ĩprimis libeꝝ atq; ab oĩ prĩcipãdi faſtu r̃motiſſimũ ariſto-teles tradit. ſiquidẽ & r̃gnum cum ſibi offerretur: cõſtanter renuit: ſicuti xanthus ĩ illius laudibus meminit ſimplicita tẽ uitæ. ſ. q̃ r̃gũ delitias carius ãplectẽs. eadẽ & timæus r̃fert cãm ſimul adiiciẽs cur ita popularis fuerit. Inuitatus. n. fu-erat a quodã ex prĩcipibus ac ꝓcedẽte cõuiuio cœna nõ ĩfer̃ batur. Tacẽtibus aliis ĩdigne ille ferens ĩferri iuſſit. Qui ue ro illũ ĩuitarat præſtolari ſe curiæ mĩſtꝝ dixit. Vbi uero ille aduẽit cõuiuii prĩceps cõſtitutus ẽ: iõ agẽte q illum uocaue rat. tũ ille tyrãnidis ĩitia haud obſcura præ ſe ferẽs iubebat aut bibere aut ĩ caput effundi meꝝ. Tunc igitur ẽpedocles tacuit. Poſtridie uero coacto iudicio dãnauit utrũq;: ac pe-mit ĩuitatorẽ. ſ. & cõuiuii principẽ. iſtud. n. eius reipublicæ tractãdæ ĩitiũ fuit. rurſus acrõe medico locũ ſibi ad cõſtru endũ p̃nũ monumẽtum a ſenatu poſtulãte qđ ĩter medi-cos arte precipue excelleret: ĩ mediũ ſurrexit ẽpedocles ac fi eri ꝓhibuit: atq; ĩter cætera q̃ de æq̃litate diſſeruit ita illũ ro gar̃ cœpit: cuiuſmõi monumẽto ĩcidemus elogiũ: Nũ hoc: ſummũ te medicũ ſummi p̃ris ĩ ſummo uertice ſũme p̃riæ cõditum: qdam autẽ ſedm uerſum ita ꝓnunciãt ſublimis uerticis tumulus ſublimis cõtinet. Hoc qdã ſimonidis eſſe tradider̃t. Poſtmodum uero ẽpedocles & mille hõinum cœ tum ãtiquit cõſtituto triẽnii magr̃atu ut nõ ſolum eẽt diui tum ueꝝ & mediocrium ac populariter ſẽtiẽtium. Deniq; & timæus ĩ p̃ro & ſecundo libro: ipſius. n. ſæpe mẽtionem facit: cõtrariã reipublicæ tradit putatum eum habuiſſe ſẽtẽ tiã: quãdo qdẽ iactãtia & amor̃ ſui ferbatur ĩmodice. qppe q ĩ carmĩe ſe deum dixerit quãdo itẽ olympia adiſſet in ſe cunctoꝝ uertebat ora: ut nullius ĩterloquẽdum tãta quãta ẽpedoclis fieret mẽtio. Poſtrẽo tam̃ cum agrigẽtũ cõder̃tur obſtiterunt illius ĩſtituto ĩimicoꝝ nepotes: quo ille mœro-re accepto ĩ pelopõneſum ſeceſſit: ibiq; diẽ obiit. Timõ au-tẽ ne hunc qdem prætermiſit: ſed ipſum mordet dicens. &

liber

empedocles foréſium formator uerboꝝ q̃tum ualuit tãtũ cæpit ĩperãs qui diſpoſuit magiſtratus indigétes aliis. De il lius uero obitu uaria fertur opinio. Heraclides. n. cũ enar/ raſſet de apno ut. ſ. empedocles maximã ex eo gloriã conſe cutus eẽt: ꝙ mulierẽ defunctã uiuã dimiſiſſet ait illũ ſacri/ ficiũ ad piſianactis agrũ feciſſe. Cõuocatis pleriſq; ex aĩcis ĩter quos & pauſanias erat. Vbi uero conuiuio pacto alii q dem loco paululum digreſſi: alii ſub arboribus uillæ ſe ad q̃eſcédum cõpoſuerunt: alii quocũq; uiſum eſt ĩ loco qeue runt: ipſe ubi accubuerat pmãſit. Mane autẽ facto e ſõno excitis cæteris ſolus ipſe reptus nõ ẽ. Facta autẽ diligẽti ĩqſi tiõe ſeruis q rogabãtur unus affuit qui diceret ſe nocte me dia ĩgentẽ audiſſe uocẽ empedoclẽ uocãtẽ: Tũ uero ubi ſur rexiſſet cæleſtẽ uidiſſe lucẽ & ſplẽdorẽ tædarum nihilq; ali/ ud. Illis uero ĩ eo quod cõtigerat ſtupẽtibus deſcẽdit pauſa nias ut mitteret qui quærerent. Poſtmodum uero ꝓhibitus eſt ulterius quærere dicẽs uoti rẽ ĩprimis cõtigiſſe: ſibiq; ue luti deo hoſtias offerri oportere. Hermippus autẽ illum cũ pãtheã quãdã agrigẽtinã deſperatã a medicis curaſſet hoſti as ob id litaſſe. Qui uero ĩuitati erãt ad. lxxx. ferme fuiſſe. Hippobotus uero illum ait ubi exurrexerat ætnam petiſſe quo cum puẽiſſet ĩ ignis crateres ſe ĩieciſſe: ibiq; dum fidẽ cupit facere famãq; adſtruere quod deus effectus ſit igni/ bus cõſumptum eẽ: poſtea ut ſeſe res hẽret: agnitum & ex ploratum eẽ una ex illius crepidis ui flãmæ ex ĩtimis ad ex/ teriora reiecta. quippe calciari ſolebat ære. huic famæ pau ſanias reluctabatur. Cæteꝝ diodorus epheſius de anaximã dro ſcribẽs ait illum huius æmulum fuiſſe imitãdo tragicã grãdiloquẽtiã ueſtiſq; grauitatẽ. Enĩuero dum ſelenũtios ex adiacẽtis fluuii fetore peſtis ĩuaſiſſet adeo ut & ipſi peri rẽt & uxores partu piclitarẽtur excogitaſſe empedoclẽ du/ os quoſdã ex uicinis amnibus ꝓprio ſumptu ĩ flumẽ illud ĩmittere: ut ex ea cõmixtiõe aquæ dulceſſerẽt. Hoc ordĩe ſe/ data peſte epulãtibus ſelenũtiis empedoclẽ apparuiſſe: illi

eo cõſpecto ſurrexerunt:eiq; ueluti deo diuĩos honores de-
tulerunt. Eã de ſe opinionẽ firmare uolẽtẽ ſe ĩ ignes cõiecíſ
ſe. Verꝶ hiſce timæus ĩfragatur apte aſſerẽs illum ubi ĩ pelo
põneſũ ſe recepit:nunq̃ oĩno rediſſe atq; iõ illius ĩcertũ eẽ
obitũ. Heraclidi uero noĩe illũ denotãs apte cõtradicit piſi-
anacta ſyracuſanũ dicẽs:neq; uillã agrigẽti habuiſſe. Verũ
a pauſania factũ aĩco monumẽtũ. Is.n.huiuſmõi uulgata
fama ſiue breuẽ ſtatuã illi:qppe diues erat:ſiue arã q̃ſi deo
cõdidit:quonã ergo pacto ĩqt ſe ĩ crateras ĩiecit:quoꝶ nul
lã unq̃ fecit mẽtionẽ:& qdẽ cum ꝑpe eẽnt? Mortuus igitur ẽ
ĩ pelopõneſo:qđ ſi illius ſepultura nõ cernitur nihil eſt cur
admiremur. Nãq; & alioꝶ multorũ ſepulchra ignorantur:
Iſta & huiuſmõi timæus ĩfert. ueꝶ ſẽp heraclidi cõſuetudo
ẽ miracula iſta confingere:q & ex luna cecidiſſe hominẽ di-
cit. Porro hippobotus ait ſtatuã ẽpedoclis optã agrigẽti pri
mũ ſtetiſſe. Poſtea uero ãte romanoꝶ curiã cõſtitutã fuiſ-
ſe romãis eã illuc trãſferẽtibus aptã:picte qdẽ & nunc eiuſ
mõi q̃dã ĩueniũtur. Neãthes uero cyzicenus q & de pytha-
goricis ſcripſit:refert metõe uita functo tyrãnidis pullulaĩ
exordia cœpiſſe. Tũ uero ẽpedoclẽ agrigentĩos ĩduxiſſe:uti
ſeditiõibus omiſſis æq̃litatẽ ciuilẽ ãplecterẽtur: multas iti-
dẽ ciuiũq; ſine dote erãt ex relictis ſibi opibus adiecta dote
uiris tradidiſſe:atq; iõ & purpurã ſe ĩduiſſe:& ſtrophiũ au
reũ circundediſſe fauorinus ĩ cõm̃tariis auctor eſt:crepidas
itẽ aereas & delphicã ſumpſiſſe coronã. Coma itẽ illi ꝑlixa
fuit:& pueri ſe deducentes & ipſe grauis ſẽp atq; in uno ſe-
ueritatis habitu pſtitit. Eiuſmõi igitur ꝑgrediebatur ut ci-
uibus ſibi occurſãtibus ac ꝓ magno id munere habẽtibus
ſpecimẽ quoddã & ĩſigne ĩgiũ præ ſe ferre uiderẽtur. Poſtre
mo uero dũ celebritatis cuiuſdã cã meſſanã curru inuectus
pgeret cecidiſſe : coxãq; fregiſſe. Quo & ex morbo defũctũ
eẽ ætatis ãno.lxxvii. eẽ itẽ ſepulchrum eius megaris:de æta-
te uero ab ariſtotele diſſentit. Ille.n.lxv.ãnoꝶ defeciſſe ait:
alii centum & nouẽ uixiſſe annos contendunt. Floruit aũt

circa.lxxx.& quartã olympiadẽ.Democritus aũt trezenius ĩ libro cõtra ſophiſtas ĩfert illũ iuxta homerũ ĩformis leti nodũ ſibi ꝓcera ex corno ĩfauſte nexuiſſe.In ea uero q̃ prediximus telaugis epiſtola fertur illum ex ſenio ĩ mare ꝓlapſum extinctũq; eẽ.Hæc de ipſius morte.fertur & noſtrum ĩ hunc pãmetro mordax quidam.

Empedocles rapida purgaſti corpora flamma
Aeternos ignes fortiter ore trahens:
Vltroneum taceam:te incẽdia ſæua petiſſe
Incidis inuitus delituiſſe uolans.

Et aliud.

Cruribus empedocles confractis dicitur eſſe
Mortuus:e curru cum cecidiſſet humi
Si ſe flagrantem uicturus iecit in ætnam
Quomodo nunc megaris ſtructa ſepulchra uides?

Timon uero ne ab eo qdẽ laceſſẽdo abſtinuit dicens ẽpedoclesq; forẽſiũ opifex carminum & cætera.Hæc autẽ illi uiſa ſunt elemẽta eẽ quatuor ignẽ aquã aerẽ terrã . aĩcitiãq; qua fœderẽtur & diſcordiã qua diſſideãt.Ait aũt ſic iuppiter ac iuno regia & aidoneus & uenerãda neſtis. Iouẽ ignẽ:iunonẽ terrã:aidoneũ aerẽ:neſtin aquã dicẽs & hæc ait aſſiduas uerſare uices:deſinere nuſq̃.eſt qppe æternus iuxta illũ hic reꝝ ordo:deniq; ĩfert.Nãq; alias cõnectit amor hæc oĩa ſimul:ſæpe etiã diſiũcta iubet cõtẽtio ferri.ſolẽ ait ignis ĩgẽtẽ maſſã:lunaq; maiorẽ:lunã diſci habere ſimilitudinẽ.Cælũ ipſũ criſtalli obtinere ſpeciẽ & aĩam oĩgenũ aĩaliũ atq; arboꝝ ſpecies ĩdui.Ait nẽpe ſe aliquãdo fuiſſe puerũ atq; puellã arborẽ & auẽ atq; piſcem.Quæ igitur ille de natura deq; expiatiõĩbus ſcripſit ad quĩq; milia uerſuũ ꝑtingunt: quæ uero de medicĩa ad ſexcentos.De tragœdiis ſupra iam diximus.

Epicharmus cous.

e Picharmus elothalis filius cous & ipſe pythagoræ auditor fuit.Trimeniẽſis uero cũ eẽt e ſicilia pro-

o Harry

fectus puenit megara.inde contendit syracusas ut & ipse ĩ suis testatur libris eius statuæ istiusmodi carmen inscriptum est:quo dicatur tanto excellere doctis omnibus & claris uiris quanto uel syderibus sol cæteris uel mare amnibus cunctis antecellat.

Quam superat phæton ingentis sydera cæli
Quāto uis pelago maior inest fluuiis
Tantum ego iam dico sophia præstare epicharmũ
Cui dedit hæc pr̃ia florida serta comis.

Commentaria iste reliquit in quibus de natura rerum : de sententiis:de medicina disseruit.Notasq; breues commentariorum locis apposuit:quibus aperte indicat ab se elaborata opuscula.obiit anno ætatis nonagesimo.

Archytas tarentinus.

a Rchytas mnesagoræ siue ut aristoxenus ait estiæi filius tarentinus pythagoricus nobilissimus fuit. Hic platonem : cum a dionysio necādus esset:per epistolam eripuit.admirationi summæ apud plurimos habitus est in omni uirtutis genere. Nempe enim septies ciuibus præfectus est:cum cæteri plusq̄ annum imperare lege prohiberentur.Ad hunc plato scribit epistolas: quod is ad eum prior scripsisset:ita archytas platōi scilicet. facis tu quidem recte quod nobis te conualuisse ex ægritudine significasti.de damisco item nuntians. De commentariis autem curauimus:uenimusq; ad lucanos:ibique cōuenimus occeli nepotes.Quæ igitur de r̃gno legibus iustitia oĩumq; generatiōe & ipsi habemus & ex his quædam misimus:reliqua modo reperiri nō possunt:cũ ĩuenta fuerint ad te deferētur.in hũc modũ archytas.Plato aũt ista rescripsit.plato archytæ.s.quæ abs te nobis allata sũt cōmmētaria:dici nō potest:quā libēter accepimus:quiq; illa scripsit ĩprimis admirati sumus.ostendit enim ꝑfecto uir ille dignum se ma-

ioribus illis suis ãtiqssimis atq; optimis uiris. Feruntur autẽ isti uiri mœrei fuisse. Hi autẽ ex illis fuere troianis q cũ laomedõte migrarunt uiri boni ut de illis tradita fabula significat. quæ apud me sunt commẽtaria de qbus scripsisti nondũ satis lucubrata sunt. neq; unq̃ satis erunt. ea tamẽ misi. De custodia uero ãbo cõcorditer sẽtimus. Nihil itaq; adhortatiõe opus ẽ. uale. in hunc modũ illi ad se ĩuicẽ scripserunt. Porro archytæ quatuor fuere: primus hic ipse: secundus mytilenæus musicus: tertius q de agricultura scripsit: quartus poeta epigrãmatũ: quĩtũ pleriq; addunt archi tectũ: cuius proferunt librum de machĩa: cuius istud initium est hæc de teucro charchedonio audiui. de musico dicitur quod cũ probro sibi daretur quod nõ exaudiretur dixerit organum enim pro me pugnãs loquitur. Pythagoricũ uero aristoxenus refert cũ excercitui præesset nũq̃ fuisse superatũ. Semel autẽ dum ĩuidiæ cederet sese ĩpio abdicasse: moxq; excercitum ĩ ius hostium cõcessisse. primus hic mechanica mechanicis prĩcipiis usus exposuit: primusq; motũ organicũ descriptiõi geometricæ admouit ex dimidii cylindri sectiõe duas medias secundum ꝓportionẽ sumere q̃ rẽs ad cubi duplicationem: & in geometria cubum primus ut plato ĩ repub. testatur inuenit.

Alcmæon crotoniata.

a Lcmæon crotoniates & ipse pythagoræ auditor fuit: ut plurimũ uero ĩ medicĩa uersatur. plerũq; itẽ de natura disputat dicens multas humanarũ rerũ causas. Videtur autem primus de nature rõne scripsisse: ut fauorinus in oĩmoda tradit historia: lunamq; hanc sẽpiternam habere naturã dixit. Fuit autem perithi filius sicut & ipse ĩ prĩcipio sui operis testatur alcmæon crotoniates hæc ait pithi filius brontino & leoni & bathyllo de ĩuisibilibus de ĩmortalibus rebus manifestam quidem scientiam hẽnt

dii:quātum uero coniicere hōībus licet & cætera. Animam uero immortalem dixit:moueriq; iugiter inſtar ſolis.

Hippaſus metapontinus.

h Ippaſus metapontinus & ipſe pythagoricus fuit. ait autē diffinitū eē tēpus mundanæ mutatiōis:finitūq; hoc totū eē ac ſēp moueri. Demetrius autē ī homonymis r̄fert illū nullū opus r̄liqſſe. Fuerunt autem hippaſi duo hic.ſ.& q laconum rēpublicam.v.libris cōprehēdit. Erat autem & ipſe lacon.

Philolaus.

p Hilolaus crotoniatæ filius pythagoricus & ipſe fuit.ab hoc pythagoricos libros emēdos ut curaret: dioni ſcribit plato.moritur autē ſuſpectus qđ tyrānidē īuadere moliretur.& noſtrum eſt in ipſum ſic.

Suſpitio dico.cunctis eſt uſq; cauenda.
Nil agis:infœlix cum uidearis:agis
Patria ſic croton philolaum ſuſtulit olim
Regnum affectantes credula habere manus.

Opinatur aūt oīa harmōia ac neceſſitate fieri:terrāq; ſecūdum primū circulum moueri dixit. Alii Icetā ſyracuſanum id cēſiſſe affirmāt. Scripſit autē libꝝ ī quo hermippus quē piā ſcriptorē dixiſſe r̄fert platonē philoſophū cum ī ſiciliā ad dionyſiū ꝓfectus eēt emiſſe a philolai cōſāguineis argēti minas alexādrinas.xl.atq; īde trāſcripſiſſe. Timæum alii platonē dicunt hæc a dionyſio accepiſſe reluctātē licet abductū ex carcere euleſcentē & philolai diſcipulis. Refert demetrius ī homonymis pythagorica de natura r̄ꝝ hūc primū ediſſe.quoꝝ ē initiū prīo ī mūdo natura coacta ē ex īfinitis ac finitis munduſq; totus & que ſunt in ipſo omnia.

Eudoxus.

e Vdoxus æſchini filius Cnidius aſtrologus geometra medicus ac legifer fuit. ac geometriam quidem ab archyta didicit. In medicīa uero philiſtio/

ne ſiculo præceptorē uſus ē:ut callimachus ī tabulis ait. Porro ſotion ī ſucceſſiōibus platōis quoq; auditorē fuiſſe ſcribit. Nā cū ānū .xxiii. ætatis ageret: ſūmoq; īter paupertatis āguſtias diſcēdi ſtudio flagraret ſocraticoꝝ gloria pcitū athenas cōtēdiſſe cū theomedōte medico a quo & nutriri ſolitū: nec defuerūt qui dicerent ipſius pædica fuiſſe. Deuectus aūt ī pireū athēas quotidie aſcēdebat: ibiq; cū ſophiſtas audiſſet ad portū rgrediebatur. Duos aūt ibi mēſes rmoratus domū ruertit. Vnde rurſus aīcoꝝ largitate ſuffultus ī ægyptū cū chryſippo medico ꝓfectus ē cōmēdatitias ab ageſilao lr̄as ad nectabī ferēs: a quo & ſacerdotibus ītēte cōmendatus ē. Ibi ānū unū & mſes q̄tuor rmoratus mēto atonſo atq; ſupcilio .viii. ānoꝝ hiſtoriā ſecūdū quoſdā cōſcripſit: īde iā cyzici atq; ī ꝓpōtide phātus mauſolū itidē uiſere uoluit. Tū uero athēas rediit hēns ſecū diſcipulos plurīos cōtriſtādi: ut quidā uolūt platōis gr̄a: ꝙ is ab initio illū ab ſe dimiſerat. ſunt qui dicāt cōuiuiū platōi celebranti ipſū adſtātibus plurimis hemicycliū accubitū ītroduxiſſe. Enīuero nicomachus ariſtotelis filius illū ait uoluptatē bonū dicere. Exceptus autē ī patria magno cum honorē ē: cuius rei īdicio ē honorificum de illo factum decretum. Apud græcos quoq; clariſſimus fuit: ciuibuſque ſuis leges cōſcripſit: ut hermippus ī quarto de .vii. ſapiētibus libro rfert. ſcripſit itē de aſtrologia & de geometria & de aliis quibſdā īſignia opuſcula. Tres autē habuit filias actidē philtidē delphidē. Refert heratoſthenes ī libris ad hecatonē ipſum & cynicoꝝ dialogos cōpoſuiſſe: alii ægyptios quidē līgua ſua illos conſcripſiſſe. Hunc uero traductos græcis edidiſſe tradūt. eius chryſippus erinei filius Cnidius auditor fuit ī his q̄ de diis de mundo de cæleſtibus docētur. In medicīa uero philiſtiōe ſiculo præceptorē uſus ē. Reliq̄t aūt & cōmētaria pulcherrīa & eruditiōis plēa. huius filius ariſtagoras fuit: cuius chryſippus ethlii filius diſcipulus fuit: cuius ferūtur mōi illi aduidēdas ſpeculatiōes natales q̄ ī aīam eius uenerāt accōmodati

Fuerũt autẽ eudoxi tres primus hic ipſe. Secundus rhodius hiſtoriaꝝ ſcriptor. Tertius ſiculus. Agathoclis filius poeta comicus: q ter urbana uicit certamĩa: qnquieſq; lenaica ut apollodorus ĩ chronicis ait. Inuẽimus & aliũ medicũ Cnidium quẽ ait eudoxus ĩ terræ ãbitu ſemp admonere ſolitũ articulos iugi agitatiõe exercẽdos ſenſuſq; ſimiliter. Idẽ uero rfert eudoxum Cnidium circa centeſimã & tertiã olympiadem claruiſſe atq; lineas curuas reppiſſe. Moritur aũt tertium & qnquageſimũ agẽs ãnum. Cũ uero adhuc ĩ ægypto moraretur cum ichenophi heliopolitano apis illius palliũ lingere uiſus eſt. Celebrẽ ergo illum fore nec longæuum ex eo oſtento ſacerdotes dixere: ut fauorinus ĩ cõmentariis refert. hunc ꝑ eudoxo. eſt & noſtrum in hunc.

A boue cornuto propriam prædiſcere ſortem
Eudoxum fama eſt quondam mẽphitis in urbe
At quia ſermonem uitulo natura negauit
Nil dixit: ſtolam lingens obliquus aperte
Hoc docuit mouere cito: non otius alter
Illi igitur celeri uenit mors horrida paſſu
Annos intuito ter denos triſque uiginti.

Eudoxum ob famæ claritatem gloriãq; appellabant.

DIOGENIS LAERTII DE VITIS PHILOSOPHORVM .LIBER NONVS.

Heraclitus epheſius.

q Voniã ergo de nobilibus pythagoricis diximus: nũc iã ſparſim ut aiunt de claris qbuſdã philoſophis loq̃mur: ac primũ de heraclito dicẽdũ. Heraclitus bliſonis ſiue ut quidã uolũt herationtis filius epheſius circa. lxix. olympiadẽ clarus eſt hĩtus. Fuit autem ultra cæteros alto aĩo & contẽnẽte oẽs ut ex ipſo eius opere oſtẽditur: ubi ait multa peritia mentem

liber

nõ docet. Hesiodũ.n.siquidẽ docuit & pythagorã: rursusq; xenophanẽ atq; hecatæum. Nã licet unum scire sapiẽtẽ sniam q̃ gubernẽtur oĩa p oĩa. homerumq; dicebat dignũ qui ex certamĩbus eiiceretur: colaphisq; cæderetur: archilocũq; similiter. Dicebat autẽ & ĩiuriã extĩguere oportet magis q̃ ardẽtẽ rogum: plebẽq; p lege nõ secus ac p muro pugnare. Acriter autẽ ephesios carpit qd aĩcum suum hermodoꝝ eiecerãt dicẽs merẽtur ephesii oẽs adulti mori. Impubribusq; urbẽ derelĩquere: quoniã hermodoꝝ sui præstãtissimum expulerunt dicẽtes: nostrum nemo ĩæq̃lis sit: quod si quis erit talis: alibiq; & cũ aliis. Cum autẽ rogaretur a ciuibus ut leges eis poneret: facere contẽpsit q ia ciuitas pessĩa cõsuetudĩe ĩbuta eẽt. Secedẽs uero ad phanum dianæ cum filiis talo ludebat. Circunstãtibus autẽ se ephesiis quid ĩqt miramini o pditi: nõne præstat istuc facere q̃ uobiscũ ultra rẽ admĩstrare: tãdẽ hominũ odio pcitus exiit: uitãq; ĩ mõtibus ducebat olera comedens. eius rei grã morbo aquæ intercutis arreptus ad urbẽ descendit: medicosq; p enigmata sciscitabatur an possent ex ĩbre siccitatẽ facere. Illis nõ ĩtelligẽtibus seipsum boum stabulo ĩcludens & fimo bubalĩo obruens eo calore arbitrabatur noxium ac exundãtẽ humorẽ exhaurire posse. Vbi uero ne sic quidẽ aliquid pficere conspexerat moritur. lx. ætatis agens annum: & est in ipsum nostrum sic.

Sæpe ego miratus quondam quonãmodo posset
Hæraclitus uitæ uiuere difficilis.
Est tamen extinctus cum corpora nãq; rigasset
Lympha diem extinxit. attulit & tenebras.

Hermippus aũt ĩfert illũ medicis dixisse. Nũ potestis præssis ĩtestinis humorẽ exhaurire: negãtibus se ipsum solis obiecisse radiis ac iussisse pueris boũ fimo se oblinet: eo calore maceratũ postridie obiisse diẽ: sepultũq; ĩ foro fuisse. Neanthes uero cyricenus ait illũ fimo bubulo cũ se eximet nõ posset ita perstitisse atque ob eam mutationẽ ignoratum a

canibus discerptũ eẽ. Fuit autẽ a puero mirabilis & cũ esset iuuenis nihil se dicebat scire. Vbi uero ad uirilitatis annos euaserat nihil ignorare: neminẽ quidẽ audiuit: uerũ se met ĩuestigãdæ ueritati dedisse: oĩaq; ex se metipso didicisse ait Sotion autẽ quosdã dixisse refert zenophanis illũ frequentasse auditoriũ: aristonẽq; ĩ libro de heraclito dicere aquæ ĩtercutis illũ curatũ ægritudĩe: morbo alio uitã finisse. ei opiniõi & hippobotus accedit. Eius uero qui legitur liber generaliter quidẽ de natura est: cæterũ tris ĩpartes scinditur. Nãq; & de uniuerso & de r̃publica & de theologia differit. Illum uero in tẽplo dianæ deposuit ut quidam putant de ĩdustria obscurius scriptũ ut soli eruditi illũ legerẽt: ne si a uulgo passim legeretur cõtẽptibilis eẽt. Hũc uero & timon descripsit appellãs maledicũ & turbæ ĩfestũ. Theophrastus illũ atrabile laborãtẽ alia semipfecta: alia alias aliter scripsisse refert: eius alti animi signũ antisthenes ĩ successiõibus id asserit quod fr̃i cõcesserit regnũ. Tãtũ uero gloriæ ꝓmeruit ipsius liber ut sectatores habuerit q appellarẽtur heracliti. Sũt autẽ ista quæ illi summatĩ uisa sunt. Ex igne cũcta cõstare ĩ eũq; resolui oĩa: fato oĩa fieri: & ex cõuersiõe cõtraria quæ sint oĩa cõgruere & coaptari. Aĩaꝝ itẽ & dæmonũ plena eẽ oĩa dixit: & de his quæ ĩ mundo cõtĩgũt passionibus oĩbus. solis eã eẽ magnitudinẽ quæ cernitur oculis. Dicitur & id de aĩæ sensisse natura. Nunq̃ illã repiri posse quãtalibet qs uie cõficiat spacia: adeo ꝓfundã eius eẽ rõnẽ elationẽ siue æstimationẽ sacrum morbũ appellabat: aspectũq; mẽtiri. Lucide quidẽ ĩterdũ & aperte in suo ope loq̃tur & ut tardissimo cuiq; facilis ad intelligendum sit. Breuitas quoq; & interpretationis grauitas incõpabilis est. Iã uero per partes digerenda sunt eius decreta. Ignem elementum esse dicit. Ignisque uicissitudine tum raritate tum dẽsitate constare quæ fiunt omnia. Aperte uero nihil explicat: fieriq; omnia per contrarietatem & fluminis in morem uniuersa decurrere: finitũq; eẽ hoc omne: & unũ esse mũ-

dũ:eũq; ex igne nasci & rursus p quosdã ãbitus p uices hoc
õe seculum ignescere. Id autẽ fato fieri. Ex his uero q̃ cõtra
ria sunt id qdẽ quod ad generationẽ adducat uocari bellũ
& cõtẽtionẽ: quod autẽ ad ĩcẽsionẽ cõcordiã & pacẽ. Muta
tionẽ quoq; uiã eẽ supra ĩfraq; ducẽtẽ secundum quã fieri
mundum. Dẽsatum qppe ignẽ liq̃scere: cõstãtẽq; aquã fie/
ri: cõcretã uero aquã ĩ humum uerti: eãq; iter ĩferiora esse.
humum ipãm denuo effundi atque ex ea fieri humorẽ. Ex
eo autẽ reliq̃ ferme oĩa ad euaporationẽ eã referẽs q̃ ex ma/
ri fit: ipsãque ad supiora uiã eẽ. Porro euaporatiões ex ter/
ra fieri & mari: alias quidẽ perspicuas & liquidas: alias ue/
ro tenebrosas a liquidioribus ignẽ a reliquis humorẽ ĩcrem̃
ta cape. Aerẽ uero cuiusmodi sit nõ significat eẽ tamen sca
phas per cõcauum ad nos conuersas ĩ quibus conuẽientes
euaporationes liquidas perferre flãmas: quæ sint sydera di
cit. Esse autẽ lucidissimã candidissimãque solis flãmã: nã/
que astra cætera remotiora eẽ: neque adeo terræ ꝓxima. At
que iõ minus lucere minusque calefacere: lunã quæ terre
uicinior sit nõ p liqdũ locum apparerẽ solem ĩ suo splẽdore
nulli admixtiõi obnoxium durarẽ certis a nobis spaciis m̃su
risque distãtẽ. Ex eo igitur magis calescere atque illustrare
Deficere itẽ solẽ ac lunã cũ scaphæ ad superiora uertũtur:
mẽstruasq; figuras lunæ fieri dũ in illã sensim uertitur sca/
pha. Diẽ itẽ ac noctẽ & menses & ãnos ãniq; statuta tẽpora
pluuiasq; & uẽtos atq; his similia secundum euaporatiões
uarias fieri. Nã liquidã euaporationẽ ĩ solis circulo ĩflãma/
tã diẽ facere. Cõtrariã uero ubi obtinuerit efficere noctẽ at/
q; ex lumĩe calorẽ augeri æstatẽq; pficere: ex tenebris humo
rẽ abundare: unde hyems oriatur. in hũc modum & de cau/
sis cæteris disputat. Eñiuero terrã cuiusmodi sit penitus ta/
cet: ac de scaphis itidẽ ista eius dogmata fuere. Porro quod
ad socratẽ attinet quænã eius de illo sententia fuerit cum e/
ius legisset librum euripide sibi deferẽte ut ariston ait dixi/
mus cum de socrate loqueremur. Seleucus tam̃ grãmaticus

ait crotoniatẽ quẽdã ĩ eo quẽ catacolymbitẽ ĩſcripſit libro
tradere cratẽ quẽdã hũc libꝝ primo græcis ĩuexiſſe:ac dixiſ/
ſe libꝝ ipſũ delio aliquo ĩdigere natatore:q ĩ illo nõ ſuffo/
caretur.ĩſcribũt illũ pleriq; muſas:alii de natura.diodotus
uero gubernaculũ diligẽs ad librã uitæ:qdã ſnĩam morum
unius oĩum ĩſtituti ornamtũ.Aiũt illũ cũ rogaretur cur ta
ceret dixiſſe ut uos loquamini:eius frui cõtubernio & dari/
us optauit: ſcripſitq; ad illũ ita : rex darius hyſtaſpis filius
heraclitũ epheſiũ ſapiẽtẽ uiꝝ ſalutat.libꝝ de natura ſcrip/
ſiſti obſcurũ ad ĩtelligẽdũ:difficileq; ad exponẽdũ ĩpleriſ/
q; deniq; ſi ad uerbũ exponatur uim quandã ſpeculationis
continere uidetur.mũdi quidẽ totius & quæ ĩ eo fiũt omni
um quæ ſunt ĩ diuĩo motu cõſtituta:ĩ qbus plurimi hæſe/
runt:aſſenſũq; cõtinere:adeo ut & q cõplura legerũt ambi
gãt:cũ recta abs te rõ cõſcripta uideatur. Rex igitur darius
hyſtaſpis filius auditor eẽ tuus cupit pticepſq; græcæ erudi
tiõis fieri. Venias itaq; q̃primũ ad cõſpectũ meũ ac rgiam
domũ.Græci.n.ut plurimũ ſapiẽtibus uiris obſeruãdis mi
nus dediti aſpnãtur quæ ab his recte fuerĩt oſtẽſa ſtudioſe
& audiẽda & diſcẽda. Apud me autẽ aderit tibi oĩs honor:
primatuſq; oĩs:quotidieq; ſollicita obſeruatio & grata allo
cutio:uitaq; tuis monitis ꝓbabilis.Vale.his ille ita reſpon
dit.Heraclitus epheſius regi dario hyſtaſpis filio ſalu.Qui
q; mortales ĩ terris ſunt a ueritate ac iuſtitia ſe lõgius remo
uẽt.auaritiæ aũt & ĩani gloriæ ĩexplebiliter ĩtendunt pditæ
demẽtiæ cã.Ego aũt oĩs ĩmemor neqtie faſtidiũq; deuitãs
oĩs ĩuidiæ domeſticæ ſupbiæ itẽ nũq̃ ĩ pſaꝝ ſolũ aduenirẽ
paucis cõtẽtus quæ ſunt ſecundũ meã ſnĩam.huiuſmõi il/
le & aduerſus regẽ fuit.Demetrius aũt ĩ æquocis ipſum &
athenienſes aſpnatũ ait:apud quos magna de illo erat opi
nio:& cũ epheſiis eẽt cõtẽptui nuſq̃ alibi maluiſſe ĩuerſa/
ri:memĩt illius demetrius quoq; phalerius ĩ ſocratis defen
ſiõe:plurimiq; fuere q illius exponerẽt libꝝ:qppe & ãtiſthe
nes & heraclides põticus & ſphærus ſtoicus.Pauſanias præ

terea q heraclitiſtes appellatus ẽ. Nicomedes quoq; ac dionyſius: & ex grãmaticis diodotus qui opus illud non de natura ſed de repub. dixit diſſerere. Nã quæ de natura dixerit ĩ exẽpli ſpeciẽ ĩſerta illic eẽ. Hieronymus autẽ ſcythinũ quẽdã iãboꝝ poetã ĩ illius librum metro iocari: illũq; euertere dixit. multa autẽ epigrãmata ĩ ipſum feruntur ſed & hoc.

Heraclitus ego. quid me uexatis iniqui?
Non uos: ſed doctos tã graue quærit opus.
Eſt mihi ſolus homo triginta milia: plures:
Nullus homo ſtygiis hæc quoq; narro deis.

Item aliud.

Noli heraclitum rapido percurrere paſſu
Eſt uia difficilis: luce papyrus eget.
In ſua ſi doctus te duxerit atria uates:
Cuncta uidebuntur lucidiora die.

Quinq; autẽ heracliti fuere: primus hic ipſe: ſecundus poeta lyricus: cuius ẽ illa duodecĩ deoꝝ laus: tertius elegiæ poeta alicarnaſſeus: in quem callimachus fecit ſic.

Heraclite mihi quidam tua funera dixit
Et ſubito lachrymis immaduere genæ.
Venit & in mentem quotiens acceſſimus ambo
Ad ſolem: ut nobis mutua uerba forent.
Puluis es exiguus nunc hoſpes: ſed tua muſa
Viuit. plutonis non timet atq; manus.

Quartus leſbius q macedonũ ſcripſit hiſtoriã. qntus ex induſtria ridiculus q ex citharæ pulſu trãſiuit ad ſpeciem.

Xenophanes.

x Enophanes dexii ſiue ut apollodorus ait orthomenis filius colophõius a timõe laudatur: deniq; ait xenophanẽ moderatũ ac ſine fauſtu fuiſſe. pulſus autẽ patria in zacla ſiciliæ moratus ẽ atq; catina ſũt qui neminẽ audiſſe dicant: neq; deſunt qui botonis atheniẽſis

auditorē fuiſſe aſſeuerēt. Alii archelaū audiſſe atq; ut ſotion ait anaximādri ætate uixit. Scripſit autē uerſu elegias & Iābos cōtra heſiodū atq; homeꝝ quæ de diis dixere illis exꝓbrās. ipſe quoq; ſua reſarciebat poemata. Thaletis ac pythagoræ opiniōibus cōtraria ſēſiſſe fertur. epimenidēq; ſugillaſſe. Fuit autē & lōgæuus maxīe ſicuti & ipſe quodā in loco teſtatur dicēs ſexagīta & ſeptē ānos ſe a patria pegrīatū eē cū tunc xxv. eēt ānoꝝ. Ait autē q̄tuor eē oīum reꝝ elemēta: īfinitoſq; mundos neq; uariabiles: nubes conſiſter̄ cū ſolis uapor ſurſum fertur: eaſq; ī aerē cogit: dei ſubſtātiam rotundā eē & globoſā: nihilq; cū hōibus hr̄e cōmune. totū cernere totūq; audire: nō tamē r̄ſpirare: ſimulq; eē oīa mētē prudētiā æternitatē. primuſq; dixit omne qd̄ fiat corruptiōi obnoxium eē. Aīamq; eē ſpiritū ait & plurīa deteriora m̄te eē. Tyrānis cōgrediēdū aut mīme aut ſuauiſſime. Empedocle autē dicēte ſibi difficile īueniri iuuenē poſſe ſapientē recte īquit. Nā ſapiens ſit neceſſe ē q norit explorare ſapientē. Oīa īcōprehēſibilia eē primū hunc dixiſſe ſotion auctor eſt: ſed fallitur. Scripſit aūt de colophōis conditiōe & de italica ī eleā colōia uerſus ad duo milia: claruit ſexageſīa fere olympiade. Refert uero demetrius phalereus ī libro de ſenectute: panætiuſq; ſtoicus ī libro de trāqllitate filios illū ſuos ꝓpriis ſepeliſſe māibus ſicuti & anaxagoram. Videtur autem a pythagoricis parmeniſco & oreſtade: ut fauorinus ī prīo cōmētarioꝝ ait defeciſſe. Fuit autē & alius xenophanes poeta iambicus ex leſbo atq; hi qdē ſparſim.

Parmenides.

p Armenides auditor fuit: piretuſque eleates eū theophraſtus ī epitome anaximādꝝ audiſſe tradit. licet autē zenophāis auditor fuerit: ſecutus tamē illū nō ē: ſotius itē adiunctus ē & ameniæ & diochetæ pythagorico: ut ſotion ait paupi illi quidē ſed honeſto ſane uiro

ac bono: quē & potius secutus ē: ac uita fūcto sacellū ædifi-
cauit. Cū & genere & opibus illustris eēt atq; ab amenia nō
a xenophane ad quietā uitā īductus ē. primus hic terrā glo
bosā dixit ac rotūdā & ī medio sitā. Duoq; eē elemēta ignē
.s. & humū illū opificis: hāc materiæ tenere ordinē. Genera
tionē itē hominū ex sole primū eē ortā: solē ipsū calidū eē
atq; frigidū: ex quibus constant oīa. aīam ac mentē idē eē:
sicuti & theophrastus ī physicis meminit: cū fere omniū
opiniōes exponeret: phīam quoq; esse duplicem: alia secū-
dum ueritatē: alia iuxta opinionē. phīam & ipse carmīe ex
pressit quēadmodū hesiodus: & zenophanes atq; empedo-
cles iuditium rōnis esse dixit: sensusq; minus esse exactos
& idoneos ad iudicandum. floruit autem olympiade sexa-
gesima nona: primusq; animaduertisse uidetur eundē esse
uesperū atq; luciferum: ut fauorinus in quinto commēta-
riorum ait. alii pythagoram dicunt. Negat callimachus: ip-
sius poema esse fertur: Ciuibus quoq; suis scripsisse leges:
ut speusippus in libro de phīs ait. huius nomine plato dia
logū īscripsit: uocauitq; parmenidem siue de ideis. Primus
item sermone interrogasse achillem: ut fauorinus ait in oī-
moda historia. Fuit autem & alius parmenides orator qui
artem scripsit oratoriam.

Melissus.

m Elissus Ithegenis filius samius parmēidis auditor
fuit: & cū heraclito itē collocutus ē: quo tēpore il-
lū & ignorātibus cōmēdauit ephesiis: sicuti demo
critū hippocrates abderitis ātea cōmēdarat. Fuit aūt & ciui
lis imprimis uir ciuibusq; maxīe acceptus atq; carus. Vnde
& præfectus classis electus magna uirtutis documēta dedit.
Videbatur autē sibi hoc omne īfinitū eē: & īmutabile atq;
īmobile: & unū sibiipsi simile ac plenum: motumq; nō eē
uerum uideri eē. De diis nihil diffiniendum dicebat. neque
enim illoꝝ certā esse notionē. fuisse hūc circa. lxxxiiii. olym
piadem apollodorus refert.

Zeno.

z Eno eleates piretis ut apollodorus ait in chronicis filius. parmenidē uero natura qdē teleutagoræ: ad optiōe uero parmēidis filiū dixit. De hoc atq; melisso timō hæc ait.

Magnum robur non molle zenonis plato reprehensoris:
Melissi multas phāsias supra: paucas infra.

Platonē sūpsisse pluria: maxīasq; ad phāndū uires cōparasse. enīuero zeno parmēidis auditor ac pædica fuit. Fuit aūt ꝓcera statura queādmodum plato ī parmēide notat: ideq; ī sophista ipsū eleaticum parmenidē uocat. īuētorē aūt dialecticæ sicuti & empedoclem rhetoricæ fuisse aristoteles auctor ē. Fuit & ī phīa & ī repu. uir sane nobilissimus. Feruntur nēpe ipīus uolumīa sapīæ plēissīa. Is cū nearchū tyrannū siue diomedōtē deiicerē ac ꝓfligare uoluisset cōprehēsus ē: ut ī satyri epitome ait heraclides quo tēpore cū de cōsciis & armis q̄ ī liparis habuit īqreretur: uolēs ipsū desertū ꝗsti tutūq; ostēderē oēs illius aīcos cōiuratiōis eē cōscios dixit: de īde cū de qbusdā dixisset qddā sibi ad aurē loq uelle significauit: eāq; mordicus apprehēsā nō āte dimīsit quā hāc dētibus pforaret. Idē passus qd aristogitō tyrānicida. demetrius uero ī æquocis nasū ei abscidisse ait. porro ātisthenes in successiōibus illū cū aīcos nūtiasset rogatū a tyrāno eēt ne alius qspiā dixisse: tu ciuitatis pnicies atq; adstātibus ita locutū eē admiror eqdē urām uecordiā. si hoꝝ grā q̄ nūc ego tolero tyrāno seruirē decernitis. Demū precisā līguā ī ora tyrāni cōspuisse: ciuesq; cōtinuo facto īpetu lapidibus tyrannū obruisse. hæc oēs ferme ita tradiderūt. cæteꝝ hermippus illū ī cauū lapidē iniectū contusumq; fuisse ait. & in hunc nos sic diximus.

Tu bona quæsisti crudelis cæde tyranni:
Eleus ut populus libera turba foret.
Fractus es ast inter mortaria sæua tyranni
Non ego te zeno. sed tua mēbra cano.

Præclarus & ĩ cæteris fuit zeno maiorũq; nõ secus atq; heraclitus q̃dã animi altitudĩe cõtẽptor. Nã & ipse prius qdẽ hylẽ: postmodũ uero eleã phocẽsiũ coloniã suãq; patriã ciuitatẽ humilẽ bonosq; tãtũ uiros nutrire solita dilexit: magis q̃ atheniẽsiũ magnificẽtiã ad quos pgebat raro domi assidue cõmorans. Hic & achillẽ prius orõne cõpellauit: q̃uis fauorinus parmenidẽ & alios cõpluris ꝓfert. Placet aũt illi mundos eẽ plures: uacuũq; nõ eẽ: naturã oĩum reꝝ ex calido & frigido aridoq; & humido fuisse pfectã: cũ ista ĩ alterutrũ cõmutẽtur. generationẽ hominũ e terra eẽ. aĩamque ita ex his oĩbns cõmixtã q̃ prædiximus: ut a nullo eoꝝ plus q̃ a cæteris obtineatur. Hunc aiunt cũ maledictis ageretur ĩdignari solitũ: causãtibusq; qbusdã dixisse: si maledicta æquo aĩo admittã: ne laudes qdẽ sẽtiã. Octo uero fuisse zenones cum de cittieo loqueremur diximus. Floruit autẽ olympiade. lxx.

Leucippus.

L Eucippus eleates siue secundũ quosdã abderites: aut iuxta alios milesius zenõis auditor fuit. Placebat illi ĩfinita eẽ oĩa: & ĩ se ipsa cõmutari: oĩmeq; istud ĩane eẽ: plenũq; corporibus: mundosq; fieri corporibus in hoc inane ĩcidẽtibus: & ĩuicẽ ĩplicatis atq; ex motu secundũ illoꝝ ĩcremẽta naturã sydeꝝ fieri. Solẽ in circo maiori secundũ lunã ferre: terrã uehi ac circa mediũ uerti: figurãq; illius tympano similẽ primus hic atomos prĩcipia subiecit. summatim ista illi uisa sunt: sed sunt explicãda per ptes. Omne qdẽ ut diximus ĩfinitũ ait. huius ptẽ plenã esse ptẽ ĩanẽ & elemẽta ait: mundosq; ex eis ĩfinitos eẽ: & ĩ ea dilabi atq; dissolui. Sic autẽ fieri mundos ex ĩfinito p abscisionẽ multa corpora figuris oĩgena ĩ magnũ uacuũ ferri: eaq; ĩ unũ coacta unã uertiginẽ efficere: secundum quã offẽdere ac circuiri modis oĩbus atq; ita discerni: ut seorsum similia quæ sunt sui similia petant. Cæterũ æqlibra cum ob

multitudinẽ mĩme iã circũferri poſſint: exilia qdẽ ad exteri us uacuũ cõtẽdere ſic ordinãte natura: cætera ſub ſydere & ĩuexa atq; ĩ ſe ĩplicata ĩuicẽ cõcurrere: atq; ea cõcurſiõe prius quãdã cõcretionẽ efficere rotũdã. Hãc autẽ ueluti mẽbranã ſubſiſtere cõtinẽtẽ ĩ ſe oĩgena corpora: quæ dũ ſecundũ medii ſluctationẽ circũuoluũtur tenuẽ p gyrũ mẽbranulam fieri iuxta uertiginis attactũ corporibus ppetuis ſẽp cõfluẽtibus: atq; ita fieri terrã: cõmanẽtibus quæ ſemel ĩ mediũ ĩiecta erãt: ipſũq; rurſus cõtinẽtẽ mẽbranæ ĩſtar augeri iuxta extremoꝝ effluẽtiã corpoꝝ & dũ uertigĩe fertur q̃cunq; attĩgerit ea acq̃rere. Ex his q̃dã cõplicata cõcretionẽ facere. Primo qdẽ humidã ac luteã exſiccata. ſ. & circũacta cũ totius uertigine: deĩde incẽſa & ignita ſydeꝝ efficere naturã. eẽq; ſolis circulũ extimũ. Lunæ uero terræ ꝓximũ: cæteris in medio iſtoꝝ locatis: ac ſydera qdẽ oĩa ob celeritatẽ motus igneſcere. Solẽ uero ĩflãmari a ſyderibus: lunã ſolũmõ ignis paꝝ ad cõionẽ admitti: ſolẽ lunãq; deficere: qđ terra ad meridiẽ uergat: quæ uero ad ſeptẽtrionẽ ſunt niuibus ſẽp urgeri & pruinis algẽr: ĩ glaciẽq; cõcreſcere: ac ſolẽ qdẽ raro deficere: lunã uero ppetuis ĩcremẽtis ac detrimẽtis affici qđ ſit ĩparibus circulis. Enĩuero ut generatiões ita & ĩcrementa mundi eẽ & diminutiões & corruptiões ſecundũ quãdã neceſſitatẽ quæ eiuſmõi ſit ipſe exponit ac diſſerit.

Democritus.

d Emocritus hegeſiſtrati ſiue ſecundũ alios athenonocriti uel certe damaſippi ſecundũ quoſdã filius abderites ſiue ut alii putant mileſius fuit. Magos aũt quoſdã & chaldæos audiuit xerxe rege pr̃i illius præceptores quãdo apud illũ hoſpitatus ẽ r̃liquẽte ut & r̃fert herodotus a qbus & theologiã & aſtrologiã didicit cũ adhuc puer eẽt. Poſtmodũ uero leucippũ cõuenit & ſecũdũ quoſdã anaxagorã cũ ãnis. xxx. iunior quã ille eẽt. Prefert fauori

nus ĩ oĩmoda hiſtoria democritũ de anaxagora dixiſſe non illius eẽ quas ſcripſerit de ſole ac lunæ opinioẽs: uerũ illo ã tiqores ipſũq; ſibi eas furatũ eẽ derogaſſe: itẽ his quæ ille de mũdi cõpoſitioẽ & mte dixiſſet ĩfeſto aduerſus illũ aĩo. Cũ ergo illũ ĩprobarit quo pacto ille eius auditor fuit? Demetrius autẽ ĩ æquiuocis & antiſthenes ĩ ſucceſſioĩbus tradũt illũ ĩ ægyptũ cõtẽdiſſe ad ſacerdotes geometriã acceptuꝝ: & ĩ pſidẽ ad chaldeos atq; ad rubrũ mare. non defuere qui dicerẽt & gymnoſophiſtis ĩ india cõgreſſum eẽ atq; in æthiopiã ueniſſe. Cũq; tertius eẽt frater: diuiſiſſe ſubſtãtiã minorẽq; portionẽ quæ erat ĩ pecunia ſibi elegiſſe: qua illi pegre ꝓficiſcenti opus erat. hoc & illis dolo factũ arbitrãtibus. Demetrius ipſius partẽ cẽtum talẽta exceſſiſſe auctor ẽ: eumq; illa breui conſumpſiſſe. Adeo uero ſtudioſum fuiſſe ut ex uicino hortulo ſibi cellulã ſeligeret: ibiq; ſeipſũ ĩcluderet: & cum aliquãdo ipſius pater bouẽ ad ĩmolãdum adduxiſſet: ibiq; alligaſſet tã diu hoc ab illo nõ fuiſſe cognitum quo ad hunc ille ſacrificii obtẽtu excitauit ac bouis admonuit. Cõſtat ĩqt illũ athenas ueniſſe: atq; ob deſpectũ gloriæ agnoſci noluiſſe. Et cum agnouiſſet ſocratẽ ipſum a ſocrate fuiſſe ignoratum. Veni enĩ athenas ĩqt & me nemo cognouit. Siqdẽ platõis illic riuales ſunt ait thraſylus hic ꝓfecto obſcurus ac ſine noĩe ueniſſet q de œnopidis & anaxagoræ eẽt familia: cum alter ĩ collocutioẽ ſocratem de phĩa alloq̃tur: cui & dixit philoſophũ qnq; certaminũ uictori eẽ ſimilẽ. Et erat re uera ĩ phĩa pẽtathluſi. i. qnq; certaminum. Nãq; naturalia moralia mathematica liberalium diſciplĩaꝝ rõnes artiũq; omnẽ pitiã callebat. huius illud eſt ſermo opis ũbra. porro demetrius phalereus ĩ ſocratis defẽſioẽ ne ueniſſe qdẽ illum athenas dixit. Id autẽ ꝓfecto maius ẽ. ſiqdẽ tãtã cõtẽpſit ciuitatẽ nõ ex loco gloriã aucupari uolẽs: uerum loco gloriam imponere. Conſtat autẽ ex ſcriptis eius cuiuſmodi fuerit. Videtur autẽ ut ait thraſylus pythagoreorum fuiſſe imitator. Ipſius: n. pythagoræ memĩt

illum ſingulari admiratiōe uenerās ī æquiuoco ope. Adeo autē cernitur ab illo accepiſſe oīa ut niſi tēpoꝝ ratio obſiſteret: illū & audiſſe putaretur. pythagoreoꝝ tamē quēpiā audiſſe glaucus rheginus æqualis ſuus īdubitanter affirmat. Refert autem & apollodorus cyzicenus philolao illū in notitiam ueniſſe: illoq; familiariter uſum fuiſſe. Curabat aūt ut ait antiſthenes etiam uarie probare phantaſias: ſæpe ſolitarius uiuens: atque etiam ſepulchra incolens. regreſſum ex peregrinatione humillime uixiſſe. Ait quippe qui omnē ſubſtantiam conſumpſerat: atque a damaſo fratre p ſummam inopiā nutritum fuiſſe. Vbi uero futura quædā prædixerat ſequenſq; reꝝ euentus fidē predictiōibus fecerat diuinis iā honoribus dignus a pleriſq; indicatus eſt. Cū uero lege cautum eſſet ut qui patrimonium cōſumpſerat ſepulchro patrio non dignaretur: Eo cognito ut ait antiſthenes ne inuidorum & detrahentium pateret calumniæ legiſſe illi conſtat magnum diacoſmum: quod cunctis illius operibus facile excellit: quingentiſque talentis honoratus eſt: neque id ſolum uerum & aereis imaginibus: uitæque funtus publice ſepultus eſt: cum uixiſſet ultra centum annos. Cæterum demetrius propinquos eius magnum illud opus recitaſſe refert: ſoliſque centum talentis fuiſſe honoratos. Hæc & hippobotus ait porro ariſtoxenus in naturalibus commentariis platonem democriti commentaria quæque colligere potuit uoluiſſe comburere. Verum ab amycla & clinia pythagoricis fuiſſe prohibitum nihil id referre dicentibus. Iam enim eos libros apud pleroſque ſeruari.

Quod item ex eo colligitur quod cum antiquos ferme omnis memorauerit ſapientes plato democriti nuſquam mentionem ullam fecerit: ne in eis quidem locis ubi illi quidpiam contradicendum erat ſciens & prudens ut intelligi datur ne contra optimum philoſophorum certamē iniſſe uideretur: quē & timō laudat illū cæteris præferēs & auidiſſime lēgēdum monēs. Erat autē ut ipſe in paruo dia

cosmo r̃fert iuuenis quo tẽpore iam senior uiuebat anaxa-
goras illo mĩor natu ãnis.xl.Paruum uero illum diasconũ
ab se cõpositum r̃fert ãno post troiæ excidiũ.dcc.xxx.fuit
uero ut ait apollodorus ĩ chronicis olympiade.lxxx.ut aũt
thrasylus ĩ eo libro q̃ ĩscribitur de legẽdis.democriti libris
memorat.lxxvii.ãno maior natu quam socrates ætate.s.ar
chelai anaxagoræ discipuli atq; œnopicie.Nãq; & huius m̃
tionẽ facit.Memĩt itẽ & opiniõis parmẽidis ac zenonis.De
uno ut maxĩe sua ætate claroꝝ & abderite ꝓtagoræ q̃ õniũ
consensu socratis æqualis fuit. Refert autem athenodo-
rus in.viii. deambulationum libro cum ad illum hippo-
crates uenisset iussisse eum afferri lac: inspectoque lacte
dixisse & capellæ primi ꝑtus & nigræ ẽ.Vnde maximũ dili-
gẽtiæ suæ miraculũ hippocrati fecisse.sed & puellã hippo-
cratis comitẽ prĩo die ita salutasse.Salue uirgo postridie ue
ro salue mulier.Fuerat enim puella nocte illa uitiata. Mo-
ritur autẽ democritus iuxta hermippum in hunc modũ cũ
iã ex senio deficeret & ꝓpĩquus uideretur occubitus mœrẽ
tẽ sororem quod illo ĩ celebritate cereali morituro ipsa deæ
uota exoluer̃ neq̃ret bono aĩo eẽ iussit: panesq; calidos sibi
quotidie afferre.eos igitur naribus admouẽs uiuũ se dũ ea
trãsiret celebritas seruauit.Vbi uero dies illi trãsierunt: tres
autẽ erãt q̃eto fine cõclusit uitã: ut hipparchus ait cẽtesĩo
& nono ætatis ãno.nos sic lusimus in pammetro.

Dixit opus sapiens unq̃ quis tale peregit
Fecit quale sciens omnia democrytus.
Qui per tres tenuit præsentia funera soles
In calidis panum hospes anhelitibus.

Hæc uiri uita:hic occasus fuit.Sunt autem quæ ille opina
tus est ista principia omnium esse atomos atque inane:cæ-
tera omnia legitimum esse opinari infinitos esse mundos
generationi & corruptioni obnoxios. Nihil ex eo quod
non sit fieri: neque in id quod haud quaq̃ sit corrumpi
atomos præterea & magnitudĩe & numerositate eẽ ĩfinitos

Atomus

ferriq; ĩ hoc toto ac rotari:atq; ita cõcretiões omẽs gignere: ignem: aquam: aerem: terram. Quippe & hæc ex atomis qbusdã cõstare:eẽq; passiõi & ĩmutatiõi ob firmitatẽ ac so liditatẽ minime obnoxia. Solẽ itẽ ac lunã ex huiusmõi uer tiginibus tumorumq; circunferẽtiis eẽ cõpositã:animamq; similter quã idẽ eẽ qđ mẽtẽ dicit intueri nos incidẽtibus in obtutus nr̃os reꝝ imaginibus:cunctaq; secundũ necessita tẽ fieri:cũ sit uertigo cã generationis oĩum:quã necessitatẽ dicit. Finẽ uero eẽ r̃ctũ qetumq; animi statũ:quẽ euthymi am dicit q̃ nõ ut qdã male ĩtelligẽtes dixere idẽ sit qđ uolu ptas:ueꝝ secundũ quẽ aĩmus magna trãqllitate cõstãtiaq; beatus ẽ dũ nullo metu nulla supstitiõe aut alia q̃uis ptur batiõe agitatur. Eundẽ uero & ἐνεσἶώ appellat a bõitate cõ stãtie cõpluribusq; noĩbus aliis:quæ uero fiãt eẽ legitĩa. na tura uero ĩdiuidua atq; ĩane. Ita ille opinatus ẽ. Cæteꝝ ipsi us libros & thrasylus notauit atq; ĩ ordinẽ digessit secundũ platõis quadriptitũ sermonẽ. Sũt autẽ isti morales pytha goras de affectu sapiẽtis de his quæ sunt apud inferos. tri togenia. i. qđ ex ea tria fiãt q̃ humana cũcta cõtineãt:de ꝓ bitate amaltheæ cornu:de sedatiõe animi cõmẽtarioꝝ uel domoꝝ. Nã is quẽ appellauit euesto nõ inuenitur atq; isti qdẽ morales. Porro naturales in magnus diacosmus: quẽ theophrastus leucippi eẽ ait:puus diacosmus:mũdana de scriptio:de syderibus uagis: de natura primus: de natura homĩs siue de carne. ii. de m̃te:de sensibus. Hos qdã simul scribẽtes:de aĩa inscribunt:de liquoribus:de coloribus: de dr̃ntibus fragoribus περί αμει ψιρρυσμιῶν κρατυντήρια hoc ẽ iudiciũ ferẽtia:de supradictis:de imagine siue de ꝓui dẽtia:de pestibus norma. iii. ãbiguoꝝ. Et isti qdẽ naturales Porro incõpositi sunt isti cælestes cãæ:aeriæ cãæ:plane cãæ de igne & his q̃ sunt in igne cãæ:cãæ de uocibus:cãæ de se minibus arboribus fructibus:causæ de animalibus. iii. pro miscue causæ de lapide. isti incompositi. Mathematici ue ro hi sunt: de sententiæ differentiis siue de contractu cir

liber

culi & sphæræ: de geometria:geometricoꝶ nũeri: de mutis ac solidis lineis.ii.explicatiões:magnus ãnus:siue astronomia παραπηγματα:certamẽ:clepsydræ:cæli descriptio:terræ descriptio:poli descriptio:radioꝶ descriptio. Hactenus de mathematica:de musica hi sũt de rhymis & harmõia: de poesi:de carmĩs uenustate:de cõsonis & dissõis ĩbus:de homero siue uersuũ rectitudĩe & lĩguis:de carmuie:de uerbis & de noĩbus.Hæc ille de musica:de medicĩa & de his q̃ sub artẽ cadũt ĩsta scripsit.prænotio de regimĩe uictus siue medicĩæ snĩa:causæ ĩtẽpestiuis & tẽpestiuis:đ agricultura siue geometricis:de pictura:de re militari & armis ad pugnã dũ necessariis:de his hactenus.Sũt q seorsũ & cõmẽtariis ĩsta cõstituãt:de sacris ĩ babylone lr̃is: de his q̃ sũt ĩ meroe oceani nauigatio:de historia chaldaica:ratio:de febre & de his q̃ ex morbo tussi agitãtur:legales causæ:chernica siue ꝓblemata.Cætera q̃ ad illũ qdã ĩferunt ꝑtim ex eius opusculis decerpta:ꝑtim oĩno aliena cõsẽsu oĩum sunt.Hæc de illius uolumĩbus.Sex aũt fuere democriti: primus hic ipse: secundus chius musicus.eodẽ autẽ tẽpore ãbo uitã agebãt: tertius sculptor:cuius antigonus memĩt:quartus qdẽ templo dianæ ephesiæ scripsit:quintus epigrammatum poeta clarus & floridus:sextus pergamenus orator clarus.

Protagoras.

P Rotagoras artemõis siue ut apollodorus & dion ĩ persicis ait mæãdri filius abderites fuit:ut heraclides põticus in libris de legibus tradidit:q illum et thuriis leges dedisse ait.Vt aũt eupolis ĩ tragœdia q̃ ĩscribitur colaces ĩfert teius fuit. ait.n.nãq; ẽ in ĩtimis ꝓtagoras teius:hic & ꝓdicus ceus libros prelegentes ĩde emolumẽta capiebant. Plato denique in protagora graui uoce fuisse prodicum ait. Audiuit autem protagoras democritum: uocabaturq; sapientia:ut fauorinus in omnimoda historia

r̄fert:primuſq; dixit duas oīum r̄ꝝ eē rōnes īuicē cōtrarias: qbus & īterrogãdo utebatur. primus hoc agens atq; ī hunc ferme cœpit modū: oīum reꝝ modus & m̄ſura hō ē earum qdē quæ ſunt ut ſunt. Quæ uero nō ſunt ut nō ſunt: dicebatq; nihil eē aīam circa ſēſus: ſicut & plato refert ī theæteto: oīaq; eē uera. Alio autē in loco ī hunc cœpit modum: de diis qdē ſtatuere nequeo: neq; an ſint neq; utꝝ nō ſūt. ſūt enim pluria quæ id ſcire ꝓhibeāt: quippe & ſumma rei obſcuritas & breuis homīs uita. Ob hoc aūt ille prīcipiū operis pulſus ab athenienſibus eſt: libriq; illius in foro cremati ſunt: ſub præconis uoce a ſigulis qui illos habebant īqui ſiti. Hic primus mercedis gr̄a minas centum exegit: primuſq; temporis partes diffiniuit: ac tēporis uires expoſuit: orationumque certamina fecit: & ſophiſma his qui contentionis ſtudio delectantur induxit: & omiſſa mente de noīe diſſeruit: ac ſupficiale & aptū illud cōtētiōis genus qđ mō in uſu eſt genuit. Vnde & ipſum timon mixtū contentioſūq; appellauit. Hic & ſocraticū dicēdi genus primus mouit: antiſthenisq; rationem qua demonſtrare nititur contradicere non eſſe: ut plato in euthydemo loquitur primus iſte uerſauit. primuſq; ut ait artemidorus dialecticus in libro aduerſus chryſippum argumenta ad quæſtiōes docuit: ac primus quā nuncupauit τυλην in qua onera portāt inuenit: ut ariſtoteles ī libro de diſciplina ait. Erat. n. uaſifer ut memorat ſane epicurus: atq; aduerſus democritum hūc ī modum elatus eſt cum ligna dediſſe uiſus eſſet. Diuiſit autē orationē primus ī q̄tuor: precationē: īterrogationē: reſpōſionem: preceptum: alii ſeptem in partes diſtinxiſſe aiunt: narrationem: rogationem: reſponſionem: præceptum: promiſſionem: precationem: uocationem: quas etiā fundamēta orationis dixit. Porro alcidamas orationis quatuor partes dixit: dictionem: pronūciationem: interrogationem: appellationem. primum uero librorum ſuorum de diis recitauit eum; cuius initiū ſupra poſuimus. Recitauit autem

athenis in euripidis:siue ut quidā uolūt in megaclidis do-
mo. Alii in lycidio dicunt archagora theodoti filio sub dis-
cipuli psona recitāte. Accusauit autem pithodorus polizeli
filius ad q̄drīgentos aristoteles euathlū accusasse ait. Sunt
autem qui seruātur eius libri hi ars cōtentiōis:de lucta : de
disciplinis:de repub:de liberalitate:de uirtutibus:de prisco
statu:de his q̄ sunt apud inferos:de his q̄ nō rc̄te ab homi-
nibus geruntur:de præcepto.cā:de mercede.cōtradictionū
.ii. Et ii quidem habentur eius libri. Scripsit autem & pla-
to dialogum in eum. Refert philochorus eo nauigāte in si-
ciliā nauī q̄ ferbatur submersā fuisse. Idq; euripidē ī Ixiōe
significare. qdā illū ī uia defecisse iter agentē cū ad nonage
simū ætatis pueīsset ānū. siue ut ait apollodorus. lxx. porro
ī studiis phīæ uersatū ānis. lx. ac circa. lxxx. &. iiii. olympia-
dē claruisse. Est & ī hunc nostrum ita se habēs epigramma

Te quoq; ꝓtagoram redeuntem fertur athenis
Nigra senem media regna petisse uia.
Cicropis urbs potuit potuisti palladis urbem
Linquere:non potuit styx uiolenta fugi.

Fertur cū mercedē aliquādo exigeret euathusq; illius disci-
pulus diceret:ac nedū uici dixisse. At eqdē si uicero qd̄cūq;
uicero accipiā necesse ē. sin uero tu uiceris id qd̄ ī tuum ius
necessario cōcedet. Fuit aūt & alius ꝓtagoras astrologus : ī
quem & euphorion epicedium scripsit tertiusque stoicus
philosophus.

Diogenes apolloniates.

d Iogenes apollothemidis filius apollōiates fuit uir
physicus:& eloquētia & sapīa ī primis clarus. Ana
ximēis auditorē fuisse ātisthenes tradit. fuit autē
anaxagore tēporibus. Hūc ait phalereus demetrius ī socra-
tis defensiōe athenis magna īuidia lacessitū:ac ferme peri-
clitatum. opinatus est ista. Elementum eē aerem:mundos
infinitos:& inane infinitum:dēsumq; aerē ac rarescentem

mundos gignere. nihil ex eo qđ non sit fieri: neq; ĩ id quod mĩme sit corrũpi. Terrã eẽ rotundã atq; in medio sitã: eãq; cœpisse cõstãtiã secũdũ illã quæ ex calido ẽ circunferentiã: ex frigido cõcretionẽ ac soliditatẽ accepisse. Est autẽ ĩitium opis sui q docere aliqd ĩstituit ei: mea qdẽ snĩa opæpreciũ est certum & indubitatum præstare principium oratiõeq; simplici atq; pudica uti.

Anaxarchus.

a Naxarchus abderites diomẽis smyrnæi auditor fuit: alii metrodori chii auditorẽ tradũt. Hic se ne id qdẽ scire dicebat ꝙ nihil sciret. Porro metrodorũ alii nesum chium: alii democritum audisse tradunt. Anaxarchus igitur alexãdro & cõgressus ẽ. Floruitq; circa cẽtesimã & decimã olympiadẽ. Inimicũ autẽ habuit nicocreontẽ cypri tyrãnũ: & cũ illũ alexãder aliquãdo ĩ cõuiuio rogasset qdnã de cœna illa sẽtiret dixisse ferũt cuncta pmagnifice o rex: uerꝫ oportebat iã caput satrapæ cuiusdã appõi nicocreontẽ ĩtuẽs. Hoc ille audito ĩdignatus post mortẽ regis cum naui ferretur anaxarchus ĩuitusq; applicuisset cyprũ: cõprehẽsum eũ ĩ saxum cõcauũ ĩiecit: iussitq; ferreis malleis cædi illũ pœnæ suæ negligẽtẽ: celebre id dictũ ĩgemĩasse aiũt tunde tunde anaxarchi uasculũ. Nã anaxarchũ nihil teris. Iubẽte uero illo ipsius precidi lĩguã: fama ẽ præcisã mordicus ĩ eius faciem conspuisse. & est nostrum in ipsum sic

Tundite nicrocreon cælla est panaria: rursus
Tundite: anaxarchus sydera cælsa petit
Et te trasmittens hæc uerbula nubila dicet
O male percussor tartara nigra subi

Hic ob animi cõstãtiã & facilẽ uictũ fortunatus appellabatur: hẽbatq; ad emẽdãdũ maximã auctoritatẽ. alexãdꝝ deniq; deũ se eẽ arbitrãtẽ cũ ex ictu quodã sãguinẽ illi fluere uidisset: digito ostendens ita affatus est. Hic nempe diuinus

liber

ſanguis nõ ẽ plutarchus: alexãdꝝ ipſũ aĩcis hoc dixiſſe ĩfert alias ĩtẽ anaxarchum illi cũ præbibiſſet oſtẽdiſſe calicẽ & dixiſſe ferietur deum quiſpiam humana manu.

Pyrrho heliensis.

P Yrrho heliẽſis pliſtarchum habuit pr̃em qđ & diocles tradit. Is ut apollodorus ait ĩ chronicis pictor fuit primũ: atq; ut alexãder ĩ ſucceſſiõibus ſcribit driſonẽ ſtilpõis filiũ audiuit. Deĩde anaxarchum illi ubiq; adhærẽs: ita ut & cymnoſophiſtas ĩ ĩdiã adierit: magiſq; cõgreſſus ſit. Vnde & nobiliſſime phãtus uidetur: ĩ cõprehẽſus aſſẽſuſq; r̃tinẽdi ſpecie ĩuecta: ut aſcanius abderites auctor ẽ. Negabat. n. qcq̃ aut turpe eẽ: aut honeſtũ iuſtumue uel ĩiuſtũ eadẽ rõne & ĩ oĩbus qcq̃ uer̃ eẽ: cæterꝝ lege atque cõſuetudĩe cuncta hoĩes facere. Neq;. n. eẽ qcq̃ iſtud potius q̃ illud. cõſequens ad hæc illi & uita erat. Nihil qppe declinãs: nihilq; deuitãs ſuſtĩebat oĩa: currus ſi forte occurriſſẽt & prærupta & canes & quæq; talia nihil oĩno ſẽſibus pmittẽs. curari ĩde ut caryſtius antigonus r̃fert a ſequẽtibus ſe neceſſariis. Porro æneſidemus ipſum de aſſẽſu qdẽ r̃tinẽdo phãtũ eẽ tradit: nõ tamẽ ĩprudẽter geſſiſſe ſigula. Vixit autẽ ad ãnos ferme nonagĩta. cæterꝝ ãtigonus caryſtius ĩ libro quẽ de pyrrhõe ſcripſit hæc de illo memorat: ipſum prĩcipio qdẽ obſcurꝝ & pauperẽ pictorẽq; fuiſſe. ſeruariq; eũ ĩ helide ĩ gymnaſio atq; egredi ſolitũ: & ſolitariũ uiuere: raroq; r̃dire domũ. Hoc autẽ iccirco facere ꝙ audiſſet indum quẽdã anaxarcho exprobrantẽ qđ nullũ doceret uirꝝ bonũ fieri: cũ ipſe regias aulas frequẽs tereret: & r̃gibus obſequeretur: ſempq; eodẽ pſeueraſſe uultu atq; habitu ut & ſi qſpiã illũ ĩterdicẽdũ deſereret: ipſe tamẽ qđ cæpat pageret: & qdẽ cũ ĩ adoleſcẽtia mobilis fuerit: ſæpe ĩqt pegre ꝓficiſcebatur nemini quo pgeret prædicẽs: & qbus uolebat cõgrediebatur: & cum aliquãdo anaxarchus in ſcrobem ĩcidiſſet

ille ptrāsiit nihil ei opē ferēs:idq; cum pleriq; culparēt.ana
xarchus ipse laudabat ut īdifferēter ac sine affectu se habē
tē:cū secū loq aliquādo deprehēsus eēt:rogatus cur id face
ret:meditor inquit bonus eē.in qōnibus a nemine cōtēna
batur q̄ celeriter solūq; ad īterrogata diceret qua ex re fac
tū ē ut nausiphanes adhuc adulescentulus in eius retia uēi
ret. Aiebat deniq; oportere affectus qdē eē pyrrhōis sui ipsi
us aūt uerbo℞ dicebatq; sæpenumero epicu℞ cōuersationē
īstitutūq; pyrrhōis admirātē ipsum de se pcōtari iugiter so
litū. Tāto autē ī honore patriæ fuit:ut ipsū pōtificē consti
tuerit:atq; illius gr̄a phōs publico decreto oīs immunitate
donauerit:cōplures itē habuit īstituti sui æmulos:āplecti
tur hūc mirifice timon ī pythone & in sillis & in dalmis qđ
liber euaserit oībus pturbatiōibus supstitiōeq; & uanitate
& captiōe sophistica ac dei īstar īter homines regnarit.
Fare senex pyrrho quonāmodo liber abisti.
Vtq; sophista℞ soluisti uincula uanæ
Mentis:quæ suadet quæ sentit plurima falsa:
Nec tibi iam curæ fuit hoc exquirere cuius
Aura:nunc tellus græcorum tota tenetur:
Vndeq; & aut in quid mūdi sunt singula firma
Et rursus in dalmis.
Quid facias pyrrho cupit hoc audire meum cor.
Quod solus populis facili cum pace ministres
Imperium tanq̄ mundi si iuppiter esses.
Hūc autē atheniēses etiā ciuitate honorauerūt:ut refert di
ocles:qđ cotyn thraciū īteremisset. Pie uero & cum sorore
sua obstetrice uixit : ut eratosthenes in libro de diuitiis &
pauptate refert quo tēpore ipse si opus eēt publice aues q̄s
q; porcellosq; uenūdabat:domique īdifferēs mūditia erat.
fertur ob eiusmōi īdifferētiā & scrofā lauare solitus & cum
sorori quādoq; succēsuisset:philista aūt uocabatur: argue
rētq; illū qspiā ut īmemorē īstituti sui nō īquit muliercula
documētū erit nr̄æ īdifferētiæ. Rursū cū se īuadētē canē r̄pu

lisset: cānti cuidā graue īqt ē & pdifficile hoīnē pēitus exuere. Certādum uero p uiribus primum qdē opibus. Sin autē uel rōne aduersum res aiunt illum & medicamīta putria & sestiōes & ustiōes sibi ulceris cuiusdā gra īuectas tāta tulisse cōstātia ut ora ne cōtraxerit qdē eius hāc dispōnē & timō ī his q̄ scripsit ad pythonē psequtur. philo quoq; athēiensis ipsius necessarius illum democriti maxīe fuisse studiosum tum & homeri dixit illos eius uersiculos iugiter pnūtiar solitum.

Quale genus folium: tale est genus atq; uirorum.

Amplectiq; q hoīes muscis & auibus cōpararet. Illos itē plibēter & sæpe pferre sicut & cætera illius qbus īfirmitas & īania studia atq; pueriles hoīm motus īdicātur. Possidōius autē de illo tale qddā ītulit naui aliquādo ferbatur: & cum socii tēpestate acti mœstiores eēnt: ipse trāqllo aīo pdurās porcellum ī naui edētē attēdebat dicēs oportere sapiētē hāc illius imitari securitatē: solus hunc numēius dogma & edisse ait. Huius præterea mēorabiles isti fuere discipuli eurylochus: cuius id notatur uitium. Aiunt illū aliquādo ita furore īstigatum ut sumpto ueru cum carnibus cocum in forꝝ usq; pseqretur: & ī helide qōibus discipuloꝝ fatigatum abiecto pallio alphæum tranasse fluuium. Erat autē sophistis īfestissimus: sicuti & timō īfert. philo aūt ī disputatiōibus erat frequētior. Vnde sic & de illo ait. Hecatæus præterea abderites & timō phliasius poeta silloꝝ scriptor de quo dicemus: Nausiphanes quoq; teius. Cuius pleriq; epicuꝝ auditorē fuisse tradunt eius discipuli fuerunt. hi oēs a magro qdē pyrrhonii cæteꝝ a dogmate aporetici & sceptici præterea q; & ephectici & zetetici appellabātur. Est. n. zetetica phīa sic dicta: q sēp ī ueritatis īqsitione uersetur. Porro sceptica qd sēp q̄rat & nunq̄ īueniat. Ephectica autē dr ab euētu qd. s. post īqsitionē cōtineatur assēsio. A poretica uero q eius sectatores sēp addubitēt. atq; a pyrrhōe pyrrhonii ut diximus denoīati sūt. Enīuero Theodorus ī scepticis capitulis

sceptica pyrrhonia mime appellari oporter ait. Na siqdem motus & agitatio mtis alterius coprehedi a nobis no pot: pfecto pyrrhois affectu ignorabimus. At si illu ignoremus pyrrhonii quo pacto dicemur? præterq qd neq; pyrrho primus sceptices iuetor fuerit: neq; ea dogma aliqd heat. Rectius aute diceretur pyrrhois moribus similis eius sectæ prici pe homeru fuisse pleriq; autumat: q is i suis scriptis d rbus eisdem præter cæteros alias aliter loqtur: neq; diffinite qcq dogmatis i more aut ex snia asserit. Deniq; & septe sapientes i hoc genere fuisse uersatos: quoru illa sit nihil nimis: & spoñsioni adiacet danu: quo significetur q firmiter ac scies fideiussor existat: illu e uestigio icomoda subseq. Archilochu ite & euripide id genus exercuisse: ubi archilochus dicit

Leptime fili talis hominibus glauca mens
Mortalibus: qualem in dies facit iuppiter.

Item euripides.

Sentire quid? dicunt miseros hos mortales
Suspensi enim sumus facimusq; exta
Qualiacuq; uelis forte tu libenter.

Sed & zenophanes & zelo eleates ac democritus secundum eos sceptici sut: ex qbus zenophanes qde ait atq; qdna manifestu sit nullus uiroru nouit: neq; erit quispia qui sciat. Zeno aute motum tollit dices oe q mouetur neq; i quo e mouetur loco: neq; i quo no e. Porro democritus exclusis qualitatibus aut ait lege calidu & lege frigidu. Est aute ca atomi & uacuu: ac rursu ca qde nihil nouimus. Na ueritas i pfudo e. plato ite id qde qd ueru sit diis deoruq; filiis cocedit cæteru rone pbabile pqrit. Euripides quoq; dubitat an uiuere sit emori: moriq; uiuere mortales putet. empedocles ite qda uix dici posse alia neq; auditu pcipi neq; mte copreh edi ait: idq; solu pbari qd qsq; putarit. Heraclitus itide d rbus maxis qcq coiectadu adstruedu q; temere negat. Hippocrates pari rone abigue atq; huano more loquitur atque loge atea homerus uersatile ait mortaliu ligua: multosque

ſermões ĩgentẽq; eẽ uerbo℞ legẽ:& q̃ qſpiã dixerit. Eadẽ & auditu℞: æq̃s uerbo℞ uires: obiectiões q; ſignificãs. Itaq; huiuſmõi ſceptici ſecta℞ oĩum dogmata euerteř pſtabãt nihil ipſi dogmatis rõne afferẽtes: atq; ad cætero℞ tãtũ enunciãda dogmata atq; enarrãda ꝓcedẽtes nihil diffiniẽdo neque hoc ipſũ qdẽ: ita & ipſũ quoq; nihil diffiniř tollebãt dicentes puta nihil diffinimus. Nã ꝑfecto diffinirẽt: cæte℞ ſnĩaſ alio℞ ꝓferimus nr̃æ ĩfirmitatis ĩdiciũ. Itaque & ſi ãnuẽtes hoc indicař poſſibile eẽt: at uoce diffinimus nihil. ex eo igiť qđ dicũt nihil diffinimus morbus qui ἀρρεψίασ dř q; neutrã ĩ ptẽ ſnĩa ꝓpẽſius ĩclinet ĩſinuatur: ac p id ſimiliter qđ ꝓferũt nihil magis atq; ob id oĩ rõni rõ obiecta řpitur & ſimilia. Dř autẽ nihil magis & poſitĩe de qbuſdã q̃ſi ſimilia ſĩt: puta nihil magis pirata malus ẽ q̃ m̃dax. ue℞ ab huiuſmõi ſcepticis nõ põitĩe ſed negãdo dř ſicuti ab ĩ ꝓbãte cũ dř nõ magis ſcylla fuit q̃ chimæra. Ipſũ uero magis aliquãdo p cõpationẽ ꝓnũciatur ut cũ dicĩus magis dulce mel q̃ uuã eẽ: aliquãdo itẽ põitĩe ac p negationẽ ut cũ dixerĩus magis ꝓdeſt uirtus q̃ obẽ. ſignificamus. n. uirtutẽ ꝓdeẽ nõ obeẽ. Ve℞ & ipſã uocẽ nihil magis eiuſmõi hoĩes tollũt: ſicuti. n nõ magis ẽ ꝓuidẽtia q̃ nõ ẽ: ita & nihil magis ẽ q̃ nõ ẽ. ſignificat igitur ea uox ſicut & timõ ĩ pythone ait nihil diffiniř: ue℞ hæreř ãbiguũ. Porro q̃ uerbis oĩbus ĩeſt uox: ea quoq; cogit aſſẽſus đtẽtionẽ. Nã ſiqdẽ diſſidẽtibus řbus uerba tãtũdẽ ualeãt: ueritatis ignoratio ſeqtur: ne huic qdẽ rõi đeſt rõ q̃ aduerſetur. Quæ & ipã cũ tulerit řliq̃s a ſe metipã ſublata pibit nõ ſecus atq; medicam̃ta q̃ ubi epota prius materiã exhauſerĩt & ipſa egerũtur ac peũt. Aiũt aũt dogmatici ſe nõ mõ nõ tolleř ue℞ & aſſereř rõem. Solũ itaq; mĩſtris utebãtur rõibus. neq;. n. fas erat rõe rõem nõ tolli: queãdmodũ diceř cõſueuimus locũ nõ eẽ. & locũ oĩno diceř oportet: & ſi non dogmatis at demonſtrationis rõne. nihilq; ſecundum ncc̃itatẽ fieri: & tam̃ ncc̃itatẽ diceř oportet. tali quodã ĩterpretatiõis mõ utebãtur res nõ eiuſmõi p naturã eẽ: q̃les

uideretur:sed uideri tãtũ atq; ea ĩqrer̃ dicebãt nõ q̃ ĩtellige/
rẽt.qđ.n.ĩtelligitur liq̃t:sed quoꝝ pticipationẽ sẽsibus tra/
derẽt.Est igitur pyrrhõis rõ mẽoria q̃dã eaꝝ r̃ꝝ q̃ uidẽtur si
ue qũolibet ĩtellıgũtur sedm q̃ oĩa oĩbus cõferũtur:eaq; cõ
pata lõge ĩutilia pleãq; pturbatiõis eẽ cernuntur. Sicut ait
ænesidemus ĩ ĩtroductiõe ad pyrrhõia.Porro ad eas q̃ ĩ spe
culationibus sũt oppositiones cũ prius ostẽderĩt qbus mo/
dis r̃s q̃q; psuadeãt:eisdẽ modis illaꝝ fidẽ tollũt.Nã psua/
der̃ qdẽ ea q̃ sedm sẽsus cõcorditer se hẽnt & q̃ nũq̃ uel ra/
ro certe ĩcidũt.Cõsueta itẽ & q̃ legibus uisa sũt:oblectãtia
quoq; atq; admiratiõi patẽtia. Demõstrabãt itaq; ex his q̃
contraria sũt psuasiones æq̃s eẽ persuadẽtibus.porro ambi
gua sedm concordiã eaꝝ r̃ꝝ q̃ uel aspectui uel intelligentiæ
subiecta sũt.x.modis tradebãt:qbus subiecta differr̃ uidbã
tur.Ex his primus ẽq constat ex aĩaliũ dr̃ntiis ad uolupta/
tẽ & dolorẽ:cõmodaq; & ĩcõmoda.Ex eo autẽ colligitur nõ
easdẽ ab eisdẽ phãtasias ĩcider̃:qđq; eã pugnã necessario se
qtur assẽsũ continer̃.qppe aĩaliũ alia absq; coitu gigni : ut
sũt q̃ ĩ igni uiuũt pyribiaq; uocãtur:phænixq; arabicus at/
q; teredĩes.alia itẽ ex congressu ut sũt hoĩes & cætera:atq;
alia sic:alia sic cõpata sũt.Quo circa & sẽsibus differũt pu/
ta aqla acutissĩe uidet:cãis sagacissĩe olfacit. Est igitur ual/
de rõi consentaneũ q̃ dr̃nter oculis ĩcidũt:eoꝝ itidẽ differre
phãtasmata atq; capræ qdẽ uirgulta alim̃to esse. Hõi autẽ
amaritudinẽ gigner̃.Citutã quoq; coturnici nutrim̃tũ: hõi
ĩferr̃ pnitiẽ.Suẽ itẽ fimũ eder̃:quẽ mĩme equs attingat. Se
cũdus ex hoĩm ĩgeniis p gẽtes cõpationesq; colligitur.deni
q; demophon m̃sis præfectus alexãdri ad ũbrã calefiebat:
soleq; rigebat:ãdron itẽ argiuus ut ait aristoteles p arida li/
byæ loca absq; potu iter agebat:alius itẽ mediciĩæ:agricultu
re alius:alius mercaturæ studiosus ẽ.atq; ista qdẽ aliis psũt
aliis obsũt:q̃ ex re contĩnẽdus assẽsus ẽ.Tertius ex differẽti
bus sẽsuũ poris accipitur.nãq; malũ aspectui qdẽ pallidũ:
gustui dulce:tactui lene:olfactuiq; fragrãtia odoris gratissi

fimũ ĩcidit: eadẽq; forma ꝑ ſpeculoꝝ uarietate nõ eadẽ cernitur. Cõſequẽs igitur ẽ ꝙ appet nõ magis id eẽ q̃ aliud. q̃rtus circa effectus cõiter uiciſſitudĩeſq; uerſatur: puta ſanitatẽ: morbũ: ſõnũ: euigilationẽ: gaudiũ: triſtitiã: iuuẽtã: ſenectã: audaciã: metum: ĩdigẽtiã: copiã: aĩcitiã: odiũ: calorẽ: frigus: ſpirarĩ: ſpirituſq; meatus ĩtercludi: alia itaq; uidẽtur q̃ ĩcidunt præter diſpões quaſlibet. Neq;. n. q ueſani ſũt præter naturã ſe hẽnt. Quid. n. illi magis q̃ nos. nãq; & nos ſolẽ ueluti ſtãtẽ ĩtuemur. Theõ autẽ tithoreus ſtoicus dormiens ĩ ſõnis ãbulabat: piclıſq; ſeruus ĩ ſũmo tecto. Quĩtus circa leges atq; ĩſtituta fabuloſaſq; ꝓbatões atq; artificialia fœdera dogmaticaſq; opiniões uertitur. In eo cõtinẽtur q̃ de honeſtis ac turpibus: uerıſq; & falſis: deq; ſummo bono de diis & generationibus & corruptione oĩum quæ appent diſputãtur: deniq; qđ apud alios iuſtũ: apud alios ĩiuſtũ ẽ. Idẽq; aliis bonũ aliis malum putatur. Nã pſis qdẽ filiabus miſceri legitimũ ẽ. Id uero græcis nefariũ exiſtĩatur: atque maſſagetæ ut eudoxus qdẽ ĩ prima pido ĩfert uxores hẽnt cões. græci eã cõioñe deteſtãtur: cilices itẽ ieiuniis gaudent: græci nõ ſic. de diis quoq; alii aliter ſẽtiunt. qppe illoꝝ ꝓui dẽtiã alii cõfitẽtur: alii negãt. ægyptii quoq; cõdiẽtes ſepeliunt corpa: romãi uero ĩcẽdẽtes. pæoneſq; ĩ ſtãgna ꝓiciẽtes. Vnde circa ueri ꝓfeſſionẽ cõtinetur aſſẽſio. Sextus ĩ cõgreſſionibus ſocietatibuſq; cõſiſtit: ſecundũ quẽ liqde nihil ꝑ ſe & ĩtegre apparet. ſed cũ aere ac lumĩe liqdo ac ſolido calorĩ: frigorĩ: motu: euaporatione: ac uiribus aliis. Nempe. n. purpura colorẽ ſui uariũ præfert ad ſolẽ ac lunã & lucernæ igniculũ. Color itẽ nr̃ diuerſus ſub meridiẽ apparet: & ſol itidẽ: lapis itẽ q a duobus ĩ aerẽ tollitur ĩ aqua facile trãſfertur. Siue. n. grauis exiſtẽs ab hũore leuigatur: ſiue lenis ab aere grauatur. Ignoramus igitur quid ſeorſũ ſit: ueluti ĩ unguẽto oleum. Septimus circa receſſiões & poſitiões quaſdã & loca & ea q ĩ locis ſunt uerſatur: p eũ q̃ uidentur magna eẽ modica apparẽt: q̃drata: rotunda: plana: tumulis: plena:

rcta: pfracta: pallida coloris alterius. Sol deniq; lõgĩqus q̃ sit abeẽ uidetur. montesq; de longe aerei ac lenes e uicio as peri eẽ cernuntur ac prærupti. Sol itidẽ oriens qdẽ alius uidetur: a ius cum medio cælo se fuderit. Atq; idẽ corpus ĩ nemore aliud: aliud ĩ patulis cãpis apparet: effigiesq; præter ꝓpriã positionẽ & columbæ collum ĩ cõuersione uidetur. Quoniã igitur extra loca & positiones ista considerari neq̃ unt: illoꝝ quoq; natura ignoratur. Octauus ĩ q̃titate eaꝝ r̃ꝝ siue calore uel frigore uel uelocitate uel tarditate siue pallor̃ siue calore ĩmutato consistit. Nãq; uinũ modice sumptũ firmat ac roborat: ĩmodice statũ m̃tis euertit. idẽ & de cibo & similibus. Nonus ẽ q præter solẽnẽ naturæ morẽ uel nouũ uel raꝝ cõtĩgit. deniq; terræmotus apud quos crebro cõtĩgũt admiratiõi nõ sunt. sol itidẽ qa quotidie cernitur. Decĩus ex alterna collatiõe cõstat: puta graue ad leue: forte ad ĩbecillũ: maius ad minus: superius ad ĩferius: dextrũ. n. non per naturam dextrum est: ueꝝ ex sinistri collatione intelligitur. nã si tollatur sinistrũ dextrũ nõ erit. Eadẽ rõe & pr̃ & frater q̃si ad aliqd dicuntur: & dies ueluti ad solẽ: atq; oĩa ueluti ad mẽtẽ. q̃ igitur ad aliqd dicũtur p se ipsa ĩcognita sunt. Atq; hi qdẽ. x. modi sunt quos predixĩus. Cæteꝝ agrippa his qnq; alios ĩuexit: eũ q ex dissonantia colligitur & q ĩ ĩfinitũ ꝓgreditur: & eũ q ad aliqd dr̃ qq; ex tãq̃ ꝓbato: & q p ĩuicẽ cõficitur. Qui igitur ex dissonãtia: qõnẽ q̃cũq; fuerit apud phõs ꝓposita ex cõsuetudĩe ĩgẽtis pugnæ & ꝑturbatiõis ĩdicat plenã. q uero ĩ infinitũ ꝓcedit quicquid q̃sitũ fuerit affirmari mĩme ꝑmittit: qđ aliud ab alio fidẽ capiat atq; ita ĩ ĩfinitũ r̃s ꝓdeat. Qui autẽ ad aliqd nihil pcipi secundũ oĩa dicit: sed cũ altero. quocirca & ignota esse. Porro ex tãq̃ ꝓbato cõstat modus cũ putãt quidẽ ex se ipĩs prĩcipia reꝝ oporter̃ pcipi q̃si ꝓbabilia: neq; ulterius ĩquiri qđ inutile atq; ĩane ẽ. Contrariũ. n. quispiã subiiciet. p ĩuicẽ aũt modus cõsistit cũ qđ q̃sitã rẽ firmar̃ debuit: ipsũ opus hẽt ab eo qđ q̃ritur fidẽ cape: puta si poros quispiã iccirco

eẽ aſſeueret quod uapores fiãt: ipſũ ad affirmationẽ ſumit
qđ mĩme debuit. Tollũt autẽ iſti omnẽ demõſtrationẽ: oẽ
q; indiciũ & ſignũ & cãm & motũ atq; diſcẽtiã & generatio
nẽ: & qđ natura qppiã aut bonũ aut malũ ſit. Oĩs.n. aiunt
demõſtratio aut ex demõſtratis rebus cõſtat: aut ex nõ de
mõſtratis. Si igitur ex demõſtratis & illa demõſtratiõe aliq̃
egebũt: atq; ita ĩ ĩfinitũ pgetur. Sin uero ex nõ demõſtratis
ſiue oĩa ſiue q̃dã ſiue unũ & ſolũ diſſideat totũ & demon
ſtratiõe carere: qđ ſi uidẽtur ĩquiũt q̃dã eẽ q̃ demõſtratiõe
nõ egeãt: mira illoꝝ ſnĩa ẽ. Si nõ ĩtelligũt hoc ipſũ ĩprimis
qđ fidẽ hẽat ex eis ꝓbatiõe ĩdigere. Neq;.n. quatuor eẽ ele
m̃ta ĩde aſtruẽdũ ẽ ꝙ q̃tuor ſint elem̃ta. præterea ſi negen
tur pticulares demõſtratiões: generalẽ quoq; demõſtratio
nẽ tolli neceſſe ẽ. Vt aũt ſciamus demõſtrationẽ eẽ: iudiciũ
erit neceſſariũ. Itidẽ ut iudiciũ eẽ nouerimus: demõſtratiõe
opus erit. Vnde utraq; cũ ad ĩuicẽ referãtur ĩcõprehẽſibilia
ſunt. quonã ergo mõ pcipiãtur q̃ manifeſta ſunt: ſi ignore
tur demõſtratio. Quæritur autẽ nõ an talia appareãt: uerũ
an p ſubſtãtiam ita ſe hẽant: ſtultos uero dogmaticos dice
bãt. qđ.n. ex tã q̃ ꝓbato cõcluditur nõ cõtẽplatiõis uerũ po
ſitiõis rõnẽ hẽt. Porro eiuſce rõne & ĩ poſſibilibus argumẽ
tari licet. cæterũ q arbitrẽtur mĩme oportere ex iis q̃ ſecũdũ
circũſtãtiã ſunt ueꝝ iudicare: neq; ex his q̃ ſecundũ naturã
ſunt leges ferre: eos dicebant mõs reꝝ oĩm ſibi diffinire ne
quaq̃ ĩtuẽtes qđ appareat: oẽ id ſecũdũ ſluctationẽ affectũ
q; apparere. Siue igitur uera oĩa eẽ ſiue falſa oĩa dicẽdũ ẽ.
Sin autẽ q̃dã uera ſunt quonã ea diſcernemus mõ? Neque
.n. ſẽſu q̃ ſecundũ ſenſũ ſunt cum oĩa ſibi uideãtur æq̃lia:
neq; ĩtelligẽtia ob eãdẽ cãm. His autem exploſis iudicibus
nulla iudicãdi uis reliq̃ cernitur. Qui igitur aiũt de aliqua
ſiue ſenſibili ſiue intelligibili re aſtruit: prius quæ de ea re
ſunt opiniones conſtituere debet: alii enim iſta: alii iſta ab
ſtulerunt. Neceſſe eſt autẽ uel ſẽſu uel ĩtelligentia iudicari:
cæteꝝ de utriſq; contẽtio ẽ. Nõ igitur poſſibile ẽ opiniones

de rebus sensibilibus ītelligibilibusq; iudicar̄: siue ꝓpter eā
q̄ ē in intelligētiis pugnā omībus renunciādum est tolletur
mensura: qua cuncta diligēter exacta uidentur. omnia igi-
tur æqualia arbitrabuntur. Ad hæc aiunt qui nobiscum īq-
rit quod apparet probabile sit nec ne: siquidem probabile
est nihil aduersus illum dicere poterit: cui contra uidetur.
Sicut enim ipse probabilis est qui apparere dicit: ita & ad-
uersarius. Sin autem non ꝓbabilis neq; ipsi credetur q ap-
parere dicit: quod autem persuadet: uerum esse arbitrādū
non est. Neq; enim idem omnibus persuadet: neque eisdē
iugiter. Fit autem persuasio etiam præter id quod extrinse
cus est: siue præter dicentis opinionem: siue præter curam:
siue præter suauitatem: siue præter consuetudinē: siue præ
ter id quod gratum est. Tollebant autem & iuditium ista
ratione. Siue iudicatum est iudicium siue iniudicatum. At
siquidem iniudicatum est improbatum consistit. exciditq;
a ueri falsiq; iudicio. Sin uero iudicatum unum erit eorum
quæ per partes iudicantur. Itaque si idem est & iudicare &
iudicari: id quoque quod iudicium iudicauit ab altero iudi
cabitur. Illudque rursus ab alio: atque ita in infinitum ꝓce
det: præter q̄ quod de iudicio sententia concors non ē: aliis
hominē iudicium esse dicentibus: aliis sensum: aliis rōnē q
busdā itē ꝑceptibilē phātasiā: atq; hō qdē & secū & cū aliis
dissidet: ꝙ ex legū cōsuetudinūq; differētiis cōstat. porro sē
sus falsa ēnunciāt. rō autē discordat: ꝑceptibilisq; phātasia
ab aīo iudicat̄: aīusq; ipse uariis motibus uertitur. hac ergo
rōe ignotū ē iudicium: ac ꝑ id ueritas quoq; ignoratur. sig-
nū itē eē negāt. nā siqdē signū ē īqūt aut sēsibile sit necesse
ē aut ītelligibile. at sēsibile nō ē. nā sēsibile cōe. Signū uero
ꝓpriū ē: ac sēsibile qdē sedm drīntiā. signū uero eoꝝ q̄ ad a
liqd dicūtur ē. ītelligibile itidē nō est. Nā ītelligibile nō ē si
ue qd apparat ex eo qd uidetur: siue quod nō appareat ex
eo qd nō uidetur: siue ꝙ non uidetur ex eo quod apparet:
siue ꝙ uidetur ex eo qd non apparet & apparet. signū ergo

non ẽ. Nã nullus istorum signũ eẽ potest. Ex eo autem se-
quitur nihil ĩcertũ cõprehẽdi posse. Nã p signa dicũtur ob
scura cõprehẽdi. cãm itidẽ hac rõcinatione tollũt. cã eorꝫ q̃
ad aliquid dicuntur est. quippe ad causale est: Quæ uero
ad aliqd dicũtur solũmõ itelliguntur: nõ autẽ existũt. & cã
igitur tãtũ ĩtelligitur. Nã siqdẽ cã ẽ illi deesse nõ debet: cu-
ius dr̃ cã: alioquin cã nõ erit. At sicuti pr̃ nisi adsit is ad quẽ
pr̃ dr̃ nequaq̃ pr̃ ẽ: ita & cã. Non aũt adest ad qđ cã intelli
gitur. neq;. n. generatiõe neq; corruptiõe neq; aliud qppiã.
Nõ ergo cã ẽ atqui siquidẽ cã ẽ siue corpus corporis ẽ cã: si
ue ĩcorporale ĩcorporalis. Nihil ẽ aũt horꝫ nõ igitur ẽ cã. nã
utraq; eãdẽ hẽnt naturã: & si alterꝫ dr̃ cã ĩq̃tũ corpus ẽ & re
liquũ corpus cũ sit efficietur cã. At si cõiter ãbo causæ erũt
nihil erit patiẽs. porro ĩcorporeũ ĩcorporei nequaq̃ cã erit.
ob eãdẽ rõnẽ ĩcorporeũ itẽ corporis cã nõ erit: quia nihil in
corporeũ corpus facit. corpus itidẽ ĩcorporei cã nõ ẽ: quia
qđ fit ex patiẽte subiecta materia eẽ debet. Nihil autẽ pati-
ens ex eo ꝙ ĩcorporeũ sit: nec ab aliquo quidẽ fit. nõ ẽ igitur
cã: atq; ita colligitur. mĩme subsistere prĩcipia rꝫ. Aliquid
. n. sit necesse ẽ qđ facit atq; opatur. Enĩuero neq; motus ẽ.
nã ꝙ mouetur uel ĩ loco ubi ẽ uel ĩ eo ubi nõ ẽ mouetur. in
quo autẽ nõ ẽ neq; mouetur. Nõ ẽ igitur motus. disciplinã
itẽ hoc mõ auferebãt. Siquid aiebãt docetur siue qđ ẽ eo ip
so qđ ẽ: siue qđ nõ ẽ eo ipso qđ nõ ẽ docetur. neq; uero qđ
ẽ eo ipso qđ ẽ docetur. Nãq; natura oĩm q̃ sũt oĩbus patet
atq; cognoscitur. neq; id quod nõ ẽ eo ꝙ nõ ẽ. Ei aũt quod
nõ ẽ nihil contigit: ita ne doceri quidẽ: ne generatio quidẽ ĩ
quiũt ẽ. Neq;. n. fit quod ẽ: ẽ quippe. neq; quod nõ ẽ: neq;
. n. subsistit. quod autẽ non subsistit neq; est neq; fieri qui
dem meruit. Natura quoq; bonũ aliquid aut malũ esse ita
negãt. siquid aiunt natura bonũ aut malũ est: oĩbus bonũ
aut malũ esse debuit: quẽadmodũ & nix oĩbus æq; frigida
est. nihil est aũt bonũ aut malũ quod sit cõe omniũ. non
igitur ẽ natura bonũ aut malum. Aut. n. oẽ quod a quopiã

putatur bonũ dicẽdum ẽ aut nõ oẽ. At oẽ quidẽ dicẽdũ nõ ẽ. nãq; idẽ ab aliquo putatur bonũ: ficuti uoluptas ab epi/curo: ab aliquo ecõuerso malũ. Cõtĩgit igitur id qđ fieri nõ põt idẽ & bonũ eẽ & malũ. qđ si nõ oẽ qđ ab aliquo putat̃ bonũ dixerĩus necesse erit nos discernere opiniões: q̃ p parẽ rõnũ uĩ possibile nõ ẽ. Ignoratur itaq; qđ sit natura bonũ. Licet autẽ totũ cõclusiõis illoꝝ modũ ex his q̃ r̃liquer̃ mo/numĩtis aĩaduerter̃. At. n. pyrrho qdẽ ipse nullũ r̃liqt opus: ueꝝ discipuli & necessarii sui. Timõ & ænesidemus numẽi usq; atq; nausiphanes atq; alii huiusmõi cõtradicẽtes dog/matici aiũt illos & cõprehẽder̃ & dogmata afferre. nam ĩ eo qđ arguer̃ & cæteros euerter̃ conãtur ꝑfecto cõprehẽdũt: at q; ĩ eo ipso & asserũt & dogmata ĩferũt. Nã cũ se nihil dif/finir̃ aiunt: oĩq; rõi cõtrariã obiectã eẽ rõnẽ: ea ipsa & diffi/niũt & dogmata ꝓferũt cõtra quos illi r̃spõdẽt. Atq ea quæ patimur ut hoĩes fatemur: nã & qđ dies sit qđq; sit genera/tio qđq; uiuamus & cætera ĩ hunc modũ q̃ ĩ uita nr̃a mãi/festa sunt scimus. cæteꝝ ĩ his quæ dogmatici asserunt ea se rõne cõprehẽder̃ dicẽtes ueluti ĩ certis cõtinemus assẽsũ. so las uero passiões agnoscimus. Nãq; & nos uider̃ cõfitemur nosq; id ĩtelliger̃ scimus: ueꝝ quo pacto uideamus aut ĩtel ligamus ignoramus: qđq; hoc albũ uideatur narrãdo dici/mus: nõ asserẽdo an uere ita sit. porro de ea uoce qua nihil nos diffinire dicĩus atq; similibus quæ dicũ tur nõ dogmati bus neq;. n. similia sunt his quæ illi asserũt puta globosus sphæræ ĩstar sit mũdus: nã id qdẽ ĩcertũ ẽ. hæ uero certæ cõ fẽsiões sunt ĩ eo itaq; q̃ nihil diffinir̃ dicimus neque hoc ip sũ diffinimus. rursus illos dogmatici uita & toller̃ asserũt: dũ oĩa ex qbus uita cõstat euertunt. cõtra eos illi mẽtiri ar/guunt. nõ. n. uisum se auferr̃ sed quomõ se hẽat uis uidẽdi ignorare se dicunt. Atque quod apparet ponimus nõ q̃ ta le q̃le cernitur sit. ignis itẽ ĩcẽdia sẽtimus: ueꝝ an hẽat ĩcen dẽdi naturã assensũ cõtinemus: quodque moueatur q̃piã & quod intereat uidemus. Veꝝ ista quo pacto fiãt ignora/

ibi

mus. Eis igitur aiũt ſolũ r̃luctamur quæ cõſpicuis r̃bus ꝑxi me aſſiſtũt ĩcerta. Nãq; dũ effigiẽ eminẽtias hr̃e dicimus ꝙ uidetur expõimus. cũ uero nõ hr̃e eminẽtias aſſerimus nõ iã qđ cernitur ſed aliud dicimus: Vnde & timon ĩ pythone ait nõ exceſſiſſe cõſuetudinẽ: atq; ĩ dalmis ita dicit. at qđ uidetur oĩ robor̃ quocũq; ꝑuenerit: atq; ĩ libro de ſẽſibus ꝙ ĩ qt iſtud dulce ſit nõ aio: qđ aũt uideatur aſſẽtior. æneſidemus quoq; ĩ prĩo de pyrrhonis rõibus nihil ait ꝑ modũ dogmatis diffinire pyrrhonẽ ꝑpter contradictionẽ: ueꝝ q̃ ſũt conſpicua ſeq. eadẽ ferme ait ĩ libro cõtra phĩam: & ĩ libro de qõne. Zeuxis itidẽ æneſidemi neceſſarius ĩ libro de duplicibus rõibus: ãtiochuſq; laodicenus & appellas ĩ agrippa ea ſolũ ponũt q̃ uidẽtur. Eſt igitur iudiciũ ſecũdũ eiuſmodi ſcepticoſ ꝙ uidetur: ſicuti & æneſidemus ait. ĩ ea ſnĩa & epicurus fuit. Porro democritus nihil ſe noſſe ait eoꝝ q̃ uidẽtur. Quædã uero ex his ne eẽ qdẽ. aduerſus huiuſmodi iudiciũ dogmatici aiũt ab eis ipſis uarias phãtaſias ĩcidere quẽadmodũ a turre uel rotũda uel q̃drata. Scepticus ſi neutrũ præfert ſine effectu erit. ſin uero alterã ſeqtur: nõ iã ĩquunt æquas uires his quæ uidẽtur r̃ddet. Ad quos aiũt ſceptici: ꝙ quãdo uariæ ĩcidẽt phãtaſiæ ueraſq; uideri dicẽus: atq; iõ uiſibilia poner̃ qa uidẽtur. poſtrẽo aũt ſceptici aſſẽſus cõtinẽtiã eã aſſerũt q̃ ſeq̃tur. ũbræ ĩ morẽ aĩ trãquillitate atq; conſtãtia: ut ait & timon & æneſidemus. neq;. n. iſta aut fuger̃mus aut eliger̃mus quæ ĩ nobis ſũt: quæ uero ĩ nobis nõ ſũt ſed ꝑ neceſſitatẽ uitar̃ non poſſumus ut ẽ ſcepticos eſurire & ſitir̃ & doler̃. neque. n. iſta rõne auferri poſſũt. dicẽtibus uero dogmaticis poſſe uiuer̃ ſcepticos nõ detractãdo ſi iubeãt & p̃rem necare: reſpõdẽt illi de dogmaticis quomõ uiuer̃ poterit & abſtinere qõnibus nõ de mũdanis & obſeruãdis. Itaque & eligimus aliquid ex cõſuetudĩe & fugimuſ & legibus utimur. Sũt aũt qui dicant ſcepticos finẽ dixiſſe trãquillũ animi ſtatũ. Sũt itẽ qui mãſuetudinẽ.

Timon nicæus.

t Imõ apollõiates nicæus de quo in.i.cõmtarioꝝ in sillos libro diximus ꝙ opus suũ ille tiberio cæsari dedicauit timonẽ asserit pr̃e timarcho gener̃ phliasiũ fuisse:iuuenẽq; saltatiõi opã dedisse:choreasq; duxisse. postmodũ uero choreis r̃pudiatis megara se ad stilponẽ cõtulisse q cũ diutius cõmoratũ rursus ĩ patriã r̃disse:uxorẽq; duxisse. Tum ĩ elidẽ uẽisse cum uxor̃ ad pyrrhonẽ:ibiq; moratum eẽ:quoad illi filii nati eẽnt:quoꝝ q maior natu erat xanthũ uocasse:medicinãq; docuisse:uitæq; & instituti sui successorẽ r̃liqſſe. Erat autẽ sicut & sotiõ ĩ.xi.eloquentia & sapĩa ĩsignis cum tamẽ egeret alimĩtis ĩ hellespõtum ꝓpõtidẽq; cõcessit:atq; ĩ chalcedõe phĩam & oratoriã exercẽs multum admiratiõis emeruit. Hĩc iã locupletior factus athẽas ꝓfectus est:atq; illic ad obitum usq; pseuerauit cum breue tẽpus thebis egisset:ãtigono item r̃gi & ptolemæo philadelpho cognitus & carus fuit: sicut ipse ĩ iãbis illi attestatur. Erat autẽ ĩqt ãtigonus & potatiõis studiosus atq; phĩs ĩterdũ uacabat. Nãq; & poemata cõscripsit & uersus & tragœdias & satyras & comœdias.xxx.tragœdias uero.lx.sillos itẽ & cinædos.feruntur eius & libri uarii ad.xx.uersuum milia tẽdẽtes quoꝝ & ãtigonus carystius memĩt:q uitã ipsius cõscripsit.silloꝝ uero li.iii.sunt ĩ qbus utpote scepticus ĩ dogmaticos oĩs maledicta atq; cõuitia ĩtorquet.ex his primus planã atq; pspicuã hẽt ĩterpretationẽ enarratiõis ĩ modũ: porro secundus & tertius dialogi spẽm tenẽt. Videtur autẽ zenophanem colophonium de singulis inquirere. Illeq; sibi respondere.atque in.ii.quidem de antiquioribus. In.iii. autem de posterioribus agit. Vnde illum quidam epilogũ inscripsere.primus autem eadem cõtinet preterq̃ ꝙ poesis illa ex psona sua ẽ. Hoc autem illius fuit initium. Mortuus est autẽ ãnorum ferme.lxxx.ut ait antigonus & sotiõ in.xi Hunc ego luscum didici nam & ipse cyclopẽ se appellabat. Fuit & alter timõ homĩes ĩprimis exosus. Fuit autem phũs timon hortorum studiosus maxime ac solitudinis amans

quéadmodũ & ãtigonus r̃fert. Fertur hieronymus ꝑipateticus de illo dixiſſe ſicut apud ſcythas & qui fugiũt & qui ꝑſecũtur ſagittas ĩtorquẽt: ita & apud phõs alii ꝑſequẽdo diſcipulos capiũt alii fugiẽdo: quéadmodũ & timõ. Erat aũt acri ĩgẽio atq; ad irridẽdũ ꝓmptus & uehemẽs: lr̃atoſq; illuſtris: & poetis fabulas ſcriber̃ aptiſſimus: & poemata cõponer̃. alexãdꝝ uero & homeꝝ tragœdiaꝝ ſocios accerſere gaudebat: & cũ uel ab ãcillis uel a cãibus ꝑturbaretur uerſificar̃ ſolitus erat. nihil æq; ſtudẽs atq; trãquillã uitã apprehẽder̃. aiũt aratũ ab illo q̃ſiſſe quo pacto quiſpiã homeri poema ſine mẽda cõſequi poſſet: illũq; dixiſſe ſi antiq̃ legat exẽplaria nõ ea q̃ nuꝑ emẽdata ſunt: neglecta quoq; apud illũ poemata iacebãt aliquãdo & corroſa adeo ut cũ & zopyreo oratori quiddã r̃citaret euolueretq; uolumẽ & ꝙ occurrerat legeret ĩ medio ferme opis prĩcipiũ notarit auulſũ loco eatenus ignorãs. Adeo uero ĩdifferẽs ac facilis ĩuictu erat ut nullũ prãdii tẽpus obſeruaret. aiũt autẽ ipſum cũ uidiſſet arceſilaũ aſſẽtatoꝝ ĩcedẽtẽ mediũ dixiſſe quid huc tu uẽiſti ubi nos liberi ſumus: aſſidueq; dicer̃ ſolitus erat ad eos qui ſenſus cũ aĩ atteſtatiõe diiudicãt cõuẽit attagaſq; & numẽius. cõſueuerat & iſta luder̃. Denique ad eũ qui cuncta mirabatur ait quid autẽ non miraris: quia. iii. cũ ſimns. iiii. hẽmus oculos. Erat autẽ ipſe luſcus & dioſcorides diſcipulus eius. Rogatus autẽ aliquãdo ab arceſilao cur ex thebis adeẽt: ait ut uos in apto intuens rideam. arceſilaum tamẽ cũ in ſillis carperet laudauit illum in eo libro qui ĩſcribitur arceſilai de cænis. huius ſucceſſor ut menodotus refert nemo fuit: ſed eiuſce defecit inſtitutum donec illud ptolemæus cyreneus ĩſtaurauit. Porro hippobotus & ſotiõ ipĩus auditores fuiſſe tradũt dioſcoridẽ cypriũ & nicolochum rhodiũ euphranorẽq; ſeleutiũ: & praylũ a troade: qui adeo cõſtãti aĩo fuit ut tradit philarchus hiſtoricus ut pater̃t ſe ĩiuſte ueluti ꝓditorẽ cruciari ciues ne uerbo qdẽ ſupplici exorãs. euphranorẽ ãt eubulus alexãdrinus audiuit. eubuli uero ptolemæus au

ditor fuit. Eum uero sarpedõ & heraclides audiere. Porro heraclidē ænesidemus gnosius audiuit: q pyrrhõiarum rõm. viii. cõscripsit libros. ænesidemũ zeutippus polites: zeucippum uero zeucis q goniopus dictus ē. Hũc ãtiochus laodicenus ex lyco: quē rursus menodotus nicomedēsis medicus empicus & theodas laodicenus audiere. menedotũ autē herodotus ariei filius tarsēsis. Herodotũ uero sextus empicus audiuit cuius sunt decē illa uolumĩa. Aliaq; pulcherrĩa. Porro sextũ saturnius audiuit cognomĩto cythinas & ipse ẽpicus.

Liber Decimu

e PICVRVS Neoclis & chærestratæ filius patria atheniensis: pago chargettius ex philidarum familia ut methrodorus ĩ libro de ĩgnuitate ṙfert: fuit. Sũt q illũ dicãt & ĩ primis heraclitus ĩ sotiõis breuiatiõe cũ athenienses samũ sortiti eẽnt: illic nutricũ eẽ: ac demũ. viii. x. agẽtē ætatis ãnũ rursus athenas cõcessisse: quo tẽpore zenocrates ĩ academia aristoteles chalcide scholã hẽbãt. Defuncto aũt alexãdro macedonæ rege & athẽiensium sub pdica afflictis ṙbus colophonē se ad prẽm cõtulisse. Vbi cũ aliq̃diu cõmoratus eẽt: cõgregassetq; discipulos: athenas iterũ redisse sub anaxicrate: ibiq; aliquatenus cum cæteris cõiter phãtũ eẽ: Deĩde seorsum sectã a se uocatã cõstituisse. quartodecimo uero ætatis ãno phĩæ dare operã cœpisse. Ipsemet testis est. Apollodorus autē epicureus ĩ prĩo de uita epicuri ṙfert illũ ad phĩam se cõtulisse: grãmaticos arguētem: q pcõtãti sibi qdnã eẽt apud hesiodum chaos: exponeṙ nõ potuissẽt. grãmaticã uero illum docuisse primũ ac demũ lectis democriti libris phĩæ dedisse manus hermippus auctor est. Idq; timonē de illo dixisse: Vltimus rursus physicorũ & extremus ex samo uenit: lĩarũ præceptiuus & ĩductiuus uiuẽtium adiecti sunt autē illi ad phãndum ipso hortãte tres ipsius frã

liber

tres: neocles. f. chæredemus: & aristobulus ut ait philodemus epicureus in. x. de phōꝝ cōpositiōe. Seruus item illius mus noīe: ut myronianus r̄fert ī legibus historicis capitulis Enīuero diotimus stoicus īfesto aduersus illū aīo acerrīe illū īsectatus ē qnq̄gīta ferēs īpudicas & lasciuas ueluti ab epicuro scriptas epistolas: easq; q̄ chrysippi ferūt: ueluti sub eius noīe cōponēs. Possidōius itē stoicus & nicolaus & sotion in. xii. eoꝝ q̄ īscribūtur dioclis argumēta. Sūt aūt fer. xxiiii. & dionysius alicarnaseus una cū m̄re ædiculas circuisse purgam̄ta legētē: l̄rasq; cū p̄re docuisse mercedis exiguæ stipe tradūt. Vnus quoq; ex f̄ribus lenocinatū eē: ipsūq; leontiæ meretrici cōgredi solitū. Democriti quoq; de atomis aristippiq; de uoluptate libros ut suos asseruisse: neq; fuisse legitimū ciuē: ut timocrates ait: & herodotus ī libro d̄ pubertate epicuri mithroq; lysimachi dispēsatori p̄ epistolas fæde adulatū eē paeanē illū ac r̄gē appellādo. Idomeneū itidē & herodotū atq; timocratē: q̄ se eatenus obscuꝝ: suaq; dogmata illustrarēt p̄ epistolas laudar̄: eisq; ob hoc ipsū assētari. Scribēs ad leontiā qdē ī hūc modū pæan rex o mea leōtariū cuiusmodi me īpleuit plausu tuā epistolā legētē. ad themistā itē leōtis uxorē. Quotus. n. īqt ego sū nisi uos ad me ꝓficiscamini: ꝓmptus ipse quocunq; uos ac themista me arcescatis irruer̄. Ad pythoclē uero formosum adulescentē: cōsumor īqt atq; deficio: amabilē tuum atq; diuinū īgressū sustinēs. Rursūq; ad themistā scribēs: moner̄ ipām arbitratur: ut theodorus ī quarto aduersus epicurum libro ait: aliis itē compluribus meretricibus scribit & leōtiæ ī primis quā & methrodorus amarit. In libro quoque de finibus sic loquitur. Nam equidem nihil habeo: quod bonum intelligam: si saporum uoluptates: & quæ ex uenereis cōstāt: & quæ auribus p̄cipiūtur: quæq; ex formæ uenustate blandiūtur oculis auferā. Scribit itē ī epistola ad pythoclē omnem autem disciplinā o fortunate fuge. Epictetus quoque ut lasciuius loquentē sugillat maximisq; probris lacerat &

maledictis icessit. Timocrates: ite i his quæ iscributur de læticia. Metrodori frater ipsiusq; discipulus eius relicta schola bis illu diebus singulis uomere solitum: & nimiis delitiis refert: seq; ipsu narrat uix effugere potuisse nocturna illa phiam mysticuq; institutu. Epicuru quoq; multa i oratiõe peccare atq; i uita longe plura. corporeq; adeo miserabiliter affectu: ut cõplures annos cõsurger e sella nequerit: minaq; quottidie i cibos cõsumere: ut ipse i epistola ad Leontia scribit: atq; i eis quas ad mitylenéses phõs scripsit: Congrediq; sibi ac Metrodoro & scorta alia Marmariu & Hædea & Erotiu & Nicidiu: in eis quoq; uoluminibus quæ de natura scripsit. xxxvii. numero cõplura huiusmodi inserere. Cõtrariaq; i ipsis ac cæteris libris Nausiphani plurima scribere: ita fere ad uerbu dicés: Sed habet: habuit eim ille mœrens oris gloria sophistica: quéadmodu & alii complures ex mancipiorum numero. Ipsumq; Epicurum i epistolis ista de Nausiphane dicere. Adduxit illu hoc i eiusmodi excessu uti ne maledictis ipeteretur: magistruq; iuocaret: platoné quoq; ipsum ac deceptorem & scortu ac sine lris uocabat. platonis ité sectatores Dionysii assétatores platoné quoq; ipsum aureu: & Aristotelé prodigu: q paterna substatia consumpta militasset: & uenena uédidisset: appellabat. Baiulu Protagora: & librariu Democritu: qui i cõmæssationibus uixisset litterasq; docuisset. Heraclitu quoq; Ciceté merobibum. Democritu mutata prima littera Lemocritu & Antidorum Sannidoru: Cyzicenos inimicos græciæ & dialecticos nimiu iuidos: Pyrrhoné quoq; rusticu & iperitu appellabat: Sed hi pfecto insaniut. Naq; uiri huius ad omné incredibilé gratitudiné pmulti testatur. patria ité quæ statuis æreis illu honorauit. amici quoq; ta multi ut eos ne urbes qd é itegre capere sufficiat. Sotiiq; omnes ac discipuli quos illius dogmaticæ Sirenes occuparut: præter unu Metrodorum stratonicésem: qui ab illo se ad Carneadé cõtulit: cui forte grauis erat uiri ineffabilis & iméra bonitas: illiusq; scholæ

iber

iugis ppetuaq; successio.quæ cæteris ferme oĩbus deficientibus sola persistit perpetuis uicibus discipulis illius inuicẽ succedẽtibus. Summa præterea in parentes pietas: atq; precipua in fratres beneficientia: mansuetudoq; ĩ seruos: sicut & ex eius testamentis liquet. & q̄ secum illi una phĩati sũt: ex quibus tamẽ clarissimus fuit is quẽ prædiximus Mus. eximiaq; eius in omnes humanitas. Nam qd de cultu ad deos & de amicicia ad patriã dicã: q̄ cõstantissime usq; ad finẽ tenuit. qppe p summã modestiã ad remp. accedere uoluit. Et cũ difficillima tẽpora tunc græciã premerent semper ibi perseuerauit. bis aut ter solũmodo ad Ioniæ loca profectus ad amicos qui ad illũ undiq; innumerosissimi cõueniebãt: secũq; in horto uiuebãt ut ait etiam Apollodorus: quẽ & octoginta minas cõpararat. Porro Diocles ĩ tertio incursionis libro illos ait uilissimis & simplicissimis cibis uitã egisse pcissimo. n. inqt uini poculo contẽti erãt: omnisq; aqua illis ad potũ cedebat. nolebat aũt Epicurus sectatores suos ĩ cõmune substãtias deponere ueluti Pythagoras: q cõia oĩa amicorũ dicebat. Id qppe infidorũ esse nõ amicorũ dicẽs. Ipse quoq; in epistolis aqua tantum & cibario pane se contentum esse testatur. & mitte ĩquit mihi casei cythridi paululum: ut cum epulari preciosius uoluero possim. Huiusmodi illius uita fuit: q uoluptatem finem asserit. Eum Athenæus ita suo laudauit Epigrammate.

In peiora trahat uos non explebile lucrum.
Præbeat & rixas sæuaq; bella uiri
Census habet nimiũ non tempora longa superbus.
Iudicium finis nullus inane petit:
Hoc Epicurus ait quod musis audiit olim:
Aut phœbi tripodes edocuere sacræ.

Sciemus id manifestius in sequẽtibus & dogmatibus & ex uerbis eius. Maxime uero autore Diocle ex antiquis amplectebatur Anaxagorã. & si in quibusdã illi cõtradixerit: Archelaũ quoq; Socratis magistrũ exercebatq; ĩqt discipulos:

Decimus

ut & memoriter illius teneret libros. Huc Apollodorus in chronicis Nausiphane & Praxiphane audisse tradit. Veru hoc ille de se no dixit. Extat eius ad Eurydotu epistola: Sed neq; Leucippu alique philosophu fuisse ait: neq; ipse neq; Hermachus que Democriti fuisse preceptore cum alii tradunt: tu etia Apollodorus Epicuræus. Cæteru Demetrius magnesius Xenocrates eu quoq; auditorem fuisse asserit. Vtitur aut in rebus uocabulis ppriis: quæ quonia simplicissima sut: Aristophanes gramaticus culpat. Adeo autem apertus dictione fuit ut in libro de oratoria nihil aliud q perspicuitatem orationis inqrendu ac psequedu monet: Atq; in epistolis ubi cæteri scribebant χαίρειν ipse ponebat ευ πράττειν honeste uiuere præclarum e. Alii tradunt in uita Epicuri norma illu scripsisse de Nausiphais tripode: cuius fuisse auditore uolut: Pamphiliq; platonici apud Samu: phariq; cœpisse duodecimu agente ætatis annu: scholaq; tenere trigesimo secudo ætatis anno. Nascitur aut inqt Apollodorus i chronicis cetesimæ nonæ olympiadis ano tertio sub Sosigene principe mese gamelione. vii. mensis: septem annis post platonis obitu. Cu uero triginta duo esset annoru primu mitylenæ & Lampsaci schola instituit anis quinq;: demu inde Athenas migrauit: ubi diem obiit anno secudo. Cxxvii. olympiadis sub Pytharato: cu septuaginta & duos uitæ implesset annos. Successit ille i regimine scholæ Hermachus Agemarchi filius mitylenæus. Obiisse calculo urinæ exitu impediete Hermachus i epistolis ait: morbo qtuordecim diebus fatigatu. Quo etiam tempore tradit Hermippus descedisse illu in peluim æream aquis caletibus plena: petisseq; sibi meru ad sorbendu dari: atq; monetem amicos meminisse dogmatu iter uerba defecisse.

Hoc moriens caris Epicurus dixit amicis:
Dogmatis o memores usq; ualete mei.
Et calidam moressus peluim: prædulce falernum
Hausit: & est stygias inde retractus aquas.

liber

Hæc uiri uita: hic finis fuit. Teſtamentū quoq; ipſius legimus. Mea oĩa Amynomacho Philocratis filio Bathitæ do: Timocratiq; Demetrii filio Potamio ſecundū eã: quæ ĩ metroo ſcripta ẽ: utriq; factã donationẽ: ea cõdictiõe: ut hortū quidẽ & quæ ĩ illo ſunt Hermacho Agemarchi filio mitylenæo aſſignent: eiſq; qui cū illo una phãntur: & qbuſcunq; phĩæ ſucceſſoribus illū reliquærit Hermachus: ut ĩ eo phĩæ dare operã poſſint: Vtq; ſemp hi q a noſtro nomĩe phĩ appellãtur perdurẽt. Amynomacho & Timocrati eam: quæ in horto ẽ ſcholam depoſiti iure cõmendo: ipſorūq; poſteris. Cauebūt autẽ ipſi mãdabūtq; hæredibus hortum illū ſeruent queẽadmodū & ipſi: tradãtq; phãntibus ex noſtro nomine. Porro domū quæ ẽ in melite: dabūt Amynomachus & Timocrates Hermacho inhabitãdã: Vnaq; his q ſecum phãntur q̃diu Hermachus uixerit. Ex earū autẽ rerū redditibus: quæ a nobis legatæ ſūt Amynomacho & Timocrati: q̃tum poſſibile ẽ cū Hermacho curẽt: ut natalis dies parẽtibus & fratribus ac nobis quotanis ſolẽniter agatur intra diẽ decimã gamelionis: ut etiã in conuẽtu ſolẽni eorū qui nobiſcū phãntur cuiuſq; menſis uiceſima die ĩ noſtrã & Metrodori ordinationẽ: Curent quoq; diẽ fratrum Poſideonis inſup curæ habeãt diem Poliæni Metagitniõe ſicuti & nos facimus. Curæ aūt ſit Amynomacho & Timocrati Metrodori filiū Epicurū: filiumq; Poliæni educare: dū phãntur & cum Hermacho degūt. Similiter & Metrodori filiæ curam habeãt. & cū ad ætatẽ puenerit: tradãt eam uiro: quẽcunq; elegerit Hermachus ex his q ſecū phãntur: ſitq; illa obtẽperans & pareat Hermacho. Dent autẽ Amynomachus & Timocrates ex redditibus noſtris in cibū his annis ſingulis quodcūq; cõmode fieri poſſe uidebitur id cū hermacho deliberantibus. faciãt item ſecum reddituū dominū Hermachum: ut ex eius cõcilio q nobiſcū conſenuit in phĩa princepſq; relictus eſt ſcholæ noſtræ fiãt ſingula. Dotem uero puellæ cum ad annos nubiles uenerit: dare curabunt

Amynomachus & Timocrates ex ſubſtātia noſtro quātum eis ſatis eē uidebitur: deducto cū hermacho cōſilio. curā itē habeāt Nicanoris quēadmodum & nos hactenus ut qcunq; nobiſcū phāti ſūt: Atq; res ſuas in cōmunē uſum cōtulerūt omnēq; alacritatē oſtendētes nobiſcū in phīæ ſtudiis cōſenuerūt ꝓ uiribus & modo facultatū noſtrarum nulliuſ rei quæ ad uictū neceſſaria eſt: egētes ſint. libros aūt omnis noſtros Hermacho tradāt. Quod ſi quid humanū hermacho contigerit priuſq̄ metrodori liberi ad ætatem pueniāt: curæ ſit Amynomacho & Timocrati ut liberaliter illi educentur: accipiātq; ex facultatibus noſtris quæcūq; illis erūt neceſſaria. curāq; cæterarū rerum ut a nobis inſtitutum eſt agāt: ut ſigula ꝓ uiribus fiāt. ex ſeruis aūt liberos dimitto: Murē: Niciā: & Lyconem: Phædrā item dimitto liberā. Iā uero moriens ſcribit ad Idomeneū epiſtolam huiuſmodi. Cum ageremus uitæ beatū & eūdem ſupremū diem: ſcribebamus hæc: Tanti aūt morbi aderāt ueſicæ & uiſcerū ut nihil ad eorū magnitudinē poſſet accedere. Compēſabatur tam̄ cū his ōnibus animi læticia: quam capiebam memoria rationū īuentorūq; noſtrorū. Sed tu ut dignū eſt tua erga me & erga phīam uolūtate ab adoleſcētulo ſuſcepta: fac ut Metrodori tueare liberos. hæc illius extrema diſpoſitio fuit. Fuerūt autē illi diſcipuli plurimi egregii & ſapientiſſimi Metrodorus Atheniēſis: Timocrates & Sandes Lampſacenus: qui & ex quo agnouit uirum ab eo nūq̄ diſceſſit niſi tm̄ ſex mēſes qbus domū ꝓfectus denuo ad illum reuerſus ē. Fuit aūt uir p omnia bonus quēadmodū & Epicurus in precipuis ſcribit. Atteſtatˀ autē ī tertio & Timocrati. huiuſmodi autē cū eſſet ſororem & Batidem Idomeneo tradidit uxorē. Leontiāq; atticā meretricem aſſumēs Pelicē habuit. erat autē ītrepidus aduerſus turbationes omnis atq; mortē ſicut Epicurus ī primo metrodoro tradit. Aiūt illum ſeptē annis an̄ Epicurū obiſſe diem quinquageſimū & tertium agentem ætatis annum. Et ipſe autem Epicurus in iis quæ

liber

recitauimus testamētis ipsius ut uita functi filioꝝ curā ha-
beri mādat: habuit aūt & prædictū familiarē quendā Me-
trodi fratrē Timocratē. Porro Metrodorus hos scripsit li-
bros ad Medicos tres: ad Timocratē de sensu: de magnifi-
centia: de īfirmitate Epicuri aduersus dialecticos: aduersus
Sophistas. ix. de itinere ad sapientiā: de mutatione: de di-
uitiis: Aduersus Democritū de nobilitate. Fuit & Polyænus
Athenodori filius Lampsacenus modestus & amabilis ut
Philodemus ait. Successor itē eius Hermachus Agemachi
filius Mytilenæus uir insignis. patre quidē paupe. prīcipio
aūt oratoriæ operā dedit. Ferūtur & huius pulcherrima ista
monumēta. De Empedocle epistolæ. xxii. de disciplinis ad-
uersus platonē: aduersus aristotelē. Morit autē apud Lysiā
uir sane ut dixīus illustris. Leonteus itidē Lampsacenus e-
iusq; coniunx Themista ad quā etiā scribit Epicurus. Colo-
tes quoq; & Idomeneus & ipsi Lampsaceni: atq; isti quidē
nobiliores ex Epicuri ludo fuere: adiecto & Polystrato suc-
cessore hermachi cui successit dionysius: cui Basilides Apol-
lodorus quoq; qui Cepotyrannus dictus ē: clarus fuit. qui
ultra q̄dringēta uolumina cōscripsit. Duo quoq; Alexādri-
ni Ptolemæi Melas atq; Leucus. Zeno quoq; Sidonius A-
pollodori auditor qui īfinita scripsit. Demetrius & cogno-
mento Lacon. Diogenesq; tarsēsis q lectas cōscripsit scho-
las: Orion itē & alii quos hi q germani Epicuri sunt so phi-
stas appellāt. erāt aūt & alii Epicurei tres: Teleontei filius
& themistæ: alter magnesius: quartus Oplomachus. Scrip-
sit aūt Epicurus īfinita uolumina: adeo ut illorū multitu-
dine cūctos superarit Nanq; Cylindri quidem ad trecentos
sunt ī quibus nullū extrinsecus quæsitū testimoniū ē. solis
q; referti sūt epicuri sentētiis. æmulatus ē llū Chrysippus ī
scribendo: multa sicuti Carneades & refert. parasitū illū li-
brorum dicēs. Nam si qd Epicurus sciberet: tantūdē scribeē
& Chrysippus contēdebat: atq; ideo sæpius eadem scripsit.
Vnde & ex tēpore scibere ac parū emēdate illi ex festinatiōe

Decimus

cõtingebat.totq; teſtimonia ĩſerit ut eis ſolis libri pleni eſſe uideãtur:queádmodũ & apud Zenoné & apud Ariſtotelé ĩuenire ĩ promptu eſt. Tam multa & tã præclara ſunt Epicuri uolumina. Ex qbus iſta uel optima ſunt de natura.xxxvii.de ãtomis & uacuo:de amore:epitome eorum quæ aduerſus phyſicos ſcripta ſũt. Aduerſus megaréſes dubitationes. Ratæ opiniones:De ſectis:de plãtis:de fine:de iudicio:ſine regula:Chæredemus: de diis:de ſãctitate: Hegeſinax:de uitis quatuor:de iuſto ope:neocles:Ad Themiſtã Symposium. Eurylochus:Ad Metrodorũ:de uidẽdo:de angulo atomi:de tactu:de fato:de pturbationibus opiniones: Ad Timocratem Pronoſticon:Exhortatorius: de imaginibus:de phãtaſia:Ariſtobulus:de muſica:de iuſticia: de uirtutibus aliis:de donis & grã: Polymedes. Timocrates.iii. Metrodorus quĩq;:Antidorus duo: De auſtris opiniones: Ad Mithrẽ:Calliſtolas:De regno:Anaximenes:Epiſtolæ: Vnã aũt ipſarũ ĩ ipſis conabor exponere:tribus eius appoſitis epiſtolis:ĩ quibus omnẽ phĩam ſuã breuiter collegit. Ponemus autẽ & κυρίασ αυτου δόξασ ratas ſcilicet ipſius opiniones. & ſiquid uiſũ ẽ eloqui electione dignũ:ut õni ex parte cuiuſmodi uir fuerit addiſcas:Si tamẽ ego ad hæc iudicanda idoneus ſum. Primã igitur epiſtolã ſcribit ad Herodotum Breuiariũ rerũ omniũ naturaliũ:Secundã uero ad Pythoclẽ:quæ de cæleſtibus corporibus ẽ:Tertiã ad Menæceum:Cõtinet autẽ ipſa de uitis. Oriendũ autem uidetur a prima:cum priuſ pauca dixerimus de diuiſione phĩæ iuxta ipſum. Tris igitur ĩ partes & ipſe phĩam diuiſit Canonicã ſcilicet Phyſicã:Ethicam:Canonica igitur illa uel regularis acceſſũ habet ad opus. Agit̃ de illa ĩ libro q̃ ĩſcribit̃ Canon. Porro phyſica naturæ totã ſpeculationẽ cõtinet: de qua in libris naturaliũ triginta ſeptẽ atq; ĩ epiſtolis p̃ elemẽta diſferitur. Ethica uero de electione & fuga differit:quæ ĩ uoluminibus de uitis & epiſtolis ac libro de fine tractatur. Conſueuerũt aũt Canonicã naturali coniũgere:appellantq; illã

liber

de iudicio & principio siue ītroductione. Naturalē uero de generatione & corruptione & de natura. Cæterū moralem de his quæ elegi uel uitari debēt: & de uitis: & de fine dicūt. Enimuero dialecticā ut deuios agentē: improbāq; repudiant. Posse eīm physicos abunde simplicibus & ꝓpriis rerū uocabulis agere. Ait igitur Epicurus ī Canone sēsus iudicia esse ueritatis & anticipationes & passiones: Epicurei præterea phantasticos ītuitus mentis adiiciūt. Dicit autē & in ea quā ad Herodotū scripsit Epitome: atq; ī certis illis opinionibus. omnis eīm inqt sensus irrationabilis est: nulliusq; memoriæ capax: Neq; eīm a seipso mouetur: neq; ab altero motus impotēs ē aliqd adiicere siue auferre: nec ē quod ipsos possit arguere. Nam neq; similis sēsus similē pōt: quod par sit utriusq; uis: neq; dissimilis dissimilē. qppe qui non earundē rerū iudices sint: ne ratio quidē. Nāq; ōnis ratio a sensibus ducta ē: neq; alter alterū ōnibus eīm intēdimus eo q; asseritur sensuū ueritas ꝗ quæ sensu uigēt ea subsistāt. Porro & uidere nos & audire non secus ac dolere subsistit. Quocirca & de īcertis oportet ab his quæ appareant signa colligere: Nāq; & cognitiones omnes a sensibus manāt secundū incidētiā & ꝓportionē & similitudinē & cōpositionem cooperāte aliqd etiā ratione ipsa. Insanorūq; uisa etiā ī somnis uera sæpe sūt. Mouent eīm: nō autē mouet quod nō ē. Cæterū dicūt ueluti cōprehensionē siue opinionē ratā siue cogitationē siue uniuersalē ītelligentiā insitā: id ē memoriā eius rei quæ sæpe extrinsecus apparuit: puta eiusmodi homo est. simul. n. atq; hō nominatur: cōtinuo per anticipationē forma etiā illius ītelligitur: præcedentibus ac ducibus sensibus prorsus igitur quod prius ōibus nominibus ordinatū est: manifestū est: Neq; eīm ꝑfecto quæreremus quod īqrimus: nisi prius illud nouissemus: Verbi grā quod longe est: equus ne an bos ē: oportet eīm antea ꝑ anticipationem agnouisse bouis & equi formā: Neq; eīm aliquid nominaremus nisi prius ꝑ anticipationē illius forma

Epicurus

p oculos animo ĩpressa esset. Euidẽtes sũt igitur anticipationes: quodq; opinabile est a priore certo aliquo pendet: ad quod illud referimus: quod opĩamur puta unde nouimus: an sit istud homo. hãc eĩm opinionẽ appellant siue opinationem & uerã esse & falsam dicũt. Nã siquidẽ ꝓ testimonio sumatur: ꝓ illa siue cõtra illã agendum sit falsam esse. Vnde etiã introductum est προσμενον id est perseuerare: & prope turrim accedere: & discere qualis prope uideatur. Perturbatiões aũt esse duas dicũt uoluptatẽ & dolorẽ quæ ĩ omne animal cadant. Ex his alterã propriam alteram alienam eẽ: per quæ eas iudicari electiones & euitatiões. Quæstionum quoq; alias esse de rebus: alias circa simplicẽ uersari uocem: Atq; ista de diuisione ac iudicio summatim dicta sunt: Redeundũ iam ad epistolã quam diximus.

Epicurus Herodoto salutem.

h Is q nequeũt o Herodote singula quæ a nobis de natura scripta sũt ad purũ ĩtelligere: neq; maiores de his rebus editos libros ꝑscrutari: cõpẽdiũ totius opis feci q̃tũ satis esse putaui: ut ĩtegerrimarũ opinionum memoriã facile tenerẽt quo p singula tẽpora ĩ his quæ sunt rata illis opẽ ferre possint: ĩnq̃tũ arripuerint naturæ speculationẽ. Quin eos & q iam ĩ cõtemplatione omniũ formã & ueluti fundamẽta totius operis iecerũt huiusce cõpendio adiutũ iri spero ad facile reminiscendũ. Nam fundamẽtis rei crebro indigemus: membris nõ ita. pergendum igitur ad illa est: faciendusq; exiugi memoriæ excercitatione habitus. ex quo & ratus maxime ualidusq; ad res intuitus nobis obueniet: omnisq; ꝑticulariũ reꝝ diligens notio reperietur. cũ formæ plenissime animo uersãtur memoriaq; tenẽtur. Nã ea summa totius diligẽtiæ isq; effectus ẽ: huiusce ĩtuitu uti celeriter posse ad simplicia elemẽta atq; ad cõclusionũ uoces. Ne q; eĩm fas est cõdensationẽ ꝑpetuæ rerũ circuitionis

liber

esse nisi possit paucis uocibus totũ in seipso cõplecti illud:
quod & p partes diligẽter explicatũ fuerit. Vnde cũ õnibus
putilis sit: q sint illi familiarius dediti naturæ ratio: huius/
modi uiæ cõtinuationẽ fieri moneo ĩ physiologia eam quæ
maxime trãquillitatẽ afferat uitæ: & eiusce cõpendiũ ac ue/
luti summã opinionũ omniũ tenere memoriter. Primum
igitur o Herodote quæ subiecta sũt uocibus oportet cõpre/
hendere: ut ea quæ opinamur: siue quærimus siue de qbus
ambigimus ad ea referẽtes diiudicare possimus: At ne in/
discreta sint omnia nobis ĩ infinitũ demonstrãtibus siue ĩ/
anes uoces habeamus, necesse qdẽ ẽ primã notionẽ p unã/
quãq; dispici uocẽ: nihilq; ꝓbatione ĩdigere. Siquidẽ habe/
bimus quæsitũ uel dubitatũ uel opinatũ ad quod refera/
mus: Siue secundũ sensus obseruare oĩa oportet ac simpli/
citer presentes ĩtuitus siue mẽtis siue cuiuslibet iudiciorũ.
Eadẽ uero ratione & ꝑturbationes quæ adsũt ut & ꝑseuerãs
illud & incertũ habeamus: qbus notare possimus: hæc aũt
ubi ꝑceperimus: de ĩcertis iã conspicari opus ẽ. Primũ qdẽ
ꝙ nihil fit ex eo quod nõ ẽ. omnia eĩm ex omnibus fierent
seminibus nihil ĩdigẽtia. Sed & si quid defluit interiret ĩ id
quod nõ est: omnia iandudũ ĩterissent: cũ ea nõ essent: in
quæ dissoluerẽtur. Atqui & omne semper huiusmodi fuit:
quale nũc est: semperq; tale erit: nihilq; est ĩ quod mutari
posset. Nam præter ipsum omne nihil ẽ: quod ĩ id ĩgressus
mutationem operetur. Enimuero istud quoq; etiã ĩ maiorĩ
cõpendio statim a principio dixit: In primo item de natura
ipsum omne ẽ. Corpora nãq; ista ut sese habeãt: sensus ip/
se testatur ĩ omnibus: secũdũ quẽ necesse ẽ incertũ cogita/
tionum cõiicere: quẽadmodũ ãtea dixi: nisi eĩm esset quod
inane & locũ & quæ tãgi nõ potest naturã nominamus: ne/
quaq̃ haberẽt ubinam essent corpora: neq; per quod mo/
uerẽtur: quæ profecto moueri perspicuum ẽ. At præter ista
nihil neq; cogitatione comprehẽdi potest: neq; per modũ
comprehensiõis neq; secũdũ comprehẽsibiliũ ꝓportionẽ.

qppe quæ p ões naturas accipiũtur: neq; ueluti hoꝶ euẽtus accidẽtiaue dicũtur. eadem ferme ĩ primo de natura & in .xiiii. & .xv. atq; ĩ maiore cõpendio. Corpora alia quidẽ sũt cõcretiones: alia uero ex qbus cõcretiones factæ sũt. At ista ĩdiuidua & sunt ĩmutabilia: nisi oĩa in id quod nõ ẽ: interitura sũt: Cæteꝶ ĩ dissolutione cõcretionũ plena p naturam sustinere ualẽt. Cum nõ habeant quorsum aut quo pacto solui possint. Itaq; principia necesse ẽ: indiuiduas esse corporũ naturas. Præterea & omne istud infinitũ ẽ. Nã quod finitũ ẽ: extremũ habet. extremũ autẽ præter aliud quidpiã inspicitur: Itaq; quod extremũ nõ habet nec finẽ quidem. Quod aũt finem nõ habet: infinitũ sit necesse est: nõ finitum. At quin & multitudine corporũ & uacui magnitudĩe omne istud infinitum est: Siue enim esset infinitum uacuum & corpora finita: nusq̃ manerent corpora: sed ferentur per ĩfinitum inane dispersa: cum nõ haberent quo se figerent atq; cohiberent: siue uacuũ finitum esse: nõ haberent infinita corpora ubinam subsisterẽt: Ad hæc uero ĩdiuidua corporũ ac plena ex quibus & cõcretiones fiũt & ĩ quæ dissoluũtur: incõpræhensibilia sũt figurarũ differẽtiis. Neq; eĩm possibile ẽ ex eisdẽ figuris cõprehensis tot factas esse differẽtias: at p unanq̃q; figurationem simpliciter infinitæ sunt similes. Porro differẽtiis nõ simpliciter infintæ: sed tãtummodo imcompræhensibiles sunt: Neq; eĩm ait ĩterius ĩ infinita sectionẽ esse. Dicit autem quandoquidem qualitates immutantur: si quis eas non etiam magnitudinibus simpliciter in ĩmensum emissurus sit: mouenturq; iugiter Atomi: Ait. n. interius & æqua celeritate motus illos agitari uacuo similẽ motũ exhibẽte ppetuo grauissime atq; leuissime. Atq; ille quidem longe a se inuicem distãtes. Aliæ uero agitationem ipsam cõtinent cũ fuerint complexione inclinatæ siue ipsis cõplexionibus sustentate fuerint. Quippe uacui natura quæ illos singulos dirimit: hoc efficit: quandoquidem firmitatem siue affixionem facere ipsa nõ põt:

Liber

Solidũq; quod ĩ illis ĩeſt p colliſioné agitationé facit: ĩq̃tũ cõplexio illa ex colliſione reſtitutioné dat. horũ auté ĩitium nõ eſt cũ atomi & ĩanæ cauſæ ſint. Ait aũt intrinſecus neq; ullã circa atomos ĩeſſe qualitatem præter figurã & magni-tudinem & grauitatem. Immutari autem colorem circa po-ſitionem atomoꝝ ĩ duodecim Inſtitutionibus ait: omnéq; magnitudiné circa illas nõ eſſe. Deniq; nũq̃ atomus ſenſu uiſa eſt: hæc autem uox cum iſta oĩa memorantur figuram idoneã amittit ĩtentionibus ſeu cõpræhenſionibus naturæ rerum mũdi item infiniti ſũt: quiq; huic ſimiles & qui diſ-ſimiles ſunt. Atomi nanq; cũ ĩfinitæ ſint ut modo demon-ſtratum eſt etiam longiſſime feruntur: Neq; enim conſu-muntur eiuſce atomi ex quibus fiat mũdus: ſiue a quibus effectus ſit: neq; ĩ unũ neq; ĩ ĩfinitos: neq; ĩ ſimilibus neq; ĩ differẽtibus. Nihil igitur ẽ quod hiuiuſmodi mũdorũ in-finitaté ĩpediat: Immo & formæ ſimiliũ figuraꝝ ſolidis te-nuitatibus longe ab apparẽtibus diſtãt: Neq; eĩm eiuſce re-ceſſiones ĩ aere fieri nõ poſſũt: neq; aptitudines p efficien-tiam cõcauorum atq; tenuiũ: neq; uapores cõſequenté po-ſitionem atq; ĩceſſum obſeruãtes eã ſcilicet quã ĩ ſolidiori-bus habebant. has auté formas ſpecies ſiue imagines uoca-mus. Motus ité q p uacuũ fit nullo cõtra ĩcidẽtium occur-ſu fit. omné longitudinem cõpræhenſibilé ĩ incõpræhenſi-bili cõſumat tépore. Quippe tarditatis ac claritatis inciſio aduerſa nec aduerſa ſimilitudinem accipit: neq; tam̃ ſimul ſecundũ tempora quæ p rationé ſpeculamur: iuxta id quod agitur: corpus ad loca plura penetrat: & .n. cogitari nõ põt. Et hoc ſenſibili ĩ tempore ſimul adueniens undecunq; in-finiti nõ ex quocunq; complectamur motum loco: recedés erit. Simile enim contrariæ illi inciſioni erit etiam ſi tam diu celeritatem motus non interſecandum relinquamus. perutile eſt autem & hoc tenere elementum: Deniq; quo-niam ſimulacra tenuitatibus ſummis utuntur. Nihil ex apparentibus cõtra teſtatur. Quocirca & celeritates

habēt īsuperabiles meatū omnē modicū habētia. Vti ne qd illorū infinitaté uel minimū ītersecet: plurimas aūt & infinitas cōtinuo aliqd refringat. Ad hæc uero qm̄ imaginū generatio simul atq; cogitatur cōtingit: Nanq; fluxus a corporibus eius q sit in multa angustia notationi pspicuus nō ē ob contratiā repletionē seruās diutius solidi positionē ordinemq; atomoꝝ: & si aliquādo cōfunditur celeresq; ī aere conuētus sūt: quod minime oporteat altius repletionē recedere. Sūt autē & alii modi a quibus naturæ huiusmodi gignātur. Nihil eīm horū cōtra sensus attestatur: si recipiat aliqs quodāmodo actiones: ut ab exterioribus ad nos cōuenientiā referāt. & illud aūt existimādum ē: cū aliquid extrīsecus subrepit Formas nos ītueri atq; cogitare: neq; eīm ꝓfecto resignarēt quæ exteriora sunt naturā suam coloris scilicet atq; formæ p aerem qui īter nos & illā medius ē: neq; p radios aut qualescūq; fluxus qui a nobis ad illa manarint: ita ueluti formis quibusdā a rebus ipsis ad nos penetrantibus: quæ a coloribus formæq; similitudīe nō differāt iuxta modū cōgruæ magnitudinis ī aciem aut mētem celeri utētibus motu. deinde hac ex causa eo ꝙ unum & ꝑpetuū ē phantasiā cōsensionemq; reddens a seruāte subiecto secūdum eam quæ īde proficiscitur: æqualē ī altioribus affixiouem īsolido fictionis atomorum & quā animo siue sensibus phantasiā irruentē accepimus seu formæ seu accidētiū: forma hæc ē solidi quæ fit iuxta subsequentē densitatē siue ex imaginū cōpræhensiōe. Porro ī eo quod opinamur mēdaciū semp ac falsum asseri: siue nō refelli potest. Sin uero minus asseratur p immobilem nobis ipsis cōnexum imaginalem intuitū pceptione preditū: per quā mendacium fit. Quippe similitudo uisorū quæ ueluti ī imagine accipiūtur siue illa ī somnis fiant siue per alios ītuitus mentis aut iudiciorum reliquoꝝ nequaq̄ in his esset quæq; sunt & uera appellātur: nisi essent aliqua & hæc ad quæ iaculamur ītuitum. falsum uero nō esset nisi accepissemus & aliū aliquē

motũ ĩ nobis ipſis coniũctũ quidẽ cæterũ ꝑceptione predi-
tum. Secundũ hũc autẽ cõiunctũ phantaſtico iactui ꝑcep-
tionemq; habentẽ ſiquidẽ nõ aſſeratur: ſiue refellatur fieri
ut mendatiũ ſit: ſi aũt aſſeratur aut nõ refellatur uerũ. Et
hæc igitur operæpreciũ ẽ: ut opinio fortiter teneat: ut neq;
iudicia tollãtur actionũ neq; falſum dũ æque firmatur cũ-
cta ꝑturbet. At qui & auditus fit: dũ flatus aliq̃s fertur ſiue
a uocãte ſiue a ſonãte ſiue a ſtrepẽte aut quomodolibet au-
diendi paſſionẽ inferẽte. Porro fluxus hic inæqualiũ partiũ
tumores una diffũditur quandã adinuicẽ ſeruãtes cõſenſi-
onem atq; unitatẽ propriã ad id quod emiſit: atq; ad ſenſũ
pertĩgẽtem: qui ĩ illo ut plurimũ facit. Sin uero minus uel
quod extrinſecus ẽ tãtum manifeſtat. Nam abſq; cõſenſi-
one aliqua ĩde aduenıẽte nunq̃ profecto fieret huiuſmodi
ſenſus. Nõ igitur exiſtimãdũ ẽ aerẽ ipſum a ꝓcedẽte uoce
formari: Siue ab his quæ nõ diſſimilis generis ſunt. Multũ
eĩm ei deeſſet: ſi hoc ab illa pateretur: ſed eũ ictum q fit in
nobis ſimul ac uocẽ emiſerimus huiuſmodi facer̃ ex qbuſ-
dam tumoribus qui uentoſũ efficiãt fluxum: deinde nobis
paſſionẽ audiendi inſinuẽt. hoc ipſum de odoratu itẽ ſen-
tiendũ quod de auditu diximus: nũq; ſcilicet ullam efficere
paſſionẽ poſſe: niſi ſint tumores quidã: qui a re ipſa adhũc
mouendũ ſẽſum debita mẽſura ferãtur: dũ partim quidẽ
ꝑturbati atq; alieni ſũt: partim uero qeti & cõueniẽtes. Nẽ-
pe eĩm & atomos exiſtimandũ ẽ nullam qualitatẽ eorum
quæ uidentur: admittere præter figurã & grauitatẽ: & ma-
gnitudinem & quæq; neceſſario figurã cõtingũt. qppe q̃li-
tas omnis ĩmutatur: atomi uero nihil mutantur. Oportet
eĩm ſemp in diſſolutionibus concretionũ aliqd ſolidum
atq; inſolubile ſubſiſtere: quod mutationes in id quod nõ
ẽ nõ faciat: neq; ex eo quod nõ ẽ: ſed ſecundũ trãſmutatio-
nes ĩ plurimis: quorũdam uero acceſſus etiam ac receſſus:
Quocirca neceſſe ẽ: ut ea quæ nõ tranſmutãtur: incorrupti-
bilia ſint: & ab eius quod mutatur natura ꝓrſus aliẽa. uerũ

tumores habere:ac formatiões ſuas:hoc eĩm ſubſiſtere ne-
ceſſariũ ẽ.Nam ĩ his quæ apud nos trãſformãtur ſecundũ
ablationẽ figura accipitur ĩſita.Enimuero q̃litates cũ in eo
quod mutatur ĩſitæ nõ ſint:ſecus atq; illud relinquũtur ex
corpore toto pereũtes.Sufficiũt igitur iſta quæ relĩquũtur
efficere cõcretionũ differẽtias.Quippe aliqua neceſſe ẽ relĩ-
quãtur:atq; in id quod nõ ẽ defluant.Sed ne ſemp omnẽ
quidem ĩ atomis magnitudinẽ eſſe putandũ eſt:ne ea quæ
apparẽt reluctẽtur.Cæterum mutationes quaſdam eẽ ma-
gnitudinum exiſtimandũ.præſtat id qppe.hoc aũt ſi adſit
& quæ ſecundũ paſſiones & quæ ſecundũ ſenſus fiũt red-
dentur.Omnis aũt ſubſiſtẽs magnitudo neq; utilis ẽ ad q̃-
litatum differẽtias.Nam & ad nos ueniũt uiſibiles atomi.
Quod cũ fit:minime cernitur:neq; quo pacto fiat uiſibilis
atomus agnoſcere poſſumus.Ad hæc putandũ nõ ẽ in cor-
pore finito tumores infinitos eẽ:neq; qualeſcũq;: Itaq; nõ
modo eã ſectionem quæ ĩ ĩfinitũ fit.ad id quod minus ẽ:
tollere oportet:ne omnia ĩfirma faciamus: cogamurq; cõ-
plexionibus repẽtinorũ ea quæ ſunt:ĩ id quod nõ ẽ:terẽdo
cõſumere.uerũ ne trãſmutationẽ quidem ĩ his quæ finita
ſunt:in ĩfinitum:neq; in minus fieri exiſtimãdum: Neq;
eĩm ubi ſemel quiſpiam dixerit tumores in plæriſq; infini-
tos eſſe:quales etiã ſint ĩtelligere poteſt.præterea ne id qui-
dem quomodo finita ſit iſta magnitudo:Quales eĩm qdã
ſunt conſtat:Nam ſiquidem tumores illi infiniti ſunt: &
hi ex quibus qualeſcũq; hi fuerint:infinita profecto eſſet
etiã magnitudo:extremitatẽq; finitam habẽtes perceptibi-
lem:niſi & p ſe ipſum ĩſpiciẽdum nõ eſt:ne & quod dein-
ceps ſeqtur:huiuſmodi ĩtelligamus:atq; ita per cõſequens
ĩ anteriora tendẽdo ĩ infinitum cõtingat cogitatione proce-
dere:minimũq; illud quod ĩ ſenſu eſt:cõſiderandum ẽ: ut
neq; ſit huiuſmodi cuiuſmodi id quod habet tranſmutati-
ones:neq; tamẽ omnino diſſimile: ſed habeat commune
cum tranſmutationibus aliquid.Cæterum pceptiõe ptium

liber

careat:aliasq; ꝓpter cõmunis illius similitudinẽ aliqd ipsius nõ ꝑcepisse arbitramur partim ad hæc partĩ ad illa æqlitaté nobis oportet occurrere:ex qua ista cõspicimus.a primo inchoãtes:nõ ĩ eodẽ:neq; ĩ partibus partiũ:sed ĩ ꝓprietate sua metiẽdo magnitudines:quæ maiores sũt magis:& quæ minores minus.hac ꝓportione arbitrandũ & quod in atomo minimũ est uti.Cõstat eĩm differre illud ꝑuitate ab eo quod secundũ sensus aspicitur:eadẽ uero ꝓportiõe uti. Nanq; & quã magnitudinẽ habeat atomus secundũ hanc ꝓportionẽ predicauimus modice solam excludendo longitudinẽ.præterea minimos atq; ĩmixtos fines esse putandũ ẽ:longitudinũ dimensionẽ:& ex ipsis primis.maioribus ac minoribus parãdo rationis speculatione ĩ his quæ sũt inuisibilia.Nam cõmune illud quod eis ẽ ad ĩmutabilia sufficit:quid hactenus ẽ ꝑficere.Collationẽ aũt ex his quæ motum habẽt.fieri possibile nõ est:Nempe & ĩfiniti quod supremũ aut infimũ sit predicandũ nõ ẽ:supra uel infra eẽ. Nã quod supra caput sit:undecũq; stemus:ducere ĩ ĩfinitum:nũq̃ nobis istuc uisum iri.Ita & quod ĩfra id quod ĩtellectũ ẽ:æqua ratiõe euadere ĩ infinitũ:supra eẽ atq; ĩfra iuxta idẽ.hæc eĩm ĩtelligi possibile nõ ẽ.itaq; licet unã accipere superiorẽ intelligibilẽ loci mutationẽ ĩ infinitũ unãq; ĩferiorem:& si milies ad superiorum pedes id quod a nobis fertur ad ea quæ supra caput nostrũ sunt loca pertĩgat:aut ad inferiorum caput quod a nobis fertur inferius. Nanq; motus uniuersus nihilominus uterq; utriq; oppositus in ĩfinitum intelligitur. Verum eĩm & æqua celeritate atomos esse necesse est:cum per inane inuehuntur nullo reluctãte: neq; enim grauia paruis ac leuibus celerius ferrentur: quãdoquidẽ nihil occurrit eis:neq; parua itidem magnis: cum motum omnia habeant cõmensum:ubi ne illis quidem aliquid obluctatur neq; supernus neq; obliquus per collisiones motus neq; inferior per propria pondera: In quantũ enim utraq; continent in tantum una intelligẽdo habebit

motũ:quod aut extrinsecus aut ex pondere ꝓprio reluctet adversus ferietis uim. Sed eĩm & p cõcretiones altera celerius q̃ altera dicetur. quãdo atomorũ æqua celeritas sit:atq; ĩ unũ ferãtur locum atomi quæ ĩ conuẽtibus sunt:& contra minima perpetuo tẽpore:nisi in unũ secundũ tẽpora quæ ratione cernũtur:sed fræquẽter obluctẽtur:q̃diu sub sensu motus assiduitas fiat. quod.n.de ĩuisibili opinamur. quod .s. tẽpora quæ ratione cernũtur perpetuum motũ habitura sint ĩ huiusmodi uerũ nõ ẽ:Nam omne quod cernitur:aut animo p intuitũ pcipitur:uerũ est. post hæc inspiciendũ ẽ ad sensus passionesq; referẽdo. Ita eĩm erit firmissima probatio ꝙ anima sit corpus tenuibus ptibus p totã congregationem seminatũ. Cæterũ spiritui simillimũ caloris quoddam tẽperamentũ habẽti atq; huic alicubi simile alicubi illi. Est aũt pars quæ multã accepit immutationem exilitate partiũ atq; horũ etiã ipsorũ. Cõsentit aũt huic magis ex reliquo cætui. At istud omne cõstat uires eẽ animi & pturbationes agilitatesq; motus & cogitatiões & cætera qbus priuati morimur. Enimuero & id oportet tenere ꝙ habeat aĩa sensus plurimã cãm:Nõ tamẽ istã accepisset:nisi a conuẽtu reliquo ferme roboraretur. Porro reliquus ipse conuẽtus cũ ille hanc parauerit cãm & ipse subinde huiusmodi casus ab illa pticeps fit:nõ tamẽ omniũ quæ illa possidet: idcirco discedẽte anima sensu caret. Neq; eĩm ipsum ĩ seipso possidebat hanc uim:sed alteri quod simul factũ fuerat: parabat:quod per cõsummatã circa ipsum uirtutẽ secũdũ uertiginem sibiipsi cõtinuo sensibilẽ ĩcidentiã pficiẽs & illi per cõmunẽ fluxũ atq; cõsensum ut dixi:reddebat. Idcirco igit̃ & insita anima nunq̃ alia aliqua parte discedente priuatio sensuũ fieret. Sed cũ illa una periret soluto eo quod continebat siue toto siue etiã parte aliqua siquidẽ sensus animæ uigore psisteret. Porro cõuentus reliquus pmanens & totus per partes nõ habet sensum illo abscedente: quãtalibet sit quæ se intẽdat atomorũ multitudo in animæ naturã. uerũ

liber

.n.& ſoluto cõuentu toto diſſeminatur anima:neq; iã eaſ-
dem uires habet neq; mouetur.Itaq; ne ſenſum quidẽ ha-
bet.Neq; eĩm ĩtelligi põt ſentire aliqd:niſi in cõuentu iſto
atq; ĩ his motibus utatur ſenſu quãdo ea quæ roborant: &
quæ cõtinent huiuſmodi nõ ſint in quibus nũc exiſtens ta-
les motus habet.Atquin & hoc ĩ aliis dicit & ex leuiſſimis
atomis atq; rotũdiſſimis illã eſſe compoſitã multũ ab illis
differẽtibus quæ igneæ ſũt.pars tamẽ eius quæ ratione ca-
ret:corpori quoq; reliquo cõnexa eſt.rationalẽ aũt partem
in thorace ſedem habere:ut ex metu & gaudio manifeſtum
eſt:ſomnũq; animæ partiũ fieri:quæ p omnẽ concretionẽ
diſſeminatæ ſũt:aut continẽtur:aut euacuãtur:deinde po-
ris incidũt:Semẽ præterea ex õnibus corporibus fieri intel-
ligendũ ẽ.Dicit eĩm p plurimã nominis familiaritatẽ in eo
quod p ſe intelligitur:incorporeũ aũt p ſe ĩtelligere nõ poſ-
ſumus:præter uacuũ:Porro uacuũ ne facere aliqd:neq; pa-
ti põt:Sed motũ tantũ p ſe corporibus prebet.Itaq; q ĩcor-
poream dicũt eſſe animã:uani ſunt.Nihil enim aut facere
poſſet aut pati ſi eſſet huiuſmõi.At nũc euidẽter hæc utra-
q; in anima eẽ caſus manifeſtãt.has igitur de aĩa rationes
ſi quis ad pturbatiões ſẽſuſq; referẽs memoria teneat:quæ
principio diximus ſatis ĩtelliget ea quæ figuris cõprehenſa
ſunt ĩ id quod pticulare ẽ:ex his firmiter ac diligẽter expo-
ſita.Verũ eĩm & figuræ & colores & magnitudines & pon-
dera & quæq; alia de corpore predicãtur:utq; p ſeipſa ten-
dant ſiue ad omnia ſeu ad uiſibilia & ea quæ p ſenſum co-
gnita neq; p ſeipſas naturas eſſe opinandũ.nõ eĩm poſſibi-
le eſt id ſcire:neq; õnino ut nõ ſunt:ut neq; alia quæ præ-
exiſtũt huic incorporea:neq; ut huius pticulæ ſed ut corpuſ
totũ quod uniuerſaliter quidẽ horũ omniũ quæ ſua ſunt:
naturã ſempiternã habeat:poſſibile nõ ẽ eſſe corlatũ:Sicu-
ti cum ex ipſis tumoribus maior conſtiterit conuẽtus ſiue
priorũ ſiue uniuerſi magnitudinũ aliquo aũt minorũ.Sed
ut dixi ex his omnibus ſolis ppetua habens ſuam naturã.

Atq; ītuitus quidem priores habēt hæc omnia & pceptiōes Cæterū consequēte multitudine subita & nusq̄ scissionem admittēte: sed iuxta subitam agnitioné corporis predicamētum percipiéte. Quinīmo & corporibus contigit sæpe ut ea sequatur: & quod sempiternū nō é neq; ī inuisibilibus neq; ī corporeis. Ita secundū motū plurimū hoc nomine utētes manifeste colligimus casus: neq; uniuersi habere naturam quā assumētes secūdū repentinū corpus appellamus: neq; item consequétiū sempiternoꝝ sine qbus corpus cogitare nō possumus. p ītuitus aūt quosdā subsequente repentino singula appellarētur. Cæterū quandocūq; contingentia singula inspiciūtur: nō sempiternis casibus subsequētibus. Neq; hæc actio expelléda ex eo quod é: qa naturam nō habet uniuersi: quod cōtingit quod pfecto & corpus appellamus: neq; itē sempiternorū subsequentiū neq; rursus p se existimandū. Neq; eīm hoc uel ī his uel ī sempiternis cōtingētibus intelligēdū. sed id quod etiā apparet casus omnes corpora existimandum & si non sempiterne subsequātur. neq; p se rursus naturæ ordiné habeāt. Cæteꝝ queādmodū sensus ipse pprietaté inspici faciūt. Sed enim & hoc uehemēter præterea cōsiderare opus é. Nāq; tempus minime quærendum é: sicut & reliqua quæ ī subiecto quærimus: referētes ad eas quæ apud nos ipsos īspiciūtur anticipationes. sed ipsam euidétiā p quā tēpus aut multū aut modicū uocamus: hoc familiari quadā ppinquitate circūferētes reputandū: neq; locutiones quasi meliores psequēdum: sed his quæ sūt ad manus ī ea re utendū: neq; aliud aliqd p seipsum predicādū: q̄si eādem quam pprietas hæc substantiā habeat. Quod quidé faciūt quidā: sed solū quo proprietatem cōnectimus. hoc etiā submetimur maxime animaduertendū. Nam hoc demonstratione nō indiget: sed animaduersione. Quippe diebus ac noctibus horumq; ptibus connectimus: Similiter & perturbationibus ac trāquillitate & motibus & statibus proprium aliquem præterea

casum. Rursus hoc ipsum cogitantes secundum quod tẽ/
pus nominamus. Ait autẽ hoc & in secũdo de natura libro:
& ĩ magna epitome atq; in his quæ prædiximus. Mũdos &
omnem finitã cõcretionẽ similẽ his quæ inspiciũtur speciẽ
frequẽter habentem: existimandum est ex infinito horum
omniũ prodisse ex conuersationibus propriis discretis ma/
ioribus atq; minoribus: rursumq; dissolui õia celerius alia:
alia tardius: cũ alia hoc ab his alia ab illis patiãtur. Constat
igitur & mũdos illum dixisse interire: cũ partes mutẽtur: &
in aliis ꝙ terra aeri superuehatur: præterea & mundos neq;
ex necessitate arbitrari oportet unam habere figurã: immo
& differẽtes eos ĩ duodecimo de mũdo esse ait. alios nanq;
spæræ: alios oui præferre speciem: aliosq; aliã itidẽ formã:
nõ tamẽ omnẽ formã admittere: neq; animãtes esse ab infi/
nito discretas: Neq; eĩm probaret quispiam ut in eo qui sit
huiusmodi: comprehẽsa nõ sint efficientia semina: ex qui/
bus & animalia & arbores & cætera quæ inspiciũtur cõstãt.
In huiusmodi uero nõ potuisset: eadẽ aũt ratione etiã ĩnu/
triri. Pari modo & de terra existimandũ: sed & naturã quo/
q; opinandum est plurima & uaria ex rebus ipsis edoctam
fuisse atq; coactã: porro rationẽ quæ ab eo credita fuissent:
ea postmodũ diligẽtius explicuisse atq; adinuenisse. præte/
rea ĩ quibusdã celerius: in aliis tardius: & quibusdã euolu/
tionibus atq; tẽporibus ab his quæ ex infinito: in quibusdã
uero secũdum minores. Quocirca & noĩa ab initio nõ po/
sitione facta: sed ipsa hominũ ingenia per singulas ratiões
ꝓpriis affectas ꝑturbationibus ac ꝓpria ꝑcipientes uisa. ꝓ/
prie aerẽ ĩmittere ĩmissum a ꝑturbationibus singulis ac ui/
sis: Vt esset quãdoq; etiã gẽtiũ per loca differẽtia. Postmo/
dum autem cõmuniter ꝑ gẽtes singulas fuisse imposita ꝓ/
pria: ut significatiões minus ambiguæ fierẽt adinuicẽ: bre/
uiusq; significarẽt quasdã insup res etiã quæ nõ cõspician/
tur inferẽdo: ut eos q essent cõscii monerẽt ĩ sonos quosdã
erũpere coactos: illos uero ratiõe duce plurimis ex causis ita

interpretatos esse. enimuero in meteoris motũ & cõuersionem ac defectũ: ortũq; & occasum & his similia: neq; ministerio cuiusq̃ facta existimandũ ẽ. Verũ illius ordinatiõe & imperio q omnẽ simul beatitudinẽ & ĩmortalitatẽ habeat: Neq; eĩm beatitati conueniũt negocia & curæ & iræ aut gratiæ sed infirmitate ac timore & indigẽtia opis proximoꝶ ista fiũt. Neq; rursus cũ ignis simul sit cõuersus in se: quæ beatitudinẽ possidẽt secũdũ uolũtatẽ hos motus accipere: uerũ omnẽ seruare decentiã p omnia noĩa quæ ĩ huiusmõi ferũtur notionibus: si neq; cõtrariæ honesto ex his opiniones fiãt: Alioquin maximã ĩ animabus pturbationẽ huiusmodi cõtrarietas faciet. Quo circa & eas quæ ab initio sunt huiusmodi cõuersionũ pceptiones ĩ mũdi generatione oportet opinari necessitatẽq; hanc & ambitũ pfici. Sed enim causam eorũ quæ sunt maxime ꝓpria diligenter exponere physiologiæ opus esse putandũ ẽ: beatitudinẽq; ĩ sciẽtia de cælestibus corporibss huc cecidisse: & in eo ꝙ naturæ quædã sunt quæ inspectæ secũdum huniusmodi meteora & quæq; his ꝓpinqua sunt ad huius rei exactã diligentiã cõferũt. præterea nõ ĩ huiusmõi ipsum multipliciter esse: ac ipsum se circa illa pro uiribus & alias quomodolibet habere: sed simpliciter nõ esse ĩ corruptibili ac beata natura eorũ quæ discretionẽ suggerũt: aut pturbationẽ ullã & hoc mente cõprehendere simpliciter ẽ esse. Porro quod ĩ noticiã cadit de occasu & ortu & de cõuersione ac defectu & quæq; his similia sunt: nihil amplius ad beatitudinẽ sciẽtiæ conferre. Sed similiter habere metus eos q ista considerãt. quænam uero naturæ sint: nesciũt & quænã causæ uel maxime ratæ: & nisi ista difficilia nouissent: fortasse plurimi cũ timor ex cõsideratione horũ solutionẽ capere nequeat: ac dispositionem eorũ quæ sunt maxĩe ꝓpria. Idcirco & plures ĩuenimus cãs cõuersionũ & occasus & ortus defectus & huiusmodi taliũ: sicut & ĩ his quæ pticulatim fiũt: Aut existimãdũ nõ ẽ hoꝶ usum diligẽtiã nõ accepisse: quãta possit ad trãquillitatem

noſtrã beatitudinẽq; conferre: Itaq; quaſi p tranſitũ intuẽ-
tes quod apud nos ſimilitudo ſit de ratione cæleſtiũ õniſq;
incerti diſſerendũ ẽ eos aſpernãdo: q ne id quidẽ ſciũt qđ
uno modo ſe habet aut fit: neq; quod multis cõtigat mõis:
imaginationẽq; ex receſſibus reddunt: ignorantq; præterea
quænã ſũt quæ pturbationẽ nõ ingerãt. Si tam̃ arbitramur
eo modo ſuſceptum id fieri poſſe: & ĩ qbuſ ſimiliter ptur-
batione uacamus ipſũ quod multis fiat modis nõ ignoran-
tes: quẽadmodũ ſi quod ita ſe habeat nouerimus: pturba-
tione carebimus. Ad hæc oĩa illud õnino oportet ĩtelligere:
ꝙ pturbatio hũanis animis ꝓprie õino fit ĩ eo: ꝙ hæc & be-
ata opinent̃: & ĩcorruptibilia & una cõtrarias his uolũtates
habeãt: & actiones & cauſas: & ĩ futura uita dirũ eſſe aliqđ
ſecundũ fabulas & ſperẽt & ſuſpicẽtur: ſiue hãc priuationẽ
ſenſus quæ ĩ morte ẽ metuãt: quaſi poſt mortẽ aliqđ pati:
& ĩ eo quod nõ opinionibus iſta patiãtur: Veꝝ ratiõe & cõ-
mendatione quadã. Vnde cũ nõ diffiniãt malũ æquã ſiue
etiã maiorẽ pturbationẽ capere: q̃ ſi hæc opinarẽtur tantũ.
Porro huiuſmodi pturbationis uacatio ẽ his õibus euadere
liberũ & abſolutũ ppetuãq; omniũ & eoꝝ quæ ſunt plane
propriã uerſare memoriã. Quocirca õibus utẽdum ẽ preſẽ-
tibus ac ſenſibus: cõmuni qdem ratione cõibus: ꝓpria uero
ꝓpriis: ac preſenti omni p ſingula iudicia euidẽtia. Si enim
hiſce intẽderimus: id unde pturbatio metuſq; fiebat: exclu-
demus habita recta ratione: atq; ſoluemus: deq; cæleſtibus
ac reliqs quæ ſemp incidũt: quæq; ſumme terrent reliquos
cãs afferemus. Iſta tibi o Herodote de natura omniũ ſũma-
tim pſtrĩximus. Quæ tu ſi diligẽter ꝓ uiribus tenere ſtudu-
eris arbitror: & ſi nõ ad omnia ſemp per partes diligẽter ex-
plicata ſufficiẽt: ĩcomparabilẽ tam̃ ex eis firmitatẽ atq; con-
ſtantiã aduerſus hoĩes cæteros percepturũ. Nã te ex teipſo
ꝓmouebis plurimum ad ea etiã quæ ĩ toto de natura opere
ſunt dicta per partes exponẽda: Atq; hæc ipſa mãdata me-
moriæ: perpetuo emolumẽto erunt. Sunt eĩm huiuſmodi

ut hi etiã q iã pticularia satis aut etiã pfecte digesserunt. ad huiusce tñ ĩtuitus plurimos haberẽt: plurimũ iuuari ex his possint ĩ his quæ de tota natura differũtur. Quæq; aũt nõ penitus cadũt in ea quæ conficiũtur ex his aũt secundũ eũ morẽ q caret ĩuidia: simulatq; ĩtelligitur ambitus eo℞ quæ sũt in primis rata ad trãquillitatẽ animi faciũt. & ista qdẽ de naturalibus eius epistola. Seqtur de meteoris alia. Epicurus Pythocli salutẽ Reddidit mihi Cleon abs te epistolã ĩ qua nos fouere atq; diligere persistis. digne pro nostro in te studio neq; ignauiter ea℞ meminisse niteris: quæ ad beatã uitam ducunt rationũ. Precarisq; ut tibi de meteoris breuẽ mittã facilemq; tractatũ quo facilius admonearis. ea qppe quæ in aliis scripsimus: difficilime teneri memoria: q̃uis ea ut ais quis continue ferat. Nos autem perlibẽter præces admisimus tuas: magnaq; de te ac iocũda spe fruimur. Cum igitur cætera iam absoluerimus oĩa: agimus quæ postulasti plurimis & aliis emolumẽto futura ĩuẽta hæc: & his maxĩe qui rudes adhuc uerã nuper naturæ rationem degustarũt: his item q alicuius disciplinarũ liberaliũ sunt grauioribus curis impliciti. Ea igitur rite percipe: mandataq; memoriæ iugiter uolue: cũ cæteris quæ ĩ breui epitome ad Herodotũ misimus. Primũ igitur alium aliquẽ finẽ ex cælestiũ corporum sciẽtia siue per connexionẽ: siue absolute dicãtur: putandum nõ est q̃ pturbationis uacationẽ ac ꝓbationẽ certã sicuti & in reliquis: neq; quod sit impossibile p uim aggredi: neq; speculationẽ habere p omnia similem aut his libris quos de uitis scripsimus: siue de his quos de aliis naturaliũ quæstionũ purgatiõibus: puta ꝙ omne corpus ĩpalpabilis naturæ sit: ꝙ ĩdiuisibilia elemẽta & omnia huiusmodi: aut quæq; unicã his quæ uidẽtur: concordiã habẽt: quod in meteoris nõ est. Ve℞ ista quidem multiplicẽ habent generationis causam substantiæq; predicamentũ sensibus cõsonũ. Neq; eĩm secundũ ꝓloquiorum uanitatẽ legisq; sanctionẽ de natura differendũ: sed sicut ea quæ uidẽtur hortantur.

liber

Non eĩm iã uita nr̃a aut ſtulticia aut gloriæ uanitate opus habet: ſed ſolum trãquille ac ſecure uiuere. oĩa qdem ĩmobili ac ſtabili ratione fiũt p omnia: ex his dũtaxat quæ multiplici modo his quæ apparẽt: concorditer incidũt: cum qs quod ꝓbabiliter de his dicitur: cõgruenter omiſerit. Cũ uero quiſpiã hoc quidẽ omittit: hoc autẽ eiicit quod æque ei quod uidetur conſonũ ẽ: eũ ꝓfecto conſtat õni naturæ excidiſſe ratiõe: atq; ad fabulas eẽ deuolutũ. Signa uero quædam eoꝝ quæ ĩ ſupernis conſumãtur ferre quædam ex his quæ nobis apparent & quæ inſpiciũtur aut ſunt: nõ ea quæ in ſupernis apparent. hæc eĩm multis modis fieri poſſunt: cuiuſq; tam̃ uiſum obſeruãdum ẽ: atq; in ea quæ illi adiũguntur diuidẽdũ. Quippe nõ contenditur plurimis modis pfici ut ea quæ ſũt apud nos. Mundus eſt cæli quædã cõtinẽtia: ſtellas & terrã: & quæ uidẽtur oĩa continẽs: abſciſſionemq; ex infinito habẽs: atq; in finem deſinẽs: ſiue rarum ſiue denſum quo ſoluto quæ in illo ſũt: oĩa cõfuſionẽ accipient: & deſinens aut ĩ eo quod circũagitur: aut inſtãtiã habet. & rotundã aut triangularẽ aut quãcũq; circũſcriptionem: õnibus qppe modis fieri poſſibile eſt: qñ eoꝝ quæ uidentur nihil obſiſtit mundo huic: ĩ quo finem cõprehendere neqmus. Quod aũt & huiuſce mũdi ſint infiniti: multitudine colligi põt: & quoniã talis fieri mundus põt. & in mundo & intermundio quod ĩteruallũ dicimus ĩter mũdoſ in loco uacui pleno & nõ in magno puro & uacuo quemadmodum aiunt quædã idoneoꝝ quorundã ſeminum quæ ab uno mundo ſiue intermundio fluxerint: ſiue etiã a pluribus ſenſim. Abiectioneſq; & cõpoſitiones atq; migrationes facientibus in locum alium ſi ſic cõtigerit: & irrogatiõeſ ex his quæ opportune eas ſuggerunt quoad conſumentur accipiãtq; cõſtantiã: in quo etiã ſubiecta fundamenta ſuſceptiones huiuſmodi efficere poſſint. Non eĩm cõuentum fieri oportet ſolum neq; uertiginẽ in eo uacuo in quo fieri ẽ poſſibile mundũ ſecundum quod ex neceſſitate putatur:

Augeriq; tãdiu quo ad alterũ offẽdat ut ait quiſpiã ex his q̃
Phyſici uocãtur. hoc eĩm his quæ uidẽtur repugnãs eſt. Sol
item & luna & ſidera cætera ſeorſum facta poſtmodum a
mundo comprehenſa ſunt: quæq; præterea conſtantiã ſer-
uant: Continuo efficta ſunt: atq; incrementũ perceperunt
pari ratione & terra & mare per cõparationes & uertigines
quarundam tenuitate partium conſtãtium naturarum ſi-
ue ſpiritualiũ ſiue ignis preferentium ſpeciem ſiue utrũq;
ſimul: & hæc eĩm ita ſuggerit ſẽſus. Porro ſolis cæterorũq;
ſiderũ magnitudo q̃tum ipſi ſapimus: ea eſt quæ uidetur.
hæc in undecimo de natura dixit. Nam ſi inquit magnitu-
dinem interualli Ratiõe amiſiſſet longe profecto magis co-
lorem. Alia nanq; huic rationabilior diſtantia nulla eſt. cæ-
terum ſecundũ id quod p ipſum ẽ: ſiue maior ſit q̃ uideat̃
ſiue paulo minor: ſiue tãtus nõ ſimul. Ita eĩm & apud nos
lumina quæ ex interuallo cernũtur: per ſenſum cõſpiciun-
tur: & omnis autẽ in hãc partẽ inſtãtia ſoluetur facile: ſiqs
rebus certis intẽdat: quod ĩ libris de natura monſtrauimus:
ortus & occubitus Solis ac Lunæ ſiderumq; cæterorum & p
incenſionem & extinctionem fieri poſſe: cum talis ſit circũ-
ſtantia etiã per alia loca: ut ea quæ prædiximus pficiantur.
Nihil enim eorũ quæ uidẽtur obluctatur. p euidẽtiã quoq;
ſuper terrã & præterea p adiectiõẽ quod prædiximus: cõ-
fici poſſet. Neq; eĩm refragatur aliquid eorũ quæ cernũtur:
Ipſorũ quoq; motus nõ quidem fieri impoſſibile ſecundũ
uertiginẽ totius cæli ſiue ſecundũ ipſius quidẽ ſtatũ. horũ
uero uertiginẽ iuxta eã quæ ab initio ĩ generatiõe mũdi ge-
nita ſunt ĩ eorũ neceſſitatẽ. Deinde calore p quandam ignis
diſtributiõẽ ſemp ad anteriora loca tendẽtis conuerſiones
Solis ac Lunæ fieri quidẽ poſſibile ẽ per obliquum cæli ita
temporũ neceſſitate coacti. Similiter & ſecundũ aeris obſi-
ſtentiã: ſiue etiã materiæ aptæ quæ ſemper adiaceat atq; in-
flãmetur. Partim uero deſerẽtis: ſiue etiã ab initio uertigo
huiuſcemõi iſtis ſit diſtributa ſyderibus ut ĩ gyrũ moueat̃.

lib er

Cuncta.n.huiusmodi atq; his similia ī nullo euidētiæ rōne dissentiūt.siqs semp ī huiusmodi partibus possibili adhærens:horū singula ad eoꝝ quæ uidētur cōsonantiam possit adducere nihil metuēs seruiles astrologorū artes: euacuationesq; Lunæ ac rursus īpletiones euersionēq; huiusce corporis.fieri eīm ꝑfecto possent & ꝑ figurationes Aeris similiter:Atq; & quæ secundū appositiones & ōes alios modos ꝑ quos & ea quæ apud nos apparēt:euocāt ad huiusce speciē reddēdā:nisi forte qs unico illo modo cōtētus reliquos nequicq̄ repudiet.Neq; speculatiue possibile est aliqd hōi aspicere:& aliqd īpossibile atq; ideo īpossibilia īspicere cupiēs:præterea possibile ē lunā ex seipsa habere lumē. possibile itē & a Sole mutuari:Et eīm apud nos pleraq; cernūtur quæ plura ex seipsis habeāt:plura itē ab aliis:nihilq; īpedit eoꝝ quæ ī cælestibus uidētur:siqs multiplicis modi semper memoriā habeat:cōsequētesq; ipsis una suppositiōes & cās simul aspiciat:& ne aspiciēs ī ea quæ nō cōsequūtur hoc ipsum defluere alias aliter in illū unicū modum.Porro faciei manifestatio fieri qdem ī ipsis pōt & ꝑ īmutationes partiū & per cumulatā adiectionem: modisq; ōnibus quotquot cernūtur cum his quæ apparent concordiā habere. Nanq; ī omnibus meteoris huiusmodi uestigare nequaq̄ admittēdum est.Si.n.aliqbus repugnare euidentiis cōtingat: nūq̄ uera tranquillitate poterimus frui.Solis ac Lunæ defectus potest qdem fieri & per extinctionem quēadmodum & apud nos pleraq; fieri uidemus,iamq; ꝑ īterpositionē quorundā aliorum aut terræ siue cæli siue cuiuslibet alterius eiusmodi.sicq; ꝓprios adinuicem modos conspiciēdū: & ꝙ cōiunctas concretiones fieri impossibile nō est.Porro in Duodecimo de natura dicit obumbrāte Luna Solē:lunam uero terræ umbra se opponēte deficere.ueꝝ secūdū ꝛcessū. hoc & Epicureus Diogenes ī primo electarū opinionū tradit.Præterea circuitionis ordo sic accipiatur: sicuti & quædā apud nos fiūt:diuinaq; ad hæc natura nusq̄ admoueat̄.

sed immunis a ministerio ĩ õni sua plenissima beatitate ser-
uetur. Sin minus auté hoc fiat: oĩs de cælestibus inanis erit
cõtradictio: sicuti iã qbusdã fuit: q nõ modũ attigere possi-
bilem: uerũ ĩ uanitaté deciderũt: dũ uno tm̃ modo arbitrã-
tur hæc fieri: aliosq; õnes possibiles excludũt: quiq; & ad id
quod intelligi nequeat: & ad ea quæ appareãt ferant. Quæ
uero signa suscipere oportet: cum nõ possimus ualere sina-
mus: quæ noctiũ ac dierũ ꝓlixitates ĩmutant. præter id ꝙ
solis motus celeres fiũt: rursumq; tardiores sup terrã ꝓ lo-
corum longitudĩe ĩmutãt: & loca quædã celerius pagũt si-
ue tardius: sicuti & apud nos quædã cõspiciũtur: qbus con-
sona de meteoris dicendũ. Qui aũt unum assumentes his
quæ apparét reluctãtur: eo etiã exciderũt: quod ĩspiceř ho-
mini possibile é. Nãq; significationes fieri possunt & p col-
lationes téporũ: sicuti & ĩ his quæ apud nos uidentur ani-
mantibus & ĩ aliis sicut aeris & mutationis: hæc eĩm utraq;
his quæ uidétur nõ repugnãt. Qualitatibus præterea si ab
hoc aut ab illo fit cã: Neq; ualet aspici: qua fieri atq; cõstař
põt: & cõcretiones aeris ĩpressionisq; uétoꝝ atq; ĩplicatiões
se inuicé tenẽtiũ atomorũ. & eoꝝ quæ ad hoc agendũ ido-
nea sũt: fluxũq; ex terra aquisq; conuentũ atq; modis aliis
plurimis huiusmodi constãtias fieri impossibile nõ é. Iam
uero ĩ his partim se collidétibus: partim uero mutãtibus a-
quas pfici: & uétos item p relationé ex locis idoneis. Dũq;
per aeré mouétur ubi inundatio uehementior ex quibusdã
ad huiusmodi immissiones idoneis conuétibus facta fuerit
tonitruus fieri posse: ac per spiritus ĩ concauis nubiũ euo-
lutionem sicuti in uasis nostris cõtingit: Atq; ex igne inspi-
rato sonitum in ipsis fieri & fractiones item nubium atq;
dissidentias ac confricationes nubium atq; ordines quæ cõ-
cretionem Crystalli instar acceperint. Et totum ad hác par-
tem ut multis modis fieri dicere possumus quæ uidentur ĩ-
ducunt. Coruscationes item eadem ratione modis plurimis
fieri. Nam per confricationem collisionemq; nubium

Liber

figurã illã ignis effectricẽ elabentẽ coruſcationem gignere: flatũq; ex nubibus taliũ corporũ quæ hunc ſplendorẽ efficiant. & p preſſurã aut colliſionẽ nubium fit: ſiue ab ſe ĩuicem ſiue a uentis & per complexionem ea quæ a Sideribus manat ſe inſerẽte luce: ſiue a motu nubiũ uẽtorumq; compulſa: & per nubes decidente ſiue per collationem tenuiſſimi nubium luminis aut ex igne coactas nubes efficere tonitrus & per huius motũ & per ignis euaporationem quæ fiat per cõſtantiã motus: uolubilitatiſq; uehementiã. Fractiões quoq; nubium a uentis caſum eſſe efficientium ignis atomorum coruſcationiſq; ſpeciem peragẽtium. Aliis itẽ modis pluribus facile erit inſpicere ei qui & quæ apparent teneat: hiſq; ſimilia queat conſpicari: præcedit aũt coruſcatio tonitruũ ĩ huiuſmodi circũſtantia nubium: & quod ſimul atq; flatus irruerit: emittatur figura coruſcationis efficiens. Poſtmodũ uero ſpiritus inuolutus huiuſmodi efficiat ſonitum: & per utrorũq; incidẽtiã Coruſcatio maiore ad nos celeritate utatur. Poſtremo autem uenire tonitruũ ſicuti in quibuſdam quæ ex interuallo ĩſpiciũtur: ictuſq; quoſdam efficiũt. Fulmina fieri poſſunt: ac ſecũdum plurimos uẽtorum conuẽtus & euolutiones ualidãq; euaporationẽ & fractionem partis eiuſq; uehementiorẽ ad inferiora loca deſcenſum. fragore illo cõtingente: quod cõſequentia loca dẽſiora ſunt ob implicitas nubes. per hunc item inuoluti ignis lapſum ſicuti fieri poſſibile eſt. Tonitruum quoq; cum ignis amplior fuerit inſpiratuſq; uehementius perruperit nubem: quod in anteriora procedere nequeat: idcirco quod huiuſmodi concretio fiat plurimũ quidẽ ad excælſum aliquem montem ubi maxime fulmina cadunt adinuicẽ ſemper: Et aliis item modis plurimis fulmina fieri poſſũt: modo longe abſit fabula: aberit autem ſi quis rite ea quæ apparent ſequens de his quæ ſunt occultiora ad eam normam iudicarit. Preſteres quoq; & per poſitionem nubis ad inferiora loca aliena ſpecie a repentino impulſæ flatu fieri

possunt.& per flatū q una & feratur uehemēs & nubē ad proxima impellat loca exterior flatus. Præterea & per circūstantiam spiritus cū in circulū aer quidam superne cōpellitur: uehemēsq; uentorū collisio fit: neq; ualet ī transuersa diffluere propter eam quæ circa est aeris dēsitatem: atq; ad terram quidem usq; Prestere descendente strobili fiunt: ut generatio secūdum motū spiritus fiat. Porro usq; ad mare uertigines fiūt. Terræmotus autem & cum se in terram recipit uentus fieri possunt: & cum hæc paruis tumoribus perpetuoq; motu se obiicit: quando agitationem terræ parat hic uentus: aut exteriore ex parte complectitur: dum in fundamenta ruit: aut in abstrusa speluncæ in morem terræ loca densatus a uētis aer. propter hanc aūt distributionem motus ex lapsibus fundamentorum plurimorum: itemq; redditionem ubi condensationibus uehementioribus terræ obuiarit: terræmotus perfici possibile est: & aliis item mōis pluribus has terræ agitationes fieri. Porro uentos in tēpore fieri contingit cum semper fiat sensumq; subrepat alienatio quædam & per collectionem aquæ copiosæ. Venti autē reliqui fiunt: & cum pauci in concaua irruerint multa: horum diuisio fit. Grando perficitur & per concretionē uehementiorem. Vndiq; autem uentosorum circunstantiam quorundam ac partitionem & concretionem & moderationem quorundam pariter Aquæ præferentium speciē eruptionem simul atq; compulsionem ipsorum facientem: ac disruptionem ad id constare quod secundum partes cōcretas sit: & secūdum solidatem: Verum etiam circūferentiam fieri impossibile nō est: extremis undiq; conuenientibus & in constantia omni ex parte ut dictum est & partes & plane siue aquosis quibusdam seu uentosis circunstantibus. Niuem autem perfici fas est & cum aqua tenuis ex nubibus funditur uariis commensionis & præssuræ ex nubibus idoneis & ex seminis monumento: Deinde dum fertur concretionem accipiente propter uehementiorem quandam in

locis īferioribus nubiū cōgelationis circūstantiā. Sed p cō/cretionem huiusmodi lenē habēs in nubibus raritatē: emis/sio hæc ex nubibus fit dum seinuicē collidūt quæ aquæ spe/ciem præferūt: & quæq; his una adiacent: quæ dum ueluti cōpulsione se feriunt grādinem faciūt: quod maxime ī aere fit: & per huiusmodi collisionē nubium quæ coagmentum acceperunt. Fit ut desiliat niuis iste congestus. & aliis item modis nix confici potest. Ros autem efficitur & per conuē/tum adinuicem ex aere talium quæ sint huiusce humoris efficientia. Sed enim & per loci mutationem aut ex humē/tibus locis aut aquas habentibus maxīe perficitur ros. De/inde cum hæc in idipsum cōuenere: humiditatē peregerūt: motumq; rursus ad inferiora loca quemadmodum fieri & apud nos pleraq; huiusmodi cernimus: ubi hūores hi ros/cidi concretionē quandam suæ qualitatis acceperūt: ob cir/cunstantem frigidum aerem efficitur glacies: & per detriti/onem quidem globosæ formationis ac rotūdæ ex aqua cō/pulsionemq; scalenorum & acutorum angulorum qui ī aq̄ sunt: & per eam quæ extrinsecus fit talium collisionē quæ compulsa ut aqua in concretionem transiret effecerunt: de tritis rotundorum quantitatibus. Iris fit dum Sol aquosū aera sua luce perstringit: siue per aeris propriam naturam: quæ lucis & aeris propria ē ex qua colorum huiusce propri/etates fiūt siue omnes: siue unico modo ex ea item effulgē/te propinquiora qnæq; aeris eum percipiēt colorē: quo par/tes has circūferentiæ fulgere conspicimus. Fit autem huius/modi uisum quod par omni ex parte interuallum lumini/bus pateat: siue quod cū huiusce compulsionem accipiant sectiones quæ uel ī aere uel in nubibus sūt & ex eodem aere se ingerente dum ad Lunam referuntur atomi circunferen/tia quædam in hanc concretionē demittatur. Area circa Lu/nam fit: dum omni ex parte aer ad Lunam refertur: deinde qui ex ipsa manant fluxus leniter eatenus coercentes: quoad in gyro circa ipsam nubes consistat hæc: & non

omnino diuid[illegible] p:siue eũ qui ĩ circuitu ẽ aerẽ ipsa undiq; co/
gente æq[illegible]biliter ad circũferentiã suã.crassioremq; consti/
tuente:quod fit p partes quasdã:siue extrinsecus fluxu ali/
quo impulso siue calore idoneos poros ad id efficiendũ nã/
ciscente. Cometæ stellæ fiũt siue igne plærisq; in locis tẽpo/
ribus suis ĩ cælestibus coalescẽte cum efficitur casus circun/
stantia:siue quod propriũ quendã motum in tempore cæ/
lum supra nos habeat ut huiusmodi appareãt stellæ: siue
ipse tẽporibus quibusdam p quendam moueãtur casum:
atq; ad loca nostra deriuẽt & manifestæ omnibus fiant:ha/
rum item defectus fieri propter his oppositas causas:quod
cõtingit nõ modo quod pars mundi huius stet:circũ quam
uersentur reliqua ut quidam aiunt:sed quod aeris uertigo
circularis ipsam circũstet quæ impedimẽto sit uti ne circũe/
ant sicut & stellæ reliquæ siue etiam quod deinceps mate/
ria illis congrua nõ sit. Porro hoc ĩ loco ubi cõstitutæ cernũ/
tur etiã aliis pluribus modis hoc fieri põt: si quis colligere
studeat ex eorũ quæ cernũtur congruentia:ut uaga quædã
Sydera ferri contingat:si sic motibus suis utũtur:quædam
uero immota durare. possibile est quidem ea ab his quoq;
quæ in circuitu sunt:ita ab initio moueri coacta esse ut alia
quidem secundum eandem ferantur uertiginem quæ lenis
sit:Alia uero secundum eam quæ simul in æqualitatibus q/
busdam utatur:fieri autem potest ut quibus ferũtur locis
nõ intentiones aeris esse planiores quæ in idipsum dein/
ceps compellant:leniterq; ac plane intendant neq; ita inæ/
qualiter ut & quæ uidentur:immutationes fiant. Enimue/
ro unam istarum rerum causam assignare:cum multiplicẽ
ea quæ incõspectu sunt præbeant:insanum ẽ:& minime cõ
grue ab his fit:qui uanam astrologiam profitentur:inani/
terq; quorundam causas reddunt:quando quidem diuinã
naturam nunq̃ huiusce absoluunt ministeriis. Sydera
quædam aliis minore conspici continget: tardioreq; motu
circunferri: cum eundem orbem circumeant: contrarioq;

ferãtur motu ab eadem abducta uertigine:cũq; circũferan-
tur alia maiore loco:minore alia:cum eandem uertiginem
ambiant. Porro simpliciter de hisce diffinire illis cõuenit q
prodigia confingere apud plærosq; uolunt: Quæ auté ca-
dere dicũtur stellæ & ex parte & ex collisiõe sua fieri possũt
& quod illic excidant quocunq; exspiratio fuerit: Sicuti &
de coruscationibus diximus. ex concursu quoq; atomorum
iginis efficientium consensu incidente ut hoc fiat: ac secun-
dum motum quocunq; impetus a principio secũdum con-
cursum fuerit. Ex collectiõe item uenti in condẽsationibus
quibusdã nebulæ præferentibus speciem secũdum euapo-
rationem horum per inuolutionem siue eruptionem con-
tinentium & in quencũq; locum impetus fuerit. motu quo
q; in eum subsequente. Sunt & alii modi quibus hoc fiat ĩ-
numerabiles. porro significationes quæ in plerisq; anima-
libus fiunt per auctoritatem tẽporis fiunt nõ enim quæuis
animalia necessitaté aliquam inuehunt ut hiems fiat: neq;
sedet aliqua natura diuina quæ horum animalium obser-
uet exitus: ac deinde huiusmodi efficiat signa. Neq; enim
ĩ animal quodlibet modo id sit modico gratius huiusmodi
fatuitas cadet: nedum in id quod plenissimã obtinet fœli-
citatem. Hæc igitur omnia Pythocles memoriter tene. lõge
enim euades fabulam: & quæq; his propĩqua & similia dis-
cernere poteris. Maxime aũt te ipsum dede ad speculanda
principia: & ĩfinitatem: & his quæ similia sũt: Iudicia præ-
terea & perturbatiões & cuius rei gratia ista colligimus. hæc
eĩm imprimis considerata: causas quoq; particularium re-
rum cognitu faciles facient. Qui uero istis uel maxime con-
tenti nõ fuere: ne ista quidem ipsa rite conspexerunt. Neq;
cuius rei gratia illa conspicienda erant consecuti sunt. Ista
ille & de cælestibus corporibus opinatus est. Cæterũ de his
quæ ad uitæ moderationem pertinẽt: quonam modo eligẽ-
da sint alia & alia repudianda sic scribit. Primum itaq; qd
de sapiẽte opinetur exponamus. Detrimẽta quæ ex hoĩbus

ſiue odii ſiue ĩuidiæ ſiue contẽptus gr̃a fiũt. Sapientẽ autu mat rõe ſupare. eũ itẽ qui ſemel fuerit ſapiẽs: ĩ cõtrariũ ha bitũ trãſire nõ poſſe: neq; pturbatiõibus cedẽdo errare. Im mo cõtinẽdũ ne quod ad ſapĩam ĩpedimẽtũ patiatur: neq; tamẽ ex oĩ qdẽ corporis habitu neq; ĩ oĩ genere fieri ſapien tẽ: ſiue autẽ crucietur excarnificeturq; ſapiẽs futurꝫ nihilo minus fœlicẽ: gr̃amq; ſolũ aĩcis præſentibus æq; & abſenti bus habiturꝫ ſapientẽ pq; uiã. Cũ tamẽ cruciatur & ĩgemiſ cet: & eiulabit. Mulieri itẽ nõ cõgreſſurꝫ ſapiẽtẽ: q̃ leges ĩter dicãt: ut diogenes ĩ epitome epicuri dogmatũ moraliũ ait: neq; cruciatu affecturꝫ ſeruos: uerũ miſerturꝫ: ueniãq; habi turꝫ: probos quoſq; amaturꝫ ſapiẽtẽ: negat: neq; ſepulturæ curã habiturꝫ: neq; a deo amorẽ ĩmitti. Diogenes refert. Ne q; itẽ oratoriæ daturꝫ operã: dicẽs illã nihil qdẽ unq̃ profu iſſe: plurimum uero etiam obfuiſſe. uxorem tamen ductu rum: ac liberos procreaturum ſapiẽtem: ut epicurus in am biguis & in libris de natura: cæterum pro uitæ ĩterdum cõ ditione ducturum uxorem: auerſurumque aliquos: neque obſeruaturum in ebrietate: ut epicurus in ſympoſio: neq; acceſſurum ad rem publicam ut in primo de uitis: neque tyrannidem quæſiturum: neque dominatum ut in ſecũdo de uitis: neque unquam pauperem futurum. cæterum & ſi illi eruantur oculi uitæ participatione fruiturum ut in eo dem ait. Mœrore item non conficiendum ſapiẽtem: ut ait diogenes in decimoquinto electorum: non ligaturum. li bros atque monumenta relicturum: non autem celebritati bus daturum operam: acquirendi curam ac futuri prouidẽ tiam non habiturum: fortunæq; reluctaturum: amicumq; neminem acquiſiturum. gloriæ hactenus curam habiturũ quoad contemptui non habeatur. plus autem aliis lætitia ĩ ſpeculationibus afficiẽdũ. Peccata eẽ ĩæqualia: ſanitatẽ qui buſdã cõduceř: plæriſq; ĩdifferentẽ eẽ. fortitudinẽ p naturã nõ cõtĩgeř: ſed rõne cõmodiq; notatiõe. Aĩcitiã uſus gr̃a ne ceſſitatiſq; ineundã: a nobis tamẽ ĩchoandã. qppe & terrã

ſerimus. Conſtare illã uoluptatem conſortio ac ſocietate: fœlicitatem bifariam intelligi ſupremã. illã quæ in deo eſt. quæ incrementum non admittat adiectionéq; & ablationẽ uoluptatum. Imagines quoque poſiturum ſi habeat indif ferenter plane accipies. ſolumque ſapientem recte de muſi ca & poetica uerba facturum. pangenda non fingẽda poe/ mata dixit. Non mouetur ſi alter altero dicatur fuiſſe ſapi/ entior: ſed ex ſapiẽtia ſola ſi affluat rite appellãdũ ſapientẽ putat: prĩcipẽ ĩ tẽpore obſeqo delinituꝝ gratulaturũq; cui libet reſipiſcẽti. ſcholã itẽ habituꝝ nõ ſane ut turbas faciat recitaturũq; ĩ multitudĩe ſed nõ ſpõte. Dogmata quoq; il/ latuꝝ & non dubitatuꝝ. In ſomnis quoq; ſimilem futurũ ac pro amico quandoq; morituꝝ. Iſta illi opinantur. trãſe/ undũ iã ad epiſtolam eſt epicurus menœci ſalu. Neq; iuue nis quiſpiam dum eſt philoſophari negligat: neque ſenex exiſtẽs philoſophando fatigetur. Neque enim intempeſti/ uus ullus eſt: neque ad animæ ſanitatem tempus non ha/ bet idoneum. Qui autem dicit aut nõdũ philoſophãdi tẽ/ pus eẽ aut tẽpus preteriſſe ei ſimilis eſt qui dicit ad beatam uitã aut non adeſſe tempus aut non iam eſſe. Philoſophã/ dum igitur & iuueni & ſeni: illi qdẽ ut ſeneſcens in uirtuti bus uigeat præteritorum gratia: huic ut iuuenis una & ue/ tulus ſit quod futurorũ careat metu. Meditãdũ ergo quæ faciãt beatã uitã. Siqdẽ ſi adſit illa oĩa ſuppetũt. Sin autẽ abſit agimus oĩa ut illã hẽamus. Quæ aũt aſſidue te admo nebã: ea & age & meditare bene uiuẽdi elemẽta hæc eẽ arbi trans. primũ qdẽ deũ eẽ aĩal ĩmortale ac beatũ: puta ſicuti cõis de deo dictat ĩtelligẽtia nihil illi aut ab ĩmortalitate ali enũ aut a beatitudine applicans. Cæterum omne quod illi us cum immortalitate beatitudinem ſeruare poſſit de eo o pinare. dii nẽpe ſunt ut certa eſt illorum notio: non autem eiuſmõi ſunt cuiuſmõi eos pleriq; arbitrantur. neq; enĩ eoſ quales putant obſeruãt. Impius autem eſt nõ q tollit mul titudinis deos ſed q diis opiniões multitudiĩs applicat. Nõ

enim ſũt anticipatiões ſed opinationes falſæ quæ plurimi
de diis ſentiũt: hĩc detriméta maxĩa peſſimis qbuſq; a diis ĩ
ferũtur & cõmoda ité ꝓbis. Quippe uirtutibus p oĩa delec/
tati ſimiles ãplectuntur: ac fouent oẽ qđ huiuſmõi nõ ẽ ali
enũ exiſtimãtes. Cõſueſce aũt putare nihil ad nos eſſe mor
té. Bonũ enĩ oẽ ac malũ ĩ ſenſu ẽ. ſẽſus auté priuatio mors
ẽ. Vnde recta cognitio qđ nihil ad nos ſit mors id efficit ut
mortale quod ẽ fruatur uita. nõ ãbiguũ adiiciẽs tẽpus: ſed
ĩmortalitatis deſideriũ auferẽs. Nihil. n. ĩ uita malũ ẽ ei q
uere cõprehẽdit nihil eẽ ĩ uitæ priuatiõe mali. Vanus ergo
eſt q morté ſe timere dicit: nõ qa præſens mœrore cõficiat:
ſed expectata & futura cõtriſtet. Nã qđ præſens nihil ptur
bat expectatũ ne qcq̃ cõficit. Itaq; quod acerbiſſimũ malo
rũ ẽ & omnino pauendũ mors nihil ad nos: quoniã cũ nos
ſumus mors non eſt: cum uero mors adeſt nos iam non ſu
mus. Neq; igitur ad uiuentes: neq; ad mortuos eſt. Nam
his qui ſunt illa non eſt: quibus uero adeſt iã illi non ſunt.
Atqui plurimi mortem aliquãdo ut malorum maximum
fugiunt: aliquando uero uti requiem eorum quæ in uita
ſunt triſtium cupiunt. Neque igitur non uiuere metuit:
nec enim illi uiuendi amor imperat: neque opinatur mali a
liquid eſſe non uiuere. Quẽadmodum uero cibus non qui
plurimus ſed qui ſuauiſſimus eſt eligitur: ita & tempus nõ
longiſſimum ſed ſuauiſſimum cupitur. Porro qui iuuenẽ
bene uiuere ſenem bene ex uita diſcedere admonet fatuus
eſt: non modo ob amorem uitæ ac ſtudium: uerum etiam
quod eadem ſit meditatio bene uiuendi ac bene moriendi.
Longe auté deterius q dicit: bonũ qdé nõ natũ eẽ. Natũ ue
ro q̃ celerrime intrare inferi ianuas. Nam ſi quod ita crede/
ret: hoc dixit. quomodo non diſcedebat ex uita. Id quippe
illi ĩ promptu erat. ſiquidẽ hæc illi fuiſſet rata ſnĩa. Sin aũt
ĩuehẽs uanus dũ ĩ his q̃ rõne carẽt ĩuerſatur. Memoria ue/
ro tenẽdũ ut quod futuꝝ ẽ neq; nr̃m ſit neq; oĩno nõ nr̃m
uti ne tãq̃ futuꝝ ꝓrſus expectemus: neq; ité quaſi nõ futu

liber

rũ defpemus. Reputãdũ præterea cõcupifcẽtias ptĩ eẽ naturales ptĩ ĩanes: atq; naturaliũ alias qdẽ neceffarias: alias uero tãtũ eẽ naturales. Neceffariæ uero q̃ funt ptĩ ad fœlicitatẽ: ptĩ ad corpis trãqllitatẽ: ptĩ ad uitã ipfã eẽ neceffarias. Hoꝝ qppe fine errore fpeculatio ẽ ut nouerimus qd eligẽdũ qdue fugiẽdũ fit ad bonã corporis tuẽdã ualitudinẽ corporifq; qetẽ. hic. n. finis ẽ bene beateq; uiuẽdi. Huius enim grã oĩa gerimus ut neq; doleamus neq; pturbemur. Vbi uero id pẽitus cõfecuti erimus foluitur oĩs tẽpeftas animi: cũ nõ poffit aĩal tẽdere q̃fi ad minus aliqd: & aliud q̃rere quo animi corporifq; cõfumetur bonũ. Tũc uoluptate nobis opus ẽ cũ illã nõ adeẽ dolemus: nõ & uoluptate indigemus. Quo circa uoluptatẽ finẽ dicimus ac prĩcipiũ beatæ uitæ. Hãc enim primũ bonũ atq; ĩgenitum nouimus: atque ab hac electionem omnem ac deuitationem inchoamus: adq; hãc occurrimus perturbatione tanq̃ norma bonum difcernentes. Quoniam uero primum iftuc & infitum bonum eft. Iccirco nõ omnem uoluptatem eligimus: uerum fæpe plerafq; tranfgredimur: quando ex his maior moleftia fequtur: dolorefq; nõnullos uoluptatibus præftar̃ arbitramur: quando fcilicet ex diuina toleratione dolorum maior nos uoluptas fequitur. oĩs itaq; uoluptas eo quod naturã propriam habet bonum eft: non tamen eligenda omnis ficuti & dolor malum eft: non tamen omnis repudiandus eft dolor. Commenfione itaq; & utilium inutiliumq; difcretiõe diligẽti hæc oĩa iudicare conuenit. Vtimur. n. bono p tẽpora q̃dã ut malo: ita rurfus malo tãq̃ bono. frugalitatẽ prætere a magnũ exiftĩamus bonũ nõ ut fẽp utamur modicis fed nifi multa hẽamus utamur paucis. credẽtes uerifsime illos magnificẽtia frui fuauiffime q illa nimium ĩdigẽt: quodq; naturale fit oẽ eẽ parabile: noua uero difficile parari poffe. Sapores item fimplices æquam magnifico luxui ferre uoluptatem: quãdo omne quod dolet p mediam fublatũ fit: & panis ergo cibarius & aqua fummam uoluptatẽ afferũt.

Cum eges qs illa i cibu sumit: itaq; simplicibus & no magnifice paratis cibis cosuescere & salubritatis efficies est: & hoiem ad uitæ usus necessarios ipigru reddit magnificetioribusq; si p iterualla sumatur: nos comodius aptat atq; aduersus fortuna iterritos facit. Cu itaq; dicamus uoluptate fine esse no luxuriosorum uoluptates easq; quæ i gustu sunt positæ ut quidam ignorates aut a nra snia dissentietes: aut male accipietes arbitrat: sed no dolor corpe aioq; traquillu esse: & pturbatione uacare dicimus. No eim couiuia & comesationes no puerorum mulieruq; cogressus: no pisciu usus & ceterorum quæ affert preciosior mensa suaue gignit uita: uerum ratio sobria: causasq; pscrutas: cur quæq; uel eligenda uel fugienda sut: opinionesq; expelles per qs aios ut plurimu occupat tumultus. horum omniu initiu maximuq; bonu prudetia est. Quocirca phiam quoq; prudentia æstimatioe antecellit: ex q reliquæ uirtutes oes oriutur docentes ut no sit iocude uiuere: nisi prudeter honeste iusteq; uiuatur. qppe uirtutes suaui ac iocudæ uite coiunctæ sut: iocudaq; uita seperari a uirtutibus neqt. Na quem tu arbitraris eo prestatiore esse: q & pie de diis opinat morteq; semp iterritus sustinet finemq; naturæ rectæ æstimat: finemq; bonorum ut facilis ad iplendum parabilisq; sit coprehendit. Malorum uero fine ut aut tpus aut dolorem breuem habeat: dominaq; omniu ut a plerisq; iducitur nunciat: ptim uero a fortuna parti a nobis qd necessitas obnoxia no sit istabilisq; fortuna. Quod aut a nobis e: dominatu caret: qd querimonia & contrarietas solet euestigio subseq. prestat eim fabula quæ de diis traditur seq que naturaliu seruire fato: illa eim spetiem excusationis obtedit honore deorum: Hæc ineuitabilem necessitate habet: fortuna uero neq; dea: ut plures suspicat putat. Nihil eim deus agit temere: neq; instabile. cam nempe arbitratur bonu siue malu: ex hac ad beate uiuedu hoibus dari principia: tam magnorum bonorum aut malorum ab ista donari: præstat eim ronabiliter esse infœlicem q absq; rone

liber

fœlicē. Melius ē eīm ī actibus quod bene iudicatū est p eam digeri. Hæc igitur atq; his similia tecū si die noctuq; meditere nūq; p somnia īsomniaue pturbatione ulla capi poteris: uerū q̄si deus īter hoīes uiues. Nihil eīm similis ē mortali animāti animal homo immortalibus bonis īuersatus: Diuinationē aūt ōem ī aliis tollit sicuti & in pua epitome: dicens eā carere substātia: & si īquit substātialis sit nihil ad nos existimes ptinere quæ fiūt. Ista & de his quæ uitā īformāt: pluraq; his aliis etiā ī locis differit. Dissentit aūt a Cyrenaicis de uoluptate. Illi eīm nō eā quæ in statu ē: sed eam solū quæ ī motu sit admittūt. Hic aūt utrāq; animi scilicet corporisq; cōplectit̄: ut ī libro d̄ electionibus & fuga ait & ī libro de fine & ī primo de uitis & ī epistola ad Mitylenēses amicos: similiter & Diogenes in. xvi. electoꝝ & metrodorus in Timocrate dicunt ita intelligi uoluptatē & quæ in motu sit & in statu. At epicurus in libro de hæresibus ita dicit. Nā q; pturbationis dolorisq; uacatio cōstātes sunt uoluptates. Gaudiū uero ac lætitia actio secundū motū uidetur. Item aduersus Cyrenaicos: Illi. n. corporis dolores q̄ animi deteriores arbitrāt̄. Corpe deniq; peccātes cruciari: Hic autem aī dolores. Carnē. n. præsenti tātūmō dolore affici: animū uero & præterito & præsenti & futuro. Ea ergo rōne maiores quoq; aī q̄ corporis eē uoluptates. Demōstratiōe uero utit̄ qd̄ sit uoluptas finis ꝙ aīalia simul atq; nata sūt ista deliniri: offendi illo naturaliter absq; rōnis adminiculo cernimus. Nostra ergo spōte dolorē fugimus: sicuti & hercules ab tunica dū cōsumeretur clamat mordēs atq; eiulās Saxa: circūgemūt locorūq; montani uertices: & Euboeæ promōtoria. Voluptatis uero cā uirtutes quoq; eligi non ꝓpter se sicuti & medicinā ꝓpter sanitatē ut ait & Diogenes. in. xx. electorū: At uero Epicurus īsepabilē quoq; dixit eē a uoluptate uirtutē solā: cætera uero separi: qppe mortalia agendū igitur nūc uerticē apponamus: ut ita dixerim: & scriptorū ōniū & uitæ phī ratas ipsius opiniones adiiciētes: hisq; ōne

hoc opus nr̄um cōcludētes fine illo utētes qui fœlicitatis ac beatitudinis initiū sit. Quod beatū atq; īmortale ē neq; ipsū negotia habet: neq; alii præbet. Itaq; ne ira qdē neq; gr̄a tāgitur. qppe huiusmōi oīa infirmitatis īdicia sūt. In aliis uero ait deos rōne cōspici alios qdē numero subsistentē: Alios uero secūdū spēi sīlitudinē ex ppetuo similiū imaginū fluxu q̄ ī idipsū pfectæ sit hūana spēe. Mors nihil ad nos. Quod.n. dissoluit̄ sēsu priuat̄: qđ aūt sensu caret nihil ad nos. Termīus magnitudīs uoluptatū oīs qđ doleat sublatio ē. Vbicūq; uero fuerit id quod delectat: q̄diu ibi ē: nihil est quod doleat: aut afficiat mœrore aut utrūq; simul. Nō morat̄ diutius ī carne qđ dolet: sed sūmus dolor minimū tpis adē. Quod aūt nimiū delectat: solū secundū carnē nō multos dies durare cōtingit. At diuturni morbi plus habēt ī carne qđ oblectet q̄ qđ doleat. nō pōt iocūde uiui: nisi prudēter ac honeste ac iuste uiuat̄: neq; prudēter honeste ac iuste nisi iocūde. Quoto aūt cuiq; hoc nō cōtingit: is nō uiuit prudēter atq; honeste: & cui iuste nō euenit: nō est hūc iocūde uiuere eo q cōfidat hoībus aut secundū naturā prīcipatus regniq; bonum ex qbuscunq; potuerit hoc parari. Gloriosi atq; cōspicui qdā eē cupierunt ita se ut ab hoībus tuti sint adepturos existimātes. Itaq; si qdē tuta sit taliū uita naturæ bonū receperūt: sin minus nihil habent cuius rei gr̄a prīcipio secundū naturæ ꝓprietatē appetierūt. nulla p sese uoluptas malū ē. sed efficiētia quarundā uoluptatum multiplices ingerūt uoluptatū pturbationes. Si cumularet̄ uoluptas ōis & tēpore & ābitu cōgregatio fieret: aut maxime principales naturæ ptes nequaq̄ a se inuicē differēt uoluptates si efficiētia uoluptatū luxuriosoꝝ metus aī soluerent q & de cælestibus & de morte & de doloribus sūt: præterea q; uoluptatū doceret finē: nihil haberem⁹ quo eos culpare possem⁹ undiq; uoluptatib⁹ hauriēdis īstātes: nullaq; ex pte neq; qđ doleret neq; cōficeret habētes. Quod ꝓfecto malū ē: si nihil nos cælestiū suspiciōes pt̄barēt neq; mortis

opinione forte ſit aliqd ad nos. Adhuc cogitare audeo do/
lorũ ac uoluptatũ fines. Nõ ĩdigeremus phyſiologĩa nec li/
ceret de his quæ maxime rata ſũt metuẽtẽ ſoluere: niſi pla/
ne nouiſſet quæ ſit totius natura: ſed fabuloſũ aliqd ſuſpi
caret. nõ itaq; licẽt abſq; phyſiologia accipe ſĩceras uolup/
tates: neq; ꝓdeſſet aliqd hũanã ſibi parare ſecuritatẽ cũ &
ſupna & quæ ſub terra ſũt ſuſpecta eẽnt: ac ſimpliciter quæ
ſũt ĩ ĩfinito cũ hũana ſecuritas fuerit uſq; ad aliqd uirtuſq;
ĩnixa & puriſſĩa fœcũditas ſit: quæ ex qete & quæ a multiſ
recedẽdo ſecuritas ꝓueĩt. Naturæ & opes diffinitæ & para/
biles ſũt. Porro ĩanũ opĩonũ diuitiæ ĩfinitũ excidũt. Breuis
ſapiẽti fortuna ſubĩcidit. Quæ uero ſũt maxĩa & imprimis
rata diſpoſuit rõ: & ppetuo uitæ tpe diſponit atq; diſpõet.
iuſtus a pturbatiõe ĩmotiſſimus. Iniuſtus uero pturbatiõe
plenus ẽ. Nõ creſcit ĩ carne uoluptas cũ ſemel q̃ p indigẽtiã
dolebat: ablatũ ẽ: ſed ſolũ uariat̃. Porro m̃tis finis finẽ q ſe/
cundũ uoluptatẽ ẽ: genuit horũq; ipſoꝝ & eoꝝ quæ his ꝓ/
pinq̃ ſũt: electio quæcũq; maxĩos metus aĩo parat. In infi/
nitũ tps ac finitũ æquã habet uoluptatẽ ſi quis uoluptatis
ipſius fĩes rõe metiat̃. Quippe caro uoluptatis fĩes accepit
ĩfinitos: ĩfinitũq; ipſã efficit tpũs. Porro m̃es carnis finẽ ac
terminũ rõe ptractãs: æterniſq; exuta timoribus uitã õni ex
pte cõſummatã fecit. Nihilq; iã ĩfinito tẽpore opus habui/
mus: ſed neq; uoluptatẽ quidẽ effugit: ne tum quidẽ cũ ex/
itũ ex uita moleſtie nunciarẽt: q̃ſi aliqd beatæ uitæ deficiat:
in q̃ uitæ terminos noſcẽs nõ ignorat quam ſit parabile: id
quod ĩdigẽtiæ dolorẽ tollat: õnẽq; uitam pfectã cõſtituat.
Itaq; nihil negotiis opus ẽ quæ certamĩa habẽt ſubſiſtentẽ
finẽ uerſare aĩo oportet omnẽ euidẽtiã ad quã ea quæ opi/
namur referamus. Alioquin oĩa rõem iudicii deſiderabũt:
tumultuq; plena erũt: ſi ſenſibus õibus repugnes: nõ habe/
bis: neq; quoſlibet ipſoꝝ mẽtiri dixeris quo pacto iudices:
aut ad qd te ĩferas: ſi quẽ ſĩpliciter eiicias ſẽſũ: neq; diuidaſ
quod opinaris iuxta id q̃d acceſſit quodq; iã p ſẽſũ præſẽs

constiterit, quas in totius vitæ beatitudinem sapientia parat. Longe maxima res est amicitiæ acquisitio, eadem sententia confidentiã parit, quod nihil sit æternum, neque diurnum ac ne gravius quidem quicquã, ac molestius, et ea quã in ipsis definitis est amicitiæ servitus consumata maxime confert. Voluptatum aliæ naturales, aliæ necessariæ sunt, aliæ naturales, et non necessariæ, aliæ vero neque naturales, neque necessariæ sunt, sed circa inanem opinionem versantur. Naturales et necessarias estimat epicurus eas, quæ dolores sedant, ut est in siti potus. Naturales uõ, nõ necessarias, quæ voluptates solũ variant, nõ autẽ dolorẽ tollũt, ut sunt pretiosi cibi. Neque naturales aũt neque necessarias putat eas, quemadmũm coronæ, et statuarũ ornamenta: Naturalium voluptatũ, quæ dolorẽ non inferãt, nisi consumatæ fuerint, fit vehemẽs studiũ circa naturã, nouã ñ diffundit, sed circa inanẽ opinionẽ, neq; circa opinionem suã hominis naturæ utilitates est signũ, ut neq; invicẽ lædant, neq; lædant. Quæ animãtes eo fęderę fungi non possunt, ut neq; lædant mutuis, neq; lædant, in his jus nullum, aut iniuria est. Eadem est in gentibus ratio, quæ aut nolunt, aut nequeunt ita fæderari, ut neq; lædant mutuis, neque lædant. Justitia

n. nihil per se esset, verum in contrahentibus mutuis quibuslibet locis id fœdus nititur, ut non lædamus, neq; lædamur. Iniuria per se malū n. ē, verum in suspicionis metu id malum situm ē, si me lateat, quod hujusmodi sī injustitiæ vindices. Non credat is, qui clam aliquid facit contra id quod se sostituerunt honores he ledant, aut ledant se latere posse, et si millies etiam tum lateat ad finem vitæ tum incertum ē, an latere possit. Comunit quidem oībus ius idem est. Utilitates enim aliquid confert in mutua societate; privatim v.º agi, et quarumcumque rerum non ōibus idem consequitur ius esse. Aliud quidem omnium testimonio firmatū, quod expediat in usu mutuæ societatis eorum q. iuste putat ēē, ius d.r sive idem sit oīb.s, sive non idem. Porro, si ponat tantum quispiam, non autem proveniat comōditas mutuæ societatis, non iam hoc iuris naturam habet etiam si intercida commodum iuris, non unq. aūm. ad enticipationem congruit. Nihilominus id temporis iustum erat his qui inanib.s vocib.s semet confundunt, sed res plurimas cernunt, ubi cū variæ fuerint circumstantes res non congruentes, ad anticipationem uisa sunt, quæ putabantur iusta in ipsis rebus, ea iusta non erant ubi vero vanescentibus circumstantibus rebus uisa sunt non congrue

re

re, ad anticipationem, q. existimata sunt iusta. Ubi v.º venescentibus rebus iam non utilia erant ea clam posita iura; hæc aūt iusta quid fuere, quando erant utilia societati mutuo simul conversantium, postea v.º n̄ ita fuerunt iusta, quando neque utilia erant. Quibus rebus externis minime confidere præclare constituit. Hic ea quidem, quæ sn̄t possibilia, et familiaria efficit, quæ v.º hujusmodi non sūt, nec alieā sunt, neque ejusdem cognationis, atque ubi in illis non poterat, se studuit non immiscere, exclusitque oīa, quæ agere non conducebat. Atqui oēs, qui eo perfecerant, ut se ex eis maxime confidēdum pararent, quæ sn̄t propingua, et finitima, hi etiam inter se vixere suavissimam vitam, firmissimam habentes fidem, ac probationem, certissimamq; propinquitatem adsumentes, lamentis prosequti non sunt defuncti celeriorem obitum.

Finis.

